

Na temelju članka 31.stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11, 119/14 i 93/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2018. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine, za 2016. i 2017. godinu, u tekstu koji je dostavio Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina aktom, klase: 016-02/18-07/02, urbroja: 50450-03/01-18-116, od 23. studenog 2018. godine.

2. Zadužuje se Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina da o ovom Zaključku na odgovarajući način izvijesti Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora.

3. Zadužuje se Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina da o ovom Zaključku izvijesti nadležna tijela, nositelji provedbe mjera iz Nacionalne strategije iz točke 1. ovoga Zaključka.

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

Vlada Republike Hrvatske donijela je Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: Strategija) na sjednici održanoj 29. studenoga 2012. godine. Strategija je utemeljena na odredbama međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina kojih je Republika Hrvatska stranka i usklađena s uočenim potrebama i izazovima povezanim sa socijalnim uključivanjem Roma na svim razinama: lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i europskoj. Također, pri izradi Strategije uzet je u obzir Okvir Europske unije o nacionalnim strategijama uključivanja Roma (COM(2011) 173/4) iz 2011. godine.

Jedan od ciljeva Vlade Republike Hrvatske za mandatno razdoblje od 2016. – 2020. godine jest nastaviti unaprjeđivati postojeću razinu zaštite prava nacionalnih manjina. Polazeći od toga, 2016. donijela je Odluku o izradi Operativnih programa za nacionalne manjine kojima će se odrediti mehanizmi osiguranja prava nacionalnih manjina te podrške djelovanju njihovih tijela, u skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i drugim posebnim propisima. U okviru Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu predviđena je revizija i provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma te unaprjeđivanje rada Povjerenstva za praćenje provedbe nacionalne strategije s posebnim naglaskom na pitanje obrazovanja, socijalne integracije, zapošljavanja i stambenog zbrinjavanja. Operativni program pruža dodatni obol provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma.

Izvješće o provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za 2016. i 2017. godinu obuhvaća sljedeća područja: obrazovanje; zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život; zdravstvenu zaštitu; socijalnu skrb; prostorno uređenje, stanovanje i zaštitu okoliša; uključivanje romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život; statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava; unaprjeđenje prikupljanja statističkih podataka i usklađenost programa s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava.

Iz Izvješća je vidljiv kontinuitet u provedbi aktivnosti unutar svih strateških područja Strategije te kako većina nositelja mjera definiranih prethodnim Akcijskim planom (tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave) i dalje provodi aktivnosti s ciljem unaprjeđenja položaja pripadnika romske nacionalne manjine. Kontinuitet provedbe posebno je vidljiv u strateškim područjima: obrazovanje; zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život; socijalna skrb; uključivanje romske nacionalne manjine u društveni i kulturni život te statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava. Iskorak u odnosu na prijašnja razdoblja ostvaren je i u području prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša. Najveći izazovi i nadalje su u području unaprjeđenja prikupljanja statističkih podataka u ovom izvještajnom razdoblju, a u pojedinim strateškim područjima iskazana je potreba za temeljnim redefiniranjem ciljeva i mjera, s obzirom na vrlo ograničene podatke o provedbi, što je posebno

vidljivo u području zdravstvene zaštite, a i dijelom u području prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša. Isto vrijedi i za mjere gdje su kao nositelji definirane jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a gdje je, osim isključive nadležnosti za provedbu mjere, potrebno utvrditi i mehanizme osiguravanja financiranja predmetnih mjera i održivosti provedbe. U skladu s navedenim, ali i na temelju nalaza vanjske evaluacije Strategije i pripadajućeg Akcijskog plana (2013.-2015.) Ured je planiranjem i provedbom IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“ ostvario pretpostavke za postavljanje budućeg strateškog okvira na znanstveno utemeljenim činjenicama.

Nacrt Izvješća o provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine, za 2016. i 2017. godinu prihvatilo je Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine na sjednici koja je održana 25. srpnja 2018. godine.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma u 2016. godini na pozicijama nadležnih tijela i nositelja mjera utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od **23.874.567,92 kn**, a u Državnom proračunu za 2017. godinu utrošeno je ukupno **25.607.617,33 kn**.

Nacrt

URED ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA NACIONALNIH MANJINA

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI NACIONALNE STRATEGIJE ZA UKLJUČIVANJE
ROMA, ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2020. GODINE,**

ZA 2016. i 2017. GODINU

ZAGREB, PROSINAC 2018.

SADRŽAJ

Popis kratica	3
Uvod.....	5
1. OBRAZOVANJE	7
2. ZAPOSŁJAVANJE I UKŁJUČIVANJE U GOSPODARSKI ŽIVOT	14
3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	18
4. SOCIJALNA SKRB	21
5. PROSTORNO UREĐENJE, STANOVANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA.....	24
6. UKŁJUČIVANJE ROMSKE NACIONALNE MANJINE U KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT	30
7. STATUSNA RJEŠENJA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA	40
8. UNAPRJEĐENJE PRIKUPLJANJA STATISTIČKIH PODATAKA.....	43
9. USKŁAĐENOST PROGRAMA S MEĐUNARODNIM STANDARDIMA TE PRIHVAĆENIM UGOVORIMA NA PODRUČJU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA	47
Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013. - 2020. godine	50
Proces izrade Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2018. do 2020.	52
Zaključak	55
 PRILOZI	 61
<i>Prilog 1 – Tabela provedbe: Obrazovanje</i>	<i>62</i>
<i>Prilog 2 – Tabela provedbe: Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život</i>	<i>85</i>
<i>Prilog 3 - Tabela provedbe: Zdravstvena zaštita</i>	<i>123</i>
<i>Prilog 4 - Tabela provedbe: Socijalna skrb</i>	<i>161</i>
<i>Prilog 5 – Tabela provedbe: Prostorno uređenje, stanovanje i zaštita okoliša</i>	<i>184</i>
<i>Prilog 6 – Tabela provedbe: Uključivanje romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život ..</i>	<i>206</i>
<i>Prilog 7 – Tabela provedbe: Statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava</i>	<i>247</i>
<i>Prilog 8 – Tabela provedbe: Unaprjeđenje prikupljanja statističkih podataka</i>	<i>289</i>
<i>Prilog 9 – Tabela provedbe: Usklađenost programa s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava</i>	<i>309</i>
<i>Prilog 10 – Tabela Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske: „Pregled rezultata projekata organizacija civilnog društva ugovorenih u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava IPA 2012 „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguranje djelotvorne provedbe standarda EU u</i>	

ostvarenju ljudskih prava“, Lot 2 – Osiguravanje pristupa romskoj nacionalnoj manjini ljudskim pravima: poboljšati pristup ljudskim pravima romskoj nacionalnoj manjini“ 317

Prilog broj 11 - Pregled emisija po nakladnicima, kategorija Nacionalne manjine u RH, sredstva dodijeljena za 2016. godinu, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija 322

Prilog broj 12 - Pregled emisija po nakladnicima, kategorija Nacionalne manjine u RH, sredstva dodijeljena za 2017. godinu, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija 329

Popis kratica

AP – Akcijski plan
APN – Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
AZONIZ – Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada
AZOO – Agencija za odgoj i obrazovanje
CAHROM – *Ad hoc* Odbor stručnjaka za romska pitanja Vijeća Europe
CEDAW – *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women*/
Konvencija UN o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena
CEPOL – *European Union Agency for Law Enforcement Training*/Europska policijska akademija
COHOM – *Working Party on Human Rights*/Radna skupina za ljudska prava
CZSS – Centar za socijalnu skrb
DČ – Država članica
DDD – Dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija
DP – Državni proračun
DŠJU – Državna škola za javnu upravu
EFRR – Europski fond za regionalni razvoj
EK – Europska komisija
ERAC – *European Roma Institute for Arts and Culture*/Europski romski institut za umjetnost i kulturu
ESF – Europski socijalni fond
ESI – Europski strukturni i investicijski (fondovi)
EU – Europska unija
EU-MIDIS – *European Union Minorities and Discrimination Survey*/Istraživanje Europske unije o manjinama i diskriminaciji
FEAD – *Fund for European Aid to the Most Deprived*/Fond europske pomoći za najpotrebitije
FRA – *Fundamental Rights Agency*/Agencija EU za temeljna prava
FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
GUP – Generalni urbanistički plan
HDIM – *Human Dimension Implementation Meeting*/Provedbeni sastanak ljudske dimenzije
HGK – Hrvatska gospodarska komora
HOK – Hrvatska obrtnička komora
HRT - Hrvatska radiotelevizija
HTV – Hrvatska televizija
HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje
INTERPOL – Međunarodna kriminalističko-policijska organizacija
IPA – *Instrument for Pre-Accession Assistance*/Instrument za pretprijetnu pomoć
ISCED – *International Standard Classification of Education*/Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja
JL/P(R)S – Jedinica lokalne/područne (regionalne) samouprave
JLS – Jedinica lokalne samouprave
KCKŽŽ – Koprivničko-križevačka županija
KN – Kuna
KUD – Kulturno umjetničko društvo
MDOMSP – Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MGIPU – Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
MGPO – Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta

MRMS – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
 MRRFEU – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
 MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova
 MVEP – Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
 MZO – Ministarstvo znanosti i obrazovanja
 MZOE - Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
 NEET – *Not in Education, Employment or Training*/Ne školuju se, ne rade i nisu na osposobljavanju
 NN – Narodne novine
 NSUR - Nacionalna strategija za uključivanje Roma
 NZZJZ – Nastavni zavod za javno zdravstvo
 OEES – Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
 OHCHR – *Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights*/ Ured UN-ovog Visokog povjerenika za ljudska prava
 OP ULJP – Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“
 OPKK – Operativni program „Konkurentnost i kohezija“
 OŠ – Osnovna škola
 PGŽ – Primorsko-goranska županija
 PNUSKOK – Policijski nacionalni ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
 POŠ – Područna osnovna škola
 POU – Pučko otvoreno učilište
 PPUG/PPUO – Prostorni plan uređenja grada/Prostorni plan uređenja općine
 PŠ – Područna škola
 PU – Policijska uprava
 REYN – *Romani Early Years Network*/Mreža podrške ranom djetinjstvu romske djece
 RH – Republika Hrvatska
 RKUD – Romsko kulturno umjetničko društvo
 SAFU – Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
 SMRH – Stalna misija Republike Hrvatske
 SRRH „Kali Sara“ – Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“
 SSKOK – Služba za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
 TDU – Tijela državne uprave
 ULJPPNM – Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
 UN – Ujedinjeni narodi
 UNICEF – *United Nations International Children's Emergency Fund*/Fond Ujedinjenih naroda za djecu
 UPR – Univerzalni periodički pregled
 UPU/DPU – Urbanistički plan uređenja/Detaljni plan uređenja
 UZPNM – Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina
 UZUVRH – Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
 VE – Vijeće Europe
 ZJZ – Zavod za javno zdravstvo

Uvod¹

Vlada Republike Hrvatske usvojila je Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: Strategija) na sjednici održanoj 29. studenoga 2012. godine. Strategija je utemeljena na odredbama međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina kojih je Republika Hrvatska stranka i usklađena s uočenim potrebama i izazovima povezanim sa socijalnim uključivanjem Roma na svim razinama: lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i europskoj.

Strategija je temeljni dokument Republike Hrvatske za integraciju pripadnika romske nacionalne manjine koji je usklađen s Priopćenjem Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom ekonomskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Okviru EU za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. godine, nasljeđujući širok pristup Nacionalnog programa za Rome iz 2003. godine na koji se Strategija nadograđuje. Stoga, pored „četiri ključna područja“ Okvira Europske unije (i Desetljeća za uključivanje Roma) – obrazovanja, zapošljavanja, zdravstvene zaštite i stanovanja, Strategija u zasebna područja izdvaja i socijalnu skrb, uključivanje u društveni i kulturni život, kao i statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava. Pored navedenih sedam područja ili prioriternih politika, Strategija uključuje i poglavlje posvećeno unaprjeđenju prikupljanja statističkih podataka što se izdvaja kao pozitivna specifičnost hrvatskog strateškog okvira u odnosu na strategije relevantnih europskih zemalja, dok Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013.-2015. (u daljnjem tekstu: Akcijski plan), uz navedena područja strategije sadrži i poglavlje o usklađenosti programa s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava.

Strategija sadrži opće i posebne ciljeve postavljene kao smjernice za kreiranje javnih politika usmjerenih na socio-ekonomsko uključivanje romskih zajednica do 2020. godine. S ciljem definiranja načina provedbe Strategije izrađen je Akcijski plan za provedbu Strategije koji je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 11. travnja 2013. godine (u daljnjem tekstu Akcijski plan). Struktura Akcijskog plana u načelu slijedi strukturu Nacionalne strategije.

Vlada Republike Hrvatske je na 53. sjednici, održanoj 24. kolovoza 2017. godine donijela Zaključak o usvajanju Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje od 2017.-2020. godine, a u okviru Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu predviđena je revizija i provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma te unaprjeđivanje rada Povjerenstva za praćenje provedbe nacionalne strategije s posebnim naglaskom na pitanje obrazovanja, socijalne integracije, zapošljavanja i stambenog zbrinjavanja.

¹ Izrazi koji se koriste u ovom Izvješću, ako imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na ženski i na muški rod, bez obzira na to u kojem se rodu koristili.

U izradi Izvješća o provođenju Strategije za 2016. i 2017. godinu sudjelovala su nadležna tijela – nositelji mjera, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a dio informacija dostavile su i organizacije civilnog društva.

Izradu Izvješća o provedbi Strategije koordinirao je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: ULJPPNM).

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma u 2016. godini na pozicijama nadležnih tijela i nositelja mjera utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od **23.874.567,92 kn**, a u Državnom proračunu za 2017. godinu utrošeno je ukupno **25.607.617,33 kn**, što ukupno za dvije godine provedbe iznosi **49.482.185,25 kn**.

1. OBRAZOVANJE

Opis situacije u sektoru

Tijekom 2016. godine, provedbom mjera i aktivnosti za ispunjenje ciljeva Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine postignut je daljnji napredak u području odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine njihovim uključivanjem na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava. U 2017. godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja (u daljnjem tekstu: MZO) nastavilo je s provedbom navedenih aktivnosti, povećavajući doseg mjera na nekim područjima. MZO kontinuirano poduzima napore za ostvarivanje definiranih zadataka i mjera, imajući u vidu kompleksnost i sveobuhvatnost postavljenih ciljeva za unaprjeđenje obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine uključujući odgoj i obrazovanje djece u ranom djetinjstvu, ali i osnovnom, srednjem i sveučilišnom obrazovanju te obrazovanju odraslih. Sve poduzete aktivnosti u 2017. godini temeljile su se na politici socijalnog uključivanja, što znači osiguravanje uvjeta za punu integraciju djece, mladih i odraslih sukladno njihovim potrebama i sposobnostima. Djeca pripadnici romske nacionalne manjine, kao i sva druga djeca imaju pravo na obrazovanje, zdravlje, život u obiteljskom okruženju i uvjetima koji stimuliraju njihov razvoj i napredak, pravo na jezik te pravo na kulturni identitet. Ranjivost djece i obitelji pripadnika romske nacionalne manjine, prepoznata je i u recentnim nacionalnim strategijama i preporukama međunarodnih dokumenata. Sve mjere i aktivnosti koje su se provodile u prethodnom razdoblju imale su za cilj poboljšanje pristupa kvalitetnom obrazovanju uključujući obrazovanje i skrb pruženu u ranom djetinjstvu, tijekom osnovnog, srednjeg i sveučilišnog obrazovanja, s posebnim naglaskom na uklanjanje moguće segregacije u školama, sprječavanje preuranjenog prekida školovanja i osiguravanja lakšeg prijelaza iz škole do zaposlenja.

MZO obrađuje tj. upotpunjuje bazu podataka za romsku nacionalnu manjinu jednom godišnje, uzimajući u obzir podatke na kraju prethodne školske/pedagoške godine i na početku tekuće školske/pedagoške godine. Baza podataka o školovanju pripadnika romske nacionalne manjine temelji se na podacima dobivenim od ureda državne uprave po županijama i Gradskog ureda za obrazovanje Grada Zagreba.

U 2016. godini došlo je do značajnog povećanja broja djece u programima predškolskog odgoja/predškole te je nastavljeno organiziranje predškolskih odgojnih skupina za svu romsku djecu kao pripremu za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, a osobito u sredinama gdje nema kapaciteta za integrirani predškolski odgoj. Tako je u pedagoškoj godini 2015./2016. uključeno 1.026 (513 m, 513 ž) djece dok je u 2016./2017. pedagoškoj godini u programe predškolskog odgoja/predškole uključeno ukupno 1.118 (600 m, 518 ž) djece, i to u integriranim programima predškolskog odgoja/vrtiću 652 (351 m, 301 ž) te u predškoli 466 (249 m, 217 ž). Iz Državnog proračuna za predškolski odgoj/predškolu utrošeno je ukupno 5.178.164,15 kn.

U 2017. godini nastavljeno je organiziranje predškolskih odgojnih skupina za svu romsku djecu kao pripremu za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, a osobito u sredinama gdje

nema kapaciteta za integrirani predškolski odgoj. Početkom pedagoške godine 2017./2018. bilo je uključeno 1.020 (535 m, 485 ž) djece. Iako ne postoje službeni podaci i detaljnije analize, pretpostavlja se kako uzrok smanjenog broja djece u ovim programima nije smanjena uključenost djece već smanjen ukupan broj djece pripadnika romske nacionalne manjine odgovarajućih generacijskih skupina, što korespondira s trendovima opće populacije. I pojedina izvješća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave navode relevantne aktivnosti u 2017. g. te su, primjerice financirale prijevoz (Vukovarsko-srijemska županija i Grad Vinkovci), a u Općini Podturen radila se projektna dokumentacija za izgradnju dječjeg vrtića u Lončarevu. Općina Legrad ističe uspješnu suradnju s centrom za socijalnu skrb u osiguravanju pohađanja obveznog predškolskog programa, dok je Varaždinska županija u 2017. godini organizirala dopunske oblike predškolskog i školskog obrazovanja romske djece.

I u osnovnoškolskom sustavu vidljivo je daljnje smanjenje broja učenika u odnosu na prošlu školsku godinu. Tako je u osnovnoškolskom sustavu u školskoj godini 2015./2016. bilo ukupno 5.420 (2.740 m, 2.680 m), na početku školske godine 2016./2017. 5.263 (2.640 m, 2.623 ž), dok su na početku školske godine 2017./2018. bila 5.134 (2.589 m, 2.545 ž) učenika.

Trend znatno veće uključenosti vidljiv je u broju korisnika produženog boravka: na početku školske godine 2015./2016. u produženi boravak bilo je uključeno 318 (169 m, 149 ž) učenika, početkom 2016./2017. godine 282 (130 m, 152 ž), a na početku školske godine 2017./2018. je bilo 357 (172 m, 185 ž) učenika. Uz produženi boravak, temeljem čl. 43. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i u 2016./2017. školskoj godini osigurava se posebna pomoć u učenju hrvatskog jezika. Tako je na početku 2016./2017. školske godine posebnu pomoć u učenju hrvatskog jezika primilo 403 (196 m, 207 ž) učenika, a na početku 2017./2018. godine 336 (166 m i 170 ž) učenika.

Broj razrednih odjela u kojima su uključeni samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine početkom 2016./2017. školske godine bio je 61, a početkom 2017./2018. školske godine 60. Od ukupno 60 romskih odjela, 1 odjel je u Primorsko-goranskoj županiji, 1 u Koprivničko-križevačkoj županiji, 2 u Brodsko-posavskoj županiji, 5 u Varaždinskoj županiji te 51 u Međimurskoj županiji (izdvaja se nekoliko OŠ s visokim postotkom romske populacije: OŠ Kuršanec 71,6 %, OŠ Dr. Ivana Novaka Macinec 80,4%, OŠ Tomaša Gorićanca Mala Subotica 42% (PŠ Držimurec Strelec - 100%), OŠ Vladimira Nazora Pribislavec 61,2%). Smanjenje broja razrednih odjela u kojima su samo pripadnici romske nacionalne manjine ovisi o mreži škola i upisnih područja gdje postoje razredni odjeli u kojima su samo Romi i to kako bi se uspostavila ravnoteža broja učenika Roma u odnosu na druge učenike.

MZO osigurava sredstva i za provedbu škole u prirodi/izvanučioničke nastave te sufinancira naturalna putovanja. Ističe se važnost navedenih aktivnosti budući da predstavljaju preduvjet integracije, ali i uspješnijeg završetka osnovnog obrazovanja. Potrebni su dodatni napor i za postizanje adekvatne pripreme učenika za ulazak te zadržavanje u sustavu obrazovanja kao i uspješno završavanje osnovnog školovanja. MZO financira i rad romskih pomagača koji zajedno s učiteljem pomažu u pisanju domaćih zadaća tijekom produženog boravka te svladavanju školskog gradiva. Na produženi boravak, plaće romskih pomagača, naturalna putovanja, školu u prirodi/izvanučioničke nastave te smještaj u dom iz Državnog proračuna u

2016. godini ukupno je utrošeno 1.940.859,24 kn, a u 2017. godini ukupno je utrošeno 3.179.616,40 kn, odnosno čak 63,8% više.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave također izvješćuju o pruženoj potpori, kupnjom udžbenika (općine Cestica i Magadenovac) ili prijevoznim troškovima. Tako je, npr. Međimurska županija za prijevoz 1.622 romska učenika osnovnih škola utrošila 245.960,80 kuna u 2017. godini.

S obzirom da nisu dostupni detaljniji podaci o uporabi sredstava Fonda europske pomoći za najpotrebitije (u daljnjem tekstu: FEAD) u kontekstu pripadnika romske nacionalne manjine, ilustrativan je navod Međimurske županije koja je sredstvima FEAD-a sufinancirala prehranu za 900 romskih učenika u ukupnom iznosu od 671.642,74 kune, drugu godinu za redom provodeći projekt Školski obroci svima (školska godina 2016./2017. i 2017./2018.). Projekt se provodi u partnerstvu s 23 osnovne škole s područja županije, uključuje oko 1.500 učenika, a cilj mu je ublažavanje najgorih oblika dječjeg siromaštva kroz pružanje nefinancijske pomoći djeci u siromaštvu ili u riziku od siromaštva i to u obliku osiguranja redovite prehrane u sklopu školskih kuhinja. Također, Međimurska županija provodi projekt *Škole jednakih mogućnosti u Međimurskoj županiji* čiji je cilj integrirati učenike s teškoćama u redovno obrazovanje uz podršku pomoćnika u nastavi te time poboljšati njihova obrazovna postignuća, osigurati im uspješniju situaciju i emocionalno funkcioniranje. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda, a obuhvaća 60 korisnika u osnovnim i srednjim školama, od čega je 10 učenika pripadnika romske nacionalne manjine. U 2017. godini za te je potrebe utrošeno ukupno 2.132.487,99 kuna.

U 2016. godini je nastavljen trend povećanja broja učenika uključenih u sustav srednjoškolskog obrazovanja, no u 2017. godini njihov je broj nešto smanjen, sukladno trendovima opće populacije. Tako je u 2015./2016. školskoj godini uključeno 746 (406 m, 340 ž) učenika, u odnosu na 820 (429 m, 390 ž) učenika početkom 2016./2017, dok je na početku 2017./2018. školske godine bilo 805 (446 m, 359 ž) učenika. Vidljiv je porast broja učenika upisanih u prve razrede trogodišnjih srednjih škola, no i početkom 2017./2018. školske godine daleko je veći broj (540 (330 m, 210 ž)) učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim srednjoškolskim programima u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim programima (144 (40 m, 104 ž) učenika).

Ističu se i mjere osiguravanja uvjeta za uspješno školovanje - osiguravanje srednjoškolskih stipendija i smještaja u učenički dom značajne su aktivnosti kojima se pospješuje upis te pohađanje srednje škole. MZO je u 2016. g. osiguralo stipendije za 675 (373 m, 302 ž) učenika na što je iz Državnog proračuna utrošeno ukupno 2.950.900,00 kn, a u 2017. broj stipendija je povećan na 689 (373 m, 316 ž), za što je utrošeno 3.488.411,44 kn, odnosno 18% više nego prethodne godine.

Osim srednjoškolskih stipendija, putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu osigurane su i stipendije za 16 (9 m, 7 ž) studenata u 2016. godini, za što utrošeno ukupno 160.000,00 kn, dok je broj stipendija u 2017. godini porastao te je za stipendije za 19 (11 m, 8 ž) studenata utrošeno ukupno 190.000,00 kn. Nisu dostupni detaljni

podaci o stipendijama za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine iz drugih izvora, primjerice jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zaklada itd.

Uz to jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave navode i potporu pruženu kroz pomoć pri dobivanju stipendija (Legrad), plaćanje troškova seminara informatike (Jagodnjak) te omogućavanja provedbe praktične nastave izobrazbe u struci (rukovatelj samohodnim građevinskim strojem u Općini Martinska Ves). Ostvarivanju obrazovnih postignuća djece bitno pomaže (su)financiranje prijevoznih troškova (općine Jagodnjak i Virje) te, primjerice u 2017. g. Međimurska županija izvještava o prijevozu 290 romskih učenika srednjih škola².

Za odrasle pripadnike romske nacionalne manjine MZO osigurava sredstva za provođenje programa opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje. Programe je pohađalo ukupno 367 polaznika, i to 351 polaznik u programu opismenjavanja te 16 polaznika programa osposobljavanja za prvo zanimanje, za što je utrošeno 829.300,00 kn. U 2017. godini programe je pohađao veći broj polaznika, ukupno 382, i to 366 polaznika u programu opismenjavanja te 16 polaznika programa osposobljavanja za prvo zanimanje, za što je utrošeno 794.000,00 kn. MZO za obrazovanje odraslih Roma isključivo financira završavanje osnovnog obrazovanja te osposobljavanje za prvo zanimanje. Mjera je održiva te će se nastaviti provoditi u budućnosti. Odgovara cilju povećavanja obuhvata odraslih pripadnika romske nacionalne manjine u programima opismenjavanja i obrazovanja s ciljem razvijanja kompetencija za postizanje konkurentnosti na tržištu rada.

Osim navedenog, MZO je sufinanciralo obilježavanje Svjetskog dana romskog jezika kao i obilježavanje Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida/Samudaripen, 2016. godine u ukupnom iznosu od 30.000,00 kn, a 2017. godine, uz navedeno, sufinanciralo je i obilježavanje Svjetskog dana Roma, u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn.

I dalje, najveći izazov predstavljaju osiguravanje stjecanja potrebnih znanja i vještina za završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja, razvijanje mreže škola i upisnih područja te uspostavljanje ravnoteže broja učenika Roma u odnosu na ostale učenike, uključujući cjelokupnu infrastrukturu koja se oslanja na obrazovanje te daljnje poticanje na uključivanje u srednjoškolsko obrazovanje, osobito četverogodišnjeg, uz promicanje nastavka i završetka školovanja.

Stoga je MZO u okviru provedbe Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.-2020. u 2017. godini pripremio poziv *Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine*³ u vrijednosti od 15.300.000,00 kn. Cilj Poziva je pružiti potporu uključivanju djece/učenika pripadnika romske nacionalne manjine u odgojno-obrazovni sustav kako bi se osigurali uvjeti za poboljšanje njihovih obrazovnih postignuća i uspješniju socijalizaciju. Provedbom različitih aktivnosti kojima će se uključiti veći broj učenika pripadnika romske nacionalne manjine u kvalitetne programe produženog boravka u školi te organiziranjem prijevoza djece pripadnika

² Iako nisu dostupna zasebno iskazana sredstva utrošena u svrhu prijevoza učenika pripadnika romske nacionalne manjine, indikativni su podaci o ukupnom trošku, pa je tako MŽ za prijevoz 3.156 učenika srednjih škola utrošila 14.481.910,91 kuna.

³ Za više informacija molimo vidjeti sljedeću poveznicu: <https://strukturnifondovi.hr/natjecaji/programska-strucna-financijska-potpora-obrazovanju-djece-ucenika-pripadnika-romske-nacionalne-manjine/>

romske nacionalne manjine od kuće do vrtića/škola koje provode programe predškole osigurati će se uvjeti za poboljšanje njihovih obrazovnih postignuća i uspješniju socijalizaciju. Uključivanje djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine u programe produženog boravka i programe predškole ključ je za prekidanje međugeneracijskog kruga društvene isključenosti i najbolje sredstvo za prevenciju nepovoljnog položaja djece Roma na samom početku osnovnoškolskog obrazovanja. Glavne aktivnosti koje se navedenim projektom planiraju financirati su produženi boravak, osiguravanje prijevoza djece pripadnika romske nacionalne manjine od kuće do vrtića/škola koje provode programe predškole i integrirane programe predškolskog odgoja uz podršku i nadzor odraslih. Pored navedenih aktivnosti planirano je financiranje i sljedećih mogućih aktivnosti: organiziranje dodatne i dopunske nastave te izvan nastavnih aktivnosti, organiziranje ljetnih kampova i/ili izvanškolskih aktivnosti usmjerenih na društvenu integraciju učenika romske nacionalnosti, stručno usavršavanje odgojitelja/učitelja/nastavnika i stručnih suradnika s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja učenika pripadnika romske nacionalne manjine te nabava opreme i didaktičkih sredstava.

Važno je napomenuti kako se višegodišnji trend povećanja financijskih sredstava utrošenih za ostvarenje mjera Strategije nastavio u 2016. godini, kada je za ostvarenje mjera i aktivnosti za postizanje ciljeva Strategije iz Državnog proračuna utrošeno ukupno 11.089.223,39 kn, dok su sredstva neznatno smanjena u 2017. godini kada je utrošeno ukupno 11.058.921,76 kn, no s obzirom na smanjeni broj djece, u 2017. g. zamjetan je povećan doseg pojedinih mjera kao što su broj primatelja stipendija i u srednjoškolskom i u visokoškolskom obrazovanju, polaznika programa opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje, kao i veća uključenost djece u aktivnosti kao što su produženi boravak, naturalna putovanja, školu u prirodi/izvanučioničke nastave te smještaj u dom.

Iako primjera dobre prakse ima na svim razinama, izdvojeno ih je nekoliko u osnovnoškolskom obrazovanju, pri čemu su osnovne škole organizirale ili sudjelovale u različitim programima i projektima kojima se potiče veće uključivanje romske djece te osnaživanje škole za podršku romskoj djeci i njihovim obiteljima pri uključivanju u osnovnu školu.

Rad Pučkog otvorenog učilišta „Korak po korak,“ uglavnom usmjerenog na jačanje kompetencija odgojno-obrazovnih djelatnika, već niz godina usmjeren je i na učitelje i odgajatelje koji u svojim odjelima rade s djecom Romima, kao što su program *Poticajno roditeljstvo u Hrastelnicu, Sisku i Slavonskom Brodu*, koji je u 2016. godini pohađalo u OŠ Braće Bobetko (Sisak) 140 djece, u OŠ Hugo Badalić 230 djece pripadnika romske nacionalne manjine, a u školskoj godini 2015./2016. kao nova škola u program je uključena škola iz Siska, OŠ Hrastelnica – Područna škola Galdovo koju pohađa 13 djece romske nacionalne manjine. U 2017. g. proveden je projekt *Toy for Inclusion*. financiran sredstvima EU, s partnerima iz sedam europskih država. Pučko otvoreno učilište „Korak po korak“, u partnerstvu s Gradom Siskom i OŠ Braće Bobetko, provodila se priprema za otvaranje centra igre i knjižnice igračaka, koja je smještena u naselju Željezara u Sisku, dostupni su i za romske i ne-romske obitelji, a njihovo otvaranje i vođenje planiraju lokalni akcijski timovi sastavljeni od predstavnika obiju zajednica, škola i odgojitelja i lokalnih vlasti. Nastavak

programa *Krenimo zajedno u Sisku i Slavonskom Brodu* okupio je djelatnice vrtića, gradskog muzeja, nevladinih organizacija, bolnice i drugih, a zajedno s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku, Gradom Slavonski Brod i Dječjim vrtićem „Ivana Brlić Mažuranić“ iz Slavenskog Broda, započeo je proces ojačavanja kompetencija odgajatelja i stručnih suradnika s ciljem odgojno-obrazovne integracije djece Roma u redovan odgojno-obrazovni sustav. Izdvajamo i *Skup romskih pomagača na temu uloge romskih pomagača u razvoju jezika kod djece*, koji je Pučko otvoreno učilište „Korak po korak“ organizira. Cilj je bio povezati romske pomagače te ih potaknuti na raspravu o njihovim ulogama u obrazovnom procesu i procesu razvoja identiteta djeteta.

Tijekom 2016. i 2017. g. izrađeni su resursi za učenje osnova jezika kojima govore Romi u Hrvatskoj za odgajatelje i učitelje. Učilište je pokrenulo izradu dvaju edukativnih modula namijenjenih odgojno—obrazovnim djelatnicima i drugim stručnjacima koji rade s djecom Romima, a radi se o poučavanju osnova bajaškog rumunjskog jezika i romskog (Romani Chib) jezika za odrasle. Uz modul, razvijen je i priručnik za učenje osnova bajaškog rumunjskog jezika za odrasle koji rade s djecom Romima, bajaškorumunjsko-hrvatski rječnik te romani chib-hrvatski slikovni rječnik s preko 120 pojmova uz odgovarajuće ilustracije.

MZO godišnje objavljuje natječaj kojem je jedan od glavnih ciljeva, u suradnji s udrugama kao ravnopravnim partnerima, provedbom različitih projekata, zadovoljiti interese i potrebe djece i mladih. S obzirom na to da u redovitom odgojno-obrazovnom procesu, kao i u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, postoji potreba za dodatnim razvijanjem interesa i potencijala djece i mladih te stjecanjem novog znanja, vještina i kompetencija, to se nastoji omogućiti izvaninstitucionalnom provedbom projekata organizacija udruga. Slijedom navedenoga, MZO je putem Natječaja za financijske potpore projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2015./2016. sufinanciralo projekt Udruženja Roma „Ludari“ rumunjskog porijekla – „Zajedno možemo više!“ i to u okviru područja: Unapređenje kvalitete života djece i mladih (potpodručje: poticanje kreativnosti i stvaralaštva djece i mladih). Projektne aktivnosti odnosile su se na uključivanje šire javnosti u problematiku obrazovanja romske populacije, pomoć mladima u savladavanju informatičke pismenosti te edukativne radionice s ciljem upoznavanja romske zajednice te usvajanja praktičnog informatičkog znanja potrebnog za buduće obrazovne aktivnosti. U školskoj godini 2017./2018. MZO je sufinanciralo projekt DAJ PET, DÁ-M ŠINŠ udruge Sfera.

Također, Agencija za odgoj i obrazovanje (u daljnjem tekstu: AZOO), uz partnerske organizacije iz Rumunjske, Turske, Mađarske i Njemačke sudjelovala je u provedbi KA1 Projekta: *Sprječavanje ranog napuštanja školovanja pomoću inkluzivnih strategija* (engleski: PEARLS – *Preventing Early School Leaving Through Inclusive Strategies*) u okviru programa Erasmus + za 2016. godinu. Ciljevi projekta PEARLS su provoditi mjere podrške u školama koje sudjeluju u projektu, stvaranje mreže suradnje ravnatelja i učitelja s drugim dionicima (vijećima nacionalnih manjina, udrugama, roditeljima, poduzećima) te razvijanje mentorskih programa tijekom produžene nastave koji mogu pridonijeti poticanju i osnaživanju učenika da se nose s rizikom ranog napuštanja školovanja. U 2017. godini održano je stručno usavršavanje učitelja (tečaj) ciljem osposobljavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad u školama kako bi se poboljšali uvjeti rada u školama za učenike i za

učitelje, ravnatelje i stručne suradnike na temelju upotrebe metoda i načina rada za prevenciju ranog napuštanja školovanja. AZOO je stoga organizirala konzorcij s OŠ Kuršanec, OŠ Orehovica i OŠ dr. Ivana Novaka Macinec radi usavršavanja njihovih učitelja i stručnih suradnika. Konzorcij je u cjelini kroz ovo međunarodno stručno usavršavanje, između ostalog, pospješio provođenje mjera iz Akcijskog plana za provedbu Strategije.

Unatoč zamijećenim iskoracima, napretku osnaživanja sustava podrške te uspostavljanja mehanizama koji omogućavaju dostupnost kako predškolskim programima tako i osnovnoškolskim programima i dalje najveći izazov predstavlja osiguravanje uvjeta za istinsku socijalnu integraciju djece, pripremljenost za školu, stjecanje potrebnih znanja i vještina za završetak i nastavak obrazovanja te uspostavljanje ravnoteže broja učenika Roma u odnosu na ostale učenike. MZO će i nadalje provedbom posebnih aktivnosti ulagati dodatne napore za osiguravanjem kvalitetnog i inkluzivnog obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine, imajući u vidu kompleksnost i sveobuhvatnost svih resursa, ali i angažman svih dionika koji je nužno potreban za ostvarivanje postavljenih ciljeva.

.

2. ZAPOSŁJAVANJE I UKŁJUČIVANJE U GOSPODARSKI ŽIVOT

Opis situacije u sektoru

Hrvatski zavod za zapošļavanje (u daljnjem tekstu: HZZ) ne vodi nezaposlene osobe po nacionalnosti, ali se procjenjuje da je krajem prosinca 2016. godine bilo evidentirano ukupno 4.777 osoba romske nacionalne manjine što je činilo otprilike 2% od ukupne nezaposlenosti u Hrvatskoj, dok je krajem prosinca 2017. godine bilo evidentirano ukupno 4.206 osoba romske nacionalne manjine. Zamjetan pad evidentiranog broja nezaposlenih, prate i podaci povećanja broja osoba uključenih u proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada (aktivnosti informiranja/tribina, individualno savjetovanje, grupna savjetovanja za stjecanje vještina traženja posla). Tako je u 2016. godini ukupno 5.202 (2.877 m, 2.325 ž) osoba uključeno u proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada (aktivnosti informiranja/tribina, individualno savjetovanje, grupna savjetovanja za stjecanje vještina traženja posla), dok su 2017. godine u isti proces bile uključene ukupno 6.602 (3.662 m, 2.940 ž) osobe. Trend povećanja uključenosti zamjetan je i u aktivnostima grupnih informiranja o samozapošļavanju te savjetovanju o pokretanju posla, pri čemu su u 2016. godini bile su obuhvaćene ukupno 24 (16 m, 8 ž) osobe, dok su 2017. godine u istim aktivnostima sudjelovale 34 (20 m, 14 ž) osobe.

Visok porast od 14.2 % bilježi se i u okviru mjera za poticanje zapošļavanja: u 2016. godini ukupno je zaposleno 655 (408 m, 247 ž) pripadnika romske nacionalne manjine, a u 2017. godini ukupno 748 (501 m, 247 ž) osoba romske nacionalne manjine. Kroz mjeru sufinanciranje zapošļavanja osoba romske nacionalne manjine u 2016.g. sufinancirano je zapošļavanje za 16 (13 m, 3 ž) osoba, a u 2017. godini istom mjerom sufinancirano je zapošļavanje za 21 (20 m, 1 ž) osobu. Rast nije zabilježen u okviru mjere Javni radovi, s obzirom da je 2016. godine zaposleno 628 (387 m, 241 ž) pripadnika romske nacionalne manjine, a u 2017. godini ukupno 626 (386, 240 ž) osoba romske nacionalne manjine. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojim izvješćima osobito ističu doprinos ove mjere uključivanju pripadnika romske nacionalne manjine (Darda, Legrad), a bilježe se i primjeri inovativnijih aktivnosti u mjeri, kao u Općini Hlebine, gdje je jedna korisnica, osim uređenja Parka skulpture, u suradnji s voditeljem Galerije naivne umjetnosti, sudjelovala u organizaciji izložaba i izradi kataloga. Koprivničko-križevačka županija ističe aktivnost povezivanja romske populacije s organizacijama civilnog društva pružateljicama socijalnih usluga. S ciljem smanjenja rizika od siromaštva romske nacionalne manjine Grad Koprivnica i Udruga Roma „Korak po korak“ Koprivničko-križevačke županije zaposlili su 12 osoba na poslovima vrtlarenja. Grad Koprivnica Udruzi je dao na korištenje zemljište radi sadnje povrtnih kultura, a 60.000,00 kn je isplaćeno za nabavu sjemena, presadnica, umjetnog gnojiva, zaštitnih sredstava i opreme za navodnjavanje.

U mjeru Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koji su završili srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje ukupno su 2016. godine uključene 3 (2

m, 1 ž) osobe , a 2017. godine također 3 (1 m, 2 ž) osobe. U okviru sufinanciranja samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje za 8 (6 m, 2 ž) osoba u 2016. godini, a 2017. godine za 4 (2 m, 2 ž) osobe . U mjeru obrazovanja u 2016. godini uključena je 101 osoba, a u 2017. godini ukupno su uključene 92 (75 m, 17 ž) osobe romske nacionalne manjine.

Vodeći računa o specifičnim potrebama svojih korisnika, HZZ provodi niz mjera aktivne politike zapošljavanja usmjerenih nezaposlenim osobama u nepovoljnom položaju na tržištu rada te su u tu svrhu značajno povećana financijska sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru provedbe Strategije. Ukupno utrošena financijska sredstva za 2013. godinu iznosila su 8.961.576,03 kn, za 2014. godinu 9.995.520,80 kn te za 2015. godinu 10.816.203,94 kn. Ukupno utrošena financijska sredstva za 2016. godinu iznosila su 9.255.825 kn, a u 2017. godini 8.812.068 kn.

Ukupan broj oglašanih slobodnih radnim mjesta iz evidencije HZZ-a se povećao, što je omogućilo nove prilike za zapošljavanje nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine. U 2013. godini ukupan broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine na otvorenom tržištu rada (bez uključivanja u poticajne mjere zapošljavanja) iznosio je 226 (112 m, 114 ž), u 2014. godini 231 (124 m, 107 ž), u 2015. godini 399 (248 m, 151 ž). U 2016. godini ukupan broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine na otvorenom tržištu rada (bez uključivanja u poticajne mjere zapošljavanja) iznosio je 566 (386 m, 180 ž), dok je 2017. godine zaposleno ukupno 788 (554 m, 234 ž), odnosno povećanje od gotovo 40%.

Kako bi se unaprijedila zapošljivost te donijela ispravna odluka o daljnjem karijernom razvoju HZZ pruža uslugu profesionalnog usmjeravanja učenicima završnih razreda osnovne škole. Ona uključuje profesionalno informiranje i profesionalno savjetovanje, a provodi se u suradnji sa školama i roditeljima. Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u aktivnost profesionalnog informiranja u 2016. godini iznosio je ukupno 168, a u aktivnost profesionalnog savjetovanja ukupno 190 učenika, dok je 2017. godine ukupno 217 učenika uključeno u profesionalno informiranje te ukupno 192 učenika u profesionalno savjetovanje.

Povećan je i broj nezaposlenih osoba uključenih u aktivnost profesionalnog savjetovanja: 2016. godine iznosio je ukupno 764 osobe, a 2017. godine 812 osoba. HZZ provodi aktivnosti koje su usmjerene na stvaranje pozitivne klime kod poslodavaca, a u cilju boljeg zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine, što je dovelo do povećanja broj zaposlenih Roma na otvorenom tržištu rada (bez uključivanja u poticajne mjere zapošljavanja). Ukupan broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u 2016. godini iznosio je 189 posjeta, te u 2017. godini 158 posjeta. U cilju informiranja i osvještavanja poslodavaca i ostalih dionika na tržištu rada o mogućnostima uključivanja osoba romske nacionalne manjine u mjere aktivne politike zapošljavanja i samozapošljavanja područni uredi HZZ-a organiziraju promociju mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje kroz okrugle stolove, sajmove poslova. U razdoblju od siječnja do prosinca 2016. godine izvršeno je 87 promocija, te u razdoblju od siječnja do prosinca 2017. godine 113 promocija o mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne

manjine. Ukupno je u 2016. godini, 212 romskih udruga i poslodavaca sudjelovalo je promociji mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine, te je 260 romskih udruga i poslodavaca sudjelovalo u promociji mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine, dok je u 2017. godini 181 romska udruga i poslodavac sudjelovao u promociji mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine.

Izazov su bile poteškoće u prikupljanju točnih statističkih podataka, obzirom da HZZ ne prati nezaposlene osobe prema nacionalnosti, već broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine procjenjuje posredno, prema prebivalištu iz kojih se osobe prijavljuju u evidenciju nezaposlenih osoba, prema uvjerenjima koje traže za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi te prema poznavanju romskog ili bajaškog rumunjskog jezika. Otežavajuća okolnost pri vođenju podataka o nezaposlenim pripadnicima romske nacionalne manjine je i činjenica da se osobe romske nacionalne manjine često deklariraju različito. Stoga za pojedine mjere nije bilo moguće utvrditi točan broj korisnika mjere, već samo procjene. Isto tako, nisu ostvarene pretpostavke za prikupljanje niza vrijednosti pokazatelja učinka na razini posebnih aktivnosti te sustav trenutno ne omogućava popunjavanje pokazatelja podacima, budući da su oni nedostupni.

Ministarstvo uprave navodi kako je na dan 31. prosinca 2016. godine, u tijelima državne uprave (ministarstva, središnji državni uredi, državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama) i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo zaposleno 49.697 službenika i namještenika, od čega 22.648 žena i 27.049 muškaraca. Od navedenog ukupnog broja službenika i namještenika zaposlenih u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, na dan 31. prosinca 2016. godine u spomenutim tijelima bilo je zaposleno 1.689 pripadnika nacionalnih manjina ili 3,40%. Iskazani broj pripadnika nacionalnih manjina uključuje (9) pripadnika romske nacionalne manjine. Plan prijma u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2016. godinu donesen je 12. rujna 2016. godine (NN 82/16) i njime je planiran prijam u državnu službu ukupno 41 pripadnika nacionalnih manjina.

Na dan 31. prosinca 2017. godine u tijelima državne uprave (ministarstva, središnji državni uredi, državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama) bilo zaposleno 49.602 službenika i namještenika, od kojih je 1.658 pripadnika nacionalnih manjina ili 3,34%. U iskazani broj pripadnika nacionalnih manjina uključeno je osam (8) pripadnika romske nacionalne manjine. S obzirom na nizak postotak, važno je napomenuti kako se tijekom postupka zapošljavanja radi prijma u državnu službu prednost, pod jednakim uvjetima, daje pripadnicima nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina. O mogućnosti pozivanja na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini kandidati su obaviješteni već u samom tekstu javnog natječaja, odnosno oglasa. O navedenom pravu Ministarstvo uprave informira i odgovorima na upite dostavljene putem elektroničke pošte, telefonski, kao i putem svoje web stranice. Podaci o pripadnicima nacionalnih manjina, koji se žele tako izjasniti, kontinuirano se unose u Registar zaposlenika u javnom sektoru od strane državnih tijela. Istovremeno, zbog gospodarske situacije u Republici Hrvatskoj, u nekoliko prethodnih godina mogućnosti zapošljavanja u tijelima državne uprave

općenito su bile smanjene, pa tako i mogućnost zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina. Tako je i Odluka o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike iz 2016. godine (NN, 70/16 i 74/17) i dalje na snazi.

I pojedina tijela državne uprave navode relevantne aktivnosti. Primjerice, Ministarstvo unutarnjih poslova također izvješćuje o aktivnostima obrazovanja i zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine, i istovremeno ukazuje na potrebu poboljšanja obrazovne strukture dijela pripadnika romske nacionalne manjine, poticanje pripadnika manjina na izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti te njihovo upućivanje na pravo pozivanja na pripadnost nacionalnoj manjini kao prednost pri zapošljavanju.

3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Opis situacije u sektoru

Ministarstvo zdravstva za 2016. i 2017. godinu navodi sljedeće informacije. Jedan od primarnih ciljeva Strategije je poboljšati zdravlje romske populacije u Republici Hrvatskoj te smanjiti nejednakost i jaz između zdravstvenog statusa Roma i ostalog stanovništva osiguravanjem iste razine kvalitete i dostupnosti zdravstvene zaštite, uz uključivanje i koordinirano djelovanje svih tijela i organizacija na svim razinama društva u Republici Hrvatskoj čije je djelovanje usmjereno na pružanje zdravstvenih usluga i osiguravanje kvalitete života u zajednici.

Romi koji imaju građanski status u Republici Hrvatskoj ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, na isti način i pod istim uvjetima kao i svi drugi građani Republike Hrvatske. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO), u okviru svoje nadležnosti, provodi obvezno zdravstveno osiguranje, kojim se osiguravaju osiguranim osobama HZZO-a prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti. Za one Rome koji nemaju regulirano državljanstvo uvjeti i način ostvarivanja zdravstvene zaštite utvrđeni su Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj.

Zbog visoke stope nezaposlenosti, vrlo mali broj radno sposobnih Roma je aktivno osiguran. Preko županija određeni broj zdravstveno neosiguranih Roma ostvaruje zdravstvenu zaštitu na teret proračunskih sredstava, sukladno odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju temeljem Pravilnika o mjerilima i postupku za utvrđivanje nesposobnosti za samostalan život i rad i nedostatak sredstava za uzdržavanje za osobe s prebivalištem u RH kojima se zdravstvena zaštita ne osigurava po drugoj osnovi.

Javnozdravstvenu djelatnost, koja obuhvaća epidemiologiju zaraznih bolesti i kroničnih nezaraznih bolesti, javno zdravstvo, zdravstveno prosvjećivanje s promicanjem zdravlja i prevenciju bolesti, zdravstvenu ekologiju, mikrobiologiju, školsku medicinu, mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti u Republici Hrvatskoj obavljaju Hrvatski zavod za javno zdravstvo (u daljnjem tekstu: HZJZ) i županijski zavodi za javno zdravstvo.

Da bi se postigla temeljna svrha javnog zdravstva, očuvanje i unapređenje zdravlja populacije, prijeko je potrebna dobra suradnja, koordinacija i partnerstvo među dionicima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, u čemu mreža zavoda za javno zdravstvo na čelu s HZJZ ima središnje mjesto. Suradnja u međunarodnim okvirima ostvaruje se sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i svim drugim relevantnim međunarodnim i europskim tijelima, institucijama i organizacijama.

Za postizanje temeljne svrhe javnog zdravstva neophodno je opće prihvaćanje koncepta zdravlja za sve, smanjenja nejednakosti u zdravlju i zdravlja u svim politikama i sektorima te poimanje investiranja u zdravlje kao najisplativije investicije u rast i razvoj društva.

Točne podatke o zdravstvenom stanju i zdravstvenoj zaštiti Roma nije bilo moguće utvrditi, budući da se zdravstveni i drugi podaci vezani uz zdravstveni sustav kao i za druge sustave, ne vode po nacionalnoj pripadnosti pučanstva. Tako ni HZJZ niti HZZO ne prikupljaju i ne obrađuju zdravstveno statističke podatke po nacionalnoj ili etničkoj pripadnosti, odnosno ne raspolažu podacima o zdravstvenoj zaštiti Roma.

Uvažavajući kulturne, jezične i socijalne specifičnosti romske nacionalne manjine, koje utječu na njihovo korištenje zdravstvene službe, kontinuirano se pristupa aktivnoj prevenciji bolesti u romskoj populaciji prema zdravstvenim prioritetima i mogućnostima. Županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave putem svojih zavoda za javno zdravstvo, uz suradnju sanitarne inspekcije i jedinica lokalne samouprave, poduzimaju mnogobrojne mjere za poboljšanje kvalitete života i zdravstvene zaštite romske populacije, a posebno djece. Županijski zavodi za javno zdravstvo su zdravstvene ustanove koje na području županije obavljaju javno-zdravstvenu djelatnost, a ona obuhvaća epidemiologiju karantenskih i drugih zaraznih bolesti, epidemiologiju kroničnih nezaraznih bolesti, osiguranje zdravstveno ispravne vode, namirnica i zraka, imunizaciju, sanitaciju, zdravstvenu statistiku i zdravstveno prosvjeđivanje. Budući da mnoga romska naselja nisu urbanizirana, odnosno nemaju riješenu komunalnu infrastrukturu (vodoopskrbu, uklanjanje otpadnih materijala, higijenu stanovanja, deratizaciju i drugo), često se obavlja obvezatna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija, uklanjanje otpada, nadzor nad vodoopskrbom i drugim uvjetima boravka, epidemiološki nadzor te ostale aktivnosti. Jedinice lokalne samouprave u svojim izvješćima često ističu upravo uređenja naselja i poduzete veterinarsko-higijeničarske mjere (Bilje, Čakovec (15,625.00 kn), Drnje, Varaždin).

Stoga su i informacije koje su dostavile jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i županijski zavodi za javno zdravstvo iznimno važne za utvrđivanje obujma pruženih usluga, njihove dostupnosti te drugih parametara važnih za zdravlje pripadnika romske nacionalne manjine. Tako se u 2017. g. navode primjeri lokalnih potpora projektima udruga (Osječko-baranjska županija), a Koprivničko-križevačka županija navodi kako su 44 edukacije o osobnoj higijeni i zdravim stilovima života provodili Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, u suradnji s Domom zdravlja Koprivničko-križevačke županije i njegovim ispostavama u Križevcima i Đurđevcu, koncesionarima, predstavnicima i vijećima romske nacionalne manjine na područnoj (regionalnoj) razini, te organizacijama civilnog društva, kao i 16 edukacija o reproduktivnom zdravlju i planiranju obitelji te 44 edukacije o zaraznim bolestima i mjerama prevencije.

Patronažna zdravstvena skrb, važan čimbenik u pružanju zdravstvene zaštite romskoj nacionalnoj manjini, provodi se kontinuirano u okviru domova zdravlja, što je vrlo značajan i nezamjenjiv rad na područjima romskih naselja. Patronažna služba je, temeljem ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, dužna patronažno zbrinjavati cjelokupnu populaciju na području za koje je ugovorena, bez obzira na status osiguranika. Nažalost, unatoč provođenju higijensko-sanitarnih mjera u romskim naseljima i školama te provedbi zdravstvenog odgoja, pozitivni rezultati često izostaju zbog nemogućnosti provođenja u potpunosti adekvatnih higijenskih mjera u neurbaniziranim romskim naseljima.

Imajući u vidu činjenicu da velik dio Roma zbog spomenutih specifičnosti ne koristi zajamčena prava na zdravstvenu zaštitu putem postojećeg zdravstvenog sustava, trajno rješenje za poteškoće s kojima se Romi suočavaju u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu je njihovo uključivanje u postojeći zdravstveni sustav.

Opći i posebni ciljevi Strategije definirani su u skladu s uočenim potrebama romske zajednice te na temelju iskustava u provedbi dvaju već postojećih strateških dokumenata Vlade Republike Hrvatske. Ministarstvo zdravstva je glavni nositelj mjera predviđenih za postizanje ciljeva postavljenih u strateškom području zdravstvene zaštite. S obzirom da se određene mjere ne mogu provesti u definiranom opsegu, Ministarstvo je mišljenja da je potrebno pristupiti reviziji ciljeva Strategije i time bolje provedbe mjera strateških dokumenata Vlade Republike Hrvatske. I nadalje se provode i planiraju aktivnosti na operativnim provedbenim razinama u kontekstu međuresorne suradnje sustava zdravstva s drugim sustavima koje bi omogućile dobivanje određenog seta pokazatelja zdravstvenog stanja Roma preklapanjem postojećih podataka u sustavima.

U dosadašnjim Izvješćima, Ministarstvo zdravstva je više puta naglašavalo nedostatak zdravstveno–statističkih pokazatelja za praćenje ishoda prema nacionalnoj pripadnosti kojima bi se omogućilo praćenje zdravlja i zdravstvene zaštite Roma. Svjesni te činjenice, Ministarstvo zdravstva priprema projekt zdravstvenih medijatora koji će se financirati iz sredstava Europskog socijalnog fonda. Zdravstveni medijatori biti će velika pomoć romskoj nacionalnoj manjini ali i zdravstvenim radnicima. Očekuje se kako će se uspostavom zdravstvenih medijatora značajno poboljšati informiranost romske nacionalne manjine o njihovim pravima iz zdravstvenog osiguranja i kvalitetnijem pristupu zdravstvenoj zaštiti.

Za provedbu Strategije Ministarstvo zdravstva je na aktivnosti A 789006, kontu 323 osiguralo u 2017. godini 40.000,00 kn.

4. SOCIJALNA SKRB

Opis situacije u sektoru

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (u daljnjem tekstu: MDOMSP) za 2016. godinu navodi kako su u centrima za socijalnu skrb s najvećim udjelom romske populacije bila 3 nova zapošljavanja stručnih radnika i to dva u Rijeci i jedno u Belom Manastiru.

Na temu provedbe mjera pružanja pomoći i podrške romskim obiteljima u rješavanju obiteljskih i/ili bračnih odnosa, te rješavanju kriznih situacija u obitelji centri za socijalnu skrb izvještavaju o pružanju ukupno 1.263 usluge podrške uglavnom u vidu savjetovanja ili organiziranja radionica. Također je korisnicima koji su pripadnici romske populacije pruženo 720 različitih usluga koje obuhvaćaju savjetovanja, programe i radionice za osnaživanje i edukaciju djece i roditelja. Na razini Republike Hrvatske ukupno su 35 romske obitelji u 2016. godini prošle program odgovornog roditeljstva i osnaživanja obitelji. Promjene u kvaliteti ispunjavanja sadržaja roditeljske skrbi uočene su kod ukupno 51 romske obitelji. Navedene promjene očituju se u odgovornijem pristupu redovitom školovanju, zdravstvenoj njezi, osobnoj i stambenoj higijeni. Također, kod pojedinih obitelji došlo je do prestanka ili smanjenja nasilničkog ponašanja i općenito poboljšanja obiteljskih i bračnih odnosa.

Nadalje, tijekom 2016. godine romskim obiteljima pružani su različiti oblici podrške, savjetovanja i nadzora u svrhu osnaživanja i prevencije izdvajanja djece iz obitelji. Ukupno 203 djece na razini Republike Hrvatske je izdvojeno iz biološke obitelji te je izrađeno ukupno 347 individualnih planova koji sadrže procjenu i praćenje obiteljskih resursa. U 2016. godini u Republici Hrvatskoj udomljeno je ukupno 273 romske djece, a posvojeno njih 27. Ukupno 20 romskih obitelji bilo je uključeno u edukacije i programe za udomitelje.

Također su tijekom 2016. godine centri za socijalnu skrb organizirali različite programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina u kojima je sudjelovalo ukupno 272 romske djece.

U 2017. godini u centrima za socijalnu skrb (Centar za socijalnu skrb Čakovec, Rijeka, Beli Manastir, Koprivnica, Kutina, Pula, Varaždin, Ludbreg, Đurđevac, Sisak, Slavonski Brod i Centar za socijalnu skrb Zagreb - podružnice Peščenica i Sesvete), a to su ujedno centri s najvećim udjelom romske populacije, zaposlilo se 7 novih stručnih radnika. U vezi s provedbom mjere pružanja pomoći i podrške romskim obiteljima u rješavanju obiteljskih i/ili bračnih odnosa te rješavanju kriznih situacija u obitelji s naglaskom na suzbijanje i prevenciju nasilja u obitelji, navedeni centri izvještavaju o pružanju oko 1.300 usluga podrške za nešto manje od 950 obitelji, a navode se uglavnom usluga savjetovanja i pomaganja, privremeni smještaj u kriznim situacijama, obiteljsko-pravna zaštita te organiziranje radionica. Centar za socijalnu skrb Varaždin tako je izvijestio o provedbi preventivnog programa „Škola za roditelje“ za 8 mladih romskih obitelji s maloljetnom djecom u cilju prevencije nasilja u obitelji, poboljšanja roditeljskih kompetencija i boljih odnosa u obitelji.

Navedeni centri za socijalnu skrb pružali su i usluge vezane za osnaživanja romskih obitelji za kvalitetno i odgovorno roditeljstvo, podizanje svijesti romske populacije o problemima

vezanim uz sklapanje maloljetničkih brakova te raspolaganje financijskim sredstvima, a korisnicima je pruženo oko 1.700 takvih usluga koje su obuhvaćale uslugu savjetovanja, mjere stručne pomoći i potpore u ostvarivanju roditeljske skrbi, programe za osnaživanje i edukaciju djece i roditelja te veći broj različitih radionica. Centar za socijalnu skrb Čakovec, između ostalog, izvještava o organiziranju preventivnih programa za učenike srednjih škola „To nije ljubav“, programa za roditelje „Promjene za sretnu obitelj“ te „Kako naši odnosi utječu na našu obitelj“ i drugih sličnih predavanja i radionica.

Osim toga, tijekom 2017. godine oko 30 obitelji prošlo je program odgovornog roditeljstva ili program usmjeren osnaživanju obitelji. Pozitivne promjene u kvaliteti ispunjavanja sadržaja roditeljske skrbi uočene su kod ukupno 72 romske obitelji. Navedene promjene očitovale su se u kvalitetnijoj roditeljskoj skrbi za djecu, boljem načinu rješavanja konfliktnih situacija te općenito u poboljšanju obiteljskih i bračnih odnosa.

Nadalje, poduzimane su sve mjere obiteljsko-pravne zaštite u nadležnosti centara za socijalnu skrb u svrhu osnaživanja i prevencije izdvajanja djece iz obitelji, a navedena podrška je pružena oko 370 obitelji romske nacionalne manjine. Ukupno je nešto više od 270 djece izdvojeno iz biološke obitelji te je izrađeno oko 360 individualnih planova koji sadrže procjenu i praćenje obiteljskih resursa.

Prema izvješćima centara za socijalnu skrb s najvećim udjelom romske populacije, u 2017. godini udomljena su 264 djeteta, a usvojena 22. Također, provedeno je 6 projekata namijenjenih poticanju razvoja udomiteljske skrbi, a 17 obitelji bilo je uključeno u edukacije i programe za udomitelje. Broj djece i mladih romske nacionalne manjine koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unapređenje socijalnih vještina bio je oko 263.

Što se tiče korištenja prava u sustavu socijalne skrbi, u podacima centara za socijalnu skrb s najvećim brojem romske populacije navodi se ukupno 18.958 primatelja sljedećih prava: broj primatelja zajamčene minimalne naknade 9.638 osoba, broj korisnika pomoći za podmirenje troškova stanovanja 748, broj korisnika troškova ogrjeva 1.663, broj primatelja naknade za osobne troškove korisnika smještaja 355, broj korisnika jednokratne pomoći 4.056, broj korisnika naknade u vezi s obrazovanjem 138, broj primatelja osobne invalidnine 260, broj primatelja doplatka za pomoć i njegu 704, broj osoba sa statusom roditelja njegovatelja ili statusom njegovatelja 26, broj primatelja naknade do zaposlenja 22, broj korisnika usluge savjetovanja i pomaganja 785, broj osoba koje su primile uslugu pomoći u kući 23, broj osoba koje su primile psihosocijalnu podršku 63, broj djece koja su primila uslugu rane intervencije 9, broj osoba koje su primile uslugu pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) 19, broj osoba koje su dobile uslugu boravka 83, broj osoba koje su dobile uslugu smještaja 366.

Izvješća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ističu potpore novorođenoj djeci (Cestica, Ližnjan, Magadenovac, Rijeka, Vinkovci, Virje, Karlovačka županija), jednokratne novčane pomoći (Jagodnjak, Ližnjan, Valpovo, Vinkovci, Koprivničko-križevačka županija), pakete s osnovnim namirnicama (Jagodnjak, Virje, Karlovačka županija), provedbu programa za opće dobro u suradnji s centrima za socijalnu skrb (Legrad), podmirenje režijskih troškova stanovanja (Ližnjan, Magadenovac, Našice, Rijeka, Valpovo, Vinkovci, Brodsko-posavska županija), pomoć pri adaptaciji stambenog objekta (Virje),

pomoć za podmirenje troškova javnog prijevoza (Rijeka), osiguranje smještaja beskućnicima, među kojima su i pripadnici romske nacionalne manjine (Rijeka) te savjetodavnu pomoć na području socijalne skrbi (Valpovo, Koprivničko-križevačka županija). Općina Jagodnjak je u 2017. godini dodijelila stan pripadnici romske nacionalne manjine i kuću pripadniku romske nacionalne manjine kao nužni smještaj. Mjera je pokrila ukupno sedam korisnika (uključujući i malodobnu djecu) iz dvije obitelji.

MDOMSP glavnim postignućem u provedbi smatra predani i kontinuirani rad stručnih djelatnika centara za socijalnu skrb koji pružanjem različitih usluga i podrške rade na poboljšanju uvjeta života romske populacije, osvještavanju problema i kreiranju rješenja za različite vidove poteškoća s kojima se oni susreću. Osobito korisnim ocjenjuje se individualni rad i savjetovanje sa korisnicima te organiziranje radionica posvećenih unapređivanju kvalitete roditeljske skrbi i općenito osnaživanju obitelji. Također ističu se programi i aktivnosti posvećene unaprjeđenju socijalnih vještina djece. I dalje se ističe rad Centra za socijalnu skrb Čakovec koji ujedno ima najveći broj korisnika pripadnika romske populacije, a čiji stručni radnici osmišljavaju i provode različite programe za unaprjeđenje socijalnih vještina, osnaživanje obitelji i općenito integraciju u život zajednice. S druge strane, jedan dio centara za socijalnu skrb ističe kako se pripadnici romske nacionalne manjine na njihovom području vrlo često susprežu od izjašnjavanja nacionalne pripadnosti odnosno izjašnjavaju se kao pripadnici većinskog naroda te je u takvim slučajevima otežano primjenjivati principe pozitivne diskriminacije i uključivati ih u pojedine programe za ranjive skupine, kao i voditi evidenciju o njima kao pripadnicima nacionalne manjine. Također, problemi u provedbi događaju se zbog povremene nespremnosti pojedinih pripadnika romske populacije na suradnju sa stručnim radnicima centara za socijalnu skrb što može rezultirati otežanim pružanjem stručne pomoći i pravovremene skrbi. Pojedini centri navode kako im je povremeno otežan kontinuitet stručnog rada što je uvjetovano sezonskim putovanjima pojedinih romskih obitelji.

5. PROSTORNO UREĐENJE, STANOVANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

Opis situacije u sektoru

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: MGIPU) u okviru svog djelokruga provodi dvije aktivnosti koje se odnose na provedbu Strategije na lokalnoj i regionalnoj razini. Prva se aktivnost odnosi na prostorno planske poslove odnosno poslove prostornog uređenja koje MGIPU ima u okviru svoje nadležnosti, a druga se aktivnost odnosi na ozakonjenje bespravno izgrađenih zgrada. Navedene aktivnosti međusobno su povezane i utječu jedna na drugu jer uspješno okončani postupci ozakonjenja pokrenuti prema odredbama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama mogu biti jedan od preduvjeta za izradu i eventualne izmjene i dopune postojećih planova jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za lokacije naseljene Romima te mogućnosti ukupnog komunalnog i drugog opremanja postojećih romskih naselja (vodovod, kanalizacija, opskrba električnom energijom, mreža javnog prijevoza i sl.), a sve navedeno, protekom vremena, pospješuje integraciju romskih građevina/naselja u prostorne i funkcionalne sustave postojećeg naselja te samim time i integraciju romskog stanovništva. MGIPU navedeno posebno napominje u kontekstu Preporuka za donošenje Akcijskog plana za provedbu Strategije za buduće razdoblje u kojima je istaknuto kako „...posebno ozbiljno treba uvažiti zaključke koji upozoravaju na to da se težištem na uređivanje i opremanje 'romskih naselja' zapravo održava i na duži rok stabilizira prostornu segregaciju Roma. Zbog toga ne bi smjele izostati mjere rješavanja stambenog pitanja pomoću stanova na lokacijama gdje žive i ostali stanovnici RH...“. Međutim, razvidno je da se, unatoč naporima i aktivnostima zajednice u kojima treba ustrajati, promjene u tom smjeru odvijaju nedovoljno brzo te se nastojanja na unaprjeđenju svakodnevnog života Roma u postojećim naseljima ukazuju neophodnim.

Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) uređuje se sustav prostornog uređenja: ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskih zemljišta, imovinski instituti uređenja građevinskog zemljišta i nadzor. MGIPU u okviru svoje nadležnosti ima prostorno-planske poslove odnosno osiguranje sredstava za pomoć JLS za prostorno uređenje područja naseljenih Romima. Sukladno tome, svake se godine na poziciji MGIPU, Državni proračun Republike Hrvatske, Aktivnost A 576199, Prostorno uređenje područja naseljenih Romima, kao trajna kategorija, osiguravaju sredstva za pomoć JLS za prostorno uređenje područja naseljenih Romima u ukupnom iznosu od 100.000,00 kn. Navedeni iznos je osiguran svake godine u proračunu, a sredstva za prostorno uređenje područja naseljenih Romima dodjeljuju se prema zahtjevima JLS. Pojedine općine mogu zatražiti sredstva za svoje potrebe iz područja prostornog uređenja, a to mogu biti određene radnje vezane za izradu prostorno-planske dokumentacije, ali i druge radnje iz područja prostornog uređenja. U 2016. godini dodijeljena su sredstva dvjema općinama: Općini Vrpolje 50.000,00 kn i Općini Pribislavec 50.000,00 kn. U 2017. g., s navedene proračunske stavke, dodijeljena su sredstva u iznosu od

100.000,00 kn Međimurskoj županiji, Gradu Čakovcu, u svrhu uređenja romskog naselja Kuršanec.

U pogledu izrade i eventualne izmjene i dopune postojećih prostornih planova jedinica lokalne samouprave za lokacije naseljene Romima, MGIPU, kao sudionik u provedbi, napominje kako je prihvaćanje inicijative za donošenje prostornih planova odnosno izmjena i dopuna prostornih planova kao i odluka hoće li se prostorni plan usvojiti isključivo u nadležnosti predstavničkog tijela JLS, a sam postupak je propisan odredbama važećeg Zakona o prostornom uređenju. Odredbom članka 63. stavak 2. Zakona o prostornom uređenju sredstva za izradu prostornog plana koje donosi predstavničko tijelo JL/P(R)S osiguravaju se iz sredstava državnog proračuna i proračuna JL/P(R)S. Za prethodno razdoblje MGIPU je raspolagalo sljedećim podacima: od 2004. do 2012. godine u 16 JLS u 5 županija za 17 lokacija naseljenih Romima izrađeno je 25 prostornih planova. U okviru ove aktivnosti, u MGIPU je u tijeku postupak prikupljanja i ažuriranja podataka o sadašnjem stanju prostornih planova za područja naseljena Romima, kako donesenih tako i planova u fazi izrade ili donošenja. Do kraja 2017. godine prikupljeni su podaci kako je u 9 županija za 60 lokacija naseljenih Romima izrađeno ukupno 59 prostornih planova (3 GUP, 71 PPUG/PPUO, 19 UDU/DPU) koji su na snazi, a u 4 županije je 7 prostornih planova u fazi donošenja (1 GUP, 4 PPUG/PPUO, 2 UPU/DPU).

Zakonom o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN, 86/12, 143/13) omogućeno je ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada s rokom za podnošenje zahtjeva 30. lipnja 2013. godine. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim građevinama, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 30. lipnja 2017. godine, između ostalog, rok za podnošenje zahtjeva produljen do 30. lipnja 2018. godine. MGIPU je, u dogovoru s JLS i nadležnim upravnim tijelima, tijekom razdoblja 2013.-2016. godine pružilo financijsku pomoć romskoj populaciji u ozakonjenju njihovih nezakonito izgrađenih zgrada, na način da su osigurana sredstva te pripremljeni i provedeni otvoreni postupci javne nabave za izradu geodetskih i arhitektonskih snimaka izvedenog stanja, kao financijski zahtjevnih, a obaveznih dijelova zahtjeva za donošenje rješenja o izvedenom stanju. Navedene aktivnosti MGIPU je financiralo u 100-postotnom iznosu, uz uvjet da su stambene zgrade manje od 400 m², a obuhvaćeno je ukupno 765 građevina. Sveukupno, od početka realizacije ovog projekta, u razdoblju 2012.-2016. godine iz proračuna MGIPU plaćeno je 2.306.240,00 kn.

Tijekom 2015. godine provedeni su natječaji javne nabave te realizirani poslovi izrade potrebne dokumentacije za sljedeća romska naselja: Josip Rimac (Grad Slavonski Brod) za 180 zgrada, 311.625,00 kn; Gornje i Donje Vratno (Općine Cestica i Vinica) za 94 zgrade, 159.447,50 kn; Stiska (Grad Đurđevac) za 17 zgrada 43.732,50 kn te Gaj i Domčeva (Grad Nova Gradiška) za 23 zgrade 39.991,25 kn.

Postupkom objedinjene javne nabave, gdje je dio realizacije i plaćanja obavljen tijekom 2016. godine u iznosu od ukupno 416.625,00 kn (pozicija MGIPU, Državni proračun Republike Hrvatske, Aktivnost A 538050, Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada) izrađena je potrebna dokumentacija za 4 naselja: Kuršanec (Grad Čakovec) za 140 zgrada, Capraška Poljana (Grad Sisak) za 69 zgrada, Vidrenjak (Grad Popovača) za 10 zgrada i Rujevica (Grad Rijeka) za 84 zgrade.

Sveukupno, od početka realizacije ovog projekta, u razdoblju 2012.-2016. godine s pozicije MGIPU, Državni proračun Republike Hrvatske, Aktivnost: A 538050, Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada plaćeno je 2.306.240,00 kn.

Tijekom 2017. godine MGIPU je dodijelilo ukupni iznos od 385.997,88 kn u svrhu ozakonjenja i uređenja romskih naselja i to:

- Koprivničko-križevačkoj županiji, Gradu Đurđevcu, u svrhu ozakonjenja 109 zgrada u romskom naselju Stiska, u iznosu od 138.782,43 kn;
- Varaždinskoj županiji, Općini Cestica, u svrhu ozakonjenja 27 zgrada u romskom naselju Gornje Vratno, u iznosu od 80.301,28 kn;
- Varaždinskoj županiji, Općini Petrijanec, u svrhu ozakonjenja 62 zgrade u romskom naselju Donje Vratno, u iznosu od 166.914,17 kn.

U odnosu na navedene podatke, za procjenu uspješnosti provedbe ozakonjenja, potrebno je u predstojećem razdoblju 2018.-2020. pratiti okončanje postupaka ozakonjenja zgrada za koje je MGIPU financiralo izradu potrebne dokumentacije za legalizaciju. U tom smislu uočene su poteškoće u pogledu plaćanja iznosa naknade za ozakonjenje koju su korisnici obvezni platiti prije izdavanja rješenja te se raspolaže s podatkom da je do kraja 2017. godine doneseno tek 23% izvršnih rješenja o ozakonjenju od ukupno predanih zahtjeva za ozakonjenje za koje je MGIPU financiralo izradu potrebne dokumentacije za legalizaciju. U tim postupcima uočeni su problemi prilikom plaćanja naknade za ozakonjenje koja može iznositi od 500,00 do nekoliko tisuća kuna, a koju je podnositelj zahtjeva odnosno vlasnik zgrade dužan platiti prije izdavanja rješenja o izvedenom stanju. Nadležni državni uredi, odnosno Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, pri kojima se ti postupci vode za sada ne donose rješenja o odbijanju zahtjeva zbog neplaćanja naknade, već su zastali u postupanju do konačnog rješenja ovog problema. Potrebno je napomenuti da nakon izdavanja o rješenja o ozakonjenju slijedi plaćanje komunalnog i vodnog doprinosa, a koji iznosi su znatno veći od spomenute naknade, te je i taj problem evidentiran. Kako je MGIPU već izdvojilo gore navedeni znatni iznos sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, u rješavanje uočenih i utvrđenih poteškoća potrebno je uključiti i druge dionike, a osobito romske udruge putem ULJPPNM-a Vlade Republike Hrvatske kako bi svojim djelovanjem, između ostalog, potaknuli vlasnike zgrada da što prije okončaju započete postupke ozakonjenja. Prema važećoj zakonskoj regulativi obveznici plaćanja naknade za ozakonjenje su fizičke osobe odnosno podnositelji zahtjeva za ozakonjenje zgrada. S obzirom da je uočeno da korisnici ozakonjenja u malom broju slučajeva izvršavaju svoju obvezu plaćanja naknade, potrebno je u predstojećem razdoblju pokušati iznaći rješenje ovoga problema kako bi se započeti postupci ozakonjenja uspješno okončali. U odnosu na ukupni broj od 765 predanih zahtjeva do sada su izdana 172 izvršna/pravomoćna rješenja o izvedenom stanju, dok je naknada izračunata, a nije plaćena, za 310 zahtjeva u iznosu od 565.334,80 kn. U navedeni iznos nisu uključeni komunalni i vodni doprinos koji se plaćaju nakon izdavanja rješenja o izvedenom stanju te u ovom trenutku nisu ni poznati njihovi iznosi.

MGIPU napominje kako je u dokumentu Vlade Republike Hrvatske *Operativni programi za nacionalne manjine za razdoblje 2017.-2020.*, u poglavlju 8.3. *Uređenje, urbanizacija i legalizacija romskih naselja*, pod Aktivnosti 8.3.1. utvrđeno kako će Vlada Republike

Hrvatske razmotriti mogućnost oslobađanja naknade za legalizaciju objekata za socijalno ugrožene pripadnike romske nacionalne manjine, ukoliko se radi o objektima koji su im jedina nekretnina u vlasništvu.

U kontekstu stanovanja, osobito je važan razvoj integriranog pristupa regeneraciji depriviranih područja, prvi puta u kontekstu Republike Hrvatske. Novi pristup predviđen je komplementarnim aktivnostima u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima (u nastavku teksta: Program) koji se financira iz operativnih programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020. te „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.-2020. čija je ukupna vrijednost 120 milijuna eura (100 milijuna eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj i 20 milijuna eura iz Europskog socijalnog fonda).

Programom su gradovi Beli Manastir, Benkovac, Knin, Petrinja i Vukovar te općina Darda dobili priliku poboljšati svoju cjelokupnu gospodarsku sliku te povećati atraktivnost življenja svoga stanovništva. Navedeni gradovi i općina kao pilot područja odabrani su Odlukom o pilot područjima za provedbu Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima, koju je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu: MRRFEU), upravljačko tijelo za pripremu i provedbu Programa, donijelo 18. veljače 2015. godine. Kriteriji postupka odabira pilot područja bili su indeks višestruke deprivacije, veličina grada prema broju stanovnika (10.000 do 35.000 stanovnika), te stanje okupiranosti u tijeku agresije na Republiku Hrvatsku. Pri tom je poštivana i obveza da jedno od pilot područja karakterizira značajan udio pripadnika romske nacionalne manjine i stoga je pilot područje Grada Belog Manastira prošireno na Općinu Darda zbog značajnog udjela romskog stanovništva, gotovo 10 posto ukupnog stanovništva općine, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine.

U svrhu pripreme Programa, MRRFEU je u studenom 2015. godine sklopilo ugovor za projekt *Tehnička pomoć Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u pripremi Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima* u okviru kojeg su, među ostalim, u srpnju 2016. godine izrađene analize područja kao svojevrsne podloge za izradu intervencijskih planova za četiri grada: Beli Manastir i Općinu Darda, Benkovac, Petrinju i Vukovar, dorađena Analiza stanja za Grad Knin te izrađen Intervencijski plan Grada Knina koji je poslužio kao 'pilot' ostalim pilot područjima, prihvaćen od strane MRRFEU u rujnu 2016. godine. MRRFEU je u kolovozu 2016. sklopilo i ugovor za projekt *Tehnička pomoć za izradu intervencijskih planova gradovima Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Petrinja i Vukovar*, čija je svrha pomoć gradovima Beli Manastir i Općini Darda, Benkovcu, Petrinji i Vukovaru u izradi njihovih intervencijskih planova. Isto tako, u travnju 2016. godine MRRFEU je sklopilo ugovor o uslugama *ex ante* evaluacije intervencijskih planova za gradove Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Knin, Petrinju i Vukovar.

Nakon izrade i prihvaćanja intervencijskih planova početkom 2017.⁴ i potpisivanja sporazuma o njihovoj provedbi, MRRFEU je u okviru Programa sklopilo 20. prosinca 2017.

⁴ Za Intervencijski plan Općine Darda molimo vidjeti poveznicu:

ugovor s Općinom Darda za projekt „Dovršetak gradnje Kulturnog centra Roma Baranje“ u iznosu od 923.130,91 kuna bespovratnih sredstava. Navedenim projektom planira se osigurati prostor za društvene, kao i kulturne aktivnosti pripadnika romske nacionalne manjine, a kako bi se isti okupljali i njegovali svoje običaje i kulturu. Izvor financiranja je Europski fond za regionalni razvoj, proračun Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Državni proračun K680034 (Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.). Uz to, Općina Darda izvještava o izradi geodetskih projekata i projektne dokumentacije za izgradnju 47 obiteljskih kuća te investicijske studija izvodljivosti za romsko naselje u Dardi. Za izgradnju 87 obiteljskih kuća u romskom naselju u Dardi u ulici Nikole Šubića Zrinskog napravljeni su glavni projekti te su izdane građevinske dozvole za 47 obiteljskih kuća 2017. godine (očekuje se i za 18 obiteljskih kuća 2018. godine), za ukupno oko 270 korisnika.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ističu aktivnosti zbrinjavanja komunalnog otpada (Cestica, Čakovec, Darda, Kneževi Vinogradi, Koprivnica), a u Općini Petrijanec je uspostavljen sustav komunalne djelatnosti redovnog prikupljanja i odvoza komunalnog otpada. Nositelji aktivnosti su Varaždinska županija, Općina Petrijanec, Centar za socijalnu skrb Varaždin, Čistoća d.o.o. Varaždin te romska domaćinstva. JLP(R)S također ističu infrastrukturne radove (održavanje cesta i dječjih igrališta u Rijeci, asfaltiranje cesta u Domašincu za 226.740,49 kuna, u potpunosti financiranom iz proračuna Općine Domašinec) pokrivanje troškova vodnog doprinosa za izradu javne rasvjete (Našice), pomoć pri legalizaciji objekata (Đurđevac, Kneževi Vinogradi, Kotoriba, Koprivničko-križevačka županija, Međimurska županija u kojoj je izdano 95 rješenja o izvedenom stanju, Varaždinska županija u kojoj je izdano 90 rješenja o izvedenom stanju), rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i provedba postupka legalizacije u romskim naseljima ili dislokacija pojedinih stanovnika u adekvatnije stambene prostore, kao i izradu projekata sanitarne i oborinske odvodnje (Mala Subotica). Općina Podgorač je usvojenim Prostornim planom proširila građevinsko područje naselja, a uz već sada osiguranu dostupnost gotovo cjelokupne infrastrukture, planira se i izgradnja sekundarnih vodovodnih mreža u sporednim ulicama naselja Budimci, a za što je Općina Podgorač izdvojila znatna financijska sredstva. Grad Belišće ističe izrade projektne dokumentacije za izgradnju prometnih površina u naselju Bistrinci, izgradnju Romskog doma. U dijelu razvoja vodno komunalne infrastrukture proveden je projekt dogradnje kanalizacijskih i vodoopskrbnih cjevovoda u dijelu ulice Marka Oreškovića u Bistrincima za 35 kućanstava.. Grad Belišće i Hrvatske vode izdvojili su u tu svrhu 1.111.790,65 kuna. Također u 2017. godini započela je i završena dogradnja sanitarne kanalizacije u Ulici Dolac te su stvoreni uvjeti za priključene 14 kućanstava. Grad Belišće i Hrvatske vode izdvojile su u tu svrhu 448.543,48 kuna. Slavonski Brod je donio Detaljni plan uređenja. Grad Čakovec sumira navode koji se navode i u drugim lokalnim izvješćima: Završavanjem procesa prijenosa vlasništva i legalizacije omogućiti će se Gradu Čakovcu narudžba projekata uređenja prometnica i parcela za stanovanje te kandidiranje istih na EU fondove. Uz to, Grad Čakovec planira financirati i neke druge mjere iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF).

<http://darda.hr/dokumenti-2/>

a za Grad Beli Manastir https://drive.google.com/file/d/0Bw2FY4TnI_-JQXhaTXVrdjNIRTg/view

Općina Jagodnjak je u 2017. godini dodijelila stan pripadnici romske nacionalne manjine i kuću pripadniku romske nacionalne manjine kao nužni smještaj. Mjera je pokrila ukupno sedam korisnika (uključujući i malodobnu djecu) iz dvije obitelji.

Kao i u drugim mjestima u kojima pripadnici romske nacionalne manjine žive integrirani (Vukovarsko-srijemska županija), Grad Varaždin ističe kako su stambeni objekti pripadnika romske nacionalne manjine integrirani u tkivo Grada i samim time uključeni u sve standardne mjere prostornog uređenja i komunalnog sustava uklopljeni u prostorno-plansku dokumentaciju i priključeni na osnovnu komunalnu infrastruktura, a koja je dostupna na tom području (prometna povezanost, struja, vodovod, prikupljanje i odvoz smeća, veterinarsko-higijeničarska služba i sl.).

6. UKLJUČIVANJE ROMSKE NACIONALNE MANJINE U KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT

Opis situacije u sektoru

S obzirom da je jedan od ciljeva Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016. - 2020. nastavak unaprjeđenja postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 24. studenog 2016. godine donijela Odluku o izradi Operativnih programa nacionalnih manjina kojima će se odrediti mehanizmi osiguranja prava nacionalnih manjina te podrške djelovanju njihovih tijela, u skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i drugim posebnim propisima. Operativni programi za nacionalne manjine sastoje se od Operativnog programa za zaštitu i unaprjeđenje postojeće razine prava svih nacionalnih manjina, koji se odnosi na sve nacionalne manjine koje su navedene u Izvorišnim osnovama Ustava Republike Hrvatske te od posebnih operativnih programa za srpsku, talijansku, češku, slovačku, mađarsku, albansku i **romsku** nacionalnu manjinu. Prijedlog operativnih programa izrađen je u suradnji s ULJPPNM-om i nadležnim tijelima državne uprave te je usklađen s mišljenjima, primjedbama i prijedlozima zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru. Zaključkom sa 53. sjednice Vlade Republike Hrvatske, održane 24. kolovoza 2017. godine, utvrđeni su Operativni programi za nacionalne manjine za razdoblje 2017. – 2020, te zadužen ULJPPNM da svakih šest mjeseci dostavlja izvješće o provođenju operativnih programa za navedeno razdoblje. U okviru Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu predviđena je revizija i provedba Strategije te unaprjeđivanje rada Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine s posebnim naglaskom na pitanje obrazovanja, socijalne integracije, zapošljavanja i stambenog zbrinjavanja.

Savjet za nacionalne manjine sukladno odredbama članka 35. stavka 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologija praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa (NN 105/16) raspodjeljuje udrugama i ustanovama nacionalnih manjina sredstva Državnog proračuna osigurana za ostvarivanje programa kulturne autonomije. Programi kulturne autonomije sukladno Kriterijima financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologija praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa obuhvaćaju programe informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija te programe stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina. Sufinancirajući kvalitetu i različitost navedenih programa pripadnika romske nacionalne manjine Savjet za nacionalne manjine smatra da se postiže sve pozitivnija percepcija romske kulture i identiteta unutar romske nacionalne manjine, kao i unutar većinske populacije te društva u cjelini. Kontrolom dodijeljenih sredstava, analizom utroška i narativnih izvješća te terenskim izvidima u sjedištima udruge utvrđen je kod većeg dijela udruga romske nacionalne manjine daljnji pomak u izradi izvješća o radu i ostvarivanju programa odnosno financijskih izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava.

Sufinanciranjem navedenih programa, a provedbom mjera sukladno nadležnosti Savjeta i kontrolom utrošenih sredstava utvrđeno je postizanje pozitivne percepcije romske kulture i

identiteta unutar romske nacionalne manjine, kao i unutar većinske populacije te društva u cjelini. Ostvarenje ciljanih vrijednosti učinaka i mjera predloženih u formularima determinirano je isključivo Državnim proračunom Republike Hrvatske koji je prethodnih godina doživio nekoliko rebalansa kojima su značajno umanjena sredstva za ostvarenje kulturne autonomije nacionalnih manjina.

Sufinancirani programi kulturne autonomije romskih udruga putem Savjeta za nacionalne manjine za 2016. godinu iznose 554.000,00 kuna, a za ostvarivanje programa kulturne autonomije romske nacionalne manjine 15 romskih udruga preuzelo je ugovorne obveze. Ostvarivanjem programa kulturne autonomije dodatno se stvaraju uvjeti za kontinuirano djelovanje romskih kulturnih i društvenih aktivnosti u svim područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena. Ujedno se ovim programima posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu sakuplja i objavljuje romske povijesna, književna i kulturna građa (na jezicima kojima govore pripadnici romske nacionalne manjine i na hrvatskom jeziku). Za kulturne manifestacije Savjet za nacionalne manjine ukupno je dodijelio 235.000,00 kn, na području kulturnog amaterizma 84.000,00 kn, na području izdavaštva 235.000,00 kn.

U 2017. godini putem Savjeta za nacionalne manjine sufinancirano je ostvarivanje programa kulturne autonomije putem 7 romskih udruga koje su ugovorno preuzele obveze, u ukupnom iznosu od 468.000,00 kn. Za područje informiranja Savjet za nacionalne manjine ukupno je dodijelio 150.000,00 kn, na području izdavaštva 25.000,00 kn, na području kulturnog amaterizma 35.000,00 kn te za kulturne manifestacije 258.000,00 kn.

Sufinanciranjem programa usuglašenih s tijelima državne vlasti, jedinicama lokalne i područne samouprave te s vijećima i predstavnicima manjina u iznosu od 450.000,00 tijekom 2016. godine stvorile su se povoljnije materijalne pretpostavke za ostvarivanje kulturne autonomije kroz pomoć u održavanju i izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova, kao i kroz programe edukacije i izobrazbe koji su preduvjet za ravnopravno uključivanje u društveni i javni život. U 2017. godini Savjet za nacionalne manjine sufinancirao je navedene programe u iznosu od 500.000,00 kn.

U 2016. godini za izdavačku djelatnost Ministarstvo kulture financiralo je publikacije udruge Romsko nacionalno vijeće Zagreb u ukupnom iznosu od 14.000,00 kn i Savezu Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, Svjetski dan romskog jezika (10.000,00 kn) i Dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen (10.000,00 kn). Za otkup knjiga u 2016. godini financirana su 2 naslova za romsku nacionalnu manjinu (4.781,00 kn) Savezu Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, a u sklopu međunarodne kulturne suradnje Ministarstvo kulture je u 2016. godini financiralo šest programa koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu (80.757,09 kn).

U okviru potpora za književne manifestacije Ministarstvo kulture je u 2017. godini financiralo jedan program za romsku nacionalnu manjinu u iznosu od 10.000,00 kuna, a za otkup knjiga u Ministarstvo je izdvojilo 12.870,00 kn za jedan program za romsku nacionalnu manjinu. U

sklopu međunarodne kulturne suradnje Ministarstvo kulture je u 2017. godini financiralo tri programa koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu u iznosu od 30.606,00 kn.

MZO je i u 2016. g. pružilo potporu Međunarodnom danu sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen (Romsko nacionalno vijeće 10.000,00 kn, Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ (u daljnjem tekstu: SRRH „Kali Sara“ 20.000,00 kn) i sufinanciralo organizaciju Svjetskog dana romskog jezika u ukupnom iznosu od 14.000,00 kn, a u 2017. g. u ukupnom iznosu od 40.000,00 kn.

Savjet za nacionalne manjine navodi kako je ostvarivanje prava pripadnika svih nacionalnih manjina na pristup javnim medijima uslijed nedovoljne medijske prezentiranosti manjinskih aktivnosti i sadržaja još uvijek nezadovoljavajuće. Dok radijski program uglavnom ispunjava programske obveze, Hrvatska radiotelevizija (u daljnjem tekstu: HRT) to još uvijek čini nedovoljno, s obzirom na obveze koje HRT ima na temelju zakona i Ugovora s Vladom Republike Hrvatske. Savjet za nacionalne manjine konstatira da HRT još nije započela s emitiranjem programa na manjinskim jezicima, koja je utvrđena odredbama članka 11. Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima kojoj je Republika Hrvatska pristupila 1997.godine, a na radijskim kanalima emitiraju se prilozima na talijanskom, mađarskom i češkom jeziku. Sukladno statusu javne ustanove koja proizvodi programe ima obavezu da proizvedeni programi moraju zadovoljiti interese javnosti na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, HRT treba osigurati i odgovarajuću zastupljenost informativnog, umjetničkog, kulturnog, dokumentarnog, dramskog, obrazovnog, znanstvenog, dječjeg, filmskog, glazbenog, zabavnog, športskog i drugog sadržaja koji je u interesu javnosti poštujući sva programska načela i obveze utvrđene Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji, drugim propisima i Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i HRT-a. Međutim, programi HRT-a ne pružaju mogućnost pripadnicima nacionalnih manjina da se upoznaju s kulturom, tradicijom i životom drugih pripadnika svoje manjine u Republici Hrvatskoj jer emisije za manjine nisu dovoljno integrirane u ostale programe i vizualno prepoznatljive u smislu integracije u sveukupni javni, kulturni i politički život.

U vezi s time, ULJPPNM u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine svake godine organizira seminar pod nazivom „Mediji i nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj – Zaštita manjina i uloga medija u demokratizaciji hrvatskog društva“ (u Opatiji, 15. lipnja 2016. i 16. svibnja 2017.). Na seminarima se raspravljalo o pitanjima zastupljenosti manjinskih tema u programima radija i televizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kao i tiskanim medijima, te važnosti uloge medija u očuvanju društveno-kulturnih vrijednosti manjinskoga identiteta, a glavni naglasci su stavljeni na važnost suzbijanja stereotipa i govora mržnje u medijskom prostoru te ulogi medija u jačanju svijesti o poštivanju i razumijevanju drugog i drugačijeg, razvijanju tolerancije, osjetljivosti na pojave diskriminacije i nepoštivanja ustavnih i zakonskih prava pripadnika nacionalnih manjina u hrvatskom društvu.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju o dobroj suradnji s vijećima i predstavnicima romske nacionalne manjine (financiranje rada vijeća i predstavnika: Belišće – 46.000,00 kn, Rijeka - 40.211,54 kn). Česte su potpore nacionalnim i lokalnim obilježavanjima značajnih datuma, kao što su Svjetski dan Roma (Belišće, 14.000,00 kuna;

Vukovarsko-srijemska županija), Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen (Belišće, 3.200,00 kn), Svjetski dan Roma (Bjelovarsko-bilogorska županija), Đurđevdana (Rijeka) ili lokalne aktivnosti podizanja svijesti o kulturi romske zajednice i čuvanju njene baštine (Koprivnica, 10.000,00 kn), sufinanciranje dijela troškova za organizaciju otkrivanja spomen obilježja Roma Bajaša (Međimurska županija).

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pružaju potporu i udrugama. Ližnjan tako informira o potpori lokalnoj boćarskoj udruzi i njenom članu, svjetskom prvaku u boćanju za osobe s invaliditetom koji je pripadnik romske nacionalne manjine, kao i aktivnosti jačanja kapaciteta udruga, i ostalih oblika udruživanja pripadnika romske nacionalne manjine. Grad Đurđevac izvještava o 5 potpora lokalnim udrugama i kulturno-umjetničkim društvima (10.739,68 kn), a Općina Jagodnjak u 2017. godini je pomogla pri osnivanju Udruge baranjskih Roma „Napredak“, i to jednokratnom pomoći i dodjelom prostora na korištenje.

Međimurska županija, u partnerstvu s Ogrankom Matice hrvatske u Čakovcu, provodi projekt SUKUS – Srednjoškolci u kulturnim i umjetničkim sadržajima. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda (OP „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.- 2020.; poziv Umjetnost i kultura za mlade), a njegova vrijednost iznosi 700.000,00 kn. Projekt je usmjeren na rješavanje problema ograničenog sudjelovanja srednjoškolaca iz Međimurske županije, a posebno onih u nepovoljnom položaju, u kulturno-umjetničkim sadržajima. U sklopu projekta, srednjoškolci koji borave u učeničkim domovima, uključeni su u različite kulturno-umjetničke radionice, događanja i posjete. U projekt je uključeno ukupno 65 srednjoškolaca, od čega je 11 Roma.

Na lokalnoj razini romske udruge i kulturno-umjetnička društva se često pojavljuju zajedno s predstavnicima drugih nacionalnih manjina, obilježavajući primjerice Dan nacionalnih manjina u Vukovarsko-srijemskoj županiji, sudjelovanjem u Smotri nacionalnih manjina Bjelovarsko-bilogorske županije, pokrenutoj na prijedlog manjinske koordinacije, i Večeri nacionalnih manjina u Bjelovaru.

Brodsko-posavska županija ističe kako je u sklopu provedbe mjere *Suradnja s vijećima nacionalnih manjina i organizacijama civilnog društva romske nacionalne manjine*, usvojen Akcijski plan za Rome za razdoblje 2017.-2020. Grada Slavenskog Broda. Akcijski plan predstavlja temeljni planski dokument provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma na području Slavenskog Broda. Ciljevi i mjere Plana usmjerene su prema najvažnijim područjima za uključivanje Roma u ovom gradu, a s ciljem dugoročnog poboljšanja položaja građana romske nacionalnosti. Iako izvješće navodi kako je zadnje tri godina znatno porastao broj registriranih udruga koje okupljaju pripadnike romske nacionalne manjine, osnovni problem kod djelovanja ovih udruga predstavlja izostanak njihove međusobne suradnje i komunikacije iako su osnovani s ciljem pomoći istoj populaciji. Isto tako evidentno je nesnalaženje udruga prilikom prijave na natječaj (loše napisani projekti, nepotpuna dokumentacija) te netransparentno trošenje odobrenih sredstava.

Na području uključivanja u društveni i politički život, Ministarstvo uprave za 2017. godinu navodi kako je temeljem odredbi Zakona o lokalnim izborima (NN, 144/12 i 121/16), prije održavanja lokalnih izbora u svibnju 2017. godine, utvrdio točan broj članova predstavničkih tijela jedinica samouprave koji se biraju iz reda pripadnika nacionalnih manjina te je, postupajući sukladno odredbi članka 104. stavka 3. Zakona, navedene podatke javno objavilo na svojim internetskim stranicama. Na taj su način, prije održavanja lokalnih izbora, sva nadležna državna tijela i tijela jedinica samouprave te zainteresirana javnost bili upoznati s podacima o broju članova predstavničkog tijela koji se bira iz reda pripadnika nacionalnih manjina u svakoj jedinici samouprave. Na tim je izborima, pripadnicima romske nacionalne manjine, temeljem Zakona, bilo zajamčeno pravo na izbor ukupno 13 članova predstavničkih tijela, u ukupno 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na izbor po jednog člana u predstavničkim tijelima Općine Petrijanec, Kotoriba i Podturen iz reda pripadnika romske nacionalne manjine nije bilo ostvareno na redovnim lokalnim izborima, te su u navedenim općinama raspisani dopunski izbori za članove općinskih vijeća iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Člana predsjedničkog tijela na dopunskim izborima izabrali su pripadnici romske nacionalne manjine u općinama Petrijanec i Podturen, dok dopunski izbori u Općini Kotoriba nisu održani iz razloga što nadležno izborno povjerenstvo nije zaprimilo niti jedan prijedlog kandidacijske liste te stoga u toj jedinici zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkom tijelu nije ostvarena.

Nadalje, pripadnici romske nacionalne manjine, na lokalnim izborima 2017. godine, sukladno Zakonu, imali su pravo predložiti i izabrati kandidate za 2 zamjenika općinskih načelnika, u 2 općine, Orehovica i Pribislavec te su isti u tim općinama i izabrani, čime je zastupljenost pripadnika romske nacionalne manjine u izvršnim tijelima jedinica lokalne samouprave u potpunosti ostvarena.

Ministarstvo uprave navodi i da je na prijevremenim izborima za zastupnike u Hrvatski sabor održanima u 2016. godini, kao zastupnik romske, austrijske, bugarske, njemačke, poljske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine izabran pripadnik romske nacionalne manjine.

Podsjeća se i da je na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave održanima 31. svibnja 2015. godine izabrano ukupno 285 vijeća i 169 predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, od čega ukupno 28 vijeća i 9 predstavnika romske nacionalne manjine. Zaključno s krajem 2017. godine, od ukupnog broja izabranih vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, u Registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina pri Ministarstvu uprave upisano je 27 vijeća i 7 predstavnika romske nacionalne manjine.

O ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina tijekom 2016. godine održana su 2 seminar: 14. travnja 2016. godine u Koprivnici i 9. studenoga 2016. godine u Zadru te 13. rujna 2017. u Gradu Pula-Pola. Cilj ovih seminara informiranje je i educiranje članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina o njihovim pravima i obavezama koje proizlaze iz Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, motiviranje i poticanje na bolju suradnju vijeća i predstavnika s tijelima lokalnih jedinica, kao i razmjena informacija o svim

specifičnim problemima pripadnika nacionalnih manjina na područjima za koje se seminari održavaju.

ULJPPNM je počeo s provedbom projekta „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“, realiziranog u okviru programa IPA 2012 te je 31. ožujka 2016. godine organizirao uvodnu konferenciju u prostorijama Predstavništva Europske komisije u Republici Hrvatskoj, Kući Europe. Projekt je provodio konzorcij kojeg čine WYG savjetovanje d.o.o. i Teched savjetodavne usluge d.o.o. Opći je cilj projekta osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava te poboljšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja nacionalnih manjina u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, uz očuvanje njihova vlastitog identiteta, kulture i tradicije. Projekt je proveden od 1. veljače 2016. do 1. kolovoza 2017. godine. Svrha projekta „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“ je osigurati preduvjete za aktivnu participaciju vijeća nacionalnih manjina u provedbi praćenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i u razvoju vlastitih lokalnih zajednica na području Republike Hrvatske.

U okviru projektnih aktivnosti provedeno je opsežno istraživanje tzv. GAP analiza (ili analiza jaza) kapaciteta i potreba vijeća i predstavnika nacionalnih manjina iz perspektive samih vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te predstavnika organizacija civilnog društva. Rezultati istraživanja objedinjeni su u publikaciji „Finalna sinteza rezultata integrirane GAP analize“⁵, a profil vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine utemeljen je na statistički značajnim razlikama i odstupanjima vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine u poduzorku ukupno anketiranih.⁶ Romska nacionalna manjina je treća po brojnosti vijeća i predstavnika, no žene su razmjerno slabo zastupljene. Najveći udio ispitanika mlađih dobnih skupina utvrđen je u vijećima i među predstavnicima romske nacionalne manjine (do 30 godina – 16%), ali unutar kojih se također utvrdilo najveći udio osoba niže stručne spreme (47%). Također, u prosjeku su manje formalno opremljena i osposobljena za obavljanje savjetodavne funkcije. Između ostaloga, socijalna okolina u najvećoj mjeri otežava provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina po mišljenju vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, a oni u manjoj mjeri potvrđuju prihvaćenost vijeća i predstavnika od svoje jedinice samouprave. S druge strane, doprinos eksternih aktera (ostale neprofitne organizacije i organizacije civilnog društva, Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora, ULJPPNM, Pučki pravobranitelj te međunarodne organizacije) najvećom ocjenom ocjenjuju pripadnici romske nacionalne manjine. Pripadnici romske nacionalne manjine u znatno manjoj mjeri koriste računala i elektroničku poštu za potrebe obavljanja poslovanja vijeća i predstavnika, a k tome u najmanjoj mjeri raspolazu službenim računalima i naknadom za troškove.

Pokazalo se da je razina njihove osposobljenosti statistički značajan prediktor za obavljanje savjetodavne funkcije za aktivnost i učinkovitost vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine. Dakle što je viša razina formalne osposobljenosti vijeća i predstavnika romske

⁵ Dostupno na stranicama Ureda:

<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Rezultai%20Gap%20analize.pdf>.

⁶ U istraživanju je sudjelovalo ukupno 356 ispitanika (91 predstavnik nacionalnih manjina), 152 vijeća nacionalnih manjina, 64 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i 49 udruga, LAG-ova i ostalih organizacija uključenih u lokalni razvoj i/ili prava nacionalnih manjina. Od 243 vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, u istraživanju je sudjelovalo 19 vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine.

nacionalne manjine, razmjerno su aktivnija i učinkovitija pri obavljanju savjetodavne funkcije. Valja imati na umu da je i potvrđena je teza po kojoj za učinkovitu provedbu i primjenu Ustavnog zakona nije dovoljna samo formalna opremljenost i aktivnost vijeća i predstavnika, već i spremnost na suradnju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s nacionalnim manjinama i njihovim vijećima i predstavnicima.

Opažena potkapacitiranost romskih vijeća i predstavnika predstavlja osnovu u artikuliranju manjinske agende koja treba povesti više brige u prevladavanju uočenih poteškoća te potaknuti izgradnju mehanizama povezanih s podizanjem savjetodavnih kapaciteta pojedinim vijećima i predstavnicima,

Tijekom projekta održano je 10 trodnevnih regionalnih edukacija predstavnika vijeća i pojedinačnih predstavnika nacionalnih manjina za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i za jačanje njihove savjetodavne uloge i umrežavanje s ostalim ključnim dionicima lokalnog razvoja (poput lokalnih akcijskih grupa i udruga koje promiču održivi razvoj), uz slabo sudjelovanje romskih vijeća i predstavnika. U svrhu jačanja ove uloge izrađen i Priručnik za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina (također dostupan na stranicama Ureda)⁷.

Konačno, s ciljem uključivanja perspektive vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u sustav praćenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina na nacionalnoj razini, izrađen je web portal putem kojeg će vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u narednom periodu imati mogućnost izvještavati o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina onako kako je oni vide.

Za potvrdu slabijih kapaciteta romskih vijeća i predstavnika na lokalnoj razini indikativna je i informacija o njihovom financiranju, prema nepotvrđenim informacijama samih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2017. g.. Tako su općine planirale ukupno 76.669,59 kn, a utrošeno je 40.299,96 kn, odnosno 52,56 %; gradovi su alocirali 409.650,54 kn, a utrošeno je 269.440,33 kn, odnosno 65,77 %. S druge strane, vrlo visok postotak iskorištenosti vidljiv je na županijskoj razini, pri čemu su županije planirale 641.765,50 kn, a utrošeno je 651.723,40 kn (101,55 %). Grad Zagreb je planirao 820.352,00 kn, dok je utrošeno 812.161,69 kn.

Na temelju vanjske evaluacije Strategije za razdoblje od početka provedbe Akcijskog plana za provedbu Strategije 2013. - 2015., do konca 2014. godine, provedene tijekom 2015. g., ULJPPNM je pokrenuo izradu novog Akcijskog plana uz financijsku potporu UNICEF-a. U okviru projekta „Platforma za uspješnu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma u periodu 2016. - 2018.“ provedeno je šest fokusiranih grupa prema strateškim područjima Strategije s ciljem izrade novog Akcijskog plana za provedbu Strategije za razdoblje 2018. - 2020. godina. Fokusirane grupe provedene su s nadležnim tijelima, organizacijama civilnog društva, članovima akademske zajednice te predstavnicima romske nacionalne manjine, od lipnja do rujna 2016. g., kako bi se osigurala uključenost svih dionika i šire javnosti u proces

⁷ Priručnik za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina dostupan je na sljedećoj poveznici: <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Priru%C4%8Dnik%20za%20vije%C4%87a%20i%20predstavnike%20nacionalnih%20analiza.pdf>

definiranja mjera i taktika za provedbu Strategije u Akcijskom planu za razdoblje 2018.-2020. Zasebno su organizirane dvije fokusirane grupe u romskim naseljima sa ženama kako bi se dobio uvid u potrebe i prioritete pripadnika romske nacionalne manjine i djece. Dodatne fokusirane grupe ukazale su vrlo jasno na potrebu osnaživanja majki kako bi iste mogle preuzeti aktivniju ulogu kako u odgoju svoje djece tako i u životima lokalnih zajednica.

Uz veći broj aktivnosti održanih u okviru projekta *Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“*, ovdje izdvajamo uvodnu konferenciju Nacionalne platforme za uključivanje Roma, održanu 12. srpnja 2016. godine u velikoj sali MZO-a, u organizaciji ULJPPNM-a. Nacionalna platforma usko je vezana uz provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013.-2020. godine, i zamišljena je kao prostor za dijalog svih dionika provedbe navedenog strateškog dokumenta, kao i provedbenog Akcijskog plana. Cilj Platforme bio je omogućiti dijeljenje primjera dobrih praksa na lokalnoj, nacionalnoj, ali i europskoj razini kad je riječ o provedbi politika usmjerenih na sveobuhvatnu integraciju pripadnika romske populacije, s naglaskom na neposrednim iskustvima samih Roma, posebice romske mladeži i žena. Stoga je u svim aktivnostima sudjelovao značajan broj predstavnika tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i predstavnika romske zajednice, članova vijeća romske nacionalne manjine i predstavnika romskog i pro-romskog civilnog društva. Europsku perspektivu tema u fokusu predložili su predstavnici Europske komisije i predstavnik Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA). Na regionalnoj diskusiji Nacionalne platforme za Rome održanoj u Čakovcu 6. i 7. listopada 2016. sudjelovali su i predstavnici Urada za narodnosti Vlade Republike Slovenije te održali prezentaciju o slovenskim iskustvima integracije pripadnika romske nacionalne manjine na lokalnoj razini, a na regionalnoj diskusiji Nacionalne platforme za Rome održanoj u Belom Manastiru 3. i 4. studenog 2016., predstavnice Mađarske, dr. Katalin Kovács i dr. Szilvia Lakatos (Pečuh, Mađarska) održale su prezentaciju Razvoj područja i naselja u rezidencijalno segregiranom naselju Pečuha, prenoseći dugogodišnja iskustva integrirane intervencije u prekograničnom mjestu, relevantnom za intervencije u Dardi i Belom Manastiru, i uz potporu Ministarstva ljudskih kapaciteta Republike Mađarske.

ULJPPNM ima ulogu kontaktne točke za praćenje provedbe strateških mjera od strane nositelja mjera i drugih uključenih aktera i dionika. Također, ULJPPNM je i nacionalna kontakt točka za Rome u kontekstu nacionalnih strategija za integraciju Roma na razini Europske unije. Između ostalog, ULJPPNM sudjeluje u izradi dokumenata EU koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu i programskim aktivnostima Europske komisije. Tako je i 2016. g., zajedno s drugim nadležnim tijelima, sudjelovao u izradi nacрта Zaključaka Vijeća Europske Unije o ubrzavanju procesa integracije Roma.⁸ Zaključci Vijeća, usvojeni 8. prosinca 2016. g., temelje se na Tematskom izvješću br. 14/2016 Revizijskog suda EU o napretku postignutom u integraciji Roma pod nazivom „*Političke inicijative i financijska potpora EU-a za integraciju Roma: tijekom posljednjeg desetljeća postignut je znatan napredak, ali potrebni su dodatni naponi na terenu*“.⁹ Zaključci pozivaju države članice na

⁸ 15406/16, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15406-2016-INIT/hr/pdf>

⁹ <http://www.eca.europa.eu/hr/Pages/DocItem.aspx?did=36850>

daljnje unaprjeđenje provedbe Okvira Europske Unije za integraciju Roma, u skladu sa sveobuhvatnim pristupom utemeljenim na dokazima.

ULJPPNM je pružio potporu i sudjelovanju predstavnika Republike Hrvatske u predsjedanju Slovačke Europskom unijom, koje je među prioritetima imalo i napredak integracije Roma. Četvero mladih Roma i Romkinja sudjelovalo je na europskom susretu na visokoj razini posvećenom osnaživanju mladih Roma u Europi, održanom u Bratislavi 9. - 11. listopada 2016. g.

Potpota je pružena i provedbi paneuropskog projekta Europske komisije 'za Rome, s Romima' (for Roma, with Roma)¹⁰. U okviru projekta poduzete su ciljne aktivnosti za borbu protiv diskriminacije Roma i stereotipa o Romima, u kojima su sudjelovali i predstavnici Republike Hrvatske: veći broj osnovnih škola u paneuropskom natjecanju školskih crteža a troje novinara u aktivnostima za novinare.

Pilot projekt „Izgradnja kapaciteta romskog civilnog društva i jačanja njegovog uključivanja u praćenje nacionalnih strategija za integraciju Roma“ (*Capacity Building for Roma Civil Society and Strengthening its Involvement in the Monitoring of National Roma Integration Strategies*) provodi se od ožujka 2017. g. do prosinca 2018. g., uz sudjelovanje približno 90 udruga iz 27 država članica EU i financiranje Europske komisije. Cilj projekta je doprinijeti jačanju mehanizama praćenja (monitoringa) provedbe nacionalnih strategija za integraciju Roma kroz sustavno praćenje od strane civilnog društva. Dodana vrijednost takvog praćenja je u neovisnom statusu i terenskom iskustvu udruga koje sudjeluju. Pri tom se očekuje razvijanje kapaciteta čimbenika iz civilnog društva za praćenje politika i potpora pripremi visokokvalitetnih, cjelovitih godišnjih izvješća o praćenju. Nakon prvog poziva udrugama za sudjelovanje, u svibnju 2017. g., u drugom krugu je za provedbu u Republici Hrvatskoj izabrana Udruga mladih Roma „Romska budućnost“ iz Rijeke. S obzirom na potrebu daljnjeg jačanja kapaciteta civilnog društva u Republici Hrvatskoj i njihovog umrežavanja unutar EU, predstavnici ULJPPNM-a pružaju potporu provedbi projekta, kako na razini EU, primjerice unutar mreže Nacionalnih kontakt točaka za Rome, tako i u Republici Hrvatskoj.

Znatnu potporu udruge su dobile na natjecajima koje provodi Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu UZUVRH). Tako je u sklopu natječaja „Podrška programima organizacija civilnog društva u području zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine“ IV. Komponente IPA-a Operativnoga programa Razvoj ljudskih potencijala, tijekom 2016. godine proveden projekt „Mreža podrške romskoj djeci REYN-Hrvatska“ koji Pučko otvoreno učilište Korak po korak provodi u partnerstvu s International Step by Step Association i Udruge za obrazovanje Roma UZOR. Kroz projekt je uspostavljena Hrvatska REYN mreža koja se sastoji od 257 odgajatelja, učitelja, pomagača, institucija, nevladinih udruga i pojedinaca koji rade s romskom djecom, osobito u području odgoja i obrazovanja, a ukupna vrijednost projekta je 119.372,75 eura. U sklopu IPA IV natječaja „Podrška

¹⁰ Za više detalja molimo vidjeti mrežnu stranicu EK:

http://ec.europa.eu/justice/discrimination/roma/for-roma-with-roma/index_en.htm

programima organizacija civilnog društva aktivnih u području volonterstva za jačanje gospodarske i socijalne kohezije“, projekt koji se provodio i u 2016. godini, a vezan je za problematiku romske nacionalne manjine jest projekt „New deal za volonterizam“ Udruge Zvono i partnera - Udruga umirovljenika Grada Belišća; Grad Belišće; Centar za socijalnu skrb Valpovo i Vijeće romske nacionalne manjine Osječko-baranjske županije, ukupne vrijednosti 120.371,38 eura. Kroz projekt se na inovativan način željela pružiti podrška ranjivim skupinama u njihovom procesu integracije u društvo, kako bi povećali svoju konkurentnost na tržištu rada, a sve to kroz volontiranje za opću dobrobit.

U okviru IPA 2012 natječaja „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“ financirana su 22 projekta usmjerena na osiguravanje učinkovite primjene standarda EU u osnaživanju ljudskih prava. Svrha natječaja bila je osnažiti doprinos civilnoga društva dosljednom provođenju europskih standarda zaštite ljudskih prava i prava nacionalnih manjina, unaprijediti sudjelovanje građana u zaštiti ljudskih prava te poboljšati položaj i ostvarivanje prava Roma u Hrvatskoj. Od ukupnog broja odobrenih projekata, 7 ih je usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima. Ukupna vrijednost 7 projekata je 861.824,79 eura a projekti su bili u provedbi od studenog 2015. godine, tijekom 2016. godine do travnja 2017. g.

UZUVRH provodi program sufinanciranja prethodno odobrenih i financiranih EU projekata koje provode organizacije civilnoga društva. Tijekom 2016. g., kroz 4 Odluke o sufinanciranju, ukupno su sufinancirana 4 projekta usmjerenih ka poboljšanju života i zaštiti ljudskih prava romske nacionalne manjine, odnosno projekata u kojima su romske udruge partneri: Projekt „Udaj se kad si spremna“ udruzi žena Romkinja "Romsko srce", Jagodnjak sufinanciran je u iznosu od 1.800,00 eura; istoj udruzi sufinanciran je i projekt „Obrazovanjem do ljudskih prava“, u iznosu od 10.137,98 eura; Projekt „Gelem, Gelem – World4Them“ kojeg provodi Otvorena medijska grupacija u partnerstvu Udruge Roma Zagreba i Zagrebačke županije, Osnovna škole Augusta Cesarca Zagreb, Centra za kulturne djelatnosti i Ekonomske i trgovačke škole Čakovec, sufinanciran je udruzi Otvorena medijska grupacija u iznosu od 7.882,46 eura, a Otvorena medijska grupacija sudjeluje kao partner na projektu „Borba protiv diskriminacije i anty-Gypsism u obrazovanju i zapošljavanju u EU“, kojeg provodi nositelj projekta UC Limburg (UCLL) - Sveučilište Limburg, te im je u iznosu od 1.020,00 eura odobreno sufinanciranje projekta.

7. STATUSNA RJEŠENJA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA

Opis situacije u sektoru

Poteškoće u reguliranju statusa romske populacije postoje najčešće zbog nepostojanja isprava o identitetu te još uvijek zbog njihovog nedovoljnog interesa za podnošenje zahtjeva radi reguliranja statusa, budući da se radi o postupcima koji se ne mogu pokrenuti po službenoj dužnosti već isključivo na zahtjev stranke.

Iako je Zakonom o strancima (NN 130/11, 74/13, 69/17) znatno olakšan postupak reguliranja boravka članovima obitelji hrvatskih državljana, pripadnici romske nacionalnosti još su suočeni s problemom reguliranja svog statusa, budući da u nemalom broju slučajeva, ne posjeduju važeću putnu ispravu te nemaju utvrđen državljanski status, slijedom čega zahtjevi sadrže formalne nedostatke koji sprječavaju postupanje po njima ili se iz navedenih razloga postupci usporavaju. Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: MUP) navedenoj kategoriji stranaca pruža svu potrebnu pravnu pomoć, te im pomaže prilikom reguliranja boravka u Republici Hrvatskoj, što je pretpostavka za stjecanje hrvatskog državljanstva po brojnim pravnim osnovama. Ponekad primjenjivost odluka može biti ograničena procedurama utvrđenim zakonima država podrijetla, zbog česte pojave neutvrđenog državljanškog statusa romske populacije, što može dovesti do pojave „pravne nevidljivosti“ za osobe koje nisu prošle formalne postupke utvrđivanja apatridnosti.

Tijekom 2016. i 2017. godine MUP je nastojao pomoći romskoj populaciji u Republici Hrvatskoj koja se suočava s problemima vezanima uz reguliranje statusa, posebno u slučajevima kada se radi o osobama neutvrđenog državljanškog statusa.

MUP navodi kako se u 2017. godini kroz izmjene i dopune Zakona o strancima (NN, 69/17), koji je stupio na snagu 22. 07. 2017. godine, poduzimaju daljnje mjere u svrhu pojednostavljenja administrativnih procedura, vezano uz reguliranje privremenog i stalnog boravka državljana trećih zemalja.

Od 01. 02. 2017. godine stupila je na snagu Uredba o tarifi upravnih pristojbi (NN, 8/17) kojom je smanjen iznos pristojbe za izdavanje odobrenja za privremeni boravak. Uredbom je ujedno ukinuta pristojba na podnošenje zahtjeva i podnesaka tijelima državne uprave.

U 2016. godini podneseno je 259 zahtjeva za rješavanje statusnih pitanja (radi reguliranja privremenog, stalnog boravka i stjecanja hrvatskog državljanstva) pripadnika romske nacionalne manjine, od čega je usvojen 151 zahtjev. Od ukupnog broja pokrenutih postupaka u 2016. godini, 195 postupaka odnosi se na izdavanje odobrenja za privremeni odnosno stalni boravak, od čega je usvojeno 103 zahtjeva za privremeni boravak i 21 zahtjev za stalni boravak, odbijeno je 36 zahtjeva za privremeni boravak i 2 zahtjeva za stalni boravak, a u postupku rješavanja bilo je 33 zahtjeva. U navedenom razdoblju pokrenuto je 64 postupka za primitak u hrvatsko državljanstvo, od toga je usvojeno 27 zahtjeva, odbijeno je 17 zahtjeva, u 2

predmeta postupak je obustavljen zaključkom, izdana su 3 zajamčenja o primitku u hrvatsko državljanstvo, a u postupku je rješavanje o 15 zahtjeva.

U 2017. godini podnesena su 132 zahtjeva za rješavanje statusnih pitanja pripadnika romske nacionalne manjine radi reguliranja privremenog boravka odnosno stalnog boravka i stjecanja hrvatskog državljanstva, od čega je usvojeno 76 zahtjeva. Od ukupnog broja pokrenutih postupaka u 2017. godini, 101 postupak odnosi se na izdavanje odobrenja za privremeni odnosno stalni boravak, od čega je usvojen 61 zahtjev za privremeni boravak i 12 zahtjeva za stalni boravak, odbijeno je 6 zahtjeva za privremeni boravak i 5 zahtjeva za stalni boravak, a u postupku rješavanja bilo je 14 zahtjeva, dok je u jednom slučaju obustavljen postupak za privremeni boravak, a u jednom slučaju za stalni boravak, te je u jednom slučaju poništen status stalnog boravka, zbog iseljenja. U navedenom razdoblju pokrenut je 31 postupak za primitak u hrvatsko državljanstvo, od toga je usvojeno 3 zahtjeva, odbijeno je 13 zahtjeva, u 1 predmetu postupak je obustavljen zaključkom, a u postupku je rješavanje o 14 zahtjeva za primitak u hrvatsko državljanstvo.¹¹

Do sada poduzete mjere i aktivnosti u cilju unaprjeđenja položaja Roma rezultirale su veoma značajnim i vidnim, pozitivnim promjenama.

Mobilni timovi izvještavaju MUP o aktivnostima usmjerenim na podizanje razine informiranosti i poticanje romske zajednice na punu suradnju u postupcima rješavanja njihova statusa. Kroz višegodišnji rad mobilnih timova uglavnom je reguliran status pripadnika romske zajednice koji imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom. Međutim, analizom dobivenih podataka u prethodnim godinama, temeljem provedbe Nacionalne strategije, može se konstatirati da i dalje postoje pripadnici romske zajednice koji ne posjeduju identifikacijske isprave niti pokazuju dovoljan interes za rješavanje svojeg statusa.

Vezano uz *primjere dobre prakse* može se izdvojiti sljedeće. U 2016. godini MUP kao primjere dobre prakse ističe poticanje provedbe Strategije na lokalnoj i regionalnoj razini te međusektorsku suradnju u provedbi Strategije na lokalnoj i regionalnoj te nacionalnoj razini.

Tijekom 2017. godine predstavnici MUP-a sudjelovali su na sastancima sa predstavnicima UNHCR-a, vezano uz problematiku osoba bez državljanstva te osoba neutvrđenog državljanškog statusa.

Na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, uz financijsku potporu UNHCR-a, u 2017. godini započeo je provedbu jednogodišnjeg projekta „Pomoć u rješavanju apatridije“. Mobilni timovi na području navedenih županija aktivno su se uključili u razmjenu potrebnih podataka radi realizacije navedenog projekta.

U studenom 2017. godine, predstavnici MUP-a sudjelovali su na Konferenciji u Moldaviji, s predstavnicima Bugarske, Mađarske, Rumunjske, Češke i Tadžikistana, radi pregleda prava osoba bez državljanstva u Europi te razmjene dobre prakse pa i one vezano uz provođenje Akcijskog plana za provedbu –Strategije 2013-2015..

¹¹ Detaljnije u *Prilogu br. 7 – Tabela: Statusna pitanja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava*

Relevantne aktivnosti su provođene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je 7 projekata usmjerenih na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, tijekom 2016. i 2017. godine Informativno-pravni centar iz Slavonskog Broda provodio projekt *Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj*. Pružena besplatna pravna pomoć za 1.526 pripadnika romske nacionalne manjine putem telefonske linije; 352 Roma primilo 742 savjeta u pravnom savjetovaštu; provedeno 163 posjeta mobilnih timova romskim naseljima u sklopu kojih je 1.588 Roma primilo besplatnu pravnu pomoć; pokrenuta 104 upravna postupka, a 65 upravnih postupaka pozitivno riješeno te se aktivno sudjelovalo u prekograničnoj suradnji s regionalnim partnerima osiguravajući besplatnu pravnu pomoć u jugoistočnoj Europi. Udruga Projekt građanskih prava Sisak, Sisak, u okviru istog programa provodila je projekt *Važno je biti Rom* u okviru kojega je pružena besplatna pravna pomoć za 506 Roma u 1.012 pravnih slučajeva na području Sisačko-moslavačke županije, održavane grupne i individualne radionice i treninzi za Rome te organizirane terenske posjete romskim naseljima.

8. UNAPRJEĐENJE PRIKUPLJANJA STATISTIČKIH PODATAKA

Opis situacije u sektoru

Uslijed neispunjavanja preduvjeta za provedbu Komponente III „Potpora lokalnim inicijativama za uključivanje Roma“, unutar programa IPA 2012, pokrenut je postupak izmjene Projektnog sažetka u dijelu Komponente III. S obzirom da zbog nedostatnih podataka JLS nisu ispunjeni preduvjeti za provedbu projekata, a zbog niske razine spremnosti JLS na sudjelovanje, postojali su rizici i uz održivost rezultata projekta.

Tijekom 2016. godine ULJPPNM je pripremio potrebnu dokumentaciju za nadležnu opću upravu Europske komisije vezano uz izmjene Projektnog sažetka te izradio dokumentaciju za nadmetanje (Opis poslova) za postupak javne nabave po novoodobrenom projektu: „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“. Ugovor je potpisan 29. studenog 2016. godine (broj ugovora 2012-01-23-030301, vrijednost Ugovora: 679.278,35 eura), a provedbeni period projekta iznosi 18 mjeseci (od veljače 2017. do kraja srpnja 2018. godine).

Svrha projekta je provedba potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Projektom se provelo opsežno istraživanje baznih podataka za praćenje Strategije i pratećeg Akcijskog plana – što uključuje prikupljanje kvantitativnih pokazatelja i podataka kvalitativne prirode u svim lokalnim zajednicama u kojima živi minimalno 30 i više stanovnika romske nacionalne manjine; održane su nacionalna (u Zagrebu) i regionalne prezentacije baznih podataka (u Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Međimurskoj, Koprivničko-križevačkoj, i Sisačko-moslavačkoj županiji) za predstavnike romske nacionalne manjine, tijela državne uprave, jedinica lokalne i regionalne samouprave, međunarodnih organizacija, organizacija civilnog društva, akademske zajednice itd.; razvijen je i testiran učinkovit skup mrežnih alata za praćenje provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana usklađenih s on-line alatom Europske komisije za praćenje Strategije među članicama Europske unije; održane su regionalne fokusirane grupe s ciljem definiranja regionalnih/lokalnih prioriteta implementacijskih mjera (u Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Međimurskoj, Koprivničko-križevačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji) te treninzi za zaposlenike tijela regionalne/lokalne samouprave i državne uprave kao i romske aktiviste (zadužene za izvješćavanje o provedbi Strategije) o upotrebi web baziranih on-line alata

Ovim projektom se očekuje napraviti izvanredan iskorak na području prikupljanja i praćenja podataka, kao podloge za daljnje unaprjeđenja relevantnih politika zasnovanih na činjenicama. Izazovi vezani uz unaprjeđenje prikupljanja statističkih podataka susreću se u svim državama. *„Tako su Romi najveća etnička manjina u Europi, ne postoji sustavno prikupljanje podataka o Romima u državama članicama EU-a. Stoga se statistički pokazatelji strategije Europa 2020. za zapošljavanje, siromaštvo i obrazovanje ne mogu razvrstati za Rome. Uz vrlo malo iznimaka, opsežna istraživanja diljem EU-a – poput statistike EU-a o*

dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) i ankete o radnoj snazi (ARS) – trenutačno ne prikupljaju podatke o etničkoj pripadnosti i ne obuhvaćaju etničke manjine u dovoljnoj mjeri, uključujući Rome. Stoga je FRA 2008. ispitao Rome u sedam država članica EU-a u kontekstu prvog istraživanja Europske unije o manjinama i diskriminaciji (EU-MIDIS I). FRA je 2011. zajedno s Europskom komisijom, Programom Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) i Svjetskom bankom proveo drugo istraživanje o Romima u 11 država članica EU-a. Istraživanjem su prikupljeni podaci o njihovoj društveno-ekonomskoj situaciji u zapošljavanju, obrazovanju, stanovanju i zdravlju, o iskustvima s diskriminacijom i svijesti o pravima. FRA je 2016. ispitao Rome po treći put kao dio istraživanja EU-MIDIS II, da procijeni napredak tijekom vremena, što odražava utjecaj pravnih i političkih zbivanja na terenu. Republika Hrvatska nije bila uključena u anketu o Romima iz 2011., a u anketi 2016. g. u Hrvatskoj su prikupljeni podaci u okviru 538 individualnih razgovora o 2 800 Roma pojedinaca koji žive u kućanstvima ispitanika.”¹²

EUMIDIS prikazuje lošije rezultate ankete u Republici Hrvatskoj od prosjeka EU u sljedećim kategorijama: siromaštvo (stopa osoba u riziku od siromaštva u usporedbi s općom populacijom; postotak Roma koji žive u kućanstvima u kojem je u prethodnom mjesecu barem jedan član otišao spavati gladan jednom, nekoliko puta ili 4 ili više puta); obrazovanje (djeca 4 godine i godine u kojoj države članice propisuje upis u školu koja sudjeluju u obrazovanju u ranom djetinjstvu, ISCED 3 i ISCED 4); zapošljavanje (Romi u dobi između 0 i 59 godina koji žive u kućanstvu s trenutačno niskim intenzitetom rada; samodeklarirani glavni status aktivnosti, sve osobe u kućanstvu iznad 16 godina (zaposleni, nezaposleni, plaćeni posao; NEET)); stanovanje (prosječan broj prostorija po osobi u kućanstvima, romskim i općim; Romi koji žive u kućanstvu bez toaleta, tuša ili kupaonice; žive u stambenom prostoru s krovom koji propušta, vlažnih zidova, podova ili temelja, ili s trulih prozorskih okvira ili poda; Romi koji žive u područjima zahvaćenim zagađenjem, kriminalom, nasiljem i vandalizmom u usporedbi s općom populacijom;) i diskriminaciji (ukupna učestalost diskriminacije na temelju romskog podrijetla u posljednjih 5 godina i posljednjih 12 mjeseci (osobito obrazovanje, zapošljavanje, stanovanje i pristup ostalim uslugama)).

Rezultati su bolji od prosjeka EU u sljedećim kategorijama: djeca u dobi obveznog obrazovanja koja sudjeluju u obrazovanju, ISCED 1+2; Romi u dobi od 16 godina ili stariji koji navode da su obuhvaćeni nacionalnim osnovnim zdravstvenim osiguranjem ili dopunskim osiguranjem; Romi koji su prijavili posljednji slučaj diskriminacije na temelju romskog podrijetla ili podnijeli tužbu zbog njega; svijest među Romima o postojanju zakona kojima se zabranjuje diskriminacija na temelju boje kože, etničkog podrijetla ili vjere¹³.

Dana 01. veljače 2017. godine započela je provedba IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje

¹² Izvadak iz sažetka dostupnog i na hrvatskom jeziku: <http://fra.europa.eu/en/publication/2016/eumidis-ii-roma-selected-findings>

¹³ Izvadak iz sažetka dostupnog i na hrvatskom jeziku: <http://fra.europa.eu/en/publication/2016/eumidis-ii-roma-selected-findings>

Roma“, koji za ULJPPNM, kao korisnika, provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Opći cilj projekta je osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava, te poboljšanje i olakšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja romske nacionalne manjine u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, čuvajući vlastiti identitet, kulturu i tradiciju. Svrha projekta je sljedeća: provedbom potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Provedbeno razdoblje projekta je 18 mjeseci. Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura).

Uvodna konferencija projekta održana je u Zagrebu, 15. ožujka 2017. godine na kojoj su prezentirani ciljevi, svrha i glavne aktivnosti u sklopu projekta.

U okviru projekta, tijekom 2017. godine, provedeno je istraživanje baznih podataka za praćenje Strategije i pratećeg Akcijskog plana, koje se odvijalo u dvije faze (predistraživanje i istraživanje). Ciljevi predistraživanja bili su: utvrditi lokacije na teritoriju RH na kojima živi 30 i više pripadnika romske nacionalne manjine (metode koje su se koristile bile su eksterna (ekspertna) identifikacija – podaci iz Popisa stanovništva, i ostale literature, istraživanja, UNDP atlas i sl.) i interna identifikacija (ključne romske figure procjenjivale su tko su Romi, gdje i koliko ih ima u tri kruga konzultacija); opisati stanovništvo u svakoj zajednici (lokacija, broj romskih kućanstava, jezik, imena ključnih osoba u zajednici i sl.); opisati zajednice (udaljenost od javnih usluga – bolnica, škola, vrtića i sl., komunalna infrastruktura, prometna povezanost); prikupiti podatke za uzorkovanje u istraživanju (gdje i koliko Roma uključiti u anketno istraživanje kako bi uzorak bio reprezentativan). Predistraživanje je provedeno od 25. 05. do 10. 06. 2017. godine. Metode istraživanja korištene u predistraživanju bile su popunjavanje predložaka za mapiranje, što je uključivalo razgovore s ključnim osobama u romskim zajednicama (3 osobe po zajednici) i promatranje (opažanje vidljivih karakteristika lokaliteta poput prometne povezanosti, ekoloških problema i sl. Nadalje, provedeni su intervjui sa 67 ključnih osoba u romskim zajednicama. Predistraživanjem je identificirano i mapirano ukupno 134 lokaliteta u 15 županija Republike Hrvatske na kojima živi više od 30 pripadnika romske nacionalne manjine, a mapiranjem je utvrđeno da na tih 134 lokaliteta živi ukupno 24.524 stanovnika pripadnika romske nacionalne manjine u ukupno 4.599 kućanstava. Također, identificirana su 4 tipa romskih naselja – koncentrirano samostalno naselje, koncentrirano rubno naselje, koncentrirano naselje unutar grada ili sela i disperzirani lokalitet. Samo istraživanje se provodilo sa sljedećim ciljevima: definirati polazne vrijednosti za mjerenje učinka Strategije i pripadajućeg Akcijskog plana na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini; utvrditi glavne probleme romskog stanovništva na pojedinim lokacijama; definirati potrebe romskih zajednica, kao i prepreke uključivanju romske nacionalne manjine u na lokalnoj, odnosno regionalnog i nacionalnoj razini. U istraživanju su korištene sljedeće metode: anketiranje romskog stanovništva u zajednicama na reprezentativnom uzorku u svim zajednicama u kojima žive, 1.550 romskih kućanstava; intervjui s predstavnicima relevantnih institucija na razini lokalne i regionalne samouprave (141 osoba intervjuirana); fokus grupe s predstavnicima jedinica regionalne samouprave i drugih relevantnih institucija (policije, centara za socijalnu skrb, županijskih zavoda za javno zdravstvo i sl. (73 osobe). Istraživanje

je provedeno u razdoblju od 23. 10. do 07. 11. 2017. godine. Rezultati istraživanja publicirat će se u kolovozu 2018. godine.

U 2017. godini započele su i aktivnosti razvoja efikasnog web-baziranog seta „on-line alata“ za praćenje provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana. Web-sučelje za praćenje omogućit će ULJPPNM-u učinkovitije praćenje provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana, posebno u pogledu praćenja učinkovitosti politika, te pojednostavniti način izrade godišnjih izvješća o provedbi navedenih dokumenata.

Ostale aktivnosti u projektu provest će se tijekom 2018. godine, a one uključuju nacionalnu (u Zagrebu) i regionalne (u Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Međimurskoj, Koprivničko-križevačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji) prezentacije rezultata istraživanja; dovršetak razvoja efikasnog web baziranog seta „on-line alata“ za praćenje provedbe strategije i pratećeg Akcijskog plana; testiranje razine funkcionalnosti uspostavljenih web-baziranih „on line alata“ za praćenje (aktivnosti planirane tijekom 2018. godine); regionalne fokusirane grupe – s ciljem definiranja regionalnih/lokalnih prioritetnih implementacijskih mjera, u Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Međimurskoj, Koprivničko-križevačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji; treninge za zaposlenike tijela regionalne/lokalne samouprave i državne uprave te romske aktiviste (zadužene za izvještavanje o provedbi Strategije) o upotrebi web baziranih „on-line alata“, kao i publikaciju rezultata istraživanja i publikaciju priručnika za korištenje web-sučelja do kraja provedbe projekta.

9. USKLADENOST PROGRAMA S MEĐUNARODNIM STANDARDIMA TE PRIHVAĆENIM UGOVORIMA NA PODRUČJU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

Opis situacije u sektoru

S obzirom na to da je tijekom 2015. godine dovršen drugi ciklus Univerzalnog periodičkog pregleda za Hrvatsku (UPR), Hrvatska je 2016. i 2017. g. nastavila s provedbom preporuka koje se odnose na poboljšanje stanja prava romske nacionalne manjine, kao što su: borba protiv diskriminacije, lakši pristup obrazovanju djece pripadnika romske nacionalne manjine i pomoć pri ostvarivanju njihovih zajamčenih prava te se 2018. očekuje i rad na izradi Srednjoročnog pregleda preuzetih obveza Univerzalnog periodičkog pregleda za Hrvatsku.

Stalno predstavništvo Republike Hrvatske pri Vijeću Europe (SPRH) je tijekom 2016. i 2017. g. sudjelovalo na sastancima radnih tijela Vijeća Europe (u daljnjem tekstu: VE) na kojima se razmatraju prava pripadnika romske nacionalne manjine. Slijedom navedenog, aktivno su sudjelovali u raspravama o osnivanju Europskog instituta Roma za umjetnost i kulturu (ERIAC) sa sjedištem u Berlinu, te istom dali punu podršku. U ožujku 2016. Odbor ministarskih zastupnika VE je odobrio tematski Akcijski plan za uključivanje Roma i putnika, za razdoblje 2016/19 s fokusom na tri prioriteta područja koja uključuju: (i) suzbijanje predrasuda, diskriminacije i zločina u odnosu na Rome i putnike, uključujući osnivanje Europskog instituta Roma za umjetnost i kulturu; (ii) inovativne modele politika za najranjivije romske skupine (žene, djeca, mladi); (iii) promicanje inovativnih modela na lokalnoj razini. Usvojena je odluka kojom se ovlašćuje Glavni tajnik VE za potpisivanje osnivačkog akta Europskog instituta Roma za umjetnost i kulturu kao i Memoranduma o suglasnosti o suradnji između VE i Europskog instituta Roma za umjetnost i kulturu. Stalno predstavništvo Republike Hrvatske pri VE je redovno sudjelovalo i u radu Izvjestiteljske skupine za socijalna prava (GR-SOC), a u okviru koje se razmatra i pitanje romske nacionalne manjine.

U 2017. g. su provedene i pripremne aktivnosti za predsjedanje Republike Hrvatske Odborom ministara Vijeća Europe.

Vezano uz suradnju s VE, na 12. sjednici Ad hoc odbora stručnjaka za romska pitanja Vijeća Europe (CAHROM), održanoj u studenom 2016. godine, ravnatelj ULJPPNM-a ponovno je velikom većinom izabran za predsjednika Odbora s jednogodišnjim mandatom. Ovim izborom odano je i priznanje naporima Vlade Republike Hrvatske u poboljšanju položaja pripadnika romske nacionalne manjine. Ad hoc odbor stručnjaka za romska pitanja VE osnovan je 2011. g., odgovoran je Odboru Ministara VE kojemu podnosi izvješća i preporuke, pri čemu se naglasak stavlja na analize i evaluacije politika, prepoznavanje dobrih praksi i promociju provedbe standarda VE. Članovi Odbora su stručnjaci svih država članica VE, a promatrači su međunarodne organizacije i romske organizacije, primjerice Europski forum Roma i Putnika (Travellers).

U kontekstu VE važno je prvo sudjelovanje ravnatelja ULJPPNM-a i predsjednika Ad hoc odbora stručnjaka za romska pitanja (CAHROM) u radu Izvjestiteljske skupine za socijalna prava (GR-SOC), a u okviru koje se razmatra i pitanje romske nacionalne manjine, početkom

studenog 2016. Između ostalog, izvijestio je o učinkovitosti nove metodologije rada Odbora s naglaskom na tematski pristup te prioritete Odbora za 2017. s fokusom na adresiranje glavnih izazova na području nediskriminacije, obrazovanja, zapošljavanja, pristupa pravdi, zaštiti ranjivih skupina te zaštiti romskog jezika, kulture i povijesti.

Vezano uz suradnju s Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (u daljnjem tekstu: MVEP) je u 2016. i 2017. g. nastavilo s aktivnošću sudjelovanja na godišnjem Provedbenom sastanku ljudske dimenzije u Varšavi (HDIM) na kojima se zastupaju i nacionalna stajališta usklađena sa politikom EU na području ljudskih prava, uključujući i zaštitu ljudskih prava romske nacionalne manjine. Na Provedbenom sastanku 2017. g. MVEP je izvijestilo o donošenju vladinih Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje 2017.-2020, koji sadrži i mjere za romsku nacionalnu manjinu.

Vezano uz djelovanje EU, MVEP nastavlja podupirati dokument „Okvir EU za nacionalne integracije Roma, do 2020. godine” kojim se traži snaženje mjera na području obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva i stanovanja u kontekstu smanjivanja postojećeg jaza u odnosu na integraciju predstavnika romske nacionalne manjine. Također, djelatnici Službe za ljudska prava i regionalne međunarodne organizacije i inicijative redovito sudjeluju na sastancima Radne skupina za ljudska prava Vijeća EU (COHOM), na kojoj se raspravlja i o zaštiti ljudskih prava manjinskih pripadnika, uključujući i pripadnike romske manjine.

ULJPPNM ima ulogu kontaktne točke za praćenje provedbe strateških mjera od strane nositelja mjera i drugih uključenih aktera i dionika. Također, ULJPPNM je i nacionalna kontakt točka za Rome u kontekstu nacionalnih strategija za integraciju Roma na razini Europske unije. Između ostalog, ULJPPNM sudjeluje u izradi dokumenata EU koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu i programskim aktivnostima Europske komisije. Tako je i 2016. g., zajedno s drugim nadležnim tijelima, sudjelovao u izradi nacrtu Zaključaka Vijeća Europske Unije o ubrzavanju procesa integracije Roma.¹⁴ Zaključci Vijeća, usvojeni 8. prosinca 2016. g., temelje se na Tematskom izvješću br. 14/2016 Revizijskog suda EU o napretku postignutom u integraciji Roma pod nazivom „Političke inicijative i financijska potpora EU-a za integraciju Roma: tijekom posljednjeg desetljeća postignut je znatan napredak, ali potrebni su dodatni naponi na terenu“¹⁵. Zaključci pozivaju države članice na daljnje unaprjeđenja provedbe okvira EU za integraciju Roma, „u skladu sa sveobuhvatnim pristupom utemeljenim na dokazima“.

U veljači 2016. g. Europskoj komisiji je podneseno godišnje izvješće o napretku integracije pripadnika romske nacionalne manjine za 2015. g.

Nadalje, na poziv Agencije EU za temeljna prava (u daljnjem tekstu: Agencija) od 2012. g. ULJPPNM je sudjelovao u *Ad hoc* Radnoj skupini Agencije za izradu zajedničkih indikatora praćenja nacionalnih strategija za uključivanje Roma.

¹⁴ 15406/16, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15406-2016-INIT/hr/pdf>

¹⁵ <http://www.eca.europa.eu/hr/Pages/DocItem.aspx?did=36850>

Osim aktivnosti umrežavanja s europskim partnerima, pružena je potpora sudjelovanju Republike Hrvatske u predsjedanju Slovačke Europskom unijom, koje je među prioritetima imalo i napredak integracije Roma. Predstavnici Republike Hrvatske su sudjelovali u svim aktivnostima predsjedanja.

Vezano uz suradnju s Ujedinjenim narodima (u daljnjem tekstu: UN), problematika prava nacionalnih manjina, uključujući i romsku, prati se i u forumima UN-a te Hrvatska podržava i glasa za inicijative koje pozitivno adresiraju provedbu svih aspekata zaštite i promicanja prava manjina kao i borbu protiv stigme, diskriminacije i zločina iz mržnje.

MVEP za 2017. godinu ističe kako je Republika Hrvatska u velikoj mjeri već usklađena s međunarodnim standardima na području ljudskih i manjinskih prava, a što je rezultat kontinuiranog procesa uključivanja naprednih standarda kako u hrvatsko zakonodavstvo tako i u njegove strateške dokumente, ali i njihove učinkovite provedbe u nacionalnom okviru. U tom smislu, Hrvatska redovito podnosi nacionalna izvješća mehanizmima koji su utemeljeni na sustavu: ugovornih tijela UN-a na području ljudskih prava, specijalnih procedura Vijeća za ljudska prava kao i Univerzalnog periodičkog pregleda Vijeća za ljudska prava (UPR). Također, Hrvatska redovito podnosi i nacionalna izvješća mehanizmima i tijelima regionalnih međunarodnih organizacija kao što su VE i OEES te EU i njenim tijelima (primjerice Agenciji).

MVEP u skladu sa svojim vanjskopolitičkim djelovanjem i prioritetima nastavlja s aktivnim praćenjem razvoja i provedbe međunarodnih standarda na području promicanja i zaštite ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine na svim relevantnim međunarodnim forumima zalažući se za ostvarenje njihovih prava, kao i zaštitu na načelima nediskriminacije.

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013. - 2020. godine

Vlada Republike Hrvatske osnovala je Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (NN 86/13, 126/13 i 40/14), u daljnjem tekstu Povjerenstvo) u svrhu praćenja provedbe cjelokupnog operativnog dijela Nacionalne strategije za uključivanje Roma.

Predsjednik Povjerenstva je jedan od potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske, zamjenik predsjednika je zastupnik romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, a članovi Povjerenstva su iz reda predstavnika nadležnih državnih tijela i jednakog broja predstavnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Zadaće Povjerenstva su: sustavno praćenje i koordiniranje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma; predlaganje mjera za unaprjeđenje provođenja Strategije i Akcijskog plana; izrada preporuka, mišljenja, stručnih obrazloženja i izvješća, te smjernica u vezi s provedbom Strategije; predlaganje izmjena i dopuna Strategije; praćenje rasporeda i utroška sredstava za provođenje Strategije za koju se sredstva izdvajaju iz državnog proračuna; raspodjeljivanje financijskih sredstava za rješavanje problema i teškoća života pripadnika romske nacionalne manjine. Sukladno Odluci o osnivanju Povjerenstva u rad Povjerenstva mogu se uključiti i predstavnici drugih tijela i institucija, odnosno stručnjaci koji nisu članovi Povjerenstva, ukoliko za to postoji potreba.

Administrativno-stručne poslove za Povjerenstvo obavlja ULJPPNM.

Na temelju članka 31. stavka 4. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (NN 150/1, 119/14 i 93/16) i točke III. stavka 1. Odluke o osnivanju Povjerenstva (Narodne novine, broj 44/16 i 37/17), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 26. listopada 2017. godine donijela Rješenje o imenovanju predsjednice i zamjenika predsjednice, te članova i zamjenika članova Povjerenstva (NN 109/17).

Predsjednik Povjerenstva je jedan od potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske, zamjenik predsjednika je zastupnik romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru a članovi i zamjenici članova Povjerenstva su: 10 predstavnika nadležnih tijela i 10 predstavnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Tijekom 2017. godine održane su dvije sjednice Povjerenstva te jedna sjednica Radne skupine Povjerenstva.

Povjerenstvo je na svojoj 1. sjednici održanoj 23. studenoga 2017. godine usvojilo Poslovnik o radu Povjerenstva, osnovalo Radnu skupinu Povjerenstva, usvojilo Zaključak o Kriterijima za utvrđivanje financijske pomoći za romsku nacionalnu manjinu te razmatralo i prihvatilo nacrt Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2015. godinu.

Na drugoj sjednici Povjerenstva održanoj 15. prosinca 2017. godine, isto se suglasilo se s prijedlogom Radne skupine Povjerenstva, da se s pozicije ULJPPNM-a (A513030 Programi za Rome) dodijele financijska sredstva za pomoć romskoj nacionalnoj manjini u iznosu od 338.000,00 kuna u svrhu sufinanciranja sanacije stambene zgrade u kojoj živi više obitelji

romske nacionalne manjine, udjela u cijeni predškolskog odgoja, prijevoza djece predškolske dobi iz naselja u dječji vrtić te sufinanciranja troškova obrazovanja odraslih.

Proces izrade Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2018. do 2020.

ULJPPNM koncem 2014. godine naručio je vanjsku evaluaciju Strategije i pratećeg Akcijskog plana. Rezultati vanjske evaluacije prezentirani su na verifikacijskoj radionici u organizaciji ULJPPNM-a i UNDP-a 2015. godine te na 7. sjednici Radne skupine Povjerenstva za uključivanje Roma, kao i na 7. sjednici Povjerenstva za uključivanje Roma.

Ključni nalazi vanjske evaluacije su sljedeći. Analiza nositelja mjera provedbenog dokumenta pokazala je da je za 61,11% mjera odgovoran ili ULJPPNM ili pak jedinice lokalne (regionalne) samouprave. Štoviše, ULJPPNM je kao nositelj naznačen za 44 od ukupno 128 mjera, a jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave kao nositelji 38 mjera. Također, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine navedeni su kao ključni akteri u 38 mjera (prema Friedman , Horvat, 2015.).

Nadalje, ULJPPNM koordinativno je tijelo čije nadležnosti uključuju praćenje provedbe dokumenata te izvještavanje o provedbi, kao i aktivnosti vezane uz osvještavanje šire i stručne javnosti o poteškoćama u provedbi planiranih mjera i općenito o stanju ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine, a da ni u kom slučaju nije nadležan za npr. gradnju infrastrukture u naseljima¹⁶.

Pored toga, JL/P(R)S koje su imenovane nadležnima u provedbi pojedinih mjera nisu osigurana sredstva s kojima bi navedene mjere zaista i provodili već se predmnijevalo da će dodijeljene mjere biti financirane sredstvima lokalnih ili regionalnih samouprava. Navedeno u kontekstu provedbe i kapaciteta lokalnih i regionalnih samouprava, uglavnom znači da je pojedina lokalna ili regionalna zajednica u najboljem slučaju trebala birati hoće li npr. u tekućoj financijskoj godini financirati sanaciju infrastrukture u centru grada ili naselja ili infrastrukturu u prostorno odvojenom dijelu grada ili naselja kojeg nastanjuje relativno mali broj pretežito romskog stanovništva.

Povrh navedenog, analiza je pokazala da su ciljevi Strategije, gotovo bez rezerve preneseni u Akcijski plan te da provedbenim dokumentom nisu definirani niti prioriteti na razini strateških područja niti prioriteti unutar pojedinog strateškog područja. Ovakav način planiranja doveo je do toga da je nemoguće učiniti distinkciju između kratkoročnih i dugoročnih ciljeva u kontekstu integracije pripadnika romske nacionalne manjine.

Pored nalaza vezanih uz odgovornost za provedbu i definiranja kratkoročnih i dugoročnih prioriteta, vanjska evaluacija je ukazala i na nemogućnost praćenja učinka Strategije kao i pratećeg Akcijskog plana. Drugim riječima, evaluacija je pokazala da zbog nepostojanja tzv. baznih podataka, ne postoji način da se objektivno ocijeni doprinosi li provedba mjera Akcijskog plana kvaliteti života pripadnika romske nacionalne manjine, i ukoliko da, u kojoj mjeri doprinosi.

¹⁶ u strateškom dokumentu Ured je također definiran kao koordinativno tijelo, a njegove aktivnosti, pored koordinativnih uključuju i provođenje evaluacija i revizija kao i iniciranje te „poticanje relevantnih tijela na provedbu mjera“, „održavanje partnerskog odnosa s romskom i međunarodnom zajednicom“ (Nacionalna strategija za uključivanje Roma, Vlada RH, 2012:128).

Na temelju nalaza vanjske evaluacije pokrenuta je izrada prve nacrtne verzije Akcijskog plana za razdoblje 2016.-2018. (30. lipnja 2016.) uz financijsku podršku Ureda UNICEF-a Hrvatskoj. Financijska podrška ostvarena je u iznosu od 85.119,95 kn, za provedbu projekta „Platforma za uspješnu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma u periodu 2016. - 2018.“. Projekt je provodio ULJPPNM, u razdoblju od lipnja do prosinca 2016. godine. Cilj projekta bio je s dionicima na nacionalnoj razini uključujući i pripadnike romske nacionalne manjine potaknuti raspravu vezano uz prioritete unutar strateških područja te postići konsenzus oko izrade novog Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, uz uvažavanje nalaza vanjske evaluacije. Tijekom fokusiranih rasprava koje su provedene na temu svih strateških područja Strategije, postignut je konsensualni dogovor oko osnovnih načela izrade novog dokumenta (da će svako područje imati opis općih mjera tj. onih mjera koje su na isti način dostupne Romima kao i svim drugim građanima Republike Hrvatske, da će se kao mjere Akcijskog plana navoditi samo one mjere koje specifično ciljaju pripadnike romske nacionalne manjine i za koje je nadležno tijelo: sigurno da će se provoditi u periodu provedbe dokumenta te za koje nadležno tijelo može osigurati praćenje provedbe po definiranim pokazateljima). Vrlo važnu komponentu ovog projekta činile su aktivnosti usmjerene identificiranju potreba djece Roma s posebnim naglaskom na romske djevojčice i njihove majke.

U procesu izrade prve nacrtne verzije održano je 5 fokus grupa prema sljedećem rasporedu:

- Socijalna skrb, obrazovanje, zapošljavanje i zdravstvo (ukupan broj sudionika: 20, 8 romskih predstavnika, 2 Romkinje) – 2 dana;
- Stanovanje, prostorno uređenje i zaštita okoliša (20 sudionika, 4 romska predstavnika) – 1 dan
- Statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoći u ostvarivanju prava te uključivanje romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život (17 sudionika, 2 romska predstavnika, 1 Romkinja) – 1 dan
- Unapređivanje praćenja provedbe strategije i Akcijskog plana i područje usklađenosti s međunarodnim standardima i ugovorima (11 sudionika, 1 romski predstavnik) – 1 dan.

Kako bi se dobio uvid u specifične poteškoće žena i djece organizirane su i dodatne dvije fokusirane grupe sa ženama (21. rujna 2016. godine u Sisku sa 16 sudionica i 5. listopada 2016. godine u Kuršancu sa 13 sudionica).

U okviru početne konferencije projekta *Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“*, koja je održana 12. srpnja 2016. godine u Zagrebu, provedena je javna rasprava na kojoj je posebna pozornost dana prioritetima i ciljevima unutar svakog strateškog područja iz perspektive pripadnika romske nacionalne manjine. Na konferenciji, u okviru koje je organizirana javna rasprava, sudjelovalo je ukupno 96 sudionika iz redova tijela državne uprave, vladinih stručnih službi, organizacija civilnog društva, predstavnika lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavnika znanstvene zajednice i profesionalnih udruga, međunarodnih organizacija te gosti iz institucija EU (Jana Balažova iz Opće uprave za pravosuđe i potrošače Europske komisije i Jaroslav Kling iz Agencije EU za temeljna prava), od toga 12 pripadnika romske nacionalne manjine.

Na temelju rezultata navedenih rasprava izrađena je druga nacrtna verzija Akcijskog plana s ugrađenim komentarima o tome što je potrebno učiniti na razini tijela državne uprave.

U narednoj fazi izrade prijedloga novog Akcijskog plana održane su regionalne rasprave s ciljem dobivanja slike o regionalnim/lokalnim prioritetima, u okviru projekta *Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“*. Rasprave su održane u Sisku, 22.-23. rujna 2016. (28 sudionika); Međimurskoj županiji, 6.-7. listopada 2016. (51 sudionik); Crikvenici, 26.-27. listopada 2016. (37 sudionika) i Belom Manastiru, 03.-04. studeni 2016. (48 sudionika). Posebne rasprave na temu prioriteta novog dokumenta održane za žene (23.-24. studenog 2016. u Zagrebu (15 sudionika)) i mlade (07.-08. prosinca u Mariji Bistrici (24 sudionika)).

Po provedbi navedenih aktivnosti izrađena je treća nacrtna verzija Akcijskog plana u kojoj su ugrađenim preporukama o tome što je potrebno učiniti na razini tijela državne uprave dodane i preporuke prikupljene u regionalnim raspravama kao i aktivnostima za žene i mlade.

Dana 21. prosinca 2016. godine održan je sastanak s imenovanim predstavnicima tijela državne uprave i Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ vezano uz finaliziranje novog dokumenta temeljem prethodno dogovorenih prioriteta i načina izrade (ujednačavanja poglavlja, definiranja indikatora provedbe, usuglašavanja aktivnosti s ciljevima strateškog dokumenta itd.).

Tijelima državne uprave je, nakon održanog sastanka, distribuiran izrađeni materijal zajedno s detaljnim uputama o načinu izrade novog dokumenta te je od istih zatraženo finaliziranje dokumenta u području njihove nadležnosti. Dodatno je održana dvodnevna rasprava za žene i mlade iz romske i većinske populacije s ciljem definiranja prioriteta u zajedničkim aktivnostima (koje bi između ostalog trebale doprinijeti smanjivanju diskriminacije, jačanju socijalne kohezije i unapređenju integracije Roma), 02.-03. veljače 2017. (32 sudionika).

Prezentacija prioriteta definiranih na svim provedenim aktivnostima (fokus grupe s tijelima, regionalne diskusije, aktivnosti za žene i mlade) održana je u okviru nacionalne konferencije u Zagrebu u okviru projekta *Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“* (02.-03. veljače 2017. (84 sudionika)).

Proces izrade Akcijskog plana nastavljen je i tijekom 2017. godine. Nastavno na donošenje Operativnog programa za nacionalne manjine (sjednica Vlade Republike Hrvatske održana 24. kolovoza 2017. g.) od tijela državne uprave zatraženo je ugrađivanje mjera definiranih Operativnim programom u novi Akcijski plan.

U listopadu 2017. godine zatražena su očitovanja na četvrtu verziju nacrtu Akcijskog plana.

Aktivnosti na izradi novog Akcijskog plana nastaviti će se i tijekom 2018. godine, a njegovo donošenje očekuje se u IV. kvartalu 2018. godine, nakon provedene javne rasprave.

Zaključak

Jedan od ciljeva Vlade Republike Hrvatske za mandatno razdoblje od 2016. – 2020. godine jest nastaviti unaprjeđivati postojeću razinu zaštite prava nacionalnih manjina. Polazeći od toga, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 24. studenoga 2016. donijela Odluku o izradi Operativnih programa za nacionalne manjine kojima će se odrediti mehanizmi osiguranja prava nacionalnih manjina te podrške djelovanju njihovih tijela, u skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i drugim posebnim propisima.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 24. kolovoza 2017. godine donijela Zaključak o usvajanju Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje od 2017.-2020. godine. Operativni programi za nacionalne manjine sastoje se od operativnog programa za zaštitu i unaprjeđenje postojeće razine prava svih nacionalnih manjina, (odnosi se na sve nacionalne manjine navedene u Izvorišnim osnovama Ustava Republike Hrvatske) te od posebnih operativnih programa za srpsku, talijansku, češku, slovačku, mađarsku, albansku i romsku nacionalnu manjinu. U izradi Operativnih programa za nacionalne manjine sudjelovali su Ministarstvo financija u suradnji s ULJPPNM-om te nadležnim tijelima državne uprave, koji su dodatno usklađeni s mišljenjima, primjedbama i prijedlozima zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru.

U okviru Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu predviđena je revizija i provedba Strategije te unaprjeđivanje rada Povjerenstva za praćenje provedbe Strategije s posebnim naglaskom na pitanje obrazovanja, socijalne integracije, zapošljavanja i stambenog zbrinjavanja. Operativni program pruža dodatni obol provedbi Strategije, a i iz Izvješća je vidljiv kontinuitet u provedbi aktivnosti unutar svih strateških područja, kao i činjenica da većina nositelja mjera definiranih prethodnim Akcijskim planom - tijela državne uprave, JL/P(R)S i dalje provodi aktivnosti s ciljem unaprjeđenja položaja pripadnika romske nacionalne manjine. U 2017. g. vidljivo je povećanje sredstava uložених iz Državnog proračuna u odnosu na 2016. g., pri čemu ovdje nisu ubrojena sredstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali i sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova i programa EU, osobito za mjere u kojima su pripadnici romske nacionalne manjine jedna od nekoliko ciljanih skupina.

U ovom izvješću kontinuitet provedbe posebno je vidljiv u strateškim područjima: Obrazovanje, Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život, Socijalna skrb, Uključivanje romske nacionalne manjine u društveni i kulturni život, Statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava. U nešto manjem obujmu ovo se može reći i za područje Prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša, iako ključne aktivnosti u ovom području predstavljaju iskorak u odnosu na prijašnja razdoblja te Zdravstvenu zaštitu. Područje Unaprjeđenja prikupljanja statističkih podataka u trenutnom izvještajnom razdoblju, ali i tijekom prethodnih ciklusa izvještavanja, ukazuje na najveće izazove u odnosu na dostupne podatke o provedbi. Također, u pojedinim strateškim područjima iskazana je potreba

za temeljnim redefiniranjem ciljeva i mjera, s obzirom na vrlo ograničene podatke o provedbi, što je posebno vidljivo u području Zdravstvene zaštite, ali i dijelom u području Prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša. Isto vrijedi i za mjere gdje su kao nositelji definirane jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a gdje je, osim isključive nadležnosti za provedbu mjere, potrebno utvrditi i mehanizme osiguravanja financiranja predmetnih mjera i održivosti provedbe.

U području **obrazovanja** u 2016. godini nastavljen je trend povećanja broja djece romske nacionalne manjine uključenih u programe *predškolskog odgoja/predškole*, dok je 2017. godine uključeno manje romske djece u spomenute programe. Iako ne postoje službeni podaci, pretpostavlja se kako su uzroci smanjenog broja djece u ovim programima smanjen ukupan broj djece pripadnika romske nacionalne manjine odgovarajućih generacijskih skupina, što korespondira s trendovima opće populacije, a ne smanjena uključenost djece. Isto vrijedi i u odnosu na *osnovnoškolsko obrazovanje*, gdje je i 2016. i 2017. godine vidljivo daljnje smanjenje broja učenika u odnosu na prijašnje godine. S druge strane, 2017. godine ponovno vidljiv pozitivan trend povećanja učenika kojima je osiguran *produženi boravak i pomoć u učenju hrvatskog jezika*. Iako je broj razrednih odjela koje pohađaju samo Romi smanjen u 2017. godini, u odnosu na 2016. godinu, trenutni broj takvih razrednih odjela i dalje zabrinjava, posebno u pogledu jedinog cilja Strategije s određenim rokom ostvarenja kojim je do 2020. godine predviđeno ukidanje svih razrednih odjela koje pohađaju samo učenici romske nacionalne manjine. MZO ističe kako smanjenje broja ovakvih razrednih odjela ovisi o mreži škola i upisnih područja gdje postoje razredni odjeli u kojima su samo Romi i to kako bi se uspostavila ravnoteža broja učenika Roma u odnosu na druge učenike, međutim, potrebno je uložiti daljnje napore kako bi se postigao cilj do 2020. godine. U odnosu na *srednjoškolsko obrazovanje* do 2016. godine rastao je broj učenika upisanih u srednje škole, dok je 2017. godine došlo do smanjenja broja učenika, iako je broj stipendija osiguranih učenicima romske nacionalne manjine koji pohađaju srednju školu veći u 2017. nego u 2016. godini. U 2017. godini, u odnosu na 2016. godinu, povećan je broj studenata romske nacionalne manjine koji su primili stipendiju te broj polaznika, *obrazovanju odraslih* (u okviru programa opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje). I dalje, najveći izazov predstavljaju osiguravanje stjecanja potrebnih znanja i vještina za završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja, razvijanje mreže škola i upisnih područja te uspostavljanje ravnoteže broja učenika Roma u odnosu na ostale učenike, uključujući cjelokupnu infrastrukturu koja se oslanja na obrazovanje te daljnje poticanje na uključivanje u srednjoškolsko obrazovanje, osobito četverogodišnjeg, uz promicanje nastavka i završetka školovanja. Zaključno, sredstva Državnog proračuna koja se na poziciji MZO izdvajaju u svrhu provedbe mjera i aktivnosti Strategije i pratećeg Akcijskog plana povećavaju doseg mjera postignut prijašnjih godina .

Uz opći rast gospodarstva u 2017. g., u području **zapošljavanja i uključivanja u gospodarski život** vidljiv je pozitivan pomak u broju osoba romske nacionalne manjine uključenih u različite programe i aktivnosti koje provodi HZZ. Sve veći broj pripadnika romske nacionalne manjine uključuje se u proces osnaživanja za tržište rada, kao i u aktivnosti grupnog informiranja o samozapošljavanju te pokretanju posla. Visok porast zabilježen je i u okviru mjera za poticanje zapošljavanja, odnosno kroz mjeru sufinanciranja

zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine, dok je nešto smanjen broj osoba zaposlenih u okviru javnih radova, kao 2016. tako i 2017. godine. Također, evidentan je i značajan porast zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine na otvorenom tržištu rada. I dalje se nastavljaju aktivnosti profesionalnog usmjeravanja, posjete poslodavcima s ciljem stvaranja pozitivne klime za zapošljavanje osoba romske nacionalne manjine, osobe romske nacionalne manjine uključuju se u program osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa te im se dodjeljuju potpore za samozapošljavanje. I dalje izazov predstavlja prikupljanje točnih statističkih podataka, budući da HZZ ne prati nezaposlene osobe prema nacionalnosti, već broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine procjenjuje posredno, prema prebivalištu iz kojih se osobe prijavljuju u evidenciju nezaposlenih osoba, prema uvjerenjima koje traže za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi te prema poznavanju romani chib ili bajaškog rumunjskog jezika.

U području **zdravstvene zaštite** velik dio mjera tijekom 2016. i 2017. godine provodio se na razini jedinica lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave te županijskih zavoda za javno zdravstvo, uključujući edukacije o zdravom načinu života, prevenciji bolesti, usluge patronažne zdravstvene skrbi, kontrolu ispravnosti vode za piće, mjere osiguravanja zdravstveno ispravnih uvjeta stanovanja, praćenje cjepnog obuhvata i sl. Ministarstvo zdravstva ističe kako Romi koji imaju građanski status u Republici Hrvatskoj ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, na isti način i pod istim uvjetima kao i svi drugi građani Republike Hrvatske. HZZO, u okviru svoje nadležnosti, provodi obvezno zdravstveno osiguranje, kojim se osiguravaju osiguranim osobama HZZO-a prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti. Za one Rome koji nemaju regulirano državljanstvo uvjeti i način ostvarivanja zdravstvene zaštite utvrđeni su Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj. Točne podatke o zdravstvenom stanju i zdravstvenoj zaštiti Roma nije bilo moguće utvrditi, budući da se zdravstveni i drugi podaci vezani uz zdravstveni sustav kao i za druge sustave, ne vode po nacionalnoj pripadnosti pučanstva. Tako ni HZZJ, niti HZZO ne prikupljaju i ne obrađuju zdravstveno statističke podatke po nacionalnoj ili etničkoj pripadnosti, odnosno ne raspolazu podacima o zdravstvenoj zaštiti Roma.

U području **socijalne skrbi** valja istaknuti predani i kontinuirani rad stručnih djelatnika centara za socijalnu skrb koji pružanjem različitih usluga i podrške rade na poboljšanju uvjeta života romske populacije, osvještavanju problema i kreiranju rješenja za različite vidove poteškoća s kojima se oni susreću. Osobito korisnim ocjenjuje se individualni rad i savjetovanje sa korisnicima te organiziranje radionica posvećenih unapređivanju kvalitete roditeljske skrbi i općenito osnaživanju obitelji. Također ističu se programi i aktivnosti posvećene unaprjeđenju socijalnih vještina djece. I dalje se ističe rad Centra za socijalnu skrb Čakovec koji ujedno ima najveći broj pripadnika romske populacije, a čiji stručni radnici osmišljavaju i provode različite programe za unaprjeđenje socijalnih vještina, osnaživanje obitelji i općenito integraciju u život zajednice. S druge strane, jedan dio centara za socijalnu skrb ističe kako se pripadnici romske nacionalne manjine na njihovom području vrlo često susprežu od izjašnjavanja nacionalne pripadnosti odnosno izjašnjavaju se kao pripadnici većinskog naroda te je u takvim slučajevima otežano primjenjivati principe pozitivne diskriminacije i uključivati ih u pojedine

programe za ranjive skupine, kao i voditi evidenciju o njima kao pripadnicima nacionalne manjine.

U području **prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša** valja istaknuti dva primjera, gdje je zabilježen veliki iskorak u odnosu na prijašnja razdoblja. Prvi se odnosi na ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, gdje je tijekom 2016. i 2017. godine putem MGIPU osigurano financiranje izrade geodetskih i arhitektonskih snimaka izvedenog stanja, kao financijski zahtjevnih, a obaveznih dijelova zahtjeva za donošenje rješenja o izvedenom stanju. Cijeli proces odvija se uz potporu saborskog zastupnika 12 nacionalnih manjina, Veljka Kajtazija. Drugi važan primjer, u kontekstu stanovanja razvoj integriranog pristupa regeneraciji depriviranih područja, prvi puta u kontekstu Republike Hrvatske. Novi pristup predviđen je komplementarnim aktivnostima u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima (u nastavku teksta: Program) koji se financira iz operativnih programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020. te „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.-2020. Programom su gradovi Beli Manastir, Benkovac, Knin, Petrinja i Vukovar te Općina Darda dobili priliku poboljšati svoju cjelokupnu gospodarsku sliku i povećati atraktivnost življenja svoga stanovništva.

U području **uključivanja romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život** nadalje se, od strane Savjeta za nacionalne manjine, ostvaruje sufinanciranje programa kulturne autonomije, kao i sufinanciranje programa kojima se stvaraju povoljnije materijalne pretpostavke za ostvarivanje kulturne autonomije kroz pomoć u održavanju i izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova, kao i kroz programe edukacije i izobrazbe koji su preduvjet za ravnopravno uključivanje u društveni i javni život. Napredak u ovom području svakako predstavlja Operativni program za romsku nacionalnu manjinu koji je Vlada Republike Hrvatske donijela u kolovozu 2017. godine (za detalje molimo vidjeti str. 57. ovog izvješća) U odnosu na pravo zastupljenosti u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na lokalnim izborima održanim 2017. godine pripadnicima romske nacionalne manjine bilo je zajamčeno pravo na izbor ukupno 13 članova predstavničkih tijela, u ukupno 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nadalje, pripadnici romske nacionalne manjine, imali su pravo predložiti i izabrati kandidate za 2 zamjenika općinskih načelnika, u 2 općine, te su isti u tim općinama i izabrani, čime je zastupljenost pripadnika romske nacionalne manjine u izvršnim tijelima jedinica lokalne samouprave u potpunosti ostvarena. Na prijevremenim izborima za zastupnike u Hrvatski sabor održanima u 2016. godini, kao zastupnik romske, austrijske, bugarske, njemačke, poljske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine izabran pripadnik romske nacionalne manjine. Vezano uz ovo područje valja istaknuti i aktivnosti ULJPPNM-a, kako projektne tako i one u ulozi ULJPPNM-a kao nacionalne kontakt točke za Rome u kontekstu Europske unije. ULJPPNM sudjeluje u izradi dokumenata Europske unije koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu i programskim aktivnostima Europske komisije. Tijekom 2016. godine, za ULJPPNM kao korisnika, provodio se projekt „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“, financiran iz programa IPA 2012. Opći je cilj projekta osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava te poboljšanje aktivnog i potpunog

sudjelovanja nacionalnih manjina u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, uz očuvanje njihova vlastitog identiteta, kulture i tradicije. Jedna od ključnih aktivnosti bila je provedba opsežnog istraživanja kapaciteta i potreba vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, u kojoj su dostupni i nalazi za romsku nacionalnu manjinu. Također, ULJPPNM je provodio projekt „Nacionalna platforma za Rome – Živjeti jednakost“, usko vezan uz provedbu Strategije i zamišljen kao prostor za dijalog svih dionika provedbe navedenog strateškog dokumenta, kao i provedbenog Akcijskog plana. Cilj Platforme bio je omogućiti dijeljenje primjera dobrih praksa na lokalnoj, nacionalnoj, ali i europskoj razini kad je riječ o provedbi politika usmjerenih na sveobuhvatnu integraciju pripadnika romske populacije, s naglaskom na neposrednim iskustvima samih Roma, posebice romske mladeži i žena.

U području **statusnih rješenja, suzbijanju diskriminacije i pomoći u ostvarivanju prava** nastavljaju se aktivnosti MUP-a s ciljem detektiranja osoba s poteškoćama u reguliranju statusa i pružanja pomoći osobama koje se suočavaju s problemima vezanima uz reguliranje statusa, posebno kada se radi o osobama neutvrđenog državljanjskog statusa. Također, provodile su se i aktivnosti prevencije nasilja usmjerenog protiv romske populacije (uključujući i zločin iz mržnje), kao i nasilja unutar samih romskih zajednica. U odnosu na sustav besplatne pravne pomoći, nemogućnost vođenja statistike po etničkoj pripadnosti prepreka je u procjeni uspješnosti mjera koje Ministarstvo pravosuđa provodi, dok su važne aktivnosti poduzimane i od organizacija civilnog društva specijaliziranih za pružanje pravne pomoći.

U području **unaprjeđenja prikupljanja statističkih podataka**, ali i općenito i nadalje postoji problem nedostatka relevantnih informacija o pokazateljima učinka na razini posebnih ciljeva, kao i o pokazateljima rezultata uz pojedine mjere. Ovo je već nekoliko puta istaknuto i dokumentirano kroz različita izvješća, a posebno naglašeno u nalazima vanjske evaluacije Strategije i pratećeg Akcijskog plana 2015. godine. ULJPPNM, nakon što je na temeljima nalaza priredio projekt IPA 2012 „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, njegovom provedbom učinio je ključni iskorak te će bazni podaci prikupljeni u okviru projekta poslužiti i kao temelj uspostave učinkovitog sustava praćenja provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana s obzirom da su ugrađeni kao polazišne vrijednosti u novi Akcijski plan za razdoblje 2018.-2020.. U okviru projekta provedeno je opsežno istraživanje u kojem su mapirane sve lokacije u Republici Hrvatskoj na kojima živi više od 30 pripadnika romske nacionalne manjine¹⁷ te je na unaprijed definiranom uzorku provedeno anketno istraživanje kojim su prikupljeni bazni podaci na temelju pokazatelja učinka Strategije, ali i brojni dodatni socio-ekonomski pokazatelji obilježja populacije. Nalazi istraživanja publicirat će se na kraju provedbe projekta te će poslužiti kao podloga za stručne analize koje će pridonijeti daljnjem razvoju relevantnih politika temeljenih na dokazima, kako sektorskih, tako i budućih instrumenata posvećenih

¹⁷ Važno je napomenuti kako je istraživanje znanstveno utemeljeno, provedeno je uz široku potporu i sudjelovanje pripadnika romske nacionalne manjine, uključujući saborskog zastupnika romske i 11 drugih nacionalnih manjina, Veljka Kajtazija, vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine kao i romskog civilnog društva. Istraživanje je usmjereno na osobe koje su se same izjasnile kao pripadnici romske nacionalne manjine, uz potpuno poštivanje svih etičkih standarda istraživanja kao i zaštite osobnih podataka.

unaprjeđenju položaja pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, osobito u novom programskom periodu. Podaci će, u tom kontekstu, biti iznimno relevantni i na lokalnoj razini, pružajući jasnu sliku dosadašnjih postignuća i glavnih predstojećih izazova, ali i kao znanstveno utemeljena podloga za alociranje primjerenih resursa, izrađena uz široko sudjelovanje i potporu svih dionika.

PRILOZI

Prilog 1 – Tabela provedbe: Obrazovanje

Opći cilj: Poboljšati pristup kvalitetnom obrazovanju uključujući obrazovanje i skrb pruženu u ranom djetinjstvu, ali i osnovnog, srednjeg i sveučilišnog obrazovanja s posebnim naglaskom na uklanjanje moguće segregacije u školama; spriječiti preuranjen prekid školovanja i osigurati lagan prijelaz iz škole do zaposlenja.

Posebni cilj 1: Podići kvalitetu i učinkovitost obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine, te osigurati stjecanje potrebnih znanja i vještina koje će omogućiti osobni razvoj učenika, kao i završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja te smanjenja razlike između obrazovnih postignuća djece pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječnu razinu obrazovnih postignuća svih učenika u osnovnoškolskom obrazovanju u RH.

Pokazatelj učinka	
Doneseni akti na razini MZOS, Agencije za odgoj i obrazovanje (AZOO), kojima se utvrđuje program praćenja i podrške te odgovornosti pojedinih institucija za njegovu provedbu	S obzirom da je obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine dio sveobuhvatnog sustava odgoja i obrazovanja donošenje akata koji bi se odnosili samo na pripadnike romske nacionalne manjine nije utemeljeno na Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

Mjera 1.1.1 Stručno usavršavanje učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine

Nositelj:	Agencija za odgoj i obrazovanje u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja
Provedba mjere 2016. g.	Prema izvješću AZOO u 2016. g. nastavljeno je stručno usavršavanje učitelja, stručnih suradnika i suradnika pomagača. Održano je ukupno 10 stručnih skupova za učitelje, stručne suradnike i suradnike pomagače koji rade u školama s većim brojem romskih učenika, od čega četiri stručna skupa koja su za cilj imala podizanje kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine te dva stručna skupa s temom Osposobljavanje romskih pomagača. Stručno usavršavanje učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine: ➤ Prevencija ranog napuštanja školovanja – <i>Kako u školi stvoriti okruženje pogodno za učenje</i>. Mjere podrške učenicima, 28.06.2016,

	Čakovec, 46 sudionika; ➤ Prevencija ranog napuštanja školovanja – <i>Kako u školi stvoriti okruženje pogodno za učenje</i>. Mjere podrške učenicima – drugi dio, 30.08.2016., 46 sudionika; ➤ Usvajanje nematerinskoga jezika kao oblik dvojezičnosti s posebnim osvrtom na hrvatski jezik, 01.07.2016., Rijeka, 104 sudionika ➤ Poučavanje i učenje hrvatskoga jezika kao inoga jezika, 15.11.2016., Zagreb, 39 sudionika. Osposobljavanje suradnika pomagača: ➤ Osposobljavanje romskih pomagača - <i>Sprječavanje ranog ispadanja iz obrazovnog sustava</i>, 28.01.2016., Čakovec, 35 sudionika; ➤ Osposobljavanje romskih pomagača - <i>Provedba Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole</i> (NN 104/2014.). Ravnopravnost između muškarca i žene: ključ kvalitetnih obiteljskih i društvenih odnosa, 16.06. 2016., Čakovec, 22 sudionika. Osim navedenog održani su stručni skupovi na temu Poučavanje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti: ➤ <i>Učenje i poučavanje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti</i>, Daruvar, 25. – 28. 1. 2016., 49 sudionika; ➤ Šoa akademija, 17. 18. i 22. 05.2016., Zagreb, 45 sudionika; ➤ <i>Balkan, Holokaust i masovni zločini tijekom Drugog svjetskog rata</i>, Beograd, 3.- 6. 10. 2016., 20 sudionika; ➤ <i>Prenošenje povijesti holokausta</i>, 28.11.-1.12. 2016, Pariz, 12 sudionika (za učitelje nastavnike iz Hrvatske temeljem sporazuma o suradnji između Memorijala holokausta i AZOO) – Cilj stručnog skupa je omogućiti sudionicima da prošire već postojeće vlastito znanje o holokaustu kroz detaljan uvid u različite aspekte stradanja Židova i Roma u razdoblju prije i za vrijeme Drugog svjetskog rata.
Provedba mjere 2017. g.	Prema izvješću AZOO u 2017. godini nastavljeno je stručno usavršavanje učitelja, stručnih suradnika i suradnika pomagača. Održano je ukupno 11 stručnih skupova za učitelje, stručne suradnike i suradnike pomagače koji rade u školama s većim brojem romskih učenika, od čega pet stručnih skupova koja su za cilj imala podizanje kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine te tri stručna skupa s temom Osposobljavanje romskih pomagača te tri stručna skupa na temu Poučavanje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti. Stručno usavršavanje učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine: ➤ <i>Sprječavanje ranog napuštanja školovanja pomoću inkluzivnih strategija</i>, 26. 6. 2017., Orehovica, 30 sudionika ➤ <i>Webinar: Sprječavanje ranog napuštanja školovanja pomoću inkluzivnih strategija</i>, 27. 6. 2017., Orehovica, 40 sudionika ➤ <i>Odgojno-obrazovni rad s inojezičnim učenicima</i>, 29. 8. 2017., Split, 151 sudionik

	➤ <i>Stručni skup učitelja razredne nastave Međimurske županije</i> - Teme: Složeno poučavanje – radionica; Razvoj pozitivne slike o sebi – radionica; 30. 10. 2017., Ivanovec, 59 sudionika ➤ <i>8. Simpozij učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika: Izazovi nastave hrvatskoga jezika na početku 21. stoljeća</i> Teme: Odgojno-obrazovni kontekst uključivanja inojezičnih učenika; inojezični učenici oni su kojima je hrvatski drugi jezik: a) pripadnici manjina, b) oni kojima je hrvatski jezik nasljedni jezik, ali su odrasli u inozemstvu i c) roditelji koji dolaze kao izbjeglice. Procjena jezično-komunikacijskih sposobnosti inojezičnih učenika hrvatskoga jezika, Procjena inojezičnog učenika za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, Pristup izradi individualiziranoga odgojno-obrazovnog programa za inojezičnog učenika, Učenje, podučavanje i praćenje inojezičnog učenika u nastavi hrvatskoga jezika; od 16. do 18. 11. 2017., Sv. Martin na Muri, 400 sudionika Osposobljavanje suradnika pomagača: ➤ <i>Osposobljavanje romskih pomagača - Provedba Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja</i>, Ravnopravnost između muškarca i žene: ključ kvalitetnih obiteljskih i društvenih odnosa, 24. 2. 2017., Čakovec, 22 sudionika ➤ <i>Osposobljavanje romskih suradnika pomagača - Sprječavanje ranog napuštanja školovanja pomoću inkluzivnih strategija</i>, 23. 8. 2017., Čakovec, 30 sudionika ➤ <i>Osposobljavanje romskih pomagača - Uzroci i posljedice razvojnih problema kod učenika</i>, 17. 11. 2017., Čakovec, 40 sudionika Poučavanje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti: ➤ <i>Učenje i poučavanje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti</i>, 24.01.2017., Koprivnica, 46 sudionika ➤ <i>Šoa akademija - Holokaust, ljudska prava, obrazovanje</i>, 26. 1.2017, Zagreb, 68 sudionika ➤ <i>Holokaust kao polazišna točka</i>, 25. 4. 2017., Sarajevo, Republika Bosna i Hercegovina, 12. 4. 2017., 15 sudionika
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj održanih stručnih skupova</i>
Vrijednost za 2016. g.	10
Vrijednost za 2017. g.	11
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Namjenski utrošena sredstva za provođenje mjera iz područja nacionalnih programa i građanskog odgoja i obrazovanja u 2016. godini, sredstva su iz redovitog programa rada AZOO te je za navedene aktivnosti utrošeno 19.231,39 kn. A733003 - Nacionalni programi

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Namjenski utrošena sredstva za provođenje mjera iz područja nacionalnih programa i građanskog odgoja i obrazovanja u 2017. godini, sredstva su iz redovitog programa rada AZOO te je za navedene aktivnosti utrošeno 14.768,40 kn. A733003 - Nacionalni programi

Posebni cilj 2: Povećati obuhvat romske djece oba spola predškolskim odgojem i obrazovanjem te podići razinu kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine kao dio cjeline ranog obrazovanja djeteta, koji pomaže smanjenju razlika u društvenom podrijetlu i sposobnostima učenja, i nastoji što je moguće bolje zadovoljiti djetetove razvojne potrebe, te ga uvesti u svijet svjesnog učenja.		
Pokazatelj učinka	Početna vrijednost/godina	Vrijednost pokazatelja/ broj (upisati vrijednosti kojima raspolažete)
Stopa sudjelovanja romske djece oba spola u integriranim programima predškolskog odgoja i naobrazbe: a) redoviti, cjeloviti programi	Ukupan broj djece RH predškolske dobi koja pohađaju predškolske programe je 163.940 (šk. god. 2015./2016.)	broj djece Roma 1.026 (513m, 513ž) 549 (282m, 267ž) predškolski odgoj 477 (231m, 246ž) predškola
b) program predškole – za djecu u šestoj godini života koja nisu polaznici redovitog programa predškolskog odgoja c) praćenje ovih pokazatelja treba vršiti po programima	Ukupan broj djece RH predškolske dobi koja pohađaju predškolske programe je 154.778 (šk. god. 2016./2017.)	Početak pedagoške godine 2016./2017. broj djece Roma 1.118 (600m, 518ž) 652 (351m, 301ž) predškolski odgoj 466 (249m, 217ž) predškola Početak pedagoške godine 2017./2018. broj djece Roma 1.020 (535m, 485ž) 488 (270m, 218ž) predškolski odgoj 532 (265m, 267ž) predškola
Mjera 1.2.1 Sufinanciranje roditeljskog udjela za pripadnike romske nacionalne manjine u integriranim programima predškolskog odgoja		
Nositelj:	MZO, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, predškolske ustanove	
Provedba mjere 2016. g.	U 2016. godini vidljivo je značajno povećanje broja djece kojoj se osigurava uključivanje u programe predškolskog odgoja i predškole kako bi se premostio jaz između njihove socio-ekonomske situacije i mogućnosti za uspješnu integraciju tijekom daljnjeg obrazovanja. Tako je u pedagoškoj	

	godini 2015./2016. bilo uključeno 1.026 (513 m, 513 ž) djece u predškolske programe, dok ih je početkom 2016./2017. pedagoške godine bilo uključeno 1.118 (600 m, 518 ž) djece.				
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini nastavljeno je organiziranje predškolskih odgojnih skupina za svu romsku djecu kao pripremu za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, a osobito u sredinama gdje nema kapaciteta za integrirani predškolski odgoj. Početkom 2016./2017. pedagoške godine bilo uključeno 1.118 (600 m, 518 ž) djece, a prema zaprimljenim podacima, početkom 2017./2018. pedagoške godine u programima ranog predškolskog odgoja i obrazovanja uključeno je ukupno 1.020 (535 m, 485 ž) djece. Izvješća s lokalne razine informiraju o inicijativama za izgradnju novih vrtića (Lončarevo, Općina Podturen), sufinanciranju prijevoza učenika (Vukovarsko-srijemska županija i Grad Vinkovci) i o uspješnoj suradnji s lokalnim Centrima za socijalnu skrb (Legrad) te o dopunskim oblicima predškolskog obrazovanja (Varaždinska županija).				
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj romske djece za koju je odobreno sufinanciranje	Broj ustanova u kojima se provode programi predškolskog odgoja u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje	Broj djece po spolu u programima predškolskog odgoja		Ukupan broj djece u programima predškolskog odgoja
			Žensko	Muško	
Vrijednost za 2016. g.	652	77	301	351	1.118
Vrijednost za 2017. g.	488	86	218	270	1.020
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za predškolski odgoj/predškolu u 2016. godini isplaćeno je ukupno 5.178.164,15 kn iz Državnog proračuna od čega 2.742.547,68 kn za predškolski odgoj/uključivanje u vrtiće i 2.435.616,47 kn za predškolu. A 767015 – Poticaj predškolskog odgoja i predškole za Rome A 767003 – Provedba Nacionalnog programa za Rome				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za predškolski odgoj/predškolu u 2017. godini isplaćeno je ukupno 3.352.125,52 KN iz Državnog proračuna od čega 2.642.223,04 kn za sufinanciranje predškolskog odgoja/uključivanje u vrtiće i 709.902,48 kn za predškolu. A767015 – Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020.				
Mjera 1.2.2 Sufinanciranje programa predškole za pripadnike romske nacionalne manjine					
Nositelj:	MZO na osnovi izvješća ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, predškolske ustanove, osnovne škole				
Provedba mjere 2016. g.	MZOsufinancira program predškole za pripadnike romske nacionalne manjine. U Državnom proračunu osiguravaju se sredstva za plaćanje				

	odgajatelja, didaktike te prehranu djece. U slučaju da ne postoje prostorni uvjeti u predškolskoj ustanovi program predškole organizira se u osnovnim školama. Praćenje i vrednovanje ostvarivanja ciljeva i zadataka uključivanja romske djece u predškolu prati se suradnjom sa školama i vrtićima. Program predškole tj. program pripreme za osnovnu školu pokazao se prijeko potreban za romsku populaciju, daje dobre rezultate i upućuje na obvezu organiziranja predškolskih odgojnih skupina za svu romsku djecu. U odnosu na prethodne godine vidljivo je kako je došlo do značajnog povećanja broja djece u programima predškolskog odgoja/predškole. U 2016. godini sufinanciran je program predškole za 466 (249 m, 517 ž) djece, a broj ustanova u kojima se provode programi predškole u koje su bila uključena djeca romske nacionalne manjine bio je 56.	
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini sufinanciran program predškole za 532 (265 m, 267 ž) djece, a broj ustanova u kojima se provode programi predškole u koje su bila uključena djeca romske nacionalne manjine bio je 62. Grad Čakovec tijekom 2017. godine provodio je program predškole za pripadnike romske nacionalne manjine (PIRGO), s 85 korisnika. Grad je izdvojio 216.432,00, a Ministarstvo 218.112,00 kuna. Dodatno, Koordinacijski odbor akcije „Grad Čakovec-prijatelj djece“ financirao je odlaske djece romske nacionalne manjine iz PO „Pirgo“ na razne izlete i posjete tijekom kalendarske godine. Na području Koprivničko-križevačke županije organizacijom pratnje za djecu uključenu u program predškolskog obrazovanja povećan je broj djece Roma uključenih u predškolski odgoj na godišnjoj razini. Uspješnim djelovanjem ustanova predškolskog odgoja i udruga u Gradu Rijeci, u 2016./2017. godini upisano je 25 romske djece, a 2017./2018. godini 42 romske djece je smješteno u redoviti program dječjeg vrtića. U program predškole uključilo se 3 djece, Grad Rijeka je iz Proračuna za 2017. godinu osigurao 650.312,00 kuna. Održao se inicijalni sastanak radne skupine nakon kojeg su održavani redoviti sastanci radi što boljeg povezivanja, zajedničkog planiranja rada, podjele poslova, analiziranja i vrednovanja postignuća, međusobnog izvještavanja... U cilju što sveobuhvatnijeg informiranja romskih obitelji o obvezi i mogućnostima uključivanja djece u program predškole izrađen je trojezični letak – plakat (hrvatski/albanski/romski jezik). Plakati su distribuirani u romskim naseljima (Rujevica, Mihačeva Draga, Drenova) te u drugim dijelovima grada. Upisni postupak provodio se uz individualizirani pristup, a program predškole organiziran je za djecu pripadnike romske nacionalne manjine po modelu integracije u redovite odgojno-obrazovne skupine (lakša i prirodnija integracija, situacijsko usvajanje hrvatskoga jezika...). Osigurao se cjelodnevni boravak romske djece u vrtiću, sufinanciran od strane Grada i nadležnog Ministarstva koji je za roditelje bio besplatan te se kontinuirano pratila provedba programa. U rujnu 2017. Upravno vijeće Dječjeg vrtića Rijeka donijelo je Dopunu Pravilnika o upisu djece u Dječji vrtić Rijeka kojim će Dječji vrtić Rijeka omogućiti romskoj djeci lakši upis u vrtić radi savladavanja hrvatskog jezika prije polaska u osnovnu školu i povećati obuhvat djece oba spola predškolskim odgojem i obrazovanjem, a u cilju osiguravanja pristupa kvalitetnom obrazovanju i skrbi u ranom djetinjstvu.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj djece romske nacionalne manjine u programima predškole</i>	<i>Broj ustanova u kojima se provode programi predškole u kojima su uključena djeca romske nacionalne manjine</i>
Vrijednost za 2016. g.	466 (249m, 217ž)	56
Vrijednost za 2017. g.	532 (265m, 267ž)	62
Financijska sredstva	Za predškolski odgoj/predškolu u 2016. godini isplaćeno je ukupno 5.178.164,15 kn iz Državnog proračuna od čega	

utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	2.742.547,68 kn za predškolski odgoj/uključivanje u vrtiće i 2.435.616,47 kn za predškolu. A 767015 – Poticaj predškolskog odgoja i predškole za Rome A 767003 – Provedba Nacionalnog programa za Rome
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za predškolski odgoj/predškolu u 2017. godini isplaćeno je ukupno 3.352.125,52 KN iz Državnog proračuna od čega 2.642.223,04 KN za sufinanciranje predškolskog odgoja/uključivanje u vrtiće i 709.902,48 kn za predškolu. A767015 – Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020.

Posebni cilj 3: Izjednačiti obuhvaćenost osnovnoškolskim obrazovanjem pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek upisa osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak obuhvaćenosti od 98%) te izjednačiti završnost osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek završnosti osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak završnosti od 95%)

Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Broj učenika romske nacionalne manjine u odnosu na ukupan broj učenika osnovnih škola	Ukupan broj učenika osnovnih škola u RH 322.044 (šk. g. 2016./2017.)	broj učenika Roma 5.263 (2.640m, 2.623ž)
	Ukupan broj učenika osnovnih škola u RH 320.562 (šk. g. 2017./2018.)	broj učenika Roma 5.134 (2.589m, 2.545ž)
Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u osnovnu školu u odnosu na broj učenika romske nacionalne manjine koji su prekinuli školovanje tijekom školske godine	Ukupno 5.263 (2.640m, 2.623ž) (šk. g. 2016./2017.)	prekinuli školovanje 161 (93m, 68ž)
	Ukupno 5.134 (2.589m, 2.545ž) (šk. g. 2017./2018.)	prekinuli školovanje /
Broj učenika ponavljača u odnosu na ukupan broj upisanih učenika romske nacionalne manjine u školskoj godini	Ukupno 5.263 (2.640m, 2.623ž) (šk. g. 2016./2017.)	učenici ponavljači 343 (203m, 140ž)
	Ukupno 5.134 (2.640m, 2.545ž) (šk. g. 2017./2018.)	učenici ponavljači 382 (209m, 173ž)

Mjera 1.3.1. Upis djece romske nacionalne manjine oba spola u osnovne škole

Nositelj:	MZO, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, osnovne škole	
Provedba mjere 2016. g.	Broj upisane djece romske nacionalne manjine u osnovne škole je 5.252 (2.657m, 2.595ž) na kraju šk. godine 2015./2016., u odnosu na 5.263 (2.640m, 2.623ž) učenika na početku školske godine 2016./2017. MZO osigurava učenje hrvatskoga jezika tj. osigurava učiteljima razredne nastave i hrvatskog jezika prekovremeni rad za pružanje posebne pomoći učenju hrvatskog jezika za učenike koji ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik, a koji rade s učenicima romske nacionalne manjine te se osigurava produženi boravak za učenike pripadnike romske nacionalne manjine.	
Provedba mjere 2017. g.	Prema dobivenim podacima, broj upisane djece pripadnika romske nacionalne manjine u osnovne škole na početku 2016./2017. školske godine je 5.263 (2.640m, 2.623ž) dok ih je na početku 2017./2018. školske godine upisano 5.134 (2.589m, 2.545ž). MZO i dalje osigurava učenje hrvatskoga jezika tj. osigurava učiteljima razredne nastave i hrvatskog jezika prekovremeni rad za pružanje posebne pomoći učenju hrvatskog jezika za učenike koji ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik, a koji rade s učenicima romske nacionalne manjine te se osigurava produženi boravak za učenike pripadnike romske nacionalne manjine. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave također izvješćuju o pruženoj potpori, kupnjom udžbenika (Općina Cestica (681,00 kn, Ližnjan 4.700,00 kn u 2016. i 2017.) i Magadenovac, (9.150,00 kn) ili prijevoznim troškovima (Ližnjan, 32,000 kn u 2016. i 2017.:). Tako je, npr. Međimurska županija za prijevoz 1.622 romska učenika osnovnih škola utrošila u 2017. g. 245.960,80 kuna. Financira se i školska prehrana (Cestica, 960,00 kn) Međimurska županija iz sredstava Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) sufinancirala je prehranu za 900 romskih učenika u ukupnom iznosu od 671.642,74 kune, drugu godinu za redom provodeći projekt Školski obroci svima (školska godina 2016./2017. i 2017./2018.). Projekt se provodi u partnerstvu s 23 osnovne škole s područja županije, uključuje oko 1500 učenika a cilj mu je ublažavanje najgorih oblika dječjeg siromaštva kroz pružanje nefinancijske pomoći djeci u siromaštvu ili u riziku od siromaštva i to u obliku osiguranja redovite prehrane u sklopu školskih kuhinja. I u narednom razdoblju Međimurska županija će nastojati osiguravati sredstva iz Europskog socijalnog fonda i/ili FEAD-a s ciljem stvaranja jednakih uvjeta u školovanju za romske učenike. Također, Međimurska županija provodi projekt <i>Škole jednakih mogućnosti u Međimurskoj županiji</i> čiji je cilj integrirati učenike s teškoćama u redovno obrazovanje uz podršku pomoćnika u nastavi te time poboljšati njihova obrazovna postignuća, osigurati im uspješniju situaciju i emocionalno funkcioniranje. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda, a obuhvaća 60 korisnika u osnovnim i srednjim školama, od čega je 10 učenika romske nacionalne manjine. U 2017. godini za te je potrebe utrošeno ukupno 2.132.487,99 kuna. U Slavonskom Brodu sufinanciranje programa predškole za pripadnike romske nacionalne manjine, obuhvatila je 21 dijete, a do 31. prosinca 2017. program je financirao UNICEF s iznosom od 14.500,00 kuna. U Romskom naselju su postavljena tri kontejnera iz strateških robnih zaliha za potrebe romske nacionalne manjine u Slavonskom Brodu. Kontejneri su opremljeni potrebnim namještajem iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske – potpore programima ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina. Na taj su način stvoreni uvjeti za dodatne aktivnosti za djecu predškolskog uzrasta.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj djece romske nacionalne manjine koja su uključena u osnovno obrazovanje na početku godine</i>	<i>Broj djece romske nacionalne manjine koja su uključena u osnovno obrazovanje na kraju školske godine</i>
Vrijednost za 2016. g.	5.263 (2.640m, 2.623ž)	5.013 (2.543m, 2.470ž)
Vrijednost za 2017. g.	5.134 (2.640m, 2.545ž)	/

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za odgojno obrazovne programe, maturalna putovanja, školu u prirodi, smještaj u dom, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak, plaće romskih pomagača u 2016. godini isplaćeno je ukupno 1.940.859,24 kn, od čega na školu u prirodi, maturalna putovanja i ljetnu školu 141.627,00 kn. A767003 - Provedba Nacionalnog programa za Rome A577137 – Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za odgojno obrazovne programe, maturalna putovanja, školu u prirodi/izvanučioničku nastavu, smještaj u dom, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak, plaće romskih pomagača u 2017. godini isplaćeno je ukupno 3.179.616,40 kn, od čega na školu u prirodi/izvanučioničku nastavu, maturalna putovanja 358.375,00 kn. A767015 – Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020.
Mjera 1.3.2. Stvaranje preduvjeta za uključivanje učenika romske nacionalne manjine u produženi boravak	
Nositelj:	MZO, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, osnovne škole
Provedba mjere u 2016. g.	Osiguranje produženog boravka iznimno je važno kao preduvjet uspješnog završetka osnovnog obrazovanja učenika romske nacionalne manjine te je ostvaren znatan napredak djece na području učenja jezika, stjecanja higijenskih navika i socijalizacije djece. Na početku školske godine 2015./2016. ukupno je 318 (169m, 149ž) djece dok je na kraju školske godine 2015./2016. bilo 258 (141m, 117ž) djece uključene u produženi boravak. Na početku školske godine 2016./2017., prema podacima ureda državne uprave, uključeno je 282 (130m, 152ž) djece u produženi boravak.
Provedba mjere u 2017. g.	Prema podacima MZO na početku školske godine 2016./2017. uključeno je 282 (130m, 152ž) djece u produženi boravak dok je početkom 2017./2018. školske godine u produženi boravak bilo uključeno 357 (172m, 185ž) učenika. Uz ove podatke, dostupne su i informacije o potpori i provedbi na lokalnoj razini Grad Belišće provodio je u 2017. godini mjeru poludnevnog boravka za djecu s poteškoćama u učenju i ponašanju. U tu svrhu utrošeno je 60.000 kuna. Poludnevni boravak za djecu s poteškoćama u učenju i ponašanju Centra za pružanje usluga u zajednici „Klasje“, tijekom 2017. godine, pohađalo je dvanaestero djece pripadnika romske nacionalne manjine, za što je Grad Belišće sufinancirao polovicu plaće jednoga djelatnika. Za program produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada od 1. do 4. razreda – Grad Rijeka osnovnim školama osigurava dio sredstava za rashode za zaposlene u produženom boravku i cjelodnevnoj nastavi, i to za jednog učitelja/icu razredne nastave po skupini učenika. Sukladno potrebama 25 osnovnih škola na području Grada Rijeke u školskoj 2017./2018. godini organizirano je 76 skupina, odnosno razrednih odjeljenja produženog boravka/cjelodnevne nastave, u koje je uključeno oko 2200 učenika (među njima 40 učenika Roma u 9 gradskih osnovnih škola).. Udruga za beskućnike i socijalno ugrožene osobe Oaza već više godina uspješno surađuje s OŠ Škurinje s ciljem rada s manjinskim skupinama na razvoju socijalnih vještina i pomoći u učenju. I 2017. godine provoden je program <i>Educating & Integrating</i> podržan od strane Roma Education Funda koji se provodi od 1. rujna 2017. u suradnji sa Osnovnom školom Škurinje Rijeke, kojoj gravitiraju učenici iz nužnog smještaja Grada Rijeke i romskog naselja Mihačeva draga.

	Glavni ciljevi programa su poboljšanje školskog uspjeha i socijalnih vještina romskih učenika, uvođenje i uključivanje učenika u različite aktivnosti iz područja kulture, umjetnosti i sporta, povećanje samopoštovanja i samopouzdanja učenika i time sprječavanje njihovog ispadanja iz škole i problema u ponašanju, te olakšavanje njihove integracije u uže i šire društveno okruženje. Ciljevi projekta predviđaju i bavljenje izvoditelja projekta psihološkim i drugim problemima nekih korisnika, koji dolaze iz depriviranih, disfunkcionalnih i destruktivnih obitelji. Paralelno s tim, projekt ima za cilj upozoriti na ozbiljne nedostatke u provedbi Akcijskog plana za uključivanje Roma, vezano za rani pristup obrazovanju romske djece, i zahtijevati potrebnu pravnu harmonizaciju od strane svih relevantnih lokalnih i nacionalnih vlasti. Programom je obuhvaćeno 30 korisnika, učenika OŠ Škurinje Rijeka. Pri tom je među korisnicima 18 djevojčica i 12 dječaka. Odgojno-obrazovne grupe provodile su se svakodnevno od 13 do 17 sati u prostoru OŠ Škurinje, u trajanju od dva sata po grupi. Učenici su podijeljeni prema razredima na učenike nižih i viših te su svi učenici imali priliku pohađati grupu 3 do 5 puta tjedno, u maksimalnom ukupnom trajanju od 10 sati. Za učenike koji pohađaju prvu grupu odmah po završetku nastave organiziran je ručak. Odgojno-obrazovne grupe provođene su uz povremenu pomoć volontera. Projekt, za koji je EF osigurao potporu u iznosu od 34.375.00 EUR u provedbi je od listopada 2017. g. do 30. rujna 2018. g. Projektne aktivnosti obrazovanja u kulturi, umjetnosti i sportu nastavile su se tijekom ove školske godine i u njih je uključena većina djece. Organizirane su posjete: kinu (Art kino Croatia i Cinestar), na lutkarske predstave, HNK Ivana pl. Zajca, planetariju, Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskoga primorja. Najdarovitiji učenici upisuju se na tečaj sviranja u Domu mladih u Rijeci, a za učenike nižih razreda održavaju se glazbene radionice u Školi pod nazivom Glazbena abeceda. Učenici su poticani na uključivanje u sportske aktivnosti školskog odbojkaškog i nogometnog tima. S roditeljima su uspostavljeni redoviti telefonski, kao i individualni kontakti, budući da se posjećenost roditeljskim sastancima, kako onima organiziranim od strane škole, tako i projektnog tima, nije pokazala zadovoljavajućom. Grad Zagreb Sukladno Programu javnih potreba u odgoju i osnovnom obrazovanju Grada Zagreba, za 63 učenika/ca pripadnika/ca romske nacionalne manjine (31 učenika i 32 učenice) je na kraju školske godine 2016./2017. sufinanciran je roditeljski udio za prehranu u programu produženog boravka iz proračuna Grada Zagreba, a na početku školske godine 2017./2018. je sufinanciran roditeljski udio za prehranu za njih 77 (36 učenika i 41 učenicu). Utrošak financijskih sredstava nije moguće iskazati obzirom da se ne vodi prema nacionalnoj pripadnosti učenika/ca. Vijeće romske nacionalne manjine Grada Zagreba je u svojim prostorijama organiziralo instrukcije za učenike/ce koji/e imaju poteškoće sa savladavanjem gradiva određenih predmeta u osnovnoj školi pa su tako održane instrukcije iz matematike, fizike i hrvatskog jezika za 20 učenika/ca 8-ih razreda osnovnih škola. Sufinancirana je provedba projekta Udruge Iskra – Centar za edukaciju i savjetovanje pod nazivom „Pomoć mladim Romima u završavanju osnovne škole“ u iznosu od 15.000,00 kuna iz proračuna Grada Zagreba. Cilj projekta je bio poticanje završavanja osnovnoškolskog obrazovanja i motiviranje djece koja su ranije napustila osnovnoškolsko obrazovanje da se ponovno uključe. Projektom je bilo obuhvaćeno 10 djece i mladih s područja gradske četvrti Sesvete i naselja Novi Jelkovec te njihovi roditelji. Osnovnoškolsko obrazovanje i polaganje ispita provodilo se u Pučkom otvorenom učilištu Zagreb..
Vrijednosti pokazatelja	<i>Broj djece romske nacionalne manjine obuhvaćene produženim boravkom po spolu</i>

rezultata	Žensko	Muško
Vrijednost za 2016. g.	130	152
Vrijednost za 2017. g.	185	172
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za odgojno-obrazovne programe, maturalna putovanja, školu u prirodi, smještaj u dom, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak, plaće romskih pomagača u 2016. godini isplaćeno je ukupno 1.940.859,24 kn, od čega na produženi boravak 42.461,27 kn , dok je isplata preostalih zahtjeva za sufinanciranje produženog boravka prebačena na 2017. godinu. A767003 - Provedba Nacionalnog programa za Rome	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za odgojno-obrazovne programe, maturalna putovanja, školu u prirodi/izvanučioničku nastavu, smještaj u dom, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak, plaće romskih pomagača u 2017. godini isplaćeno je ukupno 3.179.616,40 KN od čega na produženi boravak 697.520,48 kn . A767015 – Nacionalna strategija za uključivanje Roma 2013.-2020.	
Mjera 1.3.3. Osposobljavanje suradnika pomagača		
Nositelj:	MZO, AZOO	
Provedba mjere u 2016. g.	U osnovnim školama u 2016. godini je 24 (13m, 11ž) suradnika pomagača čiji se rad financira iz Državnog proračuna. Stručno usavršavanje romskih pomagača i stručnih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine nastavljeno je i u 2016. godini. Prema izvješću AZOO u 2016. godini održano je ukupno 10 stručnih skupova od čega 2 stručna skupa za osposobljavanje romskih pomagača: ➤ Osposobljavanje romskih pomagača - Sprječavanje ranog ispadanja iz obrazovnog sustava, 28.01.2016., Čakovec, 35 sudionika ➤ Osposobljavanje romskih pomagača - Provedba Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole, Ravnopravnost između muškarca i žene ključ: kvalitetnih obiteljskih i društvenih odnosa, 16.06. 2016., Čakovec, 22 sudionika	
Provedba mjere u 2017. g.	U osnovnim školama u 2017. godini je 24 (13m, 11ž) suradnika pomagača čiji se rad financira iz Državnog proračuna. Stručno usavršavanje romskih pomagača i stručnih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine nastavljeno je i u 2017. godini. Prema izvješću AZOO u 2017. godini održano je ukupno 11 stručnih skupova od čega 3 stručna skupa s temom Osposobljavanje romskih pomagača:	

	➤ <i>Osposobljavanje romskih pomagača - Provedba Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole, Ravnopravnost između muškarca i žene: ključ kvalitetnih obiteljskih i društvenih odnosa, 24. 2. 2017., Čakovec, 22 sudionika</i> ➤ <i>Osposobljavanje romskih suradnika pomagača - Sprječavanje ranog napuštanja školovanja pomoću inkluzivnih strategija, 23. 8. 2017., Čakovec, 30 sudionika</i> ➤ <i>Osposobljavanje romskih pomagača - Uzroci i posljedice razvojnih problema kod učenika, 17. 11. 2017., Čakovec, 40 sudionika</i> Grad Rijeka financira rad jedne romske pomagačice (na određeno, puno radno vrijeme) iz sredstava vlastitog proračuna, a nastaviti će financirati ovu mjeru i u 2018. godini. Rad romskog pomagača financira se u Osnovnoj školi Škurinje od početka 2016. godine. Škola se nalazi na području kojem gravitiraju romska djeca iz obližnjeg naselja. Pomagač romskim učenicima i njihovim obiteljima pomaže u uključivanju i lakšem razumijevanju i prihvaćanju škole. Upravo zajedničkim radom i trudom svih u školi (stručnih službi, ravnatelja i učitelja), ali osobito i radom romskog pomagača, u Školi je postignut znatan pomak u radu s ovim učenicima. U Školi je veći broj romskih učenika koji uopće ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik i potreban im je za uključivanje i pomoć u svladavanju školskog gradiva, pisanju zadaća i pružanju puno šire pomoći koju ti učenici traže upravo od svojeg romskog pomagača. U školi učenici Romi imaju i učiteljicu razredne nastave, koja vodi dopunsku nastavu iz hrvatskog jezika (4 sata tjedno) i prirode i društva (2 sata tjedno), te dopunsku nastavu sa svojim učiteljicama.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj suradnika pomagača u osnovnim školama</i>	<i>Broj seminara/radionica na kojima su educirani pomagači</i>
Vrijednost za 2016. g.	24 (13m, 11ž)	2 stručna skupa
Vrijednost za 2017. g.	24 (13m, 11ž)	3 stručna skupa
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za odgojno-obrazovne programe, maturalna putovanja, školu u prirodi, smještaj u dom, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak, plaće romskih pomagača u 2016. godini isplaćeno je ukupno 1.940.859,24 kn, od čega za plaće romskih pomagača 1.640.000,00 kn. A579000 - Osnovnoškolsko obrazovanje	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za odgojno-obrazovne programe, maturalna putovanja, školu u prirodi/izvanučioničku nastavu, smještaj u dom, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak, plaće romskih pomagača u 2017. godini isplaćeno je ukupno 3.179.616,40 kn, od čega za plaće romskih pomagača 1.737.000,00 kn. A579000 - Osnovnoškolsko obrazovanje	

Posebni cilj 4: do 2020. godine ukinuti sve razredne odjele koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine.		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Broj razreda koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine	2016. godina	61
	2017. godina	60
Donesen Pravilnik o prevenciji obrazovne segregacije i modalitetima desegregacije	Pravilnik nije donesen.	
Mjera 1.4.1. Stvaranje preduvjeta za smanjivanje broja razrednih odjela koje pohađaju samo učenici romske nacionalne manjine		
Nositelj:	MZO, JL/P(R)S, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba	
Provedba mjere u 2016. g.	Broj razrednih odjela u kojima su uključeni samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine početkom 2016./2017. školske godine je 61. Smanjenje broja razrednih odjela u kojima su samo pripadnici romske nacionalne manjine ovisi o mreži škola i upisnih područja gdje postoje razredni odjeli u kojima su samo Romi i to kako bi se uspostavila ravnoteža broja učenika Roma u odnosu na druge učenike. Kako bi se uspostavio optimalan omjer 30% Romi, 70% ostali učenici potreban je prostor, osiguran prijevoz i premještaj kadra, jednako kao i učenika, u druge škole što zahtjeva zajedničke napore u osiguravanju odgovarajuće infrastrukture. Od ukupno 61 romskog odjela, 1 odjel je u Primorsko-goranskoj županiji, 3 u Koprivničko-križevačkoj županiji, 5 u Varaždinskoj županiji, 2 u Primorsko-goranskoj županiji, 1 u Brodsko-posavskoj te 51 u Međimurskoj županiji. Od ukupnog broja učenika pripadnika romske nacionalne manjine osnovnih škola 5.263 (2.640m, 2.623ž) u Međimurskoj županiji je 1.595 (807m, 788ž) učenika osnovnih škola (30%). U Međimurskoj županiji je 246 razrednih odjela u kojima se školuju pripadnici romske nacionalne manjine od kojih je 195 mješovitih i 51 razredni odjel u kojima su samo pripadnici romske nacionalne manjine. MZO napominje kako se to odnosi na osnovne škole s visokim postotkom romske populacije i to u OŠ Kuršanec 71,6 %, OŠ Dr. Ivana Novaka Macinec 80,4%, OŠ Tomaša Goričanca Mala Subotica 42% (PŠ Držimurec Strelec - 100% učenika Romi), OŠ Vladimira Nazora Pribislavec 61,2%.	
Provedba mjere u 2017. g.	Broj razrednih odjela u kojima su uključeni samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine početkom 2017./2018. školske godine je 60. Smanjenje broja razrednih odjela u kojima su samo pripadnici romske nacionalne manjine ovisi o mreži škola i upisnih područja gdje postoje razredni odjeli u kojima su samo Romi i to kako bi se uspostavila ravnoteža broja učenika Roma u odnosu na druge učenike. Od ukupno 60 romskih odjela, 1 odjel je u Primorsko-goranskoj županiji, 1 u Koprivničko-križevačkoj županiji, 5 u Varaždinskoj županiji, 2 u Brodsko-posavskoj te 51 u Međimurskoj županiji. Od ukupnog broja učenika pripadnika romske nacionalne manjine osnovnih škola 5.134 (2.589m, 2.545ž) u Međimurskoj županiji je 1.622 (823m, 799ž) učenika osnovnih škola (30%). U Međimurskoj županiji je 261 razredni odjel u kojima se školuju pripadnici romske nacionalne manjine od kojih je 210 mješovitih i 51 razredni odjel u kojima su samo pripadnici romske nacionalne manjine. MZO napominje kako se to odnosi na osnovne škole s visokim postotkom romske populacije i to u OŠ Kuršanec 71,6 %, OŠ Dr. Ivana Novaka Macinec 80,4%, OŠ Tomaša Goričanca Mala Subotica 42% (PŠ Držimurec Strelec - 100% učenika Romi), OŠ Vladimira Nazora Pribislavec 61,2%.	

Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj razrednih odjela u koje su uključeni samo učenici romske nacionalne manjine</i>
Vrijednost za 2016. g.	61
Vrijednost za 2017. g.	60
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za posebnu pomoć u učenju hrvatskoga jezika učiteljima osigurava prekovremeni rad, a povećanje sredstava MZOne prati izdvojeno. Osim za programe pomoći pri učenju hrvatskoga jezika za pripadnike romske nacionalne manjine u osnovnim školama sufinanciraju se i maturalna putovanja, škola u prirodi, ljetne škole, smještaj u dom, produženi boravak, kao i plaće romskih pomagača. Na te aktivnosti iz Državnog proračuna u 2016. godini ukupno je utrošeno 1.940.859,24 kn.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za posebnu pomoć u učenju hrvatskoga jezika učiteljima osigurava prekovremeni rad, a povećanje sredstava MZOne prati izdvojeno. Osim za programe pomoći pri učenju hrvatskoga jezika za pripadnike romske nacionalne manjine u osnovnim školama sufinanciraju se i maturalna putovanja, škola u prirodi/izvanučionička nastava, ljetne škole, smještaj u dom, produženi boravak, kao i plaće romskih pomagača. Na te aktivnosti iz Državnog proračuna u 2017. godini ukupno je utrošeno 3.179.616,40 kn

Posebni cilj 5: Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti srednjeg obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost srednjeg obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje do 2020. godine. Povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje do 2020. godine.

Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje	2016. godina	820 (433m, 387ž)
	2017. godina	805 (446m, 359ž)
Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)	2016. godina	2.950.900,00 kn
	2017. godina	3.488.411,44 kn
Broj korisnika stipendija i potpora	2016. godina	675 (373m, 302ž)
	2017. godina	689 (373m, 316ž)
Broj/postotak učenika romske nacionalne manjine u gimnazijskim programima na u odnosu na ukupan broj učenika upisanih u srednjoškolske programe	Ukupno po programima 820 (433m, 387ž) (šk. g. 2016./2017.)	gimnazijski programi 9 (2m, 7ž)
	Ukupno po programima 805 (446m, 359ž) (šk. g. 2017./2018.)	gimnazijski programi 11 (6m, 5ž)
Broj učenika koji su prekinuli školovanje / Stopa	Ukupno 820 (433m, 387ž)	prekinuli školovanje 124 (69m, 55ž)

odustajanja u odnosu na ukupan broj učenika		(šk. g. 2016./2017.)		prekinuli školovanje /		
		Ukupno 805 (446m, 359ž) (šk. g. 2017./2018.)				
Broj učenika koji ponavljaju razred / Stopa ponavljanja razreda u odnosu na ukupan broj učenika		Ukupno 820 (433m, 387ž) (šk. g. 2016./2017.)		učenici ponavljači 66 (42m, 24ž)		
		Ukupno 805 (446m, 359ž) (šk. g. 2017./2018.)		učenici ponavljači 55 (31m, 24ž)		
Mjera 1.5.1. Upis učenika romske nacionalne manjine oba spola u srednje škole						
Nositelj:		MZO, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, srednje škole				
Provedba mjere 2016. g.		U sustav srednjoškolskog obrazovanja uključuje se sve veći broj učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u srednjoškolske programe u školskoj godini 2015./2016. je 746 (406 m, 340 ž), dok ih je na početku školske godine 2016./2017. upisano 820 (433m, 387ž). Vidljivo je povećanje broja učenika koji upisuju četverogodišnje srednjoškolske programe. Tako je početkom 2015./2016. u prvim razredima četverogodišnjih škola bilo 37 (11m, 26ž) učenika, dok ih je početkom 2016./2017. upisano 57 (16m, 41ž).				
Provedba mjere 2017. g.		Na početku školske godine 2016./2017. upisano je 820 (433m, 387ž) učenika. Od 2013. godine vidljivo je povećanje broja učenika koji upisuju četverogodišnje srednjoškolske programe, no i dalje je vidljivo kako je veći broj učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim strukovnim programima kako ukupno 540 (330m,210ž) učenika u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim programima (144 (40m, 104ž) tako i u prvim razredima (223 (146m, 77ž) učenika upisana u 1. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa u odnosu na 46 (13m, 33ž) učenika upisana u 1. razrede 4-godišnjih tj. 5. godišnjih programa. Grad Zagreb U cilju povećanja broja djece koja se uključuju u srednjoškolsko obrazovanje i njegovo završavanje, kontinuirano su osigurana sredstva za programe Vijeća romske nacionalne manjine Grada Zagreba koje je informiralo i motiviralo roditelje da uključe djecu u srednjoškolsko obrazovanje slanjem pisanih preporuka za upis djece u srednje škole te obavještavanjem roditelja o mogućnostima stipendiranja njihove djece iz proračuna Grada Zagreba i putem MZO. Vijeće je pružalo administrativno-tehničku pomoć djeci i roditeljima pri upisu u srednju školu, ostvarivanju stipendija i smještaja u učeničke domove Grada Zagreba.				
Vrijednosti pokazatelja rezultata		Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u 1. r. 3-godišnjih srednjih škola po spolu		Broj učenika romske nacionalne manjine upisanih u 1.r. 4-godišnjih srednjih škola po spolu		Ukupan broj učenika srednjih škola
		Žensko	Muško	Žensko	Muško	
Vrijednost za 2016. g.		108	128	41	16	820
Vrijednost za 2017. g.		77	146	33	13	805

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	/
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	/
Mjera 1.5.2. Osiguravanje stipendija redovnim učenicima srednje škole pripadnicima romske nacionalne manjine	
Nositelj:	MZO
Provedba mjere 2016. g.	MZO stipendira sve redovite učenike srednjih škola koji su pripadnici romske nacionalne manjine i to u iznosu od 500,00 kn mjesečno tijekom nastavne godine odnosno 5.000,00 kn godišnje po učeniku. Od školske godine 2014./2015. ne dodjeljuju se stipendije učenicima ponavljateljima, dok se za učenike koji mijenjaju program osigurava 300,00 kn mjesečne stipendije. Za dobivanje stipendije pretpostavka je izjašnjavanje pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini. U školskoj godini (2015./2016.) stipendiju je dobivalo ukupno 675 (373 m, 302 ž) učenika, od tog broja tijekom školske godine otpalo je ukupno 64 (36 m, 28 ž) učenika te je na kraju školske godine ostalo aktivno ukupno 611 (337 m, 274 ž) učenika kojima su dodijeljene srednjoškolske stipendije.
Provedba mjere 2017. g.	U školskoj godini 2016./2017. stipendiju je dobivalo ukupno 689 (373m, 316ž) učenika. Mjera je održiva te će se nastaviti provoditi u budućnosti jer odgovara potrebi smanjivanja razlike između prosječnog obuhvata i završnosti srednjeg obrazovanja u odnosu na isto na nacionalnoj razini kao i potrebi stjecanja znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja. Grad Zagreb Sve su zagrebačke srednje škole obaviještene o raspisivanju natječaja za stipendije uz zamolbu ravnateljima/cama škola da obavijeste svoje učenike/ce romske nacionalne manjine o mogućnostima koje je navedeni natječaj pružao. Vijeće romske nacionalne manjine je o istome obavještavalo roditelje romske djece, a informacije o stipendiji za učenike/ce pripadnike/ce romske nacionalne manjine tiskane su na promotivnim listićima koji su se dijelili prilikom provedbe akcije „Dojdi osmaš - Zagreb te zove. Temeljem Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/12, 17/12, 20/13, 21/14, 22/15 i 3/16 – pročišćeni tekst i 7/17), 28. rujna 2016. godine raspisan je Natječaj za dodjelu Stipendije Grada Zagreba učenicima pripadnicima nacionalne manjine za školsku godinu 2016./2017., s namjerom da se učenicima/ama dodijeli najviše 50 stipendija. Na natječaj se prijavilo ukupno 60 kandidata/kinja u kategoriji srednjoškolskih učenika/ca, a pravo korištenja stipendije u školskoj godini 2016./2017.

	ostvarilo je ukupno 53 kandidata/kinja koji su zadovoljili opće uvjete natječaja. Temeljem iste odluke je 25. rujna 2017. godine raspisan Natječaj za dodjelu Stipendije Grada Zagreba učenicima pripadnicima romske nacionalne manjine za školsku godinu 2017./2018. Na stipendije za učenike/ce pripadnike/ce romske nacionalne manjine iz proračuna Grada Zagreba utrošeno je 1.678.179,36 kuna.				
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj korisnika mjere				
	Žensko	Muško		Ukupno	
Vrijednost za 2016. g.	302	373		675	
Vrijednost za 2017. g.	316	373		689	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	U 2016. godini iz Državnog proračuna za isplatu stipendija učenicima srednjih škola, pripadnicima romske nacionalne manjine utrošeno je 2.950.900,00 kn. A 767003- Provedba Nacionalnog programa za Rome				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	U 2017. godini iz Državnog proračuna za isplatu stipendija učenicima srednjih škola, pripadnicima romske nacionalne manjine utrošeno je 3.488.411,44 kn. A767003 - Srednjoškolske stipendije za učenike Rome				
Mjera 1.5.3. Stvaranje preduvjeta za povećanje broja učenika romske nacionalne manjine oba spola koji uspješno završavaju srednju školu po razredima					
Nositelj:	MZO				
Provedba mjere 2016. g.	U sustav srednjoškolskog obrazovanja u školskoj godini 2016./2017. upisano je 820 (433m, 387ž) učenika, u odnosu na 746 učenika upisanih početkom 2015./2016. školske godine.				
Provedba mjere 2017. g.	U sustav srednjoškolskog obrazovanja u školskoj godini 2017./2018. upisano je 805 (446m, 359ž) učenika, u odnosu na 820 (433m, 387ž) učenika upisanih početkom 2016./2017. školske godine. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave navode potporu pruženu kroz pomoć pri plaćanju troškova seminara informatike (Jagodnjak) te omogućavanja provedbe praktične nastave izobrazbe u struci (rukovatelj samohodnim građevinskim strojem u Općini Martinska Ves). Ostvarivanju obrazovnih postignuća djece bitno pomaže (su)financiranje prijevoznih troškova (općine Jagodnjak i Virje) te, primjerice u 2017. g. Međimurska županija izvještava o prijevozu 290 romskih učenika srednjih škola.				
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj učenika Roma upisanih	Broj učenika Roma upisanih	Broj učenika Roma	Broj učenika Roma po programima	Ukupno

	u 2. r. SŠ		u 3. r. SŠ		Upisanih u 4.r. SŠ									
	Ž	M	Ž	M	Ž	M	gimnazije	4/5 godišnji strukovni	3-godišnji strukovni	programi niže stručne spreme	programi za učenike s teškoćama	likovne umjetnosti i dizajna	glazbene i baletno plesne škole u sastavu škole	
Vrijednost za 2016. g.	115	145	74	96	19	12	9	152	519	16	121	3	/	820
Vrijednost za 2017. g	123	136	87	118	19 1(5r)	10 /	11	133	540	17	103	/	1	805
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	/													
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	/													
Mjera 1.5.4. Osiguravanje smještaja u učeničke domove														
Nositelj:	MZO													
Provedba mjere 2016. g.	MZO sufinancira smještaj učenika u učenički dom te se evidencija vodi o broju učenika vodi zbirno tj. prema sufinanciranju. U 2016. godini ukupno je odobreno 24 zahtjeva za smještaj u učenički dom (te 10 zahtjeva za smještaj u studentski dom) te je iz podataka vidljivo povećanje broja korisnika ove mjere.													
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini ukupno je odobreno 49 zahtjeva za smještaj u učenički dom (te 13 zahtjeva za smještaj u studentski dom) te je iz podataka vidljivo povećanje broja korisnika ove mjere.													
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj romskih učenika smještenih u učeničke domove													
	Žensko					Muško					Ukupno			
Vrijednost za 2016. g.	9					15					24			

Vrijednost za 2017. g.	32	17	49
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Iz Državnog proračuna u 2016. godini utrošeno je 116.770,97 kn za osiguravanje smještaja u učeničke domove što je, uz srednjoškolske stipendije, jedan od preduvjeta za povećanje broja romskih učenika oba spola koji uspješno završavaju srednju školu. A767003- Provedba Nacionalnog programa za Rome		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Iz Državnog proračuna u 2017. godini utrošeno je 386.720,92 kn za osiguravanje smještaja u učeničke domove što je, uz srednjoškolske stipendije, jedan od preduvjeta za povećanje broja romskih učenika oba spola koji uspješno završavaju srednju školu. A767015 – Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013 – 2020		

Posebni cilj 6: Smanjiti razliku između prosječnog obuhvata i završnosti visokog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost visokog obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Do 2020. godine povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje te onih koji nastavljaju poslijediplomski studij.

Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)	2016. godina	160.000,00 kn
	2017. godina	190.000,00 kn
Broj korisnika stipendija i potpora	2016. godina	16
	2017. godina	19

Mjera 1.6.1. Upis studenata romske nacionalne manjine oba spola na visokoškolske institucije

Nositelj:	MZO
Provedba mjere 2016. g.	Broj studenata romske nacionalne manjine upisanih za stjecanje visokoškolskog obrazovanja po spolu: U akademskoj godini 2015./2016. bilo je 8 (4m, 4ž) studenata koji su upisani za stjecanje visokoškolskog obrazovanja. Prema podacima u sustavu je bilo 6 studenata koji su se izjasnili kao Romi, ali nisu imali upisni list za traženu akademsku godinu, dok je iste akademske godine 16 (9m, 7ž) studenata koji su primili visokoškolske stipendije.
Provedba mjere 2017. g.	U akademskoj godini 206./2017. 19 (8 ž, 11 m) studenata koji su primili visokoškolske stipendije.

	Grad Zagreb U cilju povećanja broja mladih Roma/kinja uključenih u visokoškolsko obrazovanje, kontinuirano su osigurana sredstva za rad Vijeća romske nacionalne manjine Grada Zagreba koje je informiralo i motiviralo roditelje i učenike da se u isto uključe. Vijeće je slalo obavijesti roditeljima o upisima na fakultete i visoke škole i pružalo administrativno-tehničku pomoć pri apliciranju, upisu te ostvarivanju stipendija.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj studenata romske nacionalne manjine upisanih za stjecanje visokoškolskog obrazovanja	
	Žensko	Muško
Vrijednost za 2016. g.	7	9
Vrijednost za 2017. g.	8	11
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	/	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	/	
Mjera 1.6.2. Osiguravanje stipendiranja studentima romske nacionalne manjine (VŠS i VSS)		
Nositelj:	MZO	
Provedba mjere 2016. g.	MZO putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu osigurava stipendije svim studentima pripadnicima romske nacionalne manjine koji je zatraže uz pretpostavku da se izjašnjavaju kao pripadnici romske nacionalne manjine. Stipendija iznosi 1.000,00 kn mjesečno tijekom deset mjeseci, odnosno 10.000,00 kn godišnje. U akademskoj godini 2015./2016. bilo je ukupno prijavljeno 16 studenata pripadnika romske nacionalne manjine te su svi ostvarili pravo na stipendiju. Dodijeljeno je 16 stipendija te je u tu svrhu iz Državnog proračuna u 2016. godini, putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu utrošeno 160.000,00 kn.	
Provedba mjere 2017. g.	U akademskoj godini 2016./2017. bilo je ukupno prijavljeno 19 studenata pripadnika romske nacionalne manjine te su svi ostvarili pravo na stipendiju. Dodijeljeno je 19 stipendija te je u tu svrhu iz Državnog proračuna u 2017. godini, putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu utrošeno 190.000,00 kn.	

	Grad Zagreb Temeljem Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/12, 17/12, 20/13, 21/14, 22/15 i 3/16 - pročišćeni tekst i 7/17), 12. listopada 2016. godine raspisan je Natječaj za dodjelu Stipendije Grada Zagreba studentima pripadnicima nacionalne manjine za akademsku godinu 2016./2017., s namjerom da se studentima/cama dodijeli najviše 10 stipendija. Na Natječaj se prijavilo ukupno 5 studenata/ica, a sukladno kriterijima Odluke, svi studenti/ce su ostvarili pravo na dodjelu stipendije u akademskoj godini 2016./2017. Jedan/na je student/ica odustao/la od studiranja te su stoga stipendije isplaćivane za 4 studenata/ice. Temeljem iste odluke je 11. listopada 2017. godine raspisan Natječaj za dodjelu Stipendije Grada Zagreba studentima pripadnicima nacionalne manjine za akademsku godinu 2017./2018. Na stipendije za studente/ice pripadnike/ce romske nacionalne manjine iz proračuna Grada Zagreba utrošeno je 85.213,26 kuna.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj korisnika mjere		Izdvojena sredstva
	Žensko	Muško	
Vrijednost za 2016. g.	7	9	160.000,00 kn
Vrijednost za 2017. g.	8	11	190.000,00 kn
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	U akademskoj godini 2015./2016. bilo je ukupno prijavljeno 16 studenata pripadnika romske nacionalne manjine te su svi ostvarili pravo na stipendiju. Dodijeljeno je 16 stipendija te je u tu svrhu iz Državnog proračuna u 2016. godini, putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu utrošeno 160.000,00 kn (1.000,00 kn mjesečno/10 mjeseci/student). A679066 – Potpore romskim studijima i studentima Romima		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	U akademskoj godini 2016./2017. bilo je ukupno prijavljeno 19 studenata pripadnika romske nacionalne manjine te su svi ostvarili pravo na stipendiju. Dodijeljeno je 19 stipendija te je u tu svrhu iz Državnog proračuna u 2017. godini, putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu utrošeno 190.000,00 kn (1.000,00 kn mjesečno/10 mjeseci/student). A679066 – Potpore romskim studijima i studentima Romima		

Posebni cilj 7: Povećati obuhvat odraslih pripadnika romske nacionalne manjine programima opismenjavanja, obrazovanja i osposobljavanja kroz cijelo opće i strukovno obrazovanje, s ciljem razvijanja individualnih potencijala i jačanja kapaciteta i kompetencija za postizanje veće konkurentnosti na tržištu rada i trajne zapošljivosti te povećanje njihove društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja u svim područjima suvremenog života.

Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine	2016. godina	367 (255m, 112ž)

koji se uključuju u programe obrazovanja odraslih, cjeloživotnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja	2017. godina	382 (258m, 124ž)		
Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)	2016. godina	829.300,00 kn		
	2017. godina	794.000,00 kn		
Broj i vrsta programa koje pohađaju pripadnici/ce romske nacionalne manjine	2016. godina	opismenjavanje 351 osposobljavanje za prvo zanimanje 16 ukupno 367 (255m, 112ž)		
	2017. godina	opismenjavanje 366 osposobljavanje za prvo zanimanje 16 ukupno 382 (258m, 124ž)		
Mjera 1.7.1. Uključivanje odraslih Roma oba spola u program opismenjavanja i osposobljavanja				
Nositelj:	MZO			
Provedba mjere 2016. g.	Programi opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje nastavili su se provoditi i u 2016. godini. Programe je pohađalo ukupno 367 polaznika, i to 351 polaznik u programu opismenjavanja te 16 polaznika programa osposobljavanja za prvo zanimanje. MZO za obrazovanje odraslih Roma isključivo financira završavanje osnovnog obrazovanja te osposobljavanje za prvo zanimanje. Mjera je održiva te će se nastaviti provoditi u budućnosti. Odgovara cilju povećavanja obuhvata odraslih pripadnika romske nacionalne manjine u programima opismenjavanja i obrazovanja s ciljem razvijanja kompetencija za postizanje konkurentnosti na tržištu rada.			
Provedba mjere 2017. g.	Programi opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje nastavili su se provoditi i u 2017. godini. Programe je pohađalo ukupno 382 polaznika, i to 366 polaznika u programu opismenjavanja te 16 polaznika programa osposobljavanja za prvo zanimanje. MZO za obrazovanje odraslih Roma isključivo financira završavanje osnovnog obrazovanja te osposobljavanje za prvo zanimanje. Mjera je održiva te će se nastaviti provoditi u budućnosti. Odgovara cilju povećavanja obuhvata odraslih pripadnika romske nacionalne manjine u programima opismenjavanja i obrazovanja s ciljem razvijanja kompetencija za postizanje konkurentnosti na tržištu rada.			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj odraslih Roma uključen u program opismenjavanja i osposobljavanja			
	Dobne skupine	Žensko	Muško	Ukupno
Vrijednost za 2016. g.	/	112	255	367
Vrijednost za 2017. g.	/	124	258	382
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti	U 2016. godini ukupan iznos sredstava iz Državnog proračuna za provedbu aktivnosti programa opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje je 829.300,00 kn. A580014 - Razvoj sustava obrazovanja odraslih			

proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	U 2017. godini ukupan iznos sredstava iz Državnog proračuna za provedbu aktivnosti programa opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje je 794.000,00 kn. A580014 - Razvoj sustava obrazovanja odraslih

Prilog 2 – Tabela provedbe: Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život

Opći cilj: Smanjiti jaz između romske nacionalne manjine i većinskog stanovništva na tržištu rada

Posebni cilj 1: Podići razinu socijalne uključenosti romske populacije kroz osnaživanje za uključivanje u tržište rada

Pokazatelj učinka		Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa uključenosti romske populacije u tržište rada prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj radno sposobne romske populacije	2016. godina	HZZ, kao glavni nositelj mjera u poglavlju Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život, ne raspolaže navedenim podacima za definirane pokazatelje učinka na razini posebnog cilja te je u narednom razdoblju potrebna prilagodba pokazatelja učinka.	
	2017. godina		
Stopa uključenosti romske populacije u tržište rada prema dobi i spolu u odnosu na stopu uključenosti ne-romske populacije u tržište rada	2016. godina		
	2017. godina		
Mjera 2.1.1. Osnaživati i motivirati radno sposobne Rome za uključivanje u tržište rada te kontinuirano ukazivati na potrebu stjecanja i održavanja radnih navika			
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> MDOMSP, centri za socijalnu skrb, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, područni uredi HZZ-a		
Provedba mjere 2016. g.	Nezaposlene osobe romske nacionalne manjine uključuju se u proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada kroz aktivnosti: informiranja/tribine, aktivnosti individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, grupna savjetovanja/radionice ¹⁸ .		

¹⁸ Informiranje/tribine - cilj tribina/ informiranja je informirati nezaposlene osobe o temama koje im mogu pomoći u traženju posla te svim aktivnostima u svrhu pripreme za zapošljavanje (npr. mjerama aktivne politike, obrazovanju i sl.).

Individualno savjetovanje – individualnim savjetovanjem savjetnici za zapošljavanje utvrđuju radni, stručni i osobni potencijal nezaposlene osobe, pružaju stručnu pomoć u izradi Profesionalnog plana zapošljavanja, te pružaju podršku u izvršavanju aktivnosti iz profesionalnog plana te posreduju pri zapošljavanju.

Motivacijsko savjetovanje – provodi se u svrhu individualne procjene, utvrđivanja teškoća u traženju posla podizanje razine motivacije dugotrajno nezaposlenih osoba s ciljem definiranja Sporazuma o uključivanju na tržište rada

	U 2016. godini ukupno je 5.058 osoba romske nacionalne manjine prošlo kroz proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada, i to 2.748 muškarca te 2.310 žena. Za 4.320 osoba izrađeni su planovi aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada, i to za 2.335 i 1.985 žena. U mjere za poticanje zapošljavanja u 2016. godini ukupno je uključeno 655 osoba (408 m i 247 ž).					
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini ukupno su 6.602 osobe romske nacionalne manjine prošle kroz proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada, i to 3.662 muškarca te 2.940 žena. Za 5.160 osoba izrađeni su planovi aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada, i to za 2.741 muškaraca i 2.419 žena. U mjere za poticanje zapošljavanja u 2017. godini ukupno je uključeno 748 osoba (419 m i 264 ž).					
Vrijednosti pokazatelja rezultata ¹⁹	Broj osoba romske nacionalne manjine koje su prošle kroz proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu		Vrsta usluga pruženih pripadnicima romske nacionalne manjine kroz programe	Broj izrađenih planova aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu		Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su se uključili u mjere iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja.
	Ž / dob	M / dob		Ž / dob	M / dob	
Vrijednost za 2016. g.	Ukupno 2.310 žena i to u dobi od 15-29 godina 1.138 osoba, u dobi od 30-40 godina 487 osoba zatim u dobi od 40-50 godina 443 osobe te u dobi od 50-60 godina i više 242 osobe.	Ukupno 2.748 muških osoba i to u dobi od 15-29 godina 1.541 osoba, u dobi od 30-40 godina 616 osobe zatim u dobi od 40-50 godina 382 osobe te u dobi od 50-60 godina i više 209 osoba.	Informiranje/tribine, individualno savjetovanje, grupno savjetovanje/ radionice	Ukupno 1.985 žena i to u dobi od 15-29 godina 964 osobe, u dobi od 30-40 godina 424 osobe zatim u dobi od 40-50 godina 377 osoba te u dobi od 50-60 godina i više 220 osoba.	Ukupno 2.335 muške osoba i to u dobi od 15-29 godina 1.193 osobe, u dobi od 30-40 godina 596 osoba zatim u dobi od 40-50 godina 328 osoba te u dobi od 50-60 godina i više 218 osoba.	U mjere za poticanje zapošljavanja u 2016. godini ukupno je uključeno 655 osoba (408 m i 247 ž).
Vrijednost za 2017. g.	Ukupno 2.940 žena i to u dobi	Ukupno 3.662 muške osobe i to	Informiranje/tribine, individualno/motivacijsko	Ukupno 2.419 žena i to	Ukupno 2.741 muška osoba i	U mjere za poticanje zapošljavanja u 2017. godini

Radionice (grupna savjetovanja) - cilj radionica je stjecanje vještina aktivnog traženja posla. Kroz radionice polaznici stječu vještine pisanja životopisa, zamolbi, uspješnog predstavljanja poslodavcima.

¹⁹ Hrvatski zavod za zapošljavanje ne prati nezaposlene osobe prema nacionalnosti, te se broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine procjenjuje se prema prebivalištu iz kojih se osobe prijavljuju u evidenciju nezaposlenih osoba, prema uvjerenjima koje traže za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi te poznavanje romskog jezika. Otežavajući faktor pri stvaranju baze nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine je i činjenica da se osobe romske nacionalne manjine deklariraju različito.

	od 15-29 godina 1.308 osoba, u dobi od 30-40 godina 640 osoba zatim u dobi od 40-50 godina 609 osoba te u dobi od 50-60 godina i više 383 osobe.	u dobi od 15-29 godina 1786 osoba, u dobi od 30-40 godina 887 osoba zatim u dobi od 40-50 godina 586 osoba te u dobi od 50-60 godina i više 403 osobe.	savjetovanje, grupno savjetovanje/ radionice	u dobi od 15-29 godina 1.038 osoba, u dobi od 30-40 godina 534 osobe zatim u dobi od 40-50 godina 497 osoba te u dobi od 50-60 godina i više 350 osoba.	to u dobi od 15-29 godina 1.250 osoba, u dobi od 30-40 godina 678 osoba zatim u dobi od 40-50 godina 458 osoba te u dobi od 50-60 godina i više 355 osoba.	ukupno je uključeno 748 osoba (419 m i 264 ž).
Vrijednost za 2013. – 2017.	14.713 žena	17.647 muških osoba	Informiranje/tribine, individualno/motivacijsko savjetovanje, grupno savjetovanje/ radionice	9.065 žena	10.468 muških osoba	U mjere za poticanje zapošljavanja u razdoblju 2013. do 2017. godine ukupno je uključeno 3.663 osoba (2.241 m i 1.357 ž).
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka redovite aktivnosti. Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2016. godini iznosila su 9.255.825 kn.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti. Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2017. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 8.812.068,27 kn. Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689023. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 371.742.743 kn. <i>Napomena:</i> osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Državnog proračuna.					

	<u>Druzi izvori financiranja (fondovi EU, ostali donatori):</u> Operativni program učinkoviti ljudski potencijali Ukupan iznos sredstava u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 355.750.210,34 kn. <u>Napomena:</u> <i>Napomena:</i> pripadnici romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora, kao što su ESI fondovi, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz ovih izvora.			
Mjera 2.1.2. Inicirati i predlagati promjenu zakonskih propisa vezanih uz samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizaciju radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi				
Nositelj:	MRMS, MGPO <u>Sudionici u provedbi:</u> MDOMSP, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, područni uredi HZZ-a, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge			
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta provodilo je program s poticajnim mjerama za poduzetništvo i obrte „Poduzetnički impuls“ u kojem su se sredstva za potpore odobravala iz proračuna Ministarstva. Prema podacima iz Registra potpora Ministarstva, Romi se nisu uključivali u otvorene Javne pozive Poduzetničkog impulsa iako su mogli ostvariti preferencijalne bodove uz ostale ciljne skupine (žene, mladi, početnici, hrvatski branitelji i osobe s invaliditetom). Slijedom toga, Ministarstvo nema podataka i informacija za provedbu.			
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u 2017. godini nije provodilo projekte usmjerene na provedbu mjera i aktivnosti za ostvarenje ciljeva Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020.			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj prijedloga upućenih za promjenu</i>	<i>Broj prihvaćenih prijedloga za promjenu zakonskih propisa</i>	<i>Izrađeni novi propisi kojima je omogućeno samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizacija radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi</i>	<i>Postotak udjela pripadnika romske nacionalne manjine koja je samozaposlena, bavi se poduzetništvom ili je legalizirala radne aktivnosti je povećan na 10%</i>
Vrijednost za 2016. g.	Mjera se nije provodila, te stoga podaci o pokazateljima rezultata nisu dostupni.			
Vrijednost za 2017. g.	Mjera se nije provodila, te stoga podaci o pokazateljima rezultata nisu dostupni			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.			

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.				
Mjera 2.1.3. Uzajamna suradnja nadležnih tijela, civilnog sektora i lokalne zajednice s ciljem poticanja socijalnog uključivanja i zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine					
Nositelj:	MRMS <u>Sudionici u provedbi:</u> MDOMSP, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, područni uredi HZZ-a				
Provedba mjere 2016. g.	HZZ je proveo sljedeće aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine aktivnost informiranja/tribina, aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, grupna savjetovanja, aktivnost profesionalnog savjetovanja, aktivnost procjene radne sposobnosti radi definiranja poslova koje osoba može raditi. ²⁰				
Provedba mjere 2017. g.	HZZ je proveo sljedeće aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine aktivnost informiranja/tribina, aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, grupna savjetovanja, aktivnost profesionalnog savjetovanja, aktivnost procjene radne sposobnosti radi definiranja poslova koje osoba može raditi. ²¹				
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj i vrsta provedenih aktivnosti usmjerenih na</i>	<i>Broj dionika uključen u aktivnosti usmjerene na</i>	<i>Broj pripadnika romske nacionalne manjine</i>	<i>Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji</i>	<i>Broj i vrsta sklopljenih sporazuma o suradnji</i>

²⁰ *Informiranje/tribine* – cilj tribina/ informiranja je informirati nezaposlene osobe o temama koje im mogu pomoći u traženju posla te svim aktivnostima u svrhu pripreme za zapošljavanje (npr. mjerama aktivne politike, obrazovanju i sl.).

Individualno savjetovanje – individualnim savjetovanjem savjetnici za zapošljavanje utvrđuju radni, stručni i osobni potencijal nezaposlene osobe, pružaju stručnu pomoć u izradi Profesionalnog plana zapošljavanja, te pružaju podršku u izvršavanju aktivnosti iz profesionalnog plana te posreduju pri zapošljavanju.

Radionice (grupna savjetovanja) - cilj radionica je stjecanje vještina aktivnog traženja posla . Kroz radionice polaznici stječu vještine pisanja životopisa, zamolbi, uspješnog predstavljanja poslodavcima.

Profesionalno savjetovanje - podrazumijeva proces koji polazi od situacije pojedinca – utvrđenih psihofizičkih sposobnosti, interesa, motivacije, radnih vrijednosti i dr. Uzima u obzir zahtjeve tržišta rada, kao i mogućnosti obrazovanja koje mogu rezultirati kompetencijama potrebnim na tržištu rada. U procesu savjetovanja korisniku se pomaže sagledati vlastite mogućnosti u svrhu donošenja odluke o najprimjerenijim izborima obrazovanja i zapošljavanja.

Procjena radne sposobnosti - cilj je definiranje poslova koje osoba može raditi i to posebno starijih Roma.

²¹ Isto kao prethodno.

	<i>socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine</i>	<i>socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine</i>	<i>uključen u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti</i>	<i>su se uključili u tržište rada nakon provedenih aktivnosti prema dobi, spolu i razini obrazovanja</i>	
Vrijednost za 2016. g.	U 2016. godini HZZ je proveo sljedeće aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine: aktivnost informiranja/tribine, aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, nadalje, grupna savjetovanja i aktivnost profesionalnog savjetovanja U 2016. godini ukupno je održano 6.106 aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti Roma.	Dionici uključeni u aktivnosti bili su sljedeći: HZZ, pripadnici romske nacionalne manjine, udruge i poslodavci. Ukupno je bilo uključeno 212 dionika (37 udruga, 175 poslodavaca)	U 2016. godini ukupno je u aktivnost grupnog informiranja bilo uključeno 358 osoba romske nacionalne manjine (219 m i 139 ž), ukupno 4.516 osoba romske nacionalne manjine (2.497 m i 2.019 ž) bilo je uključeno u aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, nadalje, kroz grupna savjetovanja bilo je uključeno 328 osoba (175 m i 153 ž), u aktivnost profesionalnog savjetovanja bilo je uključeno 764 osobe (435 m i 329 ž)	Ukupan broj zaposlenih Roma na otvorenom tržištu rada (bez uključivanja u poticajne mjere zapošljavanja) u 2016. godini iznosio je 566 osoba (386 m i 180 ž). U mjera za poticanje zapošljavanja u 2016. godini ukupno je uključeno 655 osoba (408 m i 247 ž)	/
Vrijednost za 2017. g.	U 2017. godini HZZ je proveo sljedeće aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine: aktivnost informiranja/tribine,	Dionici uključeni u aktivnosti bili su sljedeći: HZZ, pripadnici romske nacionalne manjine, udruge i poslodavci. Ukupno je bilo uključeno 181 dionik.	U 2017. godini ukupno je u aktivnost grupnog informiranja bilo uključeno 315 osoba romske nacionalne manjine (215 m i 100 ž), ukupno 5.448 osoba romske nacionalne	Ukupan broj zaposlenih Roma na otvorenom tržištu rada (bez uključivanja u poticajne mjere zapošljavanja) u 2017. godini iznosio je 788 osoba (554 m i 234 ž).	/

	aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, motivacijskog savjetovanja nadalje, grupna savjetovanja i aktivnost profesionalnog savjetovanja U 2017. godini ukupno je održano 5.584 aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti Roma.		manjine (2.970 m i 2.478 ž) bilo je uključeno u aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, ukupno 349 osoba romske nacionalne manjine (179 m i 170 ž) bilo je uključeno u aktivnost motivacijskog savjetovanja u cilju podizanja razine motivacije dugotrajno nezaposlenih Roma nadalje, kroz grupna savjetovanja bilo je uključeno 490 osoba (298 m i 192 ž), u aktivnost profesionalnog savjetovanja bilo je uključeno 538 osoba (382 m i 156 ž)	U mjera za poticanje zapošljavanja u 2017. godini ukupno je uključeno 748 osoba (419 m i 264 ž)	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka redovite aktivnosti. Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027.				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti. Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2017. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 8.812.068,27 kn.				

	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689023. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 371.742.743 kn. <i>Napomena:</i> osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Državnog proračuna. <u>Drugi izvori financiranja (fondovi EU, ostali donatori):</u> Operativni program učinkoviti ljudski potencijali. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 355.750.210,34 kn. <i>Napomena:</i> pripadnici romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora, kao što su ESI fondovi te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz ovih izvora.

Posebni cilj 2: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti mladih pripadnika romske nacionalne manjine		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa zapošljavanja mladih Roma u odnosu na stopu zapošljavanja mladih u RH za izvještajno razdoblje, razvrstano po rodnoj pripadnosti	2016. godina	HZZ ne raspolaže navedenim podacima i predlaže praćenje pokazatelja na sljedeći način: U 2016. godini iz evidencije nezaposlenih zaposleno 102.861 nezaposlena mlada osoba u dobi od 15 do 29 godina. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 337 nezaposlene mlade osobe romske nacionalne manjine u dobi od 15 do 29 godina.
	2017. godina	U 2017. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 89.387 nezaposlene mlade osobe u dobi od 15 do 29 godina. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 492 nezaposlene mlade osobe romske nacionalne manjine u dobi od 15 do 29. godina
Mjera 2.2.1. Uključiti u profesionalno informiranje i savjetovanje za izbor zanimanja i odabir srednjoškolskog programa za učenike završnih razreda osnovne škole te provoditi informiranje o potrebama tržišta rada među učeničkom populacijom Roma		
Nositelj:	HZZ	

	<u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, uredi državne uprave u županijama, osnovne i srednje škole		
Provedba mjere 2016. g.	Učenici s teškoćama upućuju se na psihodijagnostičku obradu koja uključuje psihologijsko testiranje, intervju i po potrebi pregled liječnika specijalista medicine rada. Nakon postupka profesionalnog usmjeravanja izdaje se mišljenje stručnog tima sa preporukama obrazovnih programa sukladna individualnim mogućnostima i potrebama učenika kao i potrebama tržišta rada i mogućnostima obrazovanja.²² Pored redovitih aktivnosti koje provodi Zavod u svojim područnim i regionalnim uredima, aktivnosti se provode i u Centrima za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) koji trenutno djeluju u 10 županija na 11 lokacija u Republici Hrvatskoj. Kroz Centre učenici imaju mogućnost upoznati se s tržištem rada, različitim zanimanjima te dobiti informacije koje će im olakšati odabir zanimanja. U srpnju 2015. pokrenut je novi portal HZZ-a: E-usmjeravanje koji pruža mnoštvo informacija o tržištu rada, korisne informacije o mogućnostima obrazovanja i zanimanjima te različite alate za samoprocjenu korisnika.		
Provedba mjere 2017. g.	Učenici s teškoćama upućuju se na psihodijagnostičku obradu koja uključuje psihologijsko testiranje, intervju i po potrebi pregled liječnika specijalista medicine rada. Nakon postupka profesionalnog usmjeravanja izdaje se mišljenje stručnog tima sa preporukama obrazovnih programa sukladna individualnim mogućnostima i potrebama učenika kao i potrebama tržišta rada i mogućnostima obrazovanja.²³ Pored redovitih aktivnosti koje provodi Zavod u svojim područnim i regionalnim uredima, aktivnosti se provode i u Centrima za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) koji trenutno djeluju u 11 županija na 12 lokacija u Republici Hrvatskoj. Kroz Centre učenici imaju mogućnost upoznati se s tržištem rada, različitim zanimanjima te dobiti informacije koje će im olakšati odabir zanimanja. U srpnju 2015. pokrenut je novi portal HZZ-a: E-usmjeravanje koji pruža mnoštvo informacija o tržištu rada, korisne informacije o mogućnostima obrazovanja i zanimanjima te različite alate za samoprocjenu korisnika.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u postupke profesionalnog informiranja</i>	<i>Broj učenika romske nacionalne manjine u postupcima profesionalnog savjetovanja</i>	<i>Broj izdanih mišljenja službe za profesionalno usmjeravanje</i>
Vrijednost za 2016. g	168	190	152 stručnih mišljenja

²² *Profesionalno informiranje* je proces kojim se pojedinim skupinama korisnika pružaju informacije relevantne za donošenje odluka o odabiru zvanja, zanimanja i područja rada. U skladu sa željama, potrebama i mogućnostima korisnika te zahtjevima tržišta rada, cilj je pružiti korisniku relevantne informacije koje će mu olakšati donošenje odluke o daljnjem profesionalnom razvoju, te tako pridonijeti stvaranju preduvjeta za smanjenje neusklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada.

Profesionalno savjetovanje podrazumijeva proces koji polazi od situacije pojedinca – utvrđenih psihofizičkih sposobnosti, interesa, motivacije, radnih vrijednosti i dr. Uzima u obzir zahtjeve tržišta rada, kao i mogućnosti obrazovanja koje mogu rezultirati kompetencijama potrebnim na tržištu rada. U procesu savjetovanja korisniku se pomaže sagledati vlastite mogućnosti u svrhu donošenja odluke o najprimjerenijim izborima obrazovanja, rehabilitacije i zapošljavanja.

²³ Isto kao i prethodno.

Vrijednost za 2017. g	217	192	127 mišljenja
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka redovite aktivnosti.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka redovite aktivnosti.		
Mjera 2.2.2. Istražiti profesionalne namjere učenika završnih razreda osnovne škole			
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole		
Provedba mjere 2016. g.	Profesionalno usmjeravanje učenika započinje ispitivanjem profesionalnih namjera putem istraživanja primjenom Ankete o profesionalnim namjerama ²⁴ kojom su obuhvaćeni svi učenici završnih razreda osnovne i srednje škole. Anketom se identificiraju neodlučni učenici te učenici sa zdravstvenim i drugim razvojnim teškoćama kojima je najpotrebnija profesionalna pomoć u odabiru daljnjeg obrazovanja. Također, skupni rezultati ankete prosljeđuju se partnerima u području obrazovanja i zapošljavanja te ukazuju na trendove u profesionalnim namjerama učenika. U 2016. godini anketirano je 358 učenika romske nacionalne manjine, a svi učenici koji su dobili usluge profesionalnog usmjeravanja, a romske su nacionalne manjine (168 informiranih i 190 savjetovano), ispitano je i pitanjima iz Ankete.		
Provedba mjere 2016. g.	U 2017. godini anketirano je 409 učenika romske nacionalne manjine, a svi učenici koji su dobili usluge profesionalnog usmjeravanja, a romske su nacionalne manjine (217 informiranih i 192 savjetovano), ispitano je i pitanjima iz Ankete.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj anketiranih učenika romske nacionalne manjine	Izvještaj o rezultatima ankete o profesionalnim namjerama	
Vrijednost za 2016. g.	358	Svi učenici koji su dobili usluge profesionalnog usmjeravanja, a romske su nacionalne manjine (168 informiranih i 190 savjetovano), ispitano je i pitanjima iz	

²⁴ HZZ napominje da se kroz Anketu o profesionalnim namjerama ne mogu identificirati učenici prema nacionalnoj razini jer ih se u Anketi ne identificira kao pripadnike nacionalnih manjina.

		Ankete.		
Vrijednost za 2017. g.	409	Svi učenici koji su dobili usluge profesionalnog usmjeravanja, a romske su nacionalne manjine (217 informiranih i 192 savjetovano), ispitano je i pitanjima iz Ankete.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti			
Mjera 2.2.3. Mladim osobama koje napuštaju redovno školovanje osigurati profesionalno savjetovanje te definiranje plana aktivnosti s ciljem ponovnog uključivanja u obrazovanje				
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole			
Provedba mjere 2016. g.	Profesionalno savjetovanje podrazumijeva proces koji polazi od situacije pojedinca – utvrđenih psihofizičkih sposobnosti, interesa, motivacije, radnih vrijednosti i dr. Uzima u obzir zahtjeve tržišta rada, kao i mogućnosti obrazovanja koje mogu rezultirati kompetencijama potrebnim na tržištu rada. U 2016. godini 764 osobe, odnosno 15,9 % od ukupno 4.777 nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine bilo je obuhvaćeno profesionalnim savjetovanjem, dok je ni jedna osoba romske nacionalne manjine nije nastavila obrazovanje.			
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini 812 osoba, odnosno 19,3 % od ukupno 4.206 nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine bilo je obuhvaćeno profesionalnim savjetovanjem, dok je 101 osoba romske nacionalne manjine nastavila obrazovanje.			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine obuhvaćenih profesionalnim savjetovanjem	Nezaposleni pripadnici romske nacionalne manjine	Pripadnici romske nacionalne manjine korisnici mjera	Pripadnici romske nacionalne manjine koji su nastavili obrazovanje

		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Vrijednost za 2016. g.	764	4.777	/	764	15,9 %	0	/
Vrijednost za 2017. g.	812	4.206	/	812	19,3 %	101	/
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti						
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti						
Mjera 2.2.4. Osigurati dodatne aktivnosti profesionalnog usmjeravanja potrebama učenika romske nacionalne manjine (povrh redovnih aktivnosti koje provodi HZZ), poput posjeta potencijalnim poslodavcima, sajmovima posla itd. radi upoznavanja učenika romske nacionalne manjine sa različitosti zanimanja							
Nositelj:	Područni uredi HZZ-a <u>Sudionici u provedbi:</u> Osnovne i srednje škole						
Provedba mjere 2016. g.	Pored redovitih aktivnosti koje provodi Zavod u svojim područnim i regionalnim uredima, aktivnosti se provode i u Centrima za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) koji trenutno djeluju u 10 županija na 11 lokacija u Republici Hrvatskoj. Kroz Centre učenici imaju mogućnost upoznati se s tržištem rada, različitim zanimanjima te dobiti informacije koje će im olakšati odabir zanimanja.						
Provedba mjere 2017. g.	Pored redovitih aktivnosti koje provodi Zavod u svojim područnim i regionalnim uredima, aktivnosti se provode i u Centrima za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) koji trenutno djeluju u 11 županija na 12 lokacija u Republici Hrvatskoj. Kroz Centre učenici imaju mogućnost upoznati se s tržištem rada, različitim zanimanjima te dobiti informacije koje će im olakšati odabir zanimanja.						
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u mjeru			Postotak (%) učenika koji imaju jasniju predodžbu o vrstama raspoloživih zanimanja			
Vrijednost za 2016. g.	Pripadnici romske manjine su uključeni u ove aktivnosti, no s obzirom da se navedene aktivnosti ne prate prema pripadnosti učenika romskoj nacionalnoj manjini ne može se definirati broj uključenih učenika romske manjine.						
Vrijednost za 2017.g.							
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti						

mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti
Mjera 2.2.5. Senzibilizirati poslodavce na zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, HUP, HGK, HOK
Provedba mjere 2016. g.	Kroz posjete savjetnici za zapošljavanje informiraju poslodavce o mogućnostima zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine. Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi aktivnosti koje su usmjerene na stvaranje pozitivne klime kod poslodavaca, a u cilju boljeg zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine. Također savjetnici za zapošljavanje kroz posjete informiraju poslodavce i o mogućnostima korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja za osobe romske nacionalne manjine. U 2016. godini HZZ je izvršio 189 posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine.
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini HZZ je izvršio 158 posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine</i>
Vrijednost za 2016. g.	189
Vrijednost za 2017. g.	158
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti

mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna			
Mjera 2.2.6. Osigurati programe stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa			
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a		
Provedba mjere 2016. g.	U mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koje su završile srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje bile su u 2016. godini uključene 3 osobe (2 m, 1 ž).		
Provedba mjere 2017. g.	U mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koje su završile srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje bile su u 2017. godini novo uključene 3 osobe (1 m, 2 ž).		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine uključenih u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	Korisnici mjere koji su po završetku mjere zasnovali radni odnos kod istog poslodavca ili u roku od 12 mjeseci po prestanku mjere pronašli zaposlenje	
		Broj	%
Vrijednost za 2016. g.	U mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koje su završile srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje bilo je uključeno 3 osobe (1 žena).	Podaci nisu dostupni.	Podaci nisu dostupni,
Vrijednost za 2017. g.	U mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koje su završile srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje bile su u 2017 g. novo uključene 3 osobe od toga 2 žene.	Podaci nisu dostupni.	Podaci nisu dostupni.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Za mjeru Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u 2016. godini ukupno je utrošeno 25.485,24 kn.		
Financijska sredstva	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu		

utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2017. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 8.812.068,27 kn Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689023. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 371.742.743 kn. <i>Napomena:</i> osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Državnog proračuna. <u><i>Drugi izvori financiranja (fondovi EU, ostali donatori):</i></u> Operativni program učinkoviti ljudski potencijali Ukupan iznos sredstava u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 355.750.210,34 kn. <i>Napomena:</i> pripadnici romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora, kao što su ESI fondovi te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz ovih izvora.		
Mjera 2.2.7. Sufinanciranje prvog zaposlenja nezaposlenih mladih pripadnika romske nacionalne manjine bez radnog staža ili iskustva			
Nositelj:	HZZ <u><i>Sudionici u provedbi:</i></u> Područni uredi HZZ-a		
Provedba mjere 2016. g.	Mjera sufinanciranje zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine usmjerena je na poboljšanje zapošljivosti osoba romske nacionalne manjine, osobito mladih osoba i drugih osoba koje imaju stečeno zvanje ili prethodno radno iskustvo. U 2016. godini ukupno je kroz mjeru sufinancirano zapošljavanje zaposleno 12 (10 m, 2 ž) mladih osoba romske nacionalne manjine. Nakon završetka mjere 1 osoba nastavila je raditi, dok za većinu osoba koje su u mjeri još traju ugovorne obveze.		
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini ukupno je kroz mjeru sufinancirano zapošljavanje zaposleno 15 (14 m, 1 ž) mladih osoba romske nacionalne manjine. Nakon završetka mjere 3 osobe nastavile su raditi, dok za većinu osoba koje su u mjeri još traju ugovorne obveze.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u sufinancirano zapošljavanje	Korisnici mjere koji su nakon završetka mjere nastavili raditi	
		Broj	%
Vrijednost za 2016. g.	Ukupno je kroz mjeru sufinancirano zapošljavanje zaposleno 12 mladih osobe romske nacionalne manjine, od čega 2 žene	1 osoba. Za većinu osoba koje su u mjeri još traju ugovorne obveze.	Podaci nisu dostupni.

Vrijednost za 2017. g.	U mjeru sufinancirano zapošljavanje zaposleno ukupno je novo uključeno 15 mladih osoba romske nacionalne manjine od čega 1 žene	3 osobe. Za većinu osoba koje su u mjeri još traju ugovorne obveze.	Podaci nisu dostupni.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Za mjeru Sufinancirano zapošljavanje osobe bez radnog iskustva u 2016. godini ukupno je utrošeno je 327.220,00 kn, od toga za sufinancirano zapošljavanje mladih soba romske nacionalne manjine osobe bez radnog iskustva u 2016. godini utrošeno je 294.000,00kn.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 8.812.068,27 kn Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689023. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 371.742.743 kn. <i>Napomena:</i> osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Državnog proračuna. <u>Druzi izvori financiranja (fondovi EU, ostali donatori):</u> Operativni program učinkoviti ljudski potencijali Ukupan iznos sredstava u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 355.750.210,34 kn. <i>Napomena:</i> pripadnici romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora, kao što su ESI fondovi, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz ovih izvora		
Mjera 2.2.8. Informiranje mogućih kandidata/pripadnika romske nacionalne manjine o postojanju odredbe o prednosti pod jednakim uvjetima pri zapošljavanju objavljivanjem, te upućivanje na Internet stranice svih tijela državne uprave, prilikom svakog raspisivanja natječaja za zapošljavanje			
Nositelj:	Ministarstvo uprave u suradnji s TDU		
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo uprave navodi sljedeće informacije. Sva državna tijela obvezna su objavljivati raspisane javne natječaje u Narodnim novinama, na svojoj web stranici i na web stranici Ministarstva uprave. Ministarstvo uprave kontinuirano, prije objave javnih natječaja i oglasa, provodi kontrolu zakonitosti dostavljenih tekstova natječaja i oglasa za zapošljavanje te ukazuje tijelima na obvezu navođenja dijela teksta vezano uz prednost pod jednakim uvjetima pripadnika nacionalnih manjina. Također, kandidatima pripadnicima nacionalnih manjina ukazuje se da imaju pravo pozvati se na prednost pri zapošljavanju sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, bez obveze dostavljanja dokaza o nacionalnoj pripadnosti . O navedenom pravu Ministarstvo uprave pripadnike nacionalnih manjina informira i putem odgovora na upite putem elektroničke pošte, telefonski, kao i putem svoje web stranice.		

	Kao i prethodnih godina, poštujući odredbe propisa koji reguliraju navedeno područje, tijekom planiranja zapošljavanja posebno vodilo računa o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom broju zaposlenih u TDU, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske. Stoga su, od navedenih tijela, prilikom izrade Plana prijma u državnu službu za 2016. godinu, zatraženi podaci o popunjenosti radnih mjesta pripadnicima nacionalnih manjina na dan 1. siječnja 2016. godine te o planiranom zapošljavanju državnih službenika, pripadnika nacionalnih manjina, u odnosu na ukupno planirano zapošljavanje. Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) potiče na izjašnjavanje pripadnike romske nacionalne manjine o njihovoj nacionalnoj pripadnosti, odnosno da u prijavi na natječaj, u predviđenoj rubrici iskažu podatke o pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini, te da se pozivaju na prednost pri prijemu, sukladno odredbi članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Spomenute mjere provode se kod svih raspisanih natječaja za prijam u službu ovog Ministarstva, kod upisa u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac, te prilikom prijama na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa. U tekstu natječaja utvrđuje se da pripadnici nacionalnih manjina prema UZPNM, imaju pravo prednosti pri upisu, pod jednakim uvjetima, a prije postupka provedbe javnog natječaja ili internog oglasa, upoznaje se članove Komisije za provedbu natječaja sa odredbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, u vezi prava na spomenutu prednost. Isto tako, u obrascima prijave na natječaj predviđena je rubrika putem koje se omogućuje da se kandidati izjasne o pripadnosti nacionalnoj manjini. U 2016. godini, MUP je zaprimilo 5 prijava pripadnika romske manjine za upis u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac. Međutim, s obzirom da isti nisu zadovoljili na testiranju kandidata, odnosno na provjeri tjelesnih i zdravstvenih sposobnosti i psihološkom testiranju, niti jedan od njih nije upisan u navedeni Program. Na javne natječeaje i poziv za stručnim osposobljavanjem bez zasnivanja radnog odnosa, koji su bili objavljeni tijekom 2016. godine, prijave nije podnio ni jedan pripadnik romske nacionalne manjine. <u>U MUP-u su trenutno zaposlena 4 pripadnika romske nacionalne manjine.</u>
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo uprave navodi kako se, kao i prethodnih godina, poštujući odredbe propisa koji reguliraju navedeno područje, tijekom planiranja zapošljavanja posebno vodilo računa o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom broju zaposlenih u TDU, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske. Stoga su, od navedenih tijela, prilikom izrade Plana prijma u državnu službu za 2017. godinu, zatraženi podaci o popunjenosti radnih mjesta pripadnicima nacionalnih manjina na dan 1. siječnja 2017. godine te o planiranom zapošljavanju državnih službenika, pripadnika nacionalnih manjina, u odnosu na ukupno planirano zapošljavanje. Također, tijekom postupka zapošljavanja radi prijma u državnu službu prednost se, pod jednakim uvjetima, daje pripadnicima nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina. O mogućnosti pozivanja na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini kandidati su obaviješteni već u samom tekstu javnog natječaja, odnosno oglasa. Podaci o pripadnicima nacionalnih manjina, koji se žele tako izjasniti, kontinuirano se unose u Registar zaposlenika u javnom sektoru od strane državnih tijela. Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) izvještava kako se u skladu s člankom 42. stavkom 2. Zakona o državnim službenicima (NN, 92/2005, 107/2007, 27/2008, 49/2011, 150/2011, 34/2012, 37/2013, 38/2013, 01/2015 i 138/2015) i Planom prijma utvrđuje popunjenost radnih mjesta za

	pripadnike svih nacionalnih manjina, pa tako i romske nacionalne manjine, te planira zapošljavanje potrebnog broja državnih službenika pripadnika nacionalnih manjina, a među njima i službenika romske nacionalne manjine. Spomenute mjere provode s Mjera se provodi kod svih raspisanih natječaja za prijam u službu MUP-a, kod upisa u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac, te prilikom prijama na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa. U tekstu natječaja utvrđuje se da pripadnici nacionalnih manjina prema Ustavnom zakonu o pravima pripadnika nacionalnih manjina, imaju pravo prednosti pri upisu, pod jednakim uvjetima, a prije postupka provedbe javnog natječaja ili internog oglasa, upoznaje se članove Komisije za provedbu natječaja sa odredbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, u vezi prava na spomenutu prednost. Isto tako, u obrascima prijava na natječaj predviđena je rubrika putem koje se omogućuje da se kandidati izjasne o pripadnosti nacionalnoj manjini. U 2017. godini, MUP je zaprimio 6 prijava pripadnika romske manjine za upis u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac. Međutim, jedan kandidat nije ispunjavao formalne uvjete iz natječaja, jedan se nije odazvao na testiranje, te četiri kandidata nisu zadovoljila na psihološkom testiranju i provjerama motoričkih sposobnosti, pa stoga u navedeni Program nije upisan niti jedan pripadnik romske nacionalne manjine. Na javne natječeaje i poziv za stručnim osposobljavanjem bez zasnivanja radnog odnosa, koji su bili objavljeni tijekom 2017. godine, prijave nije podnio ni jedan pripadnik romske nacionalne manjine. <u>U MUP-u je trenutno zaposleno 5 pripadnika romske nacionalne manjine.</u> Nadalje, početak i trajanje prije spomenutih mjera zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine ovisan je o broju raspisanih natječaja, odnosno one se provode kontinuirano kod svih raspisanih natječaja. S ciljem poboljšanja položaja romske nacionalne manjine, MUP ukazuje na potrebu povećanja obrazovne strukture dijela pripadnika romske nacionalne manjine, poticanje pripadnika manjina na izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti, te njihovo upućivanje da imaju pravo pozivanja na pripadnost nacionalnoj manjini kao prednost pri zapošljavanju.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj osoba koje su se u prijavi na natječaj izjasnile kao pripadnici romske nacionalne manjine u odnosu na broj zaposlenih</i>
Vrijednost za 2016. g.	MUP: U 2016. godini zaprimljeno je 5 prijava pripadnika romske manjine za upis u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac. Na javne natječeaje i poziv za stručnim osposobljavanjem bez zasnivanja radnog odnosa, koji su bili objavljeni tijekom 2016. godine, prijave nije podnio ni jedan pripadnik romske nacionalne manjine.
Vrijednost za 2017. g.	MUP: U 2017. godini zaprimljeno je 6 prijava pripadnika romske manjine za upis u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac. Na javne natječeaje i poziv za stručnim osposobljavanjem bez zasnivanja radnog odnosa, koji su bili objavljeni tijekom 2017. godine, prijave nije podnio ni jedan pripadnik romske nacionalne manjine.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Ministarstvo uprave: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz Aktivnosti A 830001 Administracija i upravljanje. MUP: Za provedbu navedene mjere nisu potrebna financijska sredstva.
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Ministarstvo uprave: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz Aktivnosti A 830001 Administracija i upravljanje. MUP: Za provedbu navedene mjere nisu potrebna financijska sredstva.

mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	
Mjera 2.2.9. Prilikom provođenja svakog natječajnog postupka, edukacija članova Komisije za provedbu javnog natječaja ili internog oglasa za odabir kandidata, o provedbi članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina	
Nositelj:	MUP
Provedba mjere 2016. g.	Prilikom svakog pojedinog natječaja, internog oglasa i prilikom objave javnog poziva za stručno osposobljavanja u MUP-u, članovi Komisije educiraju se o pravima na prednost pri zapošljavanju pripadnika svih nacionalnih manjina, pa tako i pripadnika Romske nacionalne manjine. Navedenom mjerom potiče se izjašnjavanje pripadnika nacionalnih manjina, o svojoj nacionalnoj pripadnosti, odnosno da u prijavi na natječaj, u predviđenoj rubrici iskažu podatke o pripadnosti nacionalnoj manjini. Time se postiže da sve veći broj podnositelja prijava na javni natječaj, interni oglas ili javni poziv za stručnim osposobljavanjem u MUP-u, iskazuju podatke, odnosno upisuju u rubrike obrasca prijave podatke o svoju nacionalnoj pripadnosti, te se pozivaju na odredbu članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.
Provedba mjere 2017. g.	MUP vodi evidenciju o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika koji su pripadnici romske nacionalne manjine, uspoređuje stanje njihove zaposlenosti u odnosu na prethodno razdoblje, prati trend njihova zapošljavanja te obavlja druge poslove temeljem navedenog Ustavnog zakona. U tekstu natječaja utvrđuje se da pripadnici nacionalnih manjina prema Ustavnom zakonu o pravima pripadnika nacionalnih manjina, imaju pravo prednosti pri upisu, pod jednakim uvjetima, a prije postupka provedbe javnog natječaja ili internog oglasa, upoznaje se članove Komisije za provedbu natječaja sa odredbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, u vezi prava na spomenutu prednost. Isto tako, u obrascima prijava na natječaj predviđena je rubrika putem koje se omogućuje da se kandidati izjasne o pripadnosti nacionalnoj manjini.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj osnovanih žalbi izjavljenih zbog neprimjene članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina</i>
Vrijednost za 2016. g.	Nije bilo žalbi pripadnika romske nacionalne manjine.
Vrijednost za 2017. g.	Na javne natječaje i poziv za stručnim osposobljavanjem bez zasnivanja radnog odnosa, koji su objavljeni tijekom 2017. godine, prijave nije podnio ni jedan pripadnik romske nacionalne manjine, te stoga nije bilo ni žalbi izjavljenih zbog neprimjene članka 22. UZPNM.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za provedbu navedene mjere nisu potrebna financijska sredstva.
Financijska sredstva	Za provedbu navedene mjere nisu potrebna financijska sredstva.

utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	
Mjera 2.2.10. Praćenje i analiza zastupljenosti i zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u tijelima državne uprave i u upravnim tijelima JL/P(R)S sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina	
Nositelj:	Ministarstvo uprave <u>Sudionici u provedbi:</u> Ministarstvo uprave u suradnji s uredima državne uprave u županijama, Gradskim uredom za opću upravu Grada Zagreba i JL/P(R)S
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo uprave navodi kako je na dan 31. prosinca 2016. godine, u TDU (ministarstva, središnji državni uredi, državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama) i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo zaposleno 49.697 službenika i namještenika, od čega 22.648 žena i 27.049 muškaraca. Od navedenog ukupnog broja službenika i namještenika zaposlenih u TDU i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, na dan 31. prosinca 2016. godine u spomenutim tijelima bilo je zaposleno 1.689 pripadnika nacionalnih manjina ili 3,40 %. Iskazani broj pripadnika nacionalnih manjina uključuje (9) pripadnika romske nacionalne manjine. Plan prijma u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2016. godinu donesen je 12. rujna 2016. godine (Narodne novine br. 82/16) i njime je planiran prijam u državnu službu ukupno 41 pripadnika nacionalnih manjina. Prema podacima iz evidencije Ministarstva uprave, na dan 31. prosinca 2016. godine u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je bilo zaposleno 13.608 službenika i namještenika, od čega 504 ili 3,70% pripadnika jedne od 22 nacionalne manjine, 137 ili 1,01% neopredijeljenih (neizjašnjenih) odnosno nepoznate narodnosne pripadnosti te 5 ili 0,036% službenika i namještenika koji su se izjasnili kao Muslimani. Od 504 zaposlena službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, na dan 31. prosinca 2016. godine bila su zaposlena 4 pripadnika romske nacionalne manjine.
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo uprave navodi kako je na dan 31. prosinca 2017. godine u TDU (ministarstva, središnji državni uredi, državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama) bilo zaposleno 49.602 službenika i namještenika. Od navedenog ukupnog broja službenika i namještenika, na dan 31. prosinca 2017. godine, u spomenutim tijelima, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 1.658 pripadnika nacionalnih manjina ili 3,34 %. U iskazani broj pripadnika nacionalnih manjina uključeno je osam (8) pripadnika romske nacionalne manjine. Nadalje, Plan prijma u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2017. godinu donesen je 14. lipnja 2017. godine (NN, 58/17). Navedenim Planom prijma planiran je prijam u državnu službu za ukupno 95 pripadnika nacionalnih manjina. Zbog gospodarske situacije u Republici Hrvatskoj, u nekoliko prethodnih godina mogućnosti zapošljavanja u TDU općenito su smanjene, pa tako i mogućnost zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina. Tako je i Odluka o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike iz 2016. godine (NN, 70/16 i 74/17) i dalje na snazi.

	Prema podacima iz evidencije Ministarstva uprave, na dan 31. prosinca 2017. godine u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je bilo zaposleno 13.744 službenika i namještenika, od čega 455 ili 3,31% pripadnika jedne od 22 nacionalne manjine, 252 ili 1,83% neopredijeljenih te 6 ili 0,042% službenika i namještenika koji su se izjasnili kao Muslimani. Od 455 zaposlenih službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, na dan 31. prosinca 2017. godine bio je zaposlen jedan (1) pripadnik romske nacionalne manjine.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u tijelima državne uprave</i>	<i>Broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u upravnim tijelima lokalnih jedinica</i>
Vrijednost za 2016. g.	9	4
Vrijednost za 2017. g.	8	1
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Ministarstvo uprave: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz Aktivnosti A 830001 Administracija i upravljanje.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Ministarstvo uprave: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz Aktivnosti A 830001 Administracija i upravljanje.	

Posebni cilj 3: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti Romkinja		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa zapošljavanja Romkinja u odnosu na stopu zapošljavanja žena u RH za izvještajno razdoblje	2016. godina	HZZ ne raspolaže navedenim podacima i predlaže praćenje pokazatelja na sljedeći način: U 2016. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 120.143 nezaposlene žene. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 180 nezaposlene žene romske nacionalne manjine ili 0,1% od ukupnog broja zaposlenih žena iz evidencije HZZ-a.
	2017. godina	U 2017. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 109.473 nezaposlene žene. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 234 nezaposlene žene romske nacionalne manjine ili 0,2%

		od ukupnog broja zaposlenih žena iz evidencije HZZ-a		
Mjera 2.3.1. Kreirati i provoditi radionice o aktivnom traženju posla namijenjene Romkinjama				
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, udruge			
Provedba mjere 2016. g.	Radionice (grupna savjetovanja) imaju za cilj povećati kompetentnost, motivaciju, vještine aktivnog traženja posla, te značaj stavova i ponašanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine. Tijekom 2016. godine održane su 104 radionice u koje su bile uključene ukupno 153 Romkinje. Od tog broja, 11 polaznica radionica je u periodu od 12 mjeseci zaposleno kroz mjere aktivne politike zapošljavanja.			
Provedba mjere 2017. g.	Uključivanjem u radionice za aktivno traženje posla nezaposlene osobe romske nacionalne manjine stječu i razvijaju vještine za aktivno traženje posla i kompetencije za upravljanje karijerom. Tijekom 2017. godine održano je 218 radionica u koje su bile uključene 192 Romkinje. Od tog broja, 13 polaznica radionica je u periodu od 12 mjeseci zaposleno kroz mjere aktivne politike zapošljavanja.			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj provedenih radionica	Broj Romkinja koje su bile uključene u radionice	Broj i % korisnica mjere koje su pronašle zaposlenje i/ili nastavile obrazovanje u periodu od 12 mjeseci	
			Broj	%
Vrijednost za 2016. g.	104	153	11 polaznica radionica je u periodu od 12 mjeseci zaposleno kroz mjere aktivne politike zapošljavanja	Podaci nisu dostupni.
Vrijednost za 2017. g.	218	192	13 polaznica radionica je u periodu od 12 mjeseci zaposleno kroz mjere aktivne politike	Podaci nisu dostupni.

			zapošljavanja	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjere osigurana u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti.			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjere osigurana u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti.			
Mjera 2.3.2. Poticati i educirati Romkinje za uključivanje u programe ženskog poduzetništva i ostale programe resornih tijela namijenjenih ženama				
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji sa resornim TDU (uključujući MRMS, MGPO i Ministarstvo poljoprivrede)			
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta navodi kako je mjera preopćenita i neodređena, a razina Akcijskog plana zahtjeva preciznost u smislu točnog određivanja programa ženskog poduzetništva kao i određivanja ostalih programa. Potrebno je preispitati odgovaraju li programi potrebama Romkinjama te jasno odrediti nositelja provedbe aktivnosti. Nadalje, u većini planiranih Javnih poziva na dostavu projektnih prijedloga temeljem OPKK postoje tzv. horizontalna pitanja. Primjerice, projekti koji su u skladu s nacionalnim zakonskim okvirom i propisima smatraju se neutralnima u slučaju kad se poštuju odgovarajuće odredbe Zakona o suzbijanju diskriminacije. Na projektnoj razini prijavitelji mogu utvrditi specifične aktivnosti ili mjere koje doprinose primjerice suzbijanju diskriminacije, za što prijavitelj ostvaruje dodatne bodove. Bodovi će se dodijeliti samo ukoliko se pruže konkretni i mjerljivi dokazi koji će se promatrati na razini projektnog prijedloga. U jednom od Poziva na dostavu projektnih prijedloga – „E-impuls“, posebna je pažnja posvećena skupinama u nepovoljnom položaju, te su dodatne bodove dobivali prijavitelji kojih su osnivači pripadnici neke od ciljnih skupina (mladi do 30 godina, žene, invalidi, hrvatski branitelji i Romi). Kroz buduće pozive nije planirana provedba sličnih mjera, niti su u OPKK definirani pokazatelji neposrednih rezultata kojima bi se takve mjere pratile. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u razdoblju od 2012. do 2015. godine provodilo je program s poticajnim mjerama za poduzetništvo i obrte "Poduzetnički impuls" u kojima su se sredstva za potpore odobravana iz proračuna Ministarstva. Prema podacima iz Registra potpora Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Romi se nisu uključivali u otvorene Javne pozive „Poduzetnički impuls“ iako su mogli ostvarivati preferencijalne bodove uz ostale ciljane skupine (žene, mladi, hrvatski branitelji i osobe s invaliditetom). Sukladno tome, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta ne raspolaže podacima i informacijama vezanim za provedbu nacionalnih strategija ili skupa političkih mjera za potporu integraciji Roma u 2016. godini.			
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u 2017. godini nije provodilo projekte usmjerene na provedbu mjera i aktivnosti za ostvarenje ciljeva Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020. ULJPPNM ističe kako će se relevantni podaci za izradu stručnih podloga za planiranje prikladnijih mjera dobiti istraživanjem u okviru projekta IPA 2012 „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“. ULJPPNM je korisnik			

	navedenog projekta, koji za Ured provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Provedba projekta započela je 01. veljače 2017. godine, a provedbeno razdoblje projekta je 18 mjeseci. Za više detalja vidjeti provedbu mjera 8.1.2. i 8.2.6			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta radionica		Broj Romkinja, korisnica mjere	Broj korisnica mjere koje su se uključile u programe poduzetništva i/ili zaposlile
	Broj	Vrsta		
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.			
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.			

Posebni cilj 4: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine

Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na stopu zapošljavanja ukupnog broja dugotrajno nezaposlenih osoba razvrstano po rodnoj pripadnosti	2016. godina	HZZ ne raspolaže navedenim podacima i predlaže praćenje pokazatelja na sljedeći način: Udio i broj zaposlenih dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na broj ukupno zaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a, te u odnosu na broj ukupno nezaposlenih dugotrajno nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a: U 2016. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 218.834 nezaposlene osobe, te 69.594 dugotrajno nezaposlene osobe. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 143 dugotrajno nezaposlene osobe romske nacionalne manjine ili 0,07% od ukupnog broja zaposlenih nezaposlenih osoba te 0,2% od ukupnog broja zaposlenih dugotrajno nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a.
	2017. godina	U 2017. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 196.820 nezaposlene osobe, te 28.092 dugotrajno nezaposlene osobe. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 183 dugotrajno nezaposlene osobe romske nacionalne manjine ili 0,09% od ukupnog broja zaposlenih nezaposlenih osoba te 0,65% od ukupnog broja zaposlenih dugotrajno nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a.

Mjera 2.4.1. Identificirati i provoditi obrazovne programe osposobljavanja i usavršavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine		
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a u suradnji s ustanovama za obrazovanje odraslih	
Provedba mjere 2016. g.	Mjera obrazovanja osoba romske nacionalne manjine usmjerena je na povećanje zapošljivosti osoba romske nacionalne manjine te usklađivanja njihovih kvalifikacija s potrebama na lokalnom tržištu rada. U 2016. godini nije bilo osoba romske nacionalne manjine uključenih u provedbu mjere.	
Provedba mjere 2017. g.	Mjera obrazovanja osoba romske nacionalne manjine usmjerena je na povećanje zapošljivosti osoba romske nacionalne manjine te usklađivanja njihovih kvalifikacija s potrebama na lokalnom tržištu rada. HZZ nezaposlene osobe upućuje na obrazovne programe stručnog osposobljavanja, prekvalifikacije i usavršavanja. O razini obrazovanja nezaposlene osobe ovisi u koju će od navedenih aktivnosti biti uključena, pa se tako osobe sa završenom osnovnom školom uključuju u programe osposobljavanja, u kojima osobe stječu praktične vještine, u programe prekvalifikacije uključuju se osobe koje imaju najmanje završenu trogodišnju srednju školu, jer je tu riječ o stjecanju novog zanimanja, dok su programi specijalističkih usavršavanja specijalizirani programi obrazovanja unutar struke, što je određeno Pravilnikom o standardima i normativima te načinu i postupku utvrđivanja ispunjenosti uvjeta u ustanovama za obrazovanje odraslih (NN 129/08, NN 52/2010). U 2017. godini u provedbu mjere novo uključene su 53 dugotrajno nezaposlene osobe romske nacionalne manjine.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj obrazovnih programa u koji su uključene osobe romske nacionalne manjine</i>	<i>Broj osoba uključenih u stručno osposobljavanje i usavršavanje dugotrajno zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine</i>
Vrijednost za 2016. g.	0	0
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	53 novo uključene dugotrajno nezaposlene osobe
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2017. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 8.812.068,27 kn Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka	

	A689023.Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 371.742.743 kn. <i>Napomena:</i> osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Državnog proračuna. <u>Drugi izvori financiranja (fondovi EU, ostali donatori):</u> Operativni program učinkoviti ljudski potencijali Ukupan iznos sredstava u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 355.750.210,34 kn. <i>Napomena:</i> pripadnici romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora, kao što su ESI fondovi, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz ovih izvora
Mjera 2.4.2. Osigurati financijski poticaj poslodavcima koji zapošljavaju nezaposlene pripadnike romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a
Provedba mjere 2016. g.	Mjera sufinanciranje zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine ima za cilj poticanje zapošljavanja odnosno poticanje ekonomske neovisnosti osoba romske nacionalne manjine te razvijanje pozitivnog stava prema poslovnom okruženju. U 2016. godini 16 (13 m, 3 ž) osoba zaposleno je u okviru potpora sufinanciranja zapošljavanja.
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini 21 (20 m, 1 ž) osoba zaposleno je u okviru potpora sufinanciranja zapošljavanja.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj osoba zaposlenih u okviru potpora sufinanciranja zapošljavanja</i>
Vrijednost za 2016. g.	16 (13 m i 3 ž)
Vrijednost za 2017. g.	21 novo uključena osoba (20 m i 1 ž)
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Za mjeru Sufinancirano zapošljavanje u 2016. godini ukupno je utrošeno je 327.220,00 kn
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2017. godinu. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 8.812.068,27 kn

mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689023. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 371.742.743 kn. <i>Napomena:</i> osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Državnog proračuna. <i>Drugi izvori financiranja (fondovi EU, ostali donatori):</i> Operativni program učinkoviti ljudski potencijali Ukupan iznos sredstava u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 355.750.210,34 kn. <i>Napomena:</i> pripadnici romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora, kao što su ESI fondovi, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz ovih izvora		
Mjera 2.4.3. Organizirati programe javnih radova i uključiti dugotrajno nezaposlene osobe pripadnike romske nacionalne manjine			
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a		
Provedba mjere 2016. g.	Mjera Javni radovi ima za cilj društveno korisnim radom afirmirati socijalnu uključenost i ublažiti socijalne posljedice nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine uz potporu lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu, organizacije civilnog društva. Društveno koristan rad koji se odvija u ograničenom vremenskom periodu nudi sufinanciranje i financiranje zapošljavanja nezaposlenih osoba iz ciljanih skupina, a prvenstveno osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada koje bi mogle ući u dugotrajnu nezaposlenost. Na ovaj način pomaže se njihovoj aktivaciji te se smanjuje i sprečava dugotrajna nezaposlenost. U 2016. godini u mjeru Javni radovi bilo je uključeno 628 osoba romske nacionalne manjine, od toga 300 dugotrajno nezaposlenih osoba. U periodu od 12 mjeseci nakon isteka mjere zaposleno je 16 osoba.		
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini u mjeru Javni radovi bilo je uključeno 626 osoba romske nacionalne manjine, od toga 273 dugotrajno nezaposlene osobe. U periodu od 12 mjeseci nakon isteka mjere zaposleno je 75 osoba.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u programe javnih radova	Broj i % osoba uključenih u javne radove koji su povremeno ili stalno zaposleni u 12 mjeseci nakon isteka mjere	
		Broj	%
Vrijednosti za 2016. g.	Ukupno 628, od toga 300 dugotrajno nezaposlenih osoba	U 2016. godini 16 osoba se je	Podaci nisu dostupni.

		zaposlilo u periodu od 12 mjeseci nakon isteka mjere.	
Vrijednosti za 2017. g.	Ukupno novo uključeno u 2017. godini, 626 osoba od toga 273 dugotrajno nezaposlene osobe	U 2017. godini 75 osoba se je zaposlilo u periodu od 12 mjeseci nakon isteka mjere.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Za mjeru Javni radovi u 2016. godini ukupno je utrošeno je 8.806.153,38 kn		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2017. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 8.812.068,27 kn. Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689023. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 371.742.743 kn. <i>Napomena:</i> osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Državnog proračuna. <u>Drugi izvori financiranja (fondovi EU, ostali donatori):</u> Operativni program učinkoviti ljudski potencijali Ukupan iznos sredstava u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 355.750.210,34 kn. <i>Napomena:</i> pripadnici romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora, kao što su ESI fondovi, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz ovih izvora		

Posebni cilj 5: Povećati stopu formalnog samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa zapošljavanja nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine kroz	2016. godina	HZZ ne raspolaže navedenim podacima i predlaže praćenje pokazatelja na sljedeći način: Broj i udio samozaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine iz evidencije HZZ-a u odnosu na broj ukupno samozaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a u izvještajnom razdoblju, razvrstano po spolu.

samozapošljavanje u odnosu na stopu formalnog samozapošljavanja većinskog stanovništva, razvrstano po rodnoj pripadnosti		U 2016. godini ukupno je samozaposleno 4.980 nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a samozaposleno je 8 nezaposlenih osobe romske nacionalne manjine, od toga 2 žene, ili 0,2 % od ukupnog broja samozaposlenih nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a.
	2017. godina	U 2017. godini ukupno je samozaposleno 5.824 nezaposlene osobe iz evidencije HZZ-a. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a samozaposleno je 4 nezaposlene osobe romske nacionalne manjine, od toga 2 žene.
Mjera 2.5.1. Osigurati grupna informiranja o samozapošljavanju te savjetovanje o pokretanju posla		
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a, lokalne razvojne agencije	
Provedba mjere 2016. g.	Kroz redovnu aktivnost grupnog informiranja savjetnik upoznaje sve nezaposlene osobe romske nacionalne manjine s aktivnostima Zavoda, informacijama o pravima i obavezama, o mjerama aktivne politike zapošljavanja s osvrtom na mjeru sufinanciranje samozapošljavanja kao i aktivnostima koje se provode s osobama koje iskazuju interes za samozapošljavanjem, o kretanjima na tržištu rada i po potrebi drugim informacijama o otvorenom tržištu rada. <i>Savjetnik za samozapošljavanje na individualnom savjetovanju</i> informira nezaposlenu osobu romske nacionalne manjine o samozapošljavanju, sufinanciranju samozapošljavanja i načinu pokretanja vlastitog posla. Savjetnik za samozapošljavanje informira o aktivnoj politici zapošljavanja i aktivnostima koje će se provoditi u cilju samozapošljavanja, postojanju edukacija i obrazovanja i u drugim ustanovama o regionalnim razvojnim agencijama, poduzetničkim centrima, poduzetničkim inkubatorima, tehnološkim parkovima, poduzetničkim i slobodnim zonama, EU programima i projektima, programu kreditiranja poduzetnika početnika, bespovratnim sredstvima te podrškama drugih institucija, zajednički prolaze kroz obrazac Poslovnog plana. U 2016. godini 16 (12 m, 4 ž) osoba sudjelovalo je na grupnom informiranju, a održano je 6 grupnih informiranja o samozapošljavanju. Nadalje, održano je 8 savjetovanja o samozapošljavanju, dok su 2 muške osobe romske nacionalne manjine izradile poslovni plan.	
Provedba mjere 2017. g.	<i>Savjetnik za samozapošljavanje na individualnom savjetovanju</i> informira nezaposlenu osobu romske nacionalne manjine o samozapošljavanju, sufinanciranju samozapošljavanja i načinu pokretanja vlastitog posla. Savjetnik za samozapošljavanje informira o aktivnoj politici zapošljavanja i aktivnostima koje će se provoditi u cilju samozapošljavanja, postojanju edukacija i obrazovanja i u drugim ustanovama o regionalnim razvojnim agencijama, poduzetničkim centrima, poduzetničkim inkubatorima, tehnološkim parkovima, poduzetničkim i slobodnim zonama, EU programima i projektima, programu kreditiranja poduzetnika početnika, bespovratnim sredstvima te podrškama drugih institucija, zajednički prolaze kroz obrazac Poslovnog plana. U 2017. godini 20 (12 m, 8 ž) osoba sudjelovalo je na grupnom informiranju, a održano je 81 grupno informiranje. Nadalje, održano je 14 savjetovanja o samozapošljavanju, dok je poslovni plan izradilo 14 (8 m, 6 ž) osoba romske nacionalne manjine.	

	Grad Zagreb U cilju samozapošljavanja nezaposlenih osoba pokretanjem vlastitog posla izrađen je Pravilnik o uvjetima, kriterijima i postupcima za samozapošljavanje (Službeni glasnik Grada Zagreba 3/17) kojim se utvrđuje postupak dodjele potpora Grada Zagreba za: 1. osnivanje obrta koji plaćaju porez na dohodak u paušalnom iznosu (Projekt: „RADI ČISTO-BUDI ZAPOSLEN“) i 2. samozapošljavanje za proizvodne djelatnosti. Kod dodjele potpora za osnivanje obrta koji plaćaju porez na dohodak u paušalnom iznosu, jedan od kriterija pri bodovanju i ocjenjivanju je i pripadnost posebnim skupinama među kojima su navedeni i pripadnici romske nacionalne manjine. Isto tako, kod dodjele potpora za samozapošljavanje za proizvodne djelatnosti, jedan od kriterija pri bodovanju i ocjenjivanju i ove potpore je pripadnost posebnim skupinama među kojima su navedeni i pripadnici romske nacionalne manjine. U 2017., u Razvojnoj agenciji Zagreb - TPZ d.o.o. koja je zaprimala zahtjeve za dodjelu potpora, nitko od prijavljenih, odnosno nitko od korisnika/ca potpore nije se putem upitnika izjasnio kao pripadnik/ca romske nacionalne manjine. Provedene su aktivnosti promocije mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika/ca romske nacionalne manjine na način da je održana radionica o samozapošljavanju u koju je bilo uključeno 5 osoba romske nacionalne manjine, održano je 9 prezentacija mjera financiranja i sufinanciranja zapošljavanja pripadnika/ca romske nacionalne manjine (3 prezentacije za romske udruge i 6 za poslodavce - Udruženje obrtnika, Gospodarsko socijalno vijeće, Hrvatsko udruženje poslodavaca, udruge civilnog društva i ostali poslodavci), informirano je više od 100 poslodavaca o mogućnostima zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine kroz Mjere aktivne politike zapošljavanja. Iste su mjere s osvrtom na zapošljavanje osoba romske nacionalne manjine predstavljene na Sajmu poslova i Danima poslova u turizmu na kojima je sudjelovalo više od 100 poslodavaca.			
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj osoba na grupnom informiranju</i>	<i>Broj grupnih informiranja</i>	<i>Broj savjetovanja u samozapošljavanju</i>	<i>Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su izradile poslovni plan</i>
Vrijednost za 2016. g.	16 (12 m i 4 ž)	6	8	2 m
Vrijednost za 2017. g.	20 (12 m i 8 ž)	81	14	14 (8m i 6ž)
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti			

naziv aktivnosti proračuna	
Mjera 2.5.2. Sufinancirati bruto iznos minimalne plaće osobe koja se samozapošljava u prve dvije godine rada	
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a
Provedba mjere 2016. g.	Mjera „Tvoja inicijativa - tvoje radno mjesto“ ima za cilj pružiti stručnu i financijsku podršku realizaciji poduzetničkih ideja nezaposlenih osoba s ciljem pokretanja i registriranja poslovnog subjekta. Zavod osigurava pomoć i podršku u procesu samozapošljavanja putem savjetovanja i pomoći u izradi poslovnog plana. Temeljem Uredbe EK br. 1407/2013 o potporama male vrijednosti Hrvatski zavod za zapošljavanje od 2014. dodjeljuje potporu za samozapošljavanje kao potporu male vrijednosti, jednokratnom iznosu u visini 25.000,00 kuna. Osim stručne pomoći pri izradi poslovnog plana koje pružaju savjetnici za samozapošljavanje i upućivanja na radionice/edukacije za poduzetništvo, te sufinanciranja plaće, Zavod ovom mjerom pruža podršku u prvoj godini poslovanja kako bi se preveniralo rano zatvaranje poduzeća. Potpora za samozapošljavanje namijenjena je svim osobama bez ograničenja staža osiguranja ili radnog iskustva, zanimanja ili kvalifikacije. Osobama koje iskazuju interes za samozapošljavanje osigurava se stručna pomoć savjetnika za samozapošljavanje te na jednom mjestu mogu dobiti sve relevantne informacije o samozapošljavanju, edukaciju i pomoć u razradi poduzetničke ideje i izradi Poslovnog plana, načinu registracije, besplatnim i drugim edukacijama, potporama i subvencijama drugih davatelja. U 2016. godini za 8 osoba romske nacionalne manjine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje i to 6 muških osoba (u dobi od 15 do 19 godina za 1 osobu, od 25 do 29 godina za 2 osobe, od 30 do 34 godina za 1 osobu, od 45 do 49 godina za 1 osobu te u dobi od 55 do 59 godina za 1 osobu) i 2 ženske osobe (u dobi od 20 do 24 godine).
Provedba mjere 2017. g.	Potpora za samozapošljavanje usklađena je s Uredbom komisije (EK) 1407/2013 o potporama male vrijednosti. Državnom potporom male vrijednosti smatra se svaka potpora pojedinom poduzetniku, čiji ukupni iznos ne prelazi 200.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, u razdoblju od tri fiskalne godine, neovisno o razini davatelja koji dodjeljuje potporu male vrijednosti (ministarstva, gradovi, županije i sl.). Pri tome, ukupna potpora male vrijednosti koja se dodjeljuje bilo kojem pojedinom poduzetniku u sektoru cestovnog prometa ne smije premašivati 100.000,00 eura tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine. Osobama koje iskazuju interes za samozapošljavanje osigurava se stručna pomoć u regionalnim/područnim uredima Zavoda gdje djeluju savjetnici za samozapošljavanja te mogu na jednom mjestu dobiti sve relevantne informacije o aktivnostima vezanim za realizaciju poduzetničke ideje, a koje uključuju pomoć u izradi poslovnog plana, upućivanje na besplatne i druge edukacije kao i informacije o drugim davateljima potpora te povezivanje svih dionika na lokalnom tržištu rada (npr. HOK, HGK, razvojne agencije). Za sve djelatnosti poljoprivrednog karaktera, sezonskog poljoprivrednog karaktera i djelatnosti koje su vezane uz manipulaciju poljoprivrednih dobara, potpora za samozapošljavanje ne može se

	odobriti. U 2017. godini za 4 osobe romske nacionalne manjine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje i to 2 muške osobe (za 1 osobu u dobi od 35 do 39 godina i 1 osobu u dobi od 45 do 49 godina) te 2 ženske osobe (u dobi od 45 do 49 godina).	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj samozaposlenih osoba pripadnika romske nacionalne manjine temeljem mjere sufinanciranja zapošljavanja, razvrstano po rodnoj i dobnoj pripadnosti</i>	
	<i>Ž / dob</i>	<i>M / dob</i>
Vrijednost za 2016. g.	U 2016. godini za 2 žene romske nacionalne manjine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje i to u dobi od 20-24 godine.	U 2016 godini za 6 muških osoba romske nacionalne manjine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje i to u dobi od 15-19 godina života za 1 osobu, u dobi od 25-29 godina života za 2 osobe, u dobi od 30-34 godina za 1 osobu, zatim u dobi od 45-49 godina za 1 osobu te u dobi od 55-59 godina života za 1 osobu.
Vrijednost za 2017. g.	U 2017. godini za 2 žene romske nacionalne manjine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje i to u dobi od 45-49 godine.	U 2017 godini za 2 muške osobe romske nacionalne manjine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje i to za 1 osobu u dobi od 35-39 godina života i za 1 osobu u dobi od 45-49 godina života.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za 2016. godinu osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Za mjeru sufinanciranje samozapošljavanja u 2016. godini ukupno je utrošeno je 96.966,68 kn	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 8.812.068,27 kn Sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689023. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 371.742.743 kn. <i>Napomena:</i> osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Državnog proračuna. <u><i>Drugi izvori financiranja (fondovi EU, ostali donatori):</i></u> Operativni program učinkoviti ljudski potencijali Ukupan iznos sredstava u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2017. godini iznosila su 355.750.210,34 kn.	

	<i>Napomena:</i> pripadnici romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora, kao što su ESI fondovi, te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz ovih izvora

Posebni cilj 6: Podići razinu motivacije pripadnika romske nacionalne manjine za uključivanje na tržište rada		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Broj održanih radionica „Priprema za zapošljavanje za Rome/Romkinje“	2016. godina	165
	2017. godina	32
Broj održanih radionica kroz mobilne klubove za traženje posla organiziranih unutar romskih naselja ili u prostorima jedinica lokalne uprave	2016. godina	5
	2017. godina	2
Broj uključenih pripadnika/pripadnica romske nacionalne manjine u radionice	2016. godina	328 osoba (175 m i 153 ž)
	2017. godina	490 osoba (298 m i 192 ž)
Mjera 2.6.1. Provoditi radionice za stjecanje vještina aktivnog traženja posla pripadnika romske nacionalne manjine		
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Područni uredi HZZ-a	
Provedba mjere 2016. g.	Radionice (grupna savjetovanja) - cilj radionica je stjecanje vještina aktivnog traženja posla . Kroz radionice polaznici stječu vještine pisanja životopisa, zamolbi, uspješnog predstavljanja poslodavcima. U 2016. godini održano je 165 radionica u koje je bilo uključeno 328 (175 m, 153 ž) osoba romske nacionalne manjine. Od tog broja 34 (27 m, 7 ž) odnosno 10,4 % nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine zaposleno je ili uključeno u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 12 mjeseci.	
Provedba mjere 2017. g.	Uključivanje u radionice za aktivno traženje posla nezaposlene osobe romske nacionalne manjine stječu i razvijaju vještine za aktivno traženje posla i kompetencije za upravljanje karijerom. U 2017. godini održano je 218 radionica u koje je bilo uključeno 490 (298 m, 192 ž) osoba romske nacionalne manjine. Od tog broja 44 (34 m, 10 ž) odnosno 8,97 % nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine zaposleno je ili uključeno u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 12 mjeseci.	

Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj radionica	Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u radionice	Broj i % nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci			
			Broj nakon 6 mj.	Broj nakon 12 mj.	% nakon 6 mj.	% nakon 12 mj.
Vrijednost za 2016. g.	165	328 (175 m i 153 ž)	Podaci nisu dostupni.	34 osobe romske nacionalne manjine (27 m i 7 ž)	Podaci nisu dostupni.	10,4%
Vrijednost za 2017. g.	218	490 (298 m i 192 ž)	Podaci nisu dostupni.	44 osobe romske nacionalne manjine (34 m i 10 ž)	Podaci nisu dostupni.	8,97%
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti					
Mjera 2.6.2. Organizirati aktivnosti promocije postojećih mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine (uključivanje romskih udruga u sajmove poslova, posjete poslodavcima, promociju mjera zapošljavanja i slično)						
Nositelj:	Područni uredi HZZ-a					

Provedba mjere 2016. g.	U cilju informiranja i osvještavanja poslodavaca i ostalih dionika na tržištu rada o mogućnostima uključivanja osoba romske nacionalne manjine u mjere aktivne politike zapošljavanja i samozapošljavanja područni uredi organiziraju promociju mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje kroz okrugle stolove, sajmove poslova te posjete poslodavcima. Tijekom 2016. godine 212 romskih udruga i poslodavaca sudjelovalo je u aktivnostima promocije, a izvršeno je 87 promocija. Ukupno su 252 (172 m, 80 ž) osobe romske nacionalne manjine zaposlene kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnosti promocije.		
Provedba mjere 2017. g.	Tijekom 2017. godine 181 romska udruga i poslodavac sudjelovao je u aktivnostima promocije, a izvršeno je 113 promocija. Ukupno je 395 (277 m, 118 ž) osoba romske nacionalne manjine zaposlene kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnosti promocije.		
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj romskih udruga i poslodavaca koji su sudjelovali u aktivnostima promocije</i>		<i>Broj izvršenih promocija</i>
	<i>Udruge</i>	<i>Poslodavci</i>	
Vrijednost za 2016. g.	212		87
Vrijednost za 2017. g.	181		113
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti		

Posebni cilj 7: Jačati kapacitete Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad s pripadnicima romske nacionalne manjine		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Broj i vrsta usluga HZZ-a namijenjenih osobama romske nacionalne manjine	2016. godina	ukupno 7: 1. informiranje/tribine 2. individualno savjetovanje 3. individualno savjetovanje o samozapošljavanju

		4. grupno savjetovanje - radionice za stjecanje vještina traženja posla 5. radionice o aktivnom traženju posla kroz mobilne klubove organizirane unutar romskih naselja ili prostorijama jedinica lokalne uprave 6. profesionalno informiranje 7. profesionalno savjetovanje
	2017. godina	ukupno 7: 1. informiranje/tribine 2. individualno savjetovanje 3. motivacijsko savjetovanje 4. individualno savjetovanje o samozapošljavanju 5. grupno savjetovanje - radionice za stjecanje vještina traženja posla 6. profesionalno informiranje 7. profesionalno savjetovanje
Mjera 2.7.1. Organizirati edukacije sa svrhom senzibiliziranja savjetnika za zapošljavanje za pitanja zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine		
Nositelj:	HZZ <u>Sudionici u provedbi:</u> Treneri HZZ-a, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Svi savjetnici za zapošljavanje prolaze treninge za razvijanje savjetodavnih vještina kojim se unaprjeđuju znanja i razvijaju komunikacijske i savjetodavne vještine neophodne za vođenje stručnih i učinkovitih intervjua s nezaposlenim osobama posebno s teže zapošljivim skupinama nezaposlenih osoba. Također, savjetnici kroz treninge kontinuirano usvajaju znanja i pregovaračke vještine u radu s poslodavcima kako bi im mogli pružiti kvalitetnu podršku prilikom zapošljavanja teže zapošljivih skupina nezaposlenih osoba. U 2016. godini održano je 13 edukacija u koje su bila uključena 144 savjetnika za zapošljavanje.	
Provedba mjere 2017. g.	Svi savjetnici za zapošljavanje prolaze treninge za razvijanje savjetodavnih vještina kojim se unaprjeđuju znanja i razvijaju komunikacijske i savjetodavne vještine neophodne za vođenje stručnih i učinkovitih intervjua s nezaposlenim osobama posebno s teže zapošljivim skupinama nezaposlenih osoba. Također, savjetnici kroz treninge kontinuirano usvajaju znanja i pregovaračke vještine u radu s poslodavcima kako bi im mogli pružiti kvalitetnu podršku prilikom zapošljavanja teže zapošljivih skupina nezaposlenih osoba. Savjetnici za zapošljavanje koji rade s dugotrajno nezaposlenim osobama prolaze dva modula treninga za provođenje motivacijskog savjetovanja dugotrajno nezaposlenih osoba. Cilj treninga je nadograditi vještine savjetnika koji rade s dugotrajno nezaposlenim osobama za provođenje učinkovitog motivacijskog savjetovanja dugotrajno nezaposlenih osoba.	

	U 2017. godini održano je 50 edukacija u koje su bila uključena 662 savjetnika.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj edukacija savjetnika za zapošljavanje	Broj savjetnika za zapošljavanje uključenih u edukaciju
Vrijednost za 2016. g.	13	144
Vrijednost za 2017. g.	50	662
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti	
Mjera 2.7.2. Provesti istraživanje i analize o mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine		
Nositelj:	HZZ	
Provedba mjere 2016. g.	Regionalni/područni uredi u kojima je najveći broj evidentiranih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine proveli su analizu o mogućnostima zapošljavanja i obrazovanja Roma s obzirom na njihovu obrazovnu strukturu. Prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u skladu s rezultatima analiza i istraživanja - nova podjela savjetnika za zapošljavanje tj. specijalizacija napravljena je na način da su savjetnici specijalizirani ovisno o specifičnostima nezaposlenih osoba s kojima rade. Rad savjetnika usmjeren je na pružanje usluga pojedinim ciljanim skupinama ovisno o vrsti podrške koju nezaposlene osobe trebaju od Zavoda. Da bi se postigla kvalitetna razina individualizirane podrške svim nezaposlenim osobama, specijalizacija savjetnika je implementirana u svakom regionalnom/područnom uredu Zavoda. Savjetnici za aktivaciju angažirani su za rad s teže zapošljivim osobama koje trebaju veću podršku savjetnika za zapošljavanja i bolju pripremu kako bi bili konkurentni na tržištu rada. Za ovu skupinu nezaposlenih osoba potrebno je osim temeljitog individualnog savjetovanja usmjeriti se i na različite grupne aktivnosti – npr. radionice za aktivaciju i razvijanje motivacije za traženje posla kao i pružanje podrške prije i nakon zapošljavanja kako bi osoba ostala u statusu zaposlenost. U 2016. godini izvršeno je 19 analiza te je uspostavljena specijalizacija savjetnika za zapošljavanje.	
Provedba mjere 2017. g.	Regionalni/područni uredi u kojima je najveći broj evidentiranih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine proveli su analizu o mogućnostima zapošljavanja i obrazovanja Roma s obzirom na njihovu obrazovnu strukturu.	

	Prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u skladu s rezultatima analiza i istraživanja - nova podjela savjetnika za zapošljavanje tj. specijalizacija napravljena je na način da su savjetnici specijalizirani ovisno o specifičnostima nezaposlenih osoba s kojima rade. Rad savjetnika usmjeren je na pružanje usluga pojedinim ciljanim skupinama ovisno o vrsti podrške koju nezaposlene osobe trebaju od Zavoda. Da bi se postigla kvalitetna razina individualizirane podrške svim nezaposlenim osobama, specijalizacija savjetnika je implementirana u svakom regionalnom/područnom uredu Zavoda. Savjetnici za aktivaciju angažirani su za rad s teže zapošljivim osobama koje trebaju veću podršku savjetnika za zapošljavanje i bolju pripremu kako bi bili konkurentni na tržištu rada. Za ovu skupinu nezaposlenih osoba potrebno je osim temeljitog individualnog savjetovanja usmjeriti se i na različite grupne aktivnosti – npr. radionice za aktivaciju i razvijanje motivacije za traženje posla kao i pružanje podrške prije i nakon zapošljavanja kako bi osoba ostala u statusu zaposlenost. U 2017. godini izvršeno je 17 analiza.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj izvršenih istraživanja i analiza</i>	<i>Prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u skladu s rezultatima analiza i istraživanja</i>
Vrijednost za 2016. g.	19 analiza	Uspostavljena specijalizacija savjetnika za zapošljavanje
Vrijednost za 2017. g.	17 analiza	/
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti	

Prilog 3 - Tabela provedbe: Zdravstvena zaštita

Opći cilj: Unaprijediti zdravlje romske populacije te kvalitetu i dostupnost zdravstvene skrbi							
Posebni cilj 1: Povećati obuhvat romske populacije zdravstvenim osiguranjem							
Pokazatelj učinka			Početna vrijednost/godina		Vrijednost pokazatelja/broj		
Stopa obuhvata određene populacije obveznim zdravstvenim osiguranjem, po naseljima, dobi i spolu			2016. g.		Podaci nisu dostupni.		
			2017. g.		Podaci nisu dostupni.		
Mjera 3.1.1. Provoditi redovito informiranje Roma unutar postojećih tijela javne vlasti o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja							
Nositelj:		Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, HZZ, MUP/policija, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine					
Provedba mjere 2016. g.		Brodsko-posavska županija U 2016. godini ističe se informacija područne službe HZZO-a u Slavonskom Brodu u izvješću Brodsko-posavske županije, kako je najčešći problem ostvarivanja prava romske nacionalne manjine na zdravstvenu zaštitu je propust rokova za prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje.					
Provedba mjere 2017. g.		Ministarstvo zdravstva za 2017. godinu izvještava kako Romi koji imaju građanski status u Republici Hrvatskoj ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, na isti način i pod istim uvjetima kao i svi drugi građani Republike Hrvatske. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, u okviru svoje nadležnosti, provodi obvezno zdravstveno osiguranje, kojim se osiguravaju osiguranim osobama Zavoda prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti. Za one Rome koji nemaju regulirano državljanstvo uvjeti i način ostvarivanja zdravstvene zaštite utvrđeni su Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj.					
Vrijednosti pokazatelja rezultata		Broj i vrsta tijela javne vlasti koja su uključena u redovito informiranje		Broj pripadnika romske nacionalne manjine po spolu, koji su dobili informacije o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja		Broj osoba koje su ostvarile pravo na zdravstvenu zaštitu prema dobi i spolu	
		Broj	Vrsta	Žene	Muškarci	Ž/dob	M/dob

Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.		
3.1.2 Izraditi program edukacije za medijatore Rome za pitanja zdravlja u romskim zajednicama te pružanje podrške u ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu			
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZZ, ULJPPNM, JL/P(R)S, druga državna tijela i uredi, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge		
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.		
Provedba mjere 2017. g.	U dosadašnjim Izvješćima, Ministarstvo zdravstva je više puta naglašavalo nedostatak zdravstveno–statističkih pokazatelja za praćenje ishoda prema nacionalnoj pripadnosti kojima bi se omogućilo praćenje zdravlja i zdravstvene zaštite Roma. Svjesni te činjenice, Ministarstvo zdravstva priprema projekt zdravstvenih medijatora koji će se financirati iz sredstava Europskog socijalnog fonda. Zdravstveni medijatori biti će velika pomoć romskoj nacionalnoj manjini ali i zdravstvenim radnicima. Očekuje se će se uspostavom zdravstvenih medijatora značajno poboljšati informiranost romske nacionalne manjine o njihovim pravima iz zdravstvenog osiguranja i kvalitetnijem pristupu zdravstvenoj zaštiti.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Izrađen program edukacije medijatora	Broj provedenih edukacija	Broj medijatora koji su završili edukaciju
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.		
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti	Podaci nisu dostupni.		

proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

Posebni cilj 2: Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe treće dobi, osobe s invaliditetom, oštećenjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine

Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Postignuta 100% dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe treće dobi, osobe s invaliditetom, oštećenjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine do 2020. godine	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Stopa dostupnosti zdravstvenih usluga romskoj populaciji prema dobi, invaliditetu, oštećenjima, posebnim potrebama, razvrstano po dobi, spolu i mobilnosti	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

Mjera 3.2.1. Kontinuirano provoditi posjete patronažnih službi u romskim naseljima te povećati standard patronažne službe

Nositelj:	Ministarstvo zdravstva
Provedba mjere 2016. g.	Varaždinska županija Dom zdravlja Varaždinske županije putem patronažnih sestara, kao i tim primarne zdravstvene zaštite provodio je edukaciju o prevenciji zaraznih bolesti i poboljšanju obuhvata cijepljenja predškolske djece romske nacionalnosti. Financijska sredstva su utrošena iz redovnih sredstava Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije. Izvršene aktivnosti na području općina Petrijanec i Cestica: 14 posjeta trudnicama, 60 posjeta babinjačama, 140 posjeta novorođenom djetetu, 40 posjeta djetetu dojenačke dobi, 54 posjeta djeci male i predškolske dobi; na području općine Sveti Đurđ: 10 posjeta babinjačama, 10 posjeta novorođenom djetetu, 9 posjeta djetetu dojenačke dobi, 3 posjeta djeci male i predškolske dobi, 35 posjeta kroničnim bolesnicima; na području Grada Ludbrega: 9 posjeta trudnicama, 26 posjeta babinjačama, 29 posjeta novorođenom djetetu, 9 posjeta djetetu dojenačke dobi, 6 posjeta djeci male i predškolske dobi, 7 posjeta kroničnim bolesnicima i na području Grada Varaždina: 2 posjeta trudnicama, 10 posjeta babinjačama, 11 posjeta novorođenom djetetu, 2 posjeta djetetu dojenačke dobi, 5 posjeta djeci male i predškolske dobi. Grad Zagreb Dom zdravlja Zagreb Zapad. Patronažna medicinska sestra redovito mjesečno posjećuje naselje Vučak gdje je trenutno smješteno 35 Roma.

	Tijekom posjeta 9 romskih obitelji uključeno je u skrb Centra za socijalnu skrb, a svi ostali uz podršku patronažne sestre koriste zdravstvenu zaštitu u timovima primarne zdravstvene zaštite. Tijekom 2016. godine patronažna sestra napravila je 139 posjeta naselju Vučak, i to: 7 kućnih posjeta trudnici, 12 kućnih posjeta babinjačama, 12 kućnih posjeta novorođenčetu, 4 kućna posjeta dojenčetu, 44 kućna posjeta djeci (1-18 g.), 17 kućnih posjeta zdravim ženama, 3 kućna posjeta zdravim muškarcima te 40 kućnih posjeta kroničnim bolesnicima. <i>Dom zdravlja Zagreb Centar.</i> U okviru svakodnevnog rada patronažna sestra na terenu Plinarsko naselje broj 13 i 14, Zagreb, posjećuje romske obitelji. Patronažna služba redovito mjesečno posjećuje Plinarsko naselje gdje je trenutno smješteno 76 Roma. Mjesečne redovite posjete patronažne sestre romskim obiteljima rezultirale su i uskom suradnjom sa socijalnom službom vezano uz osiguranje uključivanja djece u redovito pohađanje škole i vrtića. Svi pripadnici romske populacije u Plinarskom naselju 13 i 14 u skrbi su Centra za socijalnu skrb te ostvaruju prava na socijalna primanja. Sva djeca redovito pohađaju nastavu i redovito se školuju. <i>Dom zdravlja Zagreb Istok.</i> U svrhu unaprjeđenja zdravlja romske populacije i kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini zdravstveni djelatnici Doma zdravlja Zagreb-Istok proveli su rutinsko individualno anketiranje te edukaciju 54 osobe koje borave na području Sesveta. Redovito rutinsko anketiranje i edukacija ovog tipa organizirano je kroz mjesečne redovite posjete patronažne sestre. Edukacija je obuhvaćala teme o održavanju osobne higijene, higijene stanovanja i okoliša, pripreme i čuvanja namirnica na vlastito zdravlje te očuvanje reproduktivnog zdravlja. Patronažna sestra kontinuirano u svom radu prikuplja podatke o zdravstvenom stanju i u suradnji sa stručnjacima (ukupno 296 osoba bilo je u kontaktu s patronažnom službom). Na području gradskih četvrti Peščenica i Sesvete u 2016. godini od strane službe patronažne djelatnosti posjećeno je 51 romsko novorođenče i njihove majke (prosječno 4-7 posjeta po djetetu). Broj redovito praćenih kroničnih bolesnika i u patronažnoj skrbi je 47 obitelji romske populacije, o kojima se kontinuirano provodi patronažna skrb.		
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo zdravstva Patronažna zdravstvena skrb, važan čimbenik u pružanju zdravstvene zaštite romskoj nacionalnoj manjini, provodi se kontinuirano u okviru domova zdravlja, što je vrlo značajan i nezamjenjiv rad na područjima romskih naselja. Patronažna služba je, temeljem ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, dužna patronažno zbrinjavati cjelokupnu populaciju na području za koje je ugovorena, bez obzira na status osiguranika. Nažalost, unatoč provođenju higijensko-sanitarnih mjera u romskim naseljima i školama, te provedbi zdravstvenog odgoja, pozitivni rezultati često izostaju zbog nemogućnosti provođenja u potpunosti adekvatnih higijenskih mjera u neurbaniziranim romskim naseljima.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj posjeta patronažnih službi</i>	<i>Broj osoba koje su koristile usluge patronažnih službi</i>	<i>Broj i vrsta usluga koje su pružile patronažne službe</i>
			<i>Broj usluga</i> <i>Vrsta usluga</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>		
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.</i>		

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.					
3.2.2 Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji te poticati veće uključivanje Roma u preventivne programe zdravstvene zaštite djelovanjem medijatora Roma u romskim zajednicama						
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge					
Provedba mjere 2016. g.	Prema izvješću Ministarstva zdravstva za 2016. godinu patronažna služba u svom redovnom radu obilazi i romska naselja, no kako ne postoji zakonska obaveza vođenja evidencija po nacionalnoj pripadnosti, tako nije moguće izdvojiti pokazatelje za pripadnike romske nacionalne manjine. Navedena situacija će se znatno promijeniti uvođenjem medijatora koji će zajedno s patronažnom službom prikupljati potrebne podatke. U 2015. godini, u sklopu projekta IPA FFRAC 2011 „Izgradnja kapaciteta administracije hrvatskog zdravstva u pripremi za period nakon ulaska u EU“ razrađen je i projektni prijedlog „Razvoj zdravstvenih medijatora u romskom naselju Slavonskog Broda i Siska“. Provedba ovog programa bit će financirana u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“.					
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.					
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj medijatora koji su završili dodatnu edukaciju	Broj i vrsta pruženih usluga		Broj osoba uključenih u preventivne programe, razvrstano prema dobi i spolu		Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled
		Broj usluga	Vrsta usluga	Ž/dob	M/dob	
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.					
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Podaci nisu dostupni.					

mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna						
3.2.3 Provoditi programe koji omogućavaju marginaliziranim romskim zajednicama pristup zdravstvenim uslugama (prijevoz, gerontodomačice, mobilni timovi, dostupnost lijekova i slično)						
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> MDOMSP, HZJZ, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge					
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.					
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.					
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta provedenih programa		Broj osoba koje su koristile program, razvrstano prema dobi i spolu		Broj osoba i udruga koje su pružale usluge	
	Broj programa	Vrsta programa	Ž/dob	M/dob	Broj osoba	Broj usluga
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.					
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.					

Posebni cilj 3: Podići razinu svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj

Stopa pobola od bolesti uvjetovanih nezdravim načinima života i/ili nastalih uslijed nepravovremenog korištenja zdravstvenih usluga	2016. g.	Podaci nisu dostupni.
	2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Mjera 3.3.1. Osmisliti i provoditi edukativne programe i kampanje (medijske emisije, brošure, tiskane materijale, tribine, predavanja, radionice, igraonice) usmjerene na podizanje svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje		
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> Županijski zavodi za javno zdravstvo, uredi za zdravstvo, rad i socijalnu skrb u županijama, Gradski ured za zdravstvo i branitelje Grada Zagreba, patronaža u redovnom radu, sve djelatnosti primarne zdravstvene zaštite u radu, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Međimurska županija Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije navodi kako je povodom Svjetskog dana zdravlja, koji se 2016. godine obilježavao pod motom „Pobijedimo šećernu bolest – osnažimo mjere prevencije, liječenja i nadzora!“, u Obiteljskom centru za Rome u Kuršancu, 06. travnja 2016. godine, održana javnozdravstvena akcija kojoj se odazvalo stotinjak osoba. Sudionici akcije su imali priliku izmjeriti krvni tlak, šećer u kapilarnoj krvi, indeks tjelesne mase te druge pokazatelje uhranjenosti, a potom su o svom zdravlju i bolestima, zdravstvenim i drugim problemima, kao i o mogućnostima prevencije kroničnih bolesti, razgovarali s liječnicima i medicinskim sestrama. Javnozdravstvena akcija imala je odličan odaziv te su stanovnici romskog naselja Kuršanec pokazali veliku zainteresiranost. U realizaciji akcije su uz zdravstvene djelatnike Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije, sudjelovale i patronažne sestre Doma zdravlja Čakovec, koordinator i predstavnici Obiteljskog centra za Rome Kuršanec te predstavnik Grada Čakovca. U okviru međunarodnog projekta „MEN CARE - uključenje muškaraca u postizanje rodne ravnopravnosti u Međimurju“ koji je usmjeren poticanju očeva na brigu u svezi podizanja i odgoja djece i skrbi o njima, a sekundarno utječe na smanjenje nasilja i poboljšanje ravnopravnosti među spolovima, održane su radionice za očeve i mlade parove pripadnike romske nacionalne manjine. Kroz 4 mjeseca radionice su se provodile u romskom naselju u Kuršancu i Macincu. Ukupno su održane 24 radionice, a zabilježen je odličan odaziv romskih očeva i mladića. U okviru istog projekta snimljen je i film na temu pozitivnog utjecaja uključivanja romskih očeva u odgoj i brigu o djeci. Proizvedeni su i plakati sa fotografijama autentične romske obitelji kao pozitivnog primjera, s pozitivnim porukama na bajaškom rumunjskom jeziku. Primorsko-goranska županija Temeljem Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine i Akcijskog plana za provedbu nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2015. godine, Nastavni Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (NZZJZ PGŽ) predlaže i provodi javno-zdravstvene djelatnosti kroz program <i>Zdravstvena zaštita kroz djelatnosti županijskog zavoda za javno zdravstvo</i>. U realizaciji Programa primjenjuju se stručna načela, standardi i postupci propisani Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07), Pravilnikom o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse (NN 103/13) Aktualnim Provedbenim Programom	

	obveznog cijepljenja, Pravilnikom o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (NN 35/07. i 76/12.), Pravilnikom o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13), Nacionalnom strategijom suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj za 2012.-2017. godine. S obzirom na specifične javno-zdravstvene djelatnosti definirane Akcijskim planom, u provedbi Programa 2016. godine sudjelovali su Epidemiološki odjel, Odjel socijalne medicine, Zdravstveno ekološki odjel, Odjel za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti. Budući da Romi u PGŽ u velikoj mjeri žive u posebnim naseljima s nedostatnim higijensko-komunalnim uvjetima, uz Zavod u sjedištu (Rijeka), u realizaciji Programa sudjeluju i ispostave Zavoda na čijemu higijensko-epidemiološkom području se ta naselja nalaze: Delnice, Krk, Crikvenica. U 2016. godini, Programom predviđene mjere provedene su u ukupno 13 naselja s nedostatnim higijenskim i komunalnim uvjetima gdje pretežno žive Romi. Od ukupno 13 naselja, 4 su na području Grada Rijeke, 6 na području gradova i općina Gorskog kotara (NZZJZ PGŽ, Ispostava Delnice), 1 na području otoka Krka (NZZJZ PGŽ, Ispostava Krk), te 2 naselja (Crikvenica i Novi Vinodolski) na području Ispostave Crikvenica. Program se u 2016. godini provodio u slijedećim naseljima: <u>Rijeka</u>: „Rujevica“ (Plase), Mario Gennari, Mihačeva Draga, Paškinovac; <u>Ispostava Delnice</u>: Dedin, Lučice, Zapolje kod Broda na Kupi, Gusti Laz kod Broda na Kupi koja pripadaju Gradu Delnicama, Vaktarna kod Broda na Kupi koje pripada Općini Brod Moravice, Ponikve kod Tršća koje pripada Gradu Čabru; <u>Ispostava Crikvenica</u>: „Mahala“ na području Grada Crikvenice i „Bahalin“ na području Grada Novog Vinodolskog; <u>Ispostava Krk</u>: „Homutno“ na području Općine Omišalj. Aktivnosti u provedbi Programa su provedene prema vrsti javno-zdravstvene djelatnosti i slijedećih posebnih ciljeva: • Smanjenje pobola od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi kroz: - Provedbu i povećanje cjepnog obuhvata prema programu obveze cijepljenja (potpuno cijepljeno: 68% romske djece, nepotpuno: 28%) - Nadzor nad provedbom preventivnih DDD mjera (<u>provedeno je 36 DDD akcija sa stručnim nadzorom, 32 redovna i izvanredna nadzora</u>) - Provođenje edukacija i informiranja o higijenskim navikama • Prevencija bolesti te unaprjeđenje zdravstvenog stanja romske populacije kroz: - Individualni i grupni razgovori na odabranu temu, podjela i komentiranje edukativnih materijala, radi ukazivanja na ključne preventivne i javnozdravstvene aspekte očuvanja reproduktivnog zdravlja, uz uključivanje djevojčica školske dobi, mladih majki i trudnica. Teme su intimna higijena, odgovorno spolno ponašanje, važnost redovitih ginekoloških pregleda, trudnoća i porod, emotivni i psihološki aspekt spolnosti. - Individualne i grupne edukacije i diskusije o nenasilnoj komunikaciji na temu grupa za potporu – ŠKOLA je IN - podrška osnovnoškolcima i srednjoškolcima za završavanje školovanja (osvještavanje mladih i roditelja zašto je važno završiti školu); NE nasilju - prevencija nasilja u obitelji; NE nasilju - prevencija nasilja u mladenačkim vezama. - Skrining hipertenzije prilikom svakoga obilaska, uz zdravstvene savjete i po potrebi pisani liječnički nalaz (<u>54 osobe kojima je mjeren tlak, nekima i višekratno</u>). • Zdravstveno-ekološki monitoring putem kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće, u naseljima s nedostatnim higijenskim i komunalnim uvjetima gdje pretežno boravi romsko stanovništvo (<u>u ukupno 13 naselja provedeno je ukupno 36 kontrola vode</u>). • Prevenciju rizičnih ponašanja povećanjem znanja i svjesnost o rizicima krvlju i spolno prenosivih bolesti (HIV, virusni hepatitis).

	Razvijanje protektivnog ponašanja prilikom izazova rizičnog ponašanja, konzumacije opojnih droga i ulaska u rizične spolne odnose. Tijekom 2016. godine provedene su ukupno 242 edukacije i usluge informiranja (pojedinačne i grupne) na kojima je sudjelovalo ukupno 257 osoba (neke osobe i višekratno). Grad Zagreb <i>Dom zdravlja Zagreb Centar.</i> U svrhu unapređenja zdravlja romske populacije, kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini zdravstveni djelatnici Doma zdravlja Zagreb-Centar proveli su rutinsko individualno anketiranje te edukaciju 34 odrasle osobe koje trenutno borave u Plinarskom naselju broj 13 i 14 u Zagrebu. Redovito rutinsko anketiranje i edukacija ovog tipa organizirano je kroz mjesečne redovite posjete patronažne sestre Plinarskom naselju. Edukacija je obuhvaćala sljedeće teme: • Utjecaj osobne higijene na zdravlje (posljedice nečistoće-ušljivost, svrab, stomatitis, dermatitis te ostale parazitarne, gljivične, virusne i bakterijske bolesti kao posljedice nedovoljne higijene, te nedostatak komunalne infrastrukture; • Način provođenja osobne higijene - u skladu sa uvjetima i načinom života i dostupnosti pitke vode, • Osnove provođenja osobne higijene s posebnim naglaskom na oralnu higijenu - vrlo mali broj redovito posjećuje stomatologa); • Higijena stanovanja i okoliša (utjecaj higijene stanovanja na zdravlje, način dispozicije otpadnih tvari i otpadne vode obzirom na nepostojanje sanitarnih čvorova i gradske kanalizacije. Sve obitelji stanuju u barakama od 15-20 m² (više članova iste obitelji/između 5 i 10 članova) te je edukacija prilagođena uvjetima stanovanja); • Priprema i čuvanje namirnica (načini higijenske pripreme i čuvanje namirnica, značaj pravilne prehrane za pravilan rast i razvoj djece); • Očuvanje reproduktivnog zdravlja; • Njega djeteta (njega novorođenčeta i malog djeteta, prirodna prehrana, dohrana, važnost cijepljena i redovnih kontrola, socijalizacija malog i predškolskog djeteta i usvajanje osnovnih higijenskih navika) i • Postupci sa bolesnim djetetom (Postupci vezani za bolest djeteta ovse o samoj bolesti uz obavezno upućivanje u zdravstvenu ustanovu). Povremena nespremnost stanovništva Plinarskog naselja za edukacijom i odaziv na preventivne akcije kao i trajno prisutna fluktuacija stanovništva predstavljali su poteškoće u provedbi ovih mjera. <i>Dom zdravlja Zagreb Istok.</i> U svrhu unapređenja zdravlja romske populacije i kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini zdravstveni djelatnici Doma zdravlja Zagreb-Istok proveli su rutinsko individualno anketiranje te edukaciju 54 osobe koje borave na području Sesveta. Redovito rutinsko anketiranje i edukacija ovog tipa organizirano je kroz mjesečne redovite posjete patronažne sestre. Edukacija je obuhvaćala teme o održavanju osobne higijene, higijene stanovanja i okoliša, pripreme i čuvanja namirnica na vlastito zdravlje te očuvanje reproduktivnog zdravlja.
Provedba mjere 2017. g.	Koprivničko-križevačka županija Aktivnost edukacije o osobnoj higijeni i zdravim stilovima života provodili su Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, u suradnji s Domom zdravlja Koprivničko-križevačke županije i njegovim ispostavama u Križevcima i Durđevcu, koncesionarima, predstavnicima i vijećima romske nacionalne manjine na područnoj (regionalnoj) razini te organizacijama civilnog društva. Održane su 44 edukacije.

	Primorsko-goranska županija Primorsko-goranska županija je u 2017. godini provodila individualne i grupne edukacije o prevenciji bolesti, osobnoj i higijeni okoliša, te zdravim stilovima života. Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provođene su u 12 naselja. Organizirane su i provedene grupne edukacije u 7 naselja, pretežno kao obiteljska savjetovanja. Budući da u većini naselja nema odgovarajućih društvenih prostorija za smještaj više ljudi, a javne grupne edukacije na udaljenim mjestima su slabo posjećene, većina edukacija i informiranja provođene su uglavnom u proširenoj obitelji na mjestu stanovanja. U tim prilikama prisutne su bile pretežno majke s malodobnom djecom predškolskog uzrasta i starije osobe oba spola koje su u srodstvu s mladima. Prilikom posjeta nabrojane su pojedine teme i podijeljeni odgovarajući edukativni materijali (brošure i letci), te su u razgovoru obrađene teme za koji je postojao interes. Samo iznimno su stanari odbijali bilo kakvu komunikaciju i edukativni materijal. Prilikom posjeta je zainteresiranima izmjeren i krvni tlak.				
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj organiziranih edukativnih programa, kampanja	Broj i vrsta aktivnosti		Broj uključenih područja i obuhvaćene ciljne populacije	
		Broj aktivnosti	Vrsta aktivnosti	Broj područja	Obuhvaćene ciljne populacije
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.				
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.				
3.3.2 Provoditi edukacije stanovništva u romskim naseljima o prevenciji bolesti i zdravim načinima života					
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> ULJPPNM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, , vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge				

Provedba mjere 2016. g.	Varaždinska županija Dom zdravlja putem patronažnih sestara i tima primarne zdravstvene zaštite provodio je savjetovanje za zdravu djecu s ciljem praćenja zdravstvenog stanja i cijepljenja, edukaciju o kontracepcijskim metodama i spolno prenosivim bolestima, ranom otkrivanju zaraznih bolesti, sprečavanju daljnjeg širenja istih i na taj način sprječavanje nastanka epidemija i životnih ugroza za romsko stanovništvo. Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije provodio je zdravstveno odgojne aktivnosti usmjerene na što veći obuhvat djece romske nacionalnosti u OŠ Petrijanec i OŠ Sveti Đurđ. Grad Zagreb <i>Dom zdravlja Zagreb Centar.</i> U svrhu unapređenja zdravlja romske populacije, kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini zdravstveni djelatnici Doma zdravlja Zagreb Centar proveli su rutinsko individualno anketiranje te edukaciju 34 odrasle osobe koje trenutno borave u Plinarskom naselju broj 13 i 14 u Zagrebu. Redovito rutinsko anketiranje i edukacija ovog tipa organizirano je kroz mjesečne redovite posjete patronažne sestre Plinarskom naselju. <i>Dom zdravlja Zagreb Istok.</i> U svrhu unapređenja zdravlja romske populacije i kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini zdravstveni djelatnici Doma zdravlja Zagreb Istok proveli su rutinsko individualno anketiranje te edukaciju 54 osobe koje borave na području Sesveta. Redovito rutinsko anketiranje i edukacija ovog tipa organizirano je kroz mjesečne redovite posjete patronažne sestre. Edukacija je obuhvaćala teme o održavanju osobne higijene, higijene stanovanja i okoliša, pripreme i čuvanja namirnica na vlastito zdravlje te očuvanje reproduktivnog zdravlja. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1. Primorsko-goranska županija Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Organizirane grupne edukacije su provedene u 6 naselja, od čega 4 u Gorskom kotaru. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.		
Provedba mjere 2017. g.	Koprivničko-križevačka županija U svrhu sprječavanja širenja zaraznih bolesti Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, u suradnji s Domom zdravlja Koprivničko-križevačke županije i njegovim ispostavama u Križevcima i Đurđevcu, koncesionarima, predstavnicima i vijećima romske nacionalne manjine na područnoj (regionalnoj) razini te organizacijama civilnog društva proveo je 44 edukacije o zaraznim bolestima i mjerama prevencije. Primorsko-goranska županija Primorsko-goranska županija je u 2017. godini provodila individualne i grupne edukacije o prevenciji bolesti, osobnoj i higijeni okoliša, te zdravim stilovima života. Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta provedenih edukacija	Broj osoba, razvrstan prema dobi i spolu, uključenih u edukacije	Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled

	Broj edukacija	Vrsta edukacija	Ž/dob	M/dob	
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.				
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.				
3.3.3 Podupirati projekte udruga usmjerene na podizanje svijesti o prevenciji bolesti, zdravim načinima života i zaštiti mentalnog zdravlja					
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> JL/P(R)S, MDOMSP, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge				
Provedba mjere 2016. g.	Zagrebačka županija Zagrebačka županija je u 2016. godini financirala program Udruge žena Romkinja „Bolja budućnost“ pod nazivom „Tolerancija je moj izbor“ u iznosu od 15.000,00 kn.				
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.				
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj financiranih projekata	Broj provedenih i evaluiranih projekata		Utjecaj koji su projekti organizacija civilnog društva imali na ciljanu populaciju izmjeren po okončanju provedbe projekta	
		Provedeni projekti	Evaluirani projekti		
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.				
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.				

naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

Posebni cilj 4: Poboljšati zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece te smanjiti broj maloljetničkih trudnoća		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa pobola Romkinja od bolesti reproduktivnog sustava i komplikacija povezanih s trudnoćom i porodom	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Stopa smrtnosti (prenatalne, neonatalne i postnatalne) djece razvrstana po etničkoj pripadnosti (broj smrti djece na 1.000 rođenih)	2016. g.	Tijekom 2016. godine u Međimurskoj županiji je u dojenačkoj dobi umrlo dvoje djece romske nacionalnosti (jedno 24 dana starosti, šifra R95.0 prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti-10 - Sindrom iznenadne smrti dojenčeta i drugo 9 mjeseci i 17 dana starosti, šifre T17.9 i W79 - gušenje uzrokovano regurgitacijom hrane). Budući se u periodu od 2004.-2008. godine prosječno godišnje u Međimurskoj županiji rodilo 190 djece majki romske nacionalnosti, može se samo načelno procijeniti da je smrtnost dojenčadi romske nacionalnosti 2016. godine za Međimursku županiju iznosila 10,5/1000 živorođenih, što je niže nego 2015. godine (15,8/1000 živorođenih) te niže nego u periodu od 2004.-2008. godine kad je prosječna godišnja stopa dojenačke smrtnosti djece romske nacionalnosti iznosila 25,2/1000 živorođenih. No, može se pretpostaviti da su stope smrtnosti dojenčadi romske nacionalnosti veće nego u cjelokupnoj populaciji. Naime, 2015. godine je stopa dojenačke smrtnosti u Međimurskoj županiji iznosila 8,3/1000 živorođene djece.

	2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Mjera 3.4.1. Organizirati programe koji uključuju edukacije i kampanje, edukativne i preventivne programe u romskim naseljima usmjerene na zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece		
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Međimurska županija U okviru redovnog rada Djelatnosti za školsku medicinu sva romska djeca koja pohađaju školu obuhvaćena su zdravstvenim odgojem na temu puberteta i zaštite reproduktivnog zdravlja (edukacija o spolno prenosivim infekcijama i zaštiti od neželjene trudnoće) u 5. i 8. razredu osnovne škole, te 1. i 2. razredu srednje škole. U školama s većom zastupljenošću romske djece održavana su predavanja i za roditelje na temu razvijanja higijenskih navika, pravilne prehrane i zaštite od zaraznih bolesti. Osim u osnovnim i srednjim školama aktivnost zdravstvenog odgoja odvijala se i u Učeničkom domu Graditeljske škole u kojem je smješten veliki broj učenika i učenica romske nacionalnosti s naročitim naglaskom na očuvanje reproduktivnog zdravlja i zaštite od spolno prenosivih bolesti, te prevencije ovisničkog ponašanja. Roditelji i djeca romske nacionalnosti bili su obuhvaćeni i edukacijom u okviru primarne prevencije raka vrata maternice. Održana su predavanja i radionice za djecu i roditelje u svim školama Međimurske županije te je obuhvaćen i znatan broj pripadnika romske populacije. Na predavanjima je istaknuta važnost odgovornog spolnog ponašanja, redovitog odlaska na ginekološke preglede, ali i preporučeno cijepljenje kao jedna od najdjelotvornijih mjera u sprečavanju infekcije. Roditeljima i djeci podijeljene su brošure i letci s informacijama o štetnim učincima infekcije <i>Humanim papiloma virusom</i> . Školska djeca romske nacionalne pripadnosti obuhvaćena su i savjetovanišnim tretmanom u okviru Djelatnosti školske medicine i Djelatnosti za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti. Najčešći problemi zbog kojih su u tretmanu odnose se na poteškoće učenja, emocionalne teškoće, poremećaje u ponašanju te savjetodavni rad na temu zaštite reproduktivnog zdravlja. Primorsko-goranska županija Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Organizirane grupne edukacije su provedene u 6 naselja, od čega 4 u Gorskom kotaru. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.	
Provedba mjere 2017. g.	Primorsko-goranska županija Primorsko-goranska županija je u 2017. godini provodila individualne i grupne edukacije o prevenciji bolesti, osobnoj i higijeni okoliša, te	

	zdravim stilovima života. Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.										
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta organiziranih edukacija, kampanja i preventivnih programa		Broj žena, trudnica i djece uključenih u programe			Stopa smrtnosti dojenčadi prema dobi majke i prema glavnom uzroku smrti		Broj nehospitaliziranih poroda kao udio ukupnog broja razvrstan prema etničkoj pripadnosti	Broj obitelji/majki unutar romske populacije koje su odbile primarnu zdravstvenu skrb za svoju djecu		Postotak djece starosti do osnovnoškolske dobi koja su obuhvaćena zdravstvenom skrbi razvrstan prema etničkoj pripadnosti
	Broj	Vrsta	Žene	Trudnice	Djeca	Dob majke	Uzrok smrti		Broj obitelji	Broj majki	
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.										
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.										
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.										
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.										
3.4.2 Provoditi edukacije o planiranju obitelji, spolnim bolestima i rizicima maloljetničkih trudnoća											
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, ULJPPNM, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge										
Provedba mjere 2016. g.	Osječko-baranjska županija U proračunu Osječko-baranjske županije u 2016. godini osigurano je 10.000,00 kn za provedbu programa „Prevencijom protiv nepoželjne trudnoće – prijetnja uljudbenom životu mladih Romkinja“ Udruge Baranjskih Roma, Beli Manastir.										

	Primorsko-goranska županija Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Organizirane grupne edukacije su provedene u 6 naselja, od čega 4 u Gorskom kotaru. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1. Medimurska županija U okviru redovnog rada Djelatnosti za školsku medicinu sva romska djeca koja pohađaju školu obuhvaćena su zdravstvenim odgojem na temu puberteta i zaštite reproduktivnog zdravlja (edukacija o spolno prenosivim infekcijama i zaštiti od neželjene trudnoće) u 5. i 8. razredu osnovne škole, te 1. i 2. razredu srednje škole. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.4.1.		
Provedba mjere 2017. g.	Koprivničko-križevačka županija Aktivnost provođenja edukacija o reproduktivnom zdravlju i planiranju obitelji provodili su Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, u suradnji s Domom zdravlja Koprivničko-križevačke županije i njegovim ispostavama u Križevcima i Đurđevcu, koncesionarima, predstavnicima i vijećima romske nacionalne manjine na područnoj (regionalnoj) razini te organizacijama civilnog društva. Cilj edukacija je bio da polaznici steknu znanja o promjenama vezanim uz pubertet i higijenu, spolno prenosivim bolestima i planiranju obitelji. Održano je 16 edukacija. Primorsko-goranska županija Primorsko-goranska županija je u 2017. godini provodila individualne i grupne edukacije o prevenciji bolesti, osobnoj i higijeni okoliša, te zdravim stilovima života. Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta edukacija		Broj osoba uključenih u edukacije po dobi
	Broj edukacija	Vrsta edukacija	
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.		

proračuna			
3.4.3 Provoditi programe i projekte usmjerene na organiziranje specijalističkih liječničkih pregleda za Romkinje, što uključuje i osiguranje prijevoza za te svrhe			
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori		
Provedba mjere 2016. g.	Grad Zagreb <i>Dom zdravlja Zagreb Zapad.</i> Na području Naselja Vučak tijekom 2016. godine provedena je individualna edukacija žena reproduktivne dobi te evaluacija usvojenih sadržaja. Također su provedene mjere vezane uz zaštitu zdravlja trudnica. U naselju je tijekom 2016. godine boravilo 19 žena reproduktivne dobi koje povremeno dolaze na ginekološke preglede. Od navedenih Romkinja jedna trudnica se redovito kontrolira kod ginekologa, jedna babinjača odazvala se pregledu iza poroda te je 6 žena koristilo je skrb liječnika ginekologa u vrijeme zdravstvenih problema. <i>Dom zdravlja Zagreb Centar.</i> U Plinarskom naselju trenutno boravi 14 žena reproduktivne dobi od kojih 13 ima izabranog ginekologa te provodi ginekološke preglede (neredovito), a jedna nema ostvarenu osnovnu zdravstvenu zaštitu. Trenutno su 3 trudnice koje su pod redovitim nadzorom ginekologa i patronažne sestre. Podataka o učinjenoj mamografiji nema kao niti uključivanja Romkinja u trudničke tečajeve i grupe za potporu dojenja. Djevojčice nisu cijepljenje protiv infekcije <i>Humani papilomavirusom</i> tijekom 2016. godine. <i>Dom zdravlja Zagreb Istok</i> provodi motiviranje žena romske populacije na ginekološke preglede, papa test, mamografije. Za 2016. g. nije bilo organiziranog sistematskog pregleda.		
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta provedenih programa		Broj izvršenih pregleda
	Broj programa	Vrsta programa	
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Podaci nisu dostupni.		

mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	

Posebni cilj 5: Povećati senzibilizaciju radnika u sustavu zdravstva za rad s romskom populacijom te poboljšati komunikaciju romske populacije s liječnicima obiteljske medicine				
Pokazatelj učinka			Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Postotak pripadnika romske zajednice koji su zadovoljni pristupom i odnosom zdravstvenih radnika			2016. g.	Podaci nisu dostupni.
			2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Zadovoljstvo pripadnika romske populacije odnosom zdravstvenih radnika prema njima			2016. g.	Podaci nisu dostupni.
			2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Postotak pripadnika romske populacije koji su odabrali obiteljskog liječnika, prema dobi i spolu			2016. g.	Podaci nisu dostupni.
			2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Mjera 3.5.1. Provoditi specifične edukacije zdravstvenih radnika posebice u područjima prebivanja većeg broja romske populacije te poticati zdravstvene radnike na intenzivniju suradnju sa socijalnom službom posebice u slučajevima sumnje na zlostavljanje i zanemarivanje zdravlja djece				
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> Domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, MDOMSP, centri za socijalnu skrb, ULJPPNM			
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.			
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta provedenih edukacija		Broj zdravstvenih radnika obuhvaćenih edukacijom	Broj prijavljenih slučajeva zlostavljanja i zanemarivanja zdravlja djece socijalnoj službi i nadležnim tijelima
	Broj edukacija	Vrsta edukacija		

Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
3.5.2 Provoditi analize statusa osoba koje su izvršile odabir liječnika obiteljske medicine u romskoj zajednici	
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, HZZO, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, ULJPPNM, JL/P(R)S, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori
Provedba mjere 2016. g.	Grad Zagreb Vezano uz analize statusa osoba koje su izvršile odabir liječnika obiteljske medicine, Dom zdravlja Zagreb Zapad, Pr. B. Filipovića 11 navodi sljedeće informacije. Djelatnost opće/obiteljske medicine - pojedinačna mjera u naselju Vučak. Broj i vrsta provedenih programa u naselju Vučak: 68 pregleda u ordinaciji, 62 dijagnostičkih pregleda (elektrokardiogram, laboratorijska dijagnostika, specijalistički pregled i sl.), 68 se liječenja provelo u ordinaciji obiteljske medicine, zdravstveno prosvjeđivanje u skladu sa problemom provedeno pri svakom kontaktu u ordinaciji obiteljske medicine. Broj osoba koje su koristile zdravstvenu zaštitu, razvrstano prema dobi i spolu: 48 (28 m, 20 ž) pacijenata (12 djece, 31 odraslih pacijenata). Upućivanje na 62 specijalistički pregled: 1 pacijenta na pedijatriju (m), 4 na dječju kirurgiju (m), 6 pacijenata na internu medicinu (1 m, 5 ž), 2 pacijenta na psihijatriju (1 m, 1 ž), 6 pacijenata na fizikalnu medicinu (4 m, 2 ž), 9 pacijenata na kirurgiju (4 m, 5 ž), 3 pacijenta na otorinolaringologiju (2 m, 1 ž), 2 pacijenta na dermatologiju (1 m, 1 ž), 6 pacijenata na oftalmologiju (5 m, 1 ž), 4 pacijenta na urologiju (3 m, 2 ž), 15 pacijenata na radiologiju (6 m, 9 ž), 1 pacijenta na magnetsku rezonancu mozga (1 m), 1 pacijent na magnetsku rezonancu kralježnice (1 ž), 4 pacijenta anesteziologu (3 m, 1 ž). Dva tima opće/obiteljske medicine pružala su usluge.
Provedba mjere 2017. g.	<i>Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.</i>

Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta provedenih analiza		Broj izvješća o provedenim analizama	Broj zdravstveno osiguranih osoba koje imaju utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje iskazan prema mjestu prebivališta, odnosno naseljima			
	Broj analiza	Vrsta analiza					
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.						
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.						
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.						
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.						
3.5.3 Putem medijatora i patronažne službe poticati Rome na odabiranje liječnika obiteljske medicine i ostvarivanje prava na primarnu zdravstvenu zaštitu							
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> Patronažna služba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, medijatori						
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.						
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.						
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj medijatora koji su uključeni u provedbu aktivnosti	Broj osoba koje su odabrale liječnika obiteljske medicine na poticaj medijatora i patronažne službe, prema dobi i spolu		Broj zdravstveno osiguranih osoba u HZZO-u koje su izvršile slobodan izbor doktora opće/obiteljske medicine, pedijatra, ginekologa i doktora dentalne medicine			
		Ž/dob	M/dob	Opća/obiteljska	Pedijatar	Ginekolog	Dentalna
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.						

Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

Posebni cilj 6: Smanjiti pobol od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa pobola od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardima i bolesti protiv kojih se cijepi	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Mjera 3.6.1. Kontrolirati zdravstvenu ispravnost vode za piće u romskim naseljima		
Nositelj:	JL/P(R)S, županijski zavodi za javno zdravstvo <u>Sudionici u provedbi:</u> Ministarstvo zdravstva, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, JL/P(R)S	
Provedba mjere 2016. g.	Grad Zagreb U sklopu monitoringa vode za ljudsku potrošnju, kojeg Grad Zagreb kontinuirano provodi, ispituje se zdravstvena ispravnost vode u razvodnoj mreži i iz slavina javnih objekata u svim gradskim četvrtima. U 2016. uzeta su 1.364 uzorka vode iz sustava javne vodoopskrbe. Osim navedenog, u sklopu monitoringa uzeto je i 65 uzoraka iz lokalnih vodovoda na području Grada. Utrošena financijska sredstva iznosila su 2.540.687,00 kn, koja su bila osigurana gradskim proračunom. Voda u sustavu javne vodoopskrbe Grada Zagreba je zdravstveno ispravna. Romska naselja nisu bila obuhvaćena monitoringom kao zasebna cjelina. Uzimanje uzoraka vode iz slavina u romskim kućama, od kojih neke vjerojatno nisu spojene na sustav javne vodoopskrbe, već imaju individualne vodoopskrbne objekte (bunare, cisterne za kišnicu), ili uopće nemaju osiguranu vodoopskrbu, ne može biti sastavni dio redovnog monitoringa.	

	Primorsko-goranska županija U 2016. godini, Programom predviđene mjere provođene su u ukupno 13 naselja s nedostatnim higijenskim i komunalnim uvjetima gdje pretežno žive Romi. Od ukupno 13 naselja, 4 su na području Grada Rijeke, 6 na području gradova i općina Gorskog kotara (NZZJZ PGŽ, Ispostava Delnice), 1 na području otoka Krka (NZZJZ PGŽ, Ispostava Krk), te 2 naselja (Crikvenica i Novi Vinodolski) na području Ispostave Crikvenica. Program se u 2016. godini provodio u slijedećim naseljima: Rijeka: „Rujevica“ (Plase), Mario Gennari, Mihačeva Draga, Paškinovac; Ispostava Delnice: Dedin, Lučice, Zapolje kod Broda na Kupi, Gusti Laz kod Broda na Kupi koja pripadaju Gradu Delnicama, Vaktarna kod Broda na Kupi koje pripada Općini Brod Moravice, Ponikve kod Tršća koje pripada Gradu Čabru; Ispostava Crikvenica: „Mahala“ na području Grada Crikvenice i „Bahalin“ na području Grada Novog Vinodolskog te Ispostava Krk: „Homutno“ na području Općine Omišalj. Svih 13 utvrđenih naselja obuhvaćeno je analizom vode koju stanovnici koriste. Uzorkovanje je rađeno u dva i više navrata tijekom godine. Provedeno je ukupno 36 analiza uzoraka vode i to 17 na području Grada Rijeke, 13 na području Ispostave Delnice, 4 na području Ispostave Crikvenica i 2 na području Ispostave Krk. Na području Rijeke je 15 analiza bilo sukladno Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13; 141/13), u daljnjem tekstu: Pravilnik. Dva uzorka, 1 u naselju Mario Gennari i 1 u naselju Mihačeva draga, nisu bili sukladni Pravilniku zbog povećanog broja kolonija bakterija, a vjerojatno kao posljedica ustajalosti u površinski razvedenim cijevima. Ponovljeni uzorci bili su sukladni. U predmetnim riječkim naseljima je za veći broj stambenih objekata vodovodna mreža provedena improvizirano, po površini, više objekata je priključeno na jedan vodomjer, a stanovnici se žale na pucanje cijevi i povremeno vidljivo onečišćenu vodu. Na području Ispostave Delnice, analizirano je ukupno 13 uzoraka vodovodne vode koju stanovnici naselja koriste. Ukupno je 10 uzoraka vode bilo nesukladno Pravilniku. Zbog mikrobiološkog onečišćenja, vjerojatno površinskog ili fekalnog podrijetla, nesukladni su bili uzorci iz naselja Zapolje Brodsko, Tršće, Ponikve, Gusti laz, Vaktarna. Jedan uzorak je bio nesukladan zbog povišene koncentracije slobodnog rezidualnog klora, a u nekoliko slučajeva je razlog nesukladnosti bio povećan broj bakterijskih kolonija, vjerojatno kao posljedice ustajalosti u cijevima. Razlozi onečišćenja koliformnim bakterijama mogu biti neispravno izvedeni vodovodni sustav u stambenom objektu, ali i relativno manje pouzdana zdravstvena ispravnost vodovodne vode iz dijelova sustava kojemu pripadaju i navedena naselja Gorskog kotara. Problem predstavlja korištenje izvorske, nekondicionirane vode, koja je mnogim obiteljima jedino dostupna u nedostatku komunalne vodoopskrbe. Budući da su u prethodnim izvješćima svi navedeni prirodni izvori analizirani i bili nesukladni zbog bakterijskih onečišćenja, 2016. godine nisu analizirani. Problem takve opskrbe stanovništva i dalje ostaje otvoren i trebalo bi ga pokušati riješiti u suradnji s nadležnim komunalnim društvom i jedinicama lokalne samouprave. Na području Ispostave Crikvenica je 1 od ukupno 4 uzoraka bio nesukladan Pravilniku kao i do sada, u nastambi naselja na području Novog Vinodolskog, a vjerojatno kao rezultat improvizirane instalacije u objektu i stagnacije vode u cijevima. Na području Ispostave Krk u naselju Homutno, Općina Omišalj, stanovnici koriste vodovodnu vodu. Obrađena su 2 uzorka vode iz vanjske slavine, a nalazi su bili sukladni Pravilniku.
Provedba mjere 2017. g.	Koprivničko-križevačka županija U svrhu sprječavanja širenja zaraznih bolesti Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, u suradnji s Domom zdravlja Koprivničko-križevačke županije i njegovim ispostavama u Križevcima i Đurđevcu, koncesionarima, predstavnicima i vijećima romske nacionalne manjine na područnoj (regionalnoj) razini te organizacijama civilnog društva proveo je 44 edukacije o zaraznim bolestima i mjerama prevencije, nadzor nad procijepljenosti djece, nadzor nad vodom za piće iz javne vodoopskrbne mreže te nadzor nad provedbom preventivnih mjera DDD.

	Primorsko-goranska županija Tijekom 2017. godine proveden je zdravstveno-ekološki monitoring putem kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće, u naseljima s nedostatnim higijenskim i komunalnim uvjetima gdje pretežno boravi romsko stanovništvo. Svih 13 utvrđenih naselja obuhvaćeno je analizom vode koju stanovnici koriste. Uzorkovanje je rađeno u dva i više navrata tijekom godine. Provedeno je ukupno 36 analiza uzoraka vode i to 17 na području Grada Rijeke, 13 na području Ispostave Delnice, 4 na području Ispostave Crikvenica i 2 na području Ispostave Krk. Na području Rijeke je od 15 analiza bilo i sukladno Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13; 141/13), dalje: Pravilnik. Dva uzorka, 1 u naselju Mario Gennari i 1 u naselju Mihačeva draga, nisu bili sukladni Pravilniku zbog povećanog broja kolonija bakterija, a vjerojatno kao posljedica ustajalosti u površinski razvedenim cijevima. Ponovljeni uzorci bili su sukladni. U predmetnim Riječkim naseljima je za veći broj stambenih objekata vodovodna mreža provedena improvizirano, po površini, više objekata je priključeno na jedan vodomjer, a stanovnici se žale na pucanje cijevi i povremeno vidljivo onečišćenu vodu. Na području Ispostave Delnice, analizirano je ukupno 13 uzoraka vodovodne vode koju stanovnici naselja koriste. Ukupno je 10 uzoraka vode bilo nesukladno Pravilniku. Zbog mikrobiološkog onečišćenja, vjerojatno površinskog ili fekalnog podrijetla, nesukladni su bili uzorci iz naselja Zapolje Brodsko, Tršće, Ponikve, Gusti laz, Vaktarna. Jedan uzorak je bio nesukladan zbog povišene koncentracije slobodnog rezidualnog klora, a u nekoliko slučajeva je razlog nesukladnosti bio povećan broj bakterijskih kolonija, vjerojatno kao posljedice ustajalosti u cijevima. Razlozi onečišćenja koliformnim bakterijama mogu biti neispravno izvedeni vodovodni sustav u stambenom objektu, ali i relativno manje pouzdana zdravstvena ispravnost vodovodne vode iz dijelova sustava kojemu pripadaju i navedena naselja Gorskog kotara. Problem predstavlja korištenje izvorske, nekondicionirane vode, koja je mnogim obiteljima jedino dostupna u nedostatku komunalne vodoopskrbe. Budući da su u prethodnim izvješćima svi navedeni prirodni izvori analizirani i bili nesukladni zbog bakterijskih onečišćenja, 2016. godine nisu analizirani. Problem takve opskrbe stanovništva i dalje ostaje otvoren i trebalo bi ga pokušati riješiti u suradnji s nadležnim komunalnim društvom i jedinicama lokalne samouprave. Na području Ispostave Crikvenica je 1 od ukupno 4 uzoraka bio nesukladan Pravilniku kao i do sada, u nastambi naselja na području Novog Vinodolskog, a vjerojatno kao rezultat improvizirane instalacije u objektu i stagnacije vode u cijevima. Na području Ispostave Krk u naselju Homutno, Općina Omišalj, stanovnici koriste vodovodnu vodu. Obrađena su 2 uzorka vode iz vanjske slavine, a nalazi su bili sukladni Pravilniku. Grad Zagreb U ovom izvještajnom razdoblju su sufinancirani projekti za poboljšanje infrastrukture na lokacijama naseljenim Romima. Aktivnosti projekata bile su vezane uz opskrbu vodom i električnom energijom na lokacijama Struge i Vrtni put za koje su osigurana sredstva iz proračuna Grada Zagreba u iznosu od 84.785,70 kuna. U 2017. godini su izvršeni očevidi u Plinarskom naselju, naseljima Struge i Vrtni put. Zabilježeno je smanjenje broja bespravno korištenih objekata. Izvršeni su radovi na lokacijama Kozari putevi, III Struge, Vrtni put, Plinarsko naselje, Dumovec i Savica Šanci u smislu uređenja i nasipavanja makadamskih puteva i asfaltiranja cesta, kontinuiranog odvoza otpada, isporuke pitke vode i interventnog čišćenja kanalskog sustava. Naselju Savica-Šanci isporučena je pitka vode (101 cisterna) uz trošak od 18.276,62 kuna.
Vrijednosti pokazatelja	Broj provedenih kontrola Broj naselja u kojima su provedene kontrole

rezultata		
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.	
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.	
3.6.2 Provoditi i povećati obuhvate cijepljenja prema programu obveze cijepljenja, uključujući i mobilne romske skupine		
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori	
Provedba mjere 2016. g.	Međimurska županija Prema evidencijama u Djelatnosti za epidemiologiju ZZJZ Međimurske županije procjenjujemo da je cjepni obuhvat romske djece predškolske dobi, u odnosu na ukupnu populaciju djece, a prema izvješćima izabranih liječnika primarne zdravstvene zaštite te izvida u ambulate, nešto niži od zakonom propisanog: DTP + POLIO + HIB primarno cijepljenje, ENGERIX B primarno cijepljenje, DTP prva revakcinacija, DTP II. revakcinacija kreće se između 80-90 %; MPR primarno cijepljenje oko 90 %. U populaciji školske djece romske nacionalne pripadnosti provodi se poseban angažman Djelatnosti školske medicine koji je potreban zbog dijela romske djece koja nisu bila redovito cijepljena do školske dobi zbog neodaziva roditelja, kako bi se docijepila prema važećem Programu obveznog cijepljenja. Djelatnost školske medicine prema važećim propisima službeno ne vodi posebnu evidenciju o procijepljenosti romske djece, ali se prati i poziva na cijepljenje svako dijete koje nije obuhvaćeno cijepljenjem u školi te se tim načinom postiže gotovo 100-postotni obuhvat cijepljenih u 2016. godini. Osim ponovnih pozivanja roditelja da se s djecom odazovu na cijepljenje, organiziraju se i dodatni posjeti školama kako bi se obuhvatilo djecu koja u prvom obilasku nisu bila cijepljena zbog bolesti ili nedolaska u školu. Svaki od 4 tima školske medicine organizirao je najmanje dva dodatna posjeta školama u tu svrhu (ukupno 8 dodatnih posjeta školama s velikim udjelom učenika romske	

nacionalnosti). Također se organiziraju dodatne akcije cijepljenja za djecu obveznike cijepljenja koji su školski nepolaznici.

Broj mobilnih timova: HED 3 tima te 4 tima školske medicine koji redovito posjećuju osnovne škole koje pohađaju učenici pripadnici romske nacionalnosti.

Broj i vrsta aktivnosti mobilnog tima Djelatnosti za epidemiologiju HED:

- Akcije dopunskog cijepljenja djece u romskim naseljima i epidemiološki nadzor nad procijepljenošću: Kuršanec – 3 akcije dopunskog cijepljenja (25 cijepljene djece); Trnovec-ambulanta Macinec - 1 akcija dopunskog cijepljenja (41 cijepljeno dijete); Držimurec-ambulanta Mala Subotica – 2 akcije dopunskog cijepljenja (23 cijepljene djece)
- 2 puta podjela poziva (87) za dopunsko cijepljenje osobno u romskim naseljima Parag i Piškorovec od strane Djelatnosti za epidemiologiju u suradnji sa predsjednikom romskog naselja i u suradnji sa patronažnom službom
- Izrada shema cijepljenja za romsku djecu koja kasne s cijepljenjem - 25 puta tijekom 2016. godine (za liječnike kojima gravitiraju romska djeca)
- Suradnja sa zdravstvenom voditeljicom vrtića Pirgo - nadzor nad cjepnim statusima djece koja su upisana u vrtić Pirgo.

Primorsko-goranska županija

Cjepni obuhvat predškolske i školske djece Roma u naseljima u Rijeci, odgovara cjepnom obuhvatu opće populacije. Već niz godina stanovnici predmetnih naselja u Rijeci imaju razvijenu svijest o korištenju primarne zdravstvene zaštite te imaju odabrane liječnike obiteljske medicine i pedijatre. Cijepljenje je sastavni dio kontinuirane pedijatrijske skrbi, a na području Rijeke je svim stanovnicima osigurana dostupnost. Slična situacija je u naseljima na Krku, Crikvenici i Novom Vinodolskom. Prema podacima iz uzorka predškolske romske djece navedenog područja o čijemu cjepnom statusu su 2016. godine izvijestili odabrani liječnici, potpuno je procijepljeno 89%, nepotpuno 8% i necijepljeno 4% djece. Slabija procijepljenost predškolske djece kontinuirano se bilježi u naseljima Gorskog Kotara. Tako je u 2016. godini iz podataka nadležnih liječnika PZZ, potpuno cijepljeno 38%, nepotpuno 27% i necijepljeno 6,1% djece predškolskog uzrasta od ukupno 49. Prilikom terenskih obilazaka i edukacija roditelji se redovito educiraju o potrebi i načinu provođenja cijepljenja. Tijekom slijedećeg ciklusa obilazaka pratit će se realizacija te planirati kampanja terenskog cijepljenja i organiziranog posjeta nadležnim liječnicima.

Grad Zagreb

Dom zdravlja Zagreb Zapad, Djelatnost zdravstvene zaštite predškolske djece u suradnji sa Službom patronažne djelatnosti. Sustavan rada na poboljšanju zdravlja romske djece provodi se jednim dijelom u pedijatrijskim ordinacijama, a u drugom dijelu ga putem edukacija i zdravstveno odgojnog prosvjećivanja provodi patronažna medicinska sestra.

Djeca u skrbi pedijatrijskog tima iz naselja Vučak: 2 novorođenčadi/ dojenčadi - oba djeteta dolaze redovito na cijepljenje. Patronažni kućni posjet novorođenčetu – 12, patronažni kućni posjet dojenčetu – 4, patronažni kućni posjet djeci i adolescentima - 44.

Broj i udio procijepljene djece po spolu - 2 muške djece.

Slijedom navedenih podataka udio cijepljenja romske djece u odnosu na cjepni obuhvat djece u timovima pedijatara na području Doma zdravlja u tako kratkom roku nije bilo moguće istražiti.

Dom zdravlja Zagreb Centar. Tijekom 2016. godine rođeno je troje djece kod kojih su provedene redovite kontrole pedijatra te su procijepljeni

	sukladno obaveznom kalendaru cijepljenja za 2016. godinu. Troje djece dojenačke dobi također je redovito procijepljeno te su svih jedanaestoro djece predškolske dobi redovito procijepljeni sukladno obaveznom kalendaru cijepljenja u RH. Povremena nespremnost stanovništva Plinarskog naselja edukaciji i javno zdravstvenim akcijama u naselju kao i trajno prisutna fluktuacija stanovništva povremeno otežavaju provedbu ove mjere. Tijekom 2016. godine rođeno je troje djece kod kojih su provedene redovite kontrole pedijatra te su u potpunosti procijepljeni sukladno obaveznom kalendaru cijepljenja za 2016. godinu. Troje djece dojenačke dobi također je redovito procijepljeno te su svih jedanaestoro djece predškolske dobi redovito procijepljeni sukladno obaveznom kalendaru cijepljenja u RH. Tijekom 2016. godine rođeno je troje djece kod kojih su provedene redovite kontrole pedijatra te su procijepljeni sukladno obaveznom kalendaru cijepljenja za 2016. godinu. Troje djece dojenačke dobi također je redovito procijepljeno te su svih jedanaestoro djece predškolske dobi redovito procijepljeni sukladno obaveznom kalendaru cijepljenja u RH. <i>Dom zdravlja Zagreb Istok.</i> U suradnji sa pedijatrima patronažne sestre provode kontinuirano poticanje i posjećivanje roditelja na veći odaziv cijepljenja. Patronažne sestre su izvršile 42 posjeta obiteljima uz pozivanje roditelja s djecom na cijepljenje. Procijepljenost djece je uglavnom zadovoljavajuća prema izvješćima pedijatara, dok jedan dio djece ostane necijepljen radi čestih migracija roditelja, između gradskih četvrti ili drugih mjesta u Hrvatskoj. To su najčešće roditelji koji su u sustavu socijalne skrbi poznati po tome da slabije skrbe za djecu te ih socijalna službe češće posjećuje i potiče na odgovornije ponašanje prema zdravlju djece. <i>Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“</i>, Služba za epidemiologiju. Provedba cijepljenja regulirana je Programom obveznih cijepljenja koju donosi ministar zdravstva. Procijepljenost protiv zaraznih bolesti prati se za određene kohorte, podaci su dostupni prema imenu i prezimenu kod liječnika cjepitelja, isti se ne prikupljaju po etničkoj i vjerskoj pripadnosti stoga je podatke o procijepljenosti romske djece nemoguće dati. Posljednje dostupni podaci su podaci za 2015. godinu (procijepljenosti za Grad Zagreb); cjepni obuhvat primovakcinacijom protiv difterije-tetanusa-hripavca (Di-Te-Per), dječje paralize (poliomijelitisa) i Haemophilusa influenzae tip B iznosi 94% što je nešto niže od zakonski propisanog (95%). Niži obuhvat procijepljenosti (80%) zabilježen je i kod docjepljivanja protiv difterije-tetanusa-pertusisa. Unazad nekoliko godina bilježi se i vrlo nizak obuhvat procijepljenosti protiv tetanusa u 60-godišnjaka. Niži cjepni obuhvati posljedica su slabog odaziva ciljne populacije na pozive cjepitelja. Cijepljenjem protiv tuberkuloze, hepatitisa B, ospica, rubeole i zaušnjaka (MRP) postignuti su zakonom propisani cjepni obuhvati.
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo zdravstva Cjepni obuhvati romske populacije se ne prikupljaju sustavno na razini Republike Hrvatske prema nacionalnoj pripadnosti. Podaci o cjepnom statusu dijelova romske populacije se povremeno prikupe ciljanim istraživanjima na terenu, prema potrebi i prema mogućnostima županijskih zavoda za javno zdravstvo. Koprivničko-križevačka županija U svrhu sprječavanja širenja zaraznih bolesti Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, u suradnji s Domom zdravlja Koprivničko-križevačke županije i njegovim ispostavama u Križevcima i Đurđevcu, koncesionarima, predstavnicima i vijećima romske nacionalne manjine na područnoj (regionalnoj) razini te organizacijama civilnog društva proveo je nadzor nad procijepljenosti djece. Primorsko-goranska županija

	Cjepni obuhvat predškolske i školske djece Roma u naseljima u Rijeci, odgovara cjepnom obuhvatu opće populacije. Već niz godina stanovnici predmetnih naselja u Rijeci, Omišlju na otoku Krku te području Crikvenice i Novog Vinodolskog, imaju razvijenu svijest o korištenju primarne zdravstvene zaštite te imaju odabrane liječnike obiteljske medicine i pedijatre. Cijepljenje je sastavni dio kontinuirane pedijatrijske skrbi, a na području Rijeke je svim stanovnicima osigurana dostupnost. Prema podacima iz uzorka predškolske romske djece navedenog područja o čijemu cjepnom statusu su 2017. godine izvijestili odabrani liječnici, potpuno je procijepljeno 88%, nepotpuno 9% i necijepljeno 3% djece. Bilježi se daljnji pad inače slabe procijepljenost predškolske djece u naseljima Gorskog kotara. Tako je od ukupno 56 djece predškolske dobi, u 2017. godini (iz podataka nadležnih liječnika primarne zdravstvene zaštite), potpuno cijepljeno svega 25%, nepotpuno 41% i necijepljeno 34% djece. Prilikom terenskih obilazaka i edukacija roditelji se redovito educiraju o potrebi i načinu provođenja cijepljenja. Djeca koja nisu potpuno procijepljena sukladno programu za predškolsku dob, gotovo potpuno budu procijepljena kada započnu s osnovnim školovanjem. Razlog tomu je što služba školske medicine preuzima nadležnost nad cijepljenjem i provodi ga organizirano.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Cjepni obuhvat romske djece</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.</i>
3.6.3 Provoditi preventivne mjere DDD (dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija)svrhe	
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> Ovlaštene DDD ustanove, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, JLS
Provedba mjere 2016. g.	Primorsko-goranska županija Mjere DDD provode se kontinuirano, sukladno Programima Primorsko-goranske županije i Programima općina i gradova koje predlaže i stručno

	nadzire NZZJZ PGŽ (Zavod). U svakome od naselja s nedostatnim higijenskim i komunalnim uvjetima, pretežno nastanjenim stanovništvom romskog podrijetla, tri puta godišnje se provodi akcija DDD po ovlaštenom izvođaču ugovorenom od pojedine općine ili grada. Prije svake akcije, a najmanje 1 puta godišnje, Zavod provodi izvid radi stvaranja preduvjeta za akciju. Također, tijekom ili neposredno poslije akcije DDD, Zavod provodi stručni nadzor nad provedbom mjera, učincima mjera i infestacijom vektora zaraznih bolesti. Uz navedeno, izvid i nadzor se provodi i prema posebnoj indikaciji ili zahtjevu. Ukupno je u 12 naselja na području PGŽ provedeno 36 DDD akcija po ugovorenim ovlaštenim izvođačima. Planiranih i izvanrednih stručnih nadzora Zavoda, odnosno izvida preduvjeta za provedbu mjera, stručnih nadzora u tijeku provedbe te stručnih nadzora nakon provedenih mjera, bilo je ukupno 68. Prilikom izvida je provedena i edukacija o komunalnoj higijeni, o važnosti odvoza smeća te o potrebi i načinu smanjenja populacije komaraca. Problem nakupljanja većih količina krupnog i komunalnog otpada u naseljima, općenito se s godinama smanjuje kao posljedica smanjenja aktivnosti stanovništva u prikupljanju sekundarnih sirovina, učestalijeg odvoza krupnog i komunalnog otpada te dostupnosti spremnika za odlaganja. Krupni otpad (kućanski aparati i namještaj) zatečeni su u Riječkom naselju Mihačeva draga, što je posljedica nedostatka odgovarajućih spremnika za otpad i redovitog odvoza. Nedostatak dostupnih i odgovarajuće kapacitiranih spremnika za odlaganje komunalnog otpada, utvrđeno je i u Riječkom naselju Paškinovac te u dijelu naselja na području Gorskog Kotara. Kao posljedica osviještenosti i suradljivosti stanovništva naselja, redovitije se provode akcije čišćenja vlastitog okoliša, zbog čega su preventivne DDD mjere učinkovitije, a manji je i utrošak kemijskih sredstava. Zbog potrebe kontinuiranog, a ne samo prigodnog održavanja okoliša, tijekom pojedinih izvida je utvrđena zaraštenost u Riječkom naselju Mario Gennari i u naseljima Gorskog kotara. Stanje na planu infestacije vektorima zaraznih bolesti i ostalim štetnicima, generalno se poboljšava s poboljšanjem građevinskih i komunalnih uvjeta stanovanja. U improviziranim nastambama, pogotovo drvenim barakama stanovnici imaju problema s žoharima. Posebno česta situacija s infestacijom žoharima utvrđena je u naseljima Gorskog Kotara i Riječkom naselju Mario Gennari. U naselju Mario Gennari su stanari sporadično provodili suzbijanje žohara. U 3 naselja Gorskog kotara, djelatnici Zavoda su postavljali feromonske lovke te utvrdili intenzivnu infestaciju žoharima u većini improviziranih stambenih objekata. Mjere dezinfekcije radi suzbijanja žohara u takvim objektima, uz neodgovarajuću dispoziciju otpadne i fekalne vode, uglavnom su bezuspješne ili privremene. U naselju Riječkom Mihačeva draga, stanovnici se žale na zmiје tijekom toplijeg dijela godine. Posebni problem i dalje predstavljaju komarci, što nije specifično samo za ova naselja. Većina naselja nemaju priključak na komunalnu kanalizacijsku mrežu, a u 3 naselja Gorskog kotara, stanovništvo nema pristup vodovodnoj, nego isključivo neobrađenoj, pretežno zdravstveno neispravnoj vodi. Od ostalih komunalnih problema koje stanovnici navode, u većini naselja utvrđen je nedostatak javne rasvjete, i uređenih puteva.
Provedba mjere 2017. g.	Općina Bilje provodila je preventivne mjere DDD za lokacije naseljene Romima, te je 2017. godine u tu svrhu utrošeno 151.912,50 kn iz proračuna Općine, od čega 127.762,50 kn za deratizaciju i 24.150,00 kn za dezinfekciju. Deratizacija je provedena dva puta godišnje, proljetna i jesenska. Mjera se provodi kontinuirano. Grad Čakovec utrošio je ukupno 770.429,22 kn za sve programe na području Grada koji se odnose na provedbu preventivnih mjera DDD, kao i zbrinjavanje napuštenih i zanemarenih pasa. Također, vršene su i pojedinačne intervencije prema pojedinačnim pozivima. Grad Varaždin organizira i kontinuirano provodi poslove veterinarsko-higijeničarske službe na cijelom području Grada (sakupljanje uginulih i pregaženih životinja litalica, zbrinjavanje lešina putem ovlaštenog poduzeća). Također, na području Grada Varaždina kontinuirano se provode i poslovi preventivnih mjera DDD. Svi navedeni poslovi ne provode se kao dio posebne mjere ili aktivnosti usmjerene samo na romsku populaciju.

Koprivničko-križevačka županija provodi aktivnost nadzora nad provedbom preventivnih mjera DDD na području Općine Drnje s ciljem održavanja populacije glodavaca i infestacije insektima na biološki prihvatljivom minimumu. S obzirom da se aktivnost provodi na području cijele Općine Drnje, nije moguće iskazati utrošena proračunska sredstva posebno za korisnike pripadnike romske nacionalne manjine. Aktivnosti deratizacije i dezinsekcije provedene su dva puta u 2017. godini, deratizacija u proljeće i ljeto, a dezinsekcija tijekom travnja i svibnja.

Primorsko-goranska županija

Tijekom 2017. godine proveden je nadzor nad provedbom preventivnih DDD mjera. Ukupno je provedeno 38 DDD akcija sa stručnim nadzorom, te 30 redovnih i izvanrednih izvida. DDD mjere provedene su kontinuirano, sukladno Programima Primorsko-Goranske županije i Programima općina i gradova koje predlaže i stručno nadzire Zavod. U svakome od naselja s nedostatnim higijenskim i komunalnim uvjetima, pretežno nastanjenim stanovništvom romskog podrijetla, tri puta godišnje se provodi akcija DDD po ovlaštenom izvođaču ugovorenom od pojedine općine ili grada. Prije svake akcije, a najmanje 1 puta godišnje, Zavod provodi izvid radi stvaranja preduvjeta za akciju. Također, tijekom ili neposredno poslije akcije DDD, Zavod provodi stručni nadzor nad provedbom mjera, učincima mjera i infestacijom vektora zaraznih bolesti. Uz navedeno, izvid i nadzor se provodi i prema posebnoj indikaciji ili zahtjevu. Ukupno je u 13 naselja na području PGŽ provedeno 38 DDD akcija po ugovorenim ovlaštenim izvođačima. Planiranih i izvanrednih stručnih nadzora Zavoda, odnosno izvida preduvjeta za provedbu mjera, stručnih nadzora u tijeku provedbe te stručnih nadzora nakon provedenih mjera, bilo je ukupno 68. Prilikom izvida je provedena i edukacija o komunalnoj higijeni, o važnosti odvoza smeća te o potrebi i načinu smanjenja populacije komaraca.

Problem nakupljanja većih količina krupnog i komunalnog otpada u naseljima, općenito se s godinama smanjuje kao posljedica smanjenja aktivnosti stanovništva u prikupljanju sekundarnih sirovina, učestalijeg odvoza krupnog i komunalnog otpada te dostupnosti spremnika za odlaganja. Krupni otpad (kućanski aparati i namještaj) zatečeni su u Riječkom naselju Mihačeva draga, što je posljedica nedostatka odgovarajućih spremnika za otpad i redovitog odvoza. Nedostatak dostupnih i odgovarajuće kapacitiranih spremnika za odlaganje komunalnog otpada, utvrđeno je i u Riječkom naselju Paškinovac te u dijelu naselja na području Gorskog kotara.

Tijekom pojedinih izvida je utvrđena zaraštenost u Riječkim naseljima i u nekim naseljima Gorskog kotara. Akcije čišćenja vlastitog okoliša se u naseljima provode na vlastitu inicijativu i u organizaciji stanovnika, ali češće na poziv djelatnika Zavoda i ovlaštenih DDD izvođača radi povećanja učinkovitosti preventivnih DDD mjera i smanjenja utrošaka kemijskih sredstava. Postoji potreba za kontinuiranim, a ne samo prigodnim održavanjem okoliša.

Povremeno su prilikom izvida stanovnici Riječkih naselja prijavljivali povećanu infestaciju glodavcima. Na takve prijave izvođač DDD mjera je reagirao ciljanim izvanrednim mjerama. U većini naselja stanovnici su se žalili na molestiranje komaraca koje se može povezati s slabo uređenim i zaraštenim okolišem pogodnim za razmnožavanje vrsta Aedes. Preventivno uklanjanje retencija vode iz okoliša i odgovarajuća edukacija stanovništva provedena je prilikom izvida, a ljeti su prema posebnoj indikaciji, naselja bila obuhvaćena i redovitim larvicidnim i adulticidnim tretmanom po ovlaštenom izvođaču. Infestacija naselja i pojedinih objekata u naselju u izravnoj je vezi s kvalitetom gradnje objekata, dostupnošću i izvedbom komunalne infrastrukture, odvozom otpada i uređenjem okoliša te se poboljšava tamo gdje se provodi izgradnja i sanacija. Pozitivni trendovi se u tome smislu bilježe u Riječkom naselju Rujevica, i na otoku Krku.

U improviziranim nastambama, pogotovo drvenim barakama stanovnici imaju problema sa žoharima. Ponovno je utvrđena infestacija žoharima u improviziranim stambenim objektima tri naselja Gorskog Kotara i u Riječkom naselju Mario Gennari. Nakon utvrđivanja infestacije, stanari su provodili suzbijanje žohara uz kratkotrajni učinak. Mjere dezinsekcije radi suzbijanja žohara u drvenim i improviziranim objektima, uz

	neodgovarajuću dispoziciju otpadne i fekalne vode, uglavnom su bezuspješne ili privremene. Većina naselja nemaju priključak na komunalnu kanalizacijsku mrežu, a u 3 naselja Gorskog kotara, stanovništvo nema pristup vodovodnoj, nego isključivo neobrađenoj, pretežno zdravstveno neispravnoj vodi. Od ostalih komunalnih problema koje stanovnici navode, u većini naselja utvrđen je nedostatak javne rasvjete, i uređenih puteva.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj provedenih deratizacija, depedikulacija, dezinfekcija u romskim naseljima</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.</i>
3.6.4 Provoditi edukacije i informiranje o higijenskim navikama	
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori
Provedba mjere 2016. g.	Grad Zagreb <i>Dom zdravlja Zagreb Centar.</i> U svrhu unapređenja zdravlja romske populacije, kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini zdravstveni djelatnici Doma zdravlja Zagreb-Centar proveli su rutinsko individualno anketiranje te edukaciju 34 odrasle osobe koje trenutno borave u Plinarskom naselju broj 13 i 14 u Zagrebu. Redovito rutinsko anketiranje i edukacija ovog tipa organizirano je kroz mjesečne redovite posjete patronažne sestre Plinarskom naselju. <i>Dom zdravlja Zagreb Istok.</i> U svrhu unapređenja zdravlja romske populacije i kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini zdravstveni djelatnici Doma zdravlja Zagreb-Istok proveli su rutinsko individualno anketiranje te edukaciju 54 osobe koje borave na području Sesveta. Redovito rutinsko anketiranje i edukacija ovog tipa organizirano je kroz mjesečne redovite posjete patronažne sestre. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.

	Primorsko-goranska županija Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Organizirane grupne edukacije su provedene u 6 naselja, od čega 4 u Gorskom kotaru. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.					
Provedba mjere 2017. g.	Primorsko-goranska županija Primorsko-goranska županija je u 2017. godini provodila individualne i grupne edukacije o prevenciji bolesti, osobnoj i higijeni okoliša, te zdravim stilovima života. Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.					
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta edukacija i usluga informiranja		Broj osoba koje su prošle edukaciju prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti			
	Broj edukacija i usluga informiranja	Vrsta edukacija i usluga informiranja	Ž/dob	M/dob	Ž/etnička pripadnost	M/etnička pripadnost
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.					
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.					

Posebni cilj 7: Smanjiti raširenost konzumiranja svih sredstava ovisnosti među romskom populacijom, s naglaskom na djecu i mlade te podići razinu svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa konzumiranja sredstava ovisnosti među romskom populacijom, među djecom i	2016. g.	Podaci nisu dostupni.

mladeži	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Podignuta razina svijesti romske populacije, posebice djece i mladeži o štetnosti konzumiranja sredstava ovisnosti	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Mjera 3.7.1. Provoditi istraživanja o raširenosti konzumiranja sredstava ovisnosti u romskoj populaciji s naglaskom na djecu i mlade		
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> MSPM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, Ured za suzbijanje zlouporabe droga, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Ured za suzbijanje zlouporabe droga u 2016. godini mjeru nije provodio zbog nedostatka financijskih sredstava, no i stoga što Ministarstvo zdravstva, kao primarni nositelj ove mjere, tijekom izvještajnog razdoblja nije pozvalo Ured na suradnju u provedbi mjere. Međimurska županija U okviru Djelatnosti za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti organizira se obilježavanje značajnih datuma: • Obilježavanje 1. travnja Dana borbe protiv alkoholizma – organiziran štand dostupan i pripadnicima romske populacije: podijeljeni edukativni materijali te omogućen neposredan kontakt sa stručnjacima koji se bave alkoholologijom; • Obilježavanje Međunarodnog dana nepušenja – centralno županijsko obilježavanje održano je u OŠ Prelog pod motom „Nemoj u cigareti tražiti sreću, u sportu ćeš naći puno veću“. Uz edukativno-zabavni program i predavanje na temu štetnosti pušenja, organizirane su sportsko rekreativne igre za sve sudionike, predstavnike učenika 6.razreda svih osnovnih škola. Uključeni su bili i učenici romske nacionalnosti; • Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga - organizirana je promocija letka o novim drogama i susret stručnjaka s djecom i roditeljima u romskom naselju Parag. Akcija je provedena u suradnji s mobilnim timom za prevenciju Policijske uprave međimurske; • Obilježavanje Mjeseca borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti – uključene su i sve škole s većim brojem učenika romske nacionalnosti, učenici romske nacionalnosti sudjelovali u izradi fotografija i edukativnih materijala i prezentiranju i dijeljenju istih odraslima. Sve učinjeno prikazano je na Županijskoj smotri ŠPP, a učenici romske nacionalnosti imali su priliku i sudjelovati na predavanju i radionici centra za forenzička ispitivanja „Ivan Vučetić“. Provođeni su i neki posebno kreirani programi: • „Agresivno dijete“ – predavanja i radionice za djelatnike škola u OŠ Kuršanec;	

	• „Rana detekcija problema u odrastanju“- detekcija mladih s problemima odrastanja, uz provođenje savjetodavno-terapijskog tretmana shodno uočenim problemima; program je proveden u svim srednjim školama, obuhvaćeni su učenici prvih razreda srednje škole; • Tribine za roditelje o učinkovitom roditeljstvu u 5 škola; • Radionice za udomitelje. Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije kroz rad Savjetovališta za alkoholom uzrokovane probleme i alkoholizam i Centar za ovisnosti također rješava probleme svih vrsta ovisnosti i skrbi i o pripadnicima romske populacije, ali se evidencija ne vodi po nacionalnoj pripadnosti. U Međimurskoj županiji djeluje i 5 Klubova liječenih alkoholičara u koje se prema potrebi uključuju i pripadnici romskih obitelji kod kojih je izražen problem s alkoholizmom. U suradnji s Učeničkim domom Graditeljske škole Čakovec te svim srednjim školama namjenski se provodi testiranje učenika na prisutnost psihoaktivnih supstanci u urinu. Također se provode individualna savjetovanja i edukacija o tzv. „novim drogama“ čije je korištenje zamijećeno i među učenicima romske nacionalnosti. Sve navedene aktivnosti odvijale su se u okviru redovnog programa aktivnosti djelatnosti Zavoda ugovorenog s HZZO te iz sredstava projekta „Procvjetajmo - projekt usmjeren zaštiti mentalnog zdravlja, prevenciji i liječenju ovisnosti“ financiranog od strane Ministarstva zdravstva. U 2016. godini započelo je i provođenje programa primarne prevencije „Trening životnih vještina“ u koji su uključeni svi učenici romske pripadnosti koji pohađaju 4. razred osnovne škole. Grad Zagreb <i>Dom zdravlja Zagreb Zapad.</i> Dva liječnika opće/obiteljske medicine anketirala su 68 osoba (38 m, 30 ž). Anketna pitanja bila su vezana uz pušenje i konzumiranje alkohola, prehranu i prehrambene navike, opće higijenske mjere i higijena okoliša, zaštitu od neželjene trudnoće, cijepljenje protiv <i>humana papilomavirusa</i>. Broj provedenih anketa: 35 osoba u romskom naselju Vučak, 68 osoba anketirano u ordinacijama liječnika opće medicine. <i>Dom zdravlja Zagreb Centar.</i> U svrhu unapređenja zdravlja romske populacije i kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini zdravstveni djelatnici Doma zdravlja Zagreb Centar proveli su individualno anketiranje te edukaciju 34 odrasle osobe, te razgovor sa 25 predškolske i školske djece koje borave u Plinarskom naselju broj 13 i 14 u Zagrebu. Redovito rutinsko anketiranje, te posljedično educiranje romske populacije podiglo je svijest ovog dijela populacije o zdravlju i važnosti vlastite brige o zdravlju. <i>Dom zdravlja Zagreb Istok.</i> U svrhu unapređenja zdravlja romske populacije i kvalitete i dostupnosti zdravstvene skrbi u 2016. godini patronažne sestre Doma zdravlja Zagreb Istok provele su individualno anketiranje te edukaciju za 52 osobe koje borave na području gradske četvrti Sesvete i naselju Jelkovec u Zagrebu. Redovito rutinsko anketiranje, te posljedično educiranje romske populacije podiglo je svijest romske populacije o zdravlju i važnosti vlastite brige o zdravlju. U cilju podizanja svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti i njene prevencije, održane su tribine, radionice i predavanja na tu temu. Dostupnost preventivnih programa i tretmana u Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ bila je jednaka za sve građane/ke Grada Zagreba, uključujući i Rome/kinje, bez uputnice, uz antistigma program. Osim individualnog

	tretmana, obuhvaćane su i obitelji korisnika/ca kroz multidisciplinarni pristup savjetovanja i psihoterapije te uz zdravstveno-socijalne intervencije. Proveden je program prevencije svih oblika ovisnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama sukladno Nacionalnom programu prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje 2015. do 2017. godine. Aktivnosti su se odnosile na svu djecu i mlade u obrazovnom sustavu, pa tako i djecu pripadnike/ce romske nacionalne manjine. Kroz preventivne programe se mlade osnaživalo za rješavanje problema, prevladavanje kriznih situacija, odupiranje utjecaju grupe vršnjaka, izgrađivanje pozitivnih stavova prema životu, učenje samopoštovanju, ali i educiralo o štetnosti raznih rizičnih ponašanja. Dodijeljena je financijska potpora za prevenciju ovisnosti Udruzi Roma Zagreba i Zagrebačke županije – „Droga? Ne hvala!“ u iznosu od 25.000,00 kuna iz proračuna Grada Zagreba. Opći cilj projekta je bio očuvanje, poboljšanje i unapređenje mentalnog i fizičkog zdravlja na području općine Peščenica kao i poticanje korisnika/ca na daljnji angažman u prevenciji i suzbijanju ovisnosti među djecom i mladima u svojstvu vršnjačkih edukatora – pomagača.			
Provedba mjere 2017. g.	Ured za suzbijanje zloporabe droga u 2017. godini mjeru nije provodio zbog nedostatka financijskih sredstava, no i stoga što Ministarstvo zdravstva, kao primarni nositelj ove mjere, tijekom izvještajnog razdoblja nije pozvalo Ured na suradnju u provedbi mjere.			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta istraživanja o raširenosti sredstava ovisnosti u romskoj populaciji		Broj osoba koje su uključene u istraživanja prema dobi i spolu	
	Broj istraživanja	Vrsta istraživanja	Ž/dob	M/dob
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.			
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.			
3.7.2 U nacionalne kampanje usmjerene na podizanje svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti uključiti i pripadnike romske nacionalne manjine				
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva			

	<u>Sudionici u provedbi:</u> Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, odgojno obrazovne ustanove, županijska povjerenstva za suzbijanje zloporabe droga i prevenciju ovisnosti, službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti		
Provedba mjere 2016. g.	Ured za suzbijanje zlouporabe droga navodi sljedeće informacije. U svrhu prevencije i edukacije vezane za zlouporabu droga, a u cilju informiranja građana o utjecaju i štetnosti istih, Ured za suzbijanje zlouporabe droga osmišljava, koordinira i provodi medijsku i edukativnu kampanju. U 2016. godini, realizirane su brojne aktivnosti unutar medijske kampanje povodom Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama, uključujući promotivne i edukativne aktivnosti u suradnji s nacionalnim, regionalnim i lokalnim dionicima, medijima i organizacijama civilnog društva. službama za mentalno zdravlje, izvanbolničko liječenje i prevenciju ovisnosti i organizacijama civilnog društva. Po pitanju ove mjere, Ured za suzbijanje zloporabe droga nije provodio posebne aktivnosti, medijske kampanje i edukacije usmjerene isključivo na romsku populaciju, već se aktivnost provodila s ciljem podizanja svijesti o štetnosti i utjecaju droga i ostalih sredstava ovisnosti u općoj populaciji djece, mladih i njihovih roditelja te stručnjaka i općenito šire javnosti. Aktivnost je također imala zadaću dodatno upozoriti i potaknuti sve aktere u društvu na suradnju pri rješavanju problema ovisnosti u okviru koje je dio mjera bio usmjeren i na romsku populaciju. Stoga nije bilo moguće navesti precizne pokazatelje za ovu aktivnost		
Provedba mjere 2017. g.	Ured za suzbijanje zlouporabe droga navodi sljedeće informacije. Ured za suzbijanje zlouporabe droga nije provodio posebne aktivnosti, medijske kampanje i edukacije usmjerene isključivo na romsku populaciju, već se aktivnosti provodila s ciljem podizanja razine svijesti o štetnosti i utjecaju droga i ostalih sredstava ovisnosti u općoj populaciji djece, mladih i njihovih roditelja te stručnjaka i općenito šire javnosti. Aktivnost je imala zadaću dodatno upozoriti i potaknuti sve subjekte u društvu na suradnju pri rješavanju problema ovisnosti u okviru koje je dio mjera bio usmjerena i na romsku populaciju.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj provedenih kampanja	a. Broj i vrsta tiskanih materijala b. Broj i vrsta edukativnih i promidžbenih materijala c. Broj i vrsta edukacija d. Broj i vrsta radijskih i televizijskih emisija e. Broj i vrsta javnih manifestacija i drugih promotivnih aktivnosti usmjerenih romskoj populaciji	Stopa pojavnosti ovisnosti unutar romske populacije u romskim zajednicama razvrstana prema dobi, spolu i vrsti ovisnosti Ž/dob/vrsta ovisnosti M/dob/vrsta ovisnosti
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.		
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.		
Financijska sredstva	Podaci nisu dostupni.		

utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.		
3.7.3 Provoditi edukacije djece, mladih i roditelja o štetnosti sredstava ovisnosti i štetnim socijalno-zdravstvenim posljedicama pojave ovisnosti			
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> Ured za suzbijanje zloporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, vijeća za prevenciju		
Provedba mjere 2016. g.	Ured za suzbijanje zloporabe droga realizirao je brojne edukativno-promotivne aktivnosti unutar medijske kampanje povodom Međunarodnog dana borbe protiv zloporabe droga i nezakonitog prometa drogama (26. lipanj), te Mjeseca borbe protiv ovisnosti (15. studenog do 15. prosinca) i slično, uključujući promotivne i edukativne aktivnosti u suradnji s nacionalnim, regionalnim i lokalnim dionicima, medijima i organizacijama civilnog društva. Primorsko-goranska županija Edukacije s temama o higijeni, imunizaciji, suzbijanju štetnika, spolnom i reproduktivnom zdravlju te prevenciji rizičnog ponašanja, nasilja i ovisnosti, provedene su u 12 naselja. Organizirane grupne edukacije su provedene u 6 naselja, od čega 4 u Gorskom kotaru. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 3.3.1.		
Provedba mjere 2017. g.	Ured za suzbijanje zloporabe droga tijekom 2017. godine nije provodio posebne aktivnosti poput medijskih kampanja i edukacija usmjerenih isključivo na romsku populaciju, već se aktivnost provodila s ciljem podizanja razine svijesti o štetnosti i utjecaju droga i ostalih sredstava ovisnosti u općoj populaciji djece, mladih i njihovih roditelja te stručnjaka i općenito šire javnosti. Aktivnost je imala zadaću dodatno upozoriti i potaknuti sve subjekte u društvu na suradnju pri rješavanju problema ovisnosti u okviru koje je dio mjera bio usmjerena i na romsku populaciju.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta provedenih edukacija	Broj osoba koje su uključene u edukaciju prema dobi i spolu	Stopa korištenja sredstava ovisnosti u romskim zajednicama prema vrsti, dobi i spolu

	Broj edukacija	Vrsta edukacija	Ž/dob	M/dob	Ž/dob/vrsta ovisnosti	M/dob/vrsta ovisnosti
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.					
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.					
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.					
3.7.4 Poticati i podržavati projekte udruga koje se bave prevencijom ovisnosti						
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, vijeća za prevenciju					
Provedba mjere 2016. g.	Ured za suzbijanje zlouporabe droga , u suradnji s Ministarstvom zdravstva 2016. godine objavio je poziv za prijavu projekata i programa organizacija civilnog društva i zdravstvenih organizacija u području prevencije ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga. Temeljem <i>Odluke o raspodjeli financijskih sredstava za projekte udruga u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u području prevencije ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga za 2016. godinu</i> raspoređeno je ukupno 11.932.229,47 kn, za ukupno 44 projekta. U nadležnosti Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, za prioritetno područje inovativnih programa u području prevencije i resocijalizacije ovisnika, utrošeno je ukupno 957.420,84 kn za 8 projekata. <u>Niti jedna romska udruga nije zadovoljila kriterije navedenog Natječaja te nije ostvarila financiranje.</u>					
Provedba mjere 2017. g.	Ured za suzbijanje zlouporabe droga izvještava kako je temeljem <i>Odluke o raspodjeli financijskih sredstava za projekte udruga u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u području prevencije ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga za 2017. godinu</i> od 13. lipnja 2017. godine raspoređeno ukupno 4.598.268,96 kn, za ukupno 32 projekta prevencije ovisnosti i resocijalizacije ovisnika. <u>Niti jedna romska udruga nije zadovoljila kriterije navedenog Natječaja te nije ostvarila financiranje.</u>					
Vrijednosti pokazatelja	Broj podržanih projekata	Broj provedenih i evaluiranih	Stopa smanjenja ovisnosti u	Utjecaj koji su projekti		

rezultata		projekata		zajednicama ciljanim projektima udruga	organizacija civilnog društva imali na ciljanu populaciju po okončanju provedbe projekta
		Provedeni	Evaluirani		
Vrijednost za 2016. g.	0	0	0	/	/
Vrijednost za 2017. g.	0	0	0	/	/
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Kako niti jedna romska udruga nije zadovoljila kriterije natječaja, nije bilo utroška financijskih sredstava.</i>				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Kako niti jedna romska udruga nije zadovoljila kriterije natječaja, nije bilo utroška financijskih sredstava.</i>				

Prilog 4 - Tabela provedbe: Socijalna skrb

Opći cilj: Smanjiti siromaštvo romske populacije i unaprijediti kvalitetu socijalnih usluga i usluga u zajednici

Posebni cilj 1: Podići kvalitetu, dostupnost i pravovremenost socijalnih usluga i usluga u zajednici s posebnim naglaskom na žene, djecu, mladež, osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom

Pokazatelj učinka					Godina			Vrijednost pokazatelja/broj					
Udio ispitanika koji su izrazili zadovoljstvo pruženim uslugama					2016. g.			Podaci nisu dostupni.					
					2017. g.			Podaci nisu dostupni.					
Udio stanovništva romskih zajednica kojima je socijalna skrb dostupna i pravovremena					2016. g.			Podaci nisu dostupni.					
					2017. g.			Podaci nisu dostupni.					
Broj pritužbi koje su podnijeli pripadnici romske nacionalne manjine pravobraniteljima ili timovima za pravnu pomoć					2016. g.			Podaci nisu dostupni.					
					2017. g.			Podaci nisu dostupni.					
Mjera 4.1.1. Povećati broj stručnih radnika u centrima za socijalnu skrb i/ili obiteljskim centrima u područjima s većim brojem romske populacije provoditi redovito informiranje Roma unutar postojećih tijela javne vlasti o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja													
Nositelj:		MDOMSP											
Provedba mjere 2016. g.		U 2016. godini, uz suglasnost Ministarstva, u Centru za socijalnu skrb Rijeka zaposlena su 2 nova stručna radnika, dok je u CZSS Beli Manastir zaposlen 1 stručni radnik											
Provedba mjere 2017. g.		U 2017. godini u centrima za socijalnu skrb (Centar za socijalnu skrb Čakovec, Rijeka, Beli Manastir, Koprivnica, Kutina, Pula, Varaždin, Ludbreg, Đurđevac, Sisak, Slavonski Brod i Centar za socijalnu skrb Zagreb - podružnice Peščenica i Sesvete), a to su ujedno centri s najvećim udjelom romske populacije, zaposlilo se 7 novih stručnih radnika											
Vrijednosti pokazatelja rezultata		Broj novozaposlenih radnika						Broj korisnika dodijeljenih na skrb jednom stručnom radniku					
		CZSS Čakovec	CZSS Rijeka	CZSS Beli Manastir	CZSS Đurđevac	CZSS Sisak	CZSS Slavonski Brod	CZSS Čakovec	CZSS Rijeka	CZSS Beli Manastir	CZSS Đurđevac	CZSS Sisak	CZSS Slavonski Brod

Vrijednost za 2016. g.	0	2	1	0	0	0	460	284	756	298	160	296
Vrijednost za 2017. g.	3	3	0	0	0	1	360	120	450	300	120	296
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti: razdjel 102, glava 05, Ministarstvo socijalne politike i mladih Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene											
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna s razdjel 102, u okviru redovne djelatnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku socijalne politike Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161, račun 31 Rashodi za zaposlene											
4.1.2 Senzibilizirati i educirati socijalne radnike za pružanje kvalitetnijih usluga i socijalno mentorstvo												
Nositelj:	MDOMSP <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb											
Provedba mjere 2016. g.	Tijekom 2016. godine provedene su ukupno 4 edukacije na kojima je educirano 10 socijalnih radnika te mentorirana jedna osoba u CZSS Zagreb. Podaci o vrsti edukacija: CZSS Daruvar <i>Socijalno mentorstvo za uključivanje socijalno ugroženih skupina na tržište rada</i> , CZSS Novi Marof: <i>Socijalno mentorstvo za uključivanje socijalno ugroženih skupina na tržište rada</i> , CZSS Ludbreg: <i>EUROPEANPROFILES – Socijalno mentorstvo kao put prema zaposlenju i socijalnom uključivanju</i> - Jedna edukacija u trajanju od 3 ciklusa po 3 dana, CZSS Zagreb-ne navodi se naziv radionice. Nadalje, okviru provedbe ove mjere CZSS Varaždin izvještava o slijedećim publikacijama/stručnim radovima: <i>Model rada sa romskom populacijom CZSS Varaždin</i> za HRT emisiju PRIZMA; prezentacija istog modela u emisijama namijenjenima nacionalnim manjinama - Radio KULT; VII konferencija socijalnih radnika <i>Sigurna obitelj- stabilno društvo</i> , Opatija - stručni rad <i>Rad sa romskom populacijom u Varaždinskoj županiji</i>											
Provedba mjere 2017. g.	Tijekom 2017. provedene su 4 edukacija za djelatnike CZSS usmjerene njihovom stručnom usavršavanju i senzibiliziranju za rad s različitim korisničkim skupinama u sustavu socijalne skrbi. Teme edukacija su bile: 1. „Individualno planiranje“ za stručne radnike centara za socijalnu skrb. Kroz 3 edukacije (trodnevne) educirano 75 stručnih radnika centara za socijalnu skrb.											

	2. „Motivirajući razgovor usmjeren promjeni ponašanja kod nedobrovoljnih klijenata“, kroz dvodnevnu edukaciju u dva grada, namijenjenu stručnim radnicima centara za socijalnu skrb prošlo je 50 stručnih radnika centara za socijalnu skrb. Svrha edukacije je stjecanje znanja i vještina o važnim značajkama komunikacijskog procesa te prepoznavanje skrivenih poruka i manipulativnog ponašanja klijenata, kako uspješno postavljati pitanja te kako razriješiti prepreke u komunikaciji s nedobrovoljnim klijentom. Sudionici su imali prilike aktivno učiti i vježbati vještine vođenja motivirajućeg razgovora kod nedobrovoljnih i/ili agresivnih korisnika s ciljem poticanja promjene ponašanja. 3. „Rad s djecom i mladima na prevenciji i tretmanu novih oblika ovisnosti“ - „Kockanje mladih-suvremene spoznaje“ za stručne radnike centara za socijalnu skrb. Kroz 2 dvodnevne edukacije educirano je 25 stručnih radnika centara za socijalnu skrb. Edukacija je sadržajno usmjerena na stjecanje znanja o suvremenim teorijskim, znanstvenim spoznajama iz područja bihevioralnih ovisnosti i ovisnosti o kockanju, s posebnim naglaskom na problem kockanja mladih, kao i na instrumente procjene problematičnog kockanja i temeljne komunikacijske strategije za razgovor s mladima koji imaju probleme povezane s kockanjem. 4. „MoVe - Motivacijske intervencije“. MoVe je program indicirane preventivne intervencije za savjetodavni rad s mladima rizičnog ponašanja, a temelji se na iskustvima iz različitih terapijskih koncepata i teorija koje nastoji preinačiti u kratke savjetodavne razgovore. Na ovoj trodnevnoj edukaciji u organizaciji Ureda za suzbijanje zloporabe droga sudjelovali su stručni radnici Centara za socijalnu skrb, domova za djecu bez odgovorne roditeljske skrbi te djecu s problemima u ponašanju s područja Istarske županije.							
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj educiranih socijalnih radnika	Broj i vrsta edukacija	Broj mentoriranih	Broj mentoriranih Roma po spolu		Broj mentoriranih Roma po dobi (dobna skupina/broj)	Broj objavljenih publikacija	Vrsta objavljenih publikacija
				Ž	M			
Vrijednost za 2016. g.	10	4	1	0	0	0	0	0
Vrijednost za 2017. g.	145	4	-	-	-	-	-	-
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere se financirala iz sredstava Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti: razdjel 102, glava 05, Ministarstvo socijalne politike i mladih Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene							
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna s razdjel 102, u okviru redovne djelatnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku socijalne politike Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161, račun 31 Rashodi za zaposlene							
4.1.3 Educirati medijatore Rome za podršku povećanju dostupnosti socijalnih usluga romskoj populaciji te drugih aktivnosti kojima će se osigurati bolja koordinacija između službe socijalne skrbi i Roma								

Nositelj:	MDOMSP <u>Sudionici u provedbi:</u> JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge									
Provedba mjere 2016. g.	MDOMSP navodi kako se mjera u 2016. godini nije provodila. Mjera nije relevantna zbog loše recepcije romskih mentora od strane pripadnika romske nacionalne manjine.									
Provedba mjere 2017. g	MDOMSP ističe kako mjera nije relevantna zbog loše percepcije romskih mentora od strane pripadnika romske nacionalne manjine te iz tih razloga aktivnosti po mjeri se ne provode.									
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj medijatora		Broj usluga	Vrsta usluga	Romi koji su koristili usluge prema dobi i spolu		Udio Roma uključenih u socijalne programe putem medijatora prema dobi i spolu te ukupan broj korisnika socijalnih programa			
	Ž	M			Dob	Spol	Dob	Spol	Ukupno	
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.									
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.									
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.									
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.									

Posebni cilj 2: Podići razinu kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj

Udio romskih obitelji kojima je povećana razina kvaliteta	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Mjera 4.2.1. Pružati pomoć i podršku romskim obiteljima u rješavanju obiteljskih i/ili bračnih odnosa, te rješavanju kriznih situacija u obitelji s naglaskom na suzbijanje i prevenciju nasilja u obitelji		
Nositelj:	MDOMSP <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, MUP/policija, obiteljski centri, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Tijekom 2016. godine prema podacima dobivenima od centara za socijalnu skrb pružene su ukupno 1263 usluge i podrška romskim obiteljima i to na području: CZSS Čakovec i Podružnica Obiteljski centar: savjetovanje (individualno, za roditelje, partnersko) i pomaganje obitelji, obiteljsko-pravna zaštita općenito, upućivanje u uključivanje u rad savjetovališta, pravni savjet; informativni razgovor; obiteljska medijacija; dva ciklusa preventivnog programa od 10 radionica za učenike nižih razreda osnovne škole „ABECEDA LIJEPOG PONAŠANJA“; tri ciklusa preventivnog programa od 6 radionica za učenike viših razreda osnovne škole „KAKO BITI COOL“; tri ciklusa preventivnog programa od 6 radionica za učenike srednjih škola „TO NIJE LJUBAV“; preventivni program od 10 radionica za mladiće adolescentske dobi „BUDI MUŠKO; PROMIJENI SVIJET“; preventivni program za učenike u 6 različitih osnovnih škola „MALE KREATIVNE SOCIJALIZACIJSKE SKUPINE“ koji se provodi tijekom šk. godine 2016/2017; dva ciklusa preventivnog programa od 8 radionica za roditelje „PROMJENE ZA SRETNU OBITELJ“; preventivni program od 10 susreta „OSNAŽIVANJE I POTPORA ŽRTVAMA OBITELJSKOG NASILJA“; Škola za potencijalne posvojitelje od 12 radionica „RODITELJI NA DRUGI NAČIN“; preventivni program od 8 radionica za udomitelje „DOBAR UDOMITELJ, SRETNO DIJETE“; dva predavanja za roditelje na temu „SUDJELOVANJE RODITELJA U OBRAZOVANJU DJETETA“; dvije radionice za djecu na temu „LJUTNJA I KONTROLA LJUTNJE“; dvije radionice za djecu na temu „I RIJEČI BOLE“; radionica za djecu na temu „UČINI NEŠTO I SPRIJEČI INTERNETSKO NASILJE“; roditeljski sastanak radi upoznavanja s preventivnim programom „BUDI MUŠKO, PROMIJENI SVIJET“; predavanje za roditelje na temu „SURADAN RODITELJ, USPJEŠNO DIJETE“; predavanje za učenike osnovne škole na temu „ČEMU SLUŽI INTERNET“; CZSS Daruvar: savjetovanja; CZSS Kutina: savjetovanje u obitelji, stručna pomoć, podrška, smještaj u sklonište, CZSS Ludbreg: Mjera stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu i mjera intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu, CZSS Glina: smještaj i rana intervencija, CZSS Koprivnica: savjetovanje i pomaganje pojedincu i obitelji, psihosocijalna podrška, CZSS Varaždin: mjere obiteljsko pravne zaštite: intenzivna stručna pomoć i nadzor, stručna pomoć i podrška, nadzor nad ostvarivanjem osobnih odnosa, upućivanje u tretman u Odjel za tretman djece i mladih s PUP-om, uključivanje u individualni tretman Obiteljskog centra, CZSS Beli Manastir: savjetovanje i pomaganje, odnosi roditelja i djece, obiteljsko pravna zaštita, CZSS Pula: obavezno savjetovanje, kazneno pravna, privremeni smještaj, poludnevni smještaj, smještaj u dom za odgoj, stručna pomoć i potpora, CZSS Slavonski Brod: Usluga savjetovanja, informiranja, rane	

	intervencije, boravak, smještaj, CZSS Vukovar Mjera stručne pomoći i potpore, smještaj u sigurnu kuću	
Provedba mjere 2017. g.	U vezi s provedbom mjere pružanja pomoći i podrške romskim obiteljima u rješavanju obiteljskih i/ili bračnih odnosa te rješavanju kriznih situacija u obitelji s naglaskom na suzbijanje i prevenciju nasilja u obitelji, u 2017. godini CZSS Čakovec, Rijeka, Beli Manastir, Koprivnica, Kutina, Pula, Varaždin, Ludbreg, Sisak, Slavonski Brod i CZSS Zagreb – podružnice Peščenica i Sesvete izvještavaju o pružanju oko 1.300 usluga podrške za nešto manje od 950 obitelji, a navode se uglavnom usluga savjetovanja i pomaganja, privremeni smještaj u kriznim situacijama, obiteljsko-pravna zaštita te organiziranje radionica. Centar za socijalnu skrb Varaždin tako je izvijestio o provedbi preventivnog programa "Škola za roditelje" za 8 mladih romskih obitelji s maloljetnom djecom, u cilju prevencije nasilja u obitelji, poboljšanja roditeljskih kompetencija i boljih odnosa u obitelji.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Vrsta pružene usluge po broju</i>	<i>Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška</i>
Vrijednost za 2016. g.	1.263 usluga i podrški romskim obiteljima	573
Vrijednost za 2017. g.	oko 1.300 usluga i podrški romskim obiteljima	nešto manje od 950
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti: razdjel 102, glava 05, Ministarstvo socijalne politike i mladih Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna s razdjel 102, u okviru redovne djelatnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku socijalne politike Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161, račun 31 Rashodi za zaposlene	
4.2.2 Osnaživanje romskih obitelji za kvalitetno i odgovorno roditeljstvo, uključujući podizanje svijesti romske populacije o problemima vezanim uz sklapanje maloljetničkih brakova, te raspolaganje financijskim sredstvima		
Nositelj:	MDOMSP <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, udruge, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, obrazovne ustanove, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine	
Provedba mjere 2016. g.	Tijekom 2016. godine centri za socijalnu skrb pružali su različite usluge usmjerene osnaživanju romskih obitelji za odgovorno roditeljstvo, poglavito informiranje, savjetovanje i pomaganje na individualnoj osnovi ili u okviru radionica. Također, provođene su mjere obiteljsko pravne	

	zaštite koje su u određenom broju slučajeva rezultirale kvalitativnim pomacima u vidu bolje suradnje sa školom, poboljšanjem higijenskih uvjeta i odgovornijem pristupu roditeljstvu. Ukupno 34 obitelji na razini RH bile su uključene u različite programe/radionice za programe usmjerene osnaživanju obitelji. Centri za socijalnu skrb u svojim izvješćima uglavnom navode skupne podatke o pruženim uslugama i podršci ne izdvajajući brojčano zasebne usluge.				
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini CZSS Čakovec, Rijeka, Beli Manastir, Koprivnica, Kutina, Pula, Varaždin, Ludbreg, Sisak, Slavonski Brod i CZSS Zagreb – podružnice Peščenica i Sesvete pružali su usluge vezane za osnaživanja romskih obitelji za kvalitetno i odgovorno roditeljstvo, podizanje svijesti romske populacije o problemima vezanim uz sklapanje maloljetničkih brakova te raspolaganje financijskim sredstvima, a korisnicima je pruženo oko 1.700 takvih usluga koje su obuhvaćale uslugu savjetovanja, mjere stručne pomoći i potpore u ostvarivanju roditeljske skrbi, programe za osnaživanje i edukaciju djece i roditelja te veći broj različitih radionica. Centar za socijalnu skrb Čakovec, između ostalog, izvještava o organiziranju preventivnih programa za učenike srednjih škola „To nije ljubav“, programa za roditelje „Promjene za sretnu obitelj“ te „Kako naši odnosi utječu na našu obitelj“ i drugih sličnih predavanja i radionica. Osim toga, tijekom 2017. godine oko 30 obitelji prošlo je program odgovornog roditeljstva ili program usmjeren osnaživanju obitelji. Pozitivne promjene u kvaliteti ispunjavanja sadržaja roditeljske skrbi uočene su kod ukupno 72 romske obitelji. Navedene promjene očitovale su se u kvalitetnijoj roditeljskoj skrbi za djecu, boljem načinu rješavanja konfliktnih situacija te općenito u poboljšanju obiteljskih i bračnih odnosa.				
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Vrsta i broj pruženih usluga</i>	<i>Naziv programa/broj obitelji koje su prošle program</i>	<i>Broj romskih maloljetničkih brakova</i>	<i>Evidentirane promjene u ponašanju romskih obitelji</i>	<i>Broj romskih obitelji u kojima su uočene promjene</i>
Vrijednost za 2016. g.	720 usluge savjetovanja i pomaganja i usluga privremenog smještaja u kriznim situacijama, odnosi roditelja i djece, obiteljsko pravna zaštita, usluga boravka, radionice, predavanja, preventivni programi	Ukupno 35 obitelji na razini RH bilo je uključeno u različite programe/radionice usmjerene osnaživanju obitelji. CZSS Čakovec: Dva ciklusa preventivnog programa od 10 radionica za učenike nižih razreda osnovne škole „Abeceda lijepog ponašanja“; tri ciklusa preventivnog programa od 6 radionica za učenike viših razreda osnovne škole „Kako biti cool“;	Ukupno 6 brakova kako slijedi: CZSS Đurđevac: 3, CZSS Koprivnica 1; CZSS Beli Manastir: 1, CZSS Ogulin 1, CZSS Zagreb 1, CZSS Čakovec: 29 prijava maloljetničkih trudnoća od strane liječnika.	U svojim izvješćima za 2016. centri za socijalnu skrb nisu brojčano iskazali evidentirane promjene. Broj obitelji u kojima je uočena promjena u kvaliteti ispunjavanja sadržaja roditeljske skrbi: ukupno 51 obitelj i to kako slijedi: CZSS Kutina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

		tri ciklusa preventivnog programa od 6 radionica za učenike srednjih škola „To nije ljubav“; preventivni program od 10 radionica za mladiće adolescentske dobi „Budi muško; promijeni svijet“; preventivni program za učenike u 6 različitih osnovnih škola „Male kreativne socijalizacijske skupine“ koji se provodi tijekom šk. godine 2016/2017; dva ciklusa preventivnog programa od 8 radionica za roditelje „Promjene za sretnu obitelj“; preventivni program od 10 susreta „Osnaživanje i potpora žrtvama obiteljskog nasilja“; Škola za potencijalne posvojitelje od 12 radionica „Roditelji na drugi način“; preventivni program od 8 radionica za udomitelje „Dobar udomitelj, sretno dijete“; dva predavanja za roditelje na temu „Sudjelovanje roditelja u obrazovanju djeteta“; dvije radionice za djecu na temu „Ljutnja i kontrola ljutnje“; dvije radionice za djecu na temu „I riječi bole“; radionica za djecu na temu „Učini nešto i spriječi internetsko nasilje“; roditeljski sastanak radi upoznavanja s preventivnim programom „Budi muško, promijeni svijet“; predavanje za roditelje na temu „Suradan roditelj, uspješno dijete“; predavanje za učenike osnovne škole na temu „Čemu služi Internet“		2, CZSS Novska 1, CZSS Glina 2, CZSS Beli Manastir 6, CZSS Pula 16, CZSS Daruvar 1, CZSS Slavonski Brod 12 i CZSS Zagreb 4, CZSS Čakovec 7.	
Vrijednost za 2017. g.	Oko 1.700 usluga koje su obuhvaćale uslugu savjetovanja, mjere stručne pomoći i potpore u	Oko 30 obitelji prošlo je program odgovornog roditeljstva ili program usmjeren osnaživanju obitelji	Ukupno 9 i to kako slijedi: CZSS Sisak 4, CZSS Čakovec 2, CZSS Koprivnica 1, CZSS	Pozitivne promjene u kvaliteti ispunjavanja sadržaja roditeljske skrbi uočene su kod ukupno 72	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

	ostvarivanju roditeljske skrbi, programe za osnaživanje i edukaciju djece i roditelja te veći broj različitih radionica	CZSS Čakovec izvještava o organiziranju preventivnih programa za učenike srednjih škola „To nije ljubav“, programa za roditelje „Promjene za sretnu obitelj“ te „Kako naši odnosi utječu na našu obitelj“ i drugih sličnih predavanja i radionica.	Đurđevac 1 i CZSS Slavonski Brod 1	romske obitelji	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere se financirala iz sredstava Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti: razdjel 102, glava 05, Ministarstvo socijalne politike i mladih Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna s razdjel 102, u okviru redovne djelatnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku socijalne politike Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene				
4.2.3 Osnaživanje i podrška biološkoj obitelji u cilju prevencije izdvajanja djeteta iz obitelji					
Nositelj:	Centri za socijalnu skrb, domovi za djecu <u>Sudionici u provedbi:</u> Obiteljski centri, udruge				
Provedba mjere 2016. g.	Tijekom 2016. godine romskim obiteljima pružani su različiti oblici podrške, savjetovanja i nadzora u svrhu osnaživanja i prevencije izdvajanja djece iz obitelji. Ukupno 206 djece na razini RH je izdvojeno iz biološke obitelji te je izrađeno 347 individualnih planova koji sadrže procjenu i praćenje obiteljskih resursa. Podatke o zadovoljstvu korisnika stručnim radnicima centri za socijalnu skrb nisu iskazali u svojim izvješćima. Također, centri za socijalnu skrb u svojim izvješćima uglavnom navode skupne podatke o pruženim uslugama i podršci ne izdvajajući brojčano zasebne usluge.				
Provedba mjere 2017. g	U 2017. godini poduzimane su sve mjere obiteljsko-pravne zaštite u nadležnosti centara za socijalnu skrb u svrhu osnaživanja i prevencije izdvajanja djece iz obitelji, a navedena podrška je pružena oko 370 obitelji romske nacionalne manjine. Ukupno je nešto više od 270 djece izdvojeno iz biološke obitelji te je izrađeno oko 360 individualnih planova koji sadrže procjenu i praćenje obiteljskih resursa				
Vrijednost pokazatelja	Broj i vrsta pružene	Broj romskih obitelji	Broj izdvojene romske	Broj individualnih planova	Zadovoljstvo korisnika

rezultata	podrške		djece s obzirom na dob i spol	koji sadrže procjenu i praćenje	stručnim radom (ocjena koju je stručni radnik dobio (kvalitativno ili kvantitativno))
Vrijednost za 2016. g.	Ukupno 626 podrški: CZSS Kutina-2, CZSS Krk 1, CZSS Vrbovec 3, CZSS Koprivnica 315, Beli Manastir 8, CZSS Daruvar 4, CZSS Našice 3, CZSS Pula 9, CZSS Slavonski Brod 17, CZSS Zagreb 5 CZSS Đurđevac 3, CZSS Vukovar 4, CZSS Čakovec i podružnica Obiteljski Centar 252	394 obitelji na razini RH: CZSS Kutina-2, CZSS Krk 1, CZSS Novska 1, CZSS Vrbovec 1 CZSS Koprivnica 160, CZSS Beli Manastir 8; CZSS Pula 7; CZSS Daruvar 2, CZSS Našice 3, CZSS Slavonski Brod 25, CZSS Zagreb 4, CZSS Đurđevac 50, CZSS Vukovar, CZSS Čakovec 126	Ukupno 94 izdvojenih djevojčica, ukupno 112 izdvojenih dječaka od čega: 29 djevojčica i 27 dječaka u dobi od 0-7 godina, 49 djevojčica i 59 dječaka u dobi od 8-14 godina te 16 djevojčica i 26 dječaka u dobi od 15-18 godina.	347 individualnih planova: CZSS Kutina-2, CZSS Krk 1, CZSS Novska 14, CZSS Ludbreg 16, CZSS Glina 20, CZSS Vrbovec 1, CZSS Dugo Selo 2, CZSS Varaždin 14, CZSS Pula 56, CZSS Daruvar 1, CZSS Novi Marof 1, CZSS Našice 7, CZSS Sisak 5, CZSS Zagreb 39, CZSS Čakovec 168	Podatke o zadovoljstvu korisnika stručnim radnicima centri za socijalnu skrb nisu iskazali u svojim izvješćima
Vrijednost za 2017. g.	Ukupno 494 podrške: i to kako slijedi: CZSS Kutina-12, CZSS Koprivnica 302, CZSS Pula 10, CZSS Slavonski Brod 1, CZSS Zagreb-Peščenica 10 i Sesvete 7 CZSS Đurđevac 7, CZSS Sisak 25 i CZSS Čakovec 120	Ukupno 271 obitelj: i to kako slijedi: CZSS Kutina-8, CZSS Koprivnica 163, CZSS Pula 6, CZSS Slavonski Brod 1, CZSS Zagreb-Peščenica 10 i Sesvete 7 CZSS Đurđevac 7, CZSS Sisak 5 i CZSS Čakovec 64	273 djece izdvojeno iz biološke obitelji 150 djevojčica i 123 dječaka od čega 51 djevojčica i 43 dječaka u dobi do 7 godina, 70 djevojčica i 54 dječaka u dobi od 8 do 14. godina i 29 djevojčica i 26 dječaka u dobi od 15 do 18 godina	364 individualnih planova koji sadrže procjenu i praćenje obiteljskih resursa	Podatke o zadovoljstvu korisnika stručnim radnicima centri za socijalnu skrb nisu iskazali u svojim izvješćima
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere se financirala iz sredstava Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti: razdjel 102, glava 05, Ministarstvo socijalne politike i mladih Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene				
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna s razdjel 102, u okviru redovne djelatnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku socijalne politike Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161, račun 31 Rashodi za zaposlene				

naziv aktivnosti proračuna												
4.2.4 Poticati razvoj udomiteljske skrbi i posvojenje romske djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi, prvenstveno u romskim obiteljima												
Nositelj:	MDOMSP, centri za socijalnu skrb <u>Sudionici u provedbi:</u> Obiteljski centri											
Provedba mjere 2016. g.	Tijekom 2016. godine udomljeno je ukupno 273 djece, a posvojeno njih 27. Ukupno 20 romskih obitelji bilo je uključeno u edukacije i programe za udomitelje. Centar za socijalnu skrb Čakovec izvještava o promociji poticanja razvoja udomiteljstva na području Međimurske županije na način da je povodom dana obitelji održana igraonica za djecu na terenima Ekonomske srednje škole u Čakovcu. U radu igraonice sudjelovala su udomljena djeca u pratnji udomitelja te svi zainteresirani građani Međimurske županije. Također, centar je aktivno sudjelovao u projektu Međimurske županije " Vlak djeda mraza" kojim se udomljenoj djeci pruža besplatan prijevoz vlakom uz prisustvo djeda Mraza i prigodan poklon. Centar za socijalnu skrb Sisak izvještava o provođenju projekta Sretan udomitelj = sretno dijete kojeg je bio nositelj te programu udruge Sirius "Ne mijenjajte svijet promijenite život jednog djeteta" koji se provodio na njihovom području.											
Provedba mjere 2017. g	Prema izvješćima centara za socijalnu skrb s najvećim udjelom romske populacije, u 2017. godini udomljena su 264 djeteta, a usvojena 22. Također, provedeno je 6 projekata namijenjenih poticanju razvoja udomiteljske skrbi, a 17 obitelji bilo je uključeno u edukacije i programe za udomitelje. Broj djece i mladih romske nacionalne manjine koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unapređenje socijalnih vještina bio je oko 263.											
Vrijednost pokazatelja rezultata	Udomitelji (broj)		Posvojitelji (broj)		Broj udomljene djece			Broj posvojene djece			Broj romskih obitelji uključenih u edukaciju i program	Broj projekata namijenjenih poticanju razvoja udomiteljstva
	Romi	Ostali	Romi	Ostali	Dob	Ž	M	Dob	Ž	M		
Vrijednost za 2016. g.	13	108	1	17	0-7 8-14 15-18	40 64 34	49 67 19	0-7 8-14 15-18	10 8 0	7 2 0	4 obitelji: CZSS Novska 1, CZSS Sisak 1, CZSS Glina 1, CZSS Valpovo 1, CZSS Čakovec 16	13 projekata: CZSS Glina 1, CZSS Zaprešić 1, CZSS Beli Manastir 3, CZSS Daruvar 1, CZSS Križevci 1, CZSS Sisak 2, CZSS

												Hrvatska Kostajnica 1, CZSS Šibenik 1, CZSS Čakovec 2
Vrijednost za 2017. g.	27	102	3	13	0-7 8-14 15-18	42 47 40	38 63 34	0-7 8-14 15-18	12 1 0	7 2 0	17 obitelji: CZSS Sisak 1 i CZSS Čakovec 16	6 projekata: CZSS Ludbreg 1, CZSS Beli Manastir 2, CZSS Varaždin 2 i CZSS Opatija 1
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere se financirala iz sredstava Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti: razdjel 102, glava 05, Ministarstvo socijalne politike i mladih Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene											
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna s razdjel 102, u okviru redovne djelatnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku socijalne politike Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161, račun 31 Rashodi za zaposlene											
4.2.5 Provoditi programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina djece i mladih s ciljem prevencija problema u ponašanju												
Nositelj:	MDOMSP <u>Sudionici u provedbi:</u> MUP, obiteljski centri, centri za socijalnu skrb, obrazovne ustanove, vijeća za prevenciju, udruge											
Provedba mjere 2016. g.	Prema izvješćima centara za socijalnu skrb na razini RH je ukupno 6696 djece korisnika pomoći ili mjera iz Zakona o socijalnoj skrbi, kako slijedi: CZSS Đurđevac 137 djece, CZSS Krk 2 djece, CZSS Rijeka 105 djece, CZSS Opatija 3 djece; CZSS Daruvar 2 djece, CZSS Donji Miholjac 36 djece, CZSS Koprivnica 653 djece, CZSS Krapina 1 dijete, CZSS Kutina 418 djece, CZSS Ludbreg 35 djece, CZSS Nova Gradiška 59 djece, CZSS Novska 25 djece, CZSS Vrbovec 1 dijete, CZSS Slavonski Brod 288 djece, CZSS Našice 4 djece, CZSS Ogulin 151 dijete, CZSS Zadar 7 djece, CZSS Varaždin 455 djece, CZSS Crikvenica 22 djece, CZSS Velika Gorica 112 djece, CZSS Gospić 56 djece, CZSS Pula 20 djece, CZSS Bjelovar 13 djece, CZSS Križevci 2 djece; CZSS Valpovo 18 djece, CZSS Senj 93 djece, CZSS Vukovar 47 djece i CZSS Zagreb 790 djece, CZSS Čakovec 3141 dijete.											

	Ukupno 272 djece je prošlo je kroz programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina u centrima za socijalnu skrb Nova Gradiška, Varaždin, Daruvar, Opatija , Bjelovar , Zagreb i Čakovec.						
Provedba mjere 2017. g	Za 2017. godinu, Centar za socijalnu skrb Čakovec izvještava o organiziranju preventivnih programa za učenike osnovnih i srednjih škola, CZSS Varaždin o obilježavanju dječjeg tjedna u OŠ Petrijanec kroz organizirane radionice Obiteljskog centra Varaždin za djecu 1. i 2. razreda, Centar Zagreb - Sesvete o programima Mali čitači i Pomoć u učenju						
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj romske djece – korisnika pomoći ili mjera iz Zakona o socijalnoj skrbi			Broj romske djece i mladih koji su prošli programe/aktivnosti			Vrsta programa ili aktivnosti/broj korisnika
	Dobna skupina/broj	Ž/broj	M/broj	Dobna skupina/broj	Ž/broj	M/broj	
Vrijednost za 2016. g.	0-7 8-14 15-18	1.227 1.367 781	1.204 1.367 750	0-7 8-14 15-18	0 84 7	0 124 57	CZSS Varaždin: „Male kreativne socijalizacijske skupine“ u OŠ Petrijanec, „Trening socijalnih vještina“ Srednja škola Maruševac, CZSS Daruvar: radionice Centra za pružanje usluga u zajednici Lipik; CZSS Opatija Budi muško, promijeni svijet – prevencija institucionalizacije adolescenata (Udruga M); CZSS Čakovec: sudske odgojne mjere i posebne obveze, Obiteljski centar - individualno savjetovanje; dva ciklusa preventivnog programa od 10 radionica za učenike nižih razreda osnovne škole „ABECEDA LIJEPOG PONAŠANJA“; tri ciklusa preventivnog programa od 6 radionica za učenike viših razreda osnovne škole „KAKO BITI COOL“; tri ciklusa preventivnog programa od 6 radionica za učenike srednjih škola „TO NIJE LJUBAV“; preventivni program od 10 radionica za mladiće adolescentske dobi „BUDI MUŠKO; PROMIJENI SVIJET“; preventivni program za učenike u 6 različitih osnovnih škola „MALE KREATIVNE SOCIJALIZACIJSKE

							SKUPINE“ koji se provodi tijekom šk. godine 2016/2017; dvije radionice za djecu na temu „LJUTNJA I KONTROLA LJUTNJE“; dvije radionice za djecu na temu „I RIJEČI BOLE“; radionica za djecu na temu „UČINI NEŠTO I SPRIJEČI INTERNETSKO NASILJE“; predavanje za učenike osnovne škole na temu „ČEMU SLUŽI Internet“
Vrijednost za 2017. g.	0-7 8-14 15-18	842 1052 506	880 885 464	0-7 8-14 15-18	8 118 7	7 113 10	CZSS Čakovec, Preventivni program za učenike osnovnih škola "MALE KREATIVNE SOCIJALIZACIJSKE SKUPINE" koji se tijekom šk. godine 2017/2018 provode u 7 različitih osnovnih škola, preventivni program od 8 radionica za mladiće adolescentske dobi "BUDI MUŠKO, PROMIJENI SVIJET"; dva ciklusa preventivnog programa od po 8 radionica za udomitelje "DOBAR UDOMITELJ, SRETNO DIJETE"; dva ciklusa preventivnog programa od po 5 radionica za učenike srednjih škola "TO NIJE LJUBAV"; preventivni program od 8 radionica namijenjen učenicima viših razreda osnove škole "LJEPŠA ZBILJA BEZ NASILJA"; preventivni program od 5 radionica za roditelje "PROMJENE ZA SRETNU OBITELJ"; preventivni program od 5 radionica za učenike viših razreda osnovne škole "SJEDI, PET!"; dvije radionice za učenike nižih razreda na temu "NAŠA PRAVILA"; dvije radionice za učenike nižih razreda na temu "SURADNJA"; dvije radionice za učenike nižih razreda na temu "PROAKTIVNE DRUŠTVENE VJEŠTINE"; predavanje za roditelje djece predškolskog

							uzrasta na temu "KAKO NAŠI ODNOSI UTJEČU NA NAŠU OBITELJ"; predavanje za roditelje na temu "USPJEŠAN RODITELJ, USPJEŠNO DIJETE"; dvije radionice za učenike viših razreda na temu "KOMUNIKACIJA"; dvije radionice za učenike viših razreda na temu "SVATKO JE NETKO" CZSS Zagreb, Sesvete: Mali čitači, Pomoć u učenju. CZSS Varaždin: Obilježavanje Dječjeg tjedna u Oš Petrijanec kroz organizirane radionice Obiteljskog centra Varaždin za djecu 1. i 2. razreda
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere se financirala iz sredstava Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti: razdjel 102, glava 05, Ministarstvo socijalne politike i mladih Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene						
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se iz Državnog proračuna s razdjel 102, u okviru redovne djelatnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku socijalne politike Program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A 734161 , račun 31 Rashodi za zaposlene						

Posebni cilj 3: Osnažiti lokalnu romsku zajednicu za prepoznavanje opasnosti od rizika izloženosti pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja s naglaskom na žene i djecu		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Udio romskog stanovništva, žene i djece, koje je upoznato s pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja i poznaje mehanizme zaštite u odnosu na početne vrijednosti	2016. g.	Podaci nisu dostupni.
	2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Mjera 4.3.1. Provedba ankete u romskim zajednicama koja bi se koristila kao izvor podataka		

Nositelj:	Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova <u>Sudionici u provedbi:</u> Udruge
Provedba mjere 2016. g. Provedba mjere 2017. g.	Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova izvještava o sljedećim razlozima zbog kojih mjera nije provedena tijekom 2016. i 2017. godine. Pilot istraživanje, koje je 2014. godine provedeno na uzorku od 30 ispitanica na području Grada Zagreba ukazalo je na sljedeće probleme: poteškoće u vidu dogovaranja detalja provedbe ankete po kućanstvima s romskim udrugama, odnosno anketarkama, i problem s povjerenjem ispitanica s obzirom na vrlo osjetljivu tematiku istraživanja o oblicima nasilja nad njima. Uslijed tih poteškoća, a s obzirom na ograničene resurse s kojima Pravobraniteljica raspolaže, nije se moglo pristupiti daljnjoj provedbi istraživanja. Zbog navedenog se provedba mjere zadržala na provedenim aktivnostima iz 2014. godine (Izvešće o radu Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2014. godinu, str. 114.). Pravobraniteljica je u okviru Posebnog cilja 3 i mjere 4.3.1. Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013.-2015., koja se odnosi na provedbu ankete u romskim zajednicama, osmislila pilot-istraživanje „Status Romkinja u Republici Hrvatskoj s posebnim naglaskom na oblike nasilja prema Romkinjama“. Istraživanje je inicirano imajući u vidu i preporuku Odbora Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) u kojoj se navodi da Hrvatska treba prikupiti više podataka o ženama pripadnicama manjina, a posebice Romkinjama i Srpkinjama. Cilj istraživanja je utvrditi razinu spolne (ne)ravnopravnosti i izloženosti različitim oblicima nasilja Romkinja u romskim zajednicama u Republici Hrvatskoj, uključujući fizičko nasilje, spolno uznemiravanje, silovanje, prosjačenje, obiteljsko nasilje povezano s alkoholizmom, prostituciju i trgovanje ljudima. Drugi zadaci istraživanja odnosili su se na ispitivanje životnih okolnosti i obilježja Romkinja poput obrazovnog, bračnog i obiteljskog statusa, pojedinosti vezanih za obavljanje kućanskih poslova, brigu o djeci i starijima u kućanstvu, roditeljstvo te rad i zapošljavanje. Nakon definiranog reprezentativnog uzorka na razini Republike Hrvatske (Romkinje u dobi 15-29 godina starosti po županijama s distribucijom uzorka (N=400)) kojim bi se obuhvatila romska populacija u 9 županija (u kojima prema popisu stanovništva iz 2011. godine živi 95 % Roma u Hrvatskoj) i odabira suradnica među romskim udrugama, u začetku same provedbe terenskog dijela istraživanja naišlo se na poteškoće u vidu dogovaranja detalja provedbe ankete po kućanstvima s romskim udrugama i anketarkama. Specifične prepreke ticale su se financiranja anketarki i problema s povjerenjem ispitanica s obzirom na vrlo osjetljivu tematiku istraživanja o oblicima nasilja nad njima. Naposljetku, u suradnji s Udrugom žena Romkinja „Bolja budućnost“, provedeno je pilot-istraživanje na uzorku od 30 ispitanica na području Grada Zagreba. Ciljana skupina bile su žene pripadnice romske nacionalne manjine od 15 do 29 godina imajući u vidu da je to okvirna dob u kojoj Romkinje stupaju u bračne ili izvanbračne zajednice i postaju majke. Temeljem svih raspoloživih podataka, može se ustvrditi da su Romkinje najugroženija društvena skupina u Hrvatskoj. Pored loših životnih uvjeta u kojima se nalaze, izražen je i osjećaj besperspektivnosti i beznađa. U takvim uvjetima odrastaju nove generacije mladih Roma i Romkinja. Suzbijanje neravnopravnosti spolova u romskim zajednicama jedan je od preduvjeta za promjenu nezavidnog statusa te nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. U tu svrhu Pravobraniteljica preporučuje: 1) Osnovne škole trebaju uložiti posebne napore kako bi spriječile odustajanja

	Roma i Romkinja od završavanja tog stupnja obrazovanja; 2) Svi relevantni dionici uključujući i same romske zajednice trebaju poticati veće uključivanje Romkinja u sustav srednjoškolskog obrazovanja; 3) Posebnu pozornost posvetiti ostvarivanju Posebnog cilja 3. u okviru područja Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život NSUR-a 2013.-2020., koji nalaže povećanje konkurentnosti i stope zapošljivosti Roma.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Provedba istraživanja Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova (DA/NE)</i>	<i>Rezultati istraživanja uvršteni u Izvješće o radu Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova (DA/NE)</i>
Vrijednost za 2016. g.	/	/
Vrijednost za 2017. g.	/	/
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	/	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	/	
4.3.2. Osmisliti i provoditi programe za edukaciju i informiranje romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o opasnostima povezanim s trgovanjem ljudima i seksualnim iskorištavanjem te načinima zaštite		
Nositelj:	ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, MUP, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Udruga Romsko srce, Jagodnjak, kao partnerska organizacija na projektu „Udaj se kad si spremna“ u okviru EU programa Program jednakosti, prava i građanstva, provodila je projekt u periodu: 12. 1. 2016. – 12. 6. 2017. Nositelj projekta: SPES – Centro di Servizio per il Volontariato del Lazio, Italija, a partneri: Udruga žena Romkinja „Romsko srce“, Jagodnjak, Hrvatska; Forumul Femeilor Rome din Romania, Rumunjska; LIDER, Bugarska; Papsza, Austrija; Romni Onlus i Romano Drom, Italija, dok su suradnici i pridruženi partneri: Centar za romske inicijative Nikšić, Crna Gora; Romkinja, Srbija; Udruga žena Romkinja “Bolja budućnost”, Tuzla, BiH; LIL, Makedonija. Projekt se u Hrvatskoj provodio na nacionalnoj razini te lokalno na području Općine Darda. Dogovoreni rani brakovi pojava su koja je i dalje prisutna u romskoj zajednici kao 'tradicionalna praksa'. Predmet dogovorenih brakova su vrlo mlade romske djevojčice koje na ovaj način postaju tragične žrtve izložene različitim oblicima psihičkog i fizičkog nasilja, iz kojeg proizlazi socijalna isključenost koja se proteže od djetinjstva do	

	odrasle dobi. Kao rezultat ove prakse, djevojčice, i kasnije žene, posjeduju nisku razinu obrazovanja, izložene su zdravstvenim rizicima i posljedicama ranog majčinstva te se teško uključuju u tržište rada, što ih često čini trajno ekonomski ovisnima. Projekt se bavi problemom dogovorenih i prisilnih brakova djevojčica u dobi između 9 i 15 godina u romskim zajednicama u Italiji, Rumunjskoj, Bugarskoj, Hrvatskoj i Austriji. Inicijativa je to kojom se nastoji odgovoriti na uočeni problem kroz jačanje kapaciteta institucija i organizacija civilnog društva kako bi se učinkovitije suprotstavili ranim brakovima. Aktivnosti projekta provode se na dvjema razinama. Prva razina odnosi se na djelovanje u lokalnoj zajednici, čime se nastoji podići svijest pripadnika/ca romske zajednice, ali i šire društvene zajednice o negativnim učincima prakse ranih brakova. Kroz direktan kontakt i informiranje romskih obitelji podiže se svijest o psihičkim i fizičkim rizicima te o negativnim ekonomskim učincima ranog stupanja u brak. Aktivnosti uključuju neformalne sastanke, podršku školovanju djevojčica Romkinja te podizanje svijesti o problemu putem kazališnih predstava, filmova i promoviranjem naprednih uzora. Druga razina usmjerena je na izradu preporuka za praksu i kreiranje programa na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini. Informacije i analize situacije s kojima se provoditeljice projekta sreću u lokalnim zajednicama obrađene su i korištene za izradu preporuka i zalaganje za promjene političkih mjera. U okviru projekta u Hrvatskoj je, kroz suradnju Udruge žena Romkinja Romsko srce i Policijske uprave Osječko-baranjske, snimljen film edukativno-namjenskog karaktera „Udaj se kad si spremna“. Film je režirao Ivan Kristijan Majić, snimljen je u baranjskoj zajednici Roma u Dardi i okolici, a bavi se problemom prisilnih brakova, odnosno brakova koji se sklapaju bez pristanka jednog ili oba supružnika. Prikazivanjem filma nastoji se povećati osjetljivost javnosti na važnost poštivanja slobode Romkinja i njihovog temeljnog prava na izbor, ravnopravnost, jednakost i zaštitu od diskriminacije. Prikazivanje filma popraćeno je okruglim stolom na kojem su sudjelovali predstavnici lokalne uprave i samouprave, predstavnici institucija socijalne skrbi i obrazovanja, kao i druge istaknute osobe Osječko-baranjske županije. Film je iznimno dobro medijski popraćen, a kampanju je podržala i akademska glazbenica Ana Rucner, koja je dala doprinos kampanji. Tijekom njenog koncerta održanog u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku prikazani su isječci filma.	
Provedba mjere 2017. g.	Za projekt „Udaj se kad si spremna“ vidjeti aktivnosti u okviru mjere provedene u 2016. godini.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Vrsta i broj programa/edukacija</i>	<i>Broj osoba koje su uključene u programe/edukacije</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti	Podaci nisu dostupni.	

proračuna	
4.3.3 Osmisliti i provoditi programe za edukaciju i informiranje romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o problemima vezanim uz različite oblike diskriminacije i nasilja nad ženama	
Nositelj:	ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, obiteljski centri, centri za socijalnu skrb, MUP, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Provedba mjere 2016. g.	Relevantne aktivnosti su provedene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura, Tijekom 2016. i 2017. g. Informativno-pravni centar iz Slavonskog Broda provodio je projekt Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj. U okviru projekta, između ostaloga, organizirano je 12 javnih tribina u romskim naseljima u šest hrvatskih županija za 319 Roma na temu ženskih preventivnih zdravstvenih pregleda, ostvarenje i zaštita socijalnih prava, mogućnosti zapošljavanja i reguliranja statusa u Hrvatskoj. Relevantne aktivnosti provedene su i u okviru projekta GTF - Inicijativa za održivi rast, Zagreb, ROMA LI: Jačanje kapaciteta lokalne uprave i osnivanje udruge mladih Roma u Ličko-senjskoj županiji za bolje ostvarivanje ljudskih prava, pri čemu su na području Ličko-senjske županije provedene radionice na teme Romski identitet, ljudska prava i prava Roma, informacije o pravu na rad i mogućnostima o uključenju u civilno društvo. Udruga Romsko srce, Jagodnjak, kao partnerska organizacija na projektu „Udaj se kad si spremna“ u okviru EU programa Program jednakosti, prava i građanstva, provodila je projekt u periodu: 12. 1. 2016. – 12. 6. 2017. Projekt se u Hrvatskoj provodio na nacionalnoj razini te lokalno na području Općine Darda. Projekt se bavi problemom dogovorenih i prisilnih brakova djevojčica u dobi između 9 i 15 godina u romskim zajednicama u Italiji, Rumunjskoj, Bugarskoj, Hrvatskoj i Austriji. Inicijativa je to kojom se nastoji odgovoriti na uočeni problem kroz jačanje kapaciteta institucija i organizacija civilnog društva kako bi se učinkovitije suprotstavili ranim brakovima. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 4.3.2. .
Provedba mjere 2017. g.	Relevantne aktivnosti su provedene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura, Tijekom 2016. i 2017. g. Informativno-pravni centar iz Slavonskog Broda provodio je projekt Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj. U okviru projekta, između ostaloga, organizirano je 12 javnih tribina u romskim naseljima u šest hrvatskih županija za 319 Roma na temu ženskih preventivnih zdravstvenih pregleda, ostvarenje i zaštita socijalnih prava, mogućnosti zapošljavanja i reguliranja statusa u Hrvatskoj.

	Relevantne aktivnosti provedene su i u okviru projekta GTF - Inicijativa za održivi rast, Zagreb, ROMA LI: Jačanje kapaciteta lokalne uprave i osnivanje udruge mladih Roma u Ličko-senjskoj županiji za bolje ostvarivanje ljudskih prava, pri čemu su na području Ličko-senjske županije provedene radionice na teme Romski identitet, ljudska prava i prava Roma, informacije o pravu na rad i mogućnostima o uključenju u civilno društvo. Udruga Romsko srce, Jagodnjak, kao partnerska organizacija na projektu „Udaj se kad si spremna“ u okviru EU programa Program jednakosti, prava i građanstva, provodila je projekt u periodu: 12. 1. 2016. – 12. 6. 2017. Projekt se u Hrvatskoj provodio na nacionalnoj razini te lokalno na području Općine Darda. Projekt se bavi problemom dogovorenih i prisilnih brakova djevojčica u dobi između 9 i 15 godina u romskim zajednicama u Italiji, Rumunjskoj, Bugarskoj, Hrvatskoj i Austriji. Inicijativa je to kojom se nastoji odgovoriti na uočeni problem kroz jačanje kapaciteta institucija i organizacija civilnog društva kako bi se učinkovitije suprotstavili ranim brakovima. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 4.3.2	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Vrsta i broj programa/edukacija	Broj osoba koje su uključene u programe/edukacije
Vrijednost za 2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.	
Vrijednost za 2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.	

<i>Izvešća JL/P(R)S o provedbi aktivnosti u vezi s područjem Socijalna skrb</i>
<u>OPĆINA CESTICA</u> Općina Cestica u 2017. godini isplatila je financijska sredstva za novorođenu djecu za 23 korisnika, u iznosu od 29.000,00 kuna, financijska sredstva za jednokratne novčane pomoći u iznosu od 19.361,00 kuna, te financijska sredstva za ogrjev za 50 korisnika u ukupnom iznosu od 47.500,00 kuna. <u>OPĆINA JAGODNJAK</u>

Općina Jagodnjak tijekom 2017. godine dodijelila je jednokratne pomoći (pomoć u novcu i paketima s osnovnim namirnicama) za 40 pripadnika romske nacionalne manjine, s ciljem poboljšanja socijalnog položaja djece i mladih pripadnika romske nacionalne manjine. Uplaćeno je 18.465,00 kuna te je podijeljeno paketa s osnovnim namirnicama u vrijednosti od 10.000,00 kuna, sve na teret Proračuna Općine Jagodnjak za 2017. godinu.

OPĆINA LEGRAD

Općina uključuje pripadnike romske nacionalne manjine u program za opće dobro u suradnji sa Centrom za socijalnu skrb, budući da su gotovo svi pripadnici romske nacionalne manjine na području Općine ujedno i korisnici minimalne zajamčene naknade, te se rad za opće dobro provodi sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi.

OPĆINA LIŽNJAN

Iz područja socijalne skrbi Općina Ližnjan provodila je tijekom 2016., 2017. te prvog tromjesečja 2018. godine mjere smanjivanja siromaštva romske populacije i unaprjeđenja kvalitete socijalnih usluga i usluga u zajednici, te podizanja razine kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih. Za jednokratne novčane naknade iz proračuna je izdvojeno 12.000,00 kuna, za naknade za novorođenčad 7.500,00 kuna, a za troškove stanovanja 14.370,00 kuna

OPĆINA MAGADENOVAC

Općina Magadenovac tijekom 2017. godine isplaćivala je jednokratnu novčanu pomoć za nabavku opreme za novorođenče, te naknadu za troškove stanovanja. Za ove i druge mjere ukupno je utrošeno 9.150,00 kuna iz Proračuna Općine Magadenovac za 2017. godinu.

OPĆINA VIRJE

Općina Virje iz općinskog je proračuna dodijelila 11.660,00 kuna za sedmero korisnika kao pomoć u naturi (pomoć pri adaptaciji stambenog objekta i pomoć u namirnicama). Pomoć se isplaćivala na temelju pojedinačnih zahtjeva i u skladu s procedurom. Pored toga, isplaćene su naknade roditeljima za dvije korisnice u iznosu od 4.000,00 kuna. Jednokratna naknada u iznosu od 2.000,00 kuna isplaćuje se kontinuirano i pod jednakim uvjetima za svu novorođenu djecu.

GRAD RIJEKA

Grad Rijeka tijekom 2017. godine provodila je mjeru smanjivanja siromaštva romske populacije i unaprjeđenja kvalitete socijalnih usluga i usluga u zajednici. Aktivnost je smjerala obuhvatiti romsku populaciju mjerama iz Socijalnog programa Grada Rijeke. Odjel vodi evidenciju samo prema oblicima pomoći i uvjetima za njihovo ostvarivanje, ne može se utvrditi točan broj korisnika romske populacije. Međutim, iz rada s korisnicima evidentno je da je romska populacija zastupljena u svim segmentima Socijalnog programa Grada, odnosno Romi koji se nalaze u stanju socijalne potrebe jednako kao i ostali građani Grada Rijeke koriste mnogobrojne oblike socijalne pomoći.

Prema slobodnoj procjeni Odjela, romska populacija u znatno većem broju od ostalih građana koristi gotovo sve oblike pomoći i to, prema obimu korištenja prava, rangirane kako slijedi: pravo na pomoć u prehrani - Pučka kuhinja, pravo na pomoć za podmirenje troškova javnog prijevoza, novčana potpora za troškove ogrijeva, pravo na novčanu potporu (poklon-bon) za opremu novorođenčeta (1.000,00 kuna), pravo na novčanu potporu za nabavu opreme novorođenčeta (1.000,00 kuna), pravo na besplatnu prehranu dojenčadi, pravo na pomoć za podmirenje troškova marende i produženog boravka učenika osnovnih škola, pravo na pomoć za podmirenje troškova boravka djece u jaslicama i vrtićima, pravo na pomoć za podmirenje pogrebnih troškova, pomoć učenicima prvih razreda osnovne škole za kupnju školskog pribora, pravo na pomoć za podmirenje troškova električne energije, kao dijela troškova stanovanja, pravo na pomoć za podmirenje troškova komunalnih usluga kao dijela troškova stanovanja i to: pomoć za podmirenje troškova vode i otpadnih voda, pomoć za podmirenje troškova odvoza kućnog smeća, pomoć za podmirenje troškova plina, pomoć za podmirenje troškova centralnog grijanja.

Ukupno je za provedbu navedenih mjera iz Socijalnog programa u 2017. godini utrošeno 25.630.714,91 kuna iz proračuna Grada Rijeke. Provedba ove mjere odvija se kontinuirano tijekom cijele godine od kada postoji Socijalni program od 1993. godine. Unatoč činjenici da su pripadnici romske populacije u značajnoj mjeri obuhvaćeni primjenom prava iz sustava socijalne skrbi Grada Rijeke, neka od prava ostvaruje relativno mali broj romske populacije (npr. subvenciju komunalnih usluga, najamnine i električne energije i to iz razloga što nemaju valjanu pravnu osnovu korištenja stambenih prostora, točnije većina stanuje u nelegalno izgrađenim nastambama, tzv. *divlja*

gradnja i sl.).

Odlukom o davanju nužnih smještaja na korištenje („Službene novine“ PGŽ br. 30/99.) najugroženijoj kategoriji građana – beskućnici, od 2000. godine do danas Grad je osigurao smještaj za cca 450 osoba. Od navedenog broja korisnika znatan broj su i korisnici romske populacije. Svi korisnici nužnog smještaja s Odjelom imaju potpisan Ugovor o korištenju nužnog smještaja, te za njega ostvaruju pravo na subvenciju najamnine i komunalnih troškova.

GRAD VALPOVO

Na području Grada Valpova Romi su bili u mogućnosti ostvarivati ova prava iz Programa socijalne pomoći Grada Valpova: naknade za troškove stanovanja, prehrane učenika te jednokratnu pomoć, te pravo na financiranje ogrjeva.

Grad Valpovo putem Upravnog odjela za gospodarstvo i društvene djelatnosti kontinuirano pruža savjetodavnu pomoć Romima na području Grada Valpova u cilju ostvarivanja prava pretežno iz područja socijalne skrbi.

GRAD VINKOVCI

Grad Vinkovci tijekom 2017. godine provodio je sljedeće mjere iz područja socijalne zaštite: podmirenje režijskih troškova stanovanja, nabavka ogrjevnog drveta, pomoć za opremanje novorođenčeta, te dodjeljivanje jednokratne novčane pomoći.

Mjere su izvršene uplatom sredstava za podmirenje troškova i isplatom na račun za opremanje novorođenog djeteta. Ukupno je iz Proračuna Grada Vinkovaca za ove aktivnosti utrošeno 25.900,00 kuna za jedanaestero korisnika.

Obzirom na činjenicu kako Romi u Gradu Vinkovcima nisu posebno osjetljiva kategorija, iz razloga jer su urbanizirani, većina ih ostvaruje prihode za vlastito uzdržavanje i ne zahtijevaju posebna proračunska izdvajanja u ovom trenutku, Grad Vinkovci ne planira prijavu programa usmjerenih samo na romsku nacionalnu manjinu.

BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA

Sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi i Odluci o socijalnoj skrbi grada naknadu za troškove stanovanja u 2017. godini primale su obitelji kojima to stjecanjem prava pripada. Temeljem zahtjeva Grada Slavonskog Broda, Grada Nove Gradiške i svih jedinica lokalne samouprave, korisnicima zajamčene minimalne naknade koji se griju na drva, Brodsko-posavska županija rješenjem je utvrdila pravo na pomoć za troškove ogrjeva i doznabila sredstva podnositeljima zahtjeva radi ispate krajnjim korisnicima (među kojima ima i pripadnika romske nacionalne manjine).

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Karlovačka županija s iznosom od 1.500,00 kuna sufinancira opremanje svakog novorođenog djeteta jednokratnom potporom, veći broj ovakvog oblika pomoći ostvarili su i pripadnici romske populacije. Svake godine Županija provodi i podjelu paketa sa prehrambenim i higijenskim potrepštinama za obitelji koje se nalaze u stanju socijalne ugroženosti povodom božićnih i novogodišnjih blagdana. U 2017. godini podijeljen je 491 paket, dio paketa podijeljen je i romskim obiteljima.

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Koprivničko-križevačka županija provodila je tri mjere koje su smjerale unaprjeđenju kvalitete života socijalno ugroženog romskog stanovništva. U sklopu mjere povećanja proračunskih sredstava jedinica lokalne samouprave za socijalne naknade Upravni odjel za društvene djelatnosti i europske poslove Grada Koprivnice dodijelio je različite oblike pomoći za 30 obitelji, u iznosu od ukupno 524.000,00 kuna.

Grad Koprivnica, Centar za socijalnu skrb Koprivnica, te Ured državne uprave na području Koprivničko-križevačke županije također su provodili aktivnosti informiranja 30 romskih obitelji o pravima iz sustava socijalne skrbi i odobravanje besplatne pravne pomoći, za što nisu bila potrebna dodatna sredstva.

Treća aktivnost koja je provedena je povezivanje romske populacije s organizacijama civilnog društva pružateljima socijalnih usluga. S ciljem smanjenja rizika od siromaštva romske nacionalne manjine Grad Koprivnica i Udruga Roma „Korak po korak“ Koprivničko-križevačke županije zaposlili su 12 osoba na poslovima vrtlarenja. Grad Koprivnica Udruzi dao na korištenje zemljište radi sadnje povrtnih kultura; 60.000,00 kn isplaćeno za nabavu sjemena, presadnica, umjetnog gnojiva, zaštitnih

sredstava, opreme za navodnjavanje.

Grad Đurđevac - Ured gradonačelnika i Udruga Roma „Sve se može kad se hoće“ s istim su ciljem za 74 korisnika provodili različite aktivnosti. Na javnim radovima zaposlene su 22 osobe, 60 ih je dobilo naknadu za ogrjev, 1 pomoć za stanovanje, te 1 pomoć zbog teške financijske situacije. Troškove plaća zaposlenih na javnim radovima pokrio je Hrvatski zavod za zapošljavanje, za pomoć isplaćenu za stanovanje izdvojeno je 4.800,00 kuna, a za pomoć zbog teške financijske situacije 500,00 kuna.

MEDIMURSKA ŽUPANIJA

Međimurska županija je tijekom 2017. godine provodila mjeru osmišljavanja i provođenja edukacija i informiranja romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o problemima vezanim uz različite oblike diskriminacije i nasilja nad ženama. U tu svrhu u periodu od 1. srpnja do 1. prosinca 2017. godine iz proračuna Međimurske županije izdvojeno je 2.000,00 kuna.

Međimurska županija je sufinancirala ponovni tisak brošure Žene za ravnopravnost u kojoj su predstavljeni rezultati istraživanja o položaju Romkinja koje je u sklopu istoimene građanske akcije provela Udruga Sfera. Ponovni tisak brošure bio je potreban radi promocije akcije na obilježavanju međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama u sklopu nacionalnog preventivnog programa Živim život bez nasilja u Maloj Subotici 23.studenog 2017.

Međimurska će županija, ukoliko budu raspisani natječaji, prijaviti aktivnosti vezane uz edukaciju o diskriminaciji i nasilju među ženama kao i na zaštitu ljudskih prava, posebno žene i djece.

Prilog 5 – Tabela provedbe: Prostorno uređenje, stanovanje i zaštita okoliša

Opći cilj: Poboljšanje uvjeta stanovanja romske populacije

PROSTORNO UREĐENJE		
Posebni cilj 1: Osigurati prostorno-plansku dokumentaciju za romska naselja kako bi se stvorili uvjeti za poboljšanje stanovanja romske populacije		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/ broj
Broj naselja legaliziranih u smislu uklapanja u prostorne planove	2016. g.	Podaci nisu dostupni.
	2017. g.	Podaci nisu dostupni.
5.1.1.1 Izrada, ažuriranje i provedba županijskih programa aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša na lokacijama naseljenim Romima. Zacrtnane ciljeve postići korištenjem postojeće dokumentacije, koju treba ažurirati/prilagoditi prema potrebi		
Nositelj:	Županijski zavodi – županije (program donosi županija, a izrađuju ga županijski zavodi za prostorno uređenje)	
	<u>Sudionici u provedbi:</u> JLS, županijska vijeća, predstavnici romskih vijeća i udruga	
Provedba mjere 2016. g.	Svake se godine na poziciji MGIPU Državni proračun Republike Hrvatske, Aktivnost A 576199, Prostorno uređenje područja naseljenih Romima, kao trajna kategorija, osiguravaju sredstva za pomoć JLS za prostorno uređenje područja naseljenih Romima u ukupnom iznosu od 100.000,00 kn. Sredstva se za prostorno uređenje područja naseljenih Romima dodjeljuju prema zahtjevima JLS. Pojedine općine mogu zatražiti sredstva za svoje potrebe iz područja prostornog uređenja, a to mogu biti određene radnje vezane za izradu prostorno-planske dokumentacije, ali i druge radnje iz područja prostornog uređenja. U 2016. godini dodijeljena su sredstva dvjema općinama: Općini Vrpolje 50.000,00 kn i Općini Pribislavec 50.000,00 kn.	
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini dodijeljena su sredstva Međimurskoj županiji, Gradu Čakovcu u svrhu uređenja romskog naselja Kuršanec. Isplata sredstava u iznosu od 100.000,00 kn izvršena je iz aktivnosti A 576199 Prostorno uređenje područja naseljenih Romima, 3631 Tekuće pomoći unutar opće države, 076 Državnog proračuna za 2017. godinu.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Provedba programa jedinica	
2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.	

2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	MGIPU Državni proračun Republike Hrvatske, Aktivnost A 576199, Prostorno uređenje područja naseljenih Romima: 100.000,00 kn
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MGIPU Državni proračun Republike Hrvatske, Aktivnost A 576199, Prostorno uređenje područja naseljenih Romima: 100.000,00 kn

Posebni cilj 2: Urediti i opremiti te poboljšati kvalitetu stanovanja u legaliziranim romskim naseljima		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/ broj
Broj zahtjeva za izdavanje dozvola za gradnju ili legalizaciju objekata Roma odbijenih zbog nemogućnosti uklapanja u važeće prostorne planove	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
5.1.2.1 Izrada i eventualne izmjene i dopune postojećih prostornih planova JLS za lokacije naseljene Romima, kao prostorno planskog preduvjeta za integraciju njihovih građevina u prostorne i funkcionalne sustave postojećih naselja		
Nositelj:	JLS <i>Sudionici u provedbi:</i> MGIPU (sufinanciranje izrade prostornih planova)	
Provedba mjere 2016. g.	MGIPU, kao sudionik u provedbi, u pogledu izrade i eventualne izmjene i dopune postojećih prostornih planova JLS za lokacije naseljene Romima napominje kako je prihvaćanje inicijative za donošenje prostornih planova odnosno izmjena i dopuna prostornih planova kao i odluka hoće li se prostorni plan usvojiti isključivo u nadležnosti predstavničkog tijela JLS, a sam postupak je propisan odredbama važećeg Zakona o prostornom uređenju. Odredbom članka 63. stavak 2. Zakona o prostornom uređenju sredstva za izradu prostornog plana koje donosi predstavničko tijelo JL/P(R)S osiguravaju se iz sredstava državnog proračuna i proračuna JL/P(R)S. Za prethodno razdoblje MGIPU je raspolagalo sljedećim: od 2004. do 2012. godine u 16 JLS u 5 županija za 17 lokacija naseljenih Romima izrađeno je ukupno 25 prostornih planova.	
Provedba mjere 2017. g.	U odnosu na 2017. godinu MGIPU navodi kako odredbom članka 63. stavak 2. Zakona o prostornom uređenju sredstva za izradu prostornog plana	

	koje donosi predstavničko tijelo JL/P(R)S osiguravaju se iz sredstava državnog proračuna i proračuna JL/P(R)S.. U okviru ove aktivnosti, u MGIPU je u tijeku postupak prikupljanja i ažuriranja podataka o sadašnjem stanju prostornih planova za područja naseljena Romima, kako donesenih tako i planova u fazi izrade ili donošenja. Do kraja 2017. godine prikupljeni su podaci kako je u 9 županija za 60 lokacija naseljenih Romima izrađeno ukupno 59 prostornih planova (3 GUP, 71 PPUG/PPUO, 19 UDU/DPU) koji su na snazi, a u 4 županije je prostornih planova u fazi donošenja (1 GUP, 4 PPUG/PPUO, 2 UPU/DPU).	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj prostornih planova za lokacije naseljene Romima	Postojanje plana i njegova provedivost, odnosno mogućnost izdavanja akata za građenje
2016. g.	u 16 JLS u 5 županija za 17 lokacija naseljenih Romima izrađeno je ukupno 25 prostornih planova (od 2004. do 2012. godine)	Nisu dostupni cjeloviti podaci.
2017. g.	u 9 županija za 60 lokacija naseljenih Romima izrađeno je ukupno 59 prostornih planova (3 GUP, 71 PPUG/PPUO, 19 UDU/DPU) koji su na snazi, a u 4 županije je 7 prostornih planova u fazi donošenja (1 GUP, 4 PPUG/PPUO, 2 UPU/DPU).	Nisu dostupni cjeloviti podaci.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
5.1.2.2 Osigurati priključke na javni vodovod u romskim naseljima tamo gdje ih nema		
Nositelj:	JL/P(R)S	
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Provedba mjere 2017. g.	Koprivničko-križevačka županija Tijekom 2017. godine Grad Koprivnica utrošio je 7.510,63 kn za podmirivanje troškova korištenja vodne usluge u naselju Reka. Naselje je legalno spojeno na vodoopskrbnu infrastrukturu (vodovodna infrastruktura u naselju je izgrađena 2000. godine, no 4 su zajednička priključka). Brodsko-posavska županija	

	U romskom naselju postoji mogućnost na priključke na vodovodnu mrežu, postoje osiguranih hidranti i vanjske pipe. Preduvjet za ostvarivanje priključka, između ostalog, je i legalizacija objekata, koja je i dalje u tijeku. Grad Varaždin Svi romski objekti sastavni su dio gradskog tkiva te su kao i ostali objekti u neposrednoj blizini uklopljeni u prostorno-plansku dokumentaciju i priključeni na osnovnu komunalnu infrastrukturu koja je dostupna na tom području (prometna povezanosti, struja, vodovod, prikupljanje i odvoz smeća, veterinarsko-higijeničarska služba i sl.) Općina Mala Subotica Općina je nastojala riješiti infrastrukturne i komunalne probleme u romskim naseljima. Broj domaćinstava koji su dobili priključke na struju, vodu i plin nije poznat, plinska mreža nije uvedena, a niskonaponska mreža i vodovod dostupni su za individualne priključke. Prometna infrastruktura je dovršena prijašnjih godina. Infrastruktura, osim plina, je u potpunosti izgrađena, a trenutno su u postupku izrade projekti sanitarne i oborinske odvodnje. Općina Podgorač Unazad nekoliko godina riješeno je pitanje javne vodoopskrbe i javne odvodnje naselja Podgorač te je pripadnicima romske nacionalne manjine dostupna mogućnost priključenja na sustav javne vodoopskrbe i javne odvodnje. Ostala potrebna komunalna infrastruktura i komunalne usluge (odvoz komunalnog otpada, javna rasvjeta, nogostupi, dječje igralište i dr.) postoje dugi niz godina i u funkciji su te se redovito održavaju i nadograđuju. Što se tiče komunalne infrastrukture u naselju Budimci, pripadnici romske nacionalne manjine imaju dostupan priključak na električnu i telefonsku mrežu, cestovni prilaz na lokaciju u asfaltu i osiguranu javnu rasvjetu, nogometno i dječje igralište, a od nedavno stanovnici Ulice B. J. Jelačića imaju i mogućnost priključaka na sustav javne vodoopskrbe. Što se tiče vodoopskrbe, u pripremi je faza II., odnosno izgradnja sekundarnih vodovodnih mreža u sporednim ulicama naselja Budimci za što je Općina Podgorač izdvojila znatna financijska sredstva.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj romskih naselja u kojima je omogućen priključak na javni vodovod</i>	<i>Broj kućanstava priključenih na javni vodovod</i>
2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.</i>	

mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	

Posebni cilj 3: Riješiti imovinsko-pravne odnose u romskim naseljima		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/ broj
Udio naselja/parcela/kuća s neriješenim imovinsko-pravnim odnosima	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
5.1.3.1 Suradnjom nadležnih institucija poticati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u romskim naseljima		
Nositelj:	JLS, županijski upravni odjeli, Grad Zagreb, veliki gradovi (upravni odjeli koji obavljaju poslove izdavanja lokacijskih dozvola, rješenja o uvjetima građenja, potvrda glavnog projekta i rješenja za građenje, rješenja o izvedenom stanju)	
	<u>Sudionici u provedbi:</u> AUDIO	
Provedba mjere 2016. g.	Za 2016. godinu MGIPU-u navodi sljedeće informacije. Zakonom o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12 i 143/13) omogućeno je ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada s rokom za podnošenje zahtjeva 30. lipnja 2013. godine. MGIPU je, u dogovoru s JLS i nadležnim upravnim tijelima, tijekom razdoblja 2013.-2016. godine pružilo financijsku pomoć romskoj populaciji u ozakonjenju njihovih nezakonito izgrađenih zgrada, na način da su osigurana sredstva te pripremljeni i provedeni otvoreni postupci javne nabave za izradu geodetskih i arhitektonskih snimaka izvedenog stanja, kao financijski zahtjevnih, a obaveznih dijelova za donošenje rješenja o izvedenom stanju. Navedene aktivnosti MGIPU je financiralo u 100-postotnom iznosu, uz uvjet da su stambene zgrade manje od 400 m², a obuhvaćeno je ukupno 765 građevina. Tijekom 2015. godine provedeni su natječaji javne nabave te realizirani poslovi izrade potrebne dokumentacije za sljedeća romska naselja: Josip Rimac (Grad Slavonski Brod) za 180 zgrada, 311.625,00 kn; Gornje i Donje Vratno (Općine Cestica i Vinica) za 94 zgrade, 159.447,50 kn; Stiska (Grad Đurđevac) za 17 zgrada 43.732,50 kn te Gaj i Domčeva (Grad Nova Gradiška) za 23 zgrade 39.991,25 kn. Postupkom objedinjene javne nabave, gdje je dio realizacije i plaćanja obavljen tijekom 2016. godine u iznosu od ukupno 416.625,00 kn (pozicija MGIPU DP RH, Aktivnost A 538050, Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada) izrađena je potrebna dokumentacija za 4 naselja: Kuršanec (Grad Čakovec) za 140 zgrada, Capraška Poljana (Grad Sisak) za 69 zgrada, Vidrenjak (Grad Popovača) za 10 zgrada i Rujevica (Grad Rijeka) za	

	84 zgrade. U odnosu na navedene podatke, za procjenu uspješnosti ozakonjenja, potrebno je u predstojećem trogodišnjem razdoblju pratiti okončanje postupaka ozakonjenja zgrada za koje je MGIPU financiralo izradu potrebne dokumentacije za legalizaciju. Uspješno okončani postupci ozakonjenja pokrenuti prema odredbama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama mogu biti jedan od preduvjeta za izradu i eventualne izmjene i dopune postojećih prostornih planova JLS za lokacije naseljene Romima te mogućnosti ukupnog komunalnog i drugog opremanja postojećih romskih naselja (mreža javnog prijevoza i sl.), a sve navedeno, protekom vremena, pospješuje integraciju romskih građevina/naselja u prostorne i funkcionalne sustave postojećeg naselja. U važećoj zakonskoj regulativi koja se odnosi na uspješnu provedbu navedenih aktivnosti nisu utvrđene zapreke koje bi onemogućavale ili usporavale provedbu istih te u tom smislu nisu potrebne izmjene ili dopune Zakona o prostorno uređenju, a u pogledu Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, u 2016. godini u tijeku je bila procedura donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama u okviru kojeg se ponovo otvara rok za podnošenje zahtjeva do 30. lipnja 2018. godine.
Provedba mjere 2017. g.	Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim građevinama, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 30. lipnja 2017. godine, između ostalog, rok za podnošenje zahtjeva produljen je do 30. lipnja 2018. godine. MGIPU je, u dogovoru s JLS i nadležnim upravnim tijelima, tijekom razdoblja 2013.-2016. godine, na temelju Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama kojim je bilo omogućeno ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada s rokom za podnošenje zahtjeva 30. lipnja 2013. godine, pružilo financijsku pomoć romskoj populaciji u ozakonjenju njihovih nezakonito izgrađenih zgrada. Osigurana su sredstva te pripremljeni i provedeni otvoreni postupci javne nabave za izradu geodetskih i arhitektonskih snimaka izvedenog stanja, kao financijski zahtjevnih, a obaveznih dijelova zahtjeva za donošenje rješenja o izvedenom stanju. Navedene aktivnosti MGIPU je financiralo u 100-postotnom iznosu, uz uvjet da su stambene zgrade manje od 400 m², a obuhvaćeno je ukupno 765 građevina. Sveukupno, od početka realizacije ovog projekta, u razdoblju 2012.-2016. godine iz proračuna MGIPU plaćeno je 2.306.240,00 kn sa pozicije MGIPU DP RH Aktivnost: A 538050, Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada. Tijekom 2017. godine MGIPU je dodijelilo ukupni iznos od 385.997,88 kn u svrhu ozakonjenja i uređenja romskih naselja iza aktivnosti A 538050, Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, 3631 Tekuće pomoći unutar opće države 076 Državnog proračuna za 2017. godinu, i to: • Koprivničko-križevačkoj županiji, Gradu Đurđevcu, u svrhu ozakonjenja 109 zgrada u romskom naselju Stiska, u iznosu od 138.782,43 kn; • Varaždinskoj županiji, Općini Cestica, u svrhu ozakonjenja 27 zgrada u romskom naselju Gornje Vratno, u iznosu od 80.301,28 kn; • Varaždinskoj županiji, Općini Petrijanec, u svrhu ozakonjenja 62 zgrade u romskom naselju Donje Vratno, u iznosu od 166.914,17 kn. U odnosu na navedene podatke, za procjenu uspješnosti provedbe ozakonjenja, potrebno je u predstojećem razdoblju 2018.-2020. pratiti okončanje postupaka ozakonjenja zgrada za koje je MGIPU financiralo izradu potrebne dokumentacije za legalizaciju. U tom smislu uočene su poteškoće u pogledu plaćanja iznosa naknade za ozakonjenje koju su korisnici obvezni platiti prije izdavanja rješenja te se raspolaže s podatkom da je do kraja 2017. godine doneseno tek 23 % izvršnih rješenja o ozakonjenju od ukupno predanih zahtjeva za ozakonjenje za koje je MGIPU financiralo izradu potrebne dokumentacije za legalizaciju. U tim postupcima uočeni su problemi prilikom plaćanja naknade za ozakonjenje koja može iznositi od

500,00 do nekoliko tisuća kuna, a koju je podnositelj zahtjeva odnosno vlasnik zgrade dužan platiti prije izdavanja rješenja o izvedenom stanju. Nadležni državni uredi, odnosno AZONIZ, pri kojima se ti postupci vode za sada ne donose rješenja o odbijanju zahtjeva zbog neplaćanja naknade, već su zastali u postupanju do konačnog rješenja ovog problema. Potrebno je napomenuti da nakon izdavanja o rješenja o ozakonjenju slijedi plaćanje komunalnog i vodnog doprinosa, a koji iznosi su znatno veći od spomenute naknade, te je i taj problem evidentiran. Kako je MGIPU već izdvojilo gore navedeni znatni iznos sredstava iz Državnog proračuna RH, u rješavanje uočenih i utvrđenih poteškoća potrebno je uključiti i druge dionike, a osobito romske udruge putem ULJPPNM-a Vlade Republike Hrvatske kako bi svojim djelovanjem, između ostalog, potaknuli vlasnike zgrada da što prije okončaju započete postupke ozakonjenja. Prema važećoj zakonskoj regulativi obveznici plaćanja naknade za ozakonjenje su fizičke osobe odnosno podnositelji zahtjeva za ozakonjenje zgrada. S obzirom da je uočeno da korisnici ozakonjenja u malom broju slučajeva izvršavaju svoju obvezu plaćanja naknade, potrebno je u predstojećem razdoblju pokušati iznaći rješenje ovoga problema kako bi se započeti postupci ozakonjenja uspješno okončali. U odnosu na ukupni broj od 765 predanih zahtjeva do sada su izdana 172 izvršna/pravomoćna rješenja o izvedenom stanju, ako i da je naknada izračunata, a nije plaćena, za 310 zahtjeva u iznosu od 565.334,80 kn. U navedeni iznos nisu uključeni komunalni i vodni doprinosi koji se plaćaju nakon izdavanja rješenja o izvedenom stanju te u ovom trenutku nisu ni poznati njihovi iznosi. MGIPU napominje kako je u dokumentu Vlade Republike Hrvatske Operativni programi za nacionalne manjine za razdoblje 2017.-2020., u poglavlju 8.3. Uređenje, urbanizacija i legalizacija romskih naselja, pod Aktivnosti 8.3.1. utvrđeno kako će Vlada Republike Hrvatske razmotriti mogućnost oslobađanja naknade za legalizaciju objekata za socijalno ugrožene pripadnike romske nacionalne manjine, ukoliko se radi o objektima koji su im jedina nekretnina u vlasništvu.

Varaždinska županija

Na području Varaždinske županije provođena je legalizacija romskih objekata u romskim naseljima Gornjem i Donjem Vratnu, Sv. Đurđu, Karlovcu Ludbreškom i Gradu Ludbregu. Od strane Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo pokrenuti su svi postupci legalizacije temelje predmeta za koje je izvršena dopuna sa potrebnom projektnom dokumentacijom te je pozitivno riješeno, odnosno izdano sveukupno 90 rješenja o izvedenom stanju na području cijele županije.

Trenutno je u postupku rješavanja još 45 predmeta, od čega je 27 predmeta još uvijek nepotpuno (bez ikakve dokumentacije, osim zahtjeva). U romskom naselju u Ludbregu samoinicijativno je podneseno 6 zahtjeva za legalizaciju, koji su još uvijek nepotpuni i za sada nije moguće postupanje po istima. Također, postoje i predmeti za koje je tijekom predaje dopuna zahtjeva nedostajućom projektnom dokumentacijom, Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo dostavljeno 8 primjeraka projektne dokumentacije, a koji će se sada moći riješiti podnošenjem novih zahtjeva temeljem Izmjena i dopuna Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama.

Međimurska županija

Tijekom 2017. godine, u vezi s predmetnom mjerom, Međimurska županija provodila je sljedeće aktivnosti: od 151 podnijetog zahtjeva za 95 slučajeva izdano je rješenje o izvedenom stanju (akt o legalizaciji). Postupak obuhvaća izradu arhitektonskih snimaka izvedenog stanja s izradom dokaza o ispunjenju bitnih zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti, podmirivanje troškova vodnog doprinosa, sređivanje katastra i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa.

	Koprivničko-križevačka županija Aktivnost geodetske parcelacije i formiranja parcela nakon provedene legalizacije provodila se na području Grada Đurđevca. Aktivnost ishođenja prava vlasništva ili prava građenja na parcelama u državnom vlasništvu i vlasništvu JLS-ova provodila se na području Grada Koprivnice, za 22 obitelji naselja Žlebice u Reki te 6 obitelji u naselju Herešinu, zašto je utrošeno 39.873,30 kn. Grad Rijeka Do sada je odobreno 15 zahtjeva za legalizaciju (zaključno s 31. 03. 2018.) u naselju Rujevica u Rijeci, a trenutno je u postupku rješavanja 84 predmeta. Očekivani rok za rješavanje tih zahtjeva je dvije godine (travanj 2020. godine). S predstavnicima romske zajednice održan je niz sastanaka na kojima su upoznati sa svim fazama postupka, potrebi izrade određene dokumentacije te osiguranju sredstava za plaćanje obaveza koje po rješenju o izvedenom stanju proizlaze. U tu svrhu dostavljen je popis predmeta sa aproksimativnim izračunom iznosa naknada koje se plaćaju kao preduvjet izdavanju rješenja. Grad Čakovec Tijekom 2017. godine izrađeni su parcelacijski elaborati za 70 gradilišta. MGIPU je doniralo 100.000,00 kn za potrebe mještana romskog naselja Kuršanec. Također, organiziran je otkup zemljišta u svrhu formiranja ceste i gradilišta u Kuršancu. Završavanjem procesa prijenosa vlasništva i legalizacije ostvarit će se pretpostavke koje će Gradu Čakovcu omogućiti narudžbu projekata uređenja prometnica i parcela za stanovanje te kandidiranje istih na fondove EU. Grad Osijek Ukoliko su zahtjevi za legalizaciju podnijeti u zakonskom roku, Upravni odjel za urbanizam Grada Osijeka može sudjelovati u izradi i pripremi dokumentacije (geodetski projekt te projekt izvedenog stanja za potrebe legalizacije). Sukladno Akcijskom planu za Rome, a prema predloženim mjerama za 2017. godinu, Grad Osijek će sredstva potraživati od Državnog proračuna. Namjera je legalizirati objekte u Vinogradskoj ulici 121 i 140 te postojeće objekte Tenja u Ulici M. Vlačića 1-7. Općina Kneževi Vinogradi Aktivnosti vezane uz legalizaciju stambenih objekata i dalje su u tijeku. Zahtjev za legalizaciju obiteljskih kuća je predan, dokumentacija je dovršena i predana nadležnom Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo. Nakon što Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo izda rješenje o legalnosti objekata, pristupit će se rješavanju imovinsko-pravnih odnosa. Općina Kotoriba Općina Kotoriba tijekom 2017. godine radila je na omogućavanju legalizacije izgrađenih objekata u romskom naselju, putem donošenja izmjena i dopuna prostornog plana Općine Kotoriba. Općina Mala Subotica

	U Općini Mala Subotica tijekom 2017. godine provedeno je stambeno zbrinjavanje kroz rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i provedba postupka legalizacije u romskim naseljima ili dislokacija pojedinih stanovnika u adekvatnije stambene prostore. Aktivnosti koje su poduzimane uključivale su podizanje razine informiranosti romske populacije o procesu legalizacije kroz osobno informiranje djelatnika uprave i putem lokalnih medija te stvaranje potrebnih preduvjeta za legalizaciju stambenih objekata (geodetska snimka, parcelacija, prenamjena zemljišta, rješavanje vlasničkih odnosa i sl.). U naselju Piškorovec, vezano uz legalizaciju nezakonito izgrađenih objekata, Općina Mala Subotica sklopila je 3 ugovora o kupoprodaji čestica stambene namjene, a utrošeno je 600,00 kn.			
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj rješenja o izvedenom stanju (akata za legalizaciju)	Broj izdanih akata za građenje	Smanjenje broja slučajeva u kojima nije moguće izdavanje akata za građenje zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa	Broj podnijetih zahtjeva
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	Podaci nisu dostupni.	Podaci nisu dostupni.	Podaci nisu dostupni.
2017. g.	172	Podaci nisu dostupni.	Podaci nisu dostupni.	765
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	MGIPU DP RH, Aktivnost A 538050, Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada: 416.625,00 kn			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MGIPU DP RH, Aktivnost A 538050, Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, 3631 Tekuće pomoći unutar opće države 076 Državnog proračun za 2017.: 385.997,88 kn			
5.1.3.2. Osmisliti i provesti kampanju o Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12) i postupcima legalizacije u romskim naseljima				
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s MGIPU			
Provedba mjere 2016. g.	U okviru potpore procesu legalizacije MGIPU, znatnu ulogu imaju vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, kao i udruge, a osobito SRRH,„Kali Sara“, kao krovna udruga.			
Provedba mjere 2017. g.	I u 2017. g. nastavljen je proces legalizacije uz sufinanciranje MGIPU, pri čemu znatnu ulogu imaju vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, kao i udruge, a osobito SRRH,„Kali Sara“, kao krovna udruga. Kao primjer lokalnih aktivnosti Grad Rijeka navodi kako je s predstavnicima romske zajednice održane niz sastanaka na kojima su upoznati sa svim fazama postupka, potrebi izrade određene dokumentacije te			

	osiguranju sredstava za plaćanje obaveza koje po rješenju o izvedenom stanju proizlaze. U tu svrhu dostavljen je popis predmeta sa aproksimativnim izračunom iznosa naknada koje se plaćaju kao preduvjet izdavanju rješenja.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Provedena kampanja</i>	<i>Broj obijenih romskih naselja</i>
2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	

STANOVANJE		
Posebni cilj 1: Unaprijediti stambenu integraciju Roma u zajednici		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/ broj
Poboljšani uvjeti života u romskim naseljima (higijena naselja, odlaganje otpada)	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
5.2.1.1 Osmisliti i provoditi edukacije o načinu korištenja stambenih objekata i okoliša		
Nositelj:	ULJPPNM, JLS, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Grad Zagreb Tijekom 2016. godine je radi rješavanja stambenog pitanja Roma/kinja izvršen terenski izvid na lokacijama Plinarsko naselje, III. Struge iza broja 40, područje Heinzeloza - Radnička i Kosnica te su popisani svi zatečeni/e stanari/ke kako bi se dobilo uvid u stanje na tim lokacijama..	
Provedba mjere 2017. g.	Grad Zagreb U 2017. godini su izvršeni očevidi u Plinarskom naselju, naseljima Struge i Vrtni put. Zabilježeno je smanjenje broja bespravno korištenih objekata. U cilju unapređenja stambene integracije Roma/kinja u zajednici, provodile su se edukacije o načinu korištenja stambenih objekata i	

	okoliša tj. o kulturi stanovanja. Službenici/e su prilikom useljenja i predaje stana u posjed, novog najmoprimca upoznawali s ustaljenim obrascima ponašanja prilikom korištenja stanova, a javni bilježnik je prilikom potpisivanja ugovora isti u cijelosti pročitao najmoprimcu te ga/ju je detaljno upozorio na posljedice u slučajevima nepridržavanja obveza preuzetih potpisivanjem ugovora.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj provedenih edukativnih aktivnosti	Broj Roma obuhvaćenih edukacijom
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
2017. g.	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
5.2.1.2 Promicati antidiskriminacijske mjere pri najmu i/ili dodjeli stanova		
Nositelj:	ULJPPNM, JLS, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	ULJPPNM je, u sklopu izrade Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, u sklopu mjera predložio osiguranje dosljedne primjene načela nediskriminacije pri osiguravanju stambenih uvjeta za sve građane, posebno za ranjive skupine (beskućnike, osobe s invaliditetom, Rome, povratnike i raseljene osobe, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom, žrtve obiteljskog nasilja i žrtve trgovanja ljudima i dr.) te promicanje uklanjanja prostorne segregacije. Aktivnosti mjere uključuju osnivanje radne skupine i izradu smjernica za osiguranje jednakog pristupa pri dodjeli stanova s naglaskom na ranjive skupine i promicanje uklanjanja prostorne segregacije. S obzirom da je početkom 2015. osnovana Radna skupina za izradu prijedloga Zakona o stambenom zbrinjavanju, ULJPPNM je u okviru te Radne skupine predložio i izradu smjernica za osiguranje jednakog pristupa pri dodjeli stanova. ULJPPNM je svim dionicima distribuirao <i>Uputu/smjernice Europske komisije za države članice o uporabi europskih strukturnih i investicijskih fondova u rješavanju obrazovne i prostorne segregacije</i> (Guidance for Member States on the use of European Structural and Investment Funds in Tackling Educational and Spatial Segregation), te je o istom dokumentu obavijestio upravne odbore OP-a u kojima sudjeluje (OP ULJP i OP KK).	
Provedba mjere 2017. g.	ULJPPNM je svim dionicima distribuirao <i>Uputu/smjernice Europske komisije za države članice o uporabi europskih strukturnih i investicijskih fondova u rješavanju obrazovne i prostorne segregacije</i> (Guidance for Member States on the use of European Structural and Investment Funds in	

	Tackling Educational and Spatial Segregation), te je o istom dokumentu obavijestio upravne odbore OP-a u kojima sudjeluje (OP ULJP i OP KK). Također, u okviru IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“ ULJPPNM je 2017. godine proveo opsežno istraživanje na 128 lokaliteta u 12 županija u RH na kojima obitava 30 i više pripadnika romske nacionalne manjine. U okviru istraživanja prikupljeni su i podaci o stanju stambenih objekata u kojima žive pripadnici romske nacionalne manjine s ciljem definiranja stanja i potreba Roma u kontekstu stanovanja. Obrada i analiza prikupljenih podataka biti će objavljena u trećem kvartalu 2018. godine. ULJPPNM će u periodu do 2020. osigurati prijevod Smjernica Europske komisije za države članice o uporabi europskih strukturnih i investicijskih fondova u rješavanju obrazovne i prostorne segregacije s preporukama za njihovu uporabu u postojećem institucionalnom i zakonodavnom okviru RH.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj Roma koji su poslali pritužbe državnim tijelima i udrugama zbog diskriminacije pri najmu i/ili dodjeli stanova</i>	<i>Broj edukativnih akcija za javne službenike o antidiskriminacijskim mjerama prema Romima</i>
2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	
2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Mjera se provodila u okviru redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Mjera se provodila u okviru redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.	

Posebni cilj 2: Osigurati stanovanje u primjerenim uvjetima		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/ broj
Povećanje standarda i kvalitete življenja u romskim naseljima	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Obuhvat romske populacije mjerama usmjerenim na osiguranje stanovanja u primjerenim uvjetima	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

5.2.2.1 Primjena socijalnih programa stambenog zbrinjavanja na romske obitelji i pojedince		
Nositelj:	JL/P(R)S	
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Provedba mjere 2017. g.	Općina Jagodnjak Općina Jagodnjak dodijelila je 2017. godine stan pripadnici romske nacionalne manjine i kuću pripadniku romske nacionalne manjine kao nužni smještaj. Mjera je pokrila ukupno sedam korisnika (uključujući i malodobnu djecu) iz dvije obitelji. Općina Kneževi Vinogradi Općina sufinancira troškove stanovanja za pripadnike romske zajednice u iznosu od 2.802,87 kn.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj zbrinutih pojedinaca i obitelji	
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.	
5.2.2.2 Osigurati alternativni smještaj za pripadnike romske nacionalne manjine koji stanuju u stambenim jedinicama za koje je izdano rješenje o rušenju ili koje nije moguće legalizirati iz prostornih razloga		
Nositelj:	Nadležna TDU u suradnji s JL/P(R)S i APN-om	
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj zbrinutih romskih obitelji	Broj dodijeljenih stambenih objekata

2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
5.2.2.3 Sanacija i izgradnja kuća za romske obitelji na područjima posebne državne skrbi sukladno Zakonu o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“, 86/08 i 57/11) prema planu JL/P(R)S	
Nositelj:	JL/P(R)S u suradnji s Državnim uredom za obnovu i stambeno zbrinjavanje
Provedba mjere 2016. g.	<i>Informacije o provedbi mjere nisu dostupne</i>
Provedba mjere 2017. g.	Općina Darda Za izgradnju 87 obiteljskih kuća u romskom naselju u Dardi u Ulici Nikole Šubića Zrinskog izrađeni su glavni projekti te su izdane građevinske dozvole za 47 obiteljskih kuća 2017. godine (i za 18 obiteljskih kuća 2018. g.). Broj korisnika obuhvaćen ovom aktivnošću je oko 270. Također, izrađena je i investicijska studija izvodljivosti za romsko naselje. Za izradu geodetskog projekta za izgradnju 47 stambenih cjelina utrošeno je 243.750,00 kn, za projektну dokumentaciju za 47 obiteljskih kuća 246.875,00 kn te za izradu investicijske studije izvodljivosti za romsko naselje u Dardi utrošeno je 107.500,00 kn. Izgradnja obiteljskih kuća planira se iz sredstava fondova EU u vrijednosti od otprilike 24.227.000,00 kn (85 % sredstava planira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj, 13 % iz Državnog proračuna Republike Hrvatske i 3 % iz proračuna Općine Darda).
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj zbrinutih romskih obitelji</i>
2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
2017. g.	270 korisnika
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za izradu geodetskog projekta za izgradnju 47 stambenih cjelina utrošeno je 243.750,00 kn, za projektnu dokumentaciju za 47 obiteljskih kuća 246.875,00 kn te za izradu investicijske studije izvodljivosti za romsko naselje u Dardi utrošeno je 107.500,00 kn. (85 % sredstava planira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj, 13 % iz Državnog proračuna Republike Hrvatske i 3 % iz proračuna Općine Darda) <i>Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a 2017. g.</i>
5.2.2.4 Sufinanciranje projekata infrastrukture za romska naselja u suradnji i prema zahtjevu JL/P(R)S	
Nositelj:	JL/P(R)S u suradnji s MRRFEU
Provedba mjere 2016. g.	<i>Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.</i>
Provedba mjere 2017. g.	MRRFEU u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima sklopilo je 20. prosinca 2017. ugovor s Općinom Darda za projekt „Dovršetak gradnje Kulturnog centra Roma Baranje“ u iznosu od 923.130,91 kuna bespovratnih sredstava. Navedenim projektom planira se osigurati prostor za društvene, kao i kulturne aktivnosti pripadnika romske nacionalne manjine, a kako bi se isti okupljali i njegovali svoje običaje i kulturu. Izvor financiranja je Europski fond za regionalni razvoj, proračun Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Državni proračun K680034 (Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.). Koprivničko-križevačka županija U Gradu Đurđevcu utrošeno je 7.300,00 kn na izgradnju asfalta i nogostupa. Grad Zagreb Izvršeni su radovi na lokacijama Kozari putevi, III Struge, Vrtini put, Plinarsko naselje, Dumovec i Savica Šanci u smislu uređenja i nasipavanja makadamskih puteva i asfaltiranja cesta, kontinuiranog odvoza otpada, isporuke pitke vode i interventnog čišćenja kanalskog sustava. U cilju poboljšanja kvalitete života građana/ki pripadnika/ca romske nacionalne manjine u 2017. su izvršeni radovi u iznosu od 1.111.032,91.kuna. U ovom izvještajnom razdoblju su sufinancirani projekti za poboljšanje infrastrukture na lokacijama naseljenim Romima. Aktivnosti projekata bile su vezane uz opskrbu vodom i električnom energijom na lokacijama Struge i Vrtini put za koje su osigurana sredstva iz proračuna Grada Zagreba u iznosu od 84.785,70 kuna. Grad Rijeka Ukupno je za provođenje različitih aktivnosti s ciljem osiguranja kvalitetnijih uvjeta življenja u naseljima Rujevica, Mihačeva draga i Mario Gennari, Grad Rijeka utrošio 558.215,00 kn. Aktivnosti obuhvaćaju higijensko-epidemiološke izvide 2 puta godišnje, uređenje prometnica i popravak igrališta te aktivnosti održavanja čistoće unutar naselja, sanaciju divljih odlagališta unutar naselja, pražnjenje kontejnera za komunalni

	otpad, provođenje ekoloških akcija u naseljima, provođenje mjera DDD i komunikaciju s predstavnicima naselja. Grad Beliše Tijekom 2017. godine u Gradu Belišu izrađena je projektna dokumentacija za izgradnju prometnih površina (kolnika, kolno-pješačkih površina i pješačkih površina) u ulici Marka Oreškovića u Bistrincima. Izgrađene su prometne površine (za 350 pripadnika romske nacionalne manjine u oko 70 domaćinstava), za što je utrošeno 30.000,00 kn. U 2017.g. provedeni su projekti dogradnje kanalizacijskih i vodoopskrbnih cjevovoda u dijelu ulice Marka Oreškovića u Bistrincima za 35 kućanstava te dogradnja sanitarno fekalne kanalizacije u Ulici Dolac za 49 kućanstava pripadnika romske nacionalne manjine. Grad Beliše i Hrvatske vode u tu su svrhu izdvojili 1.560.334, 13 kn. Grad Našice Grad Našice platio je vodni doprinos za izradu javne rasvjete u Vukojevcima, Ulica B. Radića u iznosu od 3.187,00 kn. Općina Domašinec U 2017. godini Općina je u stopostotnom iznosu financirala izgradnju ceste (asfalta) u romskom naselju u iznosu od 226.740,49 kn.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj sufinanciranih projekata</i>	<i>Iznos sufinanciranja</i>
2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	
2017. g.	1	923.130,91 kn
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a 2016. g.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Izvor financiranja: Europski fond za regionalni razvoj, proračun Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Državni proračun K680034 (Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.): 923.130,91 kuna <i>Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a 2017. g.</i>	

ZAŠTITA OKOLIŠA

Posebni cilj 1: Unaprijediti stanje okoliša romskih naselja		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/ broj
Udio romskih naselja u kojima se gospodari otpadom na propisani način	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Smanjenje negativnog utjecaja otpada na okoliš	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
5.3.1.1 Uklanjanje postojećih divljih odlagališta otpada u svim romskim naseljima		
Nositelj:	JLS i komunalno društvo koje na njezinom prostoru obavlja komunalnu uslugu održavanja čistoće	
	<u>Sudionici u provedbi:</u> Komunalne tvrtke u vlasništvu JLS-a, FZOEU (sufinanciranje sukladno Pravilniku)	
Provedba mjere 2016. g.	<i>Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.</i>	
Provedba mjere 2017. g.	Općina Cestica Općina Cestica tijekom 2017. godine isplatila je 12.653,00 kn za zbrinjavanje komunalnog otpada čitavog romskog naselja. Općina Darda Uklonjena su postojeća divlja odlagališta otpada u svim romskim naseljima (zbrinjavanje otpada, uređenje puteva, okućnica, javnih površina, kanala, ulica, poboljšanje sustava odvodnje atmosferskih voda, košenje trave i čišćenje) u okviru projekta zapošljavanja 37 pripadnika romske nacionalne manjine, u trajanju od 4 mjeseca, u javnom radu iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja „Romi u javnom radu“, provođenom u suradnji s HZZ-om. Općina Kneževi Vinogradi Sanirano je divlje odlagalište otpada u blizini obiteljskih kuća pripadnika romske nacionalne manjine, za što su utrošene 134.000,00 kn iz proračuna Općine Kneževi Vinogradi. Općina Mala Subotica U području uređenja okoliša naselja Piškorovec Općina Mala Subotica izradila je sanacijski plan te su mjerama javnih radova zaposlene 4 osobe romske nacionalne manjine za rad na komunalnim poslovima brige o okolišu u naseljima. Program sanacije odlagališta u Piškorovcu izrađen je prijašnjih godina te podnesen Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za sufinanciranje. Odluka Fonda o sufinanciranju manjeg dijela troškova, zbog ograničenja općinskog proračuna, Općini Mala Subotica nije bila prihvatljiva te je odluka Fonda stavljena van snage. Općina i dalje nastoji iznaći sredstva za financiranje investicije.	

	Grad Čakovec U travnju 2017. godine Grad Čakovec utrošio je 15.625,00 kn na čišćenje divljeg odlagališta otpada uz romsko naselje Kuršanec. Organiziran je odvoz i zbrinjavanje smeća u tom naselju. Uz pomoć mještana koji primaju minimalnu zajamčenu naknadu i sudionici su programa javnih radova organizira se čišćenje središnjeg romskog naselja u Kuršancu nekoliko puta godišnje. Grad Varaždin Zakonom o održivom gospodarenju otpadom propisana je zabrana odbacivanja otpada u okoliš. Redovitim nadzorom utvrđuju se lokacije na kojima je otpad nedozvoljeno odbačen. Grad Varaždin je u obvezi izvršiti uklanjanje nedozvoljeno odbačenog otpada u okoliš ukoliko je isti odbačen na javnu površinu, odnosno ukoliko vlasnik čestice ne postupi po nalogu komunalnog redara. Navedeni poslovi ne obavljaju se kao dio posebne mjere ili aktivnosti za romsku nacionalnu manjinu, već kao opća mjera na području Grada Varaždina. Grad Rijeka Ukupno je za provođenje različitih aktivnosti s ciljem osiguranja kvalitetnijih uvjeta življenja u naseljima Rujevica, Mihačeva draga i Mario Gennari, Grad Rijeka utrošio 558.215,00 kn. Aktivnosti obuhvaćaju higijensko-epidemiološke izvide 2 puta godišnje, uređenje prometnica i popravak igrališta te aktivnosti održavanja čistoće unutar naselja, sanaciju divljih odlagališta unutar naselja, praznjenje kontejnera za komunalni otpad, provođenje ekoloških akcija u naseljima, provođenje mjera DDD i komunikaciju s predstavnicima naselja. Varaždinska županija Na području županije uspostavljen je sustav komunalne djelatnosti redovitog prikupljanja i odvoza komunalnog otpada, a nositelji aktivnosti su Varaždinska županija, Općina Petrijanec, CZSS Varaždin, Čistoća d.o.o. i romska domaćinstva. Koprivničko-križevačka županija U području gospodarenja otpadom (osiguravanja redovitog odvoza smeća i glomaznog otpada) povećani su higijenski standardi naselja romske nacionalne manjine. Grad Koprivnica, u suradnji s Gradskim komunalnim poduzećem „Komunalac“ Koprivnica, podmirio je troškove odvoza komunalnog otpada za 11 obitelji u naselju Žlebice u Reki u iznosu od 7.000,00 kn. Miješani otpad odvozi se jednom tjedno, biorazgradivi otpad 2 puta mjesečno, a glomazni po potrebi. Svako kućanstvo ima jednu kantu za otpad. Grad Zagreb Komunalno redarstvo je redovito obilazilo područja i postupalo u skladu s Odlukom o komunalnom redu. Putem podružnice Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o. su plaćeni troškovi najma ekoloških toaletnih kabina na lokacijama III Struge (8 kabina) i Vrtni put - Savica Šanci (5 kabina). Komunalno redarstvo je davalo naloge podružnici Čistoća (e-Redar) za odvoz glomaznog otpada izvan redovitog odvoza na lokaciji Vrtni put. Vezano uz uklanjanje postojećih divljih odlagališta otpada, poduzete su aktivnosti kako bi se otpad uklonio i odlagališta sanirala. Izvid lokacija naseljenih Romima je vršilo komunalno redarstvo koje je izdavalo naloge za uklanjanje i sanaciju divljih odlagališta

	otpada, a Zagrebački holding d.o.o. Podružnica Čistoća je bila izvršitelj uklanjanja i sanacije. U 2017. je izdano 5 naloga za uklanjanje i sanaciju divljih odlagališta otpada što je rezultiralo smanjenjem otpada na lokacijama naseljenim Romima.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj uklonjenih divljih odlagališta u romskim naseljima	Smanjenje/nestanak divljih odlagališta otpada u romskim naseljima
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a 2016. g.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a 2017. g.	
5.3.1.2. Jačanje suradnje regionalne i lokalne samouprave i romske nacionalne manjine radi koordinacije i unaprjeđenja aktivnosti zaštite okoliša		
Nositelj:	Nadležno upravno tijelo županije i Grada Zagreba u suradnji s nadležnim upravnim odjelom grada, odnosno općine <u>Sudionici u provedbi:</u> JLS, županijska vijeća, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Provedba mjere 2017. g.	Grad Zagreb U svrhu unapređenja aktivnosti zaštite okoliša provodilo se informiranje, edukacija i podizanje svijesti svih građana/ki Grada Zagreba, pa tako i pripadnika/ca romske nacionalne manjine o zaštiti okoliša i sustavu zbrinjavanja komunalnog otpada. Od 2013. se održava radionica s ciljem informiranja i educiranja o održivom gospodarenju otpadom „Ekologija i zdravo življenje“. Radionica je i 2017. bila organizirana u suradnji s Udrugom „Ne boj se – Madara“ radi edukacije pripadnika/ca romske nacionalne manjine o pravilnom postupanju s otpadom. Također, kontinuirano se provodila kampanja „Moj zeleni Zagreb“ s ciljem podizanja svijesti javnosti o pravilnom postupanju s otpadom. Ovaj multimedijски projekt, simbolično započet na Svjetski dan zaštite okoliša 2012. godine, nastavio se provoditi i narednih godina pa tako i 2017. Projekt se provodio kroz izradu i distribuciju tematskih audio i video materijala o otpadu i održivom razvoju: radijskim i TV spotovima, flash igrom za mlade, promocijom eko himne, informativno-edukativnim plakatima, brošurama, slikovnicama, crtankama, bojankama, informativno-promidžbenim bilježnicama, edukativnim didaktičkim igračkama i drugim promotivnim materijalima za građane/ke. Na ove je aktivnosti utrošen	

	iznos od 5.000,00 kuna iz proračuna Grada Zagreba. Grad Zagreb je organizirao, sudjelovao i podupirao ekološke akcije čišćenja okoliša koje podižu ekološku svijest svih građana/ki Grada Zagreba, pa tako i svijest pripadnika/ca romske nacionalne manjine. Jedna od najpoznatijih takvih akcija je bila "Zelena čistka" koja se kontinuirano provodi od 2012. godine, ali i brojne druge akcije lokalnog (kvartovskog) karaktera (npr. vodotoci Grada Zagreba, jezera Maksimir, Bundek, Savica i pojedine lokacije Parka prirode Medvednica). Na ove je aktivnosti utrošen iznos od 5.000,00 kuna iz proračuna Grada Zagreba.
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj realiziranih aktivnosti zaštite okoliša u koordinaciji romske nacionalne manjine, pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS i JLS</i>
2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

Posebni cilj 2: Podići razinu informiranosti romske nacionalne manjine o zaštiti okoliša i načinima njezine provedbe		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/ broj
Povećanje razine informiranosti o zaštiti okoliša i sposobnosti za samostalno planiranje i provođenje projekata	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
5.3.2.1 Provoditi edukaciju pripadnika romske nacionalne manjine o sustavu zbrinjavanja komunalnog otpada		
Nositelj:	JL/P(R)S u suradnji MZOE <u>Sudionici u provedbi:</u> JL/P(R)S, županijska vijeća, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	<i>Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.</i>	

Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj lokacija (naselja) obuhvaćenih edukacijom	Broj održanih radionica i/ili predavanja
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
2017. g.	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
5.3.2.2. Uključivanje vijeća i pripadnika romske nacionalne manjine te pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS u akcije i ciljane programe zaštite okoliša JL/P(R)S		
Nositelj:	JL/P(R)S <u>Sudionici u provedbi:</u> JLS, županijska vijeća, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj pripadnika romske nacionalne manjine	Broj realiziranih akcija i ciljanih programa
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
2017. g.	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti	Podaci nisu dostupni.	

proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

Prilog 6 – Tabela provedbe: Uključivanje romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život

Opći cilj: Osnažiti pripadnike romske nacionalne manjine za sudjelovanje u društvenom, kulturnom i javnom životu, radi smanjivanja jaza između pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na ostalo stanovništvo

Posebni cilj 1: Postići pozitivnu percepciju romske kulture i identiteta unutar romske nacionalne manjine, unutar većinske populacije te društva u cjelini

Pokazatelj učinka	Početna vrijednost/godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Promjena percepcije pripadnika romske nacionalne manjine o vlastitoj grupi	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Socijalna distanca između pripadnika romske nacionalne manjine i većinskog stanovništva	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>

Mjera 6.1.1. Stvaranje uvjeta za aktivno djelovanje romskih kulturnih i društvenih aktivnosti u svim područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena

Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s Udrugom gradova <u>Sudionici u provedbi:</u> Udruga općina, JL/P(R)S i Ministarstvo kulture
Provedba mjere 2016. g.	Savjet za nacionalne manjine u 2016. godini u iznosu od 450.000,00 kn sufinancirao je programe usuglašene s tijelima državne vlasti, jedinicama lokalne i područne samouprave te s vijećima i predstavnicima manjina kojima se stvaraju povoljnije materijalne pretpostavke za ostvarivanje kulturne autonomije kroz pomoć u održavanju i izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova, kao i kroz programe edukacije i izobrazbe koji su preduvjet za ravnopravno uključivanje u društveni i javni život. Sufinanciranje je realizirano za sljedeće programe: • Grad Slavonski Brod (30.000,00 kuna) za opremanje kontejnera radi unapređenja kvalitete života stanovnika romskog naselja i rada romskih udruga; • Grad Sisak (40.000,00 kuna) za izgradnju dječjeg igrališta u romskom naselju Capraške Poljane;

	• Općina Kotoriba (40.000,00 kuna) za adaptaciju prostorija za rad pripadnika romske nacionalne manjine; • Grad Belišeće (90.000,00 kuna) za nastavak izgradnje društvenog doma romske nacionalne manjine u Bistrincima; • Grad Koprivnica (40.000,00 kuna) za uređenje društvenog doma koji pripadnici romske nacionalne manjine koriste za svoj rad; • Grad Kutina (40.000,00 kuna) za nastavak izgradnje i opremanje doma za potrebe pripadnika romske nacionalne manjine; • Grad Pula (50.000,00) kuna za adaptaciju i nabavku osnovne opreme prostora za rad udruga koje ostvaruju kulturno umjetničke programe, programe njegovanja romske kulture i tradicije i programe edukacije i izobrazbe djece; • Grad Čakovec (40.000,00 kuna) za osiguranje uvjeta za njegovanje kulturne baštine Roma u Romskom obiteljskom centru Kuršanec — ostvarivanje programa „Mediateka“; • Općina Nedelišće (80.000,00 kuna) za opremanje kontejnera za poboljšanje uvjeta rada pripadnika romske nacionalne manjine u Paragu; ULJPPNM je u 2016. godini doznačio sredstva Romskom nacionalnom vijeću, Zagreb i Savezu Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ u svrhu podrške rada udruge. Za detalje projekta „Dovršetak gradnje Kulturnog centra Roma Baranje“ u iznosu od 923.130,91 kn bespovratnih sredstava u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima, koji se financira iz operativnih programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020. i „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.-2020. vidjeti provedbu mjera 5.2.2.3. i 5.2.2.4.
Provedba mjere 2017. g.	Savjet za nacionalne manjine sufinancirao je u 2017. godini programe stvaranja materijalnih pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine, jednokratne pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave - pomoći unutar općeg proračuna s ukupnim iznosom od 500.000,00 kuna i to kako slijedi : • Grad Popovača 70.000,00 kuna za izgradnju cesta i javne rasvjete u Donjoj Gračenici kao pomoć u izgradnju objekta društvene namjene radi unapređenja kvalitete života pripadnika romske manjine i rada romskih udruga. • Općina Nedelišće 150.000,00 kuna za gradnju Doma kulture Parag (br.teh.dn 03/17 i iskaz troškova/ponudu izrade projektne dokumentacije za izgradnju doma kulture Parag na k.č. 1635/4 i 1636/4 k.o. Trnovec), radi stvaranja adekvatnijih prostornih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova romske manjine. • Grad Belišeće 150.000,00 kuna za dovršetak radova na izgradnji društvenog doma romske manjine u Bistrincima, radi daljnjeg unapređenja kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine i rada romskih udruga. • Grad Kutina 100.000,00 kuna za nastavak izgradnje i opremanje doma za potrebe pripadnika romske nacionalne manjine. • Općina Jasenovac 30.000,00 kuna za uređenje romskog groblja u naselju Uštica odnosno postavljanje pozornice, čime bi se trajno osiguralo dostojanstveno obilježavanje Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida/Samudaripen. ULJPPNM je u 2017. godini doznačio sredstva Savezu Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ u svrhu podrške rada udruge. Bjelovarsko-bilogorska županija Udruzi Roma Grubišno Polje u 2017. godini je Ugovorom o jednokratnom financiranju sa Bjelovarsko-bilogorskom županijom dodijeljeno

	5.000,00 kn za obilježavanje Svjetskog dana Roma. Grad Bjelovar pomagao je tijekom 2017. godine romsku zajednicu u nabavi božićnih paketića za djecu. Brodsko-posavska županija Sredstva potpore programima udruga dodjeljuju se na temelju Javnog natječaja za financiranje projekata/programa udruga građana iz Proračuna Grada Slavonskog Broda i programa Javnih potreba Brodsko-posavske županije. U zadnje tri godine znatno je porastao broj registriranih udruga koje okupljaju pripadnike romske nacionalne manjine. Osnovni problem djelovanja ovih udruga predstavlja izostanak njihove međusobne suradnje i komunikacije, iako su osnovani s ciljem pomoći istoj populaciji. Također, evidentno je nesnalaženje udruga prilikom prijave na natječaj (loše napisani projekti, nepotpuna dokumentacija) te netransparentno trošenje dodijeljenih sredstava. Na javni poziv za financiranje projekata/programa udruga građana 2017. godine nisu se javile romske udruge. Međimurska županija Međimurska županija financirala je režijske troškove za jednu romsku udruhu u prostorijama bivše GK Međimurje Visokogradnje, A. Schultessa 19 Čakovec. Za režijske troškove utrošeno je ukupno 1.360,11 kn iz proračuna Međimurske županije. Općina Jagodnjak Općina Jagodnjak u 2017. godini pomogla je pri osnivanju Udruge baranjskih Roma „Napredak“, i to jednokratnom pomoći i dodjelom prostora na korištenje. Na teret proračuna Općine utrošeno je 2.000,00 kn. Općina Ližnjan/Lisignano U 2017. godini sufinanciran je program udruge (Boćarski klub za osobe s invaliditetom) u iznosu od 5.000,00 kn. Aktivan član i natjecatelj udruge jest i jedan pripadnik romske nacionalne manjine, ujedno državni prvak u boćanju za osobe s invaliditetom. Grad Beliše Povodom proslave Svjetskog dana Roma, 22. travnja 2017. godine, organiziran je svečani program uz nazočnost pripadnika romske nacionalne manjine i zastupnika u Hrvatskom saboru, Veljka Kajtazija i predsjednice Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, Suzane Krčmar. U tu svrhu utrošeno je 14.000,00 kn. Također, organiziran je autobus za odlazak u Jasenovac na komemoraciju povodom Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida/Samudaripen. U tu je svrhu utrošeno 3.200,00 kn. <i>Financiranje rada vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine</i> Grad Beliše je u 2017. godini izdvojio ukupno 46.000,00 za Vijeće romske nacionalne manjine Grada Beliša (10.000,00 kn za naknadu troškova rada Vijeća te i 36.000,00 kn za program Vijeća). Grad Rijeka u svom izvješću navodi kako je ostvaren aktivan politički angažman romske nacionalne manjine u Gradu Rijeci djelovanjem Vijeća romske nacionalne manjine Grada Rijeke. Financijska sredstva osigurana su iz izvora vijeća romske nacionalne manjine i Proračuna ureda Grada Rijeke za 2017. godinu u iznosu od 40.211,54 kn. U okviru godišnjeg plana rada Vijeće romske nacionalne manjine Grada Rijeke sredstva su

	utrošena na proslavu Dana žena, obilježavanje Svjetskog dana Roma, proslavu Đurđevdana te službena putovanja. Vijećnici romske nacionalne manjine primaju i mjesečnu naknadu za rad u iznosu od 195,00 kn bruto.		
	Za detalje projekta „Dovršetak gradnje Kulturnog centra Roma Baranje“ u iznosu od 923.130,91 kn bespovratnih sredstava u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima, koji se financira iz operativnih programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020. i „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.-2020. vidjeti provedbu mjera 5.2.2.3. i 5.2.2.4.		
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj lokacija u kojima romske udruge/KUD-ovi imaju na raspolaganju prostor/financijsku podršku	Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste dodijeljeni prostor i/ili financijsku podršku JL/P(R)S	Broj i vrsta aktivnosti koje romske udruge/KUD-ovi provode u dodijeljenom prostoru i/ili uz financijsku podršku JL/P(R)S
2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Savjet za nacionalne manjine: A 732003 – Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina: 450.000,00 kn ULJPPNM, A 513 035 – Romsko nacionalno vijeće, Zagreb (tekuće donacije u novcu): 375.000,00 kn; A 513 002 – Programi za nacionalne manjine (tekuće donacije u novcu): 1.045.000,00 kn		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Savjet za nacionalne manjine: A 732003 – Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina: 500.000,00 kn ULJPPNM, A 513 002 – Programi za nacionalne manjine (tekuće donacije u novcu): 2.500.000,00 kn		
Mjera 6.1.2. Uspostava višenamjenskih centara u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena			
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s Udrugom gradova, Udrugom općina i JL/P(R)S		
Provedba mjere 2016. g.	Za detalje projekta „Dovršetak gradnje Kulturnog centra Roma Baranje“ u iznosu od 923.130,91 kn bespovratnih sredstava u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima, koji se financira iz operativnih programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020. i „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.-2020. vidjeti provedbu mjera 5.2.2.3. i 5.2.2.4.		
Provedba mjere 2017. g.	Grad Belišće Grad Belišće utrošio je 30.000,00 kn za izmjenu projektne dokumentacije te 316.000,00 kn za izvođenje radova na nastavku izgradnje Romskog doma u Bistrincima. Općina Darda		

	Proveden je postupak javne nabave za projekt „Dovršetak gradnje kulturnog centra Roma Baranje“ u Dardi, N. Š. Zrinskog. Sklopljen je ugovor za izvođenje radova sa izvođačem PROJEKTGRADNJA d.o.o., a ukupna vrijednost radova je 846.121,31 kn. Završetak radova očekuje se u travnju 2018. godine. Europska unija financira izgradnju s 85 % sredstava (EFRR), 13 % financira se iz proračuna RH, dok 3 % osigurava Općina Darda. Općina Mala Subotica Tijekom 2017. godine Općina je radila na provedbi mjere osnivanja i rada romskog kulturnog centra koji će promovirati kulturu Roma-Bajaša (djelovanjem KUD-ova i očuvanjem starih zanata). Centar još nije osnovan, no izrađena je projektna dokumentacija i pribavljena građevinska dozvola za što nisu bila potrebna dodatna sredstva. Projektom dokumentacijom predviđena je izgradnja Društvenog centra u Piškorovcu koji će zadovoljiti potrebe mještana glede promocije njegove kulture, očuvanje naslijeđa i kulturni razvoj općenito. Općina je u fazi iznalaženja financijskih sredstava za izgradnju objekta, a troškovi izgradnje se procjenjuju na 5.000.000,00 kn.		
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj manifestacija	Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste centar	Broj pripadnika romske nacionalne manjine
2016. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
2017. g.	Nisu dostupni cjeloviti podaci.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a 2016. g.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a 2017. g.		
Mjera 6.1.3. Financiranje programa posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne građe (na romskim jezicima i na hrvatskom jeziku)			
Nositelj:	Savjet za nacionalne manjine u suradnji s ULJPPNM i Ministarstvom kulture		
Provedba mjere 2016. g.	Savjet za nacionalne manjine tijekom izvještajnog razdoblja sufinancirao je programe kulturne autonomije romske nacionalne manjine u ukupnom iznosu od 554.000,00 kuna i to kako slijedi : Za kulturne manifestacije, ukupno 235.000,00 kn: • Romsko kulturno umjetničko društvo „Darda“, Darda, 8.000,00 kn – XIV. godišnji koncert RKUD-a „Darda“, Darda;		

	• Udruga mladeži Roma Hrvatske, 5.000,00 kn, obilježavanje i proslava Đurđevdana; • Udruga za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, Zagreb: - 60.000,00 kn, Svjetski dan romskoga jezika 2016. godine, Zagreb; - 90.000,00 kn, Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen 2016, Zagreb; • Romski kulturni centar, Sisak, 7.000,00 kn, natjecanja pjevača amatera „Glasu alu romilor“, Sisak; • Udruga baranjskih Roma, Beli Manastir: - 5.000,00 kn, održavanje stručnog skupa na temu: Suzbijanje diskriminacije Roma u svim društvenim sferama i promicanje jednakosti; - 10.000,00 kn, obilježavanje Petrovdana (dan kulture Roma Grada Belog Manastira) 12. 7. 2016; • Romski nacionalni forum, Beli Manastir, 10.000,00 kn, XI. festival igrača i plesača Roma Republike Hrvatske, Beli Manastir; • Udruga za bolji život Romkinja „Traipe“, Zagreb, 40.000,00 kn, Svjetski dan Roma 2016., Zagreb. Na području kulturnog amaterizma, ukupno 84.000,00 kn: • Romsko kulturno umjetničko društvo „Darda“, Darda, 25.000,00 kn, folklorna skupina; • Udruga žena Romkinja Hrvatske „Bolja budućnost“, Zagreb, 10.000,00 kn, Romske zvjezdice; • Udruga za razvoj i bolji život Roma, Sisak, 7.000,00 kn, kulturno-umjetnička sekcija; • Romski kulturni centar, Sisak, 15.000,00 kn, kulturno-umjetnička i dramska sekcija; • Udruga romska prava Sisak, 10.000,00 kn, likovno stvaralaštvo; • KUD „Kutinski biseri“, Kutina, 7.000,00 kn, kulturno-umjetnički amaterizam Roma Bajaša s područja Grada Kutine; • Romsko KUD „Crni biseri“, Sisak, 10.000,00 kn, kulturno-umjetnička sekcija. Za programe informiranja, ukupno 180.000,00 kn: • Udruga Roma Zagreba i Zagrebačke županije, 40.000,00 kn, „Romano čačiće“, 4 broja, a 4, 48 str., naklada 1000; • Humanitarna organizacija svjetska organizacija Roma u Hrvatskoj, Zagreb, 70.000,00 kn, časopis za djecu i mladež „Čhavorikano lil“/ „romska djeca“, 4 broja, naklada 1000 kom, a 4, 35-40 str; • Udruga žena Romkinja Hrvatske „Bolja budućnost“, Zagreb, 70.000,00 kn, Budućnost / Anglunipe, časopis, 4 broja, a 4, 30-36 stranica, naklada 1000. Za programe izdavaštva, ukupno 55.000,00 kn: • Udruga „Romski putevi-Romane droma“, Zagreb, 30.000,00 kn, Romi po drumovima, zbirka priča, R. R. Jovanović, 20x25, str. 100, naklada 300 i Bakine i dekine priče, zbirka priča, R. R. Jovanović, 20x25, str. 100, naklada 300.; • Udruga za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, Zagreb, 25.000,00 kn, Zbornik – Svjetski dan romskog jezika – V. Kajtazi, format 210x280, stranica 200, naklada 1000.

	U 2016. godini za izdavačku djelatnost Ministarstvo kulture financiralo je s aktivnosti A781002 - Izdavačka djelatnost, publikacije udruge Romsko nacionalno vijeće Zagreb u ukupnom iznosu od 14.000,00 kuna. U okviru A781002 - Izdavačka djelatnost financirane su i aktivnosti Udruga za promicanje obrazovanja Roma „Kali Sara“, Zagreb, Svjetski dan romskog jezika (10.000,00 kn) i Dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen (10.000,00 kn). Za otkup knjiga u 2016. godini, financiran s aktivnosti A781002 - Izdavačka djelatnost, financirana su 2 naslova za romsku nacionalnu manjinu (4.781,00 kuna) Savezu Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“: • Veljko Kajtazi: Naši dani u Saboru II. Mandat, VII saziv Hrvatskog sabora 2015.-2016., 2.000,00 kn; • Veljko Kajtazi: Svjetski dan romskog jezika 2015. 2.780,00 kn. U sklopu međunarodne kulturne suradnje Ministarstvo kulture je u 2016. godini financiralo šest programa koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu (80.757,09 kuna). Ovi programi financirani su u okviru proračuna Ministarstva kulture s pozicije A565034 - Međunarodna kulturna suradnja: • Romsko nacionalno vijeće, Zagreb, Dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen 10.000,00 kn; • Udruga za promicanje prava Roma – „Kali Sara“, Zagreb, Dan romskog jezika 10.000,00 kn, Trojezični zbornik 20.000,00 kn, Sudjelovanje članova Udruge „Kali Sara“ na kongresu međunarodne romske unije 5.757,09 kn, Dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen 20.000,00 kn.
Provedba mjere 2017. g.	Tijekom 2017. godine Savjet za nacionalne manjine sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske s ukupnim iznosom od 468.000,00 kuna sufinancirano je ostvarivanje programa kulturne autonomije putem 7 romskih udruga koje su ugovorno preuzele obveze, time stvarajući uvjete za kontinuirano kulturno djelovanje romskih udruga i ostalih društvenih aktivnosti u svim područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena. Programi kulturne autonomije osim njegovanja izvorne romske kulture imaju vrlo veliki značaj u očuvanju romskog jezika, tradicijskih običaja te umjetničkom stvaralaštvu sakupljanja i objavljivanja na romskim jezicima i na hrvatskom jeziku cjelokupnog opusa romske povijesne, književne i kulturne građe. Savjet za nacionalne manjine tijekom izvještajnog razdoblja sufinancirao je programe kulturne autonomije romske nacionalne manjine kako slijedi : Za područje informiranja, ukupno 150.000,00 kn: • Udruga žena Romkinja Hrvatske „Bolja budućnost“, Zagreb, 70.000,00 kn, časopis „Budućnost/Anglunipe“ - brojeva: 4, A4 format, 30 – 36 str., digitalne fotografije, višebojni, naklada: 1.000 • SRRH, „Kali Sara“, 80.000,00 kn, „PHRALIPEN“ - glasilo romske nacionalne manjine - brojeva: 6, 220 mm x 300 mm, 24 str., umjetničke i autorske fotografije; naklada: 2.000 Na području izdavaštva, ukupno 25.000,00 kn: • SRRH, „Kali Sara“, 25.000,00 kn, „Zbornik - Svjetski dan romskog jezika“, Veljko Kajtazi, A4 - 210 mm x 280 mm, str.: 200, naklada:

	2.000 naklada Na području kulturnog amaterizma, ukupno 35.000,00 kn: • Romsko kulturno umjetničko društvo „Darda“, Darda, 25.000,00 kn, folklorna skupina, muzička sekcija, klub žena i mladih; • Romski kulturni centar, Sisak, 10.000,00 kn, kulturno-umjetnička i dramska sekcija Za kulturne manifestacije, ukupno 258.000,00 kn: • Romsko kulturno umjetničko društvo „Darda“, Darda, 8.000,00 kn, godišnji koncert RKUD-a DARDA - Svetog Ivana Krstitelja Darda • SRRH, „Kali Sara“ - 60.000,00 kn, „Svjetski dan romskog jezika 2017.“ - Hotel Panorama, Zagreb i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb - 100.000,00 kn, „Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu / Samudaripen 2017.“ - romsko groblje Uštica, Jasenovac • Romski kulturni centar, Sisak, 10.000,00 kn, „Glasu alu Romilor“ - natjecanje romskih pjevača amatera - Šetalište Vladimira Nazora 12, Sisak, Dom Kulture - Kristalna kocka vedrine • Udruga baranjskih Roma, Beli Manastir, 10.000,00 kn, „Romski dani kulture u Belom Manastiru“ - gradski trg, etnološki centar baranjske baštine i nogometni stadion i prigradsko naselje šećerana (nogometni stadion i šećeransko jezero) • Romski nacionalni forum, Beli Manastir, 20.000,00 kn, „XII. festival igrača i plesača Roma Republike Hrvatske“, Beli Manastir • Udruga Roma Korak po Korak, 50.000,00 kn, „Centralno obilježavanje Svjetskog Dana Roma 2017.“ - Sportska dvorana, Srednja škola Koprivnica. U okviru potpora za književne manifestacije Ministarstvo kulture je u 2017. godini izdvojilo 25.000,00 kuna za tri programa: od čega za jedan program za romsku nacionalnu manjinu iznos od 10.000,00 kuna (aktivnosti A781002 - Izdavačka djelatnost). Za otkup knjiga u 2017. godini Ministarstvo je izdvojilo 12.870,00 kuna za jedan program za romsku nacionalnu manjinu. Otkup je financiran s aktivnosti A781002 - Izdavačka djelatnost. U sklopu međunarodne kulturne suradnje Ministarstvo kulture je u 2017. godini financiralo 4 programa u ukupnom iznosu od 38.606,00 kuna, od čega se tri programa odnose se na romsku nacionalnu manjinu u iznosu od 30.606,00 kuna. Sredstva za ove programe osigurana su u okviru proračuna Ministarstva kulture s aktivnosti A565034 - Međunarodna kulturna suradnja. Međimurska županija

	Međimurska županija iz svog je Proračuna izdvojila sredstva za sufinanciranje dijela troškova za organizaciju otkrivanja spomen obilježja Roma Bajaša (1.000,00 kn). Koprivničko-križevačka županija Koprivničko-križevačka županija provodila je u 2017. godini mjeru podizanja svijesti o kulturi romske zajednice i čuvanju njene baštine. U Gradu Koprivnici utrošeno je 1.000,00 kn za organizaciju jedne manifestacije. Ured gradonačelnika Grada Đurđevca, uz suradnju udruga Roma „Sve se može kad se hoće“ i „Korak po korak“ dodijelio je 5 potpora udrugama i KUD-ovima u ukupnom iznosu od 10.739,68 kn. Bjelovarsko-bilogorska županija U 2017. godini, kao i prethodnih godina, romska zajednica organizirano odlazi na centralnu komemoraciju u Jasenovac, kao i Ušticu gdje se obilježava Dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen, dok se u prosincu održava „Festival romske muzike i plesa te natjecanje plesača i pjevača“ u Dardi. Grad Bjelovar i „Češka obec“ Bjelovar domaćini su najveće manjinske kulturno-folklorne manifestacije u RH „Večer nacionalnih manjina“, koja je poprimila i međunarodni karakter, a tradicionalno se održava zadnji vikend u studenom svake godine. Romska zajednica svake godine sudjeluje svojim gastro-štamdom i folklornom izvedbom. Grad Zagreb Grad Zagreb pruža kontinuiranu podršku provedbi aktivnosti u području kulture kako bi potaknuo pripadnike/ce romske nacionalne manjine na uključivanje u društveni, kulturni i javni život te doprinio postizanju pozitivne percepcije romske kulture i identiteta u društvu. U izvještajnom razdoblju je dodijeljena financijska potpora za kulturno-društvene aktivnosti u iznosu od 909.000,00 kuna iz proračuna Grada Zagreba sljedećim udrugama: - udruzi SRRH „Kali Sara“ odobrena je financijska potpora za izdavanje i tiskanje prvog Hrvatsko-romskog rječnika u iznosu od 500.000,00 kuna; - udruzi SRRH „Kali Sara“ odobrena je potpora za financiranje dotiska prvog Hrvatsko-romskog i Romsko-hrvatskog rječnika u iznosu od 70.000,00 kuna; - udruzi SRRH „Kali Sara“ odobrena je potpora za financiranje snimanja dokumentarnog filma o desetogodišnjem radu udruge u iznosu od 200.000,00 kuna; - udruzi Koalicija Roma Hrvatske – KRUH odobrena je financijska potpora za obilježavanje Đurđevdana u iznosu od 10.000,00 kuna; - udruzi Koalicija Roma Hrvatske – KRUH odobrena je financijska potpora za proslavu blagdana Božića u iznosu od 4.000,00 kuna; - udruzi Koalicija Roma Hrvatske – KRUH odobrena je financijska potpora za projekt „I mi smo tu – 20 godina organiziranog djelovanja romske nacionalne manjine u Gradu Zagrebu“ u iznosu od 5.000,00 kuna;

	- udruzi San za nacionalne manjine odobrena je financijska potpora za obilježavanje Svjetskog dana Roma, obilježavanje Đurđevdana i posjet Jasenovcu u iznosu od 10.000,00 kuna; - udruzi SRRH „Kali Sara“ odobrena je financijska potpora za obilježavanje Svjetskog dana romskog jezika u iznosu od 80.000,00 kuna; - udruzi SRRH „Kali Sara“ odobrena je financijska potpora za organizaciju obilježavanja Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida - Samudaripen u iznosu od 15.000,00 kuna; - udruzi Medijski informativni centar odobrena je financijska potpora za projekt „Mladi za zajednicu“ u iznosu od 15.000,00 kuna. Romske udruge i kulturno-umjetnička društva imaju mogućnost besplatnog korištenja prostora mjesne samouprave za razne tribine, kulturne i folklorne aktivnosti, aktivnosti za poboljšanje kvalitete života starijih osoba, mladih, djece i žena, održavanje radionica i edukacija za mlade, pružanje psihosocijalne pomoći te uključivanje u društveni i kulturni život Grada Zagreba. Tako je Udruga „Zlatne godine - Zagreb“ redovito koristila prostorije mjesnog odbora Petruševac - 4 sata tjedno, a udruga Romski edukacijski omladinski centar „dr Ian Hancock“ prostorije mjesnog odbora Peščenica - 4 sata tjedno. Ostale udruge su prostorije koristile povremeno, na zahtjev. Svjetski dan Roma je 2017. obilježen na Trgu bana Josipa Jelačića u organizaciji Vijeća romske nacionalne manjine Grada Zagreba. Prigodnim programom željelo se upoznati većinsko stanovništvo s romskim običajima i kulturom. Nastupili su trubači i folklorna skupina Zajednica Roma Hrvatske – Romski san te je na prigodnom štandu građanima/kama podijeljen promidžbeni materijal (kape, majice, olovke, čaše, rokovnici i sl.). Istim je povodom također u organizaciji Vijeća održan malonogometni turnir sastavljen od 4 ekipe: ekipe Grada Zagreba, ekipa Vijeća romske nacionalne manjine, ekipe Koordinacije nacionalnih manjina Grada Zagreba i ekipe Policijske uprave zagrebačke. Natjecatelje su bodrili gradonačelnik Grada Zagreba te predsjednici i članovi/ce vijeća i predstavnici/e nacionalnih manjina Grada Zagreba. Radi očuvanja romske kulture i tradicije, posebice glazbe, plesa i romskih običaja, Grad Zagreb je dodijelio financijsku potporu u iznosu od 43.258,00 kuna sljedećim udrugama: - Medijskom informativnom centru je odobrena financijska potpora za organizaciju manifestacije s ciljem prezentacije romskih zanata u iznosu od 25.440,00 kuna; - KUD-u Romska duša je odobrena financijska potpora za nabavu potrebne opreme za Kulturno umjetničko društvo u iznosu od 10.000,00 kuna; - Humanitarnoj organizaciji svjetskoj organizaciji Roma u Hrvatskoj je odobrena financijska potpora za nabavu tradicionalnih romskih instrumenata u svrhu očuvanja glazbene kulturne baštine Roma u iznosu od 7.818,00 kuna. Grad Zagreb omogućava redovitim putem financiranje romskih udruga i sportskih klubova preko Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba, kako bi potaknuo uključivanje pripadnike/ce romske nacionalne manjine u sportsko-rekreativne aktivnosti Grada Zagreba. Tijekom 2017. godine nije bilo podnesenih prijava na navedeni program.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj realiziranih (financiranih) programa ²⁵	Ukupan iznos izdvojenih sredstava za financiranje programa

²⁵ Vrijednosti pokazatelja rezultata objedinjuju podatke Savjeta za nacionalne manjine i Ministarstva kulture o financiranju programa te iznosima financiranja.

2016. g.	15	673.538,09
2017. g.	32	544.476,00
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Savjet za nacionalne manjine A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina: 554.000,00 kn Ministarstvo kulture A781002 – Izdavačka djelatnost: 38.781,00 kn (od toga 14.000,00 kn za publikaciju, 20.000,00 kn za obilježavanje važnih datuma, 4.781,00 kn za otkup knjiga) A565034 – Međunarodna kulturna suradnja: 80.757,09 kn	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Savjet za nacionalne manjine A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina: 468.000,00 kn Ministarstvo kulture A781002 – Izdavačka djelatnost: 37.870,00 kn (od toga 25.000,00 u okviru potpora za književne manifestacije i 12.870,00 kn za otkup knjiga) A565034 – Međunarodna kulturna suradnja: 38.606,00 kn	
Mjera 6.1.4. Raspisivanje natječaja za financiranje programa očuvanja tradicijske kulture Roma		
Nositelj:	ULJPPNM	
Provedba mjere 2016. g.	Relevantne aktivnosti su provedene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura. Tako je tijekom 2016. godine Otvorena medijska grupacija, Zagreb u okviru projekta <i>Gelem, Gelem – World4Them</i> provodila sljedeće aktivnosti u okviru projekta. Održane su edukacije za 23 predstavnika organizacija civilnoga društva i 20 nastavnika u školama o kulturi i tradiciji romske nacionalne manjine s naglaskom na međuvršnjačke odnose, pristup obrazovanju romskoj djeci i probleme s kojima se oni suočavaju. Održane su edukativne radionice za učenike: radionica izrade animiranog filma za učenike OŠ August Cesarec u Zagrebu i radionica snimanja dokumentarnog filma za učenike Gospodarske škole Čakovec. Učenici su sami oblikovali autorske sadržaje na temu ljudskih prava koje su prenijeli u animirani film <i>Mašta povezuje ljude</i> i dokumentarni film <i>Možeš ti to!</i> . Filmovi su prikazani u više od dvadesetak škola diljem Hrvatske. U nekim školama su održani sati razredne zajednice tijekom kojih su prikazani filmovi, a nakon kojih je uslijedila rasprava o ljudskim pravima i specifičnostima romske kulture. Izrađeni filmovi uvršteni su na repertoar nekoliko nacionalnih i međunarodnih filmskih festivala, uključujući i u video galeriju Short Film Corner u sklopu filmskog festivala u Cannesu. U školskim knjižnicama postavljen je „Integracijski kutak“ s edukativnim priručnikom izrađenim za vrijeme trajanja projekta te projektnim filmovima. Udruga žena Romkinja „Romsko srce“, Jagodnjak unutar projekta Obrazovanjem do ljudskih prava održala je trodnevni seminar iz romologije na kojem su sudjelovali 21 nastavnik i stručne osobe iz državnih ustanova i institucija, te nevladinog sektora koji	

	radi s romskom populacijom. Seminar se organizirao s ciljem pružanja dodatne podrška nastavnom kadru i stručnim osobama koje rade s romskom populacijom za rad na integraciji manjinskih zajednica.	
Provedba mjere 2017. g.	ULJPPNM je temeljem javnog poziva za dodjelu financijske potpore za provedbu programa koji doprinose očuvanju tradicijske kulture Roma u 2017. godini, rasporedio financijska sredstva u ukupnom iznosu od 60.000,00 kuna, za četiri programa udruga i kulturno umjetničkih društava romske nacionalne manjine: • Udruga Roma Istre – Pula, Pula 15.000,00 kn • Romsko kulturno umjetničko društvo „Tradicija“ Sisak 15.000,00 kn • Romsko kulturno-umjetničko društvo „Romska duša“ Zagreb 15.000,00 kn i • Udruga Romski kulturni centar, Sisak u iznosu od 15.000,00 kn.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj financiranih programa	Odnos prijavljenih/odobrenih programa
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	Podaci nisu dostupni.
2017. g.	4	5/4
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	/	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Ukupno je na poziciji ULJPPNM, A 513030 – Programi za Rome, u 2017. godini utrošeno 430.804,31 kn, od čega 60.000,00 kn (3811 Tekuće donacije u novcu) za četiri programa udruga i KUD-ova romske nacionalne manjine u sklopu javnog poziva za dodjelu financijske potpore za provedbu programa koji doprinose očuvanju kulture Roma, te 6.584,65 kn za objavu javnog poziva i rad Komisije za odabir prijedloga i raspodjelu financijske potpore za provedbu programa koji doprinose očuvanju kulture Roma.	
Mjera 6.1.5. Intenziviranje informiranja o romskoj nacionalnoj manjini kao i afirmaciji romske kulture u svim javnim medijima (HTV, posebice lokalne radio postaje u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena), te provedba istraživanja nezavisnih stručnjaka o navedenom		
Nositelj:	Vijeće za elektroničke medije u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine	
Provedba mjere 2016. g.	Agencija za elektroničke medije navodi sljedeće informacije. Sukladno članku 63. Zakona o elektroničkim medijima (NN 153/09, 84/11, 94/13, 136/13) Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija (u daljnjem tekstu: Fond) je Fond Agencije za elektroničke medije. Izvor financijskih sredstava Fonda su sredstva osigurana odredbama Zakona o elektroničkim medijima i Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (3% mjesečno ukupno prikupljenih sredstava na ime pristojbe koje uplaćuje HRT). Vijeće za elektroničke medije u 2015. godini raspisalo je tri javna natječaja za raspodjelu sredstava Fonda. Za dva javna natječaja, Fond 1/15 i 2/15	

	sredstva su dodijeljena u 2015. godini, a sredstva Fonda 3/15 dodijeljena su u 2016. godini. Također, sredstva Fonda 1/15 i 2/15 dodijeljena su za dvije godine, za 2015. i 2016.²⁶ Sukladno zakonskim i podzakonskim aktima, jedna od kategorija na koju nakladnici mogu prijavljivati programe je <i>Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj</i>, što naravno, uključuje i romsku nacionalnu manjinu. Ukratko, nakladnicima televizije i radija, neprofitnim pružateljima medijskih usluga iz članka 19. i 79. Zakona o elektroničkim medijima, neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija te neprofitnim proizvođačima audio i/ili audiovizualnog programa u navedenoj kategoriji dodijeljeno je ukupno 2.866.262,78 kuna za 2016. godinu. Na mrežnim stranicama Agencije dostupna je studija pod nazivom Analiza društvenog utjecaja Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija²⁷.
Provedba mjere 2017. g.	Savjet za nacionalne manjine navodi kako su za promicanje ravnopravnosti manjina, stvaranje međusobne tolerancije, promicanje suživota s većinskim narodom te očuvanje kulturnog identiteta mediji od presudnog značaja. Savjet za nacionalne manjine sukladno članku 35. stavku 2. alineji 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, daje mišljenje i prijedloge o programima javnih radio postaja i javne televizije, kao i podatke o zastupljenosti i tretiranju manjinskih pitanja u programima javnih radio postaja i javne televizije i drugim sredstvima priopćavanja, a sukladno zamolbi Savjeta za nacionalne manjine HRT dostavlja godišnja izvješća o proizvedenim, su-proizvedenim i objavljenim programima namijenjenih informiranju pripadnika nacionalnih manjina. Ostvarivanje prava pripadnika svih nacionalnih manjina na pristup javnim medijima uslijed nedovoljne medijske prezentiranosti manjinskih aktivnosti i sadržaja još uvijek je nezadovoljavajuće. Dok radijski program uglavnom ispunjava programske obveze, HRT to još uvijek čini nedovoljno, s obzirom na obveze koje HRT ima na temelju zakona i Ugovora s Vladom Republike Hrvatske. Savjet za nacionalne manjine konstatira da HRT još nije započela s emitiranjem programa na manjinskim jezicima, koja je utvrđena odredbama članka 11. Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima kojoj je Republika Hrvatska pristupila 1997. godine, a na radijskim kanalima emitiraju se prilozi na talijanskom, mađarskom i češkom jeziku. Sukladno statusu javne ustanove koja proizvodi programe ima obavezu da proizvedeni programi moraju zadovoljiti interese javnosti na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, HRT treba osigurati i odgovarajuću zastupljenost informativnog, umjetničkog, kulturnog, dokumentarnog, dramskog, obrazovnog, znanstvenog, dječjeg, filmskog, glazbenog, zabavnog, športskog i drugog sadržaja koji je u interesu javnosti poštujući sva programska načela i obveze utvrđene Zakonom o HRT-u, drugim propisima i Ugovorom između Vlade Republike Hrvatske i HRT. Međutim, programi HRT ne pružaju mogućnost pripadnicima nacionalnih manjina da se upoznaju s kulturom, tradicijom i životom drugih pripadnika svoje manjine u Republici Hrvatskoj jer emisije za manjine nisu dovoljno integrirane u ostale programe i vizualno prepoznatljive u smislu integracije u sveukupni javni, kulturni i politički život.

²⁶ Više detalja u Prilogu br. 11 - tabelarni pregled emisija po nakladnicima, u kategoriji „Nacionalne manjine u RH“ (za 2016. godinu)

²⁷ Dokument se nalazi na poveznici <http://www.e-mediji.hr/hr/pruzatelji-medijskih-usluga/istrazivanja-i-analize/predstavljeno-istrazivanje-analiza-drustvenog-utjecaja-fonda-za-pluralizam-i-raznovrsnost-elektronic-kih-medija/>

	Agencija za elektroničke medije Sukladno članku 63. Zakona o elektroničkim medijima, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija je Fond Agencije, a izvor financijskih sredstava Fonda su sredstva osigurana odredbama Zakona o elektroničkim medijima i Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji - 3% mjesečno ukupno prikupljenih sredstava na ime pristojbe koje uplaćuje HRT. Sukladno Zakonu o elektroničkim medijima, jedna od kategorija Fonda za koju pružatelji medijskih usluga mogu prijavljivati programe je kategorija <i>Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj</i>. Agencija je u 2017. godini raspisala dva javna natječaja za raspodjelu sredstava Fonda. Za Fond 1/17 i 2/17 sredstva su dodijeljena za 2017. i 2018. godinu.²⁸ Ukratko, nakladnicima televizije i radija te neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija za kategoriju programa <i>Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj</i> dodijeljeno je ukupno 1.852.972, kuna za 2017. godinu. Od tog iznosa dodijeljeno je 855.193,86 kn za ukupno 34 radio emisije na navedenu temu, 90.606,99 kn za sadržaje elektroničkih publikacija koje se odnose na nacionalne manjine te 907.172,44 kn za ukupno šest televizijskih emisija. Nadalje, Agencija, u sklopu svojih redovitih aktivnosti, svake godine organizira edukacije za nakladnikeo temama koje oni mogu prijaviti na Fond. Ciklus edukacija na temu <i>Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj</i>, održan je u organizaciji stručnog tima <i>Documenta</i>– Centar za suočavanje s prošlošću. U četiri grada (Zagreb, Split, Lovran i Osijek) održano je pet dvodnevnih radionica na kojima je sudjelovalo 126 novinara i urednika iz 80 medija. Iz tih radionica proizašao je priručnik, koji obuhvaća temu <i>Medijske politike i nacionalne manjine u Hrvatskoj</i>, analize dobrih i loših radijskih i televizijskih praksi s preporukama, praktične savjete za rad s nacionalnim manjinama, sinopsise emisija nastalih na radionicama, popis relevantnih tema te mapu i adresar relevantnih institucija i osoba. Na radionicama je višekratno isticana i potreba mijenjanja novinarsko-uredničkog pristupa: ocijenjeno je da u medijima dominira reaktivni pristup te je predloženo da novinari i urednici imaju više proaktivni pristup i da sami otvarajući važna pitanja. Naglašeno je da je potrebno više terenskog, reportažnog rada, istraživačkog pristupa, kao i povratnog praćenja raznih tema i priča. U poglavlju posvećenom sinopsisima emisija radijski i televizijski novinari i urednici, uz vodstvo stručnjaka, pisali su <i>idealni</i> sinopsis radijske, odnosno televizijske emisije o nacionalnim manjinama – vodeći se stvarnim događanjima u vrijeme održavanja radionica. Priručnik donosi sve završne sinopsise radijskih i televizijskih grupa te sinopsis tematskog serijala za elektroničke publikacije nastalog na zadnjoj radionici u Zagrebu, na kojoj su sudjelovali i novinari internetskih portala. Cilj je da ti sinopsisi služe kao inspiracija novinarima i urednicima za stvaranje kvalitetnijih emisija o nacionalnim manjinama te da ujedno posluži i kao izvor ideja, tema i pristupa izvještavanju. Navedeni Priručnik nalazi se na internetskoj stranici Agencije na poveznici http://www.e-mediji.hr/hr/novosti/organizacija-radionica-odabir-teme/.
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Gledanost programa/promjena vidljivosti romske kulture u javnosti</i>
2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. g.</i>

²⁸ Više detalja u Prilogu br. 12 - tabelarni pregled emisija po nakladnicima, u kategoriji „Nacionalne manjine u RH“ (za 2017. godinu)

mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljni podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.</i>
Mjera 6.1.6. Organiziranje seminara s predstavnicima medija i pripadnicima romske nacionalne manjine o afirmaciji Roma putem medija, te načinu promocije pozitivnih aspekata i izjednačenog izvješćivanja o Romima, te pravima i obvezama na području suzbijanja diskriminacije s posebnim naglaskom na položaj Romkinja	
Nositelj:	Savjet za nacionalne manjine u suradnji s ULJPPNM
Provedba mjere 2016. g.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine održao je 15. lipnja 2016. godine u Opatiji seminar pod nazivom „Mediji i nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj – Zaštita manjina i uloga medija u demokratizaciji hrvatskog društva“. Ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima od presudnog je značaja za promicanje ravnopravnosti manjina, stvaranje tolerancije i promicanje suživota s većinskim narodom i očuvanja kulturnog identiteta. Mediji su dužni doprinosti promicanju i poštivanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, razumijevanju, poštivanju različitosti, demokratskim dosezima i razvijanju kulture dijaloga kako bi nacionalne manjine postale prihvaćene u društvu kao ravnopravni članovi i subjekti društvenih događanja. Seminar je otvorio ravnatelj Ureda mr. sc. Branko Sočanac, a sudionicima su se obratili svojim izlaganjima i predsjednik Savjeta Aleksandar Tolnauer, prof. dr. sc. Siniša Tatalović i prof. dr. sc. Gordana Vilović s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, Suzana Kunac iz Agencije za elektroničke medije te Branka Mandić s Hrvatske radiotelevizije. Glavni naglasci na ovom seminaru stavljeni su na važnost suzbijanja stereotipa i govora mržnje na društvenim mrežama i u elektroničkim medijima te ulozi medija u jačanju svijesti o poštivanju i razumijevanju drugog i drugačijeg, razvijanju tolerancije, osjetljivosti na pojave diskriminacije i nepoštivanja ustavnih i zakonskih prava pripadnika nacionalnih manjina u hrvatskom društvu. Raspravljalo se i o pitanjima zastupljenosti manjinskih tema u programima radija i televizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kao i tiskanim medijima, te važnosti uloge medija u očuvanju društveno-kulturnih vrijednosti manjinskoga identiteta. Na seminaru su sudjelovali i članovi vijeća i predstavnici nacionalnih manjina. Relevantne aktivnosti su provedene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura. Tako je tijekom 2016. godine u okviru projekta <i>Važno je biti Rom</i> koji

	je provodio Projekt građanskih prava Sisak snimljeno 12 emisija <i>Romski svijet</i> na Quirinus radiju u Sisku u kojima su obrađene gotovo sve teme relevantne za Rome te je izrađen i objavljen dokumentarni film <i>Zaboravljena poljana</i>.
Provedba mjere 2017. g.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine održao je 16. svibnja 2017. godine u Opatiji seminar pod nazivom „Mediji i nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj - Zaštita manjina i uloga medija u demokratizaciji hrvatskog društva“. Ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima od presudnog je značaja za promicanje ravnopravnosti manjina, stvaranje tolerancije i promicanje suživota s većinskim narodom i očuvanja kulturnog identiteta. Mediji su dužni doprinosti promicanju i poštivanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, razumijevanju, poštivanju različitosti, demokratskim dosezima i razvijanju kulture dijaloga kako bi nacionalne manjine postale prihvaćene u društvu kao ravnopravni članovi i subjekti društvenih događanja. Seminar je uvodnim govorom otvorio v.d. ravnatelj Ureda mr. sc. Branko Sočanac, a sudionicima su se obratili svojim izlaganjima i predsjednik Savjeta Aleksandar Tolnauer, saborski zastupnik Veljko Kajtazi, prof. dr. sc. Siniša Tatalović s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, Suzana Kunac iz Agencije za elektroničke medije, Daniela Draštata s Hrvatske televizije iz Redakcije za nacionalne manjine, iseljeništvo i civilno društvo - multinacionalni magazin „Prizma“ i Branka Mandić s Hrvatskog radija. Raspravljalo se o pitanjima zastupljenosti manjinskih tema u programima radija i televizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kao i tiskanim medijima, te važnosti uloge medija u očuvanju društveno-kulturnih vrijednosti manjinskoga identiteta, a glavni naglasci su stavljeni na važnost suzbijanja stereotipa i govora mržnje u medijskom prostoru te ulozi medija u jačanju svijesti o poštivanju i razumijevanju drugog i drugačijeg, razvijanju tolerancije, osjetljivosti na pojave diskriminacije i nepoštivanja ustavnih i zakonskih prava pripadnika nacionalnih manjina u hrvatskom društvu. U sklopu seminara prezentiran je i dokumentarni film Hrvatske radiotelevizije „Pravda“. Savjet za nacionalne manjine tijekom 2017. godine zajedno s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina bio je suorganizator niza seminara namijenjenih vijećima i predstavnicima svih nacionalnih manjina, na kojima su sudjelovali i pripadnici romske nacionalne manjine, a posebno su održani seminari o potrebi znatnije medijske afirmacije pripadnika romske nacionalne manjine. Za jačanje medijskih kapaciteta vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, kao i romskih udruga važne su i aktivnosti Saveza Roma Republike Hrvatske „Kali Sara“. Dana 7. listopada održana je radionica „Edukacijski program – osnove novinarstva u redakciji časopisa Phralipen“ u Hotelu I. Radionica je bila podijeljena na dva modula na kojima je predavač Ivan Vrdoljak, novinar i urednik na RTL Televiziji, polaznike uveo u osnove novinarskog izražavanja, novinarske vrste i oblike, kriterije dobrog pisanja i upoznao s etičkim načelima novinarstva. Osim teorijskog dijela, polaznici su kroz praktični dio primijenili naučeno te analizirali s predavačem članke iz hrvatskih medija. Radionica je organizirana u svrhu osposobljavanja suradnika-dopisnika za rad na časopisu Phralipen, glasilu romske nacionalne manjine. U prostorima knjižnice Bogdana Ogrizovića, 5. prosinca, održana je promocija internetskog portala i časopisa Phralipen. Phralipen portal je projekt istoimenog časopisa Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ kojem su središnji fokus manjinska pitanja i položaj romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Cilj portala je upoznati širu javnost s problemima Roma te njihovom bogatom kulturom i tradicijom istovremeno pružajući okvir za profesionalni razvoj Roma kao najugroženije skupine u našem društvu. Phralipen manjinsku tematiku i politiku obrađuje prateći važna događanja i procese s posebnim osvrtom na ključne dionike kroz intervjue, autorske tekstove, kolumne i informacije prikupljene od

	legitimnih predstavnika Roma s područja cijele Republike Hrvatske. Promociji su prisustvovali potpredsjednik Hrvatskog sabora, Furio Radin, predsjednik Odbora za informiranje, informatizaciju i medije, Andrija Mikulić, predsjednica Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu, Vesna Bedeković, saborski zastupnici Robert Janković, Kažimir Varda i Veljko Kajtazi, glavna pomoćnica ministrice kulture, Dubravka Đurić Nemec, voditeljica Službe za UNESCO pri Ministarstvu kulture, Rut Carek te zamjenik pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Darijo Jurišić. Na drugom dijelu promocije profesor na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pri Odsjeku za indologiju i dalekoistočne studije Ljatif Demir, savjetnik u ULJPPNM-u Alen Tahiri, glavna urednica časopisa Phralipen Maja Grubišić i suradnik i prevoditelj za jezik Roma Bajaša Elvis Kralj predstavili su projekt Phralipen kroz primjere vlastitih doprinosa i rada u romskoj zajednici. Relevantne aktivnosti su provođene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura. Tako je u okviru projekta Važno je biti Rom Projekta građanskih prava Sisak snimljeno 12 emisija <i>Romski svijet</i> na Quirinus radiju u Sisku u kojima su obrađene gotovo sve teme relevantne za Rome te izrađen i objavljen dokumentarni film <i>Zaboravljena poljana</i>. U okviru projekta Gelem, Gelem – World4Them Otvorene medijske grupacije provedene su sljedeće aktivnosti: održane su edukativne radionice za učenike: radionica izrade animiranog filma za učenike OŠ August Cesarec u Zagrebu i radionica snimanja dokumentarnog filma za učenike Gospodarske škole Čakovec. Učenici su sami oblikovali autorske sadržaje na temu ljudskih prava koje su prenijeli u animirani film <i>Mašta povezuje ljude</i> i dokumentarni film <i>Možeš ti to!</i>. Filmovi su prikazani u više od dvadesetak škola diljem Hrvatske. U nekim školama su održani sati razredne zajednice tijekom kojih su prikazani filmovi, a nakon kojih je uslijedila rasprava o ljudskim pravima i specifičnostima romske kulture; Izrađeni filmovi uvršteni su na repertoar nekoliko nacionalnih i međunarodnih filmskih festivala, uključujući i u video galeriju Short Film Corner u sklopu filmskog festivala u Cannesu; U školskim knjižnicama postavljen je „Integracijski kutak“ s edukativnim priručnikom izrađenim za vrijeme trajanja projekta te projektnim filmovima; Uspostavljena Mreža za zaštitu i promociju ljudskih prava, koju čine 11 organizacija civilnoga društva, koje će zajednički nastaviti raditi na projektnim ciljevima i nakon formalnog završetka projekta, dok će internetska stranica www.gelem-gelem.com uz blog projekta nastaviti pružati informacije o pravima romske nacionalne manjine.		
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj održanih seminara</i>	<i>Broj educiranih novinara</i>	<i>Broj educiranih pripadnika romske nacionalne manjine</i>
2016. g.	1	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
2017. g.	1	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	ULJPPNM, A 513 002 - Programi za nacionalne manjine: 5.510,00 kn		
Financijska sredstva	ULJPPNM, A513 002 - Programi za nacionalne manjine: 7.840,27 kn		

utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	

Posebni cilj 2: Podići razinu uključenosti romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na žene, u javni i politički život lokalne zajednice		
Pokazatelj učinka	Početna vrijednost/godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Broj pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u radna, savjetodavna i druga tijela JL/P(R)S, razvrstanih po rodnoj pripadnosti	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Broj lokalnih inicijativa koje teže uključivanju romske zajednice u procese odlučivanja na lokalnoj razini o pitanjima koja su relevantna za njihov svakodnevni život	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Broj romskih inicijativa prema JL/P(R)S i njihova uspješnost u postizanju definiranih ciljeva	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Mjera 6.2.1. Organiziranje seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine i JL/P(R)S o njihovim funkcijama, pravima i obvezama		
Nositelj:	Ministarstvo uprave u suradnji sa Udrugom gradova, Udrugom općina i Državnom školom za javnu upravu, ULJPPNM i Savjetom za nacionalne manjine <u>Sudionici u provedbi:</u> Ministarstvo uprave i Državna škola za javnu upravu	
Provedba mjere 2016. g.	O ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina tijekom 2016. godine održana su 2 seminara: 14. travnja 2016. godine u Koprivnici i 9. studenoga 2016. godine u Zadru. U provedbi seminara sudjelovalo je i Ministarstvo uprave. Cilj ovih seminara je bio informiranje i educiranje članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina o njihovim pravima i obvezama koje proizlaze iz Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, motiviranje i poticanje na bolju suradnju vijeća i predstavnika sa tijelima lokalnih jedinica, kao i razmjena informacija o svim specifičnim problemima pripadnika nacionalnih manjina na lokalnom području. ULJPPNM je tijekom 2016. godine provodio aktivnosti u okviru prve komponente projekta „Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini“	

	financiranog sredstvima IPA 2012 programa. U siječnju 2016. godine potpisan je ugovor za projekt „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“, s konzorcijem ugovaratelja WYG SAVJETOVANJE d.o.o. i TECHED SAVJETODAVNE USLUGE d.o.o.. Implementacija projekta započela je 01. veljače 2016. godine, a provedbeno razdoblje traje 18 mjeseci (do 1. kolovoza 2017. godine). Opći cilj projekta je osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava te poboljšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja nacionalnih manjina u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, uz očuvanje njihova vlastitog identiteta, kulture i tradicije. Svrha projekta je osigurati preduvjete za aktivnu participaciju vijeća nacionalnih manjina u provedbi praćenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i u razvoju vlastitih lokalnih zajednica na području Republike Hrvatske. Uvodna konferencija projekta održana je 31. ožujka 2016. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 567.489,28 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % sredstva nacionalnog sufinanciranja osigurana na poziciji ULJPPNM-a (56.748,93 eura). Glavne aktivnosti projekta uključuju: provedbu GAP analize kapaciteta i potreba vijeća i predstavnika nacionalnih manjina za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina; razvijanje alata za povećanje učinkovitosti djelovanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, koji uključuju izradu web-sučelja i priručnika. Također, projektom su predviđene edukacije trenera vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s naglaskom na umrežavanje s ostalim ključnim dionicima lokalnog razvoja u 5 regionalnih centara. Relevantne aktivnosti su provedene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura, Tako su tijekom 2016. godine i u prvom kvartalu 2017. g. u okviru projekta Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj, koji je provodio Informativno pravni centar, Slavonski Brod, kroz provedbu osam radionica izgrađeni kapaciteti romskih organizacija civilnoga društva i vijeća nacionalnih manjina (teme upravljanje udrugom, novi Zakon o udrugama, strateško planiranje, komuniciranje s medijima, financijsko upravljanje udrugom, pisanje projekata). Održano je šest radionica za Vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije i Grada Slavenskog Broda (teme: socijalni razvoj - regionalna i lokalna uprava - funkcioniranje i poteškoće u praksi, lokalna samouprava i ljudska prava, ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, izvješće o stanju prava nacionalnih manjina u RH, akti i izborni postupak te izrada akata i simulacija postupka), postupka). Osnovana je Koordinacija vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije, usvojen je Akcijski plan za uključivanje Roma u Brodsko-posavskoj županiji 2017. – 2019. (<i>Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije</i>, 7/17)., izrađena je analiza provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Brodsko-posavskoj županiji. U okviru projekta Važno je biti Rom, Projekt građanskih prava Sisak provodio je edukacije za pripadnike romske nacionalne manjine na teme upravljanja projektom ciklusom i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina. Romsko nacionalno vijeće, Zagreb, provodio je projekt Poticanje provedbe nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini, usmjeren na izgradnju kapaciteta vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine i romskih organizacija civilnoga društva za suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i poticanje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini. Nansen dijalog centar, Osijek u okviru projekta Izgradnja prekretnica u zaštiti ljudskih prava romske zajednice – postupno jačanje kapaciteta OCD-a i javnih ustanova u pristupu ljudskim pravima provodio je sljedeće aktivnosti: kroz sastanke s predstavnicima Romskog nacionalnog foruma, održavanje osnovnih i naprednih trening seminara, supervizijske i mentorske podrške forumu i romskim organizacijama, studijska putovanja, kao i sastanke s predstavnicima lokalne uprave i samouprave ojačani su kapaciteti udruge Romski nacionalni forum kao mreže 32 romske

	organizacije civilnoga društva i romskih nacionalnih vijeća za zaštitu ljudskih prava na lokalnoj i nacionalnoj razini.
Provedba mjere 2017. g.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine, 13. rujna 2017. godine, održao je u Gradu Pula-Pola seminar o ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. U provedbi seminara sudjelovalo je i Ministarstvo uprave. Cilj seminara je bio informiranje i educiranje članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina o njihovim pravima i obvezama koje proizlaze iz Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, motiviranje i poticanje na bolju suradnju vijeća i predstavnika sa tijelima lokalnih jedinica, kao i razmjena informacija o svim specifičnim problemima pripadnika nacionalnih manjina na području Istarske županije. U raspravi je bilo govora o problemima u funkcioniranju vijeća i predstavnika, posebice nedostatnom financiranju njihovog rada od strane lokalnih jedinica, kao i o drugim specifičnim problemima manjinskog stanovništva s ovog područja. Uz probleme, iznosili su se i primjeri dobre prakse i pozitivna iskustva u međusobnoj suradnji vijeća i predstavnika s upravnim tijelima Istarske županije i Grada Pula-Pola kao i upravnim tijelima ostalih lokalnih jedinica s toga područja. ULJPPNM je tijekom 2017. godine nastavio s provedbom aktivnosti projekta „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“ (1. komponenta IPA 2012 projekta „Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini“). Tijekom srpnja 2017. godine održano je 5 regionalnih konferencija (04. srpnja. u Osijeku, 05. srpnja. u Bjelovaru, 06. srpnja u Zagrebu, 11. srpnja u Rijeci i 13. srpnja u Zadru) s ciljem predstavljanja rezultata projekta te poticanja diskusije o istima s relevantnim dionicima: vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, tijelima JL/P(R)S, manjinskim i drugim udrugama te akademskim stručnjacima. U okviru projektnih aktivnosti provedeno je opsežno istraživanje tzv. GAP analiza (ili analiza jaza) kapaciteta i potreba vijeća i predstavnika nacionalnih manjina iz perspektive samih vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te predstavnika organizacija civilnog društva. Rezultati istraživanja objedinjeni su u publikaciji „Finalna sinteza rezultata integrirane GAP analize“ (dostupnoj na stranicama Ureda: https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Rezultai%20Gap%20analize.pdf). Ovdje istaknuti profil vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, utemeljen je na statistički značajnim razlikama i odstupanjima vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine u poduzorku ukupno anketiranih. U istraživanju provedenom tijekom 2016. g. sudjelovalo je ukupno 356 ispitanika (91 predstavnik nacionalnih manjina), 152 vijeća nacionalnih manjina, 64 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i 49 udruga, LAG-ova i ostalih organizacija uključenih u lokalni razvoj i/ili prava nacionalnih manjina. Od 243 vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, u istraživanju je sudjelovalo 19 vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine. Romska nacionalna manjina je treća po brojnosti vijeća i predstavnika, no žene su razmjerno slabo zastupljene. Najveći udio ispitanika mlađih dobnih skupina utvrđen je u vijećima i među predstavnicima romske nacionalne manjine (do 30 godina – 16%), ali unutar kojih se također utvrdilo najveći udio osoba niže stručne spreme (47%). Vijeća i predstavnici „novih“ nacionalnih manjina smatraju se najupoznatijima sa zakonskim okvirom svoje institucije, dok su s njime najmanje upoznata vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine; Preko 80 % ispitanih vijeća i predstavnika nacionalnih manjina izvršavaju svoje obveze prema jedinici samouprave u vidu redovitog podnošenja plana i programa rada, financijskog plana te završnih računa nadležnim tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sve navedene obveze prema jedinicama samouprave u najmanjoj mjeri izvršavaju vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine. Za obavljanje savjetodavne funkcije formalno su opremljenija i osposobljenija vijeća nacionalnih manjina, vijeća i predstavnici županijske i gradske razine, vijeća i predstavnici „starih“ (tradicionalnih) i „novih“ manjina te vijeća i predstavnici iz zagrebačke regije, dok su manje

	opremljeni i osposobljeni: predstavnici nacionalnih manjina, vijeća i predstavnici nacionalnih manjina općinske razine te pripadnici romske nacionalne manjine. Svi oblici nedovoljne umreženosti (umreženost s drugim predstavnicima i vijećima iste nacionalne manjine, umreženost s predstavnicima i vijećima drugih nacionalnih manjina, te umreženost s civilnim sektorom) u većoj mjeri otežavaju provedbu UZPNM-a po mišljenju vijeća i predstavnika općinske razine, a u manjoj mjeri po mišljenju vijeća i predstavnika županijske i gradske razine. Također se pokazalo kako obje vrste sukoba (među predstavnicima i vijećima različitih nacionalnih manjina te razni unutrašnji sukobi među članovima istog vijeća) u većoj mjeri otežavaju provedbu UZPNM-a po mišljenju vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, a u manjoj mjeri po mišljenju vijeća i predstavnika „novih“ i „starih“ (tradicionalnih) nacionalnih manjina. Na faktoru socijetalne okoline utvrđena je statistički značajna razlika s obzirom na regionalnu pripadnost vijeća i predstavnika, njihovu samoupravnu razinu te „tip“ nacionalne manjine. Pri tome socijetalna okolina u najvećoj mjeri otežava provedbu UZPNM-a po mišljenju vijeća i predstavnika iz Like, Pokuplja i Banovine, po mišljenju vijeća i predstavnika općinske razine te po mišljenju pripadnika romske nacionalne manjine. S druge strane socijetalna okolina u najmanjoj mjeri otežava provedbu UZPNM-a po mišljenju vijeća i predstavnika iz Istre i Primorja, tijela županijske razine te pripadnika „starih“ (tradicionalnih) nacionalnih manjina. Pri tome koordinacijama vijeća nacionalnih manjina najveći doprinos pripisuju vijeća i predstavnici iz zagrebačke regije te pripadnici romske nacionalne manjine, a najmanji doprinos vijeća i predstavnici iz Like, Pokuplja i Banovine te pripadnici „novih“ nacionalnih manjina. Na temelju rezultata faktorske analize konstruirana su dva indeksa, uvjetno nazvana internim i eksternim akterima koji doprinose unaprjeđivanju i zaštiti položaja nacionalnih manjina. Pri tome, interni akteri obuhvaćaju: predstavnike i vijeća nacionalnih manjina, jedinice samouprave, koordinacije vijeća, udruge nacionalnih manjina te Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske, dok eksterni akteri obuhvaćaju: ostale neprofitne organizacije i organizacije civilnog društva, Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Pučkog pravobranitelja te međunarodne organizacije. Prosječni rezultati vijeća i predstavnika na dva konstruirana indeksa statistički se značajno razlikuju, pri čemu vijeća i predstavnici veći doprinos u unaprjeđivanju i zaštiti položaja nacionalnih manjina pripisuju internim akterima. Između vijeća i predstavnika nije utvrđena statistički značajna razlika u doprinosu koji pripisuju internim i eksternim akterima. Internim akterima najveći doprinos u unaprjeđivanju i zaštiti položaja nacionalnih manjina pripisuju vijeća i predstavnici „starih“ (tradicionalnih) nacionalnih manjina i romske nacionalne manjine, vijeća i predstavnici iz zagrebačke regije, te vijeća i predstavnici županijske razine, dok im najmanji doprinos pripisuju vijeća i predstavnici iz Like, Pokuplja i Banovine, pripadnici „novih“ nacionalnih manjina te vijeća i predstavnici općinske razine. Doprinos eksternih aktera najvećom ocjenom ocjenjuju pripadnici romske nacionalne manjine, a najmanjom pripadnici „novih“ nacionalnih manjina. Između predstavnika i vijeća nije utvrđena statistički značajna razlika u percepciji prihvaćenosti od strane jedinica samouprave. U pitanju prihvaćenosti vijeća i predstavnika od jedinice samouprave, utvrđena je statistički značajna razlika s obzirom na regionalnu pripadnost vijeća i predstavnika i „tip“ nacionalne manjine: pripadnici romske nacionalne manjine te vijeća i predstavnici iz Like, Pokuplja i Banovine, kao i južne (Dalmacija) te sjeverne Hrvatske u manjoj mjeri potvrđuju prihvaćenost vijeća i predstavnika od svoje jedinice samouprave. Korištenje računala i elektroničke pošte za potrebe obavljanja poslovanja vijeća i predstavnika ukazalo je na određene statistički značajne razlike i povezanosti te je utvrđeno kako ih najvećoj mjeri koriste pripadnici „starih“ (tradicionalnih) nacionalnih manjina, a znatno manje pripadnici romske nacionalne manjine. Statistički značajna razlika utvrđena je i s obzirom na samoupravnu razinu vijeća i predstavnika te s obzirom na „tip“ nacionalne manjine, pri čemu vijeća i predstavnici općinske razine posjeduju najmanji broj sredstava, dok vijeća i predstavnici županijske razine

	raspolazu najvećim brojem svih triju vrsta sredstava: uredskom opremom, logističkim te financijskim sredstvima. Uz to pripadnici romske nacionalne manjine u najmanjoj mjeri raspolazu službenim računalima i naknadom za troškove, dok spomenutim sredstvima u najvećoj mjeri raspolazu pripadnici „starih“ (tradicionalnih) nacionalnih manjina Radi pritužbi u vezi kršenja manjinskih prava, pripadnici nacionalnih manjina u najvećoj se mjeri obraćaju vijećima i predstavnicima „novih“ nacionalnih manjina i vijećima i predstavnicima romske nacionalne manjine, a u manjoj mjeri vijećima i predstavnicima „starih“ (tradicionalnih) nacionalnih manjina. S obzirom na tip nacionalne manjine, utvrđena je statistički značajna razlika u zadovoljstvu dosadašnjom suradnjom s udrugama i ustanovama nacionalnih manjina, pri čemu su suradnjom zadovoljniji pripadnici „starih“ (tradicionalnih), a manje su zadovoljni pripadnici „novih“ nacionalnih manjina i romske nacionalne manjine. Na temelju rezultata faktorske analize konstruiralo se dva indeksa, uvjetno nazvana općim i lokalnim akterima. Pritom lokalni akteri obuhvaćaju: druge predstavnike i vijeća nacionalne manjine koju predstavljaju ispitanici, vijeća i predstavnike drugih nacionalnih manjina, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge i ustanove nacionalnih manjina te koordinacije vijeća nacionalnih manjina. Opći akteri obuhvaćaju: ostale organizacije civilnog društva, ministarstva nadležna za pitanja nacionalnih manjina, Savjet za nacionalne manjine, regionalne i lokalne medije, Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora te ULJPPNM Vlade Republike Hrvatske. Između predstavnika i vijeća nije utvrđena statistički značajna razlika u percepciji prihvaćenosti od civilnog sektora. Prihvaćenost od manjinskih udruga i ostalih organizacija civilnog društva u najmanjoj mjeri potvrđuju pripadnici romske nacionalne manjine te vijeća i predstavnici općinske razine, a u najvećoj mjeri pripadnici „starih“ (tradicionalnih) nacionalnih manjina te vijeća i predstavnici županijske razine. Pokazalo se da je za aktivnost i učinkovitost vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine statistički značajan prediktor razina njihove osposobljenosti za obavljanje savjetodavne funkcije. Dakle što je viša razina formalne osposobljenosti vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, razmjerno su aktivnija i učinkovitija pri obavljanju savjetodavne funkcije. Za obavljanje savjetodavne funkcije formalno su opremljenija i osposobljenija: vijeća nacionalnih manjina, vijeća i predstavnici županijske i gradske razine, vijeća i predstavnici „starih“ (tradicionalnih) i „novih“ manjina te vijeća i predstavnici iz zagrebačke regije, dok su manje opremljeni i osposobljeni: predstavnici nacionalnih manjina, vijeća i predstavnici općinske razine te pripadnici romske nacionalne manjine Temeljem dviju konstruiranih latentnih varijabli (‘‘opremljenost vijeća i predstavnika za obavljanje savjetodavne funkcije’’ te ‘‘aktivnost/učinkovitost vijeća i predstavnika’’) utvrđena je statistički značajna, pozitivna, no relativno slaba povezanost ($r = 0.461$). Potvrđena je teza po kojoj za učinkovitu provedbu i primjenu UZPNM-a nije dovoljna samo formalna opremljenost i aktivnost vijeća i predstavnika, već i spremnost na suradnju JL/P(R)S-a s nacionalnim manjinama i vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina. Opažena potkapacitiranost romskih vijeća i predstavnika predstavlja osnovu u artikuliranju manjinske agende koja treba povesti više brige u prevladavanju uočenih poteškoća te potaknuti izgradnju mehanizama povezanih s podizanjem savjetodavnih kapaciteta pojedinim vijećima i predstavnicima. Tijekom projekta održano je 10 trodnevni regionalnih edukacija predstavnika vijeća i pojedinačnih predstavnika nacionalnih manjina za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i za jačanje njihove savjetodavne uloge i umrežavanje s ostalim ključnim dionicima

	lokalnog razvoja (poput lokalnih akcijskih grupa i udruga koje promiču održivi razvoj). U svrhu jačanja ove uloge izrađen i Priručnik za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina (također dostupan na stranicama Ureda)²⁹. Konačno, s ciljem uključivanja perspektive vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u sustav praćenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina na nacionalnoj razini, izrađen je web portal https://pravanacionalnihmanjina.hr/ putem kojeg će vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u narednom periodu imati mogućnost izvještavati o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina onako kako je oni vide. Relevantne aktivnosti provedene su u okviru projekta IPA 2012 „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta usmjerena na osiguravanje učinkovite primjene standarda EU u osnaživanju ljudskih prava 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj organiziranih seminara	Broj educiranih članova vijeća, predstavnika romske nacionalne manjine i JL/P(R)S
2016. g.	2	Nisu dostupni cjeloviti podaci.
2017. g.	1	Nisu dostupni cjeloviti podaci.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Organizacija seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina provodila se u okviru redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. ULJPPNM, A 513045 IPA 2012 Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini: 848.396,50 kn (od čega izvor 51: 763.556,82 kn, izvor 12: 84.839,68 kn)	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Organizacija seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina provodila se u okviru redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. ULJPPNM, A 513045 IPA 2012 Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini: 3.400.679,48 kn (od čega izvor 51: 3.060.611,55 kn i izvor 12: 340.067,93 kn)	
Mjera 6.2.2. Organiziranje savjetovanja predstavnika JL/P(R)S sa članovima vijeća i predstavnicima romske nacionalne manjine		
Nositelj:	Ministarstvo uprave u suradnji sa Udrugom gradova, Udrugom općina i Državnom školom za javnu upravu	
	Sudionici u provedbi:	

²⁹ Priručnik za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina dostupan je na sljedećoj poveznici:
<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Priru%C4%8Dnik%20za%20vije%C4%87a%20i%20predstavnike%20nacionalnih%20analiza.pdf>

	Ministarstvo uprave i Državna škola za javnu upravu
Provedba mjere 2016. g.	ULJPPNM je počeo s provedbom projekta „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“, realiziranog u okviru programa IPA 2012 te je 31. ožujka 2016. godine organizirao uvodnu konferenciju u prostorijama Predstavništva Europske komisije u Republici Hrvatskoj, Kući Europe. Projekt provodi konzorcij kojeg čine WYG savjetovanje d.o.o. i Teched savjetodavne usluge d.o.o. Opći je cilj projekta osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava te poboljšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja nacionalnih manjina u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, uz očuvanje njihova vlastitog identiteta, kulture i tradicije. Trajanje projekta je 18 mjeseci – od 1. veljače 2016. do 1. kolovoza 2017. godine. Svrha projekta „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“ je osigurati preduvjete za aktivnu participaciju vijeća nacionalnih manjina u provedbi praćenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i u razvoju vlastitih lokalnih zajednica na području Republike Hrvatske. U okviru projektnih aktivnosti bit će provedena GAP analiza kapaciteta i potreba vijeća i predstavnika nacionalnih manjina za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina; razvit će se alati za povećanje učinkovitosti djelovanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina: web sučelje i priručnik. U pet regionalnih centara, provest će se edukacije trenera vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s naglaskom na umrežavanje s ostalim ključnim dionicima lokalnog razvoja te će time obuhvatiti i vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine, kao i jedinice regionalne i lokalne samouprave i druge dionike. Relevantne su aktivnosti održane u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i>, na kojima su sudjelovali brojni predstavnici romskih vijeća, udruga, ali i predstavnika regionalne i lokalne samouprave, kao i drugi relevantni dionici. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 6.2.3.
Provedba mjere 2017. g.	ULJPPNM je tijekom 2017. godine nastavio provedbu projekta „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“, realiziranog u okviru programa IPA 2012. Projekt provodi konzorcij kojeg čine WYG savjetovanje d.o.o. i Teched savjetodavne usluge d.o.o. Opći je cilj projekta osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava te poboljšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja nacionalnih manjina u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, uz očuvanje njihova vlastitog identiteta, kulture i tradicije. Trajanje projekta je 18 mjeseci – od 1. veljače 2016. do 1. kolovoza 2017. godine. U okviru projektnih aktivnosti provedena je GAP analiza kapaciteta i potreba vijeća i predstavnika nacionalnih manjina za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina; razvijeni su alati za povećanje učinkovitosti djelovanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina: web sučelje i priručnik. U pet regionalnih centara, provedeno je 10 edukacija trenera vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s naglaskom na umrežavanje s ostalim ključnim dionicima lokalnog razvoja, u okviru kojih su obuhvaćeni i vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, kao i jedinice regionalne i lokalne samouprave i drugi dionici. Edukacije za obuku trenera za jačanje kapaciteta vijeća i predstavnika nacionalnih manjina za praćenje i evaluaciju UZPNM održane su tijekom siječnja i veljače 2017. godine (Osijek, 18. - 20. siječnja; Rijeka, 25. - 27. siječnja; Zagreb, 1. – 3. veljače; Zadar, 8. – 10. veljače i Bjelovar 15. – 17. veljače). Treninzi trenera vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na teme: suradnja za lokalni razvoj i jačanje savjetodavne uloge vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u kontekstu lokalnog razvoja održane su tijekom veljače i ožujka 2017. godine (Zagreb, 22. – 24. veljače; Osijek, 1. – 3. ožujka; Bjelovar 8. – 10. ožujka; Rijeka, 15. – 17. ožujka i Zadar, 22. – 24. ožujka). U srpnju 2017. godine održano je 5 regionalnih konferencija s ciljem predstavljanja rezultata provedenog projekta te poticanja diskusije o istima s relevantnim dionicima: vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, manjinskim i drugim udrugama te akademskim stručnjacima. Regionalne konferencije održane su 04. srpnja u Osijeku, 05. srpnja u Bjelovaru, 06. srpnja u Zagrebu, 11.

	srpnja u Rijeci i 13. srpnja u Zadru. Rezultati istraživanja objedinjeni su u publikaciji „Finalna sinteza rezultata integrirane GAP analize“ ³⁰ . Relevantne su aktivnosti održane u okviru projekta <i>Nacionalne platforme za Rome „Živjeti jednakost“</i> , na kojima su sudjelovali brojni predstavnici romskih vijeća, udruga, ali i predstavnika regionalne i lokalne samouprave, kao i drugi relevantni dionici. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 6.2.3.		
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj održanih sastanaka</i>	<i>Broj sudionika na sastancima</i>	<i>Broj i vrsta utvrđenih i riješenih problema lokalne zajednice kroz suradnju između JL/P(R)S i romske nacionalne manjine</i>
2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>		
2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini vidjeti mjeru 6.2.1.</i>		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini vidjeti mjeru 6.2.1.</i>		
Mjera 6.2.3. Edukacija pripadnika romske nacionalne manjine o aktivnostima vezanim uz donošenje, provedbu i/ili praćenje politika na nacionalnoj i EU razini, s naglaskom na Desetljeće za uključivanje Roma 2005.-2015., s ciljem osnaživanja njihove veće participacije na konferencijama i seminarima bitnima za pitanja romske nacionalne manjine kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini			
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina i udrugama		
Provedba mjere 2016. g.	ULJPPNM ima ulogu kontaktne točke za praćenje provedbe strateških mjera od strane nositelja mjera i drugih uključenih aktera i dionika. Također, ULJPPNM je i nacionalna kontakt točka za Rome u kontekstu nacionalnih strategija za integraciju Roma na razini Europske unije. Između ostalog, ULJPPNM sudjeluje u izradi dokumenata EU koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu i programskim aktivnostima EK. Tako je i 2016. g., zajedno s drugim nadležnim tijelima, sudjelovao u izradi nacrtu Zaključaka Vijeća EU o ubrzanju procesa integracije Roma. ³¹ Zaključci Vijeća, usvojeni 8. prosinca 2016. g., temelje se na Tematskom izvješću br. 14/2016 Revizijskog suda EU o napretku postignutom u integraciji Roma pod		

³⁰ Dokument je dostupan na sljedećoj poveznici: <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Rezultai%20Gap%20analize.pdf>

³¹ 15406/16, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15406-2016-INIT/hr/pdf>

	nazivom „Političke inicijative i financijska potpora EU-a za integraciju Roma: tijekom posljednjeg desetljeća postignut je znatan napredak, ali potrebni su dodatni naponi na terenu³². Zaključci pozivaju države članice na daljnje unaprjeđenje provedbe Okvira EU za integraciju Roma, u skladu sa sveobuhvatnim pristupom utemeljenim na dokazima. ULJPPNM je krajem 2015. godine prijavio prijedlog projekta na ograničeni poziv JUST/2015/RDIS/AG/NRP2 Glavne uprave za pravosuđe i potrošače Europske komisije pod nazivom Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“. Po završetku evaluacijskog procesa od strane nadležne Glavne uprave za pravosuđe i potrošače, Ured je, kao nositelj projekta, ostvario izravnu dodjelu sredstava u iznosu od 68.635,00 eura (od čega je iznos sredstava EU iznosio 54.605,00 eura). Ured je projekt provodio od svibnja 2016. do svibnja 2017. godine. Uz veći broj aktivnosti održanih u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i>, ovdje izdvajamo uvodnu konferenciju održanu 12. srpnja 2016. godine u velikoj sali MZO-a, u organizaciji ULJPPNM-a. Nacionalna platforma usko je vezana uz provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013.-2020. godine, i zamišljena je kao prostor za dijalog svih dionika provedbe navedenog strateškog dokumenta, kao i provedbenog Akcijskog plana Cilj Platforme je omogućiti dijeljenje primjera dobrih praksa na lokalnoj, nacionalnoj, ali i europskoj razini kad je riječ o provedbi politika usmjerenih na sveobuhvatnu integraciju pripadnika romske populacije, s naglaskom na neposrednim iskustvima samih Roma, posebice romske mladeži i žena. S tim u vezi uvodnoj konferenciji projekta prisustvovao je značajan broj predstavnika tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i predstavnika romske zajednice u vidu članova vijeća romske nacionalne manjine i predstavnika romskog i pro-romskog civilnog društva. Europsku perspektivu teme u fokusu predložili su predstavnici Europske komisije, Jana Balazova i predstavnik Agencije Europske unije za temeljna prava, Jaroslav Kling. Konferenciju je otvorila dr.sc. Dubravka Jurlina Alibegović, ministrica uprave, koja je istaknula važnost posvećenog rada na integraciji Roma u hrvatsko društvo, osvrnuvši se na Nacionalnu platformu za uključivanje Roma kao na bitan faktor u identificiranju prioriteta i izazova pri kreiranju javno političkih mjera usmjerenih na poboljšanje statusa romske nacionalne manjine. Ravnatelj Ureda, mr.sc. Branko Sočanac, u pozdravnom je izlaganju opisao sveobuhvatni integrativni okvir kojim se cilja na ravnopravnu participaciju Roma u društvu i najavio daljnju realizaciju Platforme u vidu regionalnih fokus grupa. Uvodničari konferencije bili su i saborski zastupnik Veljko Kajtazi, kao i zamjenik ministra obrazovanja, znanosti i sporta, mr.sc. Hrvoje Šlezak. Konferencija je obuhvatila i facilitiranu diskusiju o izazovima s kojima se na terenu susreću pripadnici romske zajednice, čiji će rezultati, zajedno s rezultatima održanih fokusiranih grupa i zaključcima evaluacije, biti predložak za izradu novog provedbenog dokumenta Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013.-2020. Predstavnici akademske zajednice zaključili su skup prezentacijom rezultata istraživanja uzroka i posljedica teškog socio-ekonomskog položaja Roma. ULJPPNM je pružio potporu i sudjelovanju predstavnika Republike Hrvatske u predsjedanju Slovačke Europskom unijom, koje je među prioritetima imalo i napredak integracije Roma. Četvero mladih Roma i Romkinja sudjelovalo je na europskom susretu na visokoj razini posvećenom osnaživanju mladih Roma u Europi, održanom u Bratislavi 9. - 11. listopada 2016. g.

³² <http://www.eca.europa.eu/hr/Pages/DocItem.aspx?did=36850>

	Potporna je pružena i provedbi paneuropskog projekta 'za Rome, s Romima' (for Roma, with Roma)³³. U okviru projekta poduzete su ciljane aktivnosti za borbu protiv diskriminacije Roma i stereotipa o Romima. Predstavnici Republike Hrvatske, uključujući veći broj osnovnih škola i troje novinara, sudjelovali su i u paneuropskom natjecanju školskih crteža i aktivnostima za novinare. Pilot projekt „Izgradnja kapaciteta romskog civilnog društva i jačanja njegovog uključivanja u praćenje nacionalnih strategija za integraciju Roma“ (Capacity Building for Roma Civil Society and Strengthening its Involvement in the Monitoring of National Roma Integration Strategies) provodi se od ožujka 2017. g. do prosinca 2018. g., uz sudjelovanje približno 90 udruga iz 27 država članica EU i financiranje Europske komisije. Cilj projekta je doprinijeti jačanju mehanizama praćenja (monitoringa) provedbe nacionalnih strategija za integraciju Roma kroz sustavno praćenje od strane civilnog društva. Dodana vrijednost takvog praćenja je u neovisnom statusu i terenskom iskustvu udruga koje sudjeluju. Pri tom se očekuje razvijanje kapaciteta čimbenika iz civilnog društva za praćenje politika i potpora pripremi visokokvalitetnih, cjelovitih godišnjih izvješća o praćenju. Nažalost, nakon prvog poziva udrugama za sudjelovanje, u svibnju 2017. g. nije zaprimljena niti jedna valjana prijava iz Republike Hrvatske, a u drugom krugu je za provedbu u RH izabrana Udruga mladih Roma „Romska budućnost“ iz Rijeke. S obzirom na potrebu daljnjeg jačanja kapaciteta civilnog društva u Republici Hrvatskoj i njihovog umrežavanja unutar EU, predstavnici ULJPPNM-a pružaju potporu provedbi projekta, kako na razini EU, primjerice unutar mreže Nacionalnih kontakt točaka za Rome, tako i u Republici Hrvatskoj. Relevantne aktivnosti su provedene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura, Tako su tijekom 2016. godine i u prvom kvartalu 2017. g. u okviru projekta Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj, koji je provodio Informativno pravni centar, Slavonski Brod, kroz provedbu osam radionica izgrađeni kapaciteti romskih organizacija civilnoga društva i vijeća nacionalnih manjina (teme upravljanje udrugom, novi Zakon o udrugama, strateško planiranje, komuniciranje s medijima, financijsko upravljanje udrugom, pisanje projekata). Održano je šest radionica za Vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije i Grada Slavonskog Broda (teme: socijalni razvoj - regionalna i lokalna uprava - funkcioniranje i poteškoće u praksi, lokalna samouprava i ljudska prava, ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, izvješće o stanju prava nacionalnih manjina u RH, akti i izborni postupak te izrada akata i simulacija postupka), postupka). Osnovana je Koordinacija vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije, usvojen je Akcijski plan za uključivanje Roma u Brodsko-posavskoj županiji 2017. – 2019. (<i>Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije</i>, 7/17)., izrađena je analiza provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Brodsko-posavskoj županiji. U okviru projekta Važno je biti Rom, Projekt građanskih prava Sisak provodio je edukacije za pripadnike romske nacionalne manjine na teme upravljanja projektnim ciklusom i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina. Romsko nacionalno vijeće, Zagreb, provodio je projekt Poticanje provedbe nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini, usmjeren na izgradnju kapaciteta vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine i romskih organizacija civilnoga društva za suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i poticanje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini. Nansen

³³ Za više detalja molimo vidjeti mrežnu stranicu EK: http://ec.europa.eu/justice/discrimination/roma/for-roma-with-roma/index_en.htm

	dijalog centar, Osijek u okviru projekta <i>Izgradnja prekretnica u zaštiti ljudskih prava romske zajednice – postupno jačanje kapaciteta OCD-a i javnih ustanova u pristupu ljudskim pravima</i> provodio je sljedeće aktivnosti: kroz sastanke s predstavnicima Romskog nacionalnog foruma, održavanje osnovnih i naprednih trening seminara, supervizijske i mentorske podrške forumu i romskim organizacijama, studijska putovanja, kao i sastanke s predstavnicima lokalne uprave i samouprave ojačani su kapaciteti udruge Romski nacionalni forum kao mreže 32 romske organizacije civilnoga društva i romskih nacionalnih vijeća za zaštitu ljudskih prava na lokalnoj i nacionalnoj razini.	
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. g. u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i> održane su fokusirana rasprava za mlade i žene u suradnji s organizacijama civilnog društva, 3. i 4. veljače 2017. godine u Zagrebu te 4. travnja 2017. završna konferencija projekta. Na završnoj konferenciji izloženi su dugoročni i kratkoročni prioriteti po pojedinom strateškom području kako su ih definirali sudionici regionalnih i lokalnih događanja, te mladi Romi i Romkinje. Izrađeno je 16 regionalnih i lokalnih projektnih ideja zajedničkim radom kako pripadnika romske nacionalne manjine tako i drugih ključnih dionika (predstavnik jedinica lokalne i regionalne samouprave, predstavnici razvojnih agencija, predstavnici civilnog sektora, predstavnici odgojnih i obrazovnih, socijalnih i zdravstvenih ustanova te dr.). Dio evidentiranih i nedovoljno znanih primjera dobre prakse predstavljen je u publikaciji pod nazivom <i>Pregled odabranih primjera dobre prakse: integracije pripadnika romske nacionalne manjine</i>. U aktivnostima je sudjelovalo ukupno 435 sudionika, od toga 154 pripadnika romske nacionalne manjine, među kojima 52 mladih i 45 žena pripadnica romske nacionalne manjine. Za više detalja o provedbi relevantnih projekata u okviru IPA 2012 natječaja „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, molimo vidjeti provedbu mjere 6.3.3. u 2016. g. Relevantne su i aktivnosti u okviru projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, koji za ULJPPNM provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Provedba projekta započela je 01. veljače 2017. godine, a provedbeno razdoblje projekta je 18 mjeseci. Opći cilj projekta je osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava, te poboljšanje i olakšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja romske nacionalne manjine u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, čuvajući vlastiti identitet, kulturu i tradiciju. Svrha projekta je sljedeća: provedbom potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR 2013.-2020. i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Osim širokog sudjelovanja romskih vijeća i predstavnika, romskih udruga i aktivista u samim aktivnostima, osobita vrijednost se ostvaruje kroz detaljno istraživanje kojim će se dobiti potpuniji uvid u participaciju Roma na svim razinama, uključujući vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine. Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura). Za više detalja vidjeti mjere 8.1.2. i 8.2.6. Za druge međunarodne aktivnosti vidjeti i provedbu mjere 6.2.4.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj održanih radionica/edukacija o donošenju, provedbi i/ili praćenju politika</i>	<i>Broj sudionika radionica/edukacija pripadnika romske nacionalne manjine</i>
2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	

2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	ULJPPNM, A 513051 – Nacionalna platforma za Rome: 180.191,30 kn (od čega izvor 52: 143.360,20 kn i izvor 12: 26.831,10 kn)
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	ULJPPNM, A 513051 – Nacionalna platforma za Rome: 139.307,64 kn (od čega izvor 52: 105.610,64 kn i izvor 12: 33.696,81 kn) ULJPPNM, A 513041 – Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020.: 727,00 (hotelski smještaj sudionika konferencije)
Mjera 6.2.4. Uključivanje pripadnika romske nacionalne manjine u sudjelovanje na domaćim i međunarodnim seminarima te drugim skupovima posvećenim bitnim pitanjima za romsku nacionalnu manjinu, te u suradnju s predstavnicima Roma iz drugih zemalja i s međunarodnim institucijama i asocijacijama	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s vijećima i predstavnicima romske nacionalne manjine i udrugama
Provedba mjere 2016. g.	Vidjeti i provedbu mjere 6.2.3. ULJPPNM je pružio potporu i sudjelovanju predstavnika Republike Hrvatske u predsjedanju Slovačke Europskom unijom, koje je među prioritetima imalo i napredak integracije Roma. Četvero mladih Roma i Romkinja sudjelovalo je na europskom susretu na visokoj razini posvećenom osnaživanju mladih Roma u Europi, održanom u Bratislavi 9. - 11. listopada 2016. g.
Provedba mjere 2017. g.	Vidjeti i provedbu mjere 6.2.3., osobito posjet Europskoj komisiji i drugim institucijama EU te međunarodnim romskim mrežama (ERIO) važnim za integraciju Roma u okviru projekta Nansen Dijalog Centra, Osijek <i>Izgradnja prekretnica u zaštiti ljudskih prava romske zajednice – postupno jačanje kapaciteta OCD-a i javnih ustanova u pristupu ljudskim pravima.</i> Relevantne aktivnosti provodile su i organizacije civilnog društva. Tako je SRRH „Kali Sara” organizirao posjet za 28 članova Auschwitzu, Krakowu, Brnu i Bratislavi 26. veljače do 1. ožujka 2017.g. SRRH „Kali Sara” organizirala je posjet Bosni i Hercegovini, 2.-4. svibnja 2017.g. Članovi Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“, njih ukupno trideset i jedan, posjetili su Spomen područje Donja Gradina, veleposlanika RH, šefa Misije OEES-a i Općinu Centar. Članovi SRRH „Kali Sara” boravili su 7. i 8. lipnja 2017. g. u Bruxellesu u sklopu studijskog putovanja posjeta Europskom parlamentu i zastupniku Jozi Radošu iz stranke ALDE Party – Liberals and Democrats for Europe. Članovi su imali priliku razgovarati sa zastupnikom i upoznati se s radom Europskog parlamenta te posjetiti muzej Parlamentarium. SRRH „Kali Sara” sudjelovala je na 2. Romskoj konferenciji starješina i 3. Svjetskom romskom festivalu kulture u Latviji. Delegaciju iz Republike

	Hrvatske predstavljali su zastupnik Veljko Kajtazi i predsjednica SRRH „Kali Sara” Suzana Krčmar. SRRH „Kali Sara“ organizirao je studijsko putovanje za svoje članove u Makedoniju od 8. do 12. listopada.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj seminara i drugih skupova na kojima su sudjelovali pripadnici romske nacionalne manjine</i>	<i>Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su aktivno sudjelovali na nacionalnim i međunarodnim konferencijama bitnima za pitanja romske nacionalne manjine</i>
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
2017. g.	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Mjera se provodila u okviru redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Mjera 6.2.5. Edukacija romske nacionalne manjine, posebice žena i mladih, za sudjelovanje u procesu odlučivanja, ostvarivanju prava i većoj uključenosti u društveni život, uključujući savjete mladih		
Nositelj:	ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> Ostala TDU	
Provedba mjere 2016. g.	Na temelju vanjske evaluacije Nacionalne strategije za uključivanje Roma (NSUR) za razdoblje od početka provedbe Akcijskog plana za provedbu NSUR 2013.-2015., do konca 2014. godine, provedene tijekom 2015. g., ULJPPNM je pokrenuo izradu novog Akcijskog plana uz financijsku potporu UNICEF-a. U okviru projekta „Platforma za uspješnu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma u periodu 2016.-2018.“ provedeno je šest fokusiranih grupa prema strateškim područjima Nacionalne strategije za uključivanje Roma s ciljem izrade novog Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2018.-2020. godina. Fokusirane grupe provedene su s nadležnim tijelima, organizacijama civilnog društva, članovima akademske zajednice te predstavnicima romske nacionalne manjine, od lipnja do rujna 2016. g., kako bi se osigurala uključenost svih dionika i šire javnosti u proces definiranja mjera i taktika za provedbu NSUR-a u AP-u za razdoblje 2018.-2020. Zasebno su organizirane dvije fokusirane grupe u romskim naseljima sa ženama kako bi se dobio uvid u potrebe i prioritete pripadnika	

	romske nacionalne manjine i djece. Dodatne fokusirane grupe ukazale su vrlo jasno na potrebu osnaživanja majki kako bi iste mogle preuzeti aktivniju ulogu kako u odgoju svoje djece tako i u životima lokalnih zajednica Projekt <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i>, financiran, unutar programa REC Europske komisije (DG JUSTICE) imao je za cilj otvoriti prostor za razgovor, konzultacije i uključivanje u provedbu NSUR-a svih dionika, a posebno Roma. EK je sredstva odobrila putem natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava za sve države članice u okviru kreiranja nacionalnih platformi za Rome kao načina dosezanja i uključivanja svih relevantnih dionika za provedbu nacionalnih strategija za uključivanje Roma i na nacionalnoj i na lokalnoj razini. Provedbeni period je bio svibanj 2016.- svibanj 2017. Platforma je omogućila i dijeljenje primjera dobrih praksi na nacionalnoj, ali i europskoj razini putem radnih sastanaka i regionalnih diskusija. Posebne aktivnosti planirane su za žene i mlade. Poticale su se aktivnosti umrežavanja nadležnih tijela, jedinica regionalne i lokalne samouprave, vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, te usklađivanje nositelja mjera predviđenih Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine i pripadajućim AP-om na nacionalnoj, lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini. Pored navedenog, definirani su područni (regionalni) i lokalni prioriteti, što bi u konačnici trebalo dovesti i do vremenskog usklađivanja djelovanja nositelja mjera na razini strateškog dokumenta. Projekt je pomogao procesu osvještavanja i povezivanja ciljanih skupina – pripadnika i pripadnica romske nacionalne manjine, nacionalnih, regionalnih i lokalnih lidera, privatnog poduzetništva, profesionalnih udruženja, akademske zajednice, tijela za pitanja ravnopravnosti i međunarodnih organizacija. Nastojalo se što je moguće više osnažiti i posebno ciljane skupine, krajnje korisnike programa – žene i mlade pripadnike odnosno pripadnice romske populacije da aktivno sudjeluju u provedbi programa te im olakšati povezivanje s drugim dionicima. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina proveo je u svrhu ostvarenja navedenih ciljeva više aktivnosti: Dvije nacionalne konferencije: Početna („kick off“) konferencija održana je 12. srpnja 2016. godine, a završna konferencija 4. travnja 2017. Održane su i četiri regionalne diskusije u Sisku (22. i 23. rujna 2016. godine), Čakovcu (6. i 7. listopada 2016. godine); Crikvenici (26. i 27. listopada 2016. godine) i Belom Manastiru (3. i 4. studenog 2016. godine). Održane su i dvije fokus grupe sa mladima i ženama (7. i 8. prosinca 2016. godine) te sastanak mladih i žena (6. prosinca 2016.). Susreti u formi fokus grupa i radnih sastanaka omogućili su sudionicima da izraze svoja razmišljanja i iskustva u pogledu raznih aspekata procesa integracije. U sklopu sastanaka producirani su dokumenti koji mapiraju mrežu dionika te strukturiraju potrebe mladih i žena, pripadnika i pripadnica romske populacije. Dio evidentiranih i nedovoljno znanih primjera dobre prakse predstavljen je u publikaciji pod nazivom <i>Pregled odabranih primjera dobre prakse: integracije pripadnika romske nacionalne manjine</i>. Nadalje, ULJPPNM je organizirao redoviti godišnji seminar za mlade Rome i Romkinje 6. prosinca 2016., koji je prethodio dvodnevnoj fokusiranoj raspravi za mlade (7.-8. prosinca 2016. godine) u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i>. Seminar i rasprava su okupili dvadesetak mladih Romkinja i Roma iz svih dijelova Republike Hrvatske u kojima živi veći broj pripadnika romske nacionalne manjine. Cilj seminara bilo je jačanje kapaciteta mladih Roma i Romkinja za aktivizam i djelovanje u zajednici, a fokusirane diskusije imale su za cilj raspraviti provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj razini u područjima obrazovanja, zapošljavanja, zdravlja i stanovanja te identificirati potrebe mladih pripadnika romske nacionalne manjine. Pored navedenog, sudionici su definirali i mjere i/ili aktivnosti za poboljšanje položaja mladih Roma u RH, a koje će biti provedene u okviru novog Akcijskog plana za provedbu NSUR-a.

	Pružena je potpora sudjelovanju Republike Hrvatske u predsjedanju Slovačke Europskom unijom, koje je među prioritetima imalo i napredak integracije Roma. Četvero mladih Roma i Romkinja sudjelovalo je na europskom susretu na visokoj razini posvećenom osnaživanju mladih Roma u Europi, održanom u Bratislavi 9. - 11. listopada 2016. g. Uz posebnu pozornost pridanu mladim Romima i Romkinjama u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i> i izrade novog AP, tijekom 2016. godine završen je i program u kojemu su ciljna skupina bili mladi pripadnici romske nacionalne manjine. Konzorcij sastavljen od tri partnerske organizacije: Centra za mir, pravne savjete i psihosocijalnu pomoć - Vukovar, Volonterskog centra Osijek i Romske organizacije mladih – ROM, kao nacionalni partner Inicijative Povećanje iskorištenosti fondova Europske unije za Rome (MtM) Fondacije Otvoreno Društvo (OSF), a u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, pokrenuo je višemodulni program izgradnje kapaciteta te pružanja potrebne pomoći mladim Romima u preuzimanju aktivne uloge u izradi i provedbi projekata u njihovim zajednicama. Provedba je počela tijekom 2015. godine uz sudjelovanje 10 mladih Romkinja i Roma iz svih krajeva Republike Hrvatske. Tijekom 2016. g. održano je još 5 modula³⁴.
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. g. u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i> održane su fokusirana rasprava za mlade i žene u suradnji s organizacijama civilnog društva, 3. i 4. veljače 2017. godine u Zagrebu te 4. travnja 2017. završna konferencija projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i>. Na završnoj konferenciji projekta su izloženi dugoročni i kratkoročni prioriteti po pojedinom strateškom području kako su ih definirali sudionici regionalnih i lokalnih događanja, te mladi Romi i Romkinje. Izrađeno je 16 regionalnih i lokalnih projektnih ideja zajedničkim radom kako pripadnika romske nacionalne manjine tako i drugih ključnih dionika (predstavnik jedinica lokalne i regionalne samouprave, predstavnici razvojnih agencija, predstavnici civilnog sektora, predstavnici odgojnih i obrazovnih, socijalnih i zdravstvenih ustanova te dr.). Dio evidentiranih i nedovoljno znanih primjera dobre prakse predstavljen je u publikaciji pod nazivom <i>Pregled odabranih primjera dobre prakse: integracije pripadnika romske nacionalne manjine</i>. U aktivnostima je sudjelovalo ukupno 435 sudionika, od toga 154 pripadnika romske nacionalne manjine, među kojima 52 mladih i 45 žena pripadnica romske nacionalne manjine. Susreti u formi fokus grupa i radnih sastanaka omogućili su sudionicima da izraze svoja razmišljanja i iskustva u pogledu raznih aspekata procesa integracije. U sklopu sastanaka producirani su dokumenti koji mapiraju mrežu dionika te strukturiraju potrebe mladih i žena, pripadnika i pripadnica romske populacije. Četiri aktivnosti posebno osmišljene kako bi se omogućilo mladim Romima i ženama Romkinjama aktivno sudjelovanje u provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma i unaprijedila suradnja između romske i ne-romske mladeži i žena su rezultirale dvama dokumentima (<i>Potreba za sudjelovanjem Romkinja i mladih Roma koje su mladi i žene</i>), predstavnici nacionalnih dionika predstavili na završnom događaju projekta. Činjenicu da su mladi i žene, pripadnici romske nacionalne manjine prezentirali proizvedene dokumente smatra se dodatnim postignućem. Brojne relevantne aktivnosti su provedene i u okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za

³⁴ Detaljnije o programu PGF-a vidjeti: http://www.pgflr.org/images/Docu/PGF_Hrvatska_2013_2016_Uspjesno_podrzani_projekti.pdf

	osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta usmjerena na osiguravanje učinkovite primjene standarda EU u osnaživanju ljudskih prava 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura. Primjerice, Udruga žena Romkinja „Romsko srce“ , Jagodnjak unutar projekta Obrazovanjem do ljudskih prava provela je 121 radionicu za 97 učenika 1-4. razreda i 116 radionica za 115 učenika 5-8. razreda u Belišću, Jagodnjaku i Dardi na temu ljudskih prava. Otvorena medijska grupacija, Zagreb: Gelem, Gelem – World4Them i GTF - Inicijativa za održivi rast, Zagreb ROMA LI: Jačanje kapaciteta lokalne uprave i osnivanje udruge mladih Roma u Ličko senjskoj županiji za bolje ostvarivanje ljudskih prava , u sklopu kojeg je osnovana nova udruga mladih Roma „Spretnе ruke“ u Otočcu.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj i teme održanih seminara</i>	<i>Broj sudionika, razvrstanih po spolu</i>
2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena u okviru projekta Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“ vidjeti mjeru 6.2.3.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena u okviru projekta Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“ vidjeti mjeru 6.2.3.</i>	

Posebni cilj 3: Ojačati kapacitete udruga i ostalih oblika udruživanja pripadnika romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na osnaživanje udruga i ostalih oblika udruživanja koje vode Romkinje, za zagovaranje i rješavanje problema u romskoj i široj zajednici		
Pokazatelj učinka	Početna vrijednost/godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Broj, postotak i vrsta romskih udruga koje uspješno projekte zagovaranja i rješavanja problema u romskoj i široj zajednici	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Mjera 6.3.1. Provedba istraživanja „Romi u Hrvatskoj – asimilacija ili integracija“ (studija s ciljem prikupljanja podataka)		

Nositelj:	ULJPPNM
Provedba mjere 2016. g.	S obzirom na nalaze vanjske evaluacije NSUR-a (prezentirani u 1. kvartalu 2015. godine) koji su, između ostalog, pokazali da unatoč pozornosti koja se u NSUR i pratećem Akcijskom planu posvećuje pitanjima praćenja i evaluacije, ne postoji sveobuhvatan sustav prikupljanja podataka o provedbi planiranih mjera i ostvarivanju strateških ciljeva. U praktičnom smislu to znači da je zbog nedostatka polaznih vrijednosti onemogućeno zaključivanje, kako o eventualno postignutom napretku tako i o konačnom učinku provedenih mjera na život tj. uključivanje romske zajednice. Sukladno navedenom, evaluacijsko izvješće u preporukama ističe potrebu definiranja polaznih (baznih) podataka prema kojima će biti moguće donositi zaključke vezano uz razinu dosegnutih ciljeva definiranih kako provedbenim, tako i strateškim dokumentom, kao i izgradnju kapaciteta za praćenje i evaluaciju putem edukacije relevantnih dionika s posebnim naglaskom na izgradnju kapaciteta pripadnika romske nacionalne manjine (tj. vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine te pripadnika romskog civilnog društva). Uz to, državna tijela i javne ustanove uglavnom ne prikupljaju podatke razvrstane po etničkoj pripadnosti³⁵ te je stoga i definiranje polaznih podataka opterećeno nizom poteškoća. Postojeći podaci iz administrativnih izvora nisu objedinjeni niti lako dostupni (kao ni podaci iz dosadašnjih istraživanja u Hrvatskoj) što dovodi do toga da su isti samo djelomično iskoristivi u kontekstu postavljanja polaznih vrijednosti javno-političkih dokumenata ili pak potpuno neiskoristivi. Tome treba dodati i poteškoće u definiranju opsega romske populacije u Republici Hrvatskoj. Sukladno navedenom, potreba definiranja polaznih vrijednosti (putem istraživanja koje će, uvažavanjem istraživačkih etičkih standarda, nadici poteškoće u prikupljanju etnički disegregiranih podataka s kojima se susreću administrativna tijela), kao i aktivnosti edukacije i praćenja koje trebaju uslijediti nakon istog (a koje su planirane ovim Ugovorom) nameću se kao logičan preduvjet učinkovite javne politike usmjerene unapređenju položaja romske nacionalne manjine na području Republike Hrvatske. Stoga je ULJPPNM tijekom 2016. godine, u okviru treće komponente, u suradnji s nadležnim tijelima (MRRFEU i SAFU) izmijenio projektni sažetak kako bi se alocirana sredstva i dalje koristila za poboljšanje položaja pripadnika romske nacionalne manjine te, uz odgovarajuće izmjene projektne dokumentacije, ugovorile potrebne aktivnosti u okviru treće komponente projekta IPA 2012, odnosno provedbu potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR-a i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj/regionalnoj i nacionalnoj razini. Za više detalja vidjeti mjere 8.1.2. i 8.2.6.
Provedba mjere 2017. g.	Za relevantne istraživačke i druge aktivnosti u okviru projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, koji za Ured provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Provedba projekta započela je 01. veljače 2017. godine, a provedbeno razdoblje projekta je 18 mjeseci. Opći cilj projekta je osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava, te poboljšanje i olakšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja romske nacionalne manjine u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, čuvajući vlastiti identitet, kulturu i tradiciju. Svrha projekta je sljedeća: provedbom potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR 2013.-2020. i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Osim širokog sudjelovanja romskih vijeća i predstavnika, romskih udruga i aktivista u samim aktivnostima, osobita vrijednost se ostvaruje kroz detaljno istraživanje kojim će se dobiti potpuniji uvid u participaciju Roma na svim razinama, uključujući vijeća i predstavnike romske nacionalne

³⁵ Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN 103/03, 118/06, 41/08,130/11, 106/12)

	manjine. Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura). Za više detalja molimo mjere 8.1.2. i 8.2.6
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Provedeno istraživanje</i>
2016. g.	<i>Ne</i>
2017. g.	<i>Ne</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma vidjeti mjeru 8.1.2.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma vidjeti mjeru 8.1.2.</i>
Mjera 6.3.2. Uključivanje romskih udruga u Program regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti organizacija civilnog društva na lokalnoj i regionalnoj razini u području izobrazbe i savjetovanja o boljem upravljanju udrugom, međusektorskoj suradnji te pripremi projektnih prijedloga	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva
Provedba mjere 2016. g.	Relevantne aktivnosti su provedene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura, Tako su tijekom 2016. godine i u prvom kvartalu 2017. g. u okviru projekta Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj, koji je provodio Informativno pravni centar, Slavonski Brod, kroz provedbu osam radionica izgrađeni kapaciteti romskih organizacija civilnoga društva i vijeća nacionalnih manjina (teme upravljanje udrugom, novi Zakon o udrugama, strateško planiranje, komuniciranje s medijima, financijsko upravljanje udrugom, pisanje projekata). Održano je šest radionica za Vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije i Grada Slavonskog Broda (teme: socijalni razvoj - regionalna i lokalna uprava - funkcioniranje i poteškoće u praksi, lokalna samouprava i ljudska prava, ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, izvješće o stanju prava nacionalnih manjina u RH, akti i izborni postupak te izrada akata i simulacija postupka), postupka). Osnovana je Koordinacija vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije, usvojen je Akcijski plan za uključivanje Roma u Brodsko-posavskoj županiji 2017. – 2019.

	(<i>Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije</i>, 7/17)., izrađena je analiza provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Brodsko-posavskoj županiji. U okviru projekta <i>Važno je biti Rom</i>, Projekt građanskih prava Sisak provodio je edukacije za pripadnike romske nacionalne manjine na teme upravljanja projektnim ciklusom i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina. Romsko nacionalno vijeće, Zagreb, provodio je projekt <i>Poticanje provedbe nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini</i>, usmjeren na izgradnju kapaciteta vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine i romskih organizacija civilnoga društva za suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i poticanje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini. Nansen dijalog centar, Osijek u okviru projekta <i>Izgradnja prekretnica u zaštiti ljudskih prava romske zajednice – postupno jačanje kapaciteta OCD-a i javnih ustanova u pristupu ljudskim pravima</i> provodio je sljedeće aktivnosti: kroz sastanke s predstavnicima Romskog nacionalnog foruma, održavanje osnovnih i naprednih trening seminara, supervizijske i mentorske podrške forumu i romskim organizacijama, studijska putovanja, kao i sastanke s predstavnicima lokalne uprave i samouprave ojačani su kapaciteti udruge Romski nacionalni forum kao mreže 32 romske organizacije civilnoga društva i romskih nacionalnih vijeća za zaštitu ljudskih prava na lokalnoj i nacionalnoj razini. GTF - Inicijativa za održivi rast, Zagreb, ROMA LI provodili su projekt <i>Jačanje kapaciteta lokalne uprave i osnivanje udruge mladih Roma u Ličko-senjskoj županiji za bolje ostvarivanje ljudskih prava</i>, u okviru kojeg su na području Ličko-senjske županije provedene radionice na teme Romski identitet, ljudska prava i prava Roma, informacije o pravu na rad i mogućnostima o uključenju u civilno društvo. Osnovana je nova udruga mladih Roma „Spretnе ruke“ u Otočcu. Jačanje kapaciteta, međusektorska suradnja, osobito pri pripremi projekata kao teme su bile bitno zastupljene i u okviru aktivnosti projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i>. Na završnoj konferenciji projekta su izloženi dugoročni i kratkoročni prioriteti po pojedinom strateškom području kako su ih definirali sudionici regionalnih i lokalnih događanja, te mladi Romi i Romkinje. Izrađeno je 16 regionalnih i lokalnih projektnih ideja zajedničkim radom kako pripadnika romske nacionalne manjine tako i drugih ključnih dionika (predstavnika jedinica lokalne i regionalne samouprave, predstavnici razvojnih agencija, predstavnici civilnog sektora, predstavnici odgojnih i obrazovnih, socijalnih i zdravstvenih ustanova te dr.). Dio evidentiranih i nedovoljno znanih primjera dobre prakse predstavljen je u publikaciji pod nazivom <i>Pregled odabranih primjera dobre prakse: integracije pripadnika romske nacionalne manjine</i>. U aktivnostima je sudjelovalo ukupno 435 sudionika, od toga 154 pripadnika romske nacionalne manjine, među kojima 52 mladih i 45 žena pripadnica romske nacionalne manjine. Susreti u formi fokus grupa i radnih sastanaka omogućili su sudionicima da izraze svoja razmišljanja i iskustva u pogledu raznih aspekata procesa integracije. U sklopu sastanaka producirani su dokumenti koji mapiraju mrežu dionika te strukturiraju potrebe mladih i žena, pripadnika i pripadnica romske populacije.
Provedba mjere 2017. g.	Vidjeti aktivnosti u okviru provedbe mjere u 2016. godini U cilju unapređenja kvalitete života Roma/kinja, iz proračuna Grada Zagreba je dodijeljena financijska potpora u iznosu od 195.000,00 kuna programima i projektima sljedećih udruga: • udruzi Otvorena medijska grupacija odobrena je financijska potpora za provedbu projekta „Đelem, Đelem – Svijet za njih“ u iznosu od 20.000,00 kuna; • udruzi SRRH „Kali Sara“ odobrena je financijska potpora za podmirenje dijela troškova izvođenja edukacijskih radionica na temu

	usvajanja socijalnih vještina usmjerenih na smanjenje neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži u iznosu od 100.000,00 kuna; • udruzi SRRH,„Kali Sara“ odobrena je financijska potpora za podmirenje dijela pružanja materijalne pomoći obiteljima slabijeg socijalnog statusa u iznosu od 25,000,00 kuna; • udruzi SRRH,„Kali Sara“ odobrena je financijska potpora za podmirenje dijela troškova pomoći i podrške uspješnim studentima slabijeg socijalnog statusa „Olakšajmo učenje“ u iznosu od 25,000,00 kuna; • Udruzi žena Romkinja u Hrvatskoj „Bolja budućnost“ odobrena financijska potpora za projekt „Romske zvjezdice“ u iznosu od 10.000,00 kuna; • Udruzi Roma Zagreb i Zagrebačke županije odobrena financijska potpora za projekt „Obiteljsko savjetovalište“ u iznosu od 15.000,00 kuna.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj predstavnika romskih udruga koji su koristili neku od usluga Programa regionalnog razvoja	% odobrenih projekata udruga koje su pohađale izobrazbu kroz Program
2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
2017. g.	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za sredstva utrošena u okviru projekta Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“ vidjeti mjeru 6.2.3.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za sredstva utrošena u okviru projekta Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“ vidjeti mjeru 6.2.3.	
Mjera 6.3.3. Edukacija predstavnika romskih udruga o mogućnostima financiranja njihovih projekata i aktivnosti kroz fondove EU i mogućnost partnerstva i umrežavanja s drugim sličnim organizacijama u i izvan Republike Hrvatske		
Nositelj:	UZUVRH u suradnji s udrugama, MRMS, odnosno HZZ te MDOMSP <u>Sudionici u provedbi:</u> Agencija za mobilnost i programe EU	

Provedba mjere 2016. g.	UZUVRH za 2016. godinu navodi sljedeće informacije. UZUVRH je u sklopu natječaja „Podrška programima OCD-a u području zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine“³⁶ IV. Komponente IPA-a Operativnoga programa Razvoj ljudskih potencijala u veljači 2014. s 11 organizacija civilnoga društva potpisao ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava, za projekte čije su aktivnosti bile usmjerene na poticanje zapošljavanja mladih i osoba s invaliditetom te sudjelovanje ranjivih skupina u procesima odlučivanja i promicanje društvene uključenosti, s posebnim naglaskom na slabije razvijena područja te otoke. Vrijednost ugovorenih projekata bila je veća od 10 milijuna kuna. U okviru spomenutog natječaja, tijekom 2016. godine provodio se projekt „Mreža podrške romskoj djeci REYN-Hrvatska“ koji Pučko otvoreno učilište Korak po korak provodi u partnerstvu s International Step by Step Association i Udruge za obrazovanje Roma UZOR. Kroz projekt je uspostavljena Hrvatska REYN mreža koja se sastoji od 257 odgajatelja, učitelja, pomagača, institucija, nevladinih udruga i pojedinaca koji rade s romskom djecom, osobito u području odgoja i obrazovanja. Članovi i članice Mreže educirani su kroz nekoliko modula za Obrazovanje za društvenu pravdu koja ih je osnažila u pogledu prepoznavanja stereotipa i predrasuda te izgradnji savezništva i borbe protiv različitih oblika opresije i diskriminacije u sustavu odgoja i obrazovanja i drugim sustavima. Također, educirani su u području javnog zagovaranja i provedbe zagovaračkih kampanja. Izrađena je i Strategija Mreže za razdoblje 2014. - 2017. i Zagovaračka strategija u razdoblju trajanja projekta te su izrađene sljedeće brošure namijenjene odgajateljima, učiteljima i drugim stručnjacima u području odgoja i obrazovanja. Ukupna vrijednost projekta je 119.372,75 eura. U sklopu IPA IV natječaja „Podrška programima organizacija civilnog društva aktivnih u području volonterstva za jačanje gospodarske i socijalne kohezije“, devet je organizacija civilnoga društva u ožujku 2014. potpisalo ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava, vrijednosti veće od 6,5 milijuna kuna. Kroz projekte su se provodili volonterski programi koji uključuju mobilne timove podrške socijalno ugroženim obiteljima i roditeljima, osnivanje volonterskih info centara i slično. Projekt koji se provodio i u 2016. godini a vezan je za problematiku romske nacionalne manjine jest projekt „New deal za volonterizam“ Udruge Zvono i partnera - Udruga umirovljenika Grada Belišća; Grad Belišće; Centar za socijalnu skrb Valpovo i Vijeće romske nacionalne manjine Osječko-baranjske županije, ukupne vrijednosti 120.371,38 eura (većina sredstava isplaćena je u prijašnjem izvještajnom razdoblju). Kroz projekt se na inovativan način željela pružiti podrška ranjivim skupinama u njihovom procesu integracije u društvo, kako bi povećali svoju konkurentnost na tržištu rada, a sve to kroz volontiranje za opću dobrobit. Potpisana je Platforma o suradnji za promicanje volonterizma, održane su edukacije „Biti volonter“, uvod u management volontera, edukacije za poslove u inkluzivnom volontiranju te timski rad, organizirano je 88 volonterskih aktivnosti ranjivih skupina uz podršku stručnog tima u kojima je sudjelovalo 25 volontera, a obuhvaćeno 20 primatelja usluga. Paralelno s volonterskim aktivnostima, organizirane su 23 interaktivne radionice kroz koje su se razmjenjivala iskustva, stjecala nova znanja i vještine te radilo za dobrobit lokalne zajednice. UZUVRH provodi program sufinanciranja prethodno odobrenih i financiranih EU projekata koje provode organizacije civilnoga društva. Tijekom 2016., kroz 4 Odluke o sufinanciranju, ukupno su sufinancirana 4 projekta usmjerenih ka poboljšanju života i zaštiti ljudskih prava romske nacionalne manjine, odnosno projekata u kojima su romske udruge partneri: • Projekt „Udaj se kad si spremna“ udruzi žena Romkinja "Romsko srce", Jagodnjak sufinanciran je u iznosu od 1.800,00 eura.

³⁶ Više detalja u Prilogu br. 10 - *Tabela Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske: „Pregled rezultata projekata organizacija civilnog društva ugovorenih u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava IPA 2012 „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguranje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, Lot 2 – Osiguravanje pristupa romskoj nacionalnoj manjini ljudskim pravima: poboljšati pristup ljudskim pravima romskoj nacionalnoj manjini“*

	• Istoj udruzi sufinanciran je i projekt „Obrazovanjem do ljudskih prava“, u iznosu od 10.137,98 eura. • Projekt „Gelem, Gelem – World4Them“ kojeg provodi Otvorena medijska grupacija u partnerstvu Udruge Roma Zagreba i Zagrebačke županije, Osnovna škole Augusta Cesarca Zagreb, Centra za kulturne djelatnosti i Ekonomske i trgovačke škola Čakovec, sufinanciran je udruzi Otvorena medijska grupacija u iznosu od 7.882,46 eura. • Otvorena medijska grupacija sudjeluje kao partner na projektu „Borba protiv diskriminacije i anty-Gypsism u obrazovanju i zapošljavanju u EU“, kojeg provodi nositelj projekta UC Limburg vzw (UCLL)- Sveučilište Limburg, te im je u iznosu od 1.020,00 eura odobreno sufinanciranje projekta. Predstavnici romskih udruga educirani su o mogućnostima financiranja njihovih projekata i aktivnosti kroz fondove EU i mogućnosti partnerstva i umrežavanja s drugim sličnim organizacijama u i izvan Republike Hrvatske kroz međunarodne projekte. Primjerice, vezano za IPA 2012 natječaj „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, romske organizacije civilnoga društva pravodobno su obaviještene o mogućnostima financiranja njihovih projekata i aktivnosti. UZUVRH i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije održali su 29. svibnja 2014. godine radionicu za sva tri objavljena Poziva za dodjelu bespovratnih sredstava u sklopu IPA programa, I komponente, programskog razdoblja 2012., pa tako i „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“. Na radionici je sudjelovalo preko 60 predstavnika potencijalnih prijavitelja, a bio je omogućen prijenos uživo.
Provedba mjere 2017. g.	UZUVRH navodi kako je tijekom 2017. godine završila provedba 22 projekta ugovorena u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“. Cilj ovog programa dodjele bespovratnih sredstava, objavljenog u svibnju 2014. godine, je osiguravanje učinkovite primjene standarda EU u osnaživanju ljudskih prava u Republici Hrvatskoj, dok je svrha afirmacija organizacija civilnog društva kao jednakih i ravnopravnih partnera u osiguravanju dosljednog provođenja ljudskih prava i izgradnja mreže između organizacija civilnog društva, kao i među-institucionalne suradnje za pomoć u pristupu ranjivih skupina ljudskim pravima. Natječajem su organizacije civilnog društva bile potaknute da stvaraju partnerstva i osiguraju prijenos znanja između romskih udruga i drugih organizacija civilnog društva, a posebno unutar projekata usmjerenih rješavanju problema romske nacionalne manjine. Aktivnosti koje su poticane u sklopu mjera natječaja bile su organiziranje programa edukacije za predstavnike romskih organizacija civilnog društva o osnivanju i upravljanju udrugama, osmišljavanju i provedbi projekata, financijskom upravljanju i sustavnom povezivanju romskih udruga i predstavnika područja naseljenih Romima, obrazovanju i izgradnji kapaciteta romskih trenera u svim aspektima upravljanja organizacije i provedbi projekata. Među prioritetima natječaja bilo je i stvaranje građanskih inicijativa s ciljem demokratizacije i mobiliziranja romske zajednice, s posebnim naglaskom na ženske inicijative. U cilju jačanja ljudskih kapaciteta udruga, unutar projekata koji su se provodili sredstvima dobivenim iz natječaja, za predstavnike romskih udruga organizirane su radionice s ciljem povećanja informatičke pismenosti i znanja engleskog jezika. Organizirane su i radionice o mogućnostima financiranja projekata i aktivnosti pomoću fondova EU te mogućnostima stvaranja partnerstava i umrežavanja s drugim sličnim organizacijama izvan Hrvatske. U studenom 2015. godine potpisani su ugovori sa sedam organizacija civilnog društva nositeljima projekata financiranih u sklopu LOT 2 ovog natječaja, a kojima je cilj bio poboljšati položaj i ostvarivanje prava romske nacionalne manjine u Hrvatskoj. Ovih sedam projekata u 2017. godini sufinancirani su sredstvima EU, iz programa IPA I. komponente za 2012. godinu, i sredstvima Državnog proračuna u ukupnom iznosu od 133.537,53 eura, od čega udio EU sredstava iznosi 106.830,02 eura, dok je nacionalno sufinanciranje navedenih projekata iznosilo 26.707,50 eura.

	IPA 2012 natječaj „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“ prvi je natječaj takve vrste u Republici Hrvatskoj kojem je cilj bio stvaranje partnerstava i osiguranje prijenosa znanja između organizacija civilnog društva i romskih udruga, a posebno unutar projekata usmjerenih na rješavanja problema romske nacionalne manjine. Poseban prioritet unutar natječaja bio je poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima. Kroz provedbu sedam projekata koja su se provodila od studenog 2015. do kolovoza 2017. godine u okviru IPA 2012 natječaja postignuti su značajni rezultati kako je navedeno u Prilogu br. x - tablici „Pregled rezultata projekata organizacija civilnog društva ugovorenih u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava IPA 2012 „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, Lot 2 – Osiguravanje pristupa romskoj nacionalnoj manjini ljudskim pravima: poboljšati pristup ljudskim pravima romskoj nacionalnoj manjini“. Na temelju iskazanog interesa za programima izobrazbe o osmišljavanju i razradi projektnih ideja, u 2017. godini organiziran je ciklus izobrazbi potencijalnih prijavitelja na pozive u okviru Europskog socijalnog fonda. Tijekom listopada 2017. godine u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu održane su dvodnevne radionice na kojima je članovima i zaposlenicima organizacija civilnog društva pružena podrška u izradi projektnih prijedloga za financiranje iz Europskog socijalnog fonda. Na dvodnevnoj radionici organiziranoj u Zagrebu sudjelovao je i jedan predstavnik romske organizacije civilnog društva. Također, sukladno djelokrugu, UZUVRH priprema analize i izvješća za Vladu Republike Hrvatske o sredstvima koja su, kao potpora programskim aktivnostima, dodijeljena udrugama iz državnog i lokalnih proračuna, drugih javnih izvora i fondova Europske unije. U zadnjem objavljenom izvješću za 2015. godinu navodi se kako je analizom podataka utvrđeno da su najveći udio u ukupnom iznosu dodijeljenih sredstava od strane ministarstava, Vladinih ureda, agencija i drugih javnih institucija, kao skupina izravnih korisnika financiranih projekata i programa, u 2015. godini imale udruge i građanske inicijative, dok su Romi kao izravni korisnici zastupljeni s udjelom manjim od 1 %. Romi su izravni korisnici u 21 programu financiranom u iznosu od 3.540.517,26 kuna (0,46 % ukupnog iznosa). Kao neizravna korisnička skupina, Romi su zastupljeni u 10 programa financiranim u iznosu od 400.180, 22 kuna (0,05 % ukupnog iznosa).. UZUVRH iz dijela prihoda od igara na sreću u okviru područja „Razvoj civilnog društva“ od 2011. godine raspisuje Javni poziv za podnošenje prijave za sufinanciranje projekata organizacijama civilnog društva ugovorenih u okviru programa EU. U 2017. godini nije bilo zahtjeva za sufinanciranjem projekata i programa usmjerenih na rješavanje problema romske nacionalne manjine. Međimurska županija Međimurska županija, u partnerstvu s Ogrankom Matice hrvatske u Čakovcu, provodi projekt SUKUS – Srednjoškolci u kulturnim i umjetničkim sadržajima. Projekt je financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda (OP ULJP 2014.-2020.; poziv Umjetnost i kultura za mlade), a njegova vrijednost iznosi 700.000,00 kn. Projekt je usmjeren na rješavanje problema ograničenog sudjelovanja srednjoškolaca iz Međimurske županije, a posebno onih u nepovoljnom položaju, u kulturno-umjetničkim sadržajima. U sklopu projekta, srednjoškolci koji borave u učeničkim domovima uključeni su u različite kulturno-umjetničke radionice, događanja i posjete. U projekt je uključeno ukupno 65 srednjoškolaca, od čega je 11 Roma.		
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj predstavnika romskih udruga koji su prošli edukaciju (razvrstano po spolu)	Broj udruga čiji su predstavnici prošli edukaciju	Broj projekata financiranih sredstvima EU koji uključuju romske udruge kao nositelja ili partnera

2016. g.	1 ž	15 ³⁷	10
2017. g.	1 m	0	0
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	IPA IV. natječaj „Podrška programima OCD-a u području zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine“ (2 projekta): UZUVRH, A 509066: 127.735,71 kn (od čega izvor 561: 108.575,35 kn i izvor 12: 19.160,36 kn). Program sufinanciranja obveznog doprinosa korisnika EU projekata (sufinanciranje 4 projekta udruga iz EU fondova, odnosno projekata u kojima su romske udruge nositelji ili partneri): UZUVRH: A 509051: 158.387,44 kn (izvor 41)		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	IPA 2012 natječaj „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“ (7 projekata): UZUVRH, A 509055: 1.253.992,34 kn (od čega izvor 51: 1.128.593,09 kn i izvor 12: 125.399,25 kn).		

³⁷ Podatak broja udruga čiji su predstavnici prošli edukaciju (15) dobiven je iz Izvješća o provedbi projekata u kojima predstavnici nisu razvrstani po spolu te stoga nije moguće precizno razvrstati predstavnike romskih udruga po spolu.

Prilog 7 – Tabela provedbe: Statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava

STATUSNA RJEŠENJA

Opći cilj: Potpuno (100 %) reguliran status u skladu sa zakonskim okvirom (državljanstvo ili stalni boravak) Roma koji imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom (ili bivšom Socijalističkom Republikom Hrvatskom) do 2020. godine, uz značajnu potporu nadležnih tijela

Posebni cilj 1: Utvrditi, detektiranjem putem mobilnih timova, broj osoba koje imaju značajne poteškoće pri reguliranju statusa u Republici Hrvatskoj

Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj							
Broj pokrenutih i riješenih slučajeva	2016. godina	259/151(zaprimljeni/usvojeni)							
	2017. godina	132/76 (zaprimljeni/usvojeni)							
Udio osoba kojima je riješen status unutar detektiranog broja osoba s neriješenim statusom, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi	2016. godina	Podaci nisu dostupni.							
	2017. godina	Podaci nisu dostupni.							
Udio osoba s riješenim/neriješenim statusom unutar ukupne romske populacije, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi	2016. godina	Podaci o zahtjevima za privremeni/stalni boravak za 2016. godinu							
		Dobna skupina	Odobren privremeni boravak	Odobren stalni boravak	Odbijeni zahtjevi za privremeni boravak	Odbijeni zahtjevi za stalni boravak	Zahtjevi za privremeni i stalni boravak u postupku	Obustavljeni postupci povodom zahtjeva za odobrenje privremenog/stalnog boravka	Brisan stalni boravak
		DJECA							
		-1	2	0	-	-	1	-	-
		1-5	8	0	-	-	1	-	-
		5-10	10	0	-	-	3	-	-
		10-18	13	0	-	-	6	-	-
		Ukupno	33	0	-	-	11	-	-

				ŽENE					
18-20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-30	21	4	-	-	4	-	-	-	-
30-40	14	5	-	-	4	-	-	-	-
40-50	8	2	-	-	4	-	-	-	-
50-60	1	4	-	-	1	-	-	-	-
60 i više	0	1	-	-	0	-	-	-	-
Ukupno	44	16	-	-	13	-	-	-	-
				MUŠKARCI					
18-20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-30	15	4	-	-	2	-	-	-	-
30-40	3	1	-	-	1	-	-	-	-
40-50	4	0	-	-	0	-	-	-	-
50-60	1	0	-	-	1	-	-	-	-
60 i više	3	0	-	-	5	-	-	-	-
Ukupno	26	5	-	-	9	-	-	-	-
Sveukupno	103	21	36	2	33	-	-	-	-
Podaci o zahtjevima za primitak u hrvatsko državljanstvo za 2016. godinu									
Dobna skupina	Usvojen zahtjev za primitak u hrvatsko državljanstvo	Odbijen zahtjev za primitak u hrvatsko državljanstvo	Izdana zajamčenja o primitku u hrvatsko državljanstvo	Broj zahtjeva za primitak u hrvatsko državljanstvo trenutno u postupku	Zaključkom obustavljeni postupci u predmetima primitka u hrvatsko državljanstvo				
DJECA									
-1	0	0	0	0	0				
1-5	0	1	0	0	0				
5-10	7	1	0	0	0				
10-18	2	1	0	0	0				
Ukupno	9	3	0	0	0				
ŽENE									
18-20	-	-	-	-	-				

		20-30	4	1	1	4	0		
		30-40	5	1	0	2	0		
		40-50	3	1	0	1	1		
		50-60	0	1	0	1	0		
		60 i više	0	1	0	0	0		
		Ukupno	12	5	1	8	1		
		MUŠKARCI							
		18-20	-	-	-	-	-		
		20-30	1	3	1	1	1		
		30-40	3	1	0	0	0		
		40-50	1	1	0	3	0		
		50-60	0	4	1	2	0		
		60 i više	1	0	0	1	0		
		Ukupno	6	9	2	7	1		
	Sveukupno	27	17	3	15	2			
	2017. godina	Podaci o zahtjevima za privremeni/stalni boravak za 2017. godinu							
		Dobna skupina	Odobren privremeni boravak	Odobren stalni boravak	Odbijeni zahtjevi za privremeni boravak	Odbijeni zahtjevi za stalni boravak	Zahtjevi za privremeni i stalni boravak u postupku	Obustavljeni postupci povodom zahtjeva za odobrenje privremenog/stalnog boravka	Brisan stalni boravak
		DJECA							
		-1	4	0	0	0	0	0	0
		1-5	10	1	0	2	1	0	0
		5-10	2	0	0	0	0	0	0
		10-18	5	0	1	1	3	0	0
		Ukupno	21	1	1	3	4	0	0
		ŽENE							
		18-20	2	0	0	0	0	1 (privremeni boravak)	0
		20-30	10	2	1	1	2	0	0

		30-40	5	0	1	0	1	0	0
		40-50	4	2	1	0	2	0	0
		50-60	0	3	0	0	0	0	0
		60 i više	2	0	0	0	1	0	0
		Ukupno	23	7	3	1	6	1	0
		MUŠKARCI							
		18-20	0	0	0	0	0	0	0
		20-30	9	1	0	1	3	1 (stalni boravak)	0
		30-40	4	0	0	0	1	0	0
		40-50	1	0	1	0	0	0	1 (zbog iseljenja)
		50-60	1	3	1	0	0	0	0
		60 i više	2	0	0	0	1	0	0
		Ukupno	17	4	2	1	4	1	1
		Sveukupno	61	12	6	5	14	2	1
		(1 privremeni boravak, 1 stalni boravak)							
		Podaci o zahtjevima za primitak u hrvatsko državljanstvo za 2017. godinu							
		Dobna skupina	Usvojen zahtjev za primitak u hrvatsko državljanstvo	Odbijen zahtjev za primitak u hrvatsko državljanstvo	Izdana zajamčenja o primitku u hrvatsko državljanstvo	Broj zahtjeva za primitak u hrvatsko državljanstvo trenutno u postupku	Doneseni zaključci u predmetima primitka u hrvatsko državljanstvo		
		DJECA							
		-1	0	0	0	0	0	0	0
		1-5	0	0	0	0	0	0	0
		5-10	0	0	0	0	0	0	0
		10-18	0	0	0	0	0	0	0
		Ukupno	0	0	0	0	0	0	0

		ŽENE					
		18-20	0	0	0	0	0
		20-30	2	1	0	4	0
		30-40	0	1	0	2	0
		40-50	1	2	0	1	0
		50-60	0	1	0	2	0
		60 i više	0	0	0	0	0
		Ukupno	3	5	0	9	0
		MUŠKARCI					
		18-20	0	0	0	0	0
		20-30	0	3	0	1	1
		30-40	0	2	0	2	0
		40-50	0	2	0	1	0
		50-60	0	1	0	1	0
		60 i više	0	0	0	0	0
		Ukupno	0	8	0	5	1
		Sveukupno	3	13	0	14	1
7.1.1.1 Ojačati i proširiti rad mobilnih timova za pomoć pri rješavanju statusnih pitanja, odnosno formirati mobilne timove za rješavanje statusa Roma na svim područjima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti imaju neriješen status. Mobilni timovi sastavljeni su od predstavnika policijskih uprava, policijskih postaja, ureda državne uprave, predstavnika koordinacija, vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine/udruga romske nacionalne manjine te centara za socijalnu skrb radi rješavanja statusnih pitanja							
Nositelj:	MUP, Ministarstvo uprave, MSPM <u>Sudionici u provedbi:</u> Policijske uprave, policijske postaje, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, centri za socijalnu skrb, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, predstavnici tijela JLS						
Provedba mjere 2016. g.	Mobilni timovi izvještavaju da je uglavnom riješen status Roma koje imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom. Tako je primjerice mobilni tim Varaždinske županije izvijestio da tijekom 2016. godine nije bilo upravnih postupaka vezano za predmete reguliranja privremenog odnosno stalnog boravka niti za stjecanje hrvatskog državljanstva. Mobilni tim Vukovarsko-srijemske županije izvještuje da na području navedene Županije nema Roma za koje je potrebno utvrditi identitet odnosno kako nema osoba bez državljanškog statusa ili neutvrđenog državljanškog statusa. Najveći broj pokrenutih, a nedovršenih postupaka za reguliranje privremenog odnosno stalnog boravka iskazuje mobilni tim						

	Sisačko-moslavačke županije te mobilni tim Primorsko-goranske županije.	
	Mobilni timovi 2016. godine identificirali su 259 Roma bez riješenog statusa u RH i pružili im informaciju o načinu rješavanja.	
Provedba mjere 2017. g.	Mobilni timovi izvještavaju da je uglavnom riješen status Roma koje imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom. Tako je primjerice mobilni tim Vukovarsko-srijemske županije izvješćuje da na području navedene Županije nema Roma za koje je potrebno utvrditi identitet odnosno kako nema osoba bez državljanstva ili neutvrđenog državljanstva. Najveći broj pokrenutih, a nedovršenih postupaka za reguliranje privremenog odnosno stalnog boravka iskazuje mobilni tim Sisačko-moslavačke županije te mobilni tim Primorsko-goranske županije. Mobilni timovi 2017. godine identificirali su 132 Roma bez riješenog statusa u RH i pružili im informaciju o načinu rješavanja.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Do kraja lipnja 2013. mobilni timovi identificirali su Rome bez riješenog statusa u RH i pružili im informaciju o načinu rješavanja</i>	<i>Od 2013. nadalje, mobilni timovi kontinuirano će, kao poveznica između državnih institucija i nevladinih udruga uključenih u rješavanje, pratiti (po potrebi dolaskom u romska naselja) stanje predmeta</i>
Vrijednost za 2016. g.	259	Podaci nisu dostupni.
Vrijednost za 2017. g.	132	Podaci nisu dostupni.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A 553131 Administracija i upravljanje.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A 553131 Administracija i upravljanje.	

Posebni cilj 2: Podići razinu informiranosti i potaknuti pripadnike romske zajednice na punu suradnju u postupcima rješavanja njihova statusa		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Broj pokrenutih i riješenih slučajeva	2016. godina	259/151
	2017. godina	132/76
Udio osoba kojima je riješen status unutar detektiranog broja osoba s neriješenim statusom, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi	2016. godina	Podaci nisu dostupni.
	2017. godina	Podaci nisu dostupni.

7.1.2.1. Formiranje multidisciplinarnih info-pultova u svim sredinama gdje žive Romi gdje bi im se pružila podrška i relevantne informacije o rješavanju statusnih pitanja, suzbijanju diskriminacije, suzbijanju kriminaliteta, pitanjima zdravstvene zaštite i ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, obrazovanja, socijalne skrbi te odgovornosti u području obiteljskih odnosa i mehanizmima za zaštitu prava iz područja obiteljskih odnosa			
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge		
Provedba mjere 2016. g.	Za provedbu ove mjere osobito je važan razvoj integriranog pristupa regeneraciji depriviranih područja, prvi puta u kontekstu Republike Hrvatske. Novi pristup predviđen je komplementarnim aktivnostima u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima (u nastavku teksta: Program) koji se financira iz operativnih programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020. te „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.-2020. čija je ukupna vrijednost 120 milijuna eura (100 milijuna eura iz EFRR-a i 20 milijuna eura iz ESF-a). Programom su gradovi Beli Manastir, Benkovac, Knin, Petrinja i Vukovar te općina Darda dobili priliku poboljšati svoju cjelokupnu gospodarsku sliku te povećati atraktivnost življenja svoga stanovništva. Kriteriji postupka odabira pilot područja bili su indeks višestruke deprivacije, veličina grada prema broju stanovnika (10.000 do 35.000 stanovnika), te stanje okupiranosti u tijeku agresije na Republiku Hrvatsku. Pri tom je poštivana i obveza da jedno od pilot područja karakterizira značajan udio pripadnika romske nacionalne manjine i stoga je pilot područje Grada Belog Manastira prošireno na općinu Darda zbog značajnog udjela romskog stanovništva, gotovo 10 posto ukupnog stanovništva općine, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine. U svrhu pripreme Programa, MRRFEU je u studenom 2015. godine sklopilo ugovor za projekt Tehnička pomoć MRRFEU u pripremi Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima u okviru kojeg su, među ostalim, u srpnju 2016. godine izrađene analize područja kao svojevrzne podloge za izradu intervencijskih planova za četiri grada: Beli Manastir i općinu Darda, Benkovac, Petrinju i Vukovar MRRFEU je u kolovozu 2016. sklopilo i ugovor za projekt Tehnička pomoć za izradu intervencijskih planova gradovima Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Petrinja i Vukovar, čija je svrha pomoć gradovima Beli Manastir i općini Darda, Benkovcu, Petrinji i Vukovaru u izradi njihovih intervencijskih planova koji su koncem 2016. godine bili u visokoj fazi izrade. Isto tako, u travnju 2016. godine MRRFEU je sklopilo ugovor o uslugama ex ante evaluacije intervencijskih planova za gradove Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Knin, Petrinju i Vukovar.		
Provedba mjere 2017. g.	Nakon izrade i prihvaćanja intervencijskih planova početkom 2017.g. i potpisivanja sporazuma o njihovoj provedbi, MRRFEU je u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima sklopilo 20. prosinca 2017. ugovor s Općinom Darda za projekt „Dovršetak gradnje Kulturnog centra Roma Baranje“ u iznosu od 923.130,91 kuna bespovratnih sredstava. Navedenim projektom planira se osigurati prostor za društvene, kao i kulturne aktivnosti pripadnika romske nacionalne manjine, a kako bi se isti okupljali i njegovali svoje običaje i kulturu. Izvor financiranja je Europski fond za regionalni razvoj, proračun Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Državni proračun K680034 (Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.).		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj održanih savjetovanja na info-pultu u romskim zajednicama	Broj osoba uključenih u savjetovanje	Broj danih savjeta po područjima savjetovanja
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.		
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.		
Financijska sredstva	Podaci nisu dostupni.		

utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.

Posebni cilj 3: Uspostaviti mehanizme za brže i učinkovitije rješavanje statusnih pitanja Roma u Republici Hrvatskoj		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Bolja i izravnija međusektorska vertikalna i horizontalna komunikacija	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vremensko trajanje rješavanja pojedinačnih slučajeva	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Uklonjene poteškoće u komunikacije i suradnji	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
7.1.3.1 Uspostava mehanizama za bolju koordinaciju postupanja između nadležnih tijela u svrhu rješavanja statusnog pitanja osoba (posebno vezano uz postupke pokrenute povodom izdavanja domovnica na temelju nezakonite pravne osnove) te pomoć osobama koje nakon postupka ispravka pogrešno upisanog podatka o državljanstvu u državnim maticama pokreću novi postupak primitka u hrvatsko državljanstvo te oslobođenje od plaćanja upravnih pristojbi u tom postupku i postupcima pribavljanja novih hrvatskih isprava		
Nositelj:	Ministarstvo uprave, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba	
	<u>Sudionici u provedbi:</u> Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, MUP, policijske uprave, policijske postaje	
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo uprave izvještava kako u okviru svog djelokruga nema podataka, s obzirom da se upravni postupci ne vode po osnovi nacionalne pripadnosti, tako da nije moguće prikazati brojčane pokazatelje o postupcima kojima se rješavaju statusna pitanja Roma.	
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo uprave izvještava kako u okviru svog djelokruga nema podataka, s obzirom da se upravni postupci ne vode po osnovi nacionalne pripadnosti, tako da nije moguće prikazati brojčane pokazatelje o postupcima kojima se rješavaju statusna pitanja Roma.	

Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj upravnih akata donesenih u vezi domovnica izdanih na temelju nezakonite pravne osnove	Broj novih postupaka pokrenutih nakon donošenja upravnog akta	Broj izdanih domovnica
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni, jer se upravni postupci ne vode po osnovi nacionalne pripadnosti.		
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni, jer se upravni postupci ne vode po osnovi nacionalne pripadnosti.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.		
7.1.3.2. Razvijati suradnju s nadležnim institucijama u regiji radi prevladavanja problema vezanih za utvrđivanje identiteta			
Nositelj:	MUP, Ministarstvo uprave, MVEP <u>Sudionici u provedbi:</u> Policijske postaje, policijske uprave, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba		
Provedba mjere 2016. g.	MPU u pojedinačnim slučajevima, putem MVEP-a službenim putem provjerava državljanski status pripadnika romske zajednice koji imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom i imaju poteškoće u rješavanju statusa.		
Provedba mjere 2017. g.	MPU u pojedinačnim slučajevima, putem MVEP-a službenim putem provjerava državljanski status pripadnika romske zajednice koji imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom i imaju poteškoće u rješavanju statusa.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj osoba za koje treba utvrditi identitet/broj osoba za koje je utvrđen identitet		
Vrijednost za 2016. g.	1		
Vrijednost za 2017. g.	0		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje.		

naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje.

SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE		
Opći cilj: Smanjiti diskriminaciju romske nacionalne manjine		
Posebni cilj 1: Podići razinu javne svijesti o potrebi suzbijanja diskriminacije u odnosu na romsku nacionalnu manjinu		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Smanjenje pojave diskriminacije Roma u svim područjima	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Učinkovitije rješavanje predmeta na području antidiskriminacijskog zakonodavstva	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Senzibiliziranje izvještavanje medija o položaju romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Postotak/broj osoba koje su čule za kampanju „Dosta!“	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
7.2.1.1 Provedba istraživanja o percepciji diskriminacije romske nacionalne manjine		
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s pripadnicima romske nacionalne manjine	
Provedba mjere 2016. g.	U okviru projekta „Mind the Gap – Mjerenje (ne)jednakosti u Hrvatskoj, u kojem je jedan od partnera, uz Centar za mirovne studije (kao nositelj projekta), Ludwig Boltzman institut iz Austrije, Ured pučke pravobraniteljice te Srpsko narodno vijeće, bio i ULJPPNM provedeno je Istraživanje o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije. Vodeći partner u ovoj aktivnosti bio je Ured pučke pravobraniteljice. Cilj istraživanja bio je utvrditi aktualnu percepciju i stavove o nejednakom postupanju u hrvatskom društvu. U publikaciji istraživanja navodi se sljedeće: „ ... Tako su kod socijalne distance i dalje prisutni, u većoj ili manjoj mjeri, isti stereotipi i negativni stavovi prema nekim društvenim grupama – vidljive su vrlo velike predrasude prema Romima (48% ispitanika/ca misli kako žive od socijalne pomoći i ne žele raditi, a 27% da bi	

	Romi zaposleni u uslužnim djelatnostima odbili klijente), ... No, unatoč socijalnoj distanci i predrasudama prema Romima, ispitanici/ce upravo njih vide kao najdiskriminiranije, samoinicijativno ih ističući mnogo češće nego pripadnike/ce ijedne druge društvene grupe. Točnije, svaki peti smatra kako su od svih skupina najdiskriminiraniji upravo Romi ...“ ³⁸	
Provedba mjere 2017. g.	Istraživanje o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije provedeno je 2016. godine. Uz to velik broj relevantnih podatka prikuplja se u okviru IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, koji za ULJPPNM provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Provedeno istraživanje	Analiza provedenog istraživanja
Vrijednost za 2016. g.	Da	Cjelovito izvješće dostupno je na: http://ombudsman.hr/hr/dis/publikacije/send/68-publikacije/1031-istrazivanje-o-stavovima-i-razini-svijesti-o-diskriminaciji-i-pojavnim-oblicima-diskriminacije-2016
Vrijednost za 2017. g.	Mjera je provedena 2016. godine	Mjera je provedena 2016. godine
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Sredstva projekta „Mind the Gap – Mjerenje (ne)jednakosti u Hrvatskoj financiranog u sklopu programa Glavne uprave za pravosuđe i potrošače, programa o pravima, jednakosti i građanstvu 2014.-2020. (Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. godinu.)	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Mjera je provedena 2016. godine.	
7.2.1.2 Kontinuirana izobrazba državnih službenika o antidiskriminacijskom zakonodavstvu i njegovoj primjeni u praksi		
Nositelj:	TDU u suradnji s udrugama	
Provedba mjere 2016. g.	Radi provođenja mjera za osposobljavanje osoblja uključenog u upravljanje i kontrolu ESI fondova na području zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na antidiskriminaciju, ravnopravnost spolova i prava osoba s invaliditetom, Radna skupina (ULJPPNM, Ured za ravnopravnost spolova, MSPM, MRMS i MRRFEU) osmislila je edukaciju pod nazivom Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena Konvencije UN-a	

³⁸ Cjelovito izvješće nalazi se na sljedećoj poveznici: <http://ombudsman.hr/hr/dis/publikacije/send/68-publikacije/1031-istrazivanje-o-stavovima-i-razini-svijesti-o-diskriminaciji-i-pojavnim-oblicima-diskriminacije-2016>

	<i>o pravima osoba s invaliditetom u ESI fondovima</i> koja obuhvaća osnovne principe ovih triju općih ex-ante uvjeta, kao i praktične primjere kako prepoznati i boriti se protiv diskriminacije. U provedbi edukacije sudjeluju predstavnici ULJPPNM, Ureda pučke pravobraniteljice, Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH i MDOMSP-a, dok su uvod i poveznicu s ESI fondovima izradili i predaju predstavnici upravljačkih tijela OPKK-a i OPULJP-a. Planiranje i provedba edukacija organizirani su u suradnji s Državnom školom za javnu upravu (DŠJU), s kojom je Sporazum o suradnji sklopljen 11. prosinca 2015. godine. Tijekom 2016. godine opću edukaciju <i>Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i ESI fondovi u financijskom razdoblju 2014.-2020.</i> pohađalo je 909 polaznika kroz 25 radionica. Tijekom 2016. godine ULJPPNM koordinirao je proces izrade nacrt Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije, koji je nastavljen i u 2017. godini. Ciljevi koji se Nacionalnim planom nastoje ostvariti su zaštita od diskriminacije te promicanje i unaprjeđenje prava na jednako postupanje u Republici Hrvatskoj te podizanje javne svijesti o važnosti poznavanja i ostvarivanja ovog prava. ULJPPNM je dana 9. prosinca 2016. godine u prostorijama Hrvatskog sabora obilježio Međunarodni dan ljudskih prava, u okviru kojeg je djelatnik Ureda održao izlaganje na temu prijavljivanja zločina iz mržnje i govora mržnje, kao najekstremnijim oblicima diskriminacije. Tim povodom je na mrežnim stranicama Ureda pokrenuta i kampanja poticanja prijavljivanja zločina iz mržnje i govora mržnje (https://ljudskaprava.gov.hr/vijesti/kampanja-poticanja-na-prijavljivanje-zlocina-iz-mrznje-i-govora-mrznje/690). Također, povodom obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava 2016. g., djelatnik Ureda je održao predavanje o suzbijanju diskriminacije na javnoj tribini u Karlovcu u organizaciji Koordinacije za ljudska prava Karlovačke županije.		
Provedba mjere 2017. g.	ULJPPNM je koordinirao izradu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine te Akcijskog plana za provedbu mjera za razdoblje od 2017. do 2019. godine, koje je VRH usvojila na sjednici održanoj 1. prosinca 2017. godine. Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine sadrži 9 prioritetnih područja (rad i zapošljavanje, obrazovanje, znanost i sport, socijalna skrb i obitelj, zdravstvena zaštita, uprava i pravosuđe, pristup stanovanju, javno informiranje i mediji, pristup dobrima i uslugama te antidiskriminacija i europski fondovi). Također, Nacionalni plan predviđa ciljeve koji se odnose na sve osnove sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12) – rasa ili etnička pripadnost ili boja kože, spol, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovno stanje, članstvo u sindikatu, obrazovanje, društveni položaj, bračni ili obiteljski status, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, genetsko nasljeđe, rodni identitet, izražavanje ili spolna orijentacija. Tijekom 2017. godine opću edukaciju <i>Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i ESI fondovi u financijskom razdoblju 2014.-2020.</i> pohađalo je 174 polaznika kroz 7 radionica.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj održanih predavanja i radionica</i>	<i>Broj sudionika</i>	<i>Broj objavljenih informativnih materijala</i>
Vrijednost za 2016. g.	25	909	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vrijednost za 2017. g.	6	174	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva	Mjera se provodila u okviru redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.		

utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Mjera se provodila u okviru redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.
7.2.1.3 Podizanje svijesti šire javnosti u Republici Hrvatskoj o antidiskriminacijskom zakonodavstvu u Republici Hrvatskoj i aktivnostima koje se poduzimaju u sustavnom suzbijanju diskriminacije romske nacionalne manjine organiziranjem javnih tribina i seminara, te provedbom daljnjih aktivnosti u provedbi kampanje Vijeća Europe „Dosta!“	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s TDU, Savjetom za nacionalne manjine i udrugama; Za kampanju „Dosta!“: ULJPPNM u suradnji s Vijećem Europe
Provedba mjere 2016. g.	Provedba kampanje Vijeća Europe „Dosta!“, usmjerene na borbu protiv predrasuda prema Romima, obuhvatila je nekoliko aktivnosti održanih 09. prosinca 2016. godine, u Kinu Europa u Zagrebu u okviru Human Rights Film Festivala koje, između ostalog, ukazuju na kulturni identitet nove generacije mladih Roma. Program je otvorio mr.sc. Branko Sočanac, o.d. ravnatelja ULJPPNM-a i predsjedavajući Odbora stručnjaka Vijeća Europe za romska pitanja. Kratki dokumentarni film „Korita – Skälträ“ rezultat je suradnje romske zajednice Grada Kutine i OŠ Stjepana Kefelje Kutina o baštinskom nasljeđu Roma Bajaša - izradi korita i ostalih predmeta od drveta. Film koji je osvojio glavnu nagradu na Dubrovačkom filmskom festivalu za djecu i mlade Mediterana te dobio priznanje Međunarodnog Etno film festivala Srce Slavonije – „Special heart of Slavonia“ potvrđuje važnost suradnje, međusobne otvorenosti i povezivanja romske zajednice s lokalnom zajednicom. Uz njega je prikazan i „Audiovizualni rječnik bajaško-rumunjskog jezika“, jezika kojim govore Romi Bajaši iz Kutine. Autori tog projekta su također romska zajednica Grada Kutine, u suradnji s Foto video klubom Kutina, OŠ Vladimira Vidrića te Tehničkom školom Kutina. Postavljena je i izložba Romski otvoreni muzej, prikaz fotografija na kojima prepoznajemo lica svjetskih umjetnika koji su porijeklom Romi. Izložbu su pokrenuli mladi Romi iz RKUD-a Darda, kulturno umjetničkog društva koje se bori kulturom protiv diskriminacije. Članovi neformalne Inicijative mladih Roma organizirali su Živu knjižnicu, prigodu za informiranje o problemima s kojima se suočavaju mladi Romi, ali i pozitivnim pričama. Na kraju događanja održana rasprava o položaju mladih Roma i njihovoj ulozi u društvu, mogućnostima integracije i održavanja kulturnog identiteta.
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. g. najveći broj aktivnosti vezanih uz ovu mjeru provođen je u okviru sljedećih projekata: Relevantne aktivnosti provedene u 2017 g. u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i> , s obzirom na široku uključenost dionika i fokus na antidiskriminaciju kao horizontalnu temu na svim područjima integracije Roma. Izrađeno je 16 regionalnih i lokalnih projektnih ideja zajedničkim radom kako pripadnika romske nacionalne manjine tako i drugih ključnih dionika (predstavnika jedinica lokalne i regionalne samouprave, predstavnici razvojnih agencija, predstavnici civilnog sektora, predstavnici odgojnih i obrazovnih, socijalnih i zdravstvenih ustanova te dr.). Dio evidentiranih

	i nedovoljno znanih primjera dobre prakse predstavljen je u publikaciji pod nazivom <i>Pregled odabranih primjera dobre prakse: integracije pripadnika romske nacionalne manjine</i>. U aktivnostima je sudjelovalo ukupno 435 sudionika, od toga 154 pripadnika romske nacionalne manjine, među kojima 52 mladih i 45 žena pripadnica romske nacionalne manjine. Za podizanje svijesti šire javnosti u Republici Hrvatskoj o antidiskriminacijskom zakonodavstvu u Republici Hrvatskoj i koje doprinose sustavnom suzbijanju diskriminacije romske nacionalne manjine, važne su i aktivnosti održane u okviru projekata „Potpora vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“, financiranog u okviru IPA 2012 programa, u okviru kojega su od siječnja 2016. godine provedene aktivnosti s ciljem osiguranja cjelovitog i učinkovitog ostvarivanje ljudskih prava te poboljšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja nacionalnih manjina u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, uz očuvanje njihova vlastitog identiteta, kulture i tradicije. Svrha projekta je osigurati preduvjete za aktivnu participaciju vijeća nacionalnih manjina u provedbi praćenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i u razvoju vlastitih lokalnih zajednica na području Republike Hrvatske. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 6.2.1. Također, u okviru projekta IPA 2012 „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, gdje su okviru istraživanja osobita pozornost pridaje podacima o diskriminaciji na svim područjima, provode fokus grupe s relevantnim dionicima te predlažu mjere i aktivnosti. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 8.1.2. Udruge civilnog društva znatan obol su dale kroz aktivnosti projekata financiranih u okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta. 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 6.2.3. i 6.3.2.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj održanih javnih tribina, seminara i radionica</i>	<i>Broj sudionika na javnim tribinama, seminarima i radionicama</i>
Vrijednost za 2016. g.	1	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Ukupno je na poziciji ULJPPNM, A 513041 (izvor 11) – Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020. u 2016. godini utrošeno 20.528,05 kn, od čega 9.115,00 kn za provedbu Kampanje Dosta!. Ukupno je na poziciji ULJPPNM, A 513030 – Programi za Rome u 2016. godini utrošeno 49.366,06 kn, od čega 2.994,80 kn za provedbu Kampanje Dosta!	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena u okviru projekta Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“ vidjeti mjeru 6.2.3.</i>	

7.2.1.4. Poticati i pružati podršku programima i projektima organizacija civilnog društva koje djeluju na području zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na programe i projekte usmjerene afirmaciji i osvješćivanju Romkinja o ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova	
Nositelj:	ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> Savjet za nacionalne manjine, Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, nadležna TDU
Provedba mjere 2016. g.	U studenom 2015. g. počela je provedba projekata u okviru IPA 2012 natječaja „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“. Financirana su 22 projekta usmjerena na osiguravanje učinkovite primjene standarda EU u osnaživanju ljudskih prava. Svrha natječaja je osnažiti doprinos civilnoga društva dosljednom provođenju europskih standarda zaštite ljudskih prava i prava nacionalnih manjina, unaprijediti sudjelovanje građana u zaštiti ljudskih prava te poboljšati položaj i ostvarivanje prava Roma u Hrvatskoj. Od ukupnog broja odobrenih projekata, 7 ih je usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima. Ukupna vrijednost 7 projekata je 861.824,79 eura, a projekti su u provedbi od studenog 2015. godine. Dio projekata uključuje aktivnosti usmjerene afirmaciji i osvješćivanju Romkinja o ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova. Za više detalja vidjeti provedbu mjere 6.3.3. Za jačanje kapaciteta Romkinja važan je i tijekom 2016. godine završeni program u kojemu su ciljna skupina bili mladi pripadnici romske nacionalne manjine. Konzorcij sastavljen od tri partnerske organizacije: Centra za mir, pravne savjete i psihosocijalnu pomoć - Vukovar, Volonterskog centra Osijek i Romske organizacije mladih – ROM, kao nacionalni partner Inicijative Povećanje iskorištenosti fondova Europske unije za Rome (MtM) Fondacije Otvoreno Društvo (OSF), a u suradnji s ULJPPNM-om, pokrenuo je višemodulni program izgradnje kapaciteta te pružanja potrebne pomoći mladim Romima u preuzimanju aktivne uloge u izradi i provedbi projekata u njihovim zajednicama. Provedba je počela tijekom 2015. godine uz sudjelovanje 10 mladih Romkinja i Roma iz svih krajeva Republike Hrvatske. Tijekom 2016. g. održano je još 5 modula³⁹
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. g. u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i> održane su fokusirana rasprava za mlade i žene u suradnji s organizacijama civilnog društva, 3. i 4. veljače 2017. godine u Zagrebu te 4. travnja 2017. završna konferencija projekta. Na završnoj konferenciji izloženi su dugoročni i kratkoročni prioriteti po pojedinom strateškom području kako su ih definirali sudionici regionalnih i lokalnih događanja, te mladi Romi i Romkinje. U aktivnostima je sudjelovalo ukupno 435 sudionika, od toga 154 pripadnika romske nacionalne manjine, među kojima 52 mladih i 45 žena pripadnica romske nacionalne manjine. Susreti u formi fokus grupa i radnih sastanaka omogućili su sudionicima da izraze svoja razmišljanja i iskustva u pogledu raznih aspekata procesa integracije. U sklopu sastanaka producirani su dokumenti koji mapiraju mrežu sudionika te strukturiraju potrebe mladih i žena, pripadnika i pripadnica romske populacije. Četiri aktivnosti posebno osmišljene kako bi se omogućilo mladim Romima i ženama Romkinjama aktivno sudjelovanje u provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma i unaprijedila suradnja između romske i ne-romske mladeži i žena su rezultirale dvama dokumentima (<i>Potreba za sudjelovanjem Romkinja</i>

³⁹ Detaljnije o programu PGF-a vidjeti: http://www.pgflr.org/images/Docu/PGF_Hrvatska_2013_2016_Uspjesno_podrzani_projekti.pdf

	<i>i mladih Roma) koje su mladi i žene), predstavnici nacionalnih dionika predstavili na završnom događaju projekta..</i> Za više detalja o provedbi relevantnih projekata u okviru IPA 2012 natječaja „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, molimo vidjeti provedbu mjere 6.3.3. Dio projekata uključuje aktivnosti usmjerene afirmaciji i osvješćivanju Romkinja o ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova. Udruga Romsko srce, Jagodnjak, kao partnerska organizacija na projektu „Udaj se kad si spremna“ u okviru EU programa Program jednakosti, prava i građanstva. Provodila je projekt u periodu: 12. 1. 2016. – 12. 6. 2017. Nositelj projekta: SPES – Centro di Servizio per il Volontariato del Lazio, Italija, a partneri: Udruga žena Romkinja „Romsko srce“, Jagodnjak, Hrvatska; Forumul Femeilor Rome din Romania, Rumunjska; LIDER, Bugarska; Papusza, Austrija; Romni Onlus i Romano Drom, Italija, dok su suradnici i pridruženi partneri: Centar za romske inicijative Nikšić, Crna Gora; Romkinja, Srbija; Udruga žena Romkinja “Bolja budućnost”, Tuzla, BiH; LIL, Makedoniji. U Hrvatskoj se provodio na nacionalnoj razini te lokalno na području Općine Darda. Dogovoreni rani brakovi pojava su koja je i dalje prisutna u romskoj zajednici kao 'tradicionalna praksa'. Predmet dogovorenih brakova su vrlo mlade romske djevojčice koje na ovaj način postaju tragične žrtve izložene različitim oblicima psihičkog i fizičkog nasilja, iz kojeg proizlazi socijalna isključenost koja se proteže od djetinjstva do odrasle dobi. Kao rezultat ove prakse, djevojčice, i kasnije žene, posjeduju nisku razinu obrazovanja, izložene su zdravstvenim rizicima i posljedicama ranog majčinstva te se teško uključuju u tržište rada, što ih često čini trajno ekonomski ovisnima. Projekt se bavi problemom dogovorenih i prisilnih brakova djevojčica u dobi između 9 i 15 godina u romskim zajednicama u Italiji, Rumunjskoj, Bugarskoj, Hrvatskoj i Austriji. Inicijativa je to kojom se nastoji odgovoriti na uočeni problem kroz jačanje kapaciteta institucija i organizacija civilnog društva kako bi se učinkovitije suprotstavili ranim brakovima. Aktivnosti projekta provode se na dvjema razinama. Prva razina odnosi se na djelovanje u lokalnoj zajednici, čime se nastoji podići svijest pripadnika/ca romske zajednice, ali i šire društvene zajednice o negativnim učincima prakse ranih brakova. Kroz direktan kontakt i informiranje romskih obitelji podiže se svijest o psihičkim i fizičkim rizicima te o negativnim ekonomskim učincima ranog stupanja u brak. Aktivnosti uključuju neformalne sastanke, podršku školovanju djevojčica Romkinja te podizanje svijesti o problemu putem kazališnih predstava, filmova i promoviranjem naprednih uzora. Druga razina usmjerena je na izradu preporuka za praksu i kreiranje programa na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini. Informacije i analize situacije s kojima se provoditeljice projekta sreću u lokalnim zajednicama obrađene su i korištene za izradu preporuka i zalaganje za promjene političkih mjera. U okviru projekta u Hrvatskoj je, kroz suradnju Udruge žena Romkinja Romsko srce i Policijske uprave Osječko-baranjske, snimljen film edukativno-namjenskog karaktera „Udaj se kad si spremna“. Film je režirao Ivan Kristijan Majić, snimljen je u baranjskoj zajednici Roma u Dardi i okolici, a bavi se problemom prisilnih brakova, odnosno brakova koji se sklapaju bez pristanka jednog ili oba supružnika. Prikazivanjem filma nastoji se povećati osjetljivost javnosti na važnost poštivanja slobode Romkinja i njihovog temeljnog prava na izbor, ravnopravnost, jednakost i zaštitu od diskriminacije. Prikazivanje filma popraćeno je okruglim stolom na kojem su sudjelovali predstavnici lokalne uprave i samouprave, predstavnici institucija socijalne skrbi i obrazovanja, kao i druge istaknute osobe Osječko-baranjske županije. Film je iznimno dobro medijski popraćen, a kampanju je podržala i akademska glazbenica Ana Rucner, koja je dala doprinos kampanji. Tijekom njenog koncerta održanog u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku prikazani su isječci filma.

	Grad Zagreb u svome izvješću navodi kako je u području zaštite od nasilja nad ženama kontinuirano pružana individualna i grupna psihosocijalna pomoć i pravno savjetovanje u Savjetovalištu za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“. U Savjetovalištu se kontinuirano provodila edukacija i informiranje o zaštiti od nasilja za sve građane/ke Grada Zagreba uključujući pripadnike/ce romske nacionalne manjine kroz individualne i grupne psihosocijalne pomoći te pravno savjetovanje u prostorijama Doma zdravlja Zagreb - Istok. Savjetovalište je pružalo potporu i telefonskim savjetovanjem i savjetovanjem putem elektroničke pošte.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj provedenih projekata</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena u okviru projekta Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“ vidjeti mjeru 6.2.3.</i>

Posebni cilj 2: Unaprijediti međuresornu suradnju nadležnih tijela s reprezentativnim predstavnicima (npr. članovi vijeća romske nacionalne manjine i predstavnici) romske nacionalne manjine u suzbijanju diskriminacije pripadnika romske nacionalne manjine)		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Učinkovitije praćenje položaja romske nacionalne manjine na terenu, učinkovitije rješavanje problema s kojima se susreće romska nacionalna manjina vezano za sve pojavne oblike diskriminacije	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
7.2.2.1. Uspostaviti i osigurati sustavnu komunikaciju i prenošenje informacija o stanju ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj između nadležnih tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te predstavnika romske nacionalne manjine		
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU, JL/P(R)S, vijećima i predstavnicima romske nacionalne manjine i udrugama koje djeluju na području	

	zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine
Provedba mjere 2016. g.	Projekt <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i>, financiran unutar programa REC Europske komisije (DG JUSTICE) imao je za cilj otvoriti prostor za razgovor, konzultacije i uključivanje u provedbu NSUR-a svih dionika, a posebno Roma. EK je sredstva odobrila putem natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava za sve države članice u okviru kreiranja nacionalnih platformi za Rome kao načina dosezanja i uključivanja svih relevantnih dionika za provedbu nacionalnih strategija za uključivanje Roma i na nacionalnoj i na lokalnoj razini. Provedbeni period je svibanj 2016.- svibanj 2017. Platforma je omogućila i dijeljenje primjera dobrih praksi na nacionalnoj, ali i europskoj razini putem radnih sastanaka i regionalnih diskusija. Posebne aktivnosti planirane su za žene i mlade. Poticale su se aktivnosti umrežavanja nadležnih tijela, jedinica regionalne i lokalne samouprave, vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, te usklađivanje nositelja mjera predviđenih Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine i pripadajućim AP-om na nacionalnoj, lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini. Pored navedenog, definirani su područni (regionalni) i lokalni prioriteti, što bi u konačnici trebalo dovesti i do vremenskog usklađivanja djelovanja nositelja mjera na razini strateškog dokumenta. Projekt je pomogao procesu osvještavanja i povezivanja ciljanih skupina – pripadnika i pripadnica romske nacionalne manjine, nacionalnih, regionalnih i lokalnih lidera, privatnog poduzetništva, profesionalnih udruženja, akademske zajednice, tijela za pitanja ravnopravnosti i međunarodnih organizacija. Nastojalo se što je moguće više osnažiti i posebno ciljane skupine, krajnje korisnike programa – žene i mlade pripadnike odnosno pripadnice romske populacije da aktivno sudjeluju u provedbi programa te im olakšati povezivanje s drugim dionicima. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina proveo je u svrhu ostvarenja navedenih ciljeva više aktivnosti: Dvije nacionalne konferencije: Početna („kick off“) konferencija održana je 12. srpnja 2016. godine, a završna konferencija planirana je za kraj provedbe projekta (tijekom 2017. g.). Održane su i četiri regionalne diskusije u Sisku (22.-23. rujna 2016. godine), Čakovcu (6. i 7. listopada 2016. godine); Crikvenici (26. i 27. listopada 2016. godine) i Belom Manastiru (3. i 4. studenog 2016. godine). Održane su i dvije fokus grupe sa mladima i ženama (7. i 8. prosinca 2016. godine) te sastanak mladih i žena (6. prosinca 2016.). Susreti u formi fokus grupa i radnih sastanaka omogućili su sudionicima da izraze svoja razmišljanja i iskustva u pogledu raznih aspekata procesa integracije. U sklopu sastanaka producirani su dokumenti koji mapiraju mrežu dionika te strukturiraju potrebe mladih i žena, pripadnika i pripadnica romske populacije. Dio evidentiranih i nedovoljno znanih primjera dobre prakse bit će predstavljen je u publikaciji pod nazivom Pregled odabranih primjera dobre prakse: integracije pripadnika romske nacionalne manjine. U okviru IPA 2012 natječaja „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“ financirana 22 projekta usmjerena na osiguravanje učinkovite primjene standarda EU u osnaživanju ljudskih prava.. Od ukupnog broja odobrenih projekata, 7 ih je usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima i aktivnosti uglavnom uključuju i sustavnu komunikaciju na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini svih relevantnih dionika. Ukupna vrijednost 7 projekata je 861.824,79 EUR a projekti su u provedbi od studenog 2015. godine. Za više detalja vidjeti provedbu mjeru 6.3.3.
Provedba mjere 2017. g.	U 2017 g. u okviru projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i> održane su fokusirana rasprava za mlade i žene u suradnji s organizacijama civilnog društva, 3. i 4. veljače 2017. godine u Zagrebu te 4. travnja 2017. završna konferencija projekta. Na završnoj konferenciji izloženi su dugoročni i kratkoročni prioriteti po pojedinom strateškom području kako su ih definirali sudionici regionalnih i lokalnih

	dogaćanja, te mladi Romi i Romkinje. Izrađeno je 16 regionalnih i lokalnih projektnih ideja zajedničkim radom kako pripadnika romske nacionalne manjine tako i drugih ključnih dionika (predstavnik jedinica lokalne i regionalne samouprave, predstavnici razvojnih agencija, predstavnici civilnog sektora, predstavnici odgojnih i obrazovnih, socijalnih i zdravstvenih ustanova te dr.). Dio evidentiranih i nedovoljno znanih primjera dobre prakse predstavljen je u publikaciji pod nazivom <i>Pregled odabranih primjera dobre prakse: integracije pripadnika romske nacionalne manjine</i>. U aktivnostima je sudjelovalo ukupno 435 sudionika, od toga 154 pripadnika romske nacionalne manjine, među kojima 52 mladih i 45 žena pripadnica romske nacionalne manjine. Susreti u formi fokus grupa i radnih sastanaka omogućili su sudionicima da izraze svoja razmišljanja i iskustva u pogledu raznih aspekata procesa integracije. U sklopu sastanaka producirani su dokumenti koji mapiraju mrežu dionika te strukturiraju potrebe mladih i žena, pripadnika i pripadnica romske populacije. Četiri aktivnosti posebno osmišljene kako bi se omogućilo mladim Romima i ženama Romkinjama aktivno sudjelovanje u provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma i unaprijedila suradnja između romske i ne-romske mladeži i žena su rezultirale dvama dokumentima (<i>Potreba za sudjelovanjem Romkinja i mladih Roma</i>) koje su mladi i žene), predstavnici nacionalnih dionika predstavili na završnom događaju projekta. Relevantne aktivnosti su provedene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura, Tako su tijekom 2016. godine i u prvom kvartalu 2017. g. u okviru projekta Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj, koji je provodio Informativno pravni centar, Slavonski Brod, kroz provedbu osam radionica izgrađeni kapaciteti romskih organizacija civilnoga društva i vijeća nacionalnih manjina (teme upravljanje udrugom, novi Zakon o udrugama, strateško planiranje, komuniciranje s medijima, financijsko upravljanje udrugom, pisanje projekata). Održano je šest radionica za Vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije i Grada Slavonskog Broda (teme: socijalni razvoj - regionalna i lokalna uprava - funkcioniranje i poteškoće u praksi, lokalna samouprava i ljudska prava, ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, izvješće o stanju prava nacionalnih manjina u RH, akti i izborni postupak te izrada akata i simulacija postupka), postupka). Osnovana je Koordinacija vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije, usvojen je Akcijski plan za uključivanje Roma u Brodsko-posavskoj županiji 2017. – 2019. (<i>Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije</i>, 7/17)., izrađena je analiza provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Brodsko-posavskoj županiji. U okviru projekta Važno je biti Rom, Projekt građanskih prava Sisak provodio je edukacije za pripadnike romske nacionalne manjine na teme upravljanja projektnim ciklusom i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina. Romsko nacionalno vijeće, Zagreb, provodio je projekt Poticanje provedbe nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini, usmjeren na izgradnju kapaciteta vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine i romskih organizacija civilnoga društva za suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i poticanje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini. Nansen dijalog centar, Osijek u okviru projekta Izgradnja prekretnica u zaštiti ljudskih prava romske zajednice – postupno jačanje kapaciteta OCD-a i javnih ustanova u pristupu ljudskim pravima provodio je sljedeće aktivnosti: kroz sastanke s predstavnicima Romskog nacionalnog foruma, održavanje osnovnih i naprednih trening seminara, supervizijske i mentorske podrške forumu i romskim organizacijama, studijska putovanja, kao i sastanke s predstavnicima lokalne uprave i samouprave ojačani su kapaciteti udruge Romski nacionalni forum kao mreže 32 romske organizacije civilnoga društva i romskih nacionalnih vijeća za zaštitu ljudskih prava na lokalnoj i nacionalnoj razini. GTF - Inicijativa za održivi

	rast, Zagreb, ROMA LI provodili su projekt <i>Jačanje kapaciteta lokalne uprave i osnivanje udruge mladih Roma u Ličko-senjskoj županiji za bolje ostvarivanje ljudskih prava</i> , u okviru kojeg su na području Ličko-senjske županije provedene radionice na teme Romski identitet, ljudska prava i prava Roma, informacije o pravu na rad i mogućnostima o uključenju u civilno društvo. Osnovana je nova udruga mladih Roma „Spretnе ruke“ u Otočcu.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj održanih sastanaka</i>	<i>Broj predstavnika TDU koji su prisustvovali sastancima</i>	<i>Broj pripadnika romske nacionalne manjine</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>		
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena u okviru projekta Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“ vidjeti mjeru 6.2.3.</i>		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena u okviru projekta Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“ vidjeti mjeru 6.2.3.</i>		

Posebni cilj 3: Osigurati i unaprijediti provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva od strane nadležnih tijela na svim razinama (nacionalna/regionalna/lokalna) i provedba svih ostalih propisa i zakona uz primjenu antidiskriminacijskih načela (obrazovanje, stanovanje, zdravstvo, zapošljavanje)		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Povećanje stope rješavanja predmeta vezanih uz diskriminaciju Roma	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Skraćenje vremena trajanja postupaka vezanih uz diskriminaciju Roma pred sudom	2016. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. godina	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
7.2.3.1 Unapređenje djelotvornosti rada nadležnih tijela u identificiranju, sprečavanju i suzbijanju javnih oblika diskriminacije romske nacionalne manjine putem jačanja administrativnih kapaciteta nadležnih službi kroz obrazovanje odgovarajućih kadrova o svim oblicima diskriminacije i mehanizmima njihovog suzbijanja te jačanje nadzora nad provedbom antidiskriminacijskog zakonodavstva vezano za romsku nacionalnu manjinu		

Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU
Provedba mjere 2016. g.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 2014. godine u suradnji s Centrom za mirovne studije (kao nositeljem projekta), Ludwig Boltzman institutom iz Austrije, Uredom pučke pravobraniteljice te Srpskim narodnim vijećem prijavio prijedlog projekta na otvoreni poziv: JUST/2014/ACTION GRANTS Opće uprave za pravosuđe Europske komisije (DG JUSTICE) pod nazivom „Mind the Gap – Measuring inequality in Croatia“ (Mind the Gap – Mjerenje nejednakosti u Republici Hrvatskoj) u iznosu od 243.422,50 eura. Po završetku evaluacijskog procesa od strane nadležne Opće uprave za pravosuđe Europske komisije nositelj projekta (Centar za mirovne studije) ostvario je izravnu dodjelu sredstava u navedenom iznosu. Ukupan iznos odobrenih sredstava dodijeljen je nositelju projekta od strane nadležne uprave Europske komisije (Ugovor JUST/2014/RDIS/AG/DISC/8289 između nositelja projekta i Opće uprave za pravosuđe potpisan je 29. studenog 2015. godine). Po zahtjevu Opće uprave za pravosuđe, iznos odobrenih sredstava zatim je podijeljen partnerima putem Partnerskih sporazuma i to razmjerno aktivnostima u kojima je pojedini partner preuzeo vodeću ulogu. Uloga vodećeg partnera pojedinih aktivnosti podrazumijeva organizacijske, financijske i izvještajne obveze u kontekstu provedbe istih, a provedba cjelokupnog projekta započela je s danom 01. siječnja 2016. godine. Partnerskim sporazumom, nositelj projekta je od ukupne svote ustupio ULJPPNM-u iznos od 33.769,20 eura za aktivnosti u kojima je ULJPPNM vodeći partner. MUP za 2016. godinu navodi sljedeće informacije. Prilikom raspisivanja Natječaja za upis polaznika/polaznica u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka u 2015./2016. godini, Policijska akademija uputila je dopis Hrvatskom Saboru, Klubu zastupnika nacionalnih manjina kojim se zatražilo poticanje pripadnika nacionalnih manjina na prijavu za navedeni natječaj (što je uključivalo i romsku nacionalnu manjinu). Nadalje, o suzbijanju diskriminacije prema romskoj nacionalnoj manjini u Programu srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka, polaznici se educiraju kroz sadržaje u okviru nastavnih predmeta Etika policijskog zvanja, Psihologija, Ustav Republike Hrvatske, pravo Europske unije i ljudska prava.
Provedba mjere 2017. g.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 2014. godine u suradnji s Centrom za mirovne studije (kao nositeljem projekta), Ludwig Boltzman institutom iz Austrije, Uredom pučke pravobraniteljice te Srpskim narodnim vijećem prijavio prijedlog projekta na otvoreni poziv: JUST/2014/ACTION GRANTS Opće uprave za pravosuđe Europske komisije (DG JUSTICE) pod nazivom „Mind the Gap – Measuring inequality in Croatia“ (Mind the Gap – Mjerenje nejednakosti u Republici Hrvatskoj) u iznosu od 243.422,50 eura. Provedba cjelokupnog projekta započela je s danom 01. siječnja 2016. godine. Partnerskim sporazumom, nositelj projekta je od ukupne svote ustupio ULJPPNM-u iznos od 33.769,20 eura za aktivnosti u kojima je ULJPPNM vodeći partner. ULJPPNM je bio vodeći partner na sljedećim aktivnostima: • <i>Aktivnost 4.3. Studijsko putovanje: posjet predstavnika organizacija civilnog društva i institucija iz Hrvatske Finskoj.</i> Studijsko putovanje dio je zajedničkih napora na podizanju kvalitete dizajna, provedbe, praćenja i evaluacije antidiskriminacijskih politika uspostavom platforme za prikupljanje i analizu podataka o nejednakosti u Hrvatskoj i kako bi se omogućila razmjena iskustava o

	prikupljanju podataka diljem Europe. Studijsko putovanje organizirano je od 28. do 31. ožujka 2017. godine. Na studijskom putovanju sudjelovalo je 18 sudionika iz reda državnih institucija (ULJPPNM, Ured pučke pravobraniteljice, Ministarstvo pravosuđa, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Policijska akademija, Ministarstvo uprave, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom), organizacija civilnog društva (Centar za mirovne studije, Kuća ljudskih prava, Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Ludwig Boltzmann Institut za ljudska prava) te predstavnika akademske zajednice (Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu). • <i>Aktivnost 4.4. Iniciranje uspostave platforme za prikupljanje podataka u Hrvatskoj.</i> S ciljem uspostave platforme za prikupljanje podataka u Hrvatskoj, u aktivnosti je planiran kratki konzultacijski proces sa relevantnim institucijama, organizacijama civilnog društva i predstavnicima akademske zajednice. U tu svrhu planirano je održavanje 5 sastanaka na sljedeće teme: institucionalni okvir za prikupljanje podataka, uloge određenih institucija u prikupljanju podataka, detektiranje podatkovnih nedostataka, izazovi prikupljanja podataka u Hrvatskoj i slično. Na temelju ovog konzultacijskog procesa, analize primjera dobre prakse i studijskog putovanja u Finsku te u suradnji s partnerima iz Ludwig Boltzmann Instituta za ljudska prava planirana je izrada okvira za funkcioniranje sustava prikupljanja podataka u Hrvatskoj. ULJPPNM je, potaknut projektnim aktivnostima i inicijativama EU (poput onih u području praćenja i evaluacije Okvira EU za nacionalne strategije uključivanja Roma) odlučio proširiti, te istovremeno specificirati i produbiti obujam aktivnosti predložen projektom. Tijekom provedbe projekta ULJPPNM započeo je s nizom rasprava i aktivnosti s istim ciljem – poboljšanje trenutnog sustava prikupljanja podataka o nejednakosti u javnim politikama koje su u djelokrugu ULJPPNM-a (integracija Roma, integracija migranata, suzbijanje diskriminacije te praćenje provedbe UZPNM-a). Sljedeće su aktivnosti poduzete u vezi s navedenim: - 6 fokus grupa s relevantnim tijelima (središnjim tijelima državne uprave) i pripadnicima romske nacionalne manjine s ciljem postizanja konsenzusa oko izrade novog Akcijskog plana za provedbu NSUR. Tijekom rasprava koje su provedene na temu svih strateških područja NSUR, postignut je konsensualni dogovor oko osnovni načela izrade novog dokumenta (da će svako područje imati opis općih mjera, tj. onih mjera koje su na isti način dostupne Romima kao i svim drugim građanima RH, da će se kao mjere Akcijskog plana navoditi samo one mjere koje specifično ciljaju na pripadnike romske nacionalne manjine i za koje je nadležno tijelo: sigurno da će se provoditi u periodu provedbe dokumenta te za koje nadležno tijelo može osigurati praćenje provedbe po definiranim pokazateljima). Na fokusiranim raspravama sudjelovalo je ukupno 68 sudionika. - U okviru projekta „Živjeti jednakost - Nacionalna platforma za Rome“ ULJPPNM je održao 4 dvodnevne regionalne diskusije (pripadnici romske nacionalne manjine, predstavnici regionalne i lokalne samouprave, predstavnici javnih servisa, organizacije civilnog društva i sl.) na temu izrade novog Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, a na kojima je i regionalnim i lokalnim dionicima prezentiran postignut konsenzus među tijelima središnje državne uprave vezano uz izradu novog dokumenta kao i posebno posvećena pozornost važnosti praćenja i definiranja pokazatelja koji će upućivati na različitosti i nejednakosti na regionalnoj/lokalnoj razini. Na regionalnim diskusijama sudjelovala su ukupno 164 sudionika. - U okviru IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“ pokrenuo istraživanje o tzv. baznim podacima za praćenje strateškog dokumenta - riječ je o istraživanju čiji će nalazi dati polazne indikatore za mjerenje učinka strateškog dokumenta, ali i istovremeno omogućiti usporedbu s ostatkom populacije u svim područjima života. Pored nejednakosti koju pripadnici romske nacionalne manjine doživljavaju u pojedinim aspektima života, istraživanje će dati i sliku diskriminacije koju osjećaju pripadnici romske nacionalne manjine. Pored navedenog, projekt predviđa i

	izradu baze podataka kojim bi se dugotrajno pratila (ne samo provedba dokumenta) već i učinci koji isti ima na život Roma. - U okviru IPA 2012 projekta „Podrška vijećima nacionalnih manjina na lokalnoj razini“ 5 dvodnevni regionalni treninga za članove lokalnih i područnih (regionalnih) vijeća nacionalnih manjina i individualne predstavnike romske nacionalne manjine o novom sustavu izvještavanja u vezi s praćenjem provedbe prava propisanih UZPNM-om. Na treninzima je sudjelovalo ukupno 202 sudionika. - 10 konzultativnih sastanaka s relevantnim dionicima (državna administracija, organizacije civilnog društva, predstavnici JL/P(R)S i dr.) iz područja integracije migranata s ciljem izrade Akcijskog plana za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita, te dodatnom temom rasprave o modalitetima nejednakosti migrantske populacije i mogućnostima mjerenja iste. - <i>Ex-ante</i> evaluacija novog Akcijskog plana za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita s ciljem unaprjeđenja postojećeg sustava prikupljanja podataka u odnosu na dokument. - 7 konzultativnih sastanaka s relevantnim dionicima (državna administracija, organizacije civilnog društva, pravobranitelji i dr.) iz područja suzbijanja diskriminacije s ciljem izrade novog Akcijskog plana za suzbijanje diskriminacije, ali i u svrhu rasprave o mogućnostima unaprjeđenja postojećeg sustava praćenja dokumenta u kontekstu poboljšanja podataka koji reflektiraju nejednakost u društvu. • <i>Aktivnost 4.5. Uspostava platforme za prikupljanje podataka.</i> Na temelju provedene aktivnosti 4.4., ULJPPNM je osmislio i razvio 3 nova web-sučelja za praćenje i evaluaciju javnih politika (NSUR, AP za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita) i UZPNM-a, a praćenje i evaluacija kojih su u njegovom djelokrugu. Za rad na svakom web-sučelju, od strane njihovih institucija, zaduženi su predstavnici tijela državne uprave. Svako web-sučelje osmišljeno je na način da omogućava poboljšanja trenutne baze podataka i pokazatelja, kako za praćenje provedbe tako i za evaluaciju. Dodatno, za svako web-sučelje izrađene su i objavljene smjernice za korisnike te su provedeni (ili će se provesti) treninzi za osobe koje će raditi na unosu podataka. Nadalje, svako web-sučelje razvijeno je u kontekstu osiguravanja potrebnih podataka za takozvanu nad-bazu podataka koja će se baviti isključivo pokazateljima nejednakosti kako bi se osigurala jedinstvena slika (ne)jednakosti pojedinih manjinskih skupina u Hrvatskoj. MUP za 2017. godinu navodi sljedeće informacije. Unaprjeđenje djelotvornosti rada nadležnih tijela u identificiranju, sprečavanju i suzbijanju javnih oblika diskriminacije romske nacionalne manjine putem jačanja administrativnih kapaciteta nadležnih službi kroz obrazovanje odgovarajućih kadrova o svim oblicima diskriminacije i mehanizmima njihovog suzbijanja te jačanje nadzora nad provedbom antidiskriminacijskog zakonodavstva vezano za romsku nacionalnu manjinu ističemo sljedeće. Prilikom raspisivanja Natječaja za upis polaznika/polaznica u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka u 2017./2018. godini, Policijska akademija uputila je dopis Hrvatskom Saboru, Klubu zastupnika nacionalnih manjina kojim se zatražilo poticanje pripadnika nacionalnih manjina na prijavu za navedeni natječaj (što je uključivalo i romsku nacionalnu manjinu). Nadalje, o suzbijanju diskriminacije prema romskoj nacionalnoj manjini u Programu srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka, polaznici se educiraju kroz sadržaje u okviru nastavnih predmeta Etika policijskog zvanja, Psihologija, Ustav Republike Hrvatske, pravo Europske unije i ljudska prava.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<table> <tr> <td data-bbox="474 1313 1267 1382">Broj provedenih edukacija</td><td data-bbox="1267 1313 2056 1382">Broj sudionika na edukacijama</td></tr> </table>	Broj provedenih edukacija	Broj sudionika na edukacijama
Broj provedenih edukacija	Broj sudionika na edukacijama		

Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje. ULJPPNM: Sredstva projekta „Mind the Gap – Mjerenje (ne)jednakosti u Hrvatskoj financiranog u sklopu programa Glavne uprave za pravosuđe i potrošače, programa o pravima, jednakosti i građanstvu 2014.-2020. <i>(Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2016. godinu.)</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje. ULJPPNM: Sredstva projekta „Mind the Gap – Mjerenje (ne)jednakosti u Hrvatskoj financiranog u sklopu programa Glavne uprave za pravosuđe i potrošače, programa o pravima, jednakosti i građanstvu 2014.-2020. <i>(Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. godinu.)</i>
7.2.3.2. Vođenje baze podataka o sudskim postupcima vođenima temeljem Zakona o suzbijanju diskriminacije	
Nositelj:	Ministarstvo pravosuđa <u>Sudionici u provedbi:</u> Sudovi
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo pravosuđa godišnje (u veljači) prosljeđuje izvješće vezano za slučajeve diskriminacije Uredu pravobraniteljice. Praćenje statistike slučajeva diskriminacije izrađeno je u suradnji s Uredom pravobraniteljice. Statistički podaci objedinjuju pojedinačna izvješća koja svaki sud posebno podnosi Ministarstvu. Ministarstvo za 2016. godinu navodi sljedeće podatke: U odnosu na kaznena djela vezana za diskriminaciju, u 2016. godini ukupno je zaprimljeno 6 novih predmeta, što je više nego 2015. godine kada ih je zaprimljeno 2. Jedan (1) predmet se odnosi na diskriminaciju na temelju rase odnosno etničke pripadnosti, 1 na diskriminaciju na temelju nacionalnog podrijetla, a 3 na diskriminaciju zbog spolne orijentacije i 1 na diskriminaciju zbog socijalnog podrijetla (2015. godine oba zaprimljena predmeta su se odnosila na diskriminaciju na temelju nacionalnog podrijetla). Za ukupno 3 predmeta donesena je pravomoćna presuda, od kojih se jedna presuda odnosi na diskriminaciju na osnovu jezika, a dvije presude se odnose na diskriminaciju na osnovu nacionalnog podrijetla (jednako kao i 2015. godine). U odnosu na građanske predmete vezane za povredu Zakona o suzbijanju diskriminacije, u 2016. godini primljeno je 53 predmeta, što je manje nego 2015. godine kada ih je bilo 93. U 2016. godini 1 predmet se odnosi na diskriminaciju na temelju etničke pripadnosti, što je manje nego 2015. godine kada je bilo 6 takvih predmeta. 2 predmeta se odnose na diskriminaciju na temelju nacionalnog podrijetla, što je znatno manje nego 2015. godine kada je zaprimljeno čak 45 takvih predmeta. Donesene su 44 pravomoćne presude, od čega se 1 odnosi na diskriminaciju na temelju etničke pripadnosti, (što je manje nego u 2015. godini kada ih je bilo 2), a 8 presuda se odnosi na diskriminaciju na temelju nacionalnog

	podrijetla na način da je u 5 predmeta odbijen tužbeni zahtjev, a 3 predmeta nisu meritorno riješena. To je znatno manje nego u 2015. godini kada je donesena čak 41 presuda na temelju nacionalnog podrijetla, na način da je u 2 predmeta odbijen tužbeni zahtjev, a 39 predmeta nije meritorno riješen. U prekršajnim predmetima vezanim za povredu Zakona o suzbijanju diskriminacije, u 2016. godini zaprimljeno je 132 predmeta, što je malo više nego u 2015. godini kada ih je zaprimljeno 125. Od toga, 11 predmeta se odnosi na diskriminaciju na temelju etničke pripadnosti, što je manje nego prošle godine kada ih je zaprimljeno 27. Zaprimljeno je 60 predmeta koji se odnose na diskriminaciju na temelju nacionalnog podrijetla, što je malo više nego 2015. godine kada ih je zaprimljeno 56. U 2016. godini doneseno je ukupno 103 pravomoćne presude, što je više nego u 2015. godini kada ih je doneseno 81. Od toga, 9 presuda se odnosi na diskriminaciju na osnovi etničke pripadnosti (7 osuđujućih, 1 oslobađajuća i 1 predmet nije meritorno riješen) što je manje nego u 2015. godini kada ih je doneseno 24 (17 osuđujućih i 7 oslobađajućih). Doneseno je 45 presuda u predmetima zbog diskriminacije na osnovi nacionalnog podrijetla (23 osuđujuće, 16 oslobađajućih i 7 predmeta nije meritorno riješeno) što je više od 2015. godine kada ih je doneseno 29 (11 osuđujućih, 9 oslobađajuća i 9 predmeta nije meritorno riješeno).			
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo pravosuđa navodi sljedeće podatke: U odnosu na građanske predmete vezano uz diskriminaciju i osnove diskriminacije primjeno je 56 predmeta, a riješeno 43, dok je neriješenih predmeta ove vrste bilo ukupno 160. Ukupno je bilo 7 predmeta ove vrste koji su trajali kraće od 12 mjeseci te 36 predmeta u trajanju preko 12 mjeseci. U odnosu na kaznene predmete vezane uz diskriminaciju i osnove diskriminacije ukupno je u 2017. godini primljeno 4 predmeta, riješena su 2 predmeta te je ostalo 13 neriješenih predmeta. Ukupno je bio jedan predmet ove vrste u okviru kojeg je postupak trajao do 12 mjeseci te jedan premet u okviru kojeg je postupak trajao preko 12 mjeseci. U odnosu na prekršajne predmete vezane uz diskriminaciju i osnove diskriminacije ukupno je primljeno 89 novih predmeta, riješeno 117 predmeta, dok je 76 predmeta neriješeno. U odnosu na trajanje postupka u 78 predmeta postupak je trajao do 12 mjeseci, a u 39 predmeta preko 12 mjeseci.			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (godina dana)</i>	<i>Broj neriješenih predmeta diskriminacije na kraju svakog razdoblja (godina dana)</i>	<i>Trajanje svakog postupka vezanog uz diskriminaciju pred sudom</i>	
			<i>Do 12 mjeseci</i>	<i>Preko 12 mjeseci</i>
Vrijednost za 2016. g.	191/150	269	98	52
Vrijednost za 2017. g.	56/49 (građanski) 4/2 (kazneni) 89/117 (prekršajni)	160 (građanski) 13 (kazneni) 76 (prekršajni)	7 (građanski) 1 (kazneni) 78 (prekršajni)	36 (građanski) 1 (kazneni) 39 (prekršajni)
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.			
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Podaci nisu dostupni.			

mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	
7.2.3.3. Praćenje statistike o zločinima iz mržnje	
Nositelj:	ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> MUP, DORH, Ministarstvo pravosuđa, sudovi
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo pravosuđa nastavlja s vođenjem statistike o zločinima iz mržnje. Ministarstvo pravosuđa je izvjestilo da je u 2016. godini zaprimljeno ukupno 12 predmeta vezanih za kazneno djelo zločina iz mržnje sukladno čl. 87. t. 21. Kaznenog zakona, te je ostalo 9 slučajeva iz prethodnog razdoblja. Od navedenih predmeta, 1 predmet odnosi se na zločin iz mržnje zbog boje kože ili rase, 2 su predmeta zločina iz mržnje zbog etničke pripadnosti, 4 su predmeta zločina iz mržnje zbog spolne orijentacije, 2 su predmeta zločina iz mržnje zbog religijske pripadnosti i 3 su predmeta zločina iz mržnje zbog nacionalne pripadnosti. Sudovi su tijekom 2016. godine donijeli 7 osuđujućih presuda u kaznenim postupcima. Vezano uz prekršajna djela posebno označena uz motiv mržnje, ukupno ih je u 2016. godini bilo 5, a donesene su 4 osuđujuće presude (izrečeno je 12 sankcija). Ministarstvo unutarnjih poslova Promatrajući podatke o zločinu iz mržnje u 2016. godini, uočava se porast evidentiranih slučajeva od strane MUP-a, pad broja predmeta u kojima je postupalo Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, te jednaki broj pravomoćnih osuđujućih presuda. Nacionalno i etničko podrijetlo je i dalje najčešće motiv počinjenja zločina iz mržnje. U odnosu na podatke MUP-a vezane uz zločin iz mržnje, važno je naglasiti da se značajan dio evidentiranih kaznenih djela odnosi na produljeno kazneno djelo počinjeno od strane istog počinitelja (čl.52. Kaznenog zakona). U 2016. godini evidentirano je 35 kaznenih djela kvalificiranih kao zločin iz mržnje, od kojih su uspješno razriješena 32 kaznena djela ili 94%. Od tog broja, tri (3) slučaja zločina iz mržnje motivirana su mržnjom prema osobama romskog nacionalnog podrijetla. Podaci o prekršajnim djelima ukazuju na pad broja prekršajnih djela vezanih uz motiv mržnje te pad broja osuđujućih presuda u prekršajnom postupku. U 2016. godini evidentirano je 5 prekršajnih djela, te 4 pravomoćne osuđujuće presude u prekršajnom postupku.
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo pravosuđa Tijekom 2017. godine na općinskim sudovima zaprimljeno je 18 predmeta i riješeno 12 predmeta vezanih uz kazneno djelo zločin iz mržnje, a u svih 12 predmeta sudovi su izrekli osuđujuću presudu. Na kraju 2017. godine ostalo je neriješeno 20 predmeta ove vrste. U odnosu na trajanje postupka, 9 predmeta je trajalo do 12 mjeseci, a 3 predmeta dulje od 12 mjeseci. U odnosu na prekršajna djela vezano uz zločine iz mržnje, bilo je ukupno 9 predmeta ove vrste te 9 pravomoćnih presuda. Ministarstvo unutarnjih poslova

	Tijekom 2017. godine zabilježeno je ukupno 25 kaznenih djela kvalificiranih kao zločin iz mržnje, od kojih su 4 motivirana mržnjom prema osobama romskog nacionalnog podrijetla . U odnosu na 2016. godinu kada je evidentirano 35 takvih kaznenih djela zaključuje se da je tijekom 2017. godine došlo do smanjenja broja kaznenih djela kvalificiranih kao zločin iz mržnje za 28,6%. U odnosu na razriješenost kaznenih djela potrebno je napomenuti kako je od ukupnog broja kaznenih djela zločina iz mržnje uspješno razriješeno 20 kaznenih djela ili 71,43% dok su tijekom 2016. godine od 35 takvih kaznenih djela uspješno razriješena 32 kaznena djela ili 94%.			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (godina dana)</i>	<i>Broj neriješenih predmeta zločina iz mržnje na kraju svakog razdoblja (godina dana)</i>	<i>Trajanje svakog postupka vezanog uz zločin iz mržnje pred sudom</i>	
			<i>Do 12 mjeseci</i>	<i>Preko 12 mjeseci</i>
Vrijednost za 2016. g.	12/8 (kazneno djelo)	13	5	3
Vrijednost za 2017. g.	18/12 (kazneno djelo)	20	9	3
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje			

Posebni cilj 4: Smanjiti pojavaost nasilničkog ponašanja prema Romima djelovanjem policije		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Smanjenje stope nasilničkog ponašanja i rasno motiviranog nasilja – zločina iz mržnje	2016. godina	78 prijavljenih kaznenih djela na štetu Roma 17 prijavljenih prekršaja na štetu Roma
	2017. godina	71 prijavljenih kaznenih djela na štetu Roma 53 prijavljenih prekršaja na štetu Roma Od ukupnog broja evidentiranih događaja tijekom 2017. godine koji su motivirani mržnjom, u 25 slučajeva su utvrđeni elementi kaznenog djela motiviranog mržnjom, od čega se u 4 slučaja radilo o

		kaznenom djelu motiviranom mržnjom prema pripadnicima romske nacionalne manjine (izvješće MUP-a)
	2016. godina	155 kaznenih djela unutar romske nacionalne manjine 441 prekršaja unutar romske nacionalne manjine (izvješće MUP-a)
	2017. godina	154 kaznenih djela unutar romske nacionalne manjine 440 prekršaja unutar romske nacionalne manjine (izvješće MUP-a)
Smanjenje stope pojavnosti kaznenih djela i prekršaja počinjenih od strane Roma	2016. godina	1.075 kaznenih djela počinjenih od strane Roma 1.246 prekršaja počinjenih od strane Roma (izvješće MUP-a)
	2017. godina	842 kaznena djela počinjena od strane Roma 1.571 prekršaj počinjenih od strane Roma (izvješće MUP-a)
7.2.4.1. Postizanje veće djelotvornosti policije u otkrivanju i sprečavanju nasilja nad Romima i nasilja u romskim zajednicama implementacijom Strategije djelovanja „Policija u zajednici“, odnosno izgradnjom sustava prevencije kriminaliteta		
Nositelj:	MUP u suradnji s pripadnicima romske zajednice, udruge <u>Sudionici u provedbi:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave	
Provedba mjere 2016. g.	Policijska uprava međimurska, sukladno odrednicama Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013.-2020., donijela je 2016. godine Provedbeni program preventivnih mjera usmjerenih na povećanje sigurnosti te jačanje socijalne uključenosti Roma na području Policijske uprave međimurske i to na razdoblje od 2 godine. Cilj Provedbenog programa je smanjenje broja prekršaja i kaznenih djela počinjenih od strane i na štetu romske nacionalne manjine na području Policijske uprave međimurske, povećanje subjektivnog osjećaja sigurnosti kod građana te bolju integraciju pripadnika romske nacionalne manjine u lokalnu zajednicu, a u njegovu provedbu uključene su sve policijske postaje Policijske uprave međimurske. Aktivnosti provedene u skladu s novim Provedbenim programom temeljem kojeg su aktivnosti provođene u vremenu od srpnja do prosinca	

	2016.: • donacijom Ministarstva unutarnjih poslova Savezne Republike Njemačke, Savezne pokrajine Baden-Württemberg donirano je i kompletno opremljeno kombi vozilo „Mobilni preventivni centar policije“. Njime je, u suradnji s raznim drugim institucijama, realizirano ukupno 249 preventivnih akcija i uspostavljeno ukupno 185 informativnih punktova, a koji su ciljano usmjerene na prevenciju svih oblika protupravnog ponašanja putem informiranja i senzibilizacije građana, velikim dijelom i na pripadnike romske nacionalne manjine; • nastavljena je provedba preventivnog programa „Male kreativne socijalizacijske skupine“ koji se provodi i tijekom cijele 2016./2017. školske godine u 6 osnovnih škola diljem Međimurja, a u koji je uključeno ukupno 79 djece od čega 42 djece romske nacionalnosti; • vezano uz aktivnosti koje se odnose na suradnju s društvenim institucijama u cilju stjecanja odgovarajućeg obrazovanja i proširivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine posebice u policiji, policijski službenici za prevenciju će po objavljivanju natječaja za upis u program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka pravodobno o tome obavijestiti Zavod za zapošljavanje, Područnu službu Čakovec, kako bi informacija o objavljivanju natječaja bila što dostupnija pripadnicima romske nacionalne manjine; • intenzivirana je razmjena iskustava dobre prakse vezano uz rješavanje problematike koje se tiču romske nacionalne manjine s predstavnicima granične policije Republike Slovenije i Mađarske; • provedeno je ukupno 47 preventivnih aktivnosti u formi radionica i sastanaka, i to u suradnji s Centrom za socijalnu skrb Čakovec, Podružnicom Obiteljski centar, Zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije i s drugim institucijama prema potrebi; • vezano na izradu i distribuciju promotivnih preventivnih materijala (plakata, brošura) na romskom/hrvatskom jeziku, u suradnji i kontaktu s pripadnicima romske nacionalne manjine i u suradnji s Gradom Čakovcem izrađeni su promotivno-preventivni materijali koji su objavljeni na web stranicama Policijske uprave međimurske pod kategorijom "savjeti“, potkategorija „prevencija“. Preventivni materijali na hrvatsko/romskom jeziku tematski obuhvaćaju zaštitu djece, zaštitu od nasilja u obitelji, trgovanje ljudima te oružje, a objavljeni su na internetskoj stranici (http://www.medjimurska.policija.hr/MainPu.aspx?id=209036).
Provedba mjere 2017. g.	Policijska uprava međimurska, sukladno odrednicama Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013.-2020., donijela je 2016. godine Provedbeni program preventivnih mjera usmjerenih na povećanje sigurnosti te jačanje socijalne uključenosti Roma na području Policijske uprave međimurske i to na razdoblje od dvije godine. Cilj Provedbenog programa je smanjenje broja prekršaja i kaznenih djela počinjenih od strane i na štetu romske nacionalne manjine na području Policijske uprave međimurske, povećanje subjektivnog osjećaja sigurnosti kod građana te bolju integraciju pripadnika romske nacionalne manjine u lokalnu zajednicu, a u njegovu provedbu uključene su sve policijske postaje Policijske uprave međimurske. Aktivnosti provedene u skladu s novim Provedbenim programom temeljem kojeg su aktivnosti provođene tijekom 2017. godine: • donacijom Ministarstva unutarnjih poslova Savezne Republike Njemačke, Savezne pokrajine Baden-Württemberg donirano je i kompletno opremljeno kombi vozilo „Mobilni preventivni centar policije“. Njime je, u suradnji s raznim drugim institucijama, realizirano ukupno 231 preventivnih akcija i uspostavljeno ukupno 161 informativni punktova, a koji su ciljano usmjerene na prevenciju svih oblika protupravnog ponašanja putem informiranja i senzibilizacije građana, velikim dijelom i na pripadnike romske nacionalne manjine; • vezano uz aktivnosti koje se odnose na suradnju s društvenim institucijama u cilju stjecanja odgovarajućeg obrazovanja i proširivanja

	mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine posebice u policiji, policijski službenici za prevenciju su po objavljivanju natječaja za upis u program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka pravodobno o tome obavijestili Zavod za zapošljavanje, Područnu službu Čakovec, kako bi informacija o objavljivanju natječaja bila što dostupnija pripadnicima romske nacionalne manjine; - intenzivirana je razmjena iskustava dobre prakse vezano između ostalog i na rješavanje problematike koja se tiče romske nacionalne manjine. S predstavnicima granične policije Republike Slovenije (4x) i Mađarske (2x) na godišnjoj razini održano je ukupno 6 sastanaka; - provedeno je ukupno 70 preventivnih aktivnosti u formi radionica i sastanaka, odnosno različitih , preventivnih aktivnosti u suradnji s Centrom za socijalnu skrb Čakovec, Podružnicom Obiteljski centar, Zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije i s drugim institucijama; - u sklopu provođenja dopunskog stručnog usavršavanja policijskih službenika Policijske uprave međimurske u pogledu rada s pripadnicima romske nacionalne manjine u smislu provođenja i poštivanja Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje, stručnim usavršavanjem obuhvaćeno je ukupno 298 policijskih službenika srednje stručne spreme; - vezano na izradu i distribuciju promotivnih preventivnih materijala, tijekom 2017.g. realizirana je nabava brošura, letaka i drugih promotivnih preventivnih materijala putem Nacionalnog programa za sigurnost cestovnog prometa i to u vrijednosti od oko 25.000 kuna za potrebe aktivnosti Mobilnog preventivnog centra i oko 50.000 kuna za potrebe održavanja Sajma sigurnosti i prevencije, namijenjenog svim građanima Međimurja. Nadalje, tijekom mjeseca rujna 2017. g. u suradnji s Vijećem za prevenciju Međimurske županije, za potrebe održavanja Sajma sigurnosti i prevencije utrošeno je još oko 23.000 kuna za različite promidžbene preventivne materijale koji su se koristili na samom Sajmu da bi se podijelili građanima. U sufinanciranje Sajma i preventivnih materijala je ove godine bio uključen i Grad Čakovec; - Novi preventivni letak na romsko/hrvatskom jeziku tijekom 2017.godine izrađen je za potrebe preventivnih aktivnosti „Udaj se kad si spremna“, u organizaciji Službe prevencije Ravnateljstva policije. Ostali prije izrađeni plakati i brošure na romskom/hrvatskom jeziku, u suradnji i kontaktu s pripadnicima romske nacionalne manjine i Gradom Čakovcem, objavljeni su na web stranicama Policijske uprave međimurske pod kategorijom "savjeti“, potkategorija „prevencija“. Preventivni materijali na hrvatsko/romskom jeziku tematski obuhvaćaju zaštitu djece, zaštitu od nasilja u obitelji, trgovanje ljudima te oružje, a objavljeni su na internetskoj stranici (http://www.medjimurska.policija.hr/MainPu.aspx?id=209036).			
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj i vrsta razriješenih kaznenih djela		Broj i vrsta prekršaja	
	Broj	Vrsta	Broj	Vrsta
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.			
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i	Podaci nisu dostupni.			

naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP navodi kako su se aktivnosti financirale sredstvima Državnog proračuna i Nacionalnog programa za sigurnost cestovnog prometa.
7.2.4.2. Poticanje Roma na prijavljivanje rasnog i drugih oblika nasilja prema Romima te evidentiranje i statističko praćenje broja takvih incidenata, s ciljem sprečavanja i smanjivanja kažnjivih radnji i rasno motiviranog nasilja – zločina iz mržnje	
Nositelj:	MUP i ULJPPNM u suradnji s pripadnicima romske zajednice <u>Sudionici u provedbi:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave u suradnji s pripadnicima romske zajednice
Provedba mjere 2016. g.	Ravnateljstvo policije Ministarstva unutarnjih poslova provodi od 2010. godine. Nacionalni preventivni projekt „Živim život bez nasilja“ MPU, unazad dvije školske godine, provodi u partnerstvu s MZO te u suradnji s organizacijama civilnog društva (Udrugom mladih „Status M“ i udrugom „Riječi/Prave/Predstave“) uz aktivno uključivanje društveno odgovornih javnih osoba. Projekt se sastoji od ukupno 3 komponente (1. Komponenta: „Interaktivna radionica“, 2. Komponenta: „Umjetničko-edukativni program“ i 3. komponenta: „Interaktivna parlaonica“) od kojih se sve tri provode tijekom iste školske godine u odgojno obrazovnim ustanovama diljem Hrvatske, ali dijelom i u prostorima kulturnih ustanova. Projekt je ciljano usmjeren na prevenciju nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i nasilja među mladima uz nezaobilazno osnaživanje ciljane skupine, učenika 7. i 8. razreda, u smislu odabira pozitivnih društvenih vrijednosti među kojima se posebno ističe i poticanje na prijavljivanje takvih kaznenih djela, nediskriminacija. Tijekom školske godine 2015./2016. projektom je obuhvaćeno ukupno 16 osnovnih škola s područja 7 županija. Projektom je aktivnostima obuhvaćeno oko 1.579 djece, a dio kojih su i učenici romske nacionalne manjine. Također, tijekom 2016. godine kroz organizaciju različitih tematskih događanja, odnosno stručnih predavanja, tematskih radionica, javnih kampanja, okruglih stolova i drugih sličnih aktivnosti od strane policije obilježeni su Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama (25. studenoga) kao i Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama (22. rujna). Uoči tih datuma i „15 dana aktivizma“ sa aspekta preventivnog rada policije, policijske su uprave organizirale i sudjelovale na ukupno 11 javnih edukativnih postava, pet tribina namijenjenih učenicima srednjih škola, ženama, građanima, stručnjacima te studentima, dva okrugla stola, jednoj parlaonici u osnovnoj školi, jednoj javnoj raspravi i jednom stručnom skupu. Provedeno je ukupno 59 edukativno-interaktivnih radionica od kojih je 9 upriličeno za učenike srednjih škola, 44 za učenike osnovnih škola, 1 za roditelje učenika osnovne škole, 1 za roditelje učenika romske nacionalne manjine, 9 za stručnjake koji rade s osobama s invaliditetom, 1 za građane, 1 za mlade bračne parove i 1 za stručnjake iz tog područja s ciljem prijenosa znanja i iskustva.

	U 7 županija (Splitsko-dalmatinska, Brodsko-posavska, Sisačko-moslavačka, Vukovarsko-srijemska, Zagrebačka, Ličko-senjska, Koprivničko-križevačka županija) lokalna policija održala je sastanke s ciljem unaprjeđenja suradnje i motiviranja pripadnika romske nacionalne manjine na prijavu rasnog i drugog oblika nasilja prema njima te su uspostavljeni i izravni kontakti s predstavnicima romskih naselja i udrugama koje okupljaju romsku nacionalnu manjinu, kao i onima koje rade s romskom populacijom.
Provedba mjere 2017. g.	Nacionalni preventivni projekt „Živim život bez nasilja“ Ravnateljstvo policije Ministarstva unutarnjih poslova provodi od 2010. godine. Projekt je ciljano usmjeren na prevenciju nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i nasilja među mladima uz nezaobilazno osnaživanje ciljane skupine, učenika 7. i 8. razreda i prvih razreda srednji škola, u smislu njihovog osnaživanja u odabiru pozitivnih društvenih vrijednosti među kojima se posebno ističe i poticanje na prijavljivanje takvih kaznenih djela te nediskriminacija. Projektnim je aktivnostima, primarnom prevencijom, obuhvaćen i dio učenika romske nacionalne manjine. Tijekom 2017. u okviru obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama izrađen je letak „Živim život bez nasilja“ preveden na romski jezik, 2000 komada. U navedenoj preventivnoj aktivnosti sudjelovalo je oko 250 učenika osnovnih škola Međimurske županije. Istaknuto je provedeno u suradnji s lokalnom upravom i samoupravom, odgojno-obrazovnim ustanovama, glazbenim umjetnicima te drugim društveno odgovornim osobama iz javnog života. Također, tijekom 2017. godine kroz organizaciju različitih tematskih događanja, odnosno stručnih predavanja, tematskih radionica, javnih kampanja, okruglih stolova i drugih sličnih aktivnosti od strane policije obilježen je Međunarodni dan Roma (8. travnja) kao i Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama (22. rujna).
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj razriješenih kaznenih djela – zločina iz mržnje na štetu pripadnika romske zajednice</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje
7.2.4.3. Stručno usavršavanje policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u provođenju mjera iz “Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje“, njihova senzibilizacija u pogledu rada s manjinskim skupinama, posebice pripadnicima romske zajednice, u cilju boljeg međusobnog razumijevanja i uvažavanja	

te sprječavanja svih oblika diskriminacije.		
Nositelj:	MUP s ostalim TDU i organizacijama te pripadnicima romske zajednice <u>Sudionici u provedbi:</u> Ravnateljstvo policije, policijske uprave	
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Provedba mjere 2017. g.	U 2017. godini edukacija policije vezano za zločine iz mržnje provodila se kontinuirano kao i do sada, u okviru Programa srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/ka, te kroz programe specijalizacije i stručnog usavršavanja za policijske službenike. U školskoj godini 2017./2018. u okviru predmeta Kriminalistička prevencija, održana je edukacija na temu zločina iz mržnje u trajanju od pet nastavnih sati za 370 polaznika temeljne policijske obuke. Na 5 Tečaja granične policije održan je kolegij na temu zločina iz mržnje (u trajanju od tri sata), za ukupno 298 policijskog službenika.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Broj policijskih službenika stručno usavršavanih u provođenju mjera iz Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje	Broj održanih edukacija
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.	Podaci nisu dostupni.
Vrijednost za 2017. g.	668	21 (5 tečaja granične policije i 16 edukacija na policijskoj školi)
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje	
7.2.4.4 . Jačanje proaktivnog rada policijskih službenika pri otkrivanju slučajeva trgovanja djecom unutar romske populacije		
Nositelj:	MUP <u>Sudionici u provedbi:</u>	

	Ravnateljstvo policije, policijske uprave
Provedba mjere 2016. g.	S obzirom na to da sudjelovanje hrvatskih predstavnika u međunarodnim projektima na tematske okosnice suzbijanja trgovanja ljudima, te samim tim i jačanje proaktivnog rada pri otkrivanju slučajeva trgovanja djecom unutar romske populacije, kojima je cilj jačanje regionalne suradnje i dalje predstavlja vrlo važno područje interesa Republike Hrvatske, nastaviti će se ulagati naponi u cilju aktivnog sudjelovanja predstavnika policije na međunarodnoj razini kako bi se omogućilo kontinuirano praćenje najnovijih trendova u svezi s trgovanjem ljudima. Danube Region Project Fund se pod vodstvom SELEC Centra provodi unutar Strategije EU za Dunavsku regiju (EUSDR), i to za prioritarno područje 11 na temu: „Jačanje policijske suradnje: Borba protiv krijumčarenja droga, trgovanja ljudima i kompjutorskog kriminaliteta“. Cilj Projekta START je podržati razvoj u dunavskoj regiji i omogućiti financiranje transnacionalnih projekata koji će obuhvatiti sljedeće države članice SELEC-a: Bosnu i Hercegovinu, Republiku Bugarsku, Republiku Hrvatsku, Mađarsku, Republiku Moldaviju, Crnu Goru, Rumunjsku i Republiku Srbiju, a radi se o instrumentu osmišljenom za financiranje aktivnosti razvoja projekta i aktivnosti provedbe projekta između najmanje dvije zemlje dunavske makroregije. U sklopu navedenog Projekta, MPU apliciralo je za sudjelovanje u području Trgovanja ljudima i Ilegalnih migracija (Countering Trafficking in Persons), a koja je aplikacija usvojena te je Projekt odobren, s provedbom od 1.1.2016. do 30.6.2016. godine.
Provedba mjere 2017. g.	U vremenskom razdoblju od 31.01. do 02.02.2017. godine u Madridu, Španjolskoj, održan je CEPOL-ov seminar na temu „Trgovanje djecom“, na kojem je prisustvovao predstavnik PNUSKOK-a, Uprave kriminalističke policije. Dana 15. i 16.03.2017. godine u Lisabonu, Portugalu održan je stručni sastanak imenovanih INTERPOL-ovih eksperata za trgovanje ljudima, na kojem je prisustvovao predstavnik PNUSKOK-a, Uprave kriminalističke policije. U vremenskom razdoblju od 26. do 29.06.2017. godine u Beču, Republika Austrija, održan je CEPOL-ov seminar na temu „Financijske istrage i oduzimanje nezakonito stečene imovine vezano uz trgovanje ljudima“, na kojem je sudjelovao predstavnik Sektora kriminalističke policije PU primorsko-goranske. Dana 08. i 09.11.2017. godine u Sofiji, Bugarskoj, održana je stručna regionalna radionica Vijeća Europe na temu „Jačanje međunarodne pravne suradnje u borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti prava žrtava“, na kojoj je sudjelovao predstavnik PNUSKOK-a, Uprave kriminalističke policije. U vremenskom razdoblju od 13. do 30.11.2017. godine proveden je CEPOL-ov on line tečaj „Financijske istrage i oduzimanje nezakonito stečene imovine tijekom kriminalističkih istraživanja kaznenih djela „Trgovanje ljudima“, u kojem je sudjelovao predstavnik SSKOK-a Rijeka, PNUSKOK-a, Uprave kriminalističke policije.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj identificirane djece žrtava trgovanja ljudima unutar romske populacije</i>
Vrijednost za 2016. g.	1
Vrijednost za 2017. g.	0
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti	Podaci nisu dostupni.

proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje
7.2.4.5. Jačanje programa u zajednici u cilju podizanja svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom	
Nositelj:	ULJPPNM
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo unutarnjih poslova Nacionalni preventivni projekt „Imam izbor“ provodi se od školske godine 2012./2013. Tijekom školske godine 2014./2015., ali i tekuće 2015./2016. godine, proveden je, po istom obrascu kao i prethodnih godina u odgojno-obrazovnim ustanovama koje pohađaju većinom djeca romske nacionalne manjine, a koje se nalaze na području Međimurske županije. Provedba je realizirana uz koordinaciju Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova. Kroz ovaj Projekt policija uspostavlja kvalitetnu suradnju s udrugama romske nacionalne manjine, organizacijama civilnog društva i odgojno obrazovnim ustanovama. Projekt je, kroz provedbu svojih 8 komponenti, usmjeren na prevenciju vršnjačkog nasilja i vandalizma te nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, rizičnih i društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih, zlouporabe droga i ostalih sredstava ovisnosti, smanjivanje rizika od trgovanja i krijumčarenja ljudi te jačanje prometne kulture. Ciljana skupina su učenici u dobi od 10 i 11 godina, te njihovi roditelji i nastavnici. Školske godine 2015./2016. obuhvaćeno je navedenim Projektom 70 učenika, a 2016./2017. godine planiran je obuhvat 40 djece. Nacionalna preventivna akcija „Zajedno“ provodi se od 2014. godine. Tijekom 2015. godine nastavilo se, kao i prethodnih godina, s preventivnim aktivnostima fokusiranim na problematiku trgovanja ljudima te kroz senzibilizaciju, informiranje, educiranje i proaktivni pristup multiplicira znanje o trgovanju ljudima i identificiranju potencijalnih kriminalnih žarišta, te na taj način pridonosi smanjenju kriminaliteta trgovanja ljudima i zaštite potencijalnih žrtava. Akcija je ciljano usmjerena na aktivnosti da se kroz zajedničku suradnju sa svim nadležnim institucijama i organizacijama, privatnim sektorom, lokalnom zajednicom, udrugama civilnog društva i građanima podiže svijest o prevenciji trgovanja ljudima, potiče na odgovornu reakciju i pridonosi i smanjenju i sprječavanju trgovanja ljudima. Ciljana skupina akcije primarno su učenici završnih razreda strukovnih škola, nezaposleni, kao i djelatnici onih struka koje u svom radu mogu doći u kontakt s potencijalnim žrtvama i/ili počiniteljima, a sekundarno i široka populacija slijedom čega je kroz primarnu prevenciju u konačnici, obuhvaćen i dio romske zajednice. Tijekom 2016. godine Akcija je provedena na području 17 policijskih uprava u sklopu koje je educirano ukupno 700 učenika završnih razreda osnovnih škola, preko 6 000 učenika završnih razreda srednjih škola i oko 120 studenata kao i 36-ero djece iz dječjih vrtića. Osim toga u sklopu Akcije, održane su i slijedeće preventivne aktivnosti: namjenska kazališna predstava za 600 osoba, edukacija djelatnika i korisnica Odgojnog doma Bedekovčina – 15 osoba, edukacija 158 policijskih službenika, edukacija 60 djelatnika Carinske uprave, info punktovi na javnim površinama, u romskim naseljima i na graničnim prijelazima te brojne druge preventivne aktivnosti.

	Udruga Romsko srce, Jagodnjak, kao partnerska organizacija na projektu „Udaj se kad si spremna“ u okviru EU programa Program jednakosti, prava i građanstva. Provodila je projekt u periodu: 12. 1. 2016. – 12. 6. 2017. Nositelj projekta: SPES – Centro di Servizio per il Volontariato del Lazio, Italija, a partneri: Udruga žena Romkinja „Romsko srce“, Jagodnjak, Hrvatska; Forumul Femeilor Rome din Romania, Rumunjska; LIDER, Bugarska; Papsza, Austrija; Romni Onlus i Romano Drom, Italija, dok su suradnici i pridruženi partneri: Centar za romske inicijative Nikšić, Crna Gora; Romkinja, Srbija; Udruga žena Romkinja „Bolja budućnost“, Tuzla, BiH; LIL, Makedonij. U Hrvatskoj se provodio na nacionalnoj razini te lokalno na području Općine Darda. Dogovoreni rani brakovi pojava su koja je i dalje prisutna u romskoj zajednici kao 'tradicionalna praksa'. Predmet dogovorenih brakova su vrlo mlade romske djevojčice koje na ovaj način postaju tragične žrtve izložene različitim oblicima psihičkog i fizičkog nasilja, iz kojeg proizlazi socijalna isključenost koja se proteže od djetinjstva do odrasle dobi. Kao rezultat ove prakse, djevojčice, i kasnije žene, posjeduju nisku razinu obrazovanja, izložene su zdravstvenim rizicima i posljedicama ranog majčinstva te se teško uključuju u tržište rada, što ih često čini trajno ekonomski ovisnima. Projekt se bavi problemom dogovorenih i prisilnih brakova djevojčica u dobi između 9 i 15 godina u romskim zajednicama u Italiji, Rumunjskoj, Bugarskoj, Hrvatskoj i Austriji. Inicijativa je to kojom se nastoji odgovoriti na uočeni problem kroz jačanje kapaciteta institucija i organizacija civilnog društva kako bi se učinkovitije suprotstavili ranim brakovima. Aktivnosti projekta provode se na dvjema razinama. Prva razina odnosi se na djelovanje u lokalnoj zajednici, čime se nastoji podići svijest pripadnika/ca romske zajednice, ali i šire društvene zajednice o negativnim učincima prakse ranih brakova. Kroz direktan kontakt i informiranje romskih obitelji podiže se svijest o psihičkim i fizičkim rizicima te o negativnim ekonomskim učincima ranog stupanja u brak. Aktivnosti uključuju neformalne sastanke, podršku školovanju djevojčica Romkinja te podizanje svijesti o problemu putem kazališnih predstava, filmova i promoviranjem naprednih uzora. Druga razina usmjerena je na izradu preporuka za praksu i kreiranje programa na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini. Informacije i analize situacije s kojima se provoditeljice projekta sreću u lokalnim zajednicama obrađene su i korištene za izradu preporuka i zalaganje za promjene političkih mjera. U okviru projekta u Hrvatskoj je, kroz suradnju Udruge žena Romkinja Romsko srce i Policijske uprave Osječko-baranjske, snimljen film edukativno-namjenskog karaktera „Udaj se kad si spremna“. Film je režirao Ivan Kristijan Majić, snimljen je u baranjskoj zajednici Roma u Dardi i okolici, a bavi se problemom prisilnih brakova, odnosno brakova koji se sklapaju bez pristanka jednog ili oba supružnika. Prikazivanjem filma nastoji se povećati osjetljivost javnosti na važnost poštivanja slobode Romkinja i njihovog temeljnog prava na izbor, ravnopravnost, jednakost i zaštitu od diskriminacije. Prikazivanje filma popraćeno je okruglim stolom na kojem su sudjelovali predstavnici lokalne uprave i samouprave, predstavnici institucija socijalne skrbi i obrazovanja, kao i druge istaknute osobe Osječko-baranjske županije. Film je iznimno dobro medijski popraćen, a kampanju je podržala i akademska glazbenica Ana Rucner, koja je dala doprinos kampanji. Tijekom njenog koncerta održanog u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku prikazani su isječci filma.
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo unutarnjih poslova <i>Nacionalni preventivni projekt „Imam izbor“</i> provodi se od školske godine 2012./2013. Tijekom školske godine 2016./2017. proveden je u jednoj odgojno-obrazovnoj ustanovi na području Međimurske županije uz koordinaciju Službe prevencije Ravnateljstva policije i neposrednu provedbu Policijske uprave međimurske i partnera, a po istom obrascu provodi se i tijekom školske godine 2017./2018. na području iste županije, za ukupno 56 učenika 5-ih razreda jedne odgojno-obrazovne ustanove. Kroz ovaj Projekt policija je uspostavila kvalitetnu suradnju s romskim udrugama, organizacijama civilnog društva i odgojno obrazovnim ustanovama s ciljem provedbe zajedničkih aktivnosti. Projekt je tematski usmjeren na osnaživanje socijalne uključenosti manjinskih društvenih skupina u društvenu zajednicu, s naglaskom na dijalog i poštivanje kulturoloških sličnosti i različitosti kroz kulturu tolerancije, nenasilja i nediskriminacije i sprječavanja svih oblika mržnje. Projekt je, kroz

	provedbu svojih 8 komponenti, usmjeren na prevenciju vršnjačkog nasilja i vandalizma te nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, rizičnih i društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih, zlouporabe droga i ostalih sredstava ovisnosti, smanjivanje rizika od trgovanja i krijumčarenja ljudi te jačanje prometne kulture. Ciljana skupina su učenici u dobi od 10 i 11 godina, te njihovi roditelji i nastavnici. <i>Nacionalna preventivna akcija „Zajedno“</i> provodi se od 2014. godine. Tijekom 2017. godine nastavilo se, kao i prethodnih godina, s preventivnim aktivnostima fokusiranim na problematiku trgovanja ljudima te kroz senzibilizaciju, informiranje, educiranje i proaktivni pristup multiplicira znanje o trgovanju ljudima i identificiranju potencijalnih kriminalnih žarišta, te na taj način pridonosi smanjenju kriminaliteta trgovanja ljudima i zaštite potencijalnih žrtava. Ciljana skupina akcije primarno su učenici završnih razreda strukovnih škola, nezaposleni, kao i djelatnici onih struka koje u svom radu mogu doći u kontakt s potencijalnim žrtvama i/ili počiniteljima, a sekundarno i široka populacija slijedom čega je kroz primarnu prevenciju u konačnici, obuhvaćen i dio romske zajednice. Tijekom 2017. godine nastavljeno je s provedbom preventivne akcije „Zajedno“ koja za cilj ima da se kroz zajedničku suradnju sa svim nadležnim institucijama i organizacijama, privatnim sektorom (izložena zanimanja), lokalnom zajednicom, udrugama civilnog društva i građanima podigne svijest o prevenciji trgovanja ljudima, odnosno da potakne društvo na odgovornu reakciju kako bi pridonijeli smanjenju i sprječavanju trgovanja ljudima. Kroz senzibilizaciju, informiranje, educiranje i proaktivni pristup multipliciranja znanja o trgovanju ljudima i identificiranju potencijalnih kriminalnih žarišta sa svojim je fokusom, u smislu očekivanih rezultata, usmjerena na smanjenje kriminaliteta trgovanja ljudima u svim njegovim fazama (vrbovanje, transport i eksploatacija). Akcija se provodila na području 17 policijskih uprava, a ciljane skupine za provedbu preventivnih aktivnosti su birane sukladno procijeni policijske uprave o ranjivim skupinama koje je potrebno educirati, informirati i senzibilizirati. U sklopu akcije „Zajedno“, educirano je oko 5.000 učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola i oko 80 studenata. Osim toga održane su i slijedeće preventivne aktivnosti: - obilježavanje Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima u 8 policijskih uprava - izvedba namjenske kazališne predstave za 1860 učenika - podjela više od 7 000 informativno-edukativnih letaka - edukacija 100 policijskih službenika - edukacija 7 maloljetnih korisnika odgojnog doma - tematski dan u sklopu međunarodnog festivala preventivno-edukativnih filmova „Blue Carpet“ na kojem je sudjelovalo 50 osoba - postavljanje edukativno-informativnih punktova na javnim površinama, u romskim naseljima, na graničnim prijelazima te brojne druge preventivne aktivnosti. Građani su, s ciljem senzibilizacije i edukacije na temu trgovanja ljudima, informirani i u Informativnim centrima za prevenciju i to putem TV prezentacija u šalter sali upravnih poslova, uz korištenje Mobilnog informativnog centra za prevenciju ali i temeljem tematskih TV i radijskih emisija, objave članaka u tiskovinama kao i na web stranicama.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj provedenih aktivnosti za podizanje svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>
Financijska sredstva	Podaci nisu dostupni.

utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	MUP: Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje

POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA

Opći cilj: Omogućiti romskoj populaciji, koja se iz različitih razloga ne obraća nadležnim tijelima, dostupnost informacija, pravnih savjeta i pravne pomoći

Posebni cilj 1: Povećati dostupnost besplatne pravne pomoći Romima sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Porast udjela pripadnika romske zajednice koji su zatražili i ostvarili besplatnu pravnu pomoć	2016. godina	Statistički podaci koje prikuplja Ministarstvo pravosuđa vezano za provedbu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u odnosu na korisnike ne prikupljaju se prema kriteriju manjinske pripadnosti. Ovlaštene udruge koje pružaju primarnu pravnu pomoć vode vlastite evidencije vezano za pružanje primarne pravne pomoći u odnosu na korisnike primarne pravne pomoći.
	2017. godina	
7.3.1.1. Edukacija pružatelja pravne pomoći, nadležnih tijela i pripadnika romske nacionalne manjine kroz tematske okrugle stolove i javne tribine o Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći		
Nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, MUP	

Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo pravosuđa navodi kako tijekom 2016. godine nije bilo aktivnosti s obzirom na smanjenje sredstava za sustav besplatne pravne pomoći u sustavu Državne riznice, te posljedično Ministarstvo pravosuđa nije bilo u mogućnosti organizirati okrugle stolove tijekom 2016. godine.
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo pravosuđa tijekom 2017. godine nije provodilo aktivnosti. Naime, Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći (NN, 143/13) osigurava se pristup sudu i nadležnim javno pravnim tijelima svim socijalno i ekonomski ugroženim građanima, na način da se u obzir uzima njihovo imovno stanje. Stoga i pripadnici romske nacionalne manjine u skladu sa Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći i utvrđenim kriterijima ostvaruju pravo na pravnu zaštitu kao i svi građani Republike Hrvatske i stranci koji zakonito borave na teritoriju Republike Hrvatske. Ministarstvo pravosuđa u odnosu na praćenje provedbe Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći nije u obvezi posebno pratiti postupke u kojima sudjeluju pripadnici romske nacionalne manjine, već se statističko praćenje vodi prema državljanstvu, prebivalištu/boravištu, kao i vrstama postupaka za koje je odobrena pravna pomoć. Ministarstvo pravosuđa je u 2017. godini dodijelilo iznos od 1.046.165,08 kuna za financiranje projekata 13 ovlaštenih udruga i 3 pravne klinike za pružanje primarne pravne pomoći. U financiranje tih projektnih aktivnosti ulaze i aktivnosti koje su usmjerene na suzbijanje svih oblika diskriminacije kao i promociju i zaštitu manjinskih prava te pružanje primarne pravne pomoći osjetljivim društvenim skupinama kao što su Romi. Tako su, prema dostavljenim godišnjim izvješćima udruga i pravnih klinika o pružanju primarne pravne pomoći u 2017. godini, dvije udruge posebno istaknule pružanje primarne pravne pomoći Romima.
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj održanih okruglih stolova i tribina</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.

Posebni cilj 2: Povećanje vidljivosti instrumenta besplatne pravne pomoći		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Stopa korištenja besplatne pravne pomoći od strane pripadnika romske nacionalne manjine	2016. godina	Statistički podaci koje prikuplja Ministarstvo pravosuđa vezano za provedbu Zakona o besplatnoj

	2017. godina	pravnoj pomoći u odnosu na korisnike ne prikupljaju se prema kriteriju manjinske pripadnosti. Ovlaštene udruge koje pružaju primarnu pravnu pomoć vode vlastite evidencije vezano za pružanje primarne pravne pomoći u odnosu na korisnike primarne pravne pomoći.	
7.3.2.1. Povećanje vidljivosti besplatne pravne pomoći putem informiranja javnosti putem brošure, info letaka i plakata koji će se distribuirati centrima za socijalnu skrb, HZMO-u, HZZ-u te putem mobilnih timova direktno na terenu			
Nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, mobilni timovi <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, HZMO, HZZ, prvostupanjski sudovi		
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo pravosuđa za 2016. godinu navodi kako ovlaštene udruge koje pružaju primarnu pravnu pomoć te su im odobrena sredstva za provođenje projekata pružanja primarne pravne pomoći u sklopu financiranja pojedinih aktivnosti su u mogućnosti izrađivati letke i plakate i na taj način upoznati javnost i pripadnike romske nacionalne manjine kao i postići informiranost ciljanih kategorija građana o mogućnostima sustava besplatne pravne pomoći.		
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo pravosuđa tijekom 2017. godine nije provodilo aktivnosti. Naime, Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći (NN, 143/13) osigurava se pristup sudu i nadležnim javno pravnim tijelima svim socijalno i ekonomski ugroženim građanima, na način da se u obzir uzima njihovo imovno stanje. Stoga i pripadnici romske nacionalne manjine u skladu sa Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći i utvrđenim kriterijima ostvaruju pravo na pravnu zaštitu kao i svi građani Republike Hrvatske i stranci koji zakonito borave na teritoriju Republike Hrvatske. Ministarstvo pravosuđa u odnosu na praćenje provedbe Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći nije u obvezi posebno pratiti postupke u kojima sudjeluju pripadnici romske nacionalne manjine, već se statističko praćenje vodi prema državljanstvu, prebivalištu/boravištu, kao i vrstama postupaka za koje je odobrena pravna pomoć. Ministarstvo pravosuđa je u 2017. godini dodijelilo iznos od 1.046.165,08 kuna za financiranje projekata 13 ovlaštenih udruga i 3 pravne klinike za pružanje primarne pravne pomoći. U financiranje tih projektnih aktivnosti ulaze i aktivnosti koje su usmjerene na suzbijanje svih oblika diskriminacije kao i promociju i zaštitu manjinskih prava te pružanje primarne pravne pomoći osjetljivim društvenim skupinama kao što su Romi. Tako su, prema dostavljenim godišnjim izvješćima udruga i pravnih klinika o pružanju primarne pravne pomoći u 2017. godini, dvije udruge posebno istaknule pružanje primarne pravne pomoći Romima.		
Vrijednosti pokazatelja rezultata	Izrađena brošura	Izrađeni i distribuirani info-leti	Izrađeni i distribuirani plakati
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.		
Vrijednost za 2017. g	Podaci nisu dostupni.		

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.

Posebni cilj 3: Podići razinu dostupnosti besplatne pravne pomoći Romima, osobito u slučaju postojanja sumnje da su žrtve diskriminacije povećanjem dostupnosti pomoći u ostvarivanju prava te povećanjem vidljivosti besplatne pravne pomoći		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Promijenjena percepcija o dostupnosti besplatne pravne pomoći	2016. godina	Ministarstvo pravosuđa nije u mogućnosti navesti zatražene podatke jer se u informacijskom sustavu besplatne pravne pomoći ne vodi statistika po pripadnosti nacionalnoj manjini, već po državljanstvu podnositelja zahtjeva
	2017. godina	
Povećanje stope korištenja besplatne pravne pomoći	2016. godina	
	2017. godina	
7.3.3.1. Provođenje aktivnosti usmjerenih na informiranje romske populacije o mogućnostima koje pruža Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći organiziranjem tematskih okruglih stolova koji bi sustav besplatne pravne pomoći približili građanima, uključujući pripadnike romske nacionalne manjine		
Nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, ULJPPNM	
	<u>Sudionici u provedbi:</u> Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, ovlaštene udruge i prvostupanjski sudovi	
Provedba mjere 2016. g.	S obzirom na smanjenje sredstava za sustav besplatne pravne pomoći u sustavu Državne riznice Ministarstva pravosuđa nije bilo u mogućnosti provoditi aktivnosti tijekom 2016. Ipak, Relevantne aktivnosti su provođene i okviru natječaja IPA 2012 UZUVRH-a „Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, unutar kojega je od 22 projekta 7 usmjereno na poboljšanje pristupa	

	romske nacionalne manjine ljudskim pravima, ukupne vrijednosti 861.824,79 eura, Tijekom 2016. i 2017.g. Informativno-pravni centar iz Slavonskog Broda provodio je projekt Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj . Pružena besplatna pravna pomoć za 1.526 pripadnika Romske nacionalne manjine putem telefonske linije; 352 Roma primilo 742 savjeta u pravnom savjetovaštu; provedeno 163 posjeta mobilnih timova romskim naseljima u sklopu kojih je 1.588 Roma primilo besplatnu pravnu pomoć; pokrenuto 104 upravna postupka, a 65 upravnih postupaka pozitivno riješeno, a aktivno se sudjelovalo u prekograničnoj suradnji s regionalnim partnerima osiguravajući besplatnu pravnu pomoć u jugoistočnoj Europi. Udruga Projekt građanskih prava Sisak; Sisak , u okviru istog programa provodila je projekt Važno je biti Rom . U okviru kojega je Pružena besplatna pravna pomoć za 506 Roma u 1.012 pravnih slučajeva na području Sisačko-moslavačke županije, Održavane grupne i individualne radionice i treninzi za Rome te organizirane terenske posjete romskim naseljima.	
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo pravosuđa tijekom 2017. godine nije provodilo aktivnosti. Naime, Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći (NN, 143/13) osigurava se pristup sudu i nadležnim javno pravnim tijelima svim socijalno i ekonomski ugroženim građanima, na način da se u obzir uzima njihovo imovno stanje. Stoga i pripadnici romske nacionalne manjine u skladu sa Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći i utvrđenim kriterijima ostvaruju pravo na pravnu zaštitu kao i svi građani Republike Hrvatske i stranci koji zakonito borave na teritoriju Republike Hrvatske. Ministarstvo pravosuđa u odnosu na praćenje provedbe Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći nije u obvezi posebno pratiti postupke u kojima sudjeluju pripadnici romske nacionalne manjine, već se statističko praćenje vodi prema državljanstvu, prebivalištu/boravištu, kao i vrstama postupaka za koje je odobrena pravna pomoć. Ministarstvo pravosuđa je u 2017. godini dodijelilo iznos od 1.046.165,08 kuna za financiranje projekata 13 ovlaštenih udruga i 3 pravne klinike za pružanje primarne pravne pomoći. U financiranje tih projektnih aktivnosti ulaze i aktivnosti koje su usmjerene na suzbijanje svih oblika diskriminacije kao i promociju i zaštitu manjinskih prava te pružanje primarne pravne pomoći osjetljivim društvenim skupinama kao što su Romi. Tako su, prema dostavljenim godišnjim izvješćima udruga i pravnih klinika o pružanju primarne pravne pomoći u 2017. godini, dvije udruge posebno istaknule pružanje primarne pravne pomoći Romima.	
Vrijednosti pokazatelja rezultata	<i>Broj organiziranih tematskih okruglih stolova</i>	<i>Broj sudionika</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
Vrijednost za 2017. g.	<i>Nisu dostupni cjeloviti podaci.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Nisu dostupni detaljniji podaci o strukturi utroška te sredstva nisu uračunata u ukupan utrošak za provedbu NSUR-a za 2017. g.</i>	

Prilog 8 – Tabela provedbe: Unaprjeđenje prikupljanja statističkih podataka

Posebni cilj 1: Osigurati prikupljanje statističkih podataka o romskoj nacionalnoj manjini u RH (uz poštivanje zaštite osobnih podataka) razvrstanih po spolu i dobi		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Izrađen atlas mikroregija	2016. g.	Podaci nisu dostupni.
	2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Izrađeni obrasci za prikupljanje i praćenje statističkih podataka razvrstanih po spolu i dobi	2016. g.	Obrasci za izvještavanje izrađeni.
	2017. g.	Obrasci za izvještavanje izrađeni.
Dostupnost informacija o etničkoj dimenziji provođenja prava i pružanja društvenih usluga	2016. g.	Podaci nisu dostupni.
	2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Državna tijela, javne ustanove i službe te javnost imaju potpune i pouzdane informacije relevantne za kontrolu i suzbijanje diskriminacije	2016. g.	Podaci nisu dostupni.
	2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Uspostavljena baza podataka	2016. g.	Podaci nisu dostupni.
	2017. g.	Podaci nisu dostupni.
Mjera 8.1.1. U suradnji s Državnim zavodom za statistiku, unutar svakog tijela državne uprave, u okvirima njegove nadležnosti izraditi ujednačene obrasce za praćenje statističkih podataka razvrstanih po spolu i dobi pripadnika romske nacionalne manjine, sa usporednim podacima u odnosu na ukupnu populaciju		
Nositelj:	ULJPPNM, TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku	
	<u>Sudionici u provedbi:</u> TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku koji će pružiti metodološku pomoć	
Provedba mjere 2016. g.	ULJPPNM je u suradnji s nezavisnim stručnjacima razvio jedinstveni obrazac za izvještavanje o provedbi Akcijskog plana, posebno za tijela državne uprave i pojednostavljeni za JL/P(R)S. Također, održani su i inicijalni sastanci s DZS s ciljem uspostave suradnje, a u okviru mreže Nacionalnih kontakt točaka za Rome EU i Agencije Europske unije za temeljna prava, odnosno Radne skupine za praćenje integracije Roma u kojoj i RH sudjeluje, pri izradi obrazaca uzet će se u obzir i potrebe u vezi s uspostavom ujednačenog sustava praćenja politika za integraciju Roma na razini Europske unije.	
Provedba mjere 2017. g.	U okviru projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, financiranog sredstvima programa IPA 2012, koji za ULJPPNM provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije jedna od aktivnosti odnosi se na kreiranje web-sučelja za praćenje provedbe NSUR-a i pratećeg Akcijskog plana. Po okončanju projekta web-sučelje će zamijeniti postojeći sustav prikupljanja podataka i izvještavanja o provedbi NSUR-a i pratećeg Akcijskog plana.	

	Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura). Za više detalja molimo vidjeti mjere 8.1.2. i 8.2.6		
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Izrađeni obrasci za prikupljanje i praćenje statističkih podataka</i>	<i>Uspostavljena baza podataka</i>	<i>Dostupnost informacija o etničkoj dimenziji provođenja prava i pružanja društvenih usluga</i>
Vrijednost za 2016. g.	Da	Ne	Ne
Vrijednost za 2017. g.	Da	Baza će biti uspostavljena pri ULJPPNM po okončanju provedbe projekta IPA 2012 „Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“.	Ne
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Mjera se provodila u okviru redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu NSUR-a vidjeti mjeru 8.1.2.		
Mjera 8.1.2. Izraditi i barem jednom godišnje ažurirati jedinstvenu bazu podataka o položaju Roma i Romkinja pri ULJPPNM, uključujući atlas mikroregija			
Nositelj:	ULJPPNM Sudionici u provedbi: TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku koji će pružiti metodološku pomoć		
Provedba mjere 2016. g.	Tijekom 2016. godine ULJPPNM je nastavio provoditi aktivnosti pripreme projekta „Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini“, u sklopu pretprijetnog programa IPA 2012 koji je u okviru treće komponente predviđao izradu tehničke dokumentacije za lokacije naseljene Romima kako bi se pomoglo općinama i drugim dionicima izraditi podloge za daljnje samostalno kandidiranje projekata prema fondovima EU, s posebnim naglaskom na lokalne inicijative i prostorno opremanje te ograničene aktivnosti parcelacije i legalizacije romskih naselja. S obzirom na nisku razinu spremnosti JLS na sudjelovanje, uglavnom zbog neriješenih prostornih ili imovinskih preduvjeta i neizvjesnosti oko osiguranja izvora sufinanciranja te stoga i posljedičnih rizika za održivost rezultata projekta, najveći broj kontaktiranih JLS nije dostavio podatke koji omogućuju		

	izradu kvalitetne natječajne dokumentacije (aktivnosti na ostvarivanju preduvjeta za provedbu 3. komponente projekta ULJPPNM je proveo 2015. godine, uz tehničku pomoć Centra za mir, pravne savjete i psihosocijalnu pomoć iz Vukovara, organizacije na čelu konzorcija zaduženog za provođenje projekta „Project Generation Facility Croatia (PGF Hrvatska)“ kojeg financijski podržava Fondacija Otvoreno Društvo iz Budimpešte (Contract No.: OR2013-10554)). Nadalje, s obzirom na nalaze vanjske evaluacije NSUR-a (prezentirani u 1. kvartalu 2015. godine) koji su, između ostalog, pokazali da unatoč pozornosti koja se u NSUR i pratećem Akcijskom planu posvećuje pitanjima praćenja i evaluacije, ne postoji sveobuhvatan sustav prikupljanja podataka o provedbi planiranih mjera i ostvarivanju strateških ciljeva. U praktičnom smislu to znači da je zbog nedostatka polaznih vrijednosti onemogućeno zaključivanje, kako o eventualno postignutom napretku tako i o konačnom učinku provedenih mjera na život tj. uključivanje romske zajednice. Sukladno navedenom, evaluacijsko izvješće u preporukama ističe potrebu definiranja polaznih (baznih) podataka prema kojima će biti moguće donositi zaključke vezano uz razinu dosegnutih ciljeva definiranih kako provedbenim, tako i strateškim dokumentom, kao i izgradnju kapaciteta za praćenje i evaluaciju putem edukacije relevantnih dionika s posebnim naglaskom na izgradnju kapaciteta pripadnika romske nacionalne manjine (tj. vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine te pripadnika romskog civilnog društva). Uz to, državna tijela i javne ustanove uglavnom ne prikupljaju podatke razvrstane po etničkoj pripadnosti⁴⁰ te je stoga i definiranje polaznih podataka opterećeno nizom poteškoća. Postojeći podaci iz administrativnih izvora nisu objedinjeni niti lako dostupni (kao ni podaci iz dosadašnjih istraživanja u Hrvatskoj) što dovodi do toga da su isti samo djelomično iskoristivi u kontekstu postavljanja polaznih vrijednosti javno-političkih dokumenata ili pak potpuno neiskoristivi. Tome treba dodati i poteškoće u definiranju opsega romske populacije u Republici Hrvatskoj. Sukladno navedenom, potreba definiranja polaznih vrijednosti (putem istraživanja koje će, uvažavanjem istraživačkih etičkih standarda, nadići poteškoće u prikupljanju etnički disegregiranih podataka s kojima se susreću administrativna tijela), kao i aktivnosti edukacije i praćenja koje trebaju uslijediti nakon istog (a koje su planirane ovim Ugovorom) nameću se kao logičan preduvjet učinkovite javne politike usmjerene unapređenju položaja romske nacionalne manjine na području Republike Hrvatske. Stoga je ULJPPNM tijekom 2016. godine, u okviru treće komponente, u suradnji s nadležnim tijelima (MRRFEU i SAFU) izmijenio projektni sažetak kako bi se alocirana sredstva i dalje koristila za poboljšanje položaja pripadnika romske nacionalne manjine te, uz odgovarajuće izmjene projektne dokumentacije, ugovorile potrebne aktivnosti u okviru treće komponente projekta IPA 2012, odnosno provedbu potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR-a i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj/regionalnoj i nacionalnoj razini.
Provedba mjere 2017. g.	ULJPPNM je korisnik IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, koji za ULJPPNM provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Provedba projekta započela je 01. veljače 2017. godine, a provedbeno razdoblje projekta je 18 mjeseci. Opći cilj projekta je osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava, te poboljšanje i olakšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja romske nacionalne manjine u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, čuvajući vlastiti identitet, kulturu i tradiciju. Svrha projekta je sljedeća: provedbom potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR 2013.-2020. i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na

⁴⁰ Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12)

	lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 85 % sredstva EU, a 15 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura). Uvodna konferencija projekta održana je u Zagrebu, 15. ožujka 2017. godine na kojoj su prezentirani ciljevi, svrha i glavne aktivnosti u sklopu projekta. Sljedeće aktivnosti provodile su se (ili se provode) u okviru projekta: • Istraživanje baznih podataka za praćenje NSUR 2013. – 2020. i pratećeg Akcijskog plana, koje se odvijalo u dvije faze (predistraživanje i istraživanje). - Ciljevi predistraživanja bili su: utvrditi lokacije na teritoriju RH na kojima živi 30 i više pripadnika romske nacionalne manjine (metode koje su se koristile bile su eksterna (ekspertna) identifikacija – podaci iz Popisa stanovništva, i ostale literature, istraživanja, UNDP atlas i sl.) i interna identifikacija (ključne romske figure procjenjivale su tko su Romi, gdje i koliko ih ima u tri kruga konzultacija); opisati stanovništvo u svakoj zajednici (lokacija, broj romskih kućanstava, jezik, imena ključnih osoba u zajednici i sl.); opisati zajednice (udaljenost od javnih usluga – bolnica, škola, vrtića i sl., komunalna infrastruktura, prometna povezanost); prikupiti podatke za uzorkovanje u istraživanju (gdje i koliko Roma uključiti u anketno istraživanje kako bi uzorak bio reprezentativan). Predistraživanje je provedeno od 25. 05. do 10. 06. 2017. godine. - Metode istraživanja korištene u predistraživanju bile su popunjavanje predložaka za mapiranje, što je uključivalo razgovore s ključnim osobama u romskim zajednicama (3 osobe po zajednici) i promatranje (opažanje vidljivih karakteristika lokaliteta poput prometne povezanosti, ekoloških problema i sl. Nadalje, provedeni su intervjui sa 67 ključnih osoba u romskim zajednicama. Predistraživanjem je identificirano i mapirano ukupno 134 lokaliteta u 15 županija RH na kojima živi više od 30 pripadnika romske nacionalne manjine, a mapiranjem je utvrđeno da na tih 134 lokaliteta živi ukupno 24.524 stanovnika pripadnika romske nacionalne manjine u ukupno 4.599 kućanstava. Također, identificirana su 4 tipa romskih naselja – koncentrirano samostalno naselje, koncentrirano rubno naselje, koncentrirano naselje unutar grada ili sela i disperzirani lokalitet. - Istraživanje se provodilo sa sljedećim ciljevima: definirati polazne vrijednosti za mjerenje učinka NSUR-a i pripadajućeg Akcijskog plana na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini; utvrditi glavne probleme romskog stanovništva na pojedinim lokacijama; definirati potrebe romskih zajednica, kao i prepreke uključivanju romske nacionalne manjine u na lokalnoj, odnosno regionalnog i nacionalnoj razini. U istraživanju su korištene sljedeće metode: anketiranje romskog stanovništva u zajednicama na reprezentativnom uzorku u svim zajednicama u kojima žive, 1.550 romskih kućanstava; intervjui s predstavnicima relevantnih institucija na razini lokalne i regionalne samouprave (141 osoba intervjuirana); fokus grupe s predstavnicima jedinica regionalne samouprave i drugih relevantnih institucija (policije, centara za socijalnu skrb, HZJZ i sl. (73 osobe). Istraživanje je provedeno u razdoblju od 23. 10. do 07. 11. 2017. godine. Rezultati istraživanja publicirat će se u srpnju 2018. godine. • Nacionalna (u Zagrebu) i regionalne (u Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Međimurskoj, Koprivničko-križevačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji) prezentacije rezultata istraživanja (planirane u 2018. godini). • Razvoj efikasnog web baziranog seta „on-line alata“ za praćenje provedbe NSUR 2013. – 2020. i pratećeg Akcijskog plana. Aktivnosti su započele u 2017. godini, a testiranje i stavljanje u funkciju web-sučelja očekuje se do kraja provedbe projekta (srpanj

	2018.) • Testiranje razine funkcionalnosti uspostavljenih web-baziranih „on line alata“ za praćenje (aktivnosti planirane tijekom 2018. godine). • Regionalne fokusirane grupe – s ciljem definiranja regionalnih/lokalnih prioritetnih implementacijskih mjera, u Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Međimurskoj, Koprivničko-križevačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji (provedba tijekom 2018. godine). • Treninzi za zaposlenike tijela regionalne/lokalne samouprave i državne uprave te romske aktiviste (zadužene za izvještavanje o provedbi NSUR-a) o upotrebi web baziranih „on-line alata“ (tijekom lipnja-srpnja 2018. g.). • Publikacija rezultata istraživanja i publikacija priručnika za korištenje web-sučelja do kraja provedbe projekta (srpanj 2018. g.).
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Uspostavljena baza podataka</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci će biti dostupni po objavljivanju rezultata istraživanja u srpnju 2018.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Mjera se provodila u okviru redovitih aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	ULJPPNM, A 513046 – IPA 2012 Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu NSUR-a: 2.544.576,73 kn (izvor 51: 2.290.119,04 kn, izvor 12: 254.457,69 kn).

Posebni cilj 2: Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o stopama siromaštva, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji, obrazovanju i zapošljavanju te kvaliteti življenja romske populacije		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Rezultati kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja o siromaštvu, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji i kvaliteti života	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Mjera 8.2.1. Provoditi analize izvješća centara za socijalnu skrb i drugih tijela (obiteljskih centara, zdravstvenih ustanova, obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva)		
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU	

	<u>Sudionici u provedbi:</u> JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, udruge
Provedba mjere 2016. g.	Vidjeti provedbu mjere 8.1.2. za istraživačke i druge aktivnosti u okviru projekta IPA 2012 „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“.
Provedba mjere 2017. g.	U okviru IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“ ... Vidjeti provedbu mjere 8.1.2.
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Izrađena skupna izvješća</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu NSUR-a vidjeti mjeru 8.1.2.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu NSUR-a vidjeti mjeru 8.1.2.</i>
Mjera 8.2.2. Prikupljati podatke i provoditi ciljana istraživanja o učincima mjera socijalne zaštite, dostupnosti i učincima socijalnih usluga	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, policija, JL/P(R)S, udruge
Provedba mjere 2016. g.	S obzirom na nalaze vanjske evaluacije NSUR-a (prezentirani u 1. kvartalu 2015. godine) koji su, između ostalog, pokazali da unatoč pozornosti koja se u NSUR i pratećem Akcijskom planu posvećuje pitanjima praćenja i evaluacije, ne postoji sveobuhvatan sustav prikupljanja podataka o provedbi planiranih mjera i ostvarivanju strateških ciljeva. U praktičnom smislu to znači da je zbog nedostatka polaznih vrijednosti onemogućeno zaključivanje, kako o eventualno postignutom napretku tako i o konačnom učinku provedenih mjera na život tj. uključivanje romske zajednice. Sukladno navedenom, evaluacijsko izvješće u preporukama ističe potrebu definiranja polaznih (baznih) podataka prema kojima će biti moguće

	donositi zaključke vezano uz razinu dosegnutih ciljeva definiranih kako provedbenim, tako i strateškim dokumentom, kao i izgradnju kapaciteta za praćenje i evaluaciju putem edukacije relevantnih dionika s posebnim naglaskom na izgradnju kapaciteta pripadnika romske nacionalne manjine (tj. vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine te pripadnika romskog civilnog društva). Uz to, državna tijela i javne ustanove uglavnom ne prikupljaju podatke razvrstane po etničkoj pripadnosti⁴¹ te je stoga i definiranje polaznih podataka opterećeno nizom poteškoća. Postojeći podaci iz administrativnih izvora nisu objedinjeni niti lako dostupni (kao ni podaci iz dosadašnjih istraživanja u Hrvatskoj) što dovodi do toga da su isti samo djelomično iskoristivi u kontekstu postavljanja polaznih vrijednosti javno-političkih dokumenata ili pak potpuno neiskoristivi. Tome treba dodati i poteškoće u definiranju opsega romske populacije u Republici Hrvatskoj. Sukladno navedenom, potreba definiranja polaznih vrijednosti (putem istraživanja koje će, uvažavanjem istraživačkih etičkih standarda, nadići poteškoće u prikupljanju etnički disegregiranih podataka s kojima se susreću administrativna tijela), kao i aktivnosti edukacije i praćenja koje trebaju uslijediti nakon istog (a koje su planirane ovim Ugovorom) nameću se kao logičan preduvjet učinkovite javne politike usmjerene unapređenju položaja romske nacionalne manjine na području Republike Hrvatske. Stoga je ULJPPNM tijekom 2016. godine, u okviru treće komponente, u suradnji s nadležnim tijelima (MRRFEU i SAFU) izmijenio projektni sažetak kako bi se alocirana sredstva i dalje koristila za poboljšanje položaja pripadnika romske nacionalne manjine te, uz odgovarajuće izmjene projektne dokumentacije, ugovorile potrebne aktivnosti u okviru treće komponente projekta IPA 2012, odnosno provedbu potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR-a i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj/regionalnoj i nacionalnoj razini	
Provedba mjere 2017. g.	Relevantne su istraživačke i druge aktivnosti u okviru projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, koji za Ured provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Provedba projekta započela je 01. veljače 2017. godine, a provedbeno razdoblje projekta je 18 mjeseci. Opći cilj projekta je osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava, te poboljšanje i olakšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja romske nacionalne manjine u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, čuvajući vlastiti identitet, kulturu i tradiciju. Svrha projekta je sljedeća: provedbom potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR 2013.-2020. i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Osim širokog sudjelovanja romskih vijeća i predstavnika, romskih udruga i aktivista u samim aktivnostima, osobita vrijednost se ostvaruje kroz detaljno istraživanje kojim će se dobiti potpuniji uvid u participaciju Roma na svim razinama, uključujući vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine. Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura). Za više detalja molimo vidjeti mjere 8.1.2. i 8.2.6	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj provedenih ciljanih istraživanja</i>	<i>Broj osoba romske nacionalne manjine uključenih u istraživanje prema dobi i spolu</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	

⁴¹ Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12)

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu NSUR-a vidjeti mjeru 8.1.2.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu NSUR-a vidjeti mjeru 8.1.2.</i>
Mjera 8.2.3. Provoditi longitudinalna istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz socijalni status Roma i Romkinja	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU <u>Sudionici u provedbi:</u> Znanstvene institucije u suradnji s romskim udrugama i JL/P(R)S
Provedba mjere 2016. g.	S obzirom na nalaze vanjske evaluacije NSUR-a (prezentirani u 1. kvartalu 2015. godine) koji su, između ostalog, pokazali da unatoč pozornosti koja se u NSUR i pratećem Akcijskom planu posvećuje pitanjima praćenja i evaluacije, ne postoji sveobuhvatan sustav prikupljanja podataka o provedbi planiranih mjera i ostvarivanju strateških ciljeva. U praktičnom smislu to znači da je zbog nedostatka polaznih vrijednosti onemogućeno zaključivanje, kako o eventualno postignutom napretku tako i o konačnom učinku provedenih mjera na život tj. uključivanje romske zajednice. Sukladno navedenom, evaluacijsko izvješće u preporukama ističe potrebu definiranja polaznih (baznih) podataka prema kojima će biti moguće donositi zaključke vezano uz razinu dosegnutih ciljeva definiranih kako provedbenim, tako i strateškim dokumentom, kao i izgradnju kapaciteta za praćenje i evaluaciju putem edukacije relevantnih dionika s posebnim naglaskom na izgradnju kapaciteta pripadnika romske nacionalne manjine (tj. vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine te pripadnika romskog civilnog društva). Uz to, državna tijela i javne ustanove uglavnom ne prikupljaju podatke razvrstane po etničkoj pripadnosti ⁴² te je stoga i definiranje polaznih podataka opterećeno nizom poteškoća. Postojeći podaci iz administrativnih izvora nisu objedinjeni niti lako dostupni (kao ni podaci iz dosadašnjih istraživanja u Hrvatskoj) što dovodi do toga da su isti samo djelomično iskoristivi u kontekstu postavljanja polaznih vrijednosti javno-političkih dokumenata ili pak potpuno neiskoristivi. Tome treba dodati i poteškoće u definiranju opsega romske populacije u Republici Hrvatskoj. Sukladno navedenom, potreba definiranja polaznih vrijednosti (putem istraživanja koje će, uvažavanjem istraživačkih etičkih standarda, nadići poteškoće u prikupljanju etnički disegregiranih podataka s kojima se susreću administrativna tijela), kao i aktivnosti edukacije i praćenja koje trebaju uslijediti nakon istog (a koje su planirane ovim Ugovorom) nameću se kao logičan preduvjet učinkovite javne politike usmjerene unapređenju položaja romske nacionalne manjine na području Republike

⁴² Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12)

	Hrvatske. Stoga je ULJPPNM tijekom 2016. godine, u okviru treće komponente, u suradnji s nadležnim tijelima (MRRFEU i SAFU) izmijenio projektni sažetak kako bi se alocirana sredstva i dalje koristila za poboljšanje položaja pripadnika romske nacionalne manjine te, uz odgovarajuće izmjene projektne dokumentacije, ugovorile potrebne aktivnosti u okviru treće komponente projekta IPA 2012, odnosno provedbu potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR-a i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj/regionalnoj i nacionalnoj razini.	
Provedba mjere 2017. g.	Relevantne su i istraživačke i druge aktivnosti u okviru projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, koji za ULJPPNM, kao korisnika projekta, provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Provedba projekta započela je 01. veljače 2017. godine, a provedbeno razdoblje projekta je 18 mjeseci. Opći cilj projekta je osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava, te poboljšanje i olakšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja romske nacionalne manjine u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, čuvajući vlastiti identitet, kulturu i tradiciju. Svrha projekta je sljedeća: provedbom potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR 2013.-2020. i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Osim širokog sudjelovanja romskih vijeća i predstavnika, romskih udruga i aktivista u samim aktivnostima, osobita vrijednost se ostvaruje kroz detaljno istraživanje kojim će se dobiti potpuniji uvid u participaciju Roma na svim razinama, uključujući vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine. Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura). Za više detalja molimo vidjeti mjere 8.1.2. i 8.2.6	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj i vrsta longitudinalnih istraživanja</i>	<i>Broj osoba romske nacionalne manjine uključenih u istraživanje prema dobi i spolu</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu NSUR-a vidjeti mjeru 8.1.2.</i>	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	<i>Za sredstva utrošena za provedbu IPA 2012 projekta Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu NSUR-a vidjeti mjeru 8.1.2.</i>	

Mjera 8.2.4. Kontinuirano pratiti pružanje pomoći socijalne skrbi od strane jedinica lokalne samouprave	
Nositelj:	JLS u suradnji s centrima za socijalnu skrb
Provedba mjere 2016. g.	<i>Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.</i>
Provedba mjere 2017. g.	<i>Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.</i>
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava i vrsta korištenih prava</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.
Mjera 8.2.5. Praćenje stanja u područjima socijalne skrbi kroz suradnju nadležnog centra za socijalni rad, vijeća odnosno predstavnika romske nacionalne manjine i nadležnog upravnog tijela jedinice lokalne samouprave	
Nositelj:	MDOMSP <u>Sudionici u provedbi:</u> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Provedba mjere 2016. g.	Tijekom 2016. godine centri za socijalnu skrb su sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi rješavali o pravima u sustavu socijalne skrbi. Tijekom 2016. godine prema podacima dobivenima od svih centara za socijalnu skrb na razini Republike Hrvatske bilo je ukupno 28.936 primatelja slijedećih prava iz sustava socijalne skrbi od čega: broj primatelja zajamčene minimalne naknade 14.315 osoba, broj korisnika pomoći za podmirenje troškova stanovanja 1.917, broj korisnika troškova ogrjeva 3.681, broj primatelja naknade za osobne troškove korisnika smještaja 394, broj korisnika jednokratne pomoći 5.795, broj korisnika naknade u vezi s obrazovanjem 23, broj primatelja osobne invalidnine 316, broj

	primatelja doplatka za pomoć i njegu 900, broj osoba sa statusom roditelja njegovatelja ili statusom njegovatelja 21, broj primatelja naknade do zaposlenja 24, broj korisnika usluge savjetovanja i pomaganja 995, broj osoba koje su primile uslugu pomoći u kući 18, broj osoba koje su primile psihosocijalnu podršku 60, broj djece koja su primila uslugu rane intervencije 19, broj osoba koje su primile uslugu pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) 19, broj osoba koje su dobile uslugu boravka 84, broj osoba koje su dobile uslugu smještaja 355. Podaci iz djelokruga rada 6 centara za socijalnu skrb s najvećim brojem romske populacije (Slavonski Brod, Čakovec, Sisak, Beli Manastir, Đurđevac, Rijeka), ukupno 15.392 primatelja slijedećih prava: broj primatelja zajamčene minimalne naknade 7.546 osoba, broj korisnika pomoći za podmirenje troškova stanovanja 1.217, broj korisnika troškova ogrjeva 2.495, broj primatelja naknade za osobne troškove korisnika smještaja 274, broj korisnika jednokratne pomoći 2.474, broj korisnika naknade u vezi s obrazovanjem 1, broj primatelja osobne invalidnine 170, broj primatelja doplatka za pomoć i njegu 488, broj osoba sa statusom roditelja njegovatelja ili statusom njegovatelja 16, broj primatelja naknade do zaposlenja 13, broj korisnika usluge savjetovanja i pomaganja 443, broj osoba koje su primile uslugu pomoći u kući 6, broj osoba koje su primile psihosocijalnu podršku 11, broj djece koja su primila uslugu rane intervencije 15, broj osoba koje su primile uslugu pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) 9, broj osoba koje su dobile uslugu boravka 23, broj osoba koje su dobile uslugu smještaja 191.
Provedba mjere 2017. g.	Za 2017. godinu, u vezi s korištenjem prava u sustavu socijalne skrbi, u podacima centara za socijalnu skrb s najvećim brojem romske populacije navodi se ukupno 18.958 primatelja slijedećih prava: broj primatelja zajamčene minimalne naknade 9.638 osoba, broj korisnika pomoći za podmirenje troškova stanovanja 748, broj korisnika troškova ogrjeva 1.663, broj primatelja naknade za osobne troškove korisnika smještaja 355, broj korisnika jednokratne pomoći 4.056, broj korisnika naknade u vezi s obrazovanjem 138, broj primatelja osobne invalidnine 260, broj primatelja doplatka za pomoć i njegu 704, broj osoba sa statusom roditelja njegovatelja ili statusom njegovatelja 26, broj primatelja naknade do zaposlenja 22, broj korisnika usluge savjetovanja i pomaganja 785, broj osoba koje su primile uslugu pomoći u kući 23, broj osoba koje su primile psihosocijalnu podršku 63, broj djece koja su primila uslugu rane intervencije 9, broj osoba koje su primile uslugu pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) 19, broj osoba koje su dobile uslugu boravka 83, broj osoba koje su dobile uslugu smještaja 366. Općina Bilje Tijekom 2017. godine Općina Bilje provodila je predmetnu mjeru. Za oko 30 korisnika ukupno je utrošeno 7.386,40 kn. Kontinuirano se pružaju pomoći socijalne skrbi od strane jedinice lokalne samouprave sa svrhom zadovoljavanja osnovnih potreba socijalno ugroženih kategorija građana Općine Bilje (jednokratne prigodne pomoći i pomoći u naturi, pomoći za troškove prehrane za učenike osnovnih škola).
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava</i>
Vrijednost za 2016. g.	28.936 primatelja raznih prava i usluga u sustavu socijalne skrbi (primatelj/korisnik prava u sustavu socijalne skrbi može biti samac i kućanstvo, jedna osoba može biti korisnik više prava i usluga, pa korisnik ne znači istovremeno i broj osoba)
Vrijednost za 2017. g.	19.278 primatelja raznih prava i usluga u sustavu socijalne skrbi (primatelj/korisnik prava u sustavu socijalne skrbi može biti samac i kućanstvo, jedna osoba može biti korisnik više prava i usluga, pa korisnik ne znači istovremeno i broj osoba)
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i	Provedba mjere 2016. godine financirala se iz sredstava Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti: razdjel 102, glava 08, Ministarstvo socijalne politike i mladih Program 4001 Socijalne pomoći i naknade, Aktivnost A 734169 , A 734177, A 734185, A 734187, A 790002, A 792001, A 799007.

naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Provedba mjere financirala se u okviru redovne djelatnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku razdjel 102, glava 08 Proračunski korisnici u socijalnoj skrbi, Program 4001 Socijalne pomoći i naknade s aktivnosti: A799007, A 734169 , A 734177, A 734185, A 734187, A 789009, A 792001, A 797009, i programa 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine A 734161 Centri za socijalnu skrb, račun 31 rashodi za zaposlene
Mjera 8.2.6. Provesti snimku stanja problematike romske populacije na području jedinica lokalne samouprave (atlas mikroregija)	
Nositelj:	ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> MDOMSP, JL/P(R)S, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Provedba mjere 2016. g.	ULJPPNM je tijekom 2016. godine nastavio aktivnosti na pripremi projektnog sažetka za 3. komponentu projekta „Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini“, financiranog iz programa IPA 2012. Tako se, nakon provedenih predradnji za izradu tehničke dokumentacije 3. komponente projekta (koja je izvorno predviđala izradu tehničke dokumentacije za infrastrukturne intervencije u JLS naseljenima Romima) koje su rezultirale zaključkom kako potrebne informacije, ali i angažman JLS nije moguće ostvariti, ali i temeljem nalaza Evaluacije Nacionalne strategije za uključivanje Roma (detaljno u provedbi mjere 8.1.2.), pristupilo izmjeni projektnog sažetka s ciljem zadržavanja alociranog iznosa za provedbu 3. komponente. Izmijenjeni projektni sažetak (koji je Europska komisija odobrila) predviđa aktivnosti prikupljanja (istraživanjem) baznih podataka za učinkovitu provedbu NSUR-a, provedbu nacionalne i regionalnih prezentacija, provedbu fokusiranih diskusija, izradu web-sučelja za praćenje NSUR i pratećeg Akcijskog plana, treninge za osobe zadužene za rad na web-sučelju te publikaciju rezultata istraživanja i pratećih materijala izrađenih u okviru projekta (priručnik za korištenje web-sučelja i dr.). U lipnju 2016. godine objavljen je javni poziv, a po prikupljanju ponuda, u kolovozu 2016. godine proveden je i evaluacijski postupak. U studenom 2016. godine potpisan je ugovor s odabranim ugovarateljima, tvrtkom Ecorys Hrvatska d.o.o. i udrugom Centar za mirovne studije. Ukupna vrijednost projekta iznosi 679.278,35 eura, od čega su 85 % sredstva EU, a 15 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura).
Provedba mjere 2017. g.	ULJPPNM je korisnik IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, koji za ULJPPNM provode ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Provedba projekta započela je 01. veljače 2017. godine, a provedbeno razdoblje projekta je 18 mjeseci. Opći cilj projekta je osigurati cjelovito i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava, te poboljšanje i olakšanje aktivnog i potpunog sudjelovanja romske nacionalne manjine u gospodarskom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, čuvajući vlastiti identitet, kulturu i tradiciju. Svrha projekta je sljedeća: provedbom potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, te aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe NSUR 2013.-2020. i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na

	lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava ULJPPNM-a (ukupno: 67.927,84 eura). Uvodna konferencija projekta održana je u Zagrebu, 15. ožujka 2017. godine na kojoj su prezentirani ciljevi, svrha i glavne aktivnosti u sklopu projekta. Sljedeće aktivnosti provodile su se (ili se provode) u okviru projekta: • Istraživanje baznih podataka za praćenje NSUR 2013. – 2020. i pratećeg Akcijskog plana, koje se odvijalo u dvije faze (predistraživanje i istraživanje). - Ciljevi predistraživanja bili su: utvrditi lokacije na teritoriju RH na kojima živi 30 i više pripadnika romske nacionalne manjine (metode koje su se koristile bile su eksterna (ekspertna) identifikacija – podaci iz Popisa stanovništva, i ostale literature, istraživanja, UNDP atlas i sl.) i interna identifikacija (ključne romske figure procjenjivale su tko su Romi, gdje i koliko ih ima u tri kruga konzultacija); opisati stanovništvo u svakoj zajednici (lokacija, broj romskih kućanstava, jezik, imena ključnih osoba u zajednici i sl.); opisati zajednice (udaljenost od javnih usluga – bolnica, škola, vrtića i sl., komunalna infrastruktura, prometna povezanost); prikupiti podatke za uzorkovanje u istraživanju (gdje i koliko Roma uključiti u anketno istraživanje kako bi uzorak bio reprezentativan). Predistraživanje je provedeno od 25. 05. do 10. 06. 2017. godine. - Metode istraživanja korištene u predistraživanju bile su popunjavanje predložaka za mapiranje, što je uključivalo razgovore s ključnim osobama u romskim zajednicama (3 osobe po zajednici) i promatranje (opažanje vidljivih karakteristika lokaliteta poput prometne povezanosti, ekoloških problema i sl. Nadalje, provedeni su intervjui sa 67 ključnih osoba u romskim zajednicama. Predistraživanjem je identificirano i mapirano ukupno 134 lokaliteta u 15 županija RH na kojima živi više od 30 pripadnika romske nacionalne manjine, a mapiranjem je utvrđeno da na tih 134 lokaliteta živi ukupno 24.524 stanovnika pripadnika romske nacionalne manjine u ukupno 4.599 kućanstava. Također, identificirana su 4 tipa romskih naselja – koncentrirano samostalno naselje, koncentrirano rubno naselje, koncentrirano naselje unutar grada ili sela i disperzirani lokalitet. - Istraživanje se provodilo sa sljedećim ciljevima: definirati polazne vrijednosti za mjerenje učinka NSUR-a i pripadajućeg Akcijskog plana na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini; utvrditi glavne probleme romskog stanovništva na pojedinim lokacijama; definirati potrebe romskih zajednica, kao i prepreke uključivanju romske nacionalne manjine u na lokalnoj, odnosno regionalnog i nacionalnoj razini. U istraživanju su korištene sljedeće metode: anketiranje romskog stanovništva u zajednicama na reprezentativnom uzorku u svim zajednicama u kojima žive, 1.550 romskih kućanstava; intervjui s predstavnicima relevantnih institucija na razini lokalne i regionalne samouprave (141 osoba intervjuirana); fokus grupe s predstavnicima jedinica regionalne samouprave i drugih relevantnih institucija (policije, centara za socijalnu skrb, HZJZ i sl. (73 osobe). Istraživanje je provedeno u razdoblju od 23. 10. do 07. 11. 2017. godine. Rezultati istraživanja publicirat će se u srpnju 2018. godine. • Nacionalna (u Zagrebu) i regionalne (u Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Međimurskoj, Koprivničko-križevačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji) prezentacije rezultata istraživanja (planirane u 2018. godini). • Razvoj efikasnog web baziranog seta „on-line alata“ za praćenje provedbe NSUR 2013. – 2020. i pratećeg Akcijskog plana. Aktivnosti su započele u 2017. godini, a testiranje i stavljanje u funkciju web-sučelja očekuje se do kraja provedbe projekta (srpanj

	2018.) • Testiranje razine funkcionalnosti uspostavljenih web-baziranih „on line alata“ za praćenje (aktivnosti planirane tijekom 2018. godine). • Regionalne fokusirane grupe – s ciljem definiranja regionalnih/lokalnih prioriteta implementacijskih mjera, u Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Međimurskoj, Koprivničko-križevačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji (provedba tijekom 2018. godine). • Treninzi za zaposlenike tijela regionalne/lokalne samouprave i državne uprave te romske aktiviste (zadužene za izvještavanje o provedbi NSUR-a) o upotrebi web baziranih „on-line alata“ (tijekom lipnja-srpnja 2018. g.). • Publikacija rezultata istraživanja i publikacija priručnika za korištenje web-sučelja do kraja provedbe projekta (srpanj 2018. g.).
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Izvješća o provedenim snimkama stanja u romskim zajednicama</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Podaci će biti dostupni po objavljivanju rezultata istraživanja u srpnju 2018.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Mjera se provodila u okviru redovitih aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	ULJPPNM, A513046 IPA 2012 Praćenje i prikupljanje baznih podataka za učinkovitiju provedbu NSUR-a: 2.544.576,73 kn (izvor 51: 2.290.119,04 kn, izvor 12: 254.457,69 kn). Za više detalja molimo vidjeti mjere 8.1.2.

Posebni cilj 3: Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Broj i vrsta metoda i alata za prikupljanje podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Mjera 8.3.1. Provoditi analize izvješća patronažnih službi, obiteljskih liječnika, specijalista i drugih stručnih službi		
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva	

	<u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi	
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Izrađena skupna izvješća	
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.	
Mjera 8.3.2. Prikupljati podatke i provoditi ciljana istraživanja o zdravstvenim navikama, zdravlju, korištenju zdravstvene zaštite i broju neosiguranih osoba		
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S i druge udruge	
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj provedenih ciljanih istraživanja	Broj osoba romske nacionalne manjine uključenih u istraživanje prema dobi i spolu
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.	
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Podaci nisu dostupni.	

mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna			
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.		
Mjera 8.3.3. Provoditi longitudinalna istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz promjene zdravstvenih navika i zdravstvenog statusa			
Nositelj:	Ministarstvo zdravstva <u>Sudionici u provedbi:</u> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, ULJPPNM, druga državna tijela i uredi, romske i druge udruge		
Provedba mjere 2016. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.		
Provedba mjere 2017. g.	Informacije o provedbi mjere nisu dostupne.		
Vrijednost pokazatelja rezultata	Broj i vrsta longitudinalnih istraživanja	Broj osoba iz romske zajednice uključenih u istraživanje prema dobi i spolu	Učestalost pojavnosti nasljednih bolesti, najčešće zastupljene bolesti i smrtnost unutar romske populacije u odnosu na vrstu bolesti
Vrijednost za 2016. g.	Podaci nisu dostupni.		
Vrijednost za 2017. g.	Podaci nisu dostupni.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.		
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Podaci nisu dostupni.		

Posebni cilj 4: Unaprijediti metode praćenja uključivanja, zastupljenosti i sudjelovanja romske nacionalne manjine u društvenom, političkom i kulturnom životu zajednice		
Pokazatelj učinka	Godina	Vrijednost pokazatelja/broj
Izrađena analiza društvene i političke uključenosti Roma na temelju obrazaca za prikupljanje i praćenje podataka	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
Ostvarivanje prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkim tijelima	2016. g.	<i>Podaci nisu dostupni.</i>
	2017. g.	Na lokalnim izborima održanim u svibnju 2017. godine, pripadnicima romske nacionalne manjine, temeljem Zakona, bilo zajamčeno pravo na izbor ukupno 13 članova predstavničkih tijela, u ukupno 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na izbor po jednog člana u predstavničkim tijelima općina Petrijanec, Kotoriba i Podturen iz reda pripadnika romske nacionalne manjine nije bilo ostvareno na redovnim lokalnim izborima, te su u navedenim općinama raspisani dopunski izbori za članove općinskih vijeća iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Člana predsjedničkog tijela na dopunskim izborima izabrali su pripadnici romske nacionalne manjine u općinama Petrijanec i Podturen, dok dopunski izbori u Općini Kotoriba nisu održani iz razloga što nadležno izborno povjerenstvo nije zaprimilo niti jedan prijedlog kandidacijske liste te stoga u toj jedinici zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkom tijelu nije ostvarena. Nadalje, pripadnici romske nacionalne manjine, na lokalnim izborima 2017. godine, sukladno Zakonu, imali su pravo predložiti i izabrati kandidate za 2 zamjenika općinskih načelnika, u 2 općine, Orehovica i Pribislavec te su isti u tim općinama i izabrani, čime je zastupljenost pripadnika romske nacionalne manjine u izvršnim tijelima jedinica lokalne samouprave u potpunosti ostvarena.
Mjera 8.4.1. Izraditi analizu o udjelu romske nacionalne manjine u stanovništvu, razvrstano po rodnoj pripadnosti, na lokalnoj i regionalnoj razini u odnosu na zastupljenost u predstavničkim tijelima JL/P(R)S radi ostvarivanja prava zastupljenosti u predstavničkim i izvršnim tijelima JL/P(R)S propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina		
Nositelj:	Ministarstvo uprave u suradnji s uredima državne uprave u županijama, Udrugom gradova i Udrugom općina	

	<u>Sudionici u provedbi:</u> Ministarstvo uprave
Provedba mjere 2016. g.	Mjera je izvršena u IV kvartalu 2013. g. nakon što su provedeni dopunski izbori za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Ministarstvo uprave je temeljem odredbi Zakona o lokalnim izborima (NN, 144/12), prije održavanja lokalnih izbora u svibnju 2013. godine, utvrdilo točan broj članova predstavničkih tijela jedinica samouprave koji se biraju iz reda pripadnika nacionalnih manjina. Pripadnicima romske nacionalne manjine bilo je, temeljem Zakona i sukladno lokalnim statutima, zajamčeno pravo na izbor ukupno 13 članova predstavničkih tijela, u ukupno 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na izbor po jednog člana u predstavničkim tijelima općina Kotoriba, Podturen, Peteranec i Petrijanec nisu ostvarili jedino pripadnici romske nacionalne manjine te je Vlada Republike Hrvatske, odlukom od 1. kolovoza 2013. godine, raspisala dopunske izbore za članove općinskih vijeća općina Kotoriba, Podturen, Peteranec i Petrijanec iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Za dan provedbe izbora određena je nedjelja, 22. rujna 2013. godine. Člana predstavničkog tijela na dopunskim izborima izabrali su samo pripadnici romske nacionalne manjine u Općini Podturen, dok dopunski izbori u općinama Kotoriba, Peteranec i Petrijanec nisu održani iz razloga što nadležna povjerenstva nisu zaprimila niti jedan prijedlog kandidacijske liste. Zastupljenost nije u potpunosti ostvarena radi nepodnošenja kandidatura pripadnika romske nacionalne manjine u tri općine. Od 12 izabranih pripadnika romske nacionalne manjine u izvršna i predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izabrana je samo jedna žena i to u predstavničko tijelo Općine Mala Subotica. Pripadnici romske nacionalne manjine imali su na lokalnim izborima 2013. godine, sukladno Zakonu i statutima, pravo predložiti i izabrati kandidate za 2 zamjenika općinskog načelnika, u 2 općine, što je i ostvareno.
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo uprave za 2017. godinu navodi kako je temeljem odredbi Zakona o lokalnim izborima (NN, 144/12 i 121/16), prije održavanja lokalnih izbora u svibnju 2017. godine, utvrdio točan broj članova predstavničkih tijela jedinica samouprave koji se biraju iz reda pripadnika nacionalnih manjina te je, postupajući sukladno odredbi članka 104. stavka 3. Zakona, navedene podatke javno objavilo na svojim internetskim stranicama. Na taj su način, prije održavanja lokalnih izbora, sva nadležna državna tijela i tijela jedinica samouprave te zainteresirana javnost bili upoznati s podacima o broju članova predstavničkog tijela koji se bira iz reda pripadnika nacionalnih manjina u svakoj jedinici samouprave. Na tim je izborima, pripadnicima romske nacionalne manjine, temeljem Zakona, bilo zajamčeno pravo na izbor ukupno 13 članova predstavničkih tijela, u ukupno 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na izbor po jednog člana u predstavničkim tijelima općine Petrijanec, Kotoriba i Podturen iz reda pripadnika romske nacionalne manjine nije bilo ostvareno na redovnim lokalnim izborima, te su u navedenim općinama raspisani dopunski izbori za članove općinskih vijeća iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Člana predsjedničkog tijela na dopunskim izborima izabrali su pripadnici romske nacionalne manjine u općinama Petrijanec i Podturen, dok dopunski izbori u Općini Kotoriba nisu održani iz razloga što nadležno izborno povjerenstvo nije zaprimilo niti jedan prijedlog kandidacijske liste te stoga u toj jedinici zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkom tijelu nije ostvarena. Nadalje, pripadnici romske nacionalne manjine, na lokalnim izborima 2017. godine, sukladno Zakonu, imali su pravo predložiti i izabrati kandidate za 2 zamjenika općinskih načelnika, u 2 općine, Orehovica i Pribislavec te su isti u tim općinama i izabrani, čime je zastupljenost pripadnika romske nacionalne manjine u izvršnim tijelima jedinica lokalne samouprave u potpunosti ostvarena. Ministarstvo uprave navodi i da je na prijevremenim izborima za zastupnike u Hrvatski sabor održanima u 2016. godini, kao zastupnik romske, austrijske, bugarske, njemačke, poljske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine izabran pripadnik

	romske nacionalne manjine. Također, na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave održanima 31. svibnja 2015. godine izabrano je ukupno 285 vijeća i 169 predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, od čega ukupno 28 vijeća i 9 predstavnika romske nacionalne manjine.
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Ostvarivanje prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkim i izvršnim tijelima JL/P(R)S – nakon izbora 2013.</i>
Vrijednost za 2016. g.	Pripadnicima romske nacionalne manjine bilo je, temeljem Zakona i sukladno lokalnim statutima, zajamčeno pravo na izbor ukupno 13 članova predstavničkih tijela, u ukupno 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na izbor po jednog člana u predstavničkim tijelima općina Kotoriba, Podturen, Peteranec i Petrijanec nisu ostvarili jedino pripadnici romske nacionalne manjine te je Vlada Republike Hrvatske, odlukom od 1. kolovoza 2013. godine, raspisala dopunske izbore za članove općinskih vijeća općina Kotoriba, Podturen, Peteranec i Petrijanec iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Za dan provedbe izbora određena je nedjelja, 22. rujna 2013. godine. Člana predstavničkog tijela na dopunskim izborima izabrali su samo pripadnici romske nacionalne manjine u Općini Podturen, dok dopunski izbori u općinama Kotoriba, Peteranec i Petrijanec nisu održani iz razloga što nadležna povjerenstva nisu zaprimila niti jedan prijedlog kandidacijske liste. Zastupljenost nije u potpunosti ostvarena radi nepodnošenja kandidatura pripadnika romske nacionalne manjine u tri općine. Od 12 izabranih pripadnika romske nacionalne manjine u izvršna i predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izabrana je samo jedna žena i to u predstavničko tijelo Općine Mala Subotica. Pripadnici romske nacionalne manjine imali su na lokalnim izborima 2013. godine, sukladno Zakonu i statutima, pravo predložiti i izabrati kandidate za 2 zamjenika općinskog načelnika, u 2 općine, što je i ostvareno.
Vrijednost za 2017. g.	Na lokalnim izborima održanim u svibnju 2017. godine, pripadnicima romske nacionalne manjine, temeljem Zakona, bilo zajamčeno pravo na izbor ukupno 13 članova predstavničkih tijela, u ukupno 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na izbor po jednog člana u predstavničkim tijelima općine Petrijanec, Kotoriba i Podturen iz reda pripadnika romske nacionalne manjine nije bilo ostvareno na redovnim lokalnim izborima, te su u navedenim općinama raspisani dopunski izbori za članove općinskih vijeća iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Člana predsjedničkog tijela na dopunskim izborima izabrali su pripadnici romske nacionalne manjine u općinama Petrijanec i Podturen, dok dopunski izbori u Općini Kotoriba nisu održani iz razloga što nadležno izborno povjerenstvo nije zaprimilo niti jedan prijedlog kandidacijske liste te stoga u toj jedinici zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkom tijelu nije ostvarena. Nadalje, pripadnici romske nacionalne manjine, na lokalnim izborima 2017. godine, sukladno Zakonu, imali su pravo predložiti i izabrati kandidate za 2 zamjenika općinskih načelnika, u 2 općine, Orehovica i Pribislavec te su isti u tim općinama i izabrani, čime je zastupljenost pripadnika romske nacionalne manjine u izvršnim tijelima jedinica lokalne samouprave u potpunosti ostvarena.
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nisu utrošena financijska sredstva.

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Aktivnosti su se obavljale u okviru redovne djelatnosti i financirale iz Aktivnosti A 830001 Administracija i upravljanje.

Prilog 9 – Tabela provedbe: Usklađenost programa s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava

Mjera 9.1.1. Kontinuirano praćenje ostvarivanja ljudskih i manjinskih prava Roma u skladu s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava te aktivno djelovanje u međunarodnim organizacijama (UN, VE, OEES) kao i kroz EU i njena tijela i agencije	
Nositelj:	MVEP, ULJPPNM <u>Sudionici u provedbi:</u> ostala TDU, sukladno djelokrugu nadležnosti prema istaknutim pitanjima koja se razmatraju
Provedba mjere 2016. g.	U skladu s definiranim prioritetima vanjske politike, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (MVEP) aktivno potiče razvoj i promicanje međunarodnih standarda na području ljudskih prava, uključujući i prava romske nacionalne manjine. MVEP na nacionalnoj razini prati primjenu međunarodnih standarda koji se odnose na prava romske nacionalne manjine i koordinira te podnosi izvješća nadležnim međunarodnim tijelima. Također aktivno sudjeluje u radu međunarodnih organizacija koje se bave ljudskim pravima, uključujući i pravima romske nacionalne manjine. Područje promicanja i zaštite manjinskih prava, uključujući i onih romske nacionalne manjine kontinuirano je u fokusu bilateralnih odnosa s drugim državama, posebice u susjedstvu. U tu svrhu navodi se djelovanje prema međunarodnim organizacijama: <u>Vijeće Europe</u> Djelovanjem Stalnog predstavništva Republike Hrvatske pri Vijeću Europe, MVEP aktivno sudjeluje u radu Vijeća Europe usmjerenom na razvoj politika, te promicanje i zaštitu prava romske nacionalne manjine. Ministarstvo redovito podnosi nacionalna izvješća o provedenim aktivnostima vezanim uz ostvarivanje prava romske nacionalne manjine, kako na nacionalnoj, tako i na međunarodnoj razini. Hrvatska nastavlja s provedbom kampanje Vijeća Europe „Dosta!“, čiji je cilj promicanje borbe protiv diskriminacije Roma u Europi. Stalno predstavništvo Republike Hrvatske pri Vijeću Europe (SPRH) je tijekom 2016.. sudjelovalo na sastancima radnih tijela Vijeća Europe na kojima se razmatraju prava pripadnika romske nacionalne manjine. Slijedom navedenog, aktivno su sudjelovali u raspravama o osnivanju Europskog instituta Roma za umjetnost i kulturu (ERIAC) sa sjedištem u Berlinu, te istom dali punu podršku. U ožujku 2016. Odbor ministarskih zastupnika VE je odobrio tematski Akcijski plan za uključivanje Roma i putnika, za razdoblje 2016/19 s fokusom na tri prioriteta područja koja uključuju: (i) suzbijanje predrasuda, diskriminacije i zločina u odnosu na Rome i putnike, uključujući osnivanje ERIAC-a; ii) inovativne modele politika za najranjivije romske skupine (žene, djeca, mladi); iii) promicanje inovativnih modela na lokalnoj razini. Usvojena je odluka kojom se ovlašćuje Glavni tajnik VE za potpisivanje osnivačkog akta ERIAC-a kao i Memoranduma o suglasnosti o suradnji između VE i ERIAC-a. SPRH je redovno sudjelovalo

i u radu Izvjestiteljske skupine za socijalna prava (GR-SOC), a u okviru koje se razmatra i pitanje romske nacionalne manjine.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina (ULJPPNM) izvještava kako je na 12. sjednici Ad hoc odbora stručnjaka za romska pitanja Vijeća Europe (CAHROM), održanoj u studenom 2016. godine, ravnatelj ULJPPNM-a, mr.sc. Branko Sočanac, velikom većinom ponovno je izabran za predsjednika Odbora s jednogodišnjim mandatom. Ovim izborom odano je i priznanje naporima Vlade Republike Hrvatske u poboljšanju položaja pripadnika romske nacionalne manjine. Ad hoc odbor stručnjaka za romska pitanja Vijeća Europe osnovan je 2011. g. odgovoran je Odboru Ministara Vijeća Europe kojemu podnosi izvješća i preporuke, pri čemu se naglasak stavlja na analize i evaluacije politika, prepoznavanje dobrih praksi i promociju provedbe standarda Vijeća Europe. Članovi CAHROM-a su stručnjaci svih država članica Vijeća Europe, a promatrači su međunarodne organizacije i romske organizacije, primjerice Europski forum Roma i Putnika (Travellers).

U kontekstu Vijeća Europe, važno je prvo sudjelovanje ravnatelja ULJPPNM-a kao predsjednika Ad hoc odbora stručnjaka za romska pitanja (CAHROM) u radu Izvjestiteljske skupine za socijalna prava (GR-SOC), a u okviru koje se razmatra i pitanje integracije romske nacionalne manjine, početkom studenog 2016. Između ostalog, izvijestio je o učinkovitosti nove metodologije rada CAHROM-a s naglaskom na tematski pristup te prioritete CAHROM-a za 2017. s fokusom na adresiranje glavnih izazova na području nediskriminacije, obrazovanja, zapošljavanja, pristupa pravdi, zaštiti ranjivih skupina te zaštiti romskog jezika, kulture i povijesti.

Organizacija za europsku sigurnost i suradnju

Vezano uz suradnju s OEES-om, MVEP je u 2016.g. nastavilo s aktivnošću sudjelovanja na godišnjem Provedbenom sastanku ljudske dimenzije u Varšavi (HDIM) na kojima se zastupaju i nacionalna stajališta usklađena sa politikom EU na području ljudskih prava, uključujući i zaštitu ljudskih prava romske nacionalne manjine.

Europska Unija

MVEP odlučno podupire Okvir EU za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. godine, te redovito sudjeluje u radu Radne skupine za ljudska prava EU (COHOM), na kojoj se raspravlja o ostvarivanju prava romske nacionalne manjine na razini Europske unije kao i zajedničkom djelovanju država članica EU na ovom području. Hrvatska doprinosi definiranju EU stajališta kad je riječ o zaštiti manjinskih prava, uključujući pri tome i zaštitu prava Roma.

ULJPPNM ima ulogu kontaktne točke za praćenje provedbe strateških mjera od strane nositelja mjera i drugih uključenih aktera i dionika. Također, ULJPPNM je i Nacionalna kontakt točka za Rome u kontekstu nacionalnih strategija za integraciju Roma na razini Europske unije. Između ostalog, ULJPPNM sudjeluje u izradi dokumenata EU koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu i programskim aktivnostima EK.

	Tako je i 2016. g., zajedno s drugim nadležnim tijelima, sudjelovao u izradi nacerta Zaključaka Vijeća EU o ubrzavanju procesa integracije Roma. 43 Zaključci Vijeća, usvojeni 8. prosinca 2016.g., temelje se na Tematskom izvješću br. 14/2016 Revizijskog suda EU o napretku postignutom u integraciji Roma pod nazivom „Političke inicijative i financijska potpora EU-a za integraciju Roma: tijekom posljednjeg desetljeća postignut je znatan napredak, ali potrebni su dodatni napor na terenu“⁴⁴. Zaključci pozivaju države članice na daljnje unaprjeđenja provedbe okvira EU za integraciju Roma, „u skladu sa sveobuhvatnim pristupom utemeljenim na dokazima“. U veljači 2016. g. Europskoj komisiji je podneseno godišnje izvješće o napretku integracije pripadnika romske nacionalne manjine za 2015. g. Nadalje, na poziv Agencije EU za temeljna prava (FRA) od 2012. g. ULJPPNM sudjeluje u Radnoj skupini Agencije za izradu zajedničkih indikatora praćenja Nacionalnih strategija za uključivanje Roma. Osim aktivnosti umrežavanja s europskim partnerima, pružena je potpora sudjelovanju Republike Hrvatske u predsjedanju Slovačke Europskom unijom, koje je među prioritetima imalo i napredak integracije Roma. Predstavnici Republike Hrvatske su sudjelovali u svim aktivnostima predsjedanja. Predstavnici RH su sudjelovali i na sastancima Platforme EU za Rome. 2016.g., a predstavnik lokalnih samouprava država članica EU je bio predstavnik Grada Čakovca, g. Slobodan Veinović. <u>Ujedinjeni narodi</u> Hrvatska provodi preporuke koje se tiču ostvarivanja prava nacionalnih manjina, uključujući i prava romske nacionalne manjine te podržava međunarodne inicijative kojima se jača zaštita prava manjina i potiče borba protiv diskriminacije, govora mržnje i zločina iz mržnje.
Provedba mjere 2017. g.	U skladu s definiranim prioritetima vanjske politike, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova aktivno potiče razvoj i promicanje međunarodnih standarda kao i njihovu primjenu na području ljudskih prava, uključujući i prava romske nacionalne manjine. Ministarstvo na nacionalnoj razini prati primjenu međunarodnih standarda koji se odnose na prava romske nacionalne manjine, ali također s druge strane koordinira te podnosi izvješća nadležnim međunarodnim tijelima. Predstavnici Ministarstva aktivno sudjeluju u radu međunarodnih organizacija koje se bave ljudskim pravima, uključujući i pravima romske nacionalne manjine. Područje promicanja i zaštite manjinskih prava, uključujući i onih romske nacionalne manjine kontinuirano je u fokusu bilateralnih odnosa Republike Hrvatske s drugim državama, posebice državama u susjedstvu. U tu svrhu, navodi se djelovanje prema međunarodnim organizacijama: <u>Vijeće Europe</u>

⁴³ 15406/16, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15406-2016-INIT/hr/pdf>

⁴⁴ <http://www.eca.europa.eu/hr/Pages/DocItem.aspx?did=36850>

Djelovanjem Stalnog predstavništva Republike Hrvatske pri Vijeću Europe, MVEP aktivno sudjeluje u radu VE koji je usmjeren na razvoj politika, te promicanje i zaštitu prava romske nacionalne manjine. Također, Ministarstvo redovito podnosi nacionalna izvješća o provedenim aktivnostima vezanim uz ostvarivanje prava romske nacionalne manjine, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini.

Stalno predstavništvo Republike Hrvatske pri Vijeću Europe (SPRH) je tijekom 2017. sudjelovalo na sastancima radnih tijela VE na kojima se raspravlja te donose odluke koje se odnose na prava pripadnika romske nacionalne manjine. Također, Hrvatska svoju vidljivost u aktivnostima VE potvrđuje radom svojih stručnjaka kao i ulogom koji isti imaju u navedenim tijelima.

Nakon višegodišnje aktivnosti VE glede osnivanja Europskog instituta Roma za umjetnost i kulturu (ERIAC), isti je svečano otvoren 8. lipnja 2017. u Berlinu. Tijekom pripremnog razdoblja punu podršku ovoj inicijativi aktivno je pružala Hrvatska. ERIAC-a je registriran kao udruženje, a njegovi osnivači su: VE, Fondacija Otvoreno društvo te Savez za ERIAC. ERIAC je referentna točka za područje umjetnosti i kulture Roma koji ima za cilj podizanje samopouzdanja i identiteta Roma, uz također prevladavanje predrasuda i diskriminacije prema ukupno 12 milijuna Roma u Europi.

Također, u listopadu je usvojena Preporuka CM/Rec(2017)10 za države članice VE kojom se traži poboljšanje pristupa pravdi Roma i putnika (*Travellers*) u Europi. Posebna pozornost usmjerena je na zaštitu od diskriminaciju osjetljivih romskih skupina, kao što su žene, djeca, mladi i osobe s invaliditetom. Traži se i jednaki pristup pravnoj pomoći i uslugama za sve pripadnike romske nacionalne manjine.

U studenom je održana šesta međunarodna konferencija na temu sudjelovanja žena Romkinja i žena putnika u zakonodavnom i političkom životu.

ULJPPNM ističe kako su tijekom 2017. g. počele i pripreme za predsjedanje RH Odborom ministara VE (svibanj – listopad 2018. g). Očekuje se kako će RH i tijekom tog predsjedanja osobitu pozornost posvetiti položaju nacionalnih manjina, manjinskim i regionalnim jezicima kao i pitanju integracije pripadnika romske nacionalne manjine.

Organizacija za europsku sigurnost i suradnju

MVEP nastavlja sa sudjelovanjem na godišnjem Provedbenom sastanku ljudske dimenzije u Varšavi (HDIM) na kojima zastupa i nacionalna stajališta usklađena sa politikom EU na području ljudskih prava, uključujući i zaštitu ljudskih prava romske nacionalne manjine. Ministarstvo je i u 2017. sudjelovalo na HDIM-u te je u svojim nastupima promicalo i zaštitu ljudskih prava romske nacionalne manjine. MVEP je izvijestio o donošenju vladinih Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje 2017.-2020, koji sadrži i mjere za romsku nacionalnu manjinu.

Europska Unija

Vezano uz djelovanje EU, **MVEP** nastavlja podupirati dokument “*Okvir EU za nacionalne integracije Roma, do 2020. godine*” kojim se traži snaženje mjera na području obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva i stanovanja u kontekstu smanjivanja postojećeg jaza u odnosu na integraciju predstavnika romske nacionalne manjine.

Također, djelatnici Službe za ljudska prava redovito sudjeluju na sastancima Radne skupina za ljudska prava Vijeća EU (COHOM) koja na razini EU raspravlja kako o zaštiti ljudskih prava manjinskih pripadnika, uključujući i pripadnike romske nacionalne manjine tako i o zajedničkom

	djelovanju država članica EU na ovom području. Dodatno, u Ministarstvu se prati i djelovanje Agencije Europske unije o temeljnim pravima (FRA) te se može utvrditi kako je ovogodišnje izvješće u dijelu koji se odnosi na integraciju pripadnika romske nacionalne manjine u Hrvatskoj pozitivno intonirano. ULJPPNM ističe kako su predstavnici RH su sudjelovali i na sastancima Platforme EU za Rome 2017. g, kao i u mreži Nacionalnih kontakt točaka za Rome. <u>Ujedinjeni narodi</u> Promicanje i zaštita prava nacionalnih manjina, uključujući i romsku nacionalnu manjinu, prati se i u forumima UN-a. U tom smislu, Hrvatska podržava i glasa za inicijative koje pozitivno adresiraju provedbu svih aspekata zaštite i promicanja prava nacionalnih manjina kao i onih koji zagovaraju borbu protiv stigme, diskriminacije i zločina iz mržnje. Slijedom navedenog Hrvatska je na trećem odboru Opće skupštine UN-a u 2017. podržala (kosponzorirala) rezoluciju „Učinkovita promocija Deklaracije o pravima pripadnika nacionalnih, etičkih, vjerskih ili jezičnih manjina“. U Ženevi je od 30. studenog do 1. prosinca 2017. održan deseti Forum o pitanjima manjina. Forum je uspostavljen rezolucijom 6/15 Vijeća za ljudska prava iz 2007. te obnovljen njegovom rezolucijom 19/23 iz 2012. Isti predstavlja platformu za promicanje dijaloga i suradnje glede nacionalnih, etničkih, vjerskih ili jezičnih manjina. Ovogodišnji je imao temu o mladima kao pripadnicima manjina (inkluzivno obrazovanje za osnaživanje mladih, sudjelovanje mladih u javnom životu, digitalni mediji te mladi kao agenti promjena za mir i stabilnost). Hrvatski predstavnik govorio je o uključivanju mladih pripadnika romske nacionalne manjine u javni život te je predstavio naše prakse, primjerice redovitu edukaciju mladih Roma za njihovo osnaživanje glede sudjelovanja u javnom životu. Također SMRH u Ženevi je u 2017. sudjelovala na „<i>Minority fellowship programu</i>“ OHCHR-a u kojem sudjeluju aktivisti i branitelji ljudskih prava koji se bave pravima nacionalnih manjina. Sudionicima je predstavljen zakonski okvir te naponi Hrvatske glede uređenja i poštivanja prava nacionalnih manjina.	
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Ostvarena komunikacija s međunarodnim mehanizmima na području ljudskih prava, te povratne informacije (reakcije) na izvješća istih u dijelu u kojem se odnose na Rome i zaštitu njihovih prava</i>	<i>Aktivnosti poduzete na međunarodnoj razini, vezano uz pitanja zaštite Roma i njihovih prava</i>
Vrijednost za 2016. g.	Vidjeti provedbu mjere.	
Vrijednost za 2017. g.	Vidjeti provedbu mjere.	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nije bilo dodatnih intervencija iz državnog proračuna (aktivnosti se provode u okviru redovitih aktivnosti MVEP).	
Financijska sredstva utrošena za provedbu	Nije bilo dodatnih intervencija iz državnog proračuna (aktivnosti se provode u okviru redovitih aktivnosti MVEP-a).	

mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	
Mjera 9.1.2. Praćenje politika prema Romima u drugim državama, posebice u regiji te snaženje bilateralnih odnosa u kontekstu rješavanja njihovih zajedničkih problema	
Nositelj:	MVEP, ULJPPNM
Provedba mjere 2016. g.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Ministarstvo nastavlja pratiti provedbu zaštite manjinskih prava, uključujući i prava romske nacionalne manjine na globalnoj i regionalnoj razini. Kad je riječ o zaštiti manjinskih prava, uključujući i prava romske nacionalne manjine, u susjednim zemljama, prate se pristupni pregovori Srbije i Crne Gore s Europskom unijom. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina ULJPPNM je nastavio uspješnu bilateralnu suradnju s Mađarskom i Republikom Slovenijom. Na regionalnoj diskusiji projekta <i>Nacionalna platforma za Rome „Živjeti jednakost“</i> održanoj u Čakovcu 6. i 7. listopada 2016. sudjelovali su i predstavnici Urada za narodnosti Vlade Republike Slovenije te održali prezentaciju o slovenskim iskustvima integracije pripadnika romske nacionalne manjine na lokalnoj razini, a na regionalnoj diskusiji Nacionalne platforme za Rome održanoj u Belom Manastiru 3. i 4. studenog 2016., predstavnice Mađarske, dr. Katalin Kovács i dr. Szilvia Lakatos (Pečuh, Mađarska) održale su prezentaciju Razvoj područja i naselja u rezidencijalno segregiranom naselju Pečuha, prenoseći dugogodišnja iskustva integrirane intervencije u prekograničnom mjestu, relevantnom za intervencije u Dardi i Belom Manastiru., i uz potporu Ministarstva ljudskih kapaciteta Republike Mađarske.
Provedba mjere 2017. g.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova MVEP nastavlja pratiti provedbu zaštite manjinskih prava, uključujući i prava romske nacionalne manjine na globalnoj i regionalnoj razini. Kada je riječ o zaštiti manjinskih prava, uključujući i prava romske nacionalne manjine u susjednim zemljama, prate se pristupni pregovori Srbije i Crne Gore s Europskom unijom.
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Poduzete aktivnosti na bilateralnoj razini</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Vidjeti provedbu mjere.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Vidjeti provedbu mjere.</i>
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i	Nije bilo dodatnih intervencija iz državnog proračuna (aktivnosti se provode u okviru redovitih aktivnosti MVEP).

naziv aktivnosti proračuna	
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nije bilo dodatnih intervencija iz državnog proračuna (aktivnosti se provode u okviru redovitih aktivnosti MVEP-a).
Mjera 9.1.3. Koordinacija pripreme nacionalnih izvješća prema međunarodnim ugovorima na području ljudskih prava, uključujući i izvješćivanje prema Univerzalnog periodičkom pregledu Vijeća za ljudska prava, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje o ljudskim i manjinskim pravima Roma	
Nositelj:	MVEP <u>Sudionici u provedbi:</u> ostala TDU, sukladno djelokrugu nadležnosti prema istaknutim pitanjima koja se razmatraju
Provedba mjere 2016. g.	Godine 2013., MVEP je u suradnji s nadležnim institucijama koordiniralo izradu Među-izvješća o preporukama Vijeća za ljudska prava prema mehanizmu Univerzalnog periodičkog pregleda ljudskih prava (UPR), dok je u 2015. godini koordiniralo Drugo nacionalno izvješće prema mehanizmu Univerzalnog periodičnog pregleda ljudskih prava (UPR). Oba dokumenta sadrže podatke vezane uz zaštitu i promicanje prava romske nacionalne manjine. U svibnju 2015. godine, Hrvatska je predstavila Drugo nacionalno izvješće prema mehanizmu Univerzalnog periodičkog pregleda ljudskih prava (UPR) u kojem su predstavljeni detaljni podaci o ostvarivanju prava Roma. Nastavno na sve navedeno, Hrvatska je prihvatila i trenutno je u procesu implementacije preporuka koje se odnose na poboljšanje stanja prava romske nacionalne manjine, kao što su: borba protiv diskriminacije Roma, lakši pristup obrazovanju djece pripadnika romske manjine kao pomoć pri ostvarivanju njihovih zajamčenih prava.
Provedba mjere 2017. g.	Hrvatska provodi preporuke međunarodnih tijela koja prate ostvarivanje prava nacionalnih manjina, uključujući i prava romske nacionalne manjine. Nakon uspješnog predstavljanja drugog nacionalnog izvješća prema Univerzalnog periodičkom pregledu/UPR (2015.), Hrvatska nastavlja s provedbom njegovih preporuka koje se odnose na poboljšanje prava romske nacionalne manjine, kao što su: borba protiv diskriminacije, unaprjeđenje pristupa obrazovanju djece pripadnika romske nacionalne manjine i pomoć pri ostvarivanju njihovih zajamčenih prava. U 2018. godini očekuje se izrada UPR Srednjoročnog izvješća odnosno pregleda preuzetih obveza u kojem ćemo detaljno izvijestiti o mjerama provedenim prema predmetnim preporukama.
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Broj provedenih aktivnosti u kontekstu izvještavanja ugovornih tijela</i>
Vrijednost za 2016. g.	<i>Vidjeti provedbu mjere.</i>
Vrijednost za 2017. g.	<i>Vidjeti provedbu mjere.</i>

Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nije bilo dodatnih intervencija iz državnog proračuna (aktivnosti se provode u okviru redovitih aktivnosti MVEP).
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nije bilo dodatnih intervencija iz državnog proračuna (aktivnosti se provode u okviru redovitih aktivnosti MVEP-a).
Mjera 9.1.4. Praćenje procesa usklađivanja zakonodavstva s međunarodnim standardima, s posebnim naglaskom na pravnu stečevinu Europske unije	
Nositelj:	MVEP
Provedba mjere 2016. g.	Sa strane MVEP-a nije bilo inicijativa za izmjenu zakonodavstva.
Provedba mjere 2017. g.	Sa strane MVEP-a nije bilo inicijativa za izmjenu zakonodavstva.
Vrijednost pokazatelja rezultata	<i>Dopune i izmjene zakonodavstva</i>
Vrijednost za 2016. g.	/
Vrijednost za 2017. g.	/
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2016. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nije bilo dodatnih intervencija iz državnog proračuna (aktivnosti se provode u okviru redovitih aktivnosti MVEP).
Financijska sredstva utrošena za provedbu mjere u 2017. godini i naziv aktivnosti proračuna	Nije bilo dodatnih intervencija iz državnog proračuna (aktivnosti se provode u okviru redovitih aktivnosti MVEP-a).

Prilog 10 – Tabela Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske: „Pregled rezultata projekata organizacija civilnog društva ugovorenih u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava IPA 2012 „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguranje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava“, Lot 2 – Osiguravanje pristupa romskoj nacionalnoj manjini ljudskim pravima: poboljšati pristup ljudskim pravima romskoj nacionalnoj manjini“

Rb.	Naziv organizacije civilnoga društva	Naziv projekta	Rezultati projekta
1.	Informativno pravni centar, Slavonski Brod	<i>Pravno uključivanje i održiva integracija Roma u Hrvatskoj</i>	▪ Pružena besplatna pravna pomoć za 1.526 pripadnika Romske nacionalne manjine putem telefonske linije; 352 Roma primilo 742 savjeta u pravnom savjetovalištu; provedeno 163 posjeta mobilnih timova romskim naseljima u sklopu kojih je 1.588 Roma primilo besplatnu pravnu pomoć; pokrenuto 104 upravna postupka, a 65 upravnih postupaka pozitivno riješeno. ▪ Organizirano 12 javnih tribina u romskim naseljima u šest hrvatskih županija za 319 Roma na temu ženskih preventivnih zdravstvenih pregleda, ostvarenje i zaštita socijalnih prava, mogućnosti zapošljavanja i reguliranja statusa u Hrvatskoj. ▪ Aktivno sudjelovanje u prekograničnoj suradnji s regionalnim partnerima osiguravajući besplatnu pravnu pomoć u jugoistočnoj Europi. ▪ Kroz provedbu osam radionica izgrađeni kapaciteti romskih organizacija civilnoga društva i vijeća nacionalnih manjina (teme upravljanje udrugom, novi Zakon o udrugama, strateško planiranje, komuniciranje s medijima, financijsko upravljanje udrugom, pisanje projekata). ▪ Održano šest radionica za Vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske županije i Grada Slavonskog Broda (teme: socijalni razvoj - regionalna i lokalna uprava - funkcioniranje i poteškoće u praksi, lokalna samouprava i ljudska prava, ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, izvješće o stanju prava nacionalnih manjina u RH, akti i izborni postupak te izrada akata i simulacija postupka). ▪ Osnovana Koordinacija vijeća nacionalnih manjina Brodsko-posavske

			županije. ▪ Usvojen Akcijski plan za uključivanje Roma u Brodsko-posavskoj županiji 2017. – 2019. (<i>Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije</i>, 7/17). ▪ Izrađena analiza provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Brodsko-posavskoj županiji.
2.	Udruga žena Romkinja „Romsko srce“, Jagodnjak	<i>Obrazovanjem do ljudskih prava</i>	▪ Organizirano ukupno 500 sati predškolskih edukacijskih aktivnosti u Belišću i Bolmanu za 30 djece. ▪ Provedeno 121 radionica za 97 učenika 1-4. razreda i 116 radionica za 115 učenika 5-8. razreda u Belišću, Jagodnjaku i Dardi na temu ljudskih prava. ▪ Organizirano 394 dana pomoći u učenju za 317 učenika u Dardi i Jagodnjaku. ▪ Za djecu predškolskog odgoja osigurana školska i informatička oprema i radni materijali za učenje. ▪ Proveden trodnevni seminar iz Romologije na kojem su sudjelovali 21 nastavnik i stručne osobe iz državnih ustanova i institucija, te nevladinog sektora koji radi s romskom populacijom. Seminar se organizirao s ciljem pružanja dodatne podrška nastavnom kadru i stručnim osobama koje rade s romskom populacijom za rad na integraciji manjinskih zajednica. ▪ Poboljšane sposobnosti i znanje roditelja o integraciji manjina, u odnosu na zaštitu njihovih ljudskih prava - 51 roditelj i 32 djece s područja Darde, Belišća i Jagodnjaka sudjelovalo u programima za djecu i roditelje o važnosti obrazovanja, načinu rada s djecom, davanju podršci djeci u učenju. Radionice su imale osnažujući karakter a provedene su kroz teme o dječjim i ljudskim pravima. ▪ Osnovan radni tim za aktivnu suradnju s javnim institucijama: OCD-i, predstavnici Roma i romski roditelji rade zajedno na praćenju i poboljšanju obrazovne strukture Roma.
3.	Projekt građanskih prava Sisak; Sisak	<i>Važno je biti Rom</i>	▪ Pružena besplatna pravna pomoć za 506 Roma u 1.012 pravnih slučajeva na području Sisačko-moslavačke županije. ▪ Održavane grupne i individualne radionice i treninzi za Rome te organizirane terenske posjete romskim naseljima. ▪ Primijenjena metoda „učenje kroz rad“ – primljeno pet pripadnika romske

			nacionalne manjine u ured gdje su radili, uz mentore, tijekom šest mjeseci. ▪ Snimljeno 12 emisija <i>Romski svijet</i> na Quirinus radiju u Sisku u kojima su obrađene gotovo sve teme relevantne za Rome. ▪ Izrađen i objavljen dokumentarni film <i>Zaboravljena poljana</i>. ▪ Oformljena međusektorska koordinacija „Lokalna platforma za Rome“ koja je na jednom mjestu okupila 35 dionika koji se bave romskim problemima, Grad Sisak, Sisačko-moslavačku županiju, Centar za socijalnu skrb, MUP, Gradsko društvo Crvenog križa Sisak te predstavnike Roma i civilnoga društva. Platforma se bavila najvećim problemima romske zajednice: siromaštvo, nezaposlenost, uvjeti stanovanja i stambeno zbrinjavanje, obrazovanje te statusna pitanja. ▪ Izrađen izvještaj o socio-ekonomskom položaju romske nacionalne manjine u Sisačko -moslavačkoj županiji. ▪ Provedene edukacije za pripadnike romske nacionalne manjine na teme upravljanja projektnim ciklusom i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina.
4.	Romsko nacionalno vijeće, Zagreb	<i>Poticanje provedbe nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini</i>	▪ Projekt je bio usmjeren na izgradnju kapaciteta vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine i romskih organizacija civilnoga društva za suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i poticanje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma na lokalnoj i regionalnoj razini. ▪ Održavani sastanci s predstavnicima općina, gradova i županija, relevantnih javnih institucija (vrtića, škola, zdravstvenih ustanova, centara za socijalnu skrb, zavoda za zapošljavanje), romskih vijeća i udruga. ▪ Osnovana Platforma za konzultacije i suradnju između romskih dionika, jedinica lokalne i regionalne samouprave i dionika iz javnih institucija na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

5.	Nansen dijalog centar, Osijek	<i>Izgradnja prekretnica u zaštiti ljudskih prava romske zajednice – postupno jačanje kapaciteta OCD-a i javnih ustanova u pristupu ljudskim pravima</i>	▪ Kroz sastanke s predstavnicima Romskog nacionalnog foruma, održavanje osnovnih i naprednih trening seminara, supervizijske i mentorske podrške forumu i romskim organizacijama, studijska putovanja, kao i sastanke s predstavnicima lokalne uprave i samouprave ojačani su kapaciteti udruge Romski nacionalni forum kao mreže 32 romske organizacije civilnoga društva i romskih nacionalnih vijeća za zaštitu ljudskih prava na lokalnoj i nacionalnoj razini.
6.	Otvorena medijska grupacija, Zagreb	<i>Gelem, Gelem – World4Them</i>	▪ Održane su edukacije za 23 predstavnika organizacija civilnoga društva i 20 nastavnika u školama o kulturi i tradiciji romske nacionalne manjine s naglaskom na međuvršnjačke odnose, pristup obrazovanju romskoj djeci i probleme s kojima se oni suočavaju. ▪ Održane su edukativne radionice za učenike: radionica izrade animiranog filma za učenike OŠ August Cesarec u Zagrebu i radionica snimanja dokumentarnog filma za učenike Gospodarske škole Čakovec. Učenici su sami oblikovali autorske sadržaje na temu ljudskih prava koje su prenijeli u animirani film <i>Mašta povezuje ljude</i> i dokumentarni film <i>Možeš ti to!</i>. Filmovi su prikazani u više od dvadesetak škola diljem Hrvatske. U nekim školama su održani sati razredne zajednice tijekom kojih su prikazani filmovi, a nakon kojih je uslijedila rasprava o ljudskim pravima i specifičnostima romske kulture. ▪ Izrađeni filmovi uvršteni su na repertoar nekoliko nacionalnih i međunarodnih filmskih festivala, uključujući i u video galeriju Short Film Corner u sklopu filmskog festivala u Cannesu. ▪ U školskim knjižnicama postavljen je „Integracijski kutak“ s edukativnim priručnikom izrađenim za vrijeme trajanja projekta te projektnim filmovima. ▪ Uspostavljena Mreža za zaštitu i promociju ljudskih prava, koju čine 11 organizacija civilnoga društva, koje će zajednički nastaviti raditi na projektnim ciljevima i nakon formalnog završetka projekta. ▪ Internetska stranica www.gelem-gelem.com će uz blog projekta nastaviti pružati informacije o pravima romske nacionalne manjine.

7.	GTF - Inicijativa za održivi rast, Zagreb	<i>ROMA LI: Jačanje kapaciteta lokalne uprave i osnivanje udruge mladih Roma u Ličko senjskoj županiji za bolje ostvarivanje ljudskih prava</i>	▪ Na području Ličko-senjske županije provedene su radionice na teme Romski identitet, ljudska prava i prava Roma, informacije o pravu na rad i mogućnostima o uključenju u civilno društvo. ▪ 140 Roma na području Ličko-senjske županije koristilo izravnu pomoć u području pristupa zdravstvenoj skrbi, obrazovanja, ostvarenja kao što je pristup komunalnim uslugama itd. ▪ Osnovana je nova udruga mladih Roma „Spretne ruke“ u Otočcu.

Prilog broj 11 - Pregled emisija po nakladnicima, kategorija Nacionalne manjine u RH, sredstva dodijeljena za 2016. godinu, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija

Nakladnici radija Fond 1/15	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljeni bodovi	Dodijeljena sredstva
CIK DR. BOŽO MILANOVIĆ d.o.o.	53.181,88	80	27.754,11
MICROFONO APERTO	53.181,88	80	27.754,11
DIFUZIJA d.o.o.	32.000,00	80	16.699,89
SPEKTAR	32.000,00	80	16.699,89
GLAS PODRAVINE d.o.o.	33.100,00	95	20.512,81
CIVILIAN	33.100,00	95	20.512,81
GRADSKI RADIO d.o.o.	45.560,00	71	21.101,61
UJEDINJENI U RAZLIČITOSTI	45.560,00	71	21.101,61
Građanska inicijativa NG Buntovnici	22.920,00	90	13.456,46
Zajedno u bogatstvu različitosti	22.920,00	90	13.456,46
HILARIS d.o.o.	40.500,00	70	18.493,82
ZAJEDNO	40.500,00	70	18.493,82
HRVATSKI RADIO - RADIO GOSPIĆ	26.673,09	75	13.049,93
Modus vivendi	26.673,09	75	13.049,93
HRVATSKI RADIO VUKOVAR d.o.o.	60.000,00	80	31.312,29
MOZAIK 8	60.000,00	80	31.312,29

ILOK TON d.o.o.	28.623,91	60	11.203,50
VYSIELANIE V SLOVENSKEJ REČI	28.623,91	60	11.203,50
INFANTINFO d.o.o.	84.827,62	60	33.201,84
U MANJINI	84.827,62	60	33.201,84
INFORMATIVNI CENTAR VIROVITICA	30.000,00	70	13.699,13
Nek se čuje i naš glas	30.000,00	70	13.699,13
KRUGOVAL 93,1 MHZ d.o.o.	62.280,00	80	32.502,16
KONAC	62.280,00	80	32.502,16
KULT RADIO d.o.o.	36.146,88	75	17.685,03
NACIONALNO BLAGO	36.146,88	75	17.685,03
MOSLAVAČKI LIST d.o.o.	25.000,00	70	11.415,94
MOZAIK	25.000,00	70	11.415,94
NOVI RADIO d.o.o.	45.000,00	65	19.080,93
MOST	45.000,00	65	19.080,93
RADIO BANSKA KOSA d.o.o.	31.200,00	55	11.194,14
ISTOČNI TOKOVI	31.200,00	55	11.194,14
RADIO BARANJA d.o.o.	41.000,00	85	22.734,03
BARANJSKE MANJINE	41.000,00	85	22.734,03
RADIO DARUVAR d.o.o.	70.000,00	86	39.270,83

ČESKÉ VYSÍLÁNÍ	70.000,00	86	39.270,83
RADIO ĐAKOVO d.o.o.	36.374,63	85	20.169,31
ZVEČERA JE NAŠA PIESEN	36.374,63	85	20.169,31
RADIO GRUBIŠNO POLJE d.o.o.	45.000,00	65	19.080,93
ČEŠKA REČ	45.000,00	65	19.080,93
RADIO LABIN d.o.o.	57.079,20	90	33.511,51
SETTIMANALE ALBONESE	57.079,20	90	33.511,51
RADIO NAŠICE d.o.o.	32.000,00	75	15.656,15
KVAPKA SLOVENSKEHO ŽIVOTA	32.000,00	75	15.656,15
RADIO OTOK KRK d.o.o.	30.000,00	75	14.677,64
TO SMO MI	30.000,00	75	14.677,64
RADIO PITOMAČA d.o.o.	60.000,00	60	23.484,22
EMISIJA NA MAĐARSKOM JEZIKU	60.000,00	60	23.484,22
RADIO POSTAJA NOVSKA d.o.o.	28.380,00	80	14.810,71
NAŠI KORIJENI	28.380,00	80	14.810,71
RAPSODIJA d.o.o.	30.670,00	90	18.006,52
BAŠTINA	30.670,00	90	18.006,52
ROSS d.o.o.	10.225,04	52	3.468,50
MAKEDONSKA URA	10.225,04	52	3.468,50

SLATINSKI INFORMATIVNI CENTAR d.o.o.	25.000,00	80	13.046,79
Slovaci	25.000,00	80	13.046,79
S-TEL d.o.o.	46.000,00	70	21.005,33
IMPULS	46.000,00	70	21.005,33
SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU	49.600,00	70	22.649,22
BOGATSTVO RAZLIČITOSTI	49.600,00	70	22.649,22
UKUPNO	1.218.342,25	2.239	593.935,28
Nakladnici radija Fond 2/15	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljeni bodovi	Dodijeljena sredstva
Kombel d.o.o.	11.149,20	90	4.423,43
Mostovi	11.149,20	90	4.423,43
RADIO PITOMAČA d.o.o.	28.000,00	55	6.788,80
ROMI U ZAJEDNICI	28.000,00	55	6.788,80
REFUL RADIO d.o.o.	25.000,00	65	5.014,46
Mostovi	25.000,00	65	5.014,46
UKUPNO	64.149,20	210	16.226,69
Nakladnici televizije Fond 2/15	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljeni bodovi	Dodijeljena sredstva
DUBROVACKA TELEVIZIJA d.o.o.	251.795,26	70	131.673,52
BUMBETA	251.795,26	70	131.673,52

KA-VISION d.o.o.	600.000,00	51	228.598,98
IVER	600.000,00	51	228.598,98
NEZAVISNA TELEVIZIJA d.o.o.	250.000,00	60	112.058,32
MANJINE U MEDIJIMA	250.000,00	60	112.058,32
OAR d.o.o.	158.669,71	65	77.047,80
LATHATAROK	158.669,71	65	77.047,80
OTVORENA TELEVIZIJA ZAGREB d.d.	279.542,86	100	208.834,03
MANJE JE VIŠE	279.542,86	100	208.834,03
TELEVIZIJA DALMACIJA d.o.o.	193.500,00	85	122.871,95
ZAJEDNO	193.500,00	85	122.871,95
TELEVIZIJA PRIMORJA I GORSKOG KOTARA d.o.o.	256.550,00	60	114.994,25
PRVI MEĐU JEDNAKIMA: MANJINE	256.550,00	60	114.994,25
TV ISTRA D.O.O.	661.253,73	65	321.095,60
STORIE SENZA CONFINE	661.253,73	65	321.095,60
TV NOVA d.o.o.	231.000,00	95	163.941,33
COMUNITA	231.000,00	95	163.941,33
VTV d.o.o.	133.000,00	90	89.422,54
OBJEKTIV	133.000,00	90	89.422,54
Z1 TELEVIZIJA d.o.o.	337.667,20	60	151.353,68

NACIONALNE MANJINE	337.667,20	60	151.353,68
UKUPNO	3.352.978,76	801	1.721.892,03
Nakladnici radija potpore državne vrijednosti Fond 3/15 - dofinanciranje	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljeni bodovi	Dodijeljena sredstva
REFUL RADIO d.o.o.	19.985,54	65,00	12.414,60
MOSTOVI	19.985,54	65,00	12.414,60
UKUPNO	19.985,54	65,00	12.414,60
Nakladnici radija potpore državne vrijednosti Fond 3/15	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljeni bodovi	Dodijeljena sredstva
YAMMAT d.o.o.	63.450,00	90,00	47.783,00
CROMANJINAC	63.450,00	90,00	47.783,00
UKUPNO	63.450,00	90,00	47.783,00
Nakladnici radija male potpore Fond 3/15 dofinanciranje	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljeni bodovi	Dodijeljena sredstva
RADIO DARUVAR d.o.o.	30.729,17	86	25.386,58
ČESKÉ VYSÍLÁNÍ	30.729,17	86	25.386,58
UKUPNO	30.729,17	86	25.386,58
Nakladnici radija male potpore novi programi Fond 3/15	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljeni bodovi	Dodijeljena sredstva
MIROSLAV KRALJEVIĆ d.o.o.	36.370,00	80	27.950,42
OKO STOLA	36.370,00	80	27.950,42
MT ETER D.O.O.	66.500,00	80	48.031,37

RODNA GRUDA (NA JEZICIMA MANJINACA)	66.500,00	80	48.031,37
NOVOSTI d.o.o.	50.000,00	80	38.425,10
MULTIKULTURA	50.000,00	80	38.425,10
Radio Prkos j.d.o.o.	50.000,00	55	26.417,26
Poštujmo različitosti	50.000,00	55	26.417,26
RADIO PSUNJ d.o.o.	90.000,00	52	44.957,36
NACIONALNE MANJINE	90.000,00	52	44.957,36
RADIO SISAK d.o.o.	42.000,00	90	36.311,72
MANJINSKI PARLAMENTARAC	42.000,00	90	36.311,72
SLAVONSKA POSAVINA d.o.o.	118.652,62	51	48.031,37
ŽIVOT, A NE SUŽIVOT	118.652,62	51	48.031,37
UKUPNO	453.522,62	488	270.124,60
Nakladnici TV Fond 3/15 dofinanciranje	Ukupno tražena sredstva	Dodijeljeni bodovi	Dodijeljena sredstva
KA-VISION d.o.o.	350.000,00	51	178.500,00
IVER	350.000,00	51	178.500,00
UKUPNO	350.000,00	51	178.500,00

**UKUPNO DODIJELJENI IZNOS ZA 2016. ZA KATEGORIJU NACIONALNE MANJINE:
2.866.262,78 kuna**

Prilog broj 12 - Pregled emisija po nakladnicima, kategorija Nacionalne manjine u RH, sredstva dodijeljena za 2017. godinu, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija

Radio - Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (naziv nakladnika, ime emisije)	Dodijeljena sredstva (kn)
CIK DR. BOŽO MILANOVIĆ d.o.o. Microfono aperto	27.807,93
DIFUZIJA d.o.o. Spektar	24.766,44
GLAS PODRAVINE d.o.o. Civilian	27.373,43
GRADSKI RADIO d.o.o. Ujedinjeni u različitosti	26.069,94
HILARIS d.o.o. Zajedno	22.159,45
HRVATSKI RADIO KARLOVAC d.o.o. Čas za jednakost	19.117,95
HRVATSKI RADIO VUKOVAR d.o.o. Mozaik 8	22.593,94
INFANTINFO d.o.o. U manjini	22.333,25
INFORMATIVNI CENTAR VIROVITICA d.o.o. Nek se čuje i naš glas	32.152,92

KRUGOVAL 93,1 MHZ d.o.o. Konac	27.373,43
KULT RADIO d.o.o. Nacionalno blago	30.849,42
MEDIA FI d.o.o. Quatro ciacole in famia	27.807,93
MOSLAVAČKI LIST d.o.o. Mozaik	20.000,00
MT ETER D.O.O. Rodna gruda (na jezicima manjinaca)	17.379,96
NOVI RADIO d.o.o. Most	24.331,94
NOVOSTI d.o.o. Multikultura	24.592,64
PODRAVSKI RADIO d.o.o. Manje je više	24.766,44
RADIO BANSKA KOSA d.o.o. Istočni tokovi	25.635,44
RADIO BARANJA d.o.o. Baranjske manjine	27.547,23
RADIO DARUVAR d.o.o. České vysílání	30.849,42

RADIO ĐAKOVO d.o.o. Zvečera je naša piesen	28.503,13
RADIO GRUBIŠNO POLJE d.o.o. Češka reč	23.984,34
RADIO LABIN d.o.o. Settimanalle albonese	28.503,13
RADIO NAŠICE d.o.o. Kvapka slovenskeho života	30.241,13
RADIO OGULIN d.o.o. Manjine su naše bogatstvo	28.242,43
RADIO PITOMAČA d.o.o. Emisija na mađarskom jeziku	27.807,93
RADIO POSTAJA NOVSKA d.o.o. Naši korijeni	26.938,93
Radio Prkos j.d.o.o. Poštujmo različitosti	18.335,86
RADIO SISAK d.o.o. Manjinski parlamentarac	30.675,63
RAPSODIJA d.o.o. Baština	25.200,94
SLATINSKI INFORMATIVNI CENTAR d.o.o. Slovaci	21.290,45

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU Bogatstvo različitosti	21.290,45
VANGA d.o.o. Multi demos	19.117,95
MULTIKULTURNA MEDIJSKA UDRUGA "SRIJEM" Identitet	19.552,45
UKUPNO	855.193,86
Televizija - Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (naziv nakladnika, ime emisije)	Dodijeljena sredstva (kn)
KA-VISION d.o.o. Iver	115.916,48
OAR d.o.o. Etnikum	120.956,33
OTVORENA TELEVIZIJA ZAGREB d.d. Manje je više	178.914,56
TV ISTRA D.O.O. Storie senza confine	163.795,02
TV NOVA d.o.o. Comunita	171.354,79
Z1 TELEVIZIJA d.o.o. Nacionalne manjine	156.235,25
UKUPNO:	907.172,44
E. publikacija	Dodijeljena sredstva (kn)

(naziv pružatelja usluge, ime sadržaja)	
ROMSKO NACIONALNO VIJEĆE Romi.hr	90.606,99

**UKUPNO (RADIO, TELEVIZIJA I ELEKTRONIČKE PUBLIKACIJE): 1.852.972,00
kn ZA 2017. GODINU**